T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İlköğretim Genel Müdürlüğü

İlköğretim Okulu
DERS PROGRAMLARI

5

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İlköğretim Genel Müdürlüğü

İLKÖĞRETİM OKULU DERS PROGRAMLARI

5. SINIF

Millî Eğitim Basımevi — İstanbul 2000

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI : 3414
Mevzuat Dizisi : 369

Millî Eğitim Bakanlığı Yayımlar Dairesi Başkanlığının 25/01/2000 tarih ve B.08.0.YDB. 0.24.07.00.619-6/417 sayılı yazıları ile ikinci defa 10.000 adet basılmıştır.

İÇİNDEKİLER

TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN AMAÇLARI

1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre Türk Millî Eğitiminin amaçları aşağıda sunulmuştur:

1. Genel Amaçlar

Madde 2.

Türk millî eğitiminin genel amacı, Türk milletinin bütün fertlerini;

1. Atatürk inkılâp ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk milletinin millî, ahlâkî, insanî, manevî ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin, ahlâk, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır.

II. Özel Amaçlar

Madde 3. Türk eğitim ve öğretim sistemi, bu genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir ve çeşitli derece ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları, genel amaçlara ve aşağıda sıralanan temel ilkelere uygun olarak tespit edilir.

TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN TEMEL İLKELERİ

Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda şöyle belirtilmiştir:

I. Genellik ve Eşitlik

Madde 4: Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayırımı gözetmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

II. Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları

Madde 5: Millî eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.

III. Yöneltme

Madde 6: Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yetiştirilirler.

Millî eğitim sistemi, her bakımdan, bu yöneltmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenlenir. Bu amaçla ortaöğretim kurumlarına, eğitim programlarının hedeflerine uygun düşecek şekilde hazırlık sınıfları konabilir.

Yöneltmede ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metotlarından yararlanılır.

IV. Eğitim Hakkı

Madde 7: İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır. İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar.

V. Fırsat ve İmkân Eşitliği

Madde 8: Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanır.

Maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır.

Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır.

VI. Süreklilik

Madde 9: Fertlerin genel ve meslekî eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır.

Gençlerin eğitimi yanında, hayata ve iş alanlarına olumlu bir şekilde uymalarına yardımcı olmak üzere, yetişkinlerin sürekli eğitimini sağlamak için gerekli tedbirleri almak da bir eğitim görevidir.

VII. Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği

Madde 10: Eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliği temel olarak alınır. Millî ahlâk ve millî kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ile evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verilir.

Millî birlik ve bütünlüğün temel unsurlarından biri olarak Türk dilinin eğitimin her kademesinde, özellikleri bozulmadan ve aşırılığa kaçılmadan öğretilmesine önem verilir; çağdaş eğitim ve bilim dili halinde zenginleşmesine çalışılır ve bu maksatla Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ile iş birliği yapılarak Millî Eğitim Bakanlığınca gereken tedbirler alınır.

VIII. Demokrasi Eğitimi

Madde 11: Güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ve devamı için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincinin, yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve davranışlarla sorumluluk duygusunun ve manevî değerlere saygı-

nın, her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılıp geliştirilmesine çalışılır; ancak, eğitim kurumlarında Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine aykırı siyasî ve ideolojik telkinler yapılmasına ve bu nitelikteki günlük siyasî olay ve tartışmalara karışılmasına hiçbir şekilde meydan verilmez.

IX. Lâiklik

Madde 12: Türk millî eğitiminde lâiklik esastır. Din kültürü ve ahlâk öğretimi ilköğretim okulu ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.

X. Bilimsellik

Madde 13: Her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyla ders araç ve gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir.

Eğitimde verimliliğin artırılması ve sürekli olarak gelişme ve yenileşmenin sağlanması bilimsel araştırma ve değerlendirmelere dayalı olarak yapılır.

Bilgi ve teknoloji üretmek ve kültürümüzü geliştirmekle görevli eğitim kurumları gereğince donatılıp güçlendirilir; bu yöndeki çalışmalar maddî ve manevî bakımdan teşvik edilir ve desteklenir.

XI. Plânlılık

Madde 14: Millî eğitimin gelişmesi iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitim - insangücü - istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak meslekî ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde plânlanır ve gerçekleştirilir.

Mesleklerin kademeleri ve her kademenin unvan, yetki ve sorumlulukları kanunla tespit edilir ve her derece ve türdeki örgün ve yaygın meslekî eğitim kurumlarının kuruluş ve programları bu kademelere uygun olarak düzenlenir.

Eğitim kurumlarının yer, personel, bina, tesis ve ekleri, donatım, araç gereç ve kapasiteleri ile ilgili standartlar önceden tespit edilir ve kurumların bu standartlara göre optimal büyüklükte kurulması ve verimli olarak işletilmesi sağlanır.

XII. Karma Eğitim

Madde 15: Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkân ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.

XIII. Okul ile Ailenin İş Birliği

Madde 16: Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesinde katkıda bulunmak için okul ile aile arasında iş birliği sağlanır.

Bu maksatla okullarda okul - aile birlikleri kurulur. Okul - aile birliklerinin kuruluş ve işleyişleri Millî Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

XIV. Her Yerde Eğitim

Madde 17: Millî eğitimin amaçları yalnız resmî ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, iş yerlerinde, ve her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır.

Resmî özel ve gönüllü her kuruluşun eğitimle ilgili faaliyetleri, millî eğitimin amaçlarına uygunluğu bakımından Millî Eğitim Bakanlığının denetimine tabidir.

İLKÖĞRETİMİN AMAÇLARI

İlköğretimin amaç ve görevleri, İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin, Amaçlar ve Genel Esaslar bölümünde şöyle belirtilmiştir:

Madde 5: İlköğretim kurumlarının amaçları, Türk millî eğitiminin genel amaç ve ilkeleri doğrultusunda;

a. Öğrencileri ilgi, istidat ve kabiliyetleri istikametinde yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamak,

b. Öğrenciye, Atatürk ilkelerine ve inkılâplarına, T.C. Anayasasına ve demokrasinin ilkelerine uygun olarak haklarını kullanabilme, görevlerini yapabilme ve sorumluluklarını yüklenebilme bilincini kazandırmak,

c. Öğrencinin millî kültür değerlerini tanımasını, takdir etmesini, çevrede benimsemesini ve kazanmasını sağlamak,

ç. Öğrenciyi toplum içindeki rollerini yapan, başkaları ile iyi ilişkiler kuran, iş birliği içinde çalışabilen, çevresine uyum sağlayabilen, iyi ve mutlu bir vatandaş olarak yetiştirmek,

d. Bulundukları çevrede yapacakları eğitim, kültür ve sosyal etkinliklerle millî kültürün benimsenmesine ve yayılmasına yardımcı olmak,

e. Öğrenciye fert ve toplum meselelerini tanıma, çözüm arama alışkanlığı kazandırmak,

f. Öğrenciye sağlıklı yaşamak, ailesinin ve toplumun sağlığı ile çevreyi korumak için gereken bilgi ve alışkanlıkları kazandırmak,

g. Öğrencinin el becerisi ile zihnî çalışmasını birleştirerek çok yönlü gelişmesini sağlamak,

h. Öğrencinin araç ve gereç kullanma yoluyla sistemli düşünmesini, çalışma alışkanlığı kazanmasını, estetik duygularının gelişmesini, hayal ve yaratıcılık gücünün artmasını sağlamak,

ı. Öğrencinin meslekî ilgi ve yeteneklerinin ortaya çıkmasını sağlayarak, gelecekteki mesleğini seçmesini kolaylaştırmak,

i. Öğrenciye üretici olarak geçimini sağlaması ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunması için bir mesleğin ön hazırlığını yaptıracak, mesleğe girişini kolaylaştıracak ve uyumunu sağlayacak davranışları kazandırmak,

j. Öğrencilerin serbest zamanlarını değerlendirmelerini, öncelikle enerjiden ve artık malzemeden savurganlığa kaçmadan yararlanmalarını sağlamaktır.

İLKÖĞRETİM OKULU HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

	SINIFLAR							
DERSLER	1	2	3	4	5	6	7	8
Türkçe	12	12	12	6	6	5	5	5
Matematik	4	4	4	4	4	4	4	4
Hayat Bilgisi	5	5	5	-	-	-	-	-
Fen Bilgisi	-	-	-	3	3	3	3	3
Sosyal Bilgiler	-	-	-	3	3	3	3	-
Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi	-	-	-	-	-	-	1	1
T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük	-	-	-	-	-	-	-	2
Yabancı Dil	-	-	-	2	2	4	4	4
Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi	-	-	-	2	2	2	2	2
Resim-İş	2	2	2	1	1	1	1	1
Müzik	2	2	2	1	1	1	1	1
Beden Eğitimi	2	2	2	2	2	1	1	1
İş Eğitimi	-	-	-	3	3	3	3	3
Trafik ve İlk Yardım Eğitimi	-	-	-	-	-	1	-	1
Bireysel ve Toplu Etkinlikler	3	3	3	-	-	-	-	-
Seçmeli Dersler	-	-	-	3	3	2	2	2
TOPLAM	30	30	30	30	30	30	30	30

AÇIKLAMALAR

1. Rehberlik ve Eğitici Çalışmalar kapsamındaki öğrenci kişilik hizmetleri haftalık ders saatleri dışında yürütülür. Bu görev, haftalık zorunlu ek ders görevi içinde verilir ve ücret ödenir.

2. Türkçenin doğru ve güzel konuşulması için, ihtiyaç duyulması hâlinde; seçmeli derslere ayrılan sürenin tamamı veya bir kısmı Türkçe dersine ilâve olarak ayrılabilir.

3. Okutulan Yabancı Dil dersinin takviyesi amacıyla, seçmeli derslere ayrılan sürenin en fazla iki saati Yabancı Dil dersine ilâve olarak ayrılabilir.

4. Seçmeli derslere ait sürenin tamamının veya bir kısmının Türkçe veya Yabancı Dil derslerinden herhangi birine ayrılması hâlinde bu ders saatleri için ayrı ayrı not takdiri yapılmaz. Takviye edilen dersle birlikte tek notla değerlendirme yapılır.

5. Seçmeli Yabancı Dil dersi altıncı sınıftan itibaren başlar ve haftada iki saat olarak uygulanır. Programın uygulanabilirliği ve devamlılığı bakımından altıncı sınıfta ikinci yabancı dili seçenlerin yedinci ve sekizinci sınıflarda da aynı dersin diğer programlarına devam etmeleri önerilir.

6. Öğretim yılı başında okulun ve çevrenin şartları, öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları ile velilerin görüşleri de dikkate alınarak "Seçmeli Dersler Listesi"nden okutulacak seçmeli dersler okul yönetimince belirlenir.

7. Seçmeli derslerden; Drama, İkinci Yabancı Dil, Güzel Konuşma ve Yazma, Yerel El Sanatları programlarının birbirine dayalı ve birbirini tamamlayıcı özelik taşıması nedeniyle sıralı olarak okutulması önerilir. (Örneğin; Güzel Konuşma ve Yazma 2 programının alınması için daha önce Güzel Konuşma ve Yazma 1 programının alınması gerekir.)

8. İlköğretimin ilk üç sınıfındaki bireysel ve toplu etkinlik saatlerinde; öğrencilerin bireysel farklılıkları ve seviye grupları dikkate alınarak kültürel ve eğitici çalışmalar, folklor, müsamere, konser ve müzik; monolog, diyalog, grup tartışmaları;güzel konuşma ve yazma, güzel yazı çalışmaları; sergi düzenleme ve gezip görme; gezi, gözlem ve incelemeler; bilmece, bulmaca, atışma, sayışma, şarkı ve türkü söyleme, soru sorma ve cevaplama, bildiklerini düşündüklerini ve duyduklarını anlatma, oyun ve beden eğitimi; TV seyretme, bilgisayar oyunları, bahçe etkinlikleri, koleksiyonculuk, bitki ve çiçek yetiştirme vb. etkinlikler yapılır.

9. Gerektiğinde, uygun ortamlarda, bireysel ve toplu etkinliklerle müzik,drama ve beden eğitimi çalışmaları ortak programlarla yürütülebilir.

10. Bireysel ve toplu etkinlikler notla değerlendirilmez.

11. Seçmeli dersler listesinde yer alan derslerin, ders saatlerinin haftada 1 veya 2 saat olacağı, bu açıklamalar doğrultusunda oluşan şartlara göre okul yönetimince belirlenir.

İLKÖĞRETİM OKULU SEÇMELİ DERSLER LİSTESİ

DERSİN ADI	YIL OLARAK SÜRESİ	HAFTALIK DERS SAATİ
1. Bilgisayar	1-5	1-2
2. Drama	1-3	1-2
3. Güzel Konuşma ve Yazma	1-5	1-2
4. İkinci Yabancı Dil	1-3	1-2
5. Turizm	1-3	1-2
6. Tarım	1-3	1-2
7. Yerel El Sanatları	1-3	1-2

TÜRKÇE PROGRAMI

İLKÖĞRETİM OKULLARI TÜRKÇE PROGRAMI

Türkçe Dersi Programı T.T.K.B.'nın 22.09.1981 tarih ve 172 sayılı kararı ile kabul edilmiş; 06.07.1981 tarih ve 2098 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanmıştır.

GENEL AMAÇLAR

İlköğretim okullarında Türkçe öğretiminin amacı, Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak;

1. Öğrencilere, görüp izlediklerini, dinlediklerini, okuduklarını tam ve doğru olarak anlama gücü kazandırmak;

2. Onlara, görüp izlediklerini, dinlediklerini, okuduklarını, inceledikleri ve düşündüklerini, tasarladıklarını söz ya da yazı ile doğru ve amaca uygun olarak anlatma beceri ve alışkanlığını kazandırmak;

3. Öğrencilere Türk dilini sevdirmek, kurallarını sezdirmek; onları, Türkçeyi gelişim süreci içinde bilinçle, özenle ve güvenle kullanmaya yöneltmek;

4. Onlara, dinleme, okuma alışkanlık ve zevkini kazandırmak; estetik duygularının gelişmesinde yardımcı olmak;

5. Türlü etkinliklerle öğrencilerin kelime dağarcığını zenginleştirmek;

6. Onların ulusal duygusunu ve ulusal coşkusunu güçlendirmede kendi payına düşeni yapmak;

7. Sözlü ve yazılı Türk ve dünya kültür ürünleri yoluyla, Türk kültürünü tanıma ve kazanmalarında; Türk yurdunu ve ulusunu, doğayı, hayatı, insanlığı sevmelerinde yardımcı olmak;

8. Onlara bilimsel, eleştirici, doğru, yapıcı ve yaratıcı düşünme yollarını kazandırmada Türkçe dersinin payına düşeni gerçekleştirmektir.

AÇIKLAMALAR

1. Türkçe, çocuğun her şeyden önce anlama ve anlatma gücünü geliştirecektir.

En yaygın ve doğal anlaşma aracı konuşmadır. Günlük hayatımızda söylenenleri anlamak, dille ilgili etkinliklerin başında gelir. Ancak, anlamanın türlü biçimleri vardır. Kuşkusuz, konuştuğumuz kimselerle anlaşmamızı en iyi sağlayan, bize söylenenleri doğru ve eksiksiz anlamamızdır. Doğru anlamak demek; bize aktarılmak istenen bilgi, duygu, düşünce vb.ni, olduğu gibi, bir yanlışlığa yol açmadan ve hiçbir şüpheli nokta kalmayacak biçimde, bütün boyutları ile kavramak demektir.

Bize anlatılmak isteneni,bazen yer yer atlayarak algılarız; böyle durumlarda biz, söyleneni eksik anlamışız demektir. Tam anlamak ise, bir duygu ya da düşünceyi kendi akışı içinde, kopukluklara uğramadan anlamaktır.

İyi bir ana dili eğitimi görmüş kimse,kendisine anlatılmaya çalışılan bir bilgi, duygu ya da düşünceyi, herhangi bir noktayı atlamadan, sırasını bozmadan,olduğu gibi kavrayabilir, anlayabilir.

Yazılı bir metni böylesine anlamak ise,sözlü anlatılanı anlamaya göre daha karmaşık bir iştir. Çünkü, yazılı metinde önce yazıyı, yazıdaki düğüm noktalarını çözmek gerekir. Bunun içindir ki okullarımızda okumaya, yazılı bir metni anlatmaya büyük önem verilmektedir. Bu, yerinde bir tutum olmakla birlikte günümüzde görsel ve işitsel araçların hızla gelişerek günlük hayatımızda çok etkin bir rol kazanmış olması, dinleyerek, dinlemesini bilerek anlamayı da ön plâna getirmiş bulunmaktadır. Toplumsal ve demokratik yaşayışın gelişmesi, radyoda, televizyonda, açık havada ya da bir salonda izlenen bir konuşmayı anlamanın önemini büyük ölçüde artırmıştır.

Bu yüzdendir ki, yazılı metinlerin okunup anlaşılmasının yanında, dinlenilen bir konuşmanın veya konferansın anlaşılmasına da önem vermek gerekir. Yani, yalnız okunulan metni anlama değil konuşulan ve dinlenileni anlama da Türkçe dersinin etkinlikleri arasındadır.

2. Birbirimizle anlaşmamızda bize söylenenleri, okuduklarımızı anlamamız, olayın yalnız bir yanını oluşturur. Anlaşmanın sağlanabilmesi için bizim de karşımızdakilere düşündüklerimizi, duygularımızı, gördüklerimizi, istediklerimizi sözle ya da gereğinde yazı ile anlatmamız gereklidir. Karşımızdakilerle anlaşabilmemiz için bize söylenenleri tam ve doğru olarak anlamamız ne kadar önemli ise onların bizim söylediklerimizi tam ve doğru anlayabilmeleri için, düşünce, duygu ve dileğimizi aynı biçimde tam, doğru ve amacımıza uygun olarak anlatmamız da o kadar önemlidir. Çağımızdaki toplumsal yaşayış, demokratik düzen, başkalarını anlama kadar, kendimizi anlatmamızı da zorunlu kılmaktadır.

Anlaşmanın en yaygın ve doğal biçimi konuşmadır. Bunun içindir ki, çocuklarımıza, her şeyden önce, doğru ve düzgün konuşma, anlatmak istediklerini en kısa yoldan, en açık ve karşımızdakilerin zihinlerinde karanlık bir nokta bırakmayacak biçimde anlatma beceri ve alışkanlığını kazandırmak gereklidir.

Yazılı anlatım, sözlü anlatımdan biraz farklı ve karmaşıktır. Konuşurken dinleyenin göstereceği tepkiler (yüz ifadesinin değişmesi, soru sorması vb.) bizi hemen etkileyerek amacımız yönünden konuşmamızı şu ya da bu doğrultuda değiştirebilmeyi yönlendirmesine karşın, yazıda böyle bir imkân yoktur. Yazıda her şeyi önceden iyice hesaplayarak, yazımızı okuyacak kimsenin düşünce ya da duygularımızı tam bizim istediğimiz biçimde anlamasını sağlayıcı önlemleri önceden almamız gereklidir. Çünkü, yapacağımız yanlışları sonradan şu ya da bu biçimde düzeltemez, eksikleri tamamlayamayız. Ayrıca yazılı anlatımın belli ve kesin kuralları vardır. Yazı yazarken bunlara uymamız, düşüncelerimizi kurallara uygun cümleler durumuna getirmemiz,bu cümleleri en etkili ve amacımıza en iyi varacak biçimde sıralamamız gerekir.

Bunun içindir ki, yazma öğretimi ve yazılı anlatım, öteden beri Türkçe dersinin en önemli etkinliklerinden biri olagelmiştir; böyle olmayı da sürdürecektir.

Ancak, sözlü anlatımın, günümüzün koşulları içinde kazandığı büyük önem göz önünde tutularak Türkçe derslerinde yazılı anlatım etkinliği yanında, sözlü etkinliklerine de bu önemine uygun bir yer vermek zorunluluğu vardır.

3. Her dil, kendi kurallarını kendisi yaratır ve o kurallar içinde yaşar,gelişir.

Çocuklar, ana dillerini önce kulaktan, yaşayarak öğrenirler. Ana-baba ve yakın çevreden öğrenilen bu dil,dilin ana kurallarına uygundur. Çocuk çeşitli bölgelerde birbirine göre pek az özellik gösteren bu kurallara farkında olmadan uyar; dilini kurallara uygun olarak kullanma becerisini yine farkında olmadan kazanır.

İlköğretim döneminde okul, dil öğrenimini önce bir sistem içine sokar ve yavaş yavaş öğrencilere dilin kurallarını sezdirir; onların, dillerini bu kurallara uygun olarak kullanmalarında bir bilince varmalarını sağlar.

Öğrenci, bu bilinci kazandıktan sonradır ki dile saygı duyar. Dili kullanmada özen gösterir. Giderek, dilimizin özellik, incelik ve güzelliklerini sezip dilini sever.

4. Ulusal kültürümüzün yeni kuşaklara aktarılması, ortak bir kültür yoluyla kuşaklar arasında bağlılık kurulmasının sağlanması, millî eğitimimizin temel görevleri arasındadır. Okulda bu görevin yerine getirilmesinde en büyük ağırlık ve sorumluluk Türkçe derslerine düşmektedir. Çünkü ulusal kültürümüzün en canlı, en birleştirici, millî şuuru en iyi biçimde yaratıcı, ulus ve yurt sevgisini besleyip güçlendirici örnekleri, Türkçe yazılmış sanat eserleridir ve çocuk, bu eserlerin ilk örnekleriyle Türkçe derslerinde karşılaşılacaktır.

Öte yandan öğrencilerin evrensel kültür ve sanat eserleri ile karşılaşmaları da okulda ve özellikle Türkçe derslerinde başlayacaktır. Türkçe öğretmenlerinin bu ilişkiyi en iyi ve yararlı sonuçları verecek biçimde ayarlamaları, kültür ile evrensel kültürün birbirini tamamlayıp geliştirmesini ve öğrencilerin hayata ve dünyaya en geniş açıdan en iyi, en insancıl ve en sağlıklı duygularla bakmalarını sağlayıcı bir yol izlemeleri gerekir.

Bunun için öğretmen, Türkçe derslerinde yapacağı çeşitli çalışmalarla öğrencilerine önce kitap okuma alışkanlığı ve zevki kazandıracak, onların, değerli eserleri kendi başlarına arayıp bulacak ve okuduklarını değerlendirebilecek düzeye gelmelerini sağlayacaktır.

Okuma alışkanlığı, okul çağında edinilir ve bu alışkanlıklar her çocuğa kazandırılabilir. Çünkü okuma yazmayı yeni öğrenen bir çocuk için her yazılı metin ilgi çekicidir. Öğretmen, başlangıçta bu ilgiyi beslemeli, onun kaybolmamasına çalışmalı ve o ilgiden yararlanarak çocuğu hoşlanacağı türden kitaplar okumaya yöneltmelidir.

Öğrencilerin hoşlandıkları türler, birbirlerinden farklı olabilir; bu çok doğal bir durumdur. Onları aynı türden eserleri okumaya zorlamak, zararlı sonuç verir. Zaten amaç, öğrencileri aynı kalıba sokmak değil onlara okuma alışkanlığı kazandırarak kişiliklerini geliştirmektir. Öğretmenin her zaman göz önünde tutacağı şey, önce çocuğun okuma eğilimini saptamak ve onu o yönde geliştirmektir.

Öğretmenin sürekli izlemesi sonucu aşamalılığa ve düzeye özen göstererek zamanında ve yerinde yapacağı küçük yardım ve özendirmeler, öğrencilerin okuma alışkanlık ve zevkini kazanmalarını sağlayacaktır.

Ancak, bu çalışmalar sırasında öğrenciler, bir kitabı kendi kendilerine okurken özellikle nelere dikkat edecekleri, eserlerin plânını, düşünce yapısını, değerli değersiz yanlarını nasıl saptayacakları vb. hususlarında öğretmenin yardımına ve yol göstericiliğine ihtiyaç duyacaklardır.

Bunun içindir ki öğretmen, öğrencilerine sadece okuyacakları ve okumaları gereken kitapları tavsiye etmek ve bu yönden onları izlemekle yetinmemeli, bir yandan derslerde metin incelemesi çalışmaları ile onlara bir küçük parça üzerinde derinliğine inceleme yollarını birlikte uygulayarak öğretirken, bir yandan da onları kendi başlarına okuyacakları tam ve büyük eserleri nasıl değerlendireceklerini, bu eserlerden nasıl yararlanacaklarını, yine aşamalılığı ve öğrenci düzeyini göz önünde tutarak göstermelidir.

5. İnsan, kelimelerle düşünür. Biz, en önemsiz bir ihtiyacımızdan en çapraşık duygu ve düşüncelerimize kadar başkalarına açıklamak istediklerimizi ancak kelimelerle anlatabiliriz.

Çocuğun, başlangıçta annesinden öğrendiği dil, ailesinin, yakın çevresinin sosyal ve kültürel düzeyine göre değişmekle birlikte, doğal olarak ancak en ilkel, yalın ihtiyaçlarını karşılayacak durumdadır. Yapı ilerleyip çevresi genişleyerek ihtiyaçları çeşitlendikçe, çoğaldıkça çocuğun kelime dağarcığı da genişler, zenginleşir. Yalnız, bu gelişme, sistemsizdir ve çevre imkânları ile sınırlıdır. Çocuğun kelime dağarcığı, asıl okulda zenginleşir. Özellikle, Türkçe dersinin türlü etkinlikleri, okuma, dinleme, anlama, anlatma çalışmaları, bu zenginleşmeyi hem bir sisteme bağlar, hem de hızlandırır. Öğrenci, okulda duygu ve düşüncelerini, istediklerini daha tam, daha açık ve etkili anlatabilmek için kendine mal etmesi gerekli olan kavramları gittikçe çoğaltarak kazandığı gibi, kelimeler arasındaki ince anlam farklarını ve türlü ilişkileri de öğrenir.

6. Türkçe bir bilgi dersi değil, bir ifade ve beceri dersidir. Öğrencinin zihin ve ruh gelişmelerinde iyi bir ana dili öğretiminin rolü, başka hiçbir dersle ölçülemeyecek kadar büyüktür. Türkçe dersleri, öğrencinin:

a. Ulusal kültürümüzün değerli eserleri ile karşılaşmasını sağlayarak, ulusal bilincini ve ulusal coşkusunu,

b. Dil bilgisi öğrenimindeki ayrıntıları inceleyerek, kuralı sezme ve kurala varma çalışmalarıyla usa varmasını,

c. Güzel metinlerin zevkini tadarak, duygusunu ve Türk diline olan sevgisini,

ç. Türlü metin incelemeleriyle doğru karar verme yeteneğini,

d. Okuma ve özellikle yazma çalışmalarıyla düşünme gücünü,

e. Söz ve yazıyla anlatım konusundaki çalışmalarla da güzel konuşma ve yazma alışkanlığını geliştirecektir.

7. Türkçe derslerinde, öteki derslerde de olduğu gibi, kesin olarak ezbercilikten kaçınmak gereklidir. Türkçe öğretiminde başarı sağlanabilmesi için bir takım kuralların, tanımların öğretilmesi, ezberletilmesi hiçbir anlam taşımaz. Bir öğrencinin, noktanın ve büyük harfin nerede kullanılacağını, sıfatın ve zarfın tanımını, fıkranın, makalenin özelliklerini ezbere bilmesinin bir yararı yoktur. Böyle bir yol tutulması, belleği yıpratmaktan, zamanı boşa harcamaktan, dersi öğrenci için sevimsiz kılmaktan başka bir şeye yaramaz. Türkçe öğretiminin amaçlarına ters düşer. Önemli olan, öğrencinin Türkçeyi doğru olarak, bilinçle ve güvenle kullanmayı alışkanlık hâline getirmesi, okuduğu veya dinlediği bir parçada işlenen fikri ya da duyguyu kavrayıp sezebilmesi, ondan zevk alabilmesidir.

Türkçeyi doğru olarak, bilinçle ve güvenle kullanmayı alışkanlık hâline getirmenin en etkili yolu, derslerde öğrencilere, sık sık düşüncelerini sözlü ve yazılı olarak anlatma imkân ve koşullarını sağlamaktır. Öğretmen,onları, bir sistem içinde ve kendi seçeceği konularda ne kadar çok konuşturur, yazdırırsa ve bu etkinlikler üzerinde ne kadar çok düşündürür, onların eleştiri yapmalarını sağlarsa, olumlu sonuç almayı o kadar kolaylaştırmış olur.

Öğrencilerin, okudukları bir yazıda, dinledikleri bir konuşma veya konferansta işlenen düşünce ya da duyguları kavrayıp sezebilme yeteneklerinin geliştirilebilmesi için metinler üzerinde çalışırken gözlemlerde bulunmak, kaynakları incelemek, ayrıntıları arayıp bulmak, karşılaştırmalar yapmak, sorunları çözmek suretiyle kurala, tanıma ve bütüne varma yönetimi uygulanmalıdır. Bu yolla, Türkçe öğretimi, aynı zamanda, öğrencilere, bilimsel, eleştirici, yapıcı ve yaratıcı düşünme yeteneğinin kazandırılmasında öteki dersler arasında kendi payına düşen görevi de yerine getirecektir.

Öğrencileri sanat değeri taşıyan eserlerden zevk alabilir hâle getirmenin yolu ise, onları yaşlarına, düzeylerine ve okuma eğilimlerine uygun değerli eserleri okumaya yöneltmek ve özendirmektir.

Bütün bu etkinlikler, kuşkusuz iç içedir; birbirinden soyutlanamaz. Zaten Türkçe dersi kendi içinde bir bütünlük taşır. Uygulamada kolaylık olsun diye okuma, anlama, anlatım, dil bilgisi, yazım gibi bölümlere ayrılmış görünen etkinlikler arasında sık bir bağlantı bulunmalı ve bu etkinliklere birbirlerini tamamlayıcı birer öge olarak bakılmalıdır. Bu amaçla, söz gelimi, anlama çalışmalarında gerektikçe öbür etkinliklerle ilgili çalışmalara yer verilmeli, anlatım konuları işlenirken dil bilgisi ya da yazım kuralları üzerinde durulmalıdır.

Bunun içindir ki Türkçe derslerinde haftanın şu günlerinde okuma, anlama, şu saatlerde dil bilgisi, anlatım çalışmaları yapılacaktır gibi kesin ayırımlara gidilmesi doğru değildir. Ancak, çalışmalarda bir plânsızlıktan da dikkatle kaçınılması gerekir.

8. Türkçe, bir araç-ders olarak okulda öğretimin temelini oluşturur. Çocuğun, başlangıçta annesinden ve yakın çevresinden öğrendiği dil, pek yalındır, ham bir araç durumundadır. Ana dili,okulda sistemli bir biçimde geliştirilir. Öyle ki, ana dili etkinlikleri sonucunda çocuk bir yandan yavaş yavaş çeşitlenen ve genişleyen ilgi alanlarına göre anlama ve anlatma ihtiyacını karşılayacak duruma gelir; bir yandan da bu çalışmalar, onda yeni, değişik ilgi alanları yaratır, çocuğun kendi kendini tanımasına birinci derecede yardım eder.

Dilini, yaşının gerektirdiği sınırlar içinde, yeter derecede öğrenmemiş bir öğrencinin, ilköğretimin 1-3. sınıflarda Sosyal Bilgiler ile Fen Bilgisinin çeşitli ilgi alanlarına, diğer sınıflarında ise öteki derslerin konularına ilgi duyabilmesi, öğretmenlerin sınıfta anlattıklarını, ders kitaplarında okuduklarını anlayabilmesi, anladıklarını anlatabilmesi, dolayısıyla bu derslerde başarılı olabilmesi imkânsızdır. Bu gibi öğrenciler, pek doğal olarak nedenini bilmedikleri bu başarısızlıklarını ortadan kaldırabilmek için, öğretmenlerinin anlattıklarından bölük pörçük tutabildikleri notları, ders kitaplarında yazılı olanları ezberleme yoluna başvururlar. Bunun ise ne kadar zararlı olduğu ortadadır.

Bunun içindir ki, ilköğretimin1-5. sınıflarında öğretmen, ana dili çalışmalarını yalnız Türkçe derslerine bırakmamalı Sosyal Bilgiler, Fen Bilgisi, Matematik gibi derslerde de en küçük fırsatlardan yararlanarak, çoğu zaman bu fırsatları kendisi yaratarak, öğrencilerin Türkçe yanlışlarını düzeltmeli, eksiklerini tamamlamalıdır.

Bundan başka, öğretmenler; kendilerinin öğrencileri için, hayranlıkla taklit edilecek birer örnek olduklarını hiçbir zaman unutmayarak, her türlü davranışta olduğu gibi, Türkçeyi kullanmada da özen göstermelidirler. Öyle ki çocuk, Türkçe desinde öğrendiklerinin öğretmenlerce nasıl titizlikle uygulandığını görmeli, içinde yaşadığı diğer eğitim-öğretim ortamlarında da aynı özen ve titizlik gösterilerek daha önceki öğrendiklerine ters düşen bir ortam yaratılmamalıdır.

ANLAMA
IV-V. SINIFLAR

ÖZEL AMAÇLAR

Öğrencilerin :

1. Edindikleri dinleme, izleme beceri ve alışkanlığını düzeyine göre geliştirmek;
2. Sesli ve sessiz okumayla ilgili beceri ve alışkanlıklarını geliştirmek;
3. Duygu ve düşünce ürünlerinden ve güncel yayınlardan kendi düzeyinde olanları tanıyarak kavramalarını sağlamak;
4. Kelime dağarcığını (dilimizin yapısıyla ilgili özellikleri de sezmiş olarak) düzeylerine göre zenginleştirmek;
5. Sözlük, ansiklopedi vb. başvuru kitapları ve kaynaklardan yararlanabilme alışkanlık ve becerisini kazanmalarını sağlamak;
6. Kitaplardan yararlanma becerisini geliştirmek;
7. Kitap edinme isteğini artırmak;
8. Dinleme, izleme, okuma yoluyla yakın ve uzak çevrelerine olan ilgilerini genişletmek ve bilgilerini artırmaktır.

ÖĞRENCİLERİN KAZANACAKLARI DAVRANIŞLAR

Öğrencilere anlama bakımından kazandırılacak bilgi, beceri ve alışkanlıklar (davranışlar) şunlardır:

Dinleme ve izleme tekniği bakımından

1. 15-20 dakikalık bir konuşmayı dinleyebilmek;
2. Bir filmin oynatılacağı, bir konuşmanın yapılacağı,bir temsilin verileceği yere itişip kakışmadan girebilmek, yerine oturabilmek;
3. Konuşmacıya, sanatçıya gerekli saygıyı ve davranışı gösterebilmek;
4. 20-25 dakikalık öykü, masal bandını dinleyebilmek,bir röportajı, bir belgesel filmi, bir çocuk filmini izleyebilmek;
5. Radyo ya da televizyonda düzeyine uygun bir haberi vb. yayınları dinleyip izleyebilmek.

Okuma tekniği bakımından

1. 200-300 kelimelik metinleri doğru ve anlamlı olarak (duraklama, vurgu ve tonlama yanlışı yapmadan) okuyabilmek, kelimeleri doğru söyleyebilmek;
2. Sessiz okuma teknik ve alışkanlığını geliştirmek;
3. Kitaplardaki içindekiler, dizin ve sözlük bölümlerinden yararlanabilmek;
4. Yazım kılavuzu, sözlük, ansiklopedi ve kaynak kitaplardan yararlanabilmek;
5. Günlük gazeteleri ve düzeyine uygun dergileri izleyebilmek;
6. Düzeyine uygun, yararlı kitapları seçip okuma alışkanlığını geliştirebilmek.

Anlama tekniği bakımından

1. İzlediği bir filimin, bir oyunun, okuduğu bir öykünün olaylarını, olaylarının sırasını, sebep ve sonuçlarını, belli başlı kişilerinin fiziksel ve karakter niteliklerini; olayın geçtiği yerin, zamanın niteliklerini açıklayabilmek;

2. Dinlediği, izlediği bir konuşmanın, filmin ve benzerlerinin, okuduğu bir gazete fıkrasının, mektubun vb. bir fikir ve öykü yazısının ana fikrini ve belli başlı yardımcı fikirlerini anlayıp belirtebilmek;

3. Bilmediği kelimelerin anlamlarını, eş sesli kelimeleri sözün gelişinden (metin içinde) anlayabilmek, sözlüğe bakarak, kelime türetme yollarını kavrayarak, cevaplarıyla ilgilenerek kelime dağarcığını zenginleştirme yöntemini kazanabilmek;

4. Metinlerin belli başlı bölümlerini, paragraflarındaki düşüncelerini, sırasıyla kavrayabilmek;

5. Düz ve manzum yazıları, olay ve fikir yazılarını ayırt edebilmek; yazarlarının özelliklerini sezebilmek.

ANLATIM
(IV. - V. Sınıflar)

ÖZEL AMAÇLAR

Öğrencilere:

1. Düzgün ve doğru cümlelerle soru sorabilme, sorulanlara karşılık verebilme, küme ya da sınıfta konuşmalara, tartışmalara katılabilme, varılan sonuçları anlatabilme;

2. Bu yaş grubunun kullanmaları gereken yazım kurallarını uygulayabilme, noktalama işaretlerini kullanabilme;

3. Düzeye uygun bir filmi, bir olay yazısını kısaca, sırasıyla anlatabilme, ana fikrini belirtebilme, okuduğu bir kitabın konusunu özetleyebilme;

4. Yakın çevrede gördüklerini, bildiklerini, yaptıklarını, yaşadıklarını, dinlediklerini, edindiği bilgileri küme ya da sınıf arkadaşlarına anlatabilme;

5. Yakın çevresi ve kendi yaşayışıyla ilgili bir konu üzerinde duygu ve düşüncelerini düzeye uygun olarak belirtebilme;

6. Günlük hayatta gerekli olan konuşma ve yazışma biçim ve yöntemlerini uygulayabilme;

7. Gereğine uygun ve okunaklı bir yazı ile yazabilme beceri ve alışkanlıklarını kazandırmaktır.

ÖĞRENCİLERİN KAZANACAKLARI DAVRANIŞLAR

Öğrencilere sözlü ve yazılı anlatım bakımından kazandırılacak davranışlar (bilgi, beceri ve alışkanlıklar) şunlardır:

A. Sözlü olarak

1. Sınıfça yapılan anlama etkinliklerine katılabilmek, sonuçları anlatabilmek;

2. Sorulan sorulara birkaç cümle ile düzgün karşılıklar verebilmek;

3. İzlenen düzeye uygun bir filmi, okunan ya da dinlenen 200-300 kelimelik bir olay yazısını (masal, öykü, anı, gezi vb.) kısaca sırasıyla anlatabilmek, ana fikrini belirtebilmek;

4. Gördükleri, yaşadıkları, duydukları, öğrendikleriyle ilgili olarak aldığı notlardan yararlanarak küme ya da sınıf karşısında kısa bir konuşma yapabilmek;

5. Okulda ve çevrede yaşanan önemli olaylar ve özel günlerde (millî bayramlar, törenler vb.) görülen, yaşanan ve izlenenleri anlatabilmek;

6. Türlü konularda sorular düzenleyebilmek, sorulan sorulara birkaç cümle ile düzgün karşılıklar verebilmek, bir konu üzerinde arkadaşlarıyla karşılıklı konuşabilmek;

7. Kendini ve başkalarını ya da bir canlıyı, bir yeri anlatabilmek;

8. Basit bir resim, bir tablo ya da karikatür dizisinden anlam çıkarabilmek, resimler arasında bağlantı kurarak bir olayı açıklayabilmek;

9. Türkçe'den başka derslerle ilgili de olsa belli bir konuyu sınıfta tartışabilmek, tartışma kuralarını kavrayarak uygulayabilmek;

10. Yaptığı bir işi ve deneyleri akış sırasıyla anlatabilmek;

11. Telefonla konuşabilmek, telefonla konuşma yöntem ve inceliğini uygulayabilmek, bir telefon konuşması üzerine bir üçüncü kişiye birkaç cümlelik not bırakabilmek;

12. Yarıda bırakılmış bir öyküyü tamamlayabilmek;

13. Okuduğu bir kitabı arkadaşlarına anlatabilmek, özetleyebilmek ve kitap üzerindeki düşüncelerini belirtebilmek;

14. Basit atasözleri ve özdeyişlerin anlamlarını açıklayabilmek;

15. Çevresinin doğal ve toplumsal olaylarını kısaca anlatabilmek;

B. Yazılı olarak

1. Sınıfça yapılan anlama etkinliklerinde varılan sonuçları 5-6 basit cümle ile anlatabilmek;

2. 6-7 kelimelik bir soruya karşılık verebilmek;

3. Ödevlerinde yerine göre 5-7 kelimelik doğru cümleler kurabilmek;

4. İzlenen düzeye uygun bir filmi, okunan ya da dinlenen 200-300 kelimelik bir olay yazısını (masal, öykü, anı, gezi vb.) özetleyebilmek, ana fikrini belirtebilmek;

5. Okulda ve çevrede yaşanan önemli olayları ve özel günlerde (millî bayramlar, törenler vb.) görülen, yaşanan ve izlenenleri kısaca (3-4 paragrafla)anlatabilmek;

6. 5-6 cümlelik istek, ısmarlama, kutlama, teşekkür, çağrı yazıları, zarf üstü yazabilmek;

7. Dilekçe, telgraf, alındı, senet yazabilmek;

8. Türkçe'den başka derslerle ilgili de olsa belli bir konuyu kısaca özetleyebilmek;

9. Okulda yaptığı ve yaşadığı eğitsel çalışmaların sonuçları üzerinde kısaca bir rapor düzenleyebilmek;

10. Okuduğu, incelediği konular üzerinde not alabilmek ve bunları arkadaşlarına aktarmak için birleştirebilmek;

11. Okul içi ve okul dışı yaşayışlarında ve çevrelerinde gördükleri doğal ve toplumsal olayları anlatabilmek;

12. Bu sınıfın kullanması gerekli yazım kurallarını uygulayabilmek, noktalama işaretlerini kullanabilmek.

DİL BİLGİSİ
(IV. - V. Sınıflar)

Özel Amaçlar

Öğrencilere:

A. 1. Kelime dağarcığını, düzeye uygun olarak zenginleştirebilme;

2. Bu sınıfların kullanması gereken yazım kurallarını uygulayabilme ve noktalama işaretlerini kullanabilme;

3. Sesli ve sessizlerle ilgili kuralları uygulayabilme;

4. Cümle içinde adları, fiilleri, sıfatları, zamirleri, zarfları, ad ve sıfat tamlamalarını tanıyabilme, yerli yerinde kullanabilme;

5. Cümle içinde yüklem, özne ve tümleci bulabilme, özne ve yüklemin tekil-çoğul yönünden ilişkisini doğru olarak belirtebilme;

6. Fiilin üç temel zamanını, üç temel kişini, kavrayabilme;

beceri ve alışkanlıkları kazandırmak;

B. Öğrencilerin bir önceki sınıflarda kazandıkları davranışları pekiştirmektir.

ÖĞRENCİLERİN KAZANACAKLARI DAVRANIŞLAR

Öğrencilere dil bilgisi bakımından kazandırılacak davranışlar (bilgi, beceri ve alışkanlıklar) şunlardır:

1. Kelimelerin çağrışım yoluyla eş ve karşıt anlamlarını (olumsuz değil) bulabilmek;
2. En yaygın köklerden işlek eklerle türetilmiş kelimelerin anlamlarını kavrayabilmek;
3. Eş sesli kelimelerin değişik anlamlarını söz içinde fark edebilmek (al, yüz, ekmek, yemek, ek vb);
4. Cümle içinde adların durumlarını doğru kullanabilmek;
5. Birleşik adları yazabilmek (özellikle adreslerde, kişi ve yer adlarında);
6. Büyük harfleri doğru kullanabilmek (kısaltmalarda, satır başlarında);
7. Küçük ses uyumu kuralını doğru uygulayabilmek (kural verilmeyecek);
8. Sert sessizlerin benzeşmesini kavrayarak çekim ve yapım eklerini doğru kullanabilmek;
9. Cümle içinde adları özel ad, tür adları, fiilleri tanıyabilmek; sıfatların hangi adları belirttiklerini, zamirlerin hangi adların yerini tuttuklarını belirtebilmek;
10. Zarfların, fiillerin anlamları üzerindeki etkilerini fark edebilmek;
11. Cümle içinde ad ve sıfat tamlamalarını küme olarak tanıyıp, tamlayan ve tamlananları ayırt ederek aralarındaki ilişkileri kavrayabilmek ve bunları yerli yerinde kullanabilmek (bu terimlerin tanımları yapılacak; ancak öğrencilerden tanım olarak istenmeyecek; sıfat, ad, zamir vb. türlerine geçilmeyecektir);
12. Cümle içinde yüklem, özne ve tümleci bularak cümle içinde yerli yerinde kullanabilmek;
13. Özne ve yüklemin tekil-çoğul yönünden ilişkisini kavrayarak cümle içinde doğru kullanabilmek;
14. Fiilin üç temel zamanını (şimdiki, geçmiş, gelecek), üç temel kişisini (tekil, çoğul, I.-II.-III. kişiler) kavrayabilmek;
15. –de durum takısını bitişik, öteki de'leri ayrı yazabilmek;
16. Sıfat türeten ve ilgi zamiri olan –ki'leri kelimeye bitişik, ilgi bağlacı olan ki'leri ayrı yazabilmek; virgülü cümle içinde (a) öznelerden sonra, (b) birbiri ardınca sıralanan aynı işi gören kelimeler ve aynı görevdeki ögeler arasında (bir tamlananın birden çok tamlayanları, bir adı sıfatlandıran birden çok niteleme sıfatları,bir yüklemin birden çok öznesi, nesnesi vb. gibi) kullanabilmek;
17. Noktayı: (a) tarihlerin gün, ay, yıl ögeleri arasında, (b) kısaltma harflerinin sonunda, (c) sayılardan sonra-inci anlamında (2. ikinci, 50. ellinci) kullanabilmek;
18. Tırnak işaretini, başkalarından alınan sözleri belirtmek amacıyla kullanabilmek;
19. İki noktayı açıklanacak sözlerden sonra, tırnak içine alınan sözlerden önce kullanabilmek;
20. Yazıda konuşma çizgilerini kullanabilmek;
21. Kullandığı ve öteki derslerde öğrendiği kelimeleri söyleyebilmek, doğru yazabilmek ve bu amaçla yazım kılavuzunu kullanabilmek.

DERS : TÜRKÇE			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	**Hedef :** Atatürk'ün karşılaştığı güçlükler karşısında yılmadığını kavrayabilme **Davranışlar** 1. Atatürk'ün karşılaştığı güçlükleri anlatan bir parçayı/şiiri okuma 2. Atatürk'ün karşılaştığı güçlükleri anlatan parçanın/şiirin ana fikrini açıklama 3. Atatürk'ün karşılaştığı güçlükleri sözlü ya da yazılı olarak açıklama	ATATÜRK'ÜN HAYATI *Atatürk'ün karşılaştığı güçlükler	Bu konuyla ilgili seçilecek parça ya da şiirin Atatürk'ün askerî ve siyasî başarılar elde ederken karşılaştığı güçlükleri kapsamasına dikkat edilecektir.
	Hedef : Atatürk'le ilgili anıları dinlemekten zevk alış **Davranışlar** 1. Atatürk'le ilgili bir anıda geçen olayları sırayla anlatma 2. Bu anının Atatürk'ün özelliklerinden hangisi ile ilgili olduğunu açıklama	*Atatürk'le ilgili anılar	
	Hedef : İnsanların sahip oldukları hak ve hürriyetleri fark edebilme **Davranışlar** 1. İnsan hak ve hürriyetleri ile ilgili bir parçayı okuma/dinleme 2. Okuduğu parçayı anlatma 3. Parçada yer alan insan hakları ve hürriyetlerinin neler olduğunu açıklama 4. İnsanların sahip oldukları diğer hak ve hürriyetlerin adlarını söyleme 5. Hak ve hürriyetlerin anayasada yer aldığını söyleme 6. Atatürk'ün insan hak ve hürriyetlerine verdiği önemi açıklama 7. Atatürk'ün Cumhuriyeti kurarak Türk milletini pek çok hak ve hürriyete kavuşturduğunu söyleme	ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCEDE YER ALAN KONULAR *İnsan hak ve hürriyetleri ile sorumlulukları Kişi Hürriyeti Din ve vicdan hürriyeti Düşünce hürriyeti Bilim ve sanat hürriyeti Öğrenim hürriyeti	
	Hedef : Vatandaşlık görevlerini fark edebilme **Davranışlar** 1. Vatandaşlık görevleri ile ilgili bir parçayı okuma 2. Okuduğu parçayı anlatma 3. Parçada geçen vatandaşlık görevlerinin neler olduğunu açıklama 4. Vatandaşlık görevlerini isteyerek yapmanın neden gerekli olduğunu açıklama 5. Atatürk'ün vatandaşlık görevlerine verdiği önemi açıklama 6. Cumhuriyet yönetiminin vatandaşlık görevlerini yeniden düzenlediğini söyleme	*Vatandaşlık görevleri Seçme ve seçilme hakkı Vergi vermek Askerlik yapmak Kanunlara ve kurallara saygılı olmak	

DERS : TÜRKÇE			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	**Hedef :** İnsanın yalnız kendisi için değil kendisinden sonra gelecekler için de çalışmasının önemli olduğunu fark edebilme **Davranışlar** 1. İnsanların gelecek kuşaklar için çalışmasının önemini anlatan bir parçayı okuma 2. Okuduğu parçayı anlatma 3. İnsanların neden yalnız kendileri için çalışmamaları gerekiğini açıklama 4. İnsanların kendisinden sonra gelecek kuşaklar için de çalışmasının neden önemli olduğunu örneklerle açıklama 5. Atatürk'ün hayatı boyunca bütün çalışmalarını gelecek kuşaklar için yaptığını söyleme	*Yalnız kendisi için değil kendisinden sonra gelecekler için de çalışma	
	Hedef : Türk kadınının toplumdaki yerini fark edebilme **Davranışlar** 1. Türk kadınının toplumdaki yeri ile ilgili bir parçayı okuma 2. Okuduğu parçayı anlatma 3. Kadınların sahip oldukları sosyal ve siyasal hakların neler olduğunu açıklama 4. Kadınların sahip oldukları sosyal ve siyasal haklara örnekler verme 5. Atatürk sayesinde Türk kadınlarının sosyal ve siyasal haklara diğer ülke kadınlarının pek çoğundan daha önce sahip olduklarını açıklama	*Türk kadınının toplumdaki yeri Sosyal hakları Siyasal hakları	
	Hedef : Atatürk'ün akılcılık ve bilime verdiği önemi fark edebilme **Davranışlar** 1. Atatürk'ün akılcılığa ve bilime verdiği önemle ilgili bir parçayı okuma 2. Okuduğu parçayı anlatma 3. Akılcılığın ve bilimselliğin hayatımızdaki önemini açıklama 4. Atatürk'ün akılcılığa ve bilime verdiği önemi açıklama 5. Atatürk'ün yaptığı her işte akılcılığı ve bilimi esas aldığını söyleme 6. Atatürk'ün akılcılık ve bilim konusundaki görüşlerinden örnekler verme	*Akılcılık ve bilime verilen önem Akılcı ve bilimsel davranışın önemi Bilimin insan yaşamındaki yeri ve önemi	
	Hedef : Atatürk'ün "Yurtta sulh cihanda sulh" prensibini açıklayabilme **Davranışlar** 1. Atatürk'ün "Yurtta sulh cihanda sulh" prensibini konu alan bir parçayı okuma 2. Okuduğu parçayı anlatma 3. Atatürk'ün bu konudaki çalışmalarından örnekler vererek bir kompozisyon yazma	*"Yurtta sulh cihanda sulh" prensibi	

DERS : TÜRKÇE			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	**Hedef :** Atatürk'ün millî eğitim konusundaki düşüncelerini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Atatürk'ün millî eğitim konusundaki düşünceleri ile ilgili bir parçayı okuma 2. Okuduğu parçayı anlatma 3. Atatürk'ün eğitim ve öğretim birliğine verdiği önemi açıklama 4. Atatürk'ün öğretim birliğinin sağlanması için yaptığı çalışmaları söyleme 5. Atatürk'ün kurduğu cumhuriyet yönetiminde karma eğitim sistemine geçildiğini söyleme 6. Atatürk'ün eğitim konusundaki çalışmalarından örnekler verme 7. Atatürk'ün öğretmenlere önem verdiğini gösteren sözlerinden örnekler verme 8. Eğitimde lâiklik ilkesini tanımlama 9. Atatürk'ün eğitimde lâiklik ilkesine verdiği önemi açıklama 10. Eğitimde lâiklik ilkesine bağlı kalmanın önemi konusunda bir kompozisyon yazma	*Millî eğitim sisteminin esasları Öğretim birliğinin sağlanması Karma eğitim Eğitimin yaygınlaştırılması Eğitimde öğretmenin önemi ve rolü Eğitimde lâiklik ilkesi	
	Hedef : Atatürk ilkelerine sahip çıkmanın ve devamlılığını sağlamanın önemini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Atatürk ilkelerine sahip çıkmanın ve devamlılığını sağlamanın önemini konu alan bir parçayı okuma 2. Okuduğu parçayı anlatma 3. Parçada yer alan Atatürk ilkelerinin adlarını söyleme 4. Atatürk ilkelerine sahip çıkmanın neden önemli olduğunu açıklama 5. Atatürk ilkelerinin devamlılığını sağlamak için neler yapılması gerektiğini açıklama	ATATÜRK İLKELERİ *Atatürk ilkelerine sahip çıkmak ve devamlılığını sağlamak	
	Hedef : Askerlik görevine ilgi duyuş **Davranışlar** 1. Türk milletinin doğuştan asker olduğunu anlatan bir şiir ya da öyküyü okuma 2. Parçadan hareketle, askerlik görevinin önemini açıklama 3. Askerlik görevinin kutsal olduğunu örneklerle açıklama	ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCEDE MİLLÎ GÜÇ UNSURLARI *Askerî güç Türk milletinin doğuştan asker olma özelliği Askerlik görevinin kutsallığı	

DERS : TÜRKÇE			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	**Hedef :** Basının önemi fark edebilme **Davranışlar** 1. Basının önemini konu alan bir parçayı okuma 2. Parçadan hareketle basının önemini açıklama 3. Atatürk'ün basının önemi ile ilgili sözlerinden örnekler verme	*Sosyo-Kültürel güç Basının önemi	
	Hedef : Kamuoyu ve basın ilişkisini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Kamuoyu ve basın ilişkisini konu alan bir parçayı okuma 2. Parçadan hareketle kamuoyu ve basın ilişkisini açıklama	Kamuoyu ve basın ilişkisi	Kamuoyu ve basın ilişkisi konusu işlenirken; Kurtuluş Savaşı sırasında Atatürk'ün Türk ve dünya kamuoyunu aydınlatmak için gazete çıkarttırdığı ve Anadolu Ajansını kurduğu konuları üzerinde de durulacaktır.
	Hedef : Türkiye'nin dünya üzerindeki yerinin önemini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Türkiye'nin dünya üzerindeki yerinin önemini konu alan bir parçayı okuma 2. Okuduğu parçadan hareketle: a. Türkiye'nin hangi bölgede yer aldığını açıklama b. Akdeniz ve Karadeniz'i birbirine bağlayan boğazların önemini açıklama c. Türkiye'nin hangi kıt'alar arasında bir köprü oluşturduğunu söyleme ç. Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerin diğer denizlere açılmalarında Türkiye'nin konumunun önemini açıklama d. Türkiye'nin dünya için önem taşıyan petrol kaynaklarına sahip ülkelere komşu olduğunu söyleme e. Türkiye'nin hangi uygarlıkların kesiştiği yerde olduğunu söyleme f. Türkiye'nin içinde bulunduğu bölgede güçlü bir devlet olduğunu açıklama g. Türkiye'nin genç ve dinamik bir nüfusa sahip olduğunu söyleme	TÜRKİYE'YE YÖNELİK İÇ VE DIŞ TEHDİT *Tehdidin nedenleri Türkiye'nin Jeopolitik önemi Türkiye'nin Jeopolitik konumunun önemli olması Stratejik bakımdan dünyanın kritik bir bölgesinde olması Avrupa ve Asya arasında bir köprü teşkil etmesi Karadeniz ve Akdeniz arasındaki su yollarına sahip olması Akdeniz, Orta Doğu ve Avrupa uygarlıklarının kesiştiği yerde olması Petrol kaynaklarına yakın olması Dünya güç dengesini etkileyen bir noktada bulunması	Bu hedef ve davranışlar tek bir parça içinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel amaç ve görevlerini fark edebilme **Davranışlar** 1. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel amaç ve görevlerini konu alan bir parçayı okuma 2. Okuduğu parçayı anlatma 3. Okuduğu parçadan hareketle devletin temel amaç ve görevlerini açıklama 4. Atatürk'ün devletin temel amaç ve görevleriyle ilgili sözlerinden örnekler verme	T.C. ANAYASASI *Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel amaç ve görevleri (Anayasa Mad:5)	

İLKÖĞRETİM OKULU TÜRKÇE EĞİTİMİ YAZI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

AÇIKLAMALAR

Bu program, haftalık ders çizelgesinde Türkçe dersine ayrılan toplam ders saatinin bir saatinde "Yazı" ya yer verilmesi öngörülerek hazırlanmıştır.

Bu derste öğrenciler; düzgün, okunaklı, temiz ve seri yazma becerisi kazanırlar. Bu becerilerin ise titiz ve uzun süren bir çalışma sonucunda gerçekleşebileceği unutulmamalıdır.

Yazı çalışmaları, öğrencilerin kişiliklerine olumlu temeller atılmasını sağlar. Uygulamalarda görüldüğü gibi güzel yazma becerisi, öğrencileri dikkatli, özenli, sabırlı olmaya, yaratıcı ve estetik düşünmeye sevk eder.

1. Yazı Yazmaya Hazır Bulunuşluk

a. Otururken göğüs sıraya dayanmadan, her iki kolun dirsekten sonraki üçte ikisi, sıra üzerine konularak, kalçalar oturma yüzeyine yerleştirilir ve ayaklar rahatça yere basacak şekilde oturulur.

b. Göz sağlığı bakımından, göz ile kâğıt arasında 25-30 cm kadar bir uzaklık bulunur ve (sağ elle yazanlar için) ışığın soldan gelmesine özen gösterilir. Gözü zayıf olan (sinel testinden geçirilenler) öğrenciler, ön sıralara ve daha aydınlık yerlere alınır.

Bu öğrencilerden boyu uzun olanlar, ön yan taraflara, sol elini kullanan öğrenciler ise, sol kollarının serbest olması için sıranın soluna oturtulur. Yazı yazarken, sol elini kullanan öğrencilere, sağ elini kullanmaları için baskı yapılmaz.

c. Kâğıt veya defter, öğrencinin rahat yazabileceği konumda tutulur. Kalem, satır çizgisine dik tutulur ve bu konum sürdürülür. Yazı yazıldıkça yukarı, sağa sola itmek suretiyle ayarlama yapılır.

ç. Kalem, baş, işaret ve orta parmaklar arasında rahat tutulur; işaret parmağı kaleme çok fazla bastırılmaz.

d. Kalem, ucuna yaklaşık iki cm geriden, 450 eğik tutulur; kalemin açılan odunsu kısmına parmaklar dokunmaz.

e. El, kâğıda yapıştırılıp fazla ağırlık verilmeden el ayası, harflerin yönlerine göre bu yüzeyde rahatça dolaştırılır.

Yazı öğretiminde önemli olan öğrencide güzel yazma isteği uyandırmaktır. Yazıyı, kullanılışı bakımından ikiye ayırabiliriz:

-Günlük el yazısı

-Dekoratif sanat yazıları

Yazı, günlük hayatımızda duygu ve düşüncelerimizi anlatmak için, her zaman başvurduğumuz bir anlatım aracıdır. Yazının doğru ve okunaklı olması, okuyana verdiğimiz değeri gösterir. Yazı ne kadar okunaklı ve güzel olursa, okuyanda bıraktığı etki derecesi de o kadar olumlu olur. Kurallara uygun güzel bir el yazısı, okuyana okuma kolaylığı ve zaman tasarrufu sağlar.

Dekoratif sanat yazıları; günlük el yazısı ve harflerinin belli bir düzen içerisinde hazırlanan, özenli ve zevkli biçimleridir. Bu yazı türleri,okuyanın duygularını etkilediği için anlatımı daha güçlü ve akılda kalıcıdır.

2. Kullanılacak Araç ve Gereçler

Güzel yazmak için, kişisel çabanın yanında, yazı araç-gereçlerinin niteliği ve uygun kullanılmasının da önemi büyüktür.

a. Kil, plâstilin, fasulye, plâstik çöpler

Birinci sınıf öğrencilerine,el ve parmak kaslarını çalıştırarak, şekillendirme becerilerini geliştiren, güzel yazmaya hazırlık çalışmaları yaptırılır. Bunun için elde kir ve boya bırakmayan plâstilin, kil gibi malzemelerden faydalanılır.

b. Yazı defterleri ve kâğıtları

Sınıf seviyelerine (1-4) uygun olarak hazırlanmış standart yazı defterleri, matematik dersi hariç bütün derslerde kullanılır (Örnek: 7,13,16). Bu defterler, iki formadan fazla olmaz. Çünkü kalın defterlere yazı yazmak zor olacağı gibi, taşınması ve korunması da zordur. Ayrıca, yeni, temiz defterlerle tertip ve düzen bilinci de geliştirilir. Beşinci sınıftan itibaren tek çizgili ve çizgisiz okul defterleri kullanılır. Defter ve kâğıtlarda, yazının eğimini gösteren ve sayfa aralarına konan yardımcı kılavuz kartonlarından yararlanılır (Örnek: 14,15).

c. Kılavuz karton

İkinci sınıfın ikinci yarı yılında,bitişik eğik yazıya geçildiğinde, yazının eğimini düzenlemek için ve yazıya eğim kazandırılıncaya kadar da diğer sınıflarda; ayrıca beşinci sınıftan itibaren çizgisiz defter ve kâğıtlarda da aynı amaçla kullanılır (Örnek: 14 15).

ç. Yazı kâğıt ve kartonları

Birinci sınıfta, öğrencilerin el kaslarını geliştirmek, yazı çalışmalarına hazırlık amacıyla ambalâj kâğıdı, dosaya kâğıdı, fon kâğıdı, karton ve benzeri kâğıtlar, el alıştırmalarında kullanıldığı gibi, diğer sınıflarda da küme çalışmalarında, duvar gazetelerinde de kullanılır. Altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarda, sınıf seviyelerine uygun olarak blok, dekoratif yazı, bezeme, marka, amblem ve afiş tasarımı çalışmalarında da kullanılır.

d. Alıştırma kitapları

Rahat yazılabilen, ortadan iki dikişli, yaprakları kopmayacak şekilde (sırtı tutkallı), korunabilir, kullanılabilir niteliktedir. Alıştırma kitaplarında, öğrenciye yönelik açıklamalarda, sınıf seviyesine uygun punto kullanılır. Verilen örneklerde ise alıştırmanın gerektirdiği punto dikkate alınır.

e. Küçük ve büyük fişler

Öğrencilerin okul öncesi kelime hazinelerinde yer alan, pasif ve aktif olarak kullanabildikleri kelimelerden oluşan, yeri geldikçe de diğer derslerle bağdaştırılan çözümlemeye hizmet edici fiş cümleleridir. Bu cümleler, somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene, yakından uzağa, kolaydan zora, basitten karmaşığa ve hazır bulunuşluk ilkeleri doğrultusunda öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor gelişim düzeylerine uygun olarak hazırlanır.

f. Küçük ve büyük harfler tablosu

Öğrencilerin rahat görebileceği yere asılan örnek, küçük ve büyük harflerin bulunduğu tablodur (Örnek: 2,3.).

g. Yazı kalemleri

Yazı çalışmalarına çoğu kez kurşun kalemle başlanır. Kullanılacak kalem kolay yontulur, içi normal koyulukta ve yumuşaklıktadır. Kalemlerin üzerinde koyuluk derecesini belirten numara ve harfler vardır. 2 numara ya da HB harfleri yazan kalemler,normal koyluk-ta olanlardır. Çok ince, çok kalın, çok kısa kalemler ile keskin köşeli kalemler, kalemlerin tepesine takılan süsler, dikkati dağıtıp rahat yazmayı engeller. Özellikle birinci sınıftaki öğrenciler, kalem tutma becerisini kazanacaklarından kullanacakları kalemler önem taşır.

Sınıf seviyesi yükseldikçe, kullanılan kalem türleri de değişir. Bu kalemlerin kurşun kalemde olduğu gibi rahat tutulabilen, fazla ince ya da fazla kalın uçlu olmayanları, yuvarlak ve normal kalınlıkta olanları tercih edilir. Bunun yanında, aynı niteliği taşıyan mürekkebini akıtmayan tükenmez kalemler de kullanılabilir.

h. Boya kalemleri

Birinci sınıfta, çizgi alıştırmaları ve çözümleme çalışmalarında ilgi çekmek ve çözümlemeye hizmet amacıyla yazı alıştırmalarında öğrencinin daha iyi motive olması için; diğer sınıflarda da kenar süslerinde, yazı başlıklarında, blok, dekoratif yazı ile bezeme, marka, amblem ve afiş tasarımı çalışmalarında pastel, kuru boya, flomaster kalemleri kullanılır.

I. Dolma kalem

Mürekkep damlatmayan ve ucu esnek olmayan dolma kalemler en kullanışlı olanlarıdır.

i. Silgiler

Silgilerin yumuşak, kâğıtta iz bırakmayanları tercih edilir. Kokulu silgiler hem sağlık hem de kullanım açısından uygun değildir.

Yazı çalışmalarında öğrenciler daha özenli, dikkatli yazmaları için uyarılır, silgi kullanımı mümkün olduğunca aza indirilir.

Mürekkepli çalışmalarda silgi kullanmak zordur. Mürekkep silgileri sert olduğu için dikkatli silinmezse kâğıdı kirletip yırtar. Bu durumda, yanlış yazılan yerin üzeri küçük bir cetvel yardımıyla düz olarak çizilerek bırakılır ve yanına doğrusu yazılır. Böylece, çocuklar daha az yanlışla yazı yazmaya gayret edeceklerdir.

j. Kalemtıraşlar

Kalemi kırmadan açan kalemtıraşlar, hem ekonomik hem de kullanışlı olduğundan tercih edilir.

k. Kalem uçları

Mürekkeple yazılan metal uçların bıraktığı izlere göre değişik çeşitleri vardır.

Yuvarlak tablalı uçlar

Blok ve dekoratif yazı çalışmalarına geçmeden önce, yuvarlak iz bırakan, yuvarlak tablalı uçlar kullanılır. Bu çalışmalara ince iz bırakan 1 ve 2 numaralı uçlarla başlanılır. Sonra, yazı başlıkları ve blok çalışmalarında daha kalın iz bırakan 3-4 ve 5 numaralı uçlar kullanılır. Yedinci ve sekizinci sınıflarda dekoratif yazı, bezeme, amblem, afiş çalışmalarında yazıya özellik katmak için farklı numaralı uçlar birlikte kullanılır. Yuvarlak tablalı uçlarla yazarken ucun bıraktığı izlerin her yönde aynı kalınlıkta olmasına dikkat edilir.

Uçların üzerinde, mürekkebi tutan ve yazdıkça uca doğru akıtan hazne (damak) bulunur. Yazmaya başlamadan önce, damak tam ortaya ve uca değecek şekilde yerleştirilir, yazma işleminden sonra da uç, ıslak bir bezle temizlenir.

Kesik (yassı) uçlar

Yedinci sınıftan itibaren blok, dekoratif yazı, bezeme, afiş, amblem, marka çalışmalarında kesik iz bırakan Z, N, T tipi yassı yazı uçları kullanılır. Yazının özelliğine göre, ucun ince ya da kalın tarafından yararlanılır. Z tipi yassı yazı uçları, sol eliyle yazan öğrenciler için tercih edilir. Bu yazı uçları, yuvarlak tablalı uçlar gibi numaralıdır. Piyasadan temin edilebileceği gibi, şartların uygun olmadığı yerlerde, öğrencilere kurumuş tahtadan veya kamıştan yaptırılır (Örnek:17,25).

l. Kalem sapları

Silindir şeklinde olup kurşun kalemden kalındır. Ucun takıldığı kısmın bol olmamasına dikkat edilir. Oynayan ya da takıldığı yere tam oturmayan uçlar, rahat ve güzel yazmayı engeller (Örnek: 17).

m. Yazı mürekkepleri

Tablalı ya da kesik (yassı) uçların haznesine mürekkep akıtan damlalıklı, tortu bırakmayan çini mürekkebi kullanılır. Dolma kalemler için ise kâğıt yüzeyine aynı koylukta iz bırakan mürekkepler tercih edilir. Konunun özelliğine göre renkli mürekkepler de kullanılır.

n. Cetvel

İlk sınıflarda yazı çalışmalarında yapılan hataların üzeri küçük bir cetvelle çizilir. Hata türünü belirten düzeltme sembolü, yanına yazılarak gereken uyarıda bulunulur.

Ayrıca cetvel, pergel,gönye ve iletki gibi araçlar, daha ileriki sınıflarda dekoratif yazı, bezeme, amblem, blok vb. yazı çalışmalarında kullanılır (Örnek: 40).

o. Yazı tahtası

Mat, koyu ve yeşil renkte, ışığı yansıtmayan, tebeşiri kaydırmayan özellikte ve uygun boyutlardaki yazı tahtaları daha kullanışlıdır. Birinci, ikinci ve üçüncü sınıflar için belirlenen standart çizgiler, sınıf yazı tahtasının tamamına öğretmen tarafından çizilir. (Örnek: 7,13,16).

ö. Tebeşirler

Yumuşak,çabuk kırılmayan, toz yapmayan, kolay silinir cinsten olanları tercih edilir. Yeri geldikçe renkli tebeşirler de kullanılır.

p. Tahta silgileri

Silme yüzeyi, tebeşir izini kolay silen ve emen silgiler kullanılır.

r. Düzeltme sembolleri tablosu

Düzeltme yöntemi ne olursa olsun, öğretmen, bütün çalışmaları kontrol altına alarak yakından izler. Bu tablo bir kartona yazılarak öğrencilerin görebileceği bir yere asılır; sembollerin anlamları uygulamalı olarak öğrencilere kavratılır. Bu semboller, yalnız yazı dersinde değil, diğer derslerde de öğretmenler tarafından çalışmaların kontrol edilip değerlendirilmesinde aynı şekilde kullanılır.

DÜZELTME SEMBOLLERİ VE ANLAMLARI

Sembol	Anlamı	Sembol	Anlamı
↑	Büyük yaz	→ ←	Yakın yaz
↓	Küçük yaz	Y	Yanlış
∪	Birlikte yaz		Daha güzel yaz
→	Paragraf başı yap		Kelime fazla
←	Hatalı paragraf başı		Ayrı yaz
V	Harf noksan		Gayret et
—	Harf yanlış	✳	Güzel
	Harf fazla	✳ ✳	Çok beğendim

Düzeltme sembollerinin kullanılışı ile ilgili örnek:

ATATÜRK DİYOR Kİ !

Bazı arkadaşlarımın, yoksulluk içinde bu büyük dâvanın başarılamayacağını zannederek memleketlerine dönmek arzusunda olduklarını duydum.

Arkadaşlar ! Dilediğiniz gibi memleketlerinize dönebilirsiniz. Fakat, şunu biliniz ki, bütün arkadaşlarım beni bırakıp gitseler, ben bu mecliste tek başıma kalsamda mücadele ye ahdettim.

Düşman, adım adım her tarafı işgal ederek ankaraya kadar gelecek ise, ben birelime silâhımı, birelime de Türk bayrağını alıp elmadağına çıkacağım. Burada tek başıma, son kurşunua kadar düşmanlar çarpışacağım. sonra da bu mukaddes bayrağı göğsüme sarıp şehit olacağım. Bu bayrak, kanımı sindire sindire emeren ben de milletim uğruna hayatı vedaedeceğim. Huzurunuzda buna and içiyorum.

15 Y

(1920 TBMM'nin gizli celsesinden)

Düzeltme sembolleri kullanıldıktan sonra yazılmış metin :

ATATÜRK DİYOR Kİ!

Bazı arkadaşlarımın, yoksulluk içinde bu büyük dâvanın başarılamayacağını zannederek memleketlerine dönmek arzusunda olduklarını duydum.

Arkadaşlar! Dilediğiniz gibi memleketlerinize dönebilirsiniz. Fakat, şunu biliniz ki, bütün arkadaşlarım beni bırakıp gitseler, ben bu mecliste tek başıma kalsam da mücadeleye ahdettim.

Düşman, adım adım her tarafı işgal ederek Ankara'ya kadar gelecek olursa, ben bir elime silâhımı, bir elime de Türk bayrağını alıp Elmadağı'na çıkacağım. Burada tek başıma, son kurşunuma kadar düşmanla çarpışacağım. Sonra da bu mukaddes bayrağı göğsüme sarıp şehit olacağım. Bu bayrak, kanımı sindire sindire emerken ben de milletim uğruna hayata veda edeceğim. Huzurunuzda buna and içiyorum.

(1920 TBMM'nin gizli celsesinden)

3. Yazı Öğretiminde İzlenecek Sıra

Daha önceki sınıflarda yapılan bütün çalışmalara, bu sınıfta da devam edilir. Yazı çalışmalarında temizlik, düzen, güzel yazmanın yanı sıra yazının hızına da önem verilmelidir.

Bitişik eğik yazıda hız derecesi, hece ölçüsüyle hesaplanır. Öğrencilere; seviyelerine uygun bir düz yazı, ara vermeden yazdırılırken en az olmak üzere; ikinci sınıf öğrencileri dakikada 10 hece, üçüncü sınıf öğrencileri dakikada 13 hece, dördüncü sınıf öğrencileri dakikada15 hece, beşinci sınıf öğrencileri dakikada 17 hece; altıncı, yedinci ve sekizinci sınıf öğrencileri ise dakikada 20 hece yazabilmelidir.

4. Ders Kitapları

Bu programa göre hazırlanacak ders kitaplarında, birinci, ikinci ve üçüncü sınıflar için A4 ebadında 3 - 5 forma; B5 ebadında 5 - 8 forma; dördüncü, beşinci, sınıflar için A4 ebadında 4 - 6 forma;B5 ebadında 6 - 9 forma sayısı aranır.

GENEL AMAÇLAR

1. Kuralına uygun biçimde oturarak, temiz ve düzgün yazı yazma alışkanlığı kazanabilme.
2. Yazı araç ve gereçlerini tanıyabilme.
3. Yazı araç ve gereçlerini temiz ve ekonomik kullanabilme.
4. Kuralına uygun olarak okunaklı, işlek, güzel ve hızlı bitişik eğik yazı yazabilme.
5. Kuralına uygun imza atabilme.
6. İmlâ ve noktalama işaretlerini kuralına uygun olarak yazma becerisi.
7. Rakamları ve matematik işaretlerini kuralına uygun olarak yazabilme.
8. Dekoratif yazı yazabilme.
9. Yazı sanatına ve eserlerine karşı duyarlı olabilme.
10. Eleştiriye açık olabilme.

İLKÖĞRETİM TÜRKÇE (YAZI)1- 8 DERSİ PROGRAMI

AMAÇ VE DAVRANIŞ SAYILARI

SINIF	KONU	AMAÇ	DAVRANIŞ
1	8	14	81
2	6	11	37
3	8	12	46
4	7	13	46
5	6	8	29
6	6	13	54
7	6	11	51
8	4	6	26
TOPLAM	51	88	370

ÖZEL AMAÇLAR

1. Bitişik eğik yazı ile blok yapma becerisi.
2. İşlek bitişik eğik yazı yazabilme.
3. Yazılarda gördüğü bozuklukları düzeltme becerisi.
4. Güzel yazı yazmanın önemini takdir ediş.
5. Bir duruma ilişkin bitişik eğik yazı ile dilekçe yazabilme.
6. İki nokta, üç nokta, parantez işaretlerini kuralına uygun yapabilme.
7. Matematik işaretlerini kuralına uygun biçimde yapabilme.
8. Defteri ekonomik kullanmaya özen gösteriş.

5. SINIF

KONULARIN DAĞILIMI

KONULAR	AĞIRLIK %	ÖZEL AMAÇ SAYISI	DAVRANIŞ SAYISI	ÖNGÖRÜLEN DERS SAATİ
1. Yazı Araç-Gereçleri	1	3	3	1
2. Bitişik Eğik Yazı ile İstif ve Blok	28	1	6	10
3. Bitişik Eğik Yazı Çalışmaları	61	3	8	22
4. Dilekçe Yazma	6	1	4	2
5. Noktalama İşaretleri	1	1	6	0,5
6. Matematik İşaretleri	1	1	2	0,5
TOPLAM	100	8	29	36

1. AMAÇ ve DAVRANIŞLAR

AMAÇ 1: Bitişik eğik yazı ile blok yapma becerisi.

DAVRANIŞLAR

1. Blok şekilde yazılacak metni seçme.

2. Metni yazarken, kelimeler arasında, büyük harflerde "E" harfi kadar aralık bırakma.

3. Metni yazarken, kelimeler arasında, küçük harflerde "e" harfi kadar aralık bırakma.

4. Metni yazarken, cümleler arasında, kelimeler arasındaki aralığın bir buçuk katı kadar aralık bırakma.

5. Metni yazarken, satırlar arasında, büyük harflerde en fazla bir harf boyu kadar aralık bırakma.

6. Metni yazarken, satırlar arasında, küçük harflerde harf uzantısının yarısı kadar aralık bırakma.

AMAÇ 2: İşlek bitişik eğik yazı yazabilme.

DAVRANIŞLAR

1. Verilen bir konuyu okunaklı, sür'atli bir şekilde kuralına uygun olarak bitişik eğik yazı ile yazma.

2. Bütün derslerde bitişik eğik yazıyı okunaklı, sür'atli bir şekilde kuralına uygun olarak kullanma.

AMAÇ 3: Yazılarda gördüğü bozuklukları düzeltme becerisi.

DAVRANIŞLAR

1. Yazılan yazılarda, kendisinin ve arkadaşlarının hatalarını gösterme.

2. Kendisinin ve arkadaşlarının hatalarını düzeltme.

AMAÇ 4: Güzel yazı yazmanın önemini takdir ediş.

DAVRANIŞLAR

1. Arkadaşlarının yazılarından temiz, düzenli ve güzel olanı seçip gösterme.

2. Defterlerindeki yazılardan temiz, düzenli ve güzel olanları seçip arkadaşlarına gösterme.

3. Çevresinden edindiği güzel yazı örneklerini sınıfa getirme.

4. Güzel yazı örneklerini, sınıf panosunda sergileme.

AMAÇ 5: Bir duruma ilişkin bitişik eğik yazı ile dilekçe yazabilme.

DAVRANIŞLAR

1. Sınıfa getirilen dilekçe örneklerini inceleme.

2. Yazacağı dilekçenin konusunu seçme.

3. Konuya uygun olarak bitişik eğik yazı ile dilekçe yazma.

4. Dilekçenin sağ alt köşesine, kuralına uygun olarak imza atma.

AMAÇ 6: İki nokta, üç nokta, parantez işaretlerini kuralına uygun yapabilme.

DAVRANIŞLAR

1. Cümlede iki noktayı gösterme.

2. Yazılarında iki noktayı, kuralına uygun olarak yapma.

3. Cümlede üç noktayı gösterme.

4. Yazılarında üç noktayı, kuralına uygun olarak yapma.

5. Cümlede parantezi gösterme.

6. Yazılarında parantezi, kuralına uygun olarak yapma.

AMAÇ 7: Matematik işaretlerini kuralına uygun biçimde yapabilme.

DAVRANIŞLAR

1. Derece, pi sayısı, yüzde, denktir, denk değildir, birleşim, kesişim işaretlerinin başlangıç ve bitiş yerlerini gösterme.

2. Derece, pi sayısı, yüzde, denktir, denk değildir, birleşim, kesişim işaretlerini kuralına uygun olarak yapma.

AMAÇ 8: Defteri ekonomik kullanmaya özen gösteriş.

DAVRANIŞLAR

1. Yapacağı yazı çalışması için defterin boş kalan kısmını kullanma.

2. Defterin yapraklarını koparmama.

3. Yazı yazarken boş sayfa bırakmama.

II. KONULAR

1. Yazı Araç-Gereçleri
2. Bitişik Eğik Yazı İle Blok Çalışmaları
3. Bitişik Eğik Yazı Çalışmaları
   1. Yazı Bozukluklarını Düzeltme
   2. Güzel Yazı Yazmanın Önemi
      a. Arkadaşlarının Yazılarından Temiz, Düzenli ve Güzel Olanı Seçme
      b. Defterlerindeki Yazılardan Temiz, Düzenli ve Güzel Olanı Seçme
      c. Çevresinden Edindiği Güzel Yazı Örnekleri
      ç. Güzel Yazı Örneklerini Sınıf Panosunda Sergileme
4. Dilekçe Yazma
   a. Dilekçe Örnekleri
   b. Bir Konuyla İlgili Dilekçe Yazma
   c. Yazdığı Dilekçeye Kuralına Uygun İmza Atma
   ç. Kutlama ve Tebrik Gibi Değişik Konularda Örnek Yazılar Yazma
5. Noktalama İşaretlerinden İki Nokta, Üç Nokta,Parantez İşaretleri
6. Matematik İşaretlerinden Derece, Pi Sayısı, Yüzde, Denktir, Denk Değildir, Kesişim ve Birleşim İşaretleri

III. YAZI ÖRENEKLERİ

1. Dik Temel Yazı Küçük Harfler (Örnek: 2)
2. Dik Temel Yazı Büyük Harfler (Örnek: 3)
3. Dik Temel Yazı Büyük Harflerin Yapısı (Örnek: 4)
4. Dik Temel Yazı Yazılış Yönleri (Örnek: 5)
5. Dik Temel Yazıda Harf ve Kelime Aralıkları(Örnek:6)
6. Eğik Temel Yazı Küçük Harfler (Örnek: 8)
7. Eğik Temel Yazı Büyük Harfler (Örnek: 9)
8. Bitişik Eğik Yazı Küçük ve Büyük Harfler (Örnek: 11)
9. Bitişik Eğik Yazı Küçük ve Büyük Harflerin Yazılış ve Bağlantı Yönleri (Örnek:12)
10. Eğik Yazı Çalışmaları İçin Sayfa Altına Konulan Kılavuz Karton Örneği (Örnek: 14)
11. Dik Yazı Çalışmaları İçin Sayfa Altına Konulan Kılavuz Karton Örneği (Örnek: 15)

IV. ARAÇ ve GEREÇLER

Bu sınıftan itibaren, A5 ebadındaki normal çizgili defterler kullanılır.

Yazı Kalemleri

Beşinci sınıfta, yazı çalışmalarında kurşun kalem kullanılır. Bu kalem kolay açılır, içi normal koylukta ve yumuşaklıktadır (HB veya 2 nolu kalem). Çok ince ya da çok kalın, çok kısa kalemlerle, keskin köşeli kalemler, kalemlere takılan değişik süsler, rahat yazı yazmayı engelleyeceği için uygun değildir. Bu sınıfta yazı çalışmalarında dolma kalem de etkin olarak kullanılır.

Bunun dışında, kenar süsleri, başlıklar ve benzeri çalışmalarda renkli kuru boya kalemleri ve ince uçlu diğer tip renkli kalemler de kullanılabilir.

Çeşitli renkteki mürekkepler ve kurutma kâğıdı da bu sınıfta kullanılır.

Yazı Tahtası ve Tebeşirler

Mat, koyu yeşil renkli, ışığı yansıtmayan, tebeşiri kaydırmayan özellikteki yazı tahtaları daha kullanışlıdır. Tebeşirlerin, yumuşak, çabuk kırılmayan, fazla toz yapmayan, kolay silinebilir özellikte olanları tercih edilir.

V. İŞLENİŞ (ÖRNEK)

Dersin adı : Yazı

Sınıf : 5

Konunun adı : Dilekçe Yazma

Süre : 40 dk.

Öğretme ve öğrenme yöntemi : Anlatım, soru-cevap, inceleme.

Kaynak Kitaplar : .....

Araç ve gereçler : Dolma kalem, mürekkep, dilekçe örnekleri, çizgisiz dosya kâğıdı

AMAÇ 5: Bir duruma ilişkin bitişik eğik yazı ile dilekçe yazabilme.

DAVRANIŞLAR

1. Sınıfa getirilen dilekçe örneklerini inceleme.
2. Yazacağı dilekçenin konusunu seçme.
3. Konuya uygun dilekçe yazma.
4. Dilekçenin sağ alt köşesine, kuralına uygun olarak imza atma.

ÖĞRENME/ÖĞRETME ETKİNLERİ

Öğretmen, değişik dilekçe örneklerini sınıfa getirerek öğrencilere dağıtır. Öğrencilere, incelemeleri için süre verir. Verilen süre sonunda, dilekçelerin hangi konularla ilgili olduğunun öğrenciler tarafından kısaca özetlenmesi istenir. Öğretmen bu örneklerden faydalanarak birer dilekçe yazacaklarını öğrencilere söyler. Öncelikle öğrencilerden bir konu seçmelerini ister. Belirlenen konularla ilgili dilekçe yazma çalışmaları yapılır. Çalışma tamamlandıktan sonra, yeteri kadar öğrenciye söz hakkı verilerek yazdıkları dilekçelerin yüksek sesle okunması istenir. Okunan her dilekçe sonunda, öğrencilerin görüşleri alınır. Ayrıca öğretmen, yazılanları kontrol eder. Yanlışlar düzeltilir. Eksikler tamamlanır. Yazılan dilekçeler imzalanır. Kuralına uygun olanlar seçilerek sınıf panosuna asılır.

ÖRNEK ÖLÇME SORULARI

1. .....konulu bir dilekçeyi bitişik eğik yazı ile yazınız.

DEĞERLENDİRME

Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında sonuca ulaşır.

İLKÖĞRETİM 5. SINIF TÜRKÇE (YAZI) DERSİ PROGRAMI
BELİRTKE TABLOSU

ALANLAR	BİLİŞSEL AL.	PSİKO-MOTOR ALAN					DUY.ALAN	
	UYGULAMA	BECERİ		HÂLİNE	GETİRME		DEĞER	VERME
KONULAR	Bir duruma ilişkin bitişik eğik yazı ile dilekçe yazabilme	Bitişik eğik yazı ile blok yapma becerisi	İşlek bitişik eğik yazı yazabilme	Yazılarda gördüğü bozuklukları düzeltme becerisi	İki nokta, üç nokta, parantez işaretlerini kuralına uygun yapabilme	Matematik işaretlerini kuralına uygun biçimde yapabilme	Güzel yazı yazmanın önemini takdir ediş	Defteri ekonomik kullanmaya özen gösteriş
Yazı Araç - Gereçleri								*
Bitişik Eğik Yazı ile İstif ve Blok		*						
Bitişik Eğik Yazı ve Çalışmaları			*	*			*	
Dilekçe Yazma	*							
Noktalama İşaretleri					*			
Matematik İşaretleri						*		
	1	5					2	
TOPLAM	8							

(Örnek: 2)

Dik temel yazı küçük harfler

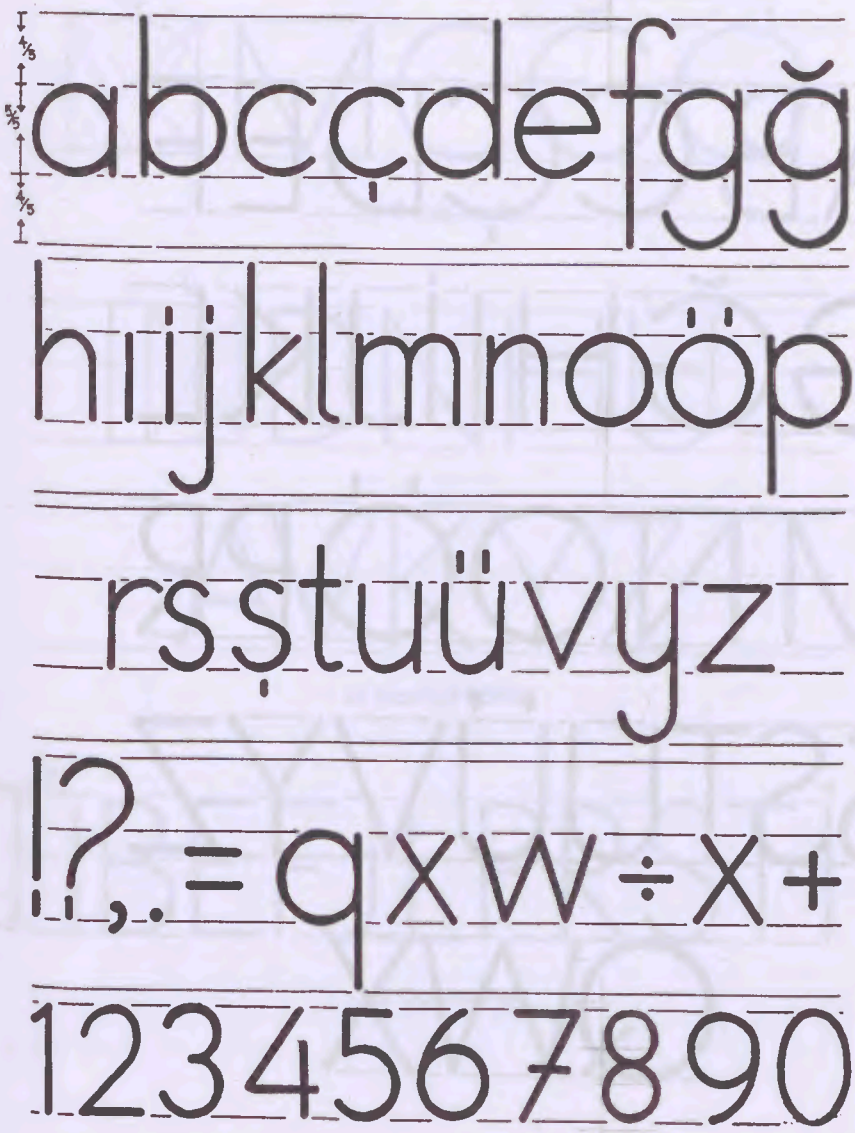

(Örnek:3)

Dik temel yazı büyük harfler

ABCÇDEF

GĞHIİJKL

MNOÖPR

SŞTUÜVYZ

QWX

(Örnek: 4)

Dik temel yazı büyük harflerinin yapısı

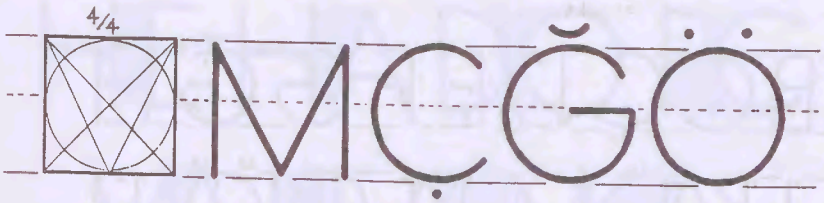

a) Geniş harfler

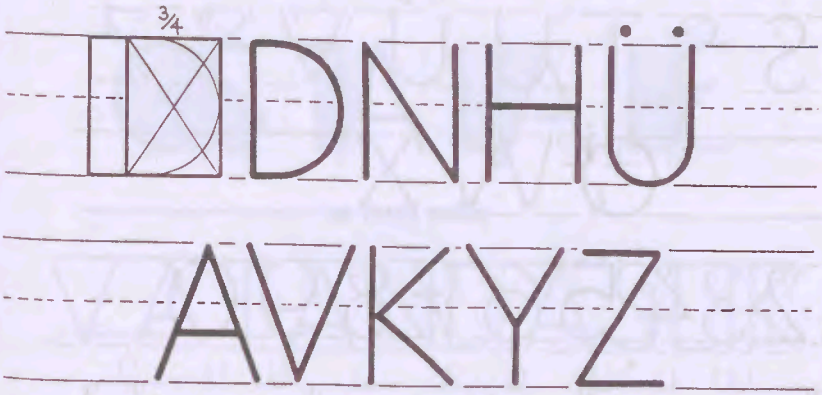

b) Normal harfler

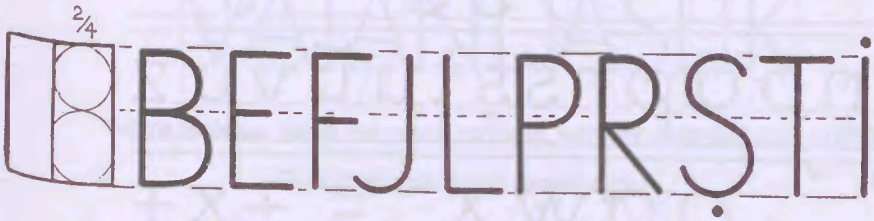

c) Dar harfler

(Örnek: 5)

Dik temel yazı yazılış yönleri

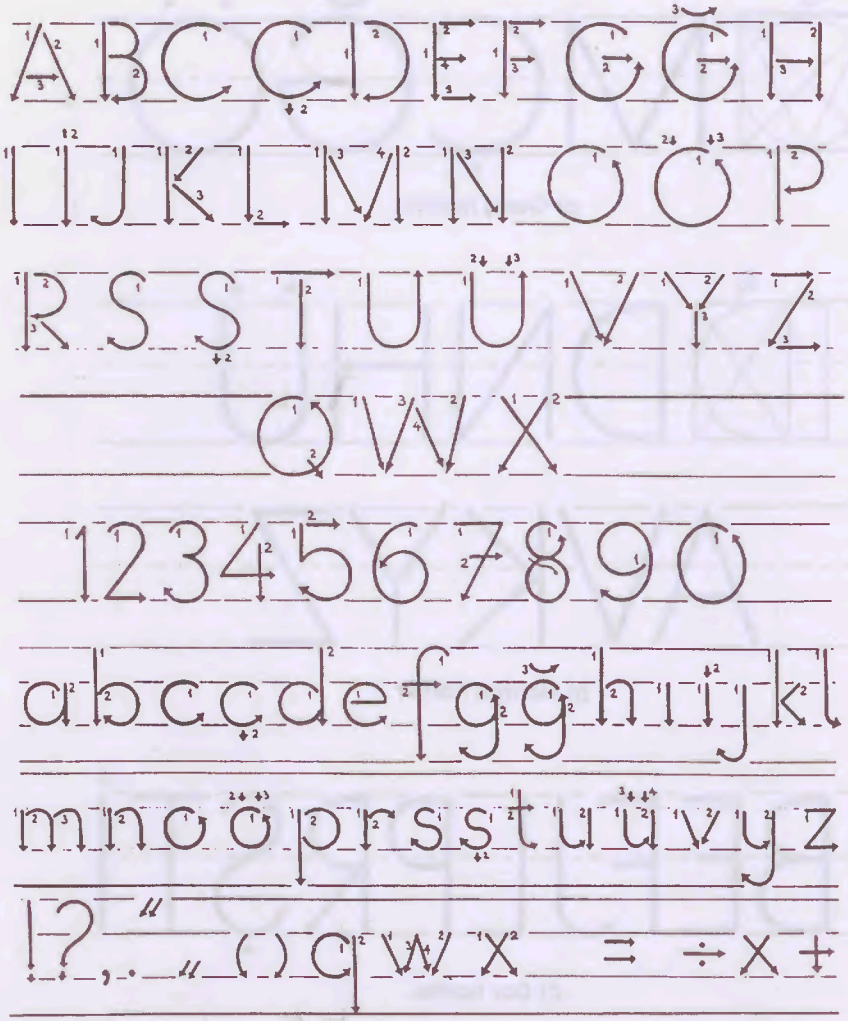

Örnek : 6-1

Dik temel yazıda harf ve kelime aralıkları.

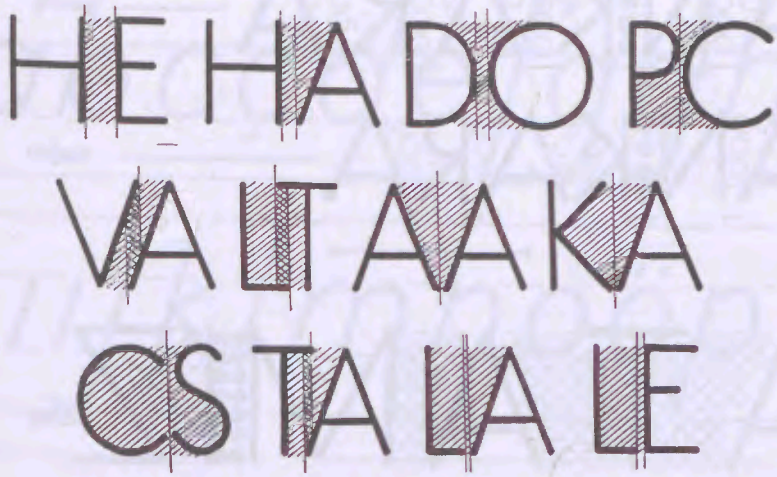

a) Yanlış yazılış

b) Doğru yazılış

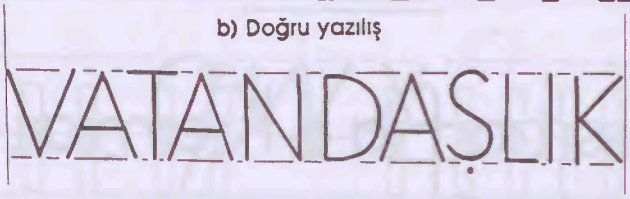

Kelime aralıkları: Temel yazı büyük harflerde, kelimeler arasında kalan aralıklar,

(E) harfi sığacak kadar bırakılmalıdır.

örnek : 6-2

ANKARA
yanlış
ANKARA
doğru
ATAMIZ
yanlış
ATAMIZ
doğru
Mustafa Kemal
yanlış
Mustafa Kemal
doğru

(Örnek:8)

Eğik temel yazı küçük harfler

abcçdefgğh

ıijklmnoöp

rsştuüvyz

qwx

1234567890

(Örnek:9)

Eğik temel yazı büyük harfler

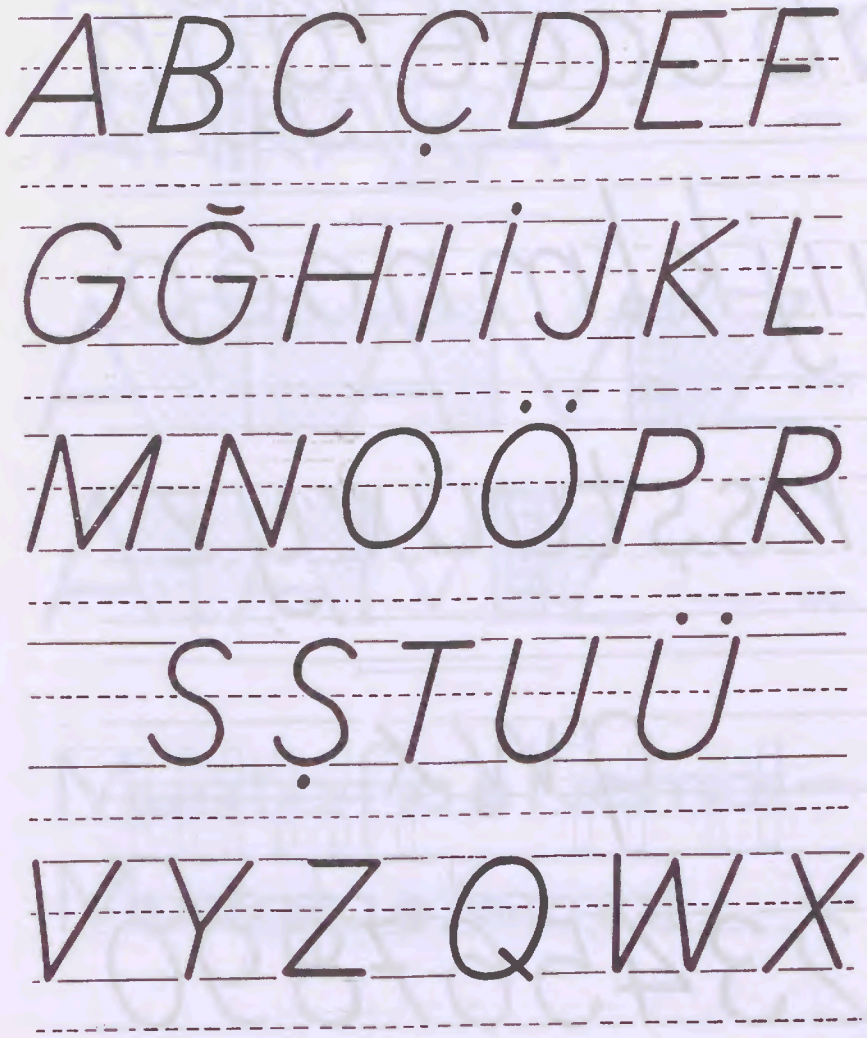

(Örnek:11)

Bitişik eğik yazı (Eğik el yazısı) büyük ve küçük harfleri

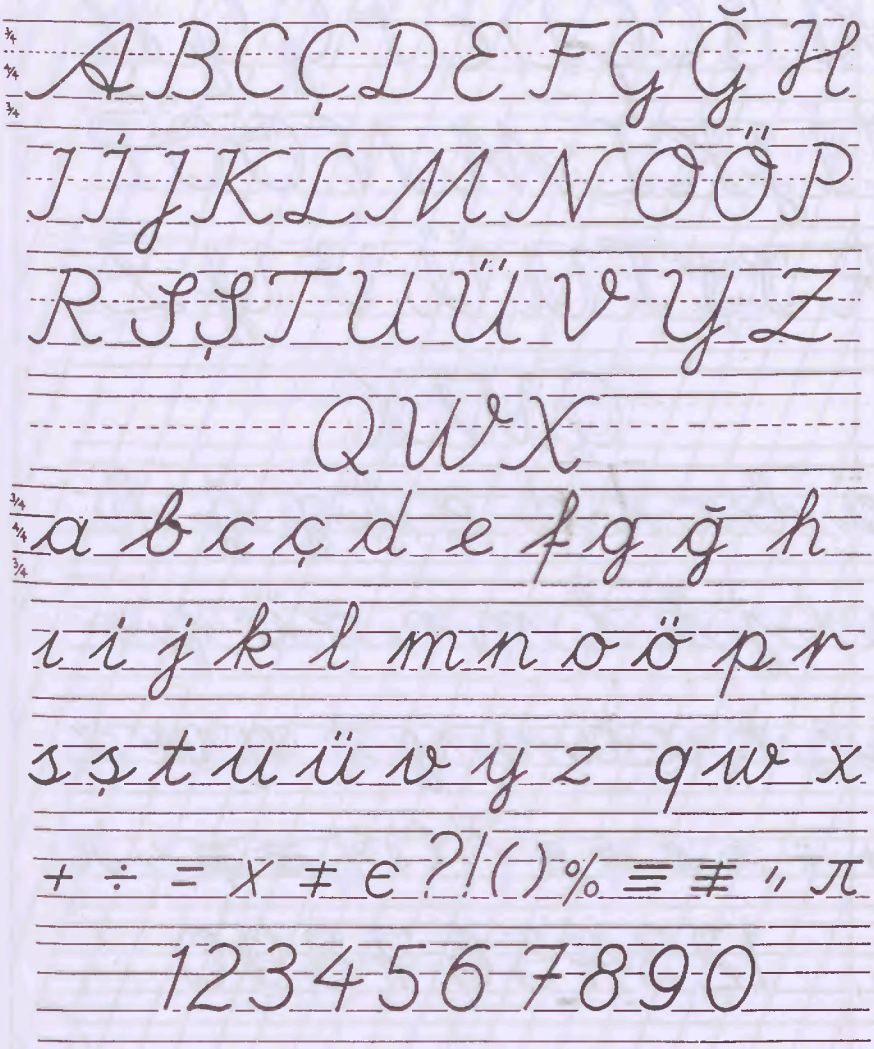

(Örnek:12)

Bitişik eğik yazı (Eğik el yazısı) büyük ve küçük harflerinin, yazılış ve bağlantı yönleri

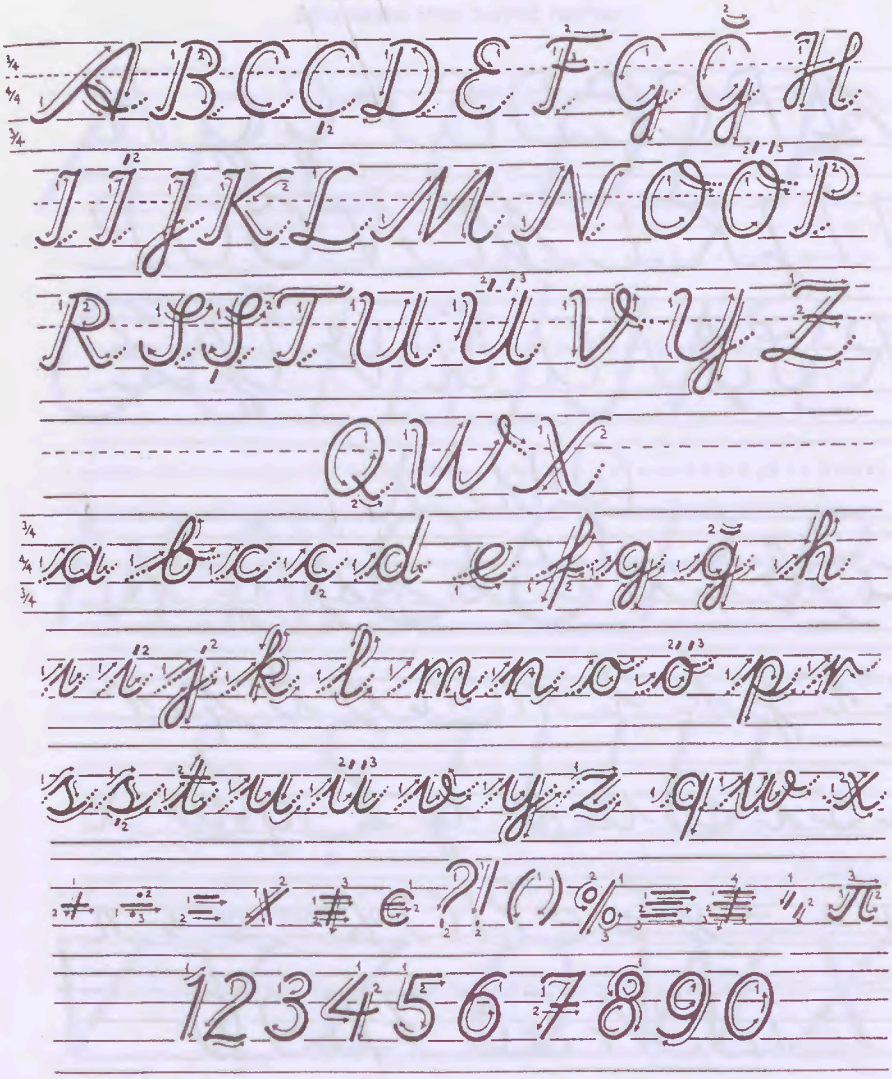

(Örnek:14)

Eğik yazı çalışmaları için sayfa altına konulan kılavuz karton örneği

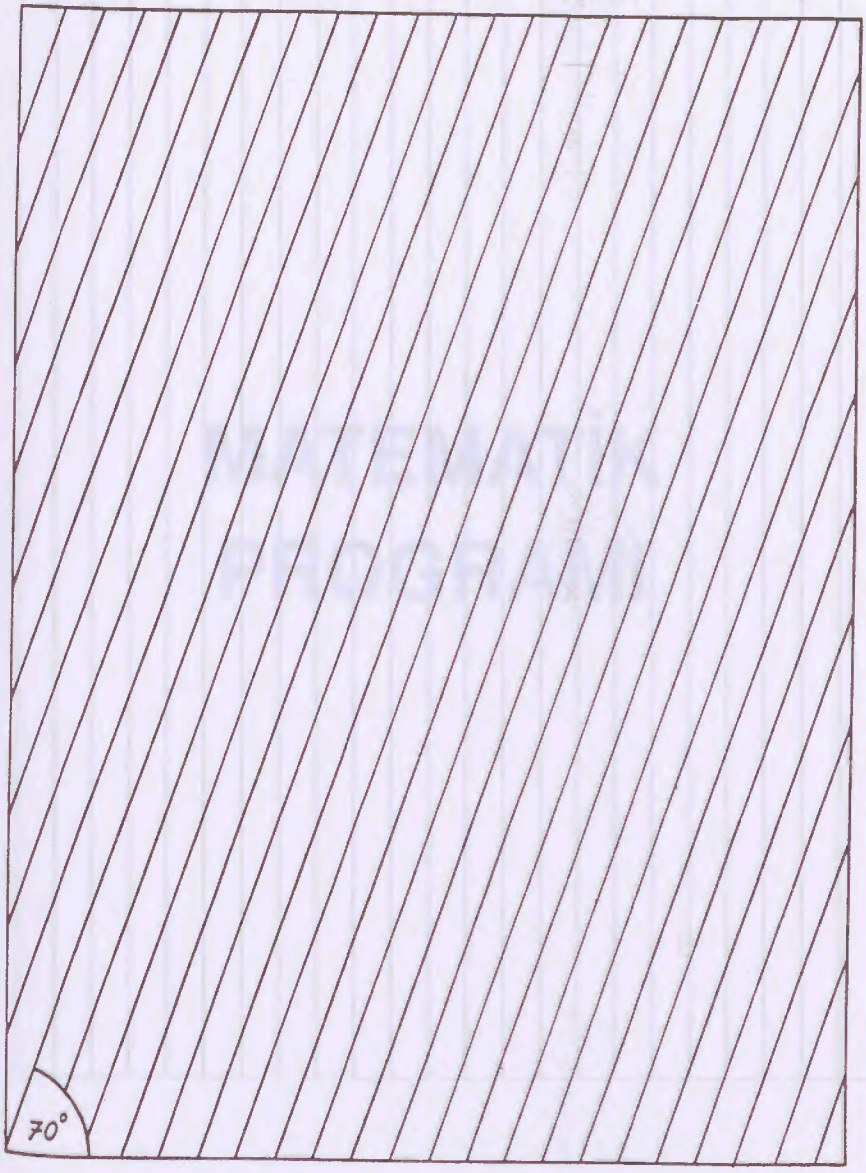

Not: Harflerin satıra olan eğikliği, 60°-80° arasında olabilir.

Örnek : 15

Dik yazı çalışmaları için sayfa altına konulan kılavuz karton örneği

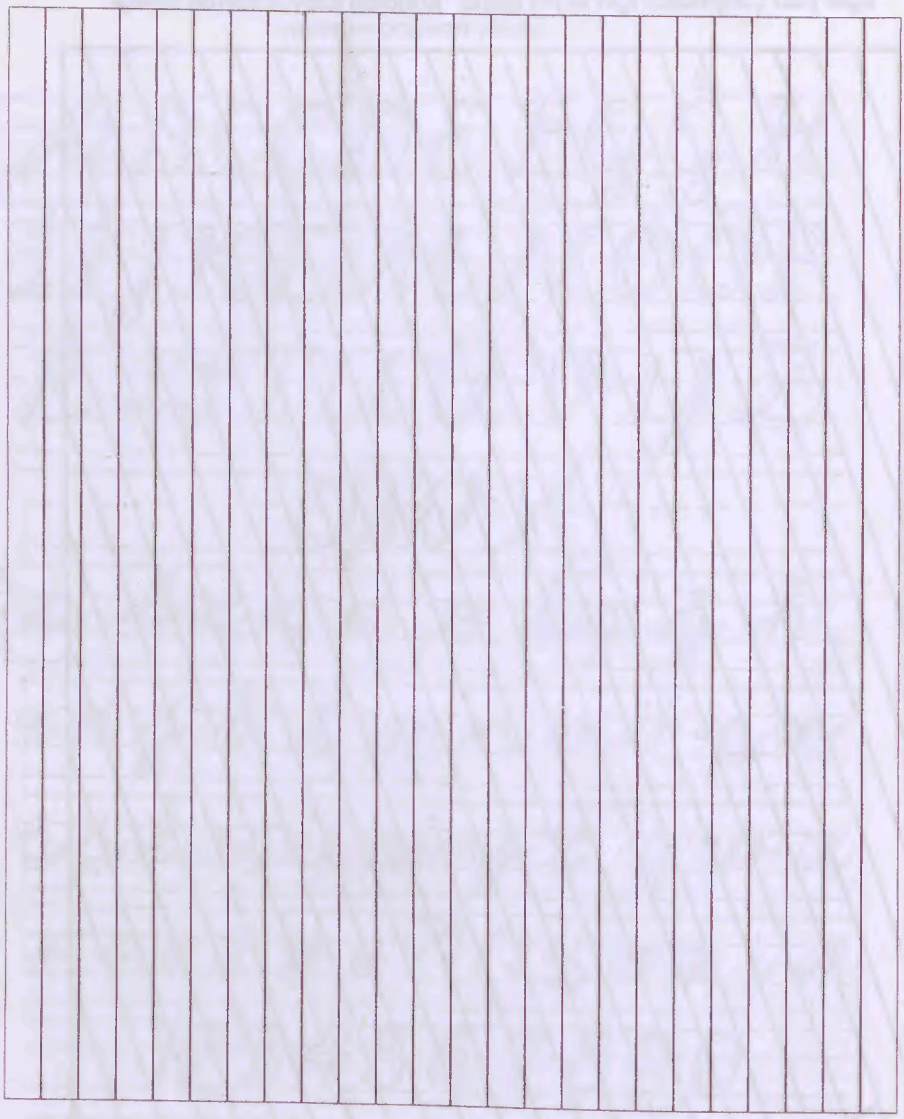

MATEMATİK PROGRAMI

İLKÖĞRETİM OKULU MATEMATİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

A. GİRİŞ

Eğitimin en önemli görevi, kalkınma için gerekli olan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi olmalıdır. Bu nedenle eğitimin rastgele etkinliklerden uzak olması gereği, program tasarılarının hazırlanıp uygulanması ve etkililik derecesinin kontrol edilmesini zorunlu hâle getirmektedir.

1991-1992 öğretim yılında uygulamaya konulan İlköğretim Matematik Dersi Öğretim Programı'nın yeterlilik ve verimliliğini belirlemek için; öğrencilerin başarılarını, öğretmenlerin, müfettişlerin ve yakın alan olarak Fen Bilgisi öğretmenlerinin görüşlerini de içeren kapsamlı bir değerlendirme çalışması yapılmıştır.

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlara göre programda, aşağıdaki düzenlemeler yapılarak geliştirilmiştir :

1.Programın hedef ve davranışları, öğrencilerin gelişim düzeyleri de dikkate alınarak:

a. Toplumun ve bireyin ihtiyaçlarına cevap verebilecek,

b. Problemleri çözmeye yarayacak şekilde düşünme yolu geliştirecek,

c. Matematik dersinde edindikleri bilgi ve becerileri günlük hayattaki problemleri çözmede kullanabilecek,

d. Yaratıcı ve eleştirici düşünme yeteneğini geliştirecek,

e. Matematik dersine karşı olumlu tutum geliştirecek nitelikte düzenlenmiştir.

2. İlköğretim Matematik Dersi Programı'nın hedefler bölümünde yer alan davranış sayısının fazla bulunmuş olması nedeniyle programda tekrar edilen hedef ve davranışlar çıkarılarak yeni bir düzenleme yapılmıştır.

3. İşleniş örnekleri her ünitede en az bir tane olacak şekilde hazırlanmıştır. Konular öğretilirken; kesme, yapıştırma, çizme, boyama yaptırılarak öğrencilerin aktif hâle getirilmesine dikkat edilmiştir.

4. Ölçme bölümünde, işlenen her davranışı ölçecek sorular hazırlanarak konunun değerlendirilmesinin yapılması sağlanmıştır.

5. Konuların dağılımı, 1. sınıftan 8. sınıfa doğru sarmal bir yapı oluşturacak biçimde genişletilerek dağıtılmıştır.

Hedeflerin programda sıralanışı, belirtilen üniteler ve onların içerdiği konular doğrultusunda ele alınmıştır. Ayrıca bir hedef altındaki davranışlar da onu tamamlayanların hepsini içine almaktadır.

Gerek hedeflerin, gerekse davranışların sırası, öğretmenin aynen uyması gereken bir dizilim değildir. Öğretmen, kendisini bir hedefteki davranışların hepsini birden -art arda- öğrenciye kazandırarak hemen diğerine geçmek zorunda hissetmemelidir. Bu nedenle öğretmen plânını yaparken, birden fazla hedefe ulaşabilmek için gerekli davranışları bir ders saati içinde kazandırabilmeyi ilke edinmelidir.

B. İLKÖĞRETİM OKULU MATEMATİK DERSİNİN GENEL HEDEFLERİ

İnsanın içinde yaşadığı topluma ekonomik, sosyal, kültürel, bilimsel bakımdan uyum sağlayabilen ve kendisine de yararlı olabilen bir fert olarak yetişebilmesi için gerekli olan bir takım hedefler vardır. Bunları, özetle şöyle sıralamak mümkündür.

1. Matematiğe karşı olumlu tutum geliştirebilme
2. Matematiğin önemini kavrayabilme
3. Varlıklar arasındaki temel ilişkileri kavrayabilme
4. Zihinden hesaplamalar yapabilme
5. Dört işlemi (toplama, çıkarma, çarpma ve bölme) yapabilme
6. Problem çözebilme
7. Problem kurabilme
8. Çalışmalarda; ölçü, grafik, plân, çizelge ve cetvelden yararlanabilme
9. Temel işlemleri (yüzde, faiz, iskonto v.b) yapabilme
10. Zaman, yer ve sayılar arasındaki ilişkiler hakkında açık ve kesin fikirler kazanabilme
11. Matematik dersinde edinilen bilgi ve becerileri diğer derslerde kullanabilme
12. Geometrik şekiller arasındaki ilişkileri kavrayabilme
13. Geometrik şekillerin alan ve hacimlerini hesaplayabilme
14. Çevredeki eşyaların şekilleri ile kullanımları arasındaki ilişkileri kavrayabilme.
15. Basit cebirsel işlemleri yapabilme
16. Birinci dereceden bir ve iki bilinmeyenli denklem sistemlerini kullanarak problem çözebilme
17. Trigonometri hesaplarını yapabilme
18. İstatistik bilgilerini kullanarak grafik çizebilme
19. Permütasyon ve olasılıkla ilgili hesaplamalar yapabilme

20. Tüme varım ve tümden gelim yöntemleriyle düşünerek çözümlemeler yapabilme

21.Bilimsel yöntemin ilkelerini problem çözmede kullanabilme

22. Çalışmalarda; düzenli, dikkatli, sabırlı olabilme

23. Araştırıcı, tarafsız, ön yargısız, yerinde karar verebilen, açık fikirli ve bilginin yayılmasının gerekliliğine inanan bir kişiliğe sahip olabilme

24. Yaratıcı ve eleştirel düşünebilme

25. Karşılaştığı problemleri çözebilecek yöntemler geliştirebilme

26. Estetik duygular geliştirebilme

C. PROGRAMIN UYGULANMASI İLE İLGİLİ GENEL AÇIKLAMALAR

Bu bölümde, programın yapısı ile ilgili açıklamalar yer almaktadır.

1. Matematik ünitelerinin hedef ve davranışları, genel hedeflerle tutarlı olacak biçimde sınıf seviyelerine göre düzenlenmiştir.

2. Matematikte kullanılan temel kavram ve semboller, her sınıf seviyesinde **"ünitede kullanılan temel kavramlar ve semboller"** başlığı altında verilmiştir. Kavramlar, anlamları öğrenildikten sonra işlem bilgisi ile desteklenmelidir. Daha sonra kavram-işlem bilgisi ilişkilendirilmelidir. Bu şekildeki çalışma matematik öğretiminin yapısına uygundur.

3. Programda, her ünitede örnek bir işleniş ders plânına uygun olarak verilmiştir. İşlenen hedefe ait davranışlar süreye uygun olarak alınmıştır. Hazırlanan ölçme soruları, işlenen hedefler ve davranışları ölçecek biçimde seçilmiştir. Öğretmen tarafından istenildiğinde, ölçme soruları çoğaltılabilir.

Öğrenci seviyesi, çevre faktörleri dikkate alınarak, öğrenme ve öğretme etkinliklerinde bir hedefin bütün davranışları ele alınabileceği gibi, farklı hedeflerin birbirleriyle bağlantılı olan davranışları da ele alınabilir.

Matematik konuları ön şart ilişkili bir yapıya sahiptir. Herhangi bir kavram, onun ön şartı durumundaki diğer kavramlar kazandırılmadan verilemez. Öğrencilerin, toplama işlemini öğrenmeden çarpma işlemini öğrenmeleri zordur. Kesirlerle işlem yapabilmesi için; payda eşitleme, sadeleştirme, genişletme tam sayılı kesri bileşik kesre çevirme gibi konuların daha önceden işlenmesi gerekmektedir.

Öğrenme ve öğretme etkinliklerinde öğretim araç-gereçlerini, dikkat çekmek, alıştırma yapmak, bilgileri açıklamak için hazırlayıp kullanabiliriz. Amaca yönelik olarak tasarlanmış ve geliştirilmiş araçların varlığı ve bunların etkin kullanımı, etkili öğrenmenin vazgeçilmez unsurudur. Matematik ünitelerinin öğretiminde teknolojiden faydalanılmalıdır. Hesap makinesi, bilgisayar, video kaset vb. araçlar imkânlar ölçüsünde sınıf ortamına getirilmelidir. Öğrencilerin bu araçları kullanmalarına fırsat verilmelidir.

Programda işleniş örneklerinde; matematik araç-gereçlerinin yanı sıra hikâye, şarkı, oyun, gazete küpürleri ve yakın çevreden bulunabilecek konuyla ilgili olan eşyalar kullanılmıştır.

Öğrencilerin eleştirici düşünme, muhakeme etme, problem çözme becerilerini geliştirmek ve bilimsel metotlara göre çalışma yollarını öğretmek millî eğitimin temel hedefidir. Her ders bu hedefi gerçekleştirmek için birer araçtır. Matematik programındaki hedef ve davranışları gerçekleştirmeyi sağlayacak öğrenme ve öğretme etkinlikleri, diğer derslerle bağlantıyı sağlayacak şekilde düzenlenmiştir. Ünitelerde yer alan öğrenme ve öğretme etkinliklerinin aynen uygulanması zorunlu değildir. Bu etkinlikler, öğretmene yol göstermek amacıyla açıklanmıştır.

Öğrenme, karşılıklı bir etkileşmedir. Programda, hedef ve davranışların gerçekleşmesi için seçilen yöntem ve teknikler önemlidir. Ferdî çalışmaların yanında öğretmenin rehberliğinde grup çalışmalarına başvurulmalıdır. Grup sayısı, sınıf mevcuduna göre öğretmen tarafından düzenlenmelidir. İdeal grup, 3 veya 5 kişiden oluşturulmalıdır.

Seçilen yöntemler ve teknikler, hedef ve davranışların gerçekleştirilmesinde önemli bir unsurdur. Öğrenmede; işitme ve görme önemli olmakla beraber, yaparak öğrenme daha yararlı ve sürekli sonuçlar sağlar. Programdaki işleniş örnekleri, günlük hayatla bağlantılı ve öğrenci katılımını sağlayacak nitelikte düzenlenmiştir.

A. Matematik Ünitelerinin İşlenişi ile İlgili Açıklamalar

1. Varlıklar Arasındaki İlişkiler

Çocuklar, 6-7 yaş öncesinde sınıflandırma ve gruplandırma yapabilirler; fakat sınıf veya grupların özelliklerini, bunların içeriklerini kavrayamazlar. Bunun yanında, okula gelmeden önce zihnî olarak varlıkları birbirinden ayırt edebilirler. 6-7 yaşına gelenler; sayı kavramını, sayılar arasındaki ilişkileri kavrayabilirler.

6-7 yaş, çocuğun bir yandan zihnî gelişimindeki geçiş dönemine, diğer yandan plânlı eğitimin başlamasına rastlamaktadır. İlköğretim okuluna gelen çocuklar, çok çeşitli sebeplerden dolayı, zihnî ve zihnî olmayan faktörler bakımından birbirlerinden farklıdırlar. Plânlı eğitim programları, bütün öğrencileri bir başlangıç noktasından alıp ileriye götürür.

Bu nedenlerle 6-7 yaş öncesi zihin gelişmelerinde; bazı durumlarda çocuklar arasında oluşan ferdî farklılıkları azaltmak, çocukları plânlı eğitime hazırlamak ve yakın çevresinde gördüğü eşyalar ve şekiller arasındaki ilişkileri görebilme yeteneğini geliştirebilmek için varlıklar arasındaki ilişkilere yer verilmiştir. Bunlar; benzerlik-farklılık, büyüklük-küçüklük, uzunluk-kısalık, azlık-çokluk, yüksekte-alçakta, uzakta-yakında, içinde-dışında, üzerinde-altında, sağda-solda-arada, önde-arkada, çukur-tümsek ve ağırlık-hafiflik ilişkileridir.

Bu ilişkilerle ilgili davranışlar kazandırılırken; birinci ve ikinci sınıfta çocukların sezgilerinden ve tahminlerinden yararlanılmalı, sebepler üzerinde durulmalıdır. Özellikle; uzunluk-kısalık, uzaklık-yakınlık, azlık-çoklukla ilgili davranışların edindirilmesinde ölçüler ünitesi ile ilişki kurularak ölçmeye başvurulmalıdır.

Varlıklar arasındaki ilişkiler konusundaki çalışmalarda, öğrencilerin okumaya ve yazmaya başlamalarına gerek yoktur. Bu çalışmalar, hem birinci hem de ikinci sınıfta sürdürülecektir.

Çalışmaların başlangıç noktası, öğrencilerin okul dışında kazandıkları bilgilerine ve yaşantılarına dayandırılmalıdır. Öğrencilerin bu kavramları doğal ortamlarda gözlem yaparak öğrenmeleri sağlanmalıdır.

2. Kümeler

Küme, doğal sayıların, bu sayılar arasındaki ilişkilerin kavratılmasında bir araç olarak kullanılacaktır. Bu nedenle kümeler arasındaki ilişkiler ve bunlarla yapılan işlemlere ait davranışlar, doğal sayılarla ilgili davranışların kazandırılmasına faydası yönünden ele alınacaktır.

Küme kavramı; yakın çevredeki araçlar-gereçler, eşyalar ve şekiller bir araya getirilerek, topluluk ve yığın kelimelerinin anlamlarından başlanıp oluşturulmaya çalışılacaktır. Kümelerdeki eleman sayısı kavramı, varlıkları bire bir eşleme yoluyla kazandırılmalıdır.

Kümeler arasındaki ilişki ve işlemler dört işlemin anlamının kazandırılmasında, problem çözme yeteneğinin geliştirilmesinde ve matematiğe karşı olumlu bir tutum gelişmesinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu nedenle kümeler arasındaki ilişkilere ve işlemlere uygun problemler verilmesine dikkat edilmelidir. Problemlerin çözümüne öğrencilerin katılımı sağlanmalı, kendilerinin problem kurmaları teşvik edilmelidir.

6. sınıfa kadar kümeler, doğal sayıların kavratılmasında araç olarak kullanılmış, bu sayılardan işlemlerin açıklamasında yararlanılmıştır. Bu sınıfta öğrencilere; seçme, ayırt etme, gruplama yetileri kazandırılmalıdır. Öğrencilerin, kümeler arasındaki bağıntıları kurmaları, kümelerle yapılan işlemleri kavramaları ve bunların özeliklerini günlük hayattaki problemlere uygulamaları sağlanmalıdır.

3. Doğal Sayılar ve Tam Sayılar

Öğrenciler, ailelerinden ve yakın çevrelerinden taklit yöntemiyle öğrendikleri sayıları eşyalar üzerinde ve ezbere sayma yeteneğine sahiptirler. Sayının anlamını bilmeden yapılan sayma ritmiktir. Ritmik saymalar, öğrencinin sayı kavramını kazanmasını hızlandırır.

İleriye ve geriye doğru ritmik sayma çalışmaları, toplama-çıkarma ve çarpma işlemlerinin öğretiminde kolaylık sağlayacaktır. Bu nedenle ritmik sayma becerisi kazandırılırken, baştan sıra ile sayma çalışmaları belli bir düzeye geldikten sonra, verilen bir sayıdan başlayıp saymaya da yer verilmelidir.

Matematiğin, sayı kavramını kullanarak hesaplama ve ölçme teknikleri ile bir akıl yürütme ve düşünme yolu olduğu dikkate alındığında; sayı kavramının ne kadar önemli olduğu anlaşılır. Sayı kavramının soyut oluşu, kavramın kazandırılmasının uzun zamana yayılmasını gerekli kılmıştır.

Varlıklar arasında azlık-çokluk kavramının kazandırılmış olması, sayının somut varlıklarla eşlenerek verilmesi, sayının değişik düzenlemelerle ifade edilmesi; çocukta soyutlama ve genelleme yaparak istenen sayı kavramına ulaşmasını sağlar. Somut nesnelerle yapılan bu çalışmalar, yerini simgelere bırakır. Rakamlar da sayıları anlatan birer yazılı simgedir. 1. sınıfta, sıfır sayısının öğretiminde güçlüklerle karşılaşılabilir. Sıfır sayısının öğretiminde, küme yaklaşımından faydalanılmalıdır. Ayrıca sıfırın özelliğini sezdirici cümleler verilebilir.

Abaküs, basamak levhası, sayı kartları, sayı çubukları, para ve para modelleri, istatistik yıllıklarındaki tablolar ünitenin kavranmasında araç olarak kullanılabilir.

7. sınıfta, pozitif ve negatif tam sayılar kümesi sayı doğrusu üzerinde kavratılacaktır. Pozitif ve negatif tam sayıların kendi içinde ve birbirlerine göre durumu belirtilecektir. Tam sayılarla, dört işlem kavratılacak, günlük hayattan da problem çözümleri yaptırılarak pekiştirilecektir. Sayı doğrusu üzerinde, toplama ve çıkarma işlemleri yaptırılacak, toplama işleminin özelikleri sezdirilecektir.

4. Kesirler, Rasyonel Sayılar ve Gerçek Sayılar

Doğal sayılar, bir kümenin elemanlarını saymak için kullanılabilmekte fakat günlük hayattaki bazı problemlerin çözümünde yetersiz kalmaktadır. Kesirlerin, bir bütünün veya kümenin eşit parçalarını bütüne bağlı saymak için kullanılması, bu sorunu ortadan kaldırmaktadır.

Dört işlemle ilgili problemlerin çözümünde, ondalık kesirlerin kavratılmasında kesirler ünitesi önem kazanmaktadır.

Kesirlerin karşılaştırılması çalışmaları, çocuğun değişik düşünme yollarıyla, kural ve genellemeye ulaşmasını sağlayacaktır. Kesirlerin kavratılmasına somut varlıklardan başlanmalı, daha sonra konuyla ilgili işlemlere ve problemlere yer verilmelidir.

Ondalık kesirler, paydaları 10, 100, 1 000 gibi 10 un kuvveti olan kesir sayıları olduğundan, ayrı bir kesir sayısı olmadığı fakat özel kesir sayıları olduğu öğrencilere sezdirilmelidir. Ondalık kesirler, dört işlem hesaplarında, uzunluk ve arazi ölçülerini bulmada, kâr-zarar, iskonto problemlerinin çözümünde, sosyal bilgiler dersi konusu içerisinde yer alan plân ve ölçek ünitesinin işlenişinde kolaylık sağlaması nedeniyle önemlidir.

6. sınıfta da yine kesir sayılarıyla işlem yapmaya devam edilecek, rasyonel sayı kavramı sadece sezdirilecektir. Bir sayı kümesini öğretirken, o kümenin bir kısmını (negatif rasyonel sayılar) yok sayarak öğretmek, çelişkilere neden olacağından, rasyonel sayılar kümesi, negatif tam sayılardan sonra verilmek üzere 7. sınıfa işlenecektir. Yine 7. sınıfta, gerçek sayıların sayı doğrusunu tam olarak doldurduğundan söz edilecektir.

5. İşlemler

Toplama, Çıkarma, Çarpma, Bölme İşlemleri

Toplumsal ve ekonomik hayattaki sürekli gelişmeler ve değişmeler, öğrencilerin zihinsel ve yazılı olarak doğru ve çabuk hesaplama yapma becerisi kazanmalarının önemini ortaya koymaktadır. Sınıflarda sayı basamaklarının sınırlılığı da dikkate alınarak, toplama, çıkarma, çarpma ve bölme ünitelerindeki aşamalılık unutulmamalıdır.

İşlemlerin öğretilmesi ile ilgili olarak aşağıdaki sıra izlenmelidir:

a. Öğrencilere; başlangıçta varlıkların bir araya gelmeleri, insan, hayvan ve bitkilerin çoğalmaları, eksilmeleri, bölünmeleri gibi doğal olaylar farkettirilmelidir. Bunlardan yararlanarak işlem kavramının kazandırılmasına çalışılmalıdır.

b. İşlemlerle ilgili sözlü ifadeler öğretilmelidir.

c. İşlemlerle ilgili matematiksel ifadeler yazdırılmalı ve kavratılmalıdır.

ç. Başlangıçta, zihinden hesaplamalara yazılı işlemlerden daha fazla yer verilmelidir. Ayrıca, dört işlemle ilgili çalışmalarda, işlemin kavratılmasından sonra doğru ve çabuk işlem yapma çalışmalarına geçilmelidir.

d. Günlük hayatta zihinden hesap yapma önem taşır. Bu nedenle yazılı işlemlerin yanında zihinden işlemlere de yeteri kadar yer verilmelidir.

e. Öğrencilere, işlemlerin sonuçları yaklaşık olarak tahmin ettirilmelidir. Sonuçların tahmini, hem işlemlerin kontrolü hem de günlük hayatta gerekli kolay hesap yapma yeteneğini geliştirir.

f. Öğrencilere, her işlemin sonunda doğruluğunu kontrol etme alışkanlığı kazandırılmalıdır. Problem çözümünde ve işlemlerin doğruluğunu kontrol etmede 4.sınıftan itibaren hesap makinesi kullandırılabilir.

Kesir sayılarıyla yapılacak işlemlerin teknikleri büyük ölçüde doğal sayılardaki gibi olduğundan, sadece farklılıklar vurgulanmalıdır. Örneğin; payda eşitlemeden toplama ve çıkarma işlemlerinin yapılamayacağı belirtilmelidir.

İşlemlerin kavratılmasında; sayı kartları, sayma kutuları, abaküs, resimler ve levhalar, gazeteler, dergiler, istatistik yıllıkları, kartpostallar, çarpım tablosu levhası, metre, cetvel gibi araçlardan yararlanılabilir.

6. Ölçüler

Hayatın her alanında ölçüleri sık sık kullanmaktayız. Bu nedenle matematik konularının işlenmesinde ölçme türleri sınıf seviyesine uygun olarak programda düzenlenmiştir.

Doğal ölçülerin yanında, çocuğun kullandığı eşyaları birim kabul ederek yapılacak ölçme işlemlerine yer verilmelidir. Daha sonra standart ölçü birimi kullanılarak ölçme sonuçlarının karşılaştırılmasına fırsat sağlanmalıdır. Ölçme türleri arasındaki ilişkilerde ortak noktalar belirlenip, ünite tekrarı adı altında verilmelidir. Örneğin; uzunluk, kütle, sıvı ölçü birimleri onar kat onar kat büyür, onar kat onar kat küçülür.

Standart ölçü birimleri tanıtılırken, öğrencilerin ölçme araçlarını kullanmalarına, mümkün olanları edinmelerine veya yapmalarına imkân verilmelidir. Bunlarla ilgili kavramların kazandırılmasına önem verilmeli, öğrencilerin kendi deneyimleriyle ilgili örneklerden yararlanılmalıdır.

Günlük hayatta karşılaştıkları; uzunluk, kütle, sıvı, alan, hacim, arazi vb. ölçüleri yaklaşık olarak tahmin edebilme becerisi kazandırılmalı, bilinçli bir tüketici olmanın yöntemleri konular içinde vurgulanmalıdır. Öğrencilerin günlük hayatta karşılaşacakları ölçü birimlerini tanıma ve gerekirse bunları farklı birimlere çevirerek problem çözmede kullanma becerisi verilmelidir.

4. ve 5. sınıflarda Atatürk'ün ölçülerle ilgili getirdiği yeniliklerin tarihlerini içeren problemlere geçilmeden önce, bir paragraf halinde bu konudaki çalışmaları ile ilgili açıklayıcı bilgiler verilmelidir.

7. Grafikler

Grafikler, sayısal bilgilerin gözle görülür ve kolay anlaşılır hâle getirilmesine yardımcı olur. İlköğretimin ikinci ve üçüncü sınıflarında çocukların ilgisini çekebilmek için bu konuya sayısal bilgilerin şekille gösterilmesinden başlanmalıdır.

Grafikler, yorumlama ve genelleme basamağındaki davranışların kazandırılmasında kullanılabilecek araçlardır. Bu bakımdan mihver derslerde, gazete, dergi ve istatistik yıllıklarındaki grafiklerden yararlanılarak yorumlama ve karşılaştırma yapma çalışmalarına yer verilmelidir. Grafik çeşitlerinin hangi alanlarda kullanıldıkları belirtilmeli, aynı konu ile ilgili iki grafik hazırlanarak birbirlerinden farklı yönleri belirtilmelidir.

8. Geometri

Çocuğun yakın çevresindeki eşyalarda, şekillerde ve tabiattaki varlıklarda, geometrik biçim ve desen yer alır. Geometrik biçim ve desen, varlığa görünüş güzelliği kazandırmaktadır. Varlıktaki amaca uygunluğun fark edilmesi, güzel sanatlar eğitiminin de temelini oluşturur. Geometrik şekillerin kavratılması, eleştirici düşünce ve problem çözme becerisini geliştirir. Ayrıca, geometri, matematiğin diğer konularının öğretilmesinde araç olarak kullanılır.

Bu nedenle öğrencilerin geometrik cisimlerin köşelerini, ayrıtlarını ve yüzeylerini keşfederek tanımaları sağlanmalıdır. Öğrencilerin yakın çevresinde kullandıkları geometrik cisimlere benzeyen varlıklar, sınıf ortamına getirilmelidir. Bu geometrik cisimlere dokunmalarına, hareket ettirmelerine, döndürmelerine ve öğrencilerin gözlemlerini anlatmalarına fırsat verilmelidir. Öğrenciler inceledikleri bu cisimlere, çevrelerinden örnekler gösterebilmelidir. Geometrik şekillerin çizimlerinde, noktalı kâğıtlardan veya matematik defterinin karelerinden yararlanılmalıdır. Daha sonra ölçme yollarına başvurarak çeşitli malzemelerle katlama, kesip çıkartma, yapıştırma, şekillendirme, resmini yapma etkinliklerine yer verilmelidir.

Nokta, doğru, doğru parçası, ışın, düzlem ve uzay kavramlarının tanımları yapılmamalıdır. Bu kavramların ne oldukları şekil ve örneklerle açıklanmalıdır.

Geometrik şekillerin çevrelerinin ve alanlarının hesaplanmasında, başlangıçta formül kullanmadan sonuca ulaşılması çalışmalarına yer verilmelidir. Örneğin, π sayısını kullanmadan çemberin çevresinin ölçme yoluyla hesaplatılması gibi.

Öğrencilere matematiksel kavramlar verilirken, tanım ve kurallara genelleme yoluyla ulaşma, ilişki kurma, yorum yapma ve geometrik şekillerle problem çözme becerisi kazanmaları sağlanmalıdır.

5. sınıfta, Geometri konusuna başlamadan önce Atatürk'ün matematik alanında yaptığı çalışmaları konu alan bir okuma parçasına yer verilecektir. Bu okuma parçası yardımıyla Eylül 1999 tarih ve 2504 sayılı Tebliğler Dergisinde yer alan Atatürk'ün matematiğe verdiği önem ile ilgili hedef ve davranışlar kazandırılacaktır.

9. Asal Sayılar ve Çarpanlarına Ayırma

6. sınıfta öğrencilerden, sayıların 2, 3, 5, 9 ile bölünüp bölünemeyeceğine bölme işlemi yapmadan karar vermesi istenerek, bölünebilme kurallarını bulmaları için yol gösterilmelidir. Çarpanlara ayırma, e.b.o.b. u ve e.k.o.k. u günlük hayatta karşılaşılan problemlerin çözümünde yardımcı olacak şekilde kullanmaları sağlanmalıdır.

10. Oran ve Orantı

6. sınıfta, aynı cins miktarları bilerek karşılaştırmayı sağlayan oran kavramı verilecek, orantı ve çeşitleri günlük hayatta karşılaşılan problemler aracılığı ile açıklanacaktır. Öğrencilerin doğru ve mantıklı düşünmesi sağlanacaktır.

7. sınıfta, orantının özelikleri verildikten sonra "**bileşik orantı**" ya geçilecek, bu konularla ilgili alıştırmalar yapılacaktır. Ayrıca, yüzdelerin de bir oran olduğu üzerinde durulacak, basit yüzde hesapları bir orantı şeklinde verilecektir. Oran için bir birimin söz konusu olmadığı vurgulanacaktır.

8. sınıfta; çokluk, ölçme, oran ve orantı kavramları hatırlatılacak, 4. orantılı, orta orantılı ve orantının özelikleri üzerinde durulacaktır. Üçgenlerde eşlik ve benzerlik konularının kavratılmasında, oran-orantı konusu önemli yer tutmaktadır. Ayrıca; Sosyal Bilgiler, Fen Bilgisi, Resim-İş derslerinde oran-orantıdan yeri geldikçe faydalanılmaktadır. Bu nedenle oran-orantının uygulamaları günlük hayattan seçilerek konunun daha iyi anlaşılması sağlanacaktır. Bu sınıfta oran ve orantı konusuna geçmeden önceden Atatürk'ün matematik alanında yaptığı çalışmaları anlatan bir pragraf halinde açıklayıcı bilgi verilecektir.

11. Harfli İfadeler ve Denklemler

Dört işlemle karmaşık olarak çözülen problemlerin denklemlerle daha kolay çözüldüğü bilinmektedir. Bu bölümde bir problemi denklem şekline getirirken izlenecek yollar belirtilmelidir. Denklem biçiminde verilen bir ifadenin neyi anlatmak istediği belirtilmelidir. 7. sınıfta birinci dereceden bir bilinmeyenli, 8. sınıfta birinci dereceden iki bilinmeyenli denklemler üzerinde durulmalıdır. Denklem çözümlerinde, çocuğun kendi yaşantısından örnekler verip, konuyu daha iyi kavraması sağlanacaktır. Değişik etkinliklerle özdeşliklerin ve harfli ifadelerin anlaşılması sağlanacak, böylece denklemler bilinmeyen harf gruplarının oluşturduğu ifadelerden arınacaktır.

12. Simetri, Koordinat Ekseni ve Grafikler

7. sınıfta, ayna veya kâğıtlar yardımıyla simetri konusu verilecektir. Simetri kavramı, koordinat eksenleri üzerinde açıklanarak, doğru grafikleri çizilirken yararlanılacaktır. Örnekler günlük hayattan seçilecek, simetri merkezleri ve simetri eksenleri üzerinde durulacaktır.

13. Modüler Aritmetik

8. sınıfta, saat aritmetiğinin yardımıyla modüler aritmetiğe geçiş yapılacaktır. Günlük hayatta modüler aritmetiğin önemi üzerinde durulacak, buradaki ikili işlem kavramıyla dört işlemin ilişkisi sezdirilecektir.

B. Problem Çözme Becerisi

Bilim ve teknolojideki gelişmeler, insanların yeni durumlara uyum sorununa sebep olmaktadır. Bu yüzden, öğrencilerde problem çözme yeteneğini geliştirmek, eğitimin birinci hedefidir.

Gerçek hayatta problemler çeşitlidir. Matematiksel düşünmeyi kazandırmak için bu problemlerden başlanmalıdır. Gerçek hayattaki problemlerin çözüm aşamaları, matematik problemlerinin çözümü ile ilişkilendirilmelidir; öğrencilere, hesaplama, uygulama ve değişik çözüm yollarıyla kazandırılmalıdır. Programda yer alan problem çözme hedef ve davranışları, ünite konularının işlenişinde giriş olarak kullanılabileceği gibi üniteyi değerlendirme amacına yönelik olarak da düzenlenebilir.

Problemler, öğrencilerin dört işlemi kullanmalarını gerektiren durumlardır. Bu nedenle problemler şu özellikleri taşımalıdır:

1. Problemler, çocuğun kendi yaşantısından, ev-aile-okul ve sınıf hayatından, çevredeki ve çeşitli iş alanlarından alınmalıdır.

2. Problemler, çocuğun istekle yapacağı nitelikte olmalıdır.

3. Öğretmen, problemlerde daima çocukların günlük yaşantılarını göz önünde tutmalı ve problemin çözümü için kullanılacak işlemlerin daha önce kavratılmış olmasına dikkat etmelidir.

4. İşlemlerin kavratılması amacıyla verilen problemler çok basit olmalı; ünite veya konu sonlarındaki problemler, kolaydan zora doğru sıralanmalıdır.

5. Öğrencilere verilen problemler, onların gelişim seviyelerine uygun olmalıdır.

6. Öğrencilere ders dışında yapılmak üzere verilecek alıştırmaların ve problemlerin çok olmamasına dikkat edilmelidir.

7. Problemler, gereği kadar açık olmalı, aynı zamanda öğrencilere bir takım bilgiler kazandırmalıdır. Bu durumda öğrenciler, problemlere karşı ilgi duyarlar ve çözmek isterler.

Problem Çözme Sırasında Dikkat Edilecek Özellikler

1. Öğretmen, problemi çözme çalışmalarında öğrencilerin kendi başlarına düşünmeleri için belirli bir süre vermelidir.

2. Çözümler yazı tahtasında ve defterlerde yapılırken yazının düzenine dikkat edilmelidir.

3. Öğretmen, mümkün olduğu kadar öğrencilerin, problemleri kendi kendilerine çözmelerine imkân vermeli, gerekmedikçe müdahale etmemelidir. Ancak, çocuklar herhangi bir zorlukla karşılaştığında onlara yardım etmelidir.

4. Sonuca en kısa yoldan götüren çözüm tercih edilmeli; ancak, farklı çözümler de değerlendirilmelidir.

5. Problemin çözümü için zihinden hesaplama, sonucun tahmin edilmesinde önemli bir yer tutar. Bu bakımdan zihinden hesaplama becerisine yeteri kadar zaman ayrılmalı, öğrencilerin bu becerileri geliştirilmelidir.

Problem Çözme Sürecindeki Aşamalar

a. Problemin verilenlerini ve istenilenlerini söyleme ve yazma

b. Problemi özet olarak yazma

c. Probleme uygun şekli ve şemayı çizme

ç. Problemin çözümünde başvurulacak işlemi ya da işlemleri sebepleri ile birlikte söyleme veya yazma

d. Problemin sonucunu tahmin edip söyleme veya yazma

e. Problemi çözüp sonucu söyleme veya yazma

f. Problemin çözümünde, varsa değişik çözüm yollarını söyleme veya yazma

g. Problemin çözümünün doğru yapılıp yapılmadığının sebebini ve yanlış yapılmış ise yanlışını belirterek söyleme veya yazma

ğ. Öğrenilen bilgilerin kullanılabileceği şekilde bir problem söyleme ve yazma

C. Alıştırmalarla İlgili Özellikler

Öğrencilerde görülen başarısızlıkların bir nedeni de amaca uygun ve gereği kadar alıştırma yaptırılmamasıdır. Öğrenme süreleri farklı olduğundan, özellikle geç ve güç öğrenenler için alıştırmalarda çeşitlilik gereklidir. Programdaki bazı işleniş örneklerinde olduğu gibi çalışma yaprakları düzenlenmelidir. Bu tür etkinlikler, öğrenmeyi zevkli ve kolay hâle getirir.

Matematik öğretiminde alıştırmanın yeri, yukarıda belirtildiği gibi, ancak bazı bilgi ve beceriler edinildikten, geliştirildikten ve hayata uygulandıktan sonra önem kazanır.

Alıştırma yaptırılırken aşağıdaki noktalara dikkat edilmelidir :

1. Birinci sınıfta, toplama, çıkarma, çarpma ve bölme işlemlerine yeteri kadar ağırlık verilmelidir.

2. Çabukluğa önem verilmeli, ancak doğruluk çabukluğa feda edilmemelidir.

3. Alıştırmalar, çocuğu yorucu ve bıktırıcı olmamalıdır.

4. Alıştırmalar, belli zaman aralıkları ile tekrarlanmalıdır.

5. Problemler ve alıştırmalar için sayı seçilirken, işlemin özelliği dikkate alınmalıdır.

6. Alıştırmalarda, zihinden hesap yapma becerilerinin de geliştirileceği unutulmamalıdır.

7. Toplama işleminden önce ileriye, çıkarma işleminden önce geriye sayma, çarpma işleminden önce ritmik sayma çalışmalarına - sınıf seviyesine uygun şekilde - yeteri kadar yer verilmelidir. Bu çalışmalar, ilgili işlemlerin yapılmasını kolaylaştırıcı olarak düşünülmelidir.

Ç. Ölçme ve Değerlendirme

Değerlendirme, eğitim etkinliklerinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Eğitimde değerlendirme, öğrencilerin eksikliklerini tespit etmek, başarılarını saptamak, onları belli programlara yönlendirmek (rehberlik etmek), başvurulan öğretim yönteminin etkinliğini anlamak, kullanılan eğitim programının uygun olup olmadığını belirlemek gibi amaçlarla yapılır. Öğrenci eksikliklerini tespit etmek ve başvurulan öğretim yönteminin etkinliğini anlamak, öğrenciden çok öğretimi ilgilendirir. Başka bir deyişle, bu değerlendirme türünde programdaki davranışların bütününün konu edilmesi gereklidir. Elde edilen sonuçlar öğrenci başarısını değerlendirmede kullanılmamalıdır.

Öğrenci başarısını değerlendirmede ise, öncelikle öğrencinin programda belirtilen amaçlara ne derece ulaştığı, diğer bir deyişle, davranışların ne kadarını kazandığının saptanmasıdır. Bu çalışmaların sonunda, öğrenci başarısı değerlendirilir. Bu değerlendirme türünde, elbette programdaki bütün davranışların kazanılıp kazanılmadığının anlaşılması gerekmez. Bunun yerine, bütün davranışları temsil edecek şekilde seçilen daha az sayıda davranış değerlendirmeye konu edilir.

İlköğretimdeki değerlendirme çalışmaları, öğrencilerin eksikliklerini saptama ve matematikte bireyin sonraki yaşantısında temel olacak davranışları geliştirmeye yönelik olmalıdır. Ayrıca, matematikte konular arasındaki ön şart ilişkisi çok güçlü olduğundan - başka bir deyişle; sonraki öğrenmeler, büyük ölçüde konu ile ilgili önceki birikimlere bağlı olduğundan - öğrenci eksiklerinin tamamlanması, bu sebeple de yeterli düzeyde gelişmemiş olan davranışların saptanması büyük önem taşır.

Önceki öğrenmelerin; kendilerine dayalı sonraki öğrenmeleri kolaylaştırabileceği, zorlaştırabileceği, hatta matematikte öğrenmeyi imkânsızlaştırabileceği bilindiğinden, öğrenci eksiklerini saptama amacıyla yapılacak değerlendirmenin önemi daha iyi anlaşılır. Bu nedenle öğretmen, zaman zaman yapacağı sınavlarla öğrencilerin eksiklerini tespit etmeli ve bu eksiklikleri giderici çalışmalar yapmalıdır.

Öğrenci başarısını değerlendirmek amacıyla çalışmalar; yarı yıl içinde yönetmeliğe uygun olarak gerçekleştirilen ölçmelere, ödevler ve öğrencinin sınıf içi çalışmalarından oluşmalıdır. Başarıyı tespit amacıyla yarı yıl içindeki ölçmelerden öğrencilerin eksiklerini anlamak için de yararlanılabilir. Ayrıca, sonuçlar öğrenciyi güdüler, ilerdeki öğrenmelere hazır hâle getirir. Son zamanlarda yapılan çalışmalar; güdüleme, hazır olma ve diğer etmenlerin başarıda büyük ölçüde rol oynadığını göstermiştir.

Değerlendirme bir niteliğe ait ölçme sonuçlarının bir ölçütle kıyaslanarak karara varılması işlemidir. Buna göre, bir niteliğin yeterliği hakkında karara varmak için o konuya ait bazı ölçmeler yapmak zorunludur.

Başvurulan öğretim yöntemlerinin ne derecede etkili olduğu amacıyla yapılan değerlendirmede -yukarıda belirtildiği gibi- bütün davranışlar ölçme konusu yapılır. Ancak, öğrenci başarısını değerlendirmek için yapılan ölçmelerden de bu amaçla yararlanılabilir. Hatta, bunlar öğrenci eksiklerini tespitte kullanılabilir.

Ölçme çalışmalarında, ölçülecek özelliklerin neler olduğunun açık şekilde bilinmesi gerekir. Programda her konu ile ilgili olarak geliştirilmesi plânlanan özelliklerin neler olduğu, her amaç altındaki davranışlarla belirtilmiştir. Ölçme çalışmalarında bu davranışları yoklayacak sorular sorulmalıdır.

Soru hazırlamada, soru türü ölçülecek davranışın özelliğine uygun olarak seçilmelidir. Bazı davranışlar için çoktan seçmeli, bazıları için açık uçlu tipte sorular sorulabilir.

Soruların hazırlanmasında aşağıdaki ilkelere dikkat edilmelidir :

1. Birinci sınıftaki ölçme, yazılı sorular yerine sözlü sorularla yapılmalıdır. Ancak, bazı durumlarda ve sınırlı olarak öğretim yılının sonuna doğru okuma-yazma çalışmaları yeterli düzeye geldikten sonra yazılı sorulara geçilebilir.

Bu sınıftaki sorular, cevabı uzun yazı yazmayı gerektirecek biçimde olmayıp, kısa yazmayı (tercihen bir-iki sembol veya sadece işaret kullanmayı) gerektirecek şekilde olmalıdır.

2. Birinci, ikinci ve üçüncü sınıflarda çoktan seçmeli soruların kullanılması hâlinde, seçenek sayısı tercihen üç olmalıdır.

3. Dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarda çoktan seçmeli soruların kullanılması hâlinde, seçenek sayısı tercihen dört olmalıdır.

4. Cevabını öğrencinin yazması gereken sorular, çoktan seçmeli sorularda olduğu gibi, davranışları yoklayacak nitelik taşımalıdır.

5. Zihinden işlem yapma becerilerinin yoklamasındaki sorular sözlü olarak sorulup, cevapların da sözlü olarak alınması esas olmalıdır.

6. Zihinden işlem yapma becerilerinin ve problem çözme süreci ile ilgili davranışların yoklanmasında, öğrencilerin düşünme süreçlerini anlamak için izledikleri yolu ayrıntılı olarak söylemeleri de istenmelidir.

Değerlendirmede kararın isabet derecesi-büyük ölçüde-sonuçlarının güvenilir ve geçerli olmasına bağlıdır. Güvenirlilik, gelişigüzel hatalardan arınmak anlamına geldiğine göre; ölçme sonuçlarının açık ve seçik olarak anlaşılır şekilde yazılmasına, puanlamada kişiye bağımlılıktan uzak kalınmasına, bunun için anlaşılır bir cevap anahtarı ve puan çizelgesi hazırlanıp buna bağlı kalınmasına, ayrıca puanlama sırasında öğrencilerin özel durumlarının dikkate alınmasına ve maddî hata yapılmamasına dikkat edilmelidir. Geçerlilik için; ölçülecek davranışların önceden programdan seçilmesi ve sadece bunları yoklayan soruların hazırlanması gerekir. Seçilmeyen davranışlarla ilgili soru sorulması veya seçilenler için soru yazılmaması geçerliliği düşürür.

5. SINIF

HEDEFLER

1. Kümelerde, alt küme ilişkisini kavrayabilme
2. Kümelerde birleşim işlemini kavrayabilme
3. Kümelerde kesişim işlemini kavrayabilme
4. Kümelerde birleşim ve kesişim işlemlerinden yararlanarak problem çözebilme
5. Yedi, sekiz ve dokuz basamaklı doğal sayıları kavrayabilme
6. Yedi, sekiz ve dokuz basamaklı doğal sayıları çözümleyebilme
7. Kesir çeşitlerini kavrayabilme
8. Kesirleri karşılaştırabilme
9. Ondalık kesirlerin virgül kullanarak yazılışını kavrayabilme
10. Kesir kısmı en çok üç basamaklı olan ondalık kesirleri kavrayabilme
11. Kesir kısmı en çok üç basamaklı olan ondalık kesirleri karşılaştırabilme
12. Yedi, sekiz ve dokuz basamaklı doğal sayılarla toplama işlemini yapabilme
13. Doğal sayılarla zihinden toplama işlemini yapabilme
14. Paydaları en çok iki basamaklı olan kesirlerle toplama işlemini yapabilme
15. Ondalık kesirlerle toplama işlemini yapabilme
16. Yedi, sekiz ve dokuz basamaklı doğal sayılarla çıkarma işlemini yapabilme
17. Doğal sayılarla zihinden çıkarma işlemini yapabilme
18. Paydaları en çok iki basamaklı olan kesirlerle çıkarma işlemini yapabilme
19. Ondalık kesirlerle çıkarma işlemini yapabilme
20. Çarpımları en çok dokuz basamaklı olan doğal sayılarla çarpma işlemini yapabilme
21. Doğal sayılarla zihinden çarpma işlemini yapabilme
22. Kesirlerle çarpma işlemini yapabilme
23. Ondalık kesirlerle çarpma işlemini yapabilme
24. En çok dokuz basamaklı doğal sayıları, en çok üç basamaklı doğal sayılara bölme işlemini yapabilme
25. 10, 100 ve 1 000 ile kısa yoldan bölme işlemini yapabilme
26. En çok iki basamaklı doğal sayılarla bölme işlemini yapabilme
27. Ondalık kesirlerle bölme işlemini yapabilme
28. Ondalık kesirlerin; 10, 100 ve 1 000 ile kısa yoldan bölme işlemini yapabilme

29. Çarpma ve bölme işlemleri arasındaki ilişkiyi kavrayabilme

30. Doğal sayıların 2 ve 5 ile bölünebilmesini kavrayabilme

31. En çok dört işlem gerektiren problemleri çözebilme

32. Uzunluk ölçüsü birimleri arasındaki ilişkileri kavrayabilme

33. Kütle ölçüsü birimleri arasındaki ilişkileri kavrayabilme

34. Brüt kütle, dara ve net kütleyi kavrayabilme

35. Sıvı ölçüsü birimleri ve bunlar arasındaki ilişkileri kavrayabilme

36. Metre kareyi, as katlarını ve kilometre kareyi kavrayabilme

37. Hacim ölçüsü birimlerini kavrayabilme

38. Ölçülerle ilgili problem çözebilme

39. Daire grafiğini kavrayabilme

40. Şekil, sütun, daire ve çizgi grafiklerini çizebilme

41. Üçgen çeşitleri bilgisi

42. Üçgen çeşitlerini kavrayabilme

43. Üçgen çeşitlerini çizebilme

44. Paralelkenar, eşkenar dörtgen ve yamuk bilgisi

45. Çokgenleri sınıflama bilgisi

46. Üçgenin, karenin, dikdörtgenin, eşkenar dörtgenin, paralelkenarın, yamuğun, düzgün beşgenin ve düzgün altıgenin çevresini hesaplayabilme

47. Karenin, dikdörtgenin, paralelkenarın ve üçgenin ayırdığı düzlemsel bölgelerin alanını hesaplayabilme

48. Dairenin çevresini ve alanını hesaplayabilme

49. Yatay, düşey ve eğik doğrular ile yatay, düşey ve eğik düzlemler bilgisi

50. İki düzlemin uzaydaki durumları bilgisi

51. Küpü, dikdörtgenler prizmasını, kare prizmayı, üçgen prizmayı ve silindiri çizebilme

52. Küreyi, piramidi, koniyi kavrayabilme

5. SINIF ÜNİTELERİ ve SÜRELERİ

ÜNİTELER	Hedef sayısı	Davranış sayısı	Oranı (%)	Süre (Ders saati)
1. Kümeler	4	19	4	6
2. Doğal Sayılar	2	11	8	12
3. Kesirler	1	14	6	8
4. Ondalık Kesirler	3	16	5	7
5. Toplama İşlemi	4	20	9	13
6. Çıkarma İşlemi	4	27	10	15
7. Çarpma İşlemi	5	34	10	15
8. Bölme İşlemi	8	42	14	20
9. Ölçüler	7	38	7	10
10. Grafikler	2	5	6	8
11. Geometri	12	61	21	30
TOPLAM	52	287	100	144

ÜNİTE I	KÜMELER

ÜNİTENİN SÜRESİ : 6 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Kümelerde alt küme ilişkisini kavrayabilme

Davranışlar

1. Verilen bir kümenin alt kümesi olan kümeleri söyleyip sembol kullanarak yazma

2. Verilen bir kümenin alt kümesi olan kümeleri şema veya liste biçiminde gösterme

3. Verilen bir kümeyle boş küme arasındaki ilişkiyi söyleyip sembol kullanarak yazma

4. Bir kümenin kendisi ile ilişkisini söyleyip sembol kullanarak yazma.

5. Belirtilen bir kümenin, verilen bir kümenin alt kümesi olup olmadığını söyleyip, sembol kullanarak yazma

6. En çok beş küme içinden, biri diğerinin alt kümesi olan kümeleri seçip işaretleme ve sembol kullanarak yazma

Hedef 2 : Kümelerde birleşim işlemini kavrayabilme

Davranışlar

1. Ortak elemanları olmayan iki kümenin birleşim kümesini şema veya liste biçiminde sembol kullanarak gösterme

2. Ortak elemanları bulunan iki kümenin birleşim kümesini şema veya liste biçiminde sembol kullanarak gösterme

3. Biri diğerinin alt kümesi olarak verilen iki kümenin birleşim kümesini şema veya liste biçiminde sembol kullanarak gösterme

4. Verilen bir küme ile boş kümenin birleşim kümesini şema veya liste biçiminde sembol kullanarak gösterme

5. Şemayla verilen bir birleşim kümesini oluşturan kümeleri ayrı ayrı yazarak şema ile gösterme

6. Şemayla verilen bir birleşim kümesinde belirtilen bir elemanın hangi kümeye veya kümelere ait olduğunu söyleyip sembol kullanarak yazma

Hedef 3 : Kümelerde kesişim işlemini kavrayabilme

Davranışlar

1. Ortak elemanları bulunan iki kümenin kesişim kümesini şema veya liste biçiminde sembol kullanarak gösterme

2. Biri diğerinin alt kümesi olarak verilen iki kümenin kesişim kümesini şema veya liste biçiminde sembol kullanarak gösterme

3. Verilen bir küme ile boş kümenin kesişim kümesini şema veya liste biçiminde sembol kullanarak gösterme

4. Şema ile verilen bir kesişim kümesini oluşturan kümeleri ayrı ayrı yazarak şema ile gösterme

5. Şemayla verilen bir kesişim kümesinde, belirtilen bir elemanın hangi kümeye veya kümelere ait olduğunu söyleyip sembol kullanarak yazma

Hedef 4 : Kümelerde birleşim ve kesişim işlemlerinden yararlanarak problem çözebilme

Davranışlar

1. Kümelerde birleşim veya kesişim işlemlerinin kullanılmasını gerektiren bir problemi çözme

2. Kümelerde birleşim veya kesişim işlemlerinin kullanılmasını gerektiren bir problem yazma

KONULAR

1. Alt Küme
2. Kümelerde Birleşim İşlemi
3. Kümelerde Kesişim İşlemi
4. Kümelerle İlgili Problemler

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLARLAR VE SEMBOLLER

$\cup$	**kümelerde birleşim**	$\subset$	**alt küme**
$\cap$	**kümelerde kesişim**	$\not\subset$	**alt küme değil**

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: Alt Küme
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Anlatım, soru-cevap
Araçlar ve Gereçler	: Sınıf içindeki araç ve gereçler

Hedef 1 : Kümelerde alt küme ilişkisini kavrayabilme

Davranışlar

1. Verilen bir kümenin alt kümesi olan kümeleri söyleyip sembol kullanarak yazma
2. Verilen bir kümenin alt kümesi olan kümeleri şema veya liste biçiminde gösterme
3. Verilen bir kümeyle boş küme arasındaki ilişkiyi söyleyip sembol kullanarak yazma
4. Bir kümenin kendisi ile ilişkisini söyleyip sembol kullanarak yazma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, alt küme ilişkisini kavratmak için aşağıdaki örnekten yararlanabilir.

Bu örnek, sınıftaki öğrencilere dramatize ettirilebilir.

Ebru ve Canan, öğle arasında okulun kantinine giderler. Bir masaya otururlar. Tost yemeye ve ayran içmeye karar verirler.

A

Öğretmen, Ebru ve Canan'ın oluşturduğu kümenin şemasını yazı tahtasına çizdirir.

Öğrencilere, A kümesinin elemanlarının kimler olduğunu sorar. Cevapları aldıktan sonra, A kümesinin elemanlarının Ebru ve Canan'dan oluşan iki elemanlı bir küme olduğunu söyler.

Canan, tostları almak için masadan kalkar.

B

Öğretmen, Canan'ın oluşturduğu B kümesinin şemasını tahtaya çizdirir.

"B kümesinin elemanı olan Canan, aynı zamanda A kümesinin de elemanı mıdır?" sorusunu sorar. Cevapları aldıktan sonra açıklamaları yapar.

B kümesinin elemanı aynı zamanda A kümesinin de elemanı olduğundan, B kümesinin A kümesinin alt kümesi olduğunu söyler. Bu ilişkiyi, $B \subset A$ biçiminde yazarak gösterir. " **B kümesi A kümesinin bir alt kümesidir.**" diye okur.

Canan geldikten sonra Ebru ayranları almak için hemen masadan kalkar.

C

Öğretmen, Ebru'nun oluşturduğu C kümesinin şemasını tahtaya çizdirir.

"C kümesinin elemanı olan Ebru, aynı zamanda A kümesinin de elemanı mıdır?" sorusunu sorar. Cevapları aldıktan sonra açıklamaları yapar.

C kümesinin elemanı aynı zamanda A kümesinin de elemanı olduğundan, C kümesinin A kümesinin alt kümesi olduğunu söyler. Bu ilişkiyi, $C \subset A$ biçiminde yazarak gösterir. " **C kümesi A kümesinin bir alt kümesidir.**" diye okur.

Ebru ayranları getirir. Canan'ın yanına oturur. Yemeklerini yerler. Yan masadaki arkadaşları, birlikte gezmeyi teklif ederler. Ebru ve Canan, masalarında oturmayı tercih eder. Öğretmen, bu durumda masadan kalkan öğrencilerin kümesinin boş küme olduğunu söyler.

D

D kümesinin şemasını yazı tahtasına çizdirir.

D kümesinin de A kümesinin bir alt kümesi olduğunu söyler. Bu ilişkiyi **D ⊂ A** biçiminde yazarak gösterir. " **D kümesi A kümesinin bir alt kümesidir.**" diye okur. "**Boş küme, her kümenin bir alt kümesidir.**" açıklamasını yapar.

Derse giriş zili çalınca, Ebru ve Canan sınıflarına gitmek için masadan kalkar.

E

Öğretmen, E kümesini yazı tahtasına çizdirir.

"E kümesinin elemanları olan Ebru ve Canan, aynı zamanda A kümesinin de elemanları mıdır?" sorusunu sorar. Cevapları aldıktan sonra açıklamaları yapar.

E kümesinin elemanları aynı zamanda A kümesinin de elemanları olduğundan, E kümesinin A kümesinin alt kümesi olduğunu söyler. Bu ilişkiyi, **E ⊂ A** biçiminde yazarak gösterir. " **E kümesi A kümesinin bir alt kümesidir.**" diye okur. "**Her küme, kendisinin bir alt kümesidir.**" açıklamasını yapar.

A kümesi ile birlikte tüm alt kümelerini gösteren şemayı yazı tahtasına çizer.

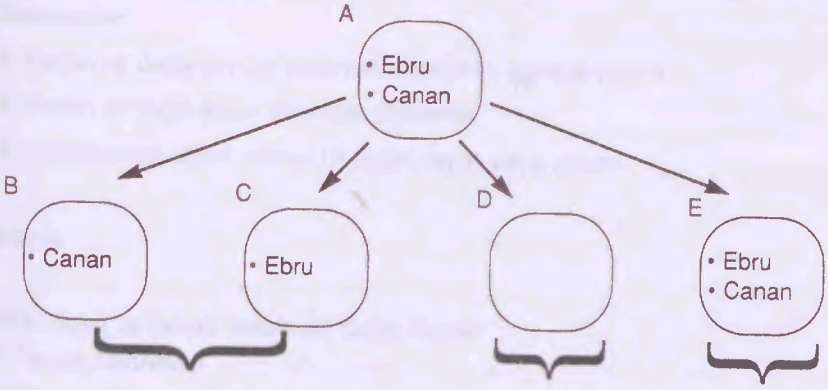

Bir elemanlı alt kümeler Boş küme İki elemanlı alt küme

Öğrencilere, A kümesinin alt kümelerini liste biçiminde yazmalarını söyler.

Daha sonra, üç elemanlı bir kümeyi yazı tahtasına yazar. Öğrencilerden, bu kümenin tüm alt kümelerini şema ve liste biçiminde göstermelerini ister.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. K = {p, r, s} kümesinin tüm alt kümelerini yazınız.

2. M = { karga, serçe } kümesinin bir elemanlı alt kümelerini yazınız.

3. Aşağıdaki kümelerden hangisi, F = { 1, 3, 5 } kümesinin alt kümesidir? İşaretleyiniz.

a. A = { 1, a } b. B = { c } c. D = { } d. E = { 5, b }

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE II	DOĞAL SAYILAR

ÜNİTENİN SÜRESİ : 12 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Yedi, sekiz ve dokuz basamaklı doğal sayıları kavrayabilme

Davranışlar

1. Verilen bir doğal sayının basamaklarını söyleyip yazma

2. Verilen bir doğal sayının, belirtilen basamaklarındaki rakamların sayı değerlerini söyleyip yazma

3. Verilen bir doğal sayının, belirtilen basamaklarındaki rakamların basamak değerlerini söyleyip yazma

4. Verilen bir doğal sayıyı yazıp okuma

5. Verilen bir doğal sayının, farklı basamaklarında tekrar eden bir rakamın basamak değerlerini söyleyip yazma

6. Verilen bir doğal sayıyı bölüklerine ayırarak okuma

7. Bölüklerindeki sayıları verilen bir doğal sayıyı yazıp okuma

8. Verilen dört doğal sayıyı, büyüklük veya küçüklük sırasına koyup sembol kullanarak yazma

Hedef 2 : Yedi, sekiz ve dokuz basamaklı doğal sayıları çözümleyebilme

Davranışlar

1. Verilen bir doğal sayının basamak değerlerini toplayıp yazma

2. Verilen bir doğal sayıyı abaküste gösterme

3. Çözümlenmiş olarak verilen bir doğal sayıyı yazıp okuma

KONU

Yedi, Sekiz ve Dokuz Basamaklı Doğal Sayılar

a. Yazılıp Okunması

b. Sayı ve Basamak Değeri

c. Bölüklerine Ayırma

ç. Büyüklük ve Küçüklük İlişkileri

d. Çözümleme

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu : Yedi, Sekiz ve Dokuz Basamaklı Doğal Sayılar

Süre : 1 ders saati

Yöntemler ve Teknikler : Anlatım, soru-cevap, gösterim

Araçlar ve Gereçler : Basamak tablosu levhası, sayı kartları

Hedef 1 : Yedi, sekiz ve dokuz basamaklı doğal sayıları kavrayabilme

Davranışlar

3. Verilen bir doğal sayının, belirtilen basamaklarındaki rakamların basamak değerlerini söyleyip yazma

4. Verilen bir doğal sayıyı yazıp okuma

5. Verilen bir doğal sayının, farklı basamaklarında tekrar eden bir rakamın basamak değerlerini söyleyip yazma

6. Verilen bir doğal sayıyı bölüklerine ayırarak okuyup yazma

8. Verilen dört doğal sayıyı, büyüklük veya küçüklük sırasına koyup sembol kullanarak yazma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen; yedi, sekiz ve dokuz basamaklı doğal sayıları kavratmak için aşağıdaki etkinlikten yararlanır.

Öğretmen, yüz bin, iki yüz bin, ... , bir milyon diye sayar.

• Bir milyon içerisinde, kaç tane yüz binlik olduğunu öğrencilere sorarak, $10 \times 100\,000 = 1\,000\,000$ şeklinde yazı tahtasına yazar.

Sonra bir milyon, iki milyon, ... , on milyon diye sayar.

• On milyon içerisinde, kaç tane bir milyon olduğunu öğrencilere sorarak, $10 \times 1\,000\,000 = 10\,000\,000$ şeklinde yazı tahtasına yazar.

Daha sonra on milyon, yirmi milyon, ... , yüz milyon diye sayar.

• Yüz milyon içerisinde, kaç tane on milyon olduğunu öğrencilere sorarak, $10 \times 10\,000\,000 = 100\,000\,000$ şeklinde yazı tahtasına yazar.

Bu sayıları basamak tablosunu çizerek gösterir.

MİLYONLAR BÖLÜĞÜ			BİNLER BÖLÜĞÜ			BİRLER BÖLÜĞÜ		
Yüz milyonlar basamağı	On milyonlar basamağı	Milyonlar basamağı	Yüz binler basamağı	On binler basamağı	Binler basamağı	Yüzler basamağı	Onlar basamağı	Birler basamağı
		1	0	0	0	0	0	0
	1	0	0	0	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0	0	0	0

Öğretmen, öğrencilerin, tablodaki sayılardan milyonlar bölüğündeki sayıları defterlerine yazmalarını ister. Öğrencilerin sayıları doğru yazıp yazmadıklarını birbirlerinin defterlerini değiştirerek incelemelerini söyler.

Öğretmen, doğru cevabı yazı tahtasına yazar.

Öğretmen, Resim-İş dersinde öğrencilere yaptırdığı renkli onar adet sayı kartlarını kullanarak derse devam eder. Sayı kartları renkli ve onar adet olmalıdır.

mavi sayı kartı sarı sayı kartı yeşil sayı kartı

Öğretmen, tahtaya 7 000 000 doğal sayısını yazıp okur. Bir öğrenciden, hangi sayı kartından kaç tane kullanarak bu sayıyı yazabileceğini göstermesini ister. Sonra sayıyı,

7 × 1 000 000 = 7 000 000 şeklinde yazı tahtasına yazdırır.

Öğretmen, tahtaya 75 000 000 doğal sayısını yazıp okur. Bir öğrenciden, hangi sayı kartlarından kaç tane kullanarak bu sayıyı yazabileceğini göstermesini ister. Sonra sayıyı,

7 × 10 000 000 = 70 000 000

5 × 1 000 000 = 5 000 000 şeklinde yazı tahtasına yazdırır.

Öğretmen, tahtaya 775 000 000 doğal sayısını yazıp okur. Bir öğrenciden, hangi sayı kartlarından kaçar tane kullanarak bu sayıyı yazabileceğini göstermesini ister. Sonra sayıyı,

$7 \times 100\,000\,000 = 700\,000\,000$

$7 \times 10\,000\,000 = 70\,000\,000$

$5 \times 1\,000\,000 = 5\,000\,000$ şeklinde yazı tahtasına yazdırır.

Öğretmen, 775 000 000 sayısının farklı basamaklarında tekrar eden rakamın basamak değerleri arasındaki farklılığın nedenini sorar. Alınan cevapları değerlendirir.

Yazı tahtasına; 7 000 000, 775 000 000, 75 000 000 doğal sayılarını yazar. Bir öğrenciye, bu sayıları küçükten büyüğe doğru sıralatır. Sembol kullanarak,

$7\,000\,000 < 75\,000\,000 < 775\,000\,000$ şeklinde yazı tahtasına yazdırır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. 3 286 475 sayısının on binler ve milyonlar basamağındaki rakamların basamak değerlerini bulunuz.

2. Aşağıda yazılı doğal sayıları rakamla yazınız.

   a. Yedi milyon iki yüz seksen altı bin
   b. Elli iki milyon üç yüz dört bin iki yüz altı
   c. Yüz milyon beş yüz dört bin iki yüz altı

3. 17 347 265 sayısının binler ve milyonlar basamağındaki rakamların basamak değerleri arasındaki farkı bulunuz.

4. Aşağıdaki doğal sayıları büyükten küçüğe doğru sıralayıp sembol kullanarak yazınız.

7 465 001 6 243 865 6 041 326 7 265 024

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE III	KESİRLER

ÜNİTENİN SÜRESİ : 8 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Kesir çeşitlerini kavrayabilme

Davranışlar

1. Verilen basit, bileşik veya tam sayılı bir kesre ait şekli gösterme
2. Şekille verilen bir kesri yazıp okuma
3. Bir tam sayılı kesri bileşik kesre çevirip yazma
4. Bir bileşik kesri tam sayılı kesre çevirip yazma
5. Bir doğal sayıyı kesir ifadesiyle yazarak gösterme
6. Bir kesri, verilen bir sayma sayısı ile genişletme
7. Verilen bir kesrin en sade şeklini bulma
8. Verilen bir kesre denk olan kesri veya kesirleri, verilenler arasından seçip işaretleme

Hedef 2 : Kesirleri karşılaştırabilme

Davranışlar

1. Paydaları eşit olarak verilen iki kesirden, büyük veya küçük olanı söyleyip sembol kullanarak yazma
2. Payları eşit olarak verilen iki kesirden, büyük veya küçük olanı söyleyip sembol kullanarak yazma
3. Verilen bir kesirden büyük, payı veya paydası bu kesrin payına veya paydasına eşit bir kesir yazma
4. Verilen bir kesirden küçük, payı veya paydası bu kesrin payına veya paydasına eşit bir kesir yazma
5. Paydaları eşit olarak verilen en çok beş kesri, büyüklük veya küçüklük sırasına koyup sembol kullanarak yazma
6. Payları eşit olarak verilen en çok beş kesri, büyüklük veya küçüklük sırasına koyup sembol kullanarak yazma

KONULAR

1.Kesir Çeşitleri

2.Kesirleri Karşılaştırma

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu : Kesirleri Karşılaştırma

Süre : 1 ders saati

Yöntemler ve Teknikler : Anlatım, soru-cevap

Araçlar ve Gereçler : Dünya haritası, sınıf içindeki araçlar ve gereçler

Hedef 2 : Kesirleri karşılaştırabilme

Davranışlar

1. Paydaları eşit olarak verilen iki kesirden, büyük veya küçük olanı söyleyip sembol kullanarak yazma

2. Payları eşit olarak verilen iki kesirden, büyük veya küçük olanı söyleyip sembol kullanarak yazma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, paydaları eşit kesirleri karşılaştırmak için aşağıdaki örnekten yararlabilir.

"Dünyamızın yaklaşık $\frac{3}{4}$ ü denizlerle, $\frac{1}{4}$ ü karalarla kaplıdır. Verilen bu bilgiye göre denizler mi, karalar mı daha çok yer kaplar?" sorusunu sorar. Dünya haritasını göstererek tahminde bulunmalarını ister.

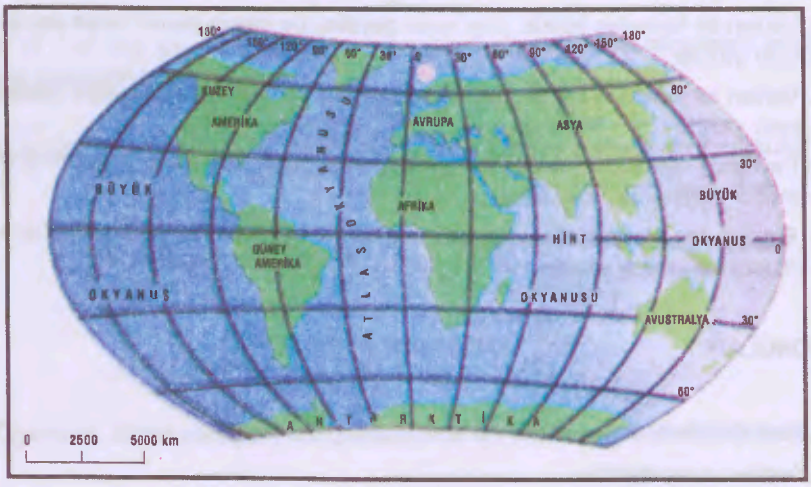

Yazı tahtasına eşit boyutlarda iki dikdörtgen çizer. Dikdörtgenleri dört eş parçaya bölüp, aşağıdaki gibi tarar.

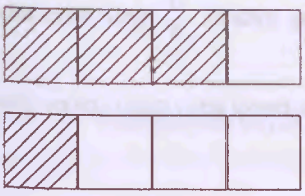

$\frac{3}{4}$

$\frac{1}{4}$

Hangi dikdörtgenin taranan kısmının daha büyük olduğunu öğrencilere sorar. Cevapları aldıktan sonra, bu ilişkiyi sembol kullanarak yazar.

$\frac{3}{4} > \frac{1}{4}$ örneğinden faydalanarak, paydaları eşit olan kesirlerin sıralanışına ait kuralı öğrencilere buldurur.

Öğretmen, payları eşit olan kesirleri karşılaştırmak için aşağıdaki örnekten yararlanır.

İzcilik kampına katılan öğrenciler öbeklere ayrılmış. Mavi öbekte 3 izci, sarı öbekte 4 izci varmış. İlk günkü sabah kahvaltısında, her öbeğe bir ekmek verilmiş. Bu dağıtım yapılırken, öbeklerdeki izci sayısı düşünülmemiş. Yapılan bu dağıtıma göre, hangi öbekteki izcilerin her biri daha çok ekmek yemiş olur?

Öğretmen, her öbekteki bir izcinin payına düşen ekmek miktarını sorar. Cevapları aldıktan sonra bu kesirleri tahtaya yazar.

Mavi öbekteki bir izcinin payına düşen ekmek parçası, $\frac{1}{3}$

Sarı öbekteki bir izcinin payına düşen ekmek parçası, $\frac{1}{4}$

Öğretmen bu kesirleri şekil üzerinde gösterir.

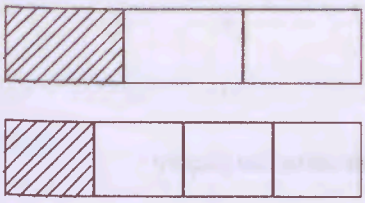

$\frac{1}{3}$

$\frac{1}{4}$

Hangi dikdörtgenin taranan kısmının daha büyük olduğunu sorar. Cevaplar alındıktan sonra, bu ilişkiyi sembol kullanarak yazar.

$\frac{1}{3} > \frac{1}{4}$ örneğinden faydalanarak, payları eşit olan kesirlerin sıralanışına ait kuralı öğrencilere buldurur.

Öğretmen, paydaları ve payları eşit olmayan kesirleri karşılaştırmak için aşağıdaki örnekten yararlanır.

Bir sınıfta başkanlık seçimi yapılmıştır. Birinci aday, oyların $\frac{3}{4}$ ünü; ikinci aday ise oyların $\frac{2}{5}$ sini almıştır. Yapılan bu başkanlık seçiminde, hangi aday daha çok oy almıştır?

Bu kesirler şekil üzerinde gösterilir.

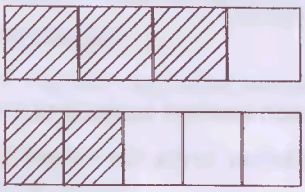

$\frac{3}{4}$

$\frac{2}{5}$

Öğretmen, hangi dikdörtgenin taranan kısmının daha büyük olduğunu sorar. Cevapları aldıktan sonra sembol kullanarak yazar.

$$\frac{3}{4} > \frac{2}{5}$$

Paydaları ve payları eşit olmayan kesirleri karşılaştırmak için, bu kesirlerin pay veya paydalarının eşitlenmesi gerektiğini söyler.

Bu iki kesrin, önce paydalarını eşitleyerek karşılaştırır :

$$\frac{3}{4} = \frac{3 \times 5}{4 \times 5} = \frac{15}{20} \qquad \frac{2}{5} = \frac{2 \times 4}{5 \times 4} = \frac{8}{20}$$

$\frac{15}{20} > \frac{8}{20}$ olduğundan, $\frac{3}{4} > \frac{2}{5}$ dir.

Daha sonra bu kesirlerin paylarını eşitleyerek tekrar karşılaştırır :

$$\frac{3}{4} = \frac{3 \times 2}{4 \times 2} = \frac{6}{8} \qquad \frac{2}{5} = \frac{2 \times 3}{5 \times 3} = \frac{6}{15}$$

$\frac{6}{8} > \frac{6}{15}$ olduğundan, $\frac{3}{4} > \frac{2}{5}$ dir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. $\frac{8}{9}$ ve $\frac{4}{9}$ kesirlerinden büyük olanı bulup, sembol kullanarak yazınız.

2. $\frac{8}{3}$ ve $\frac{8}{9}$ kesirlerinden küçük olanı bulup, sembol kullanarak yazınız.

3. Aşağıdaki kesirlerin paydalarını eşitleyerek karşılaştırınız.

   a. $\frac{1}{2}$ ile $\frac{2}{5}$ b. $\frac{7}{3}$ ile $\frac{9}{2}$

4. Aşağıdaki kesirlerin paylarını eşitleyerek karşılaştırınız.

   a. $\frac{3}{4}$ ile $\frac{7}{8}$ b. $\frac{7}{6}$ ile $\frac{8}{5}$

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE IV	ONDALIK KESİRLER

ÜNİTENİN SÜRESİ : 7 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Ondalık kesirlerin virgül kullanarak yazılışını kavrayabilme

Davranışlar

1. Paydası 10, 100 veya 1 000 olan bir ondalık kesri virgül kullanarak yazma

2. Paydası 2, 4, 5, 20, 25, 50, 200, 250 veya 500 olan bir kesri ondalık kesre çevirip virgül kullanarak yazma

3. Devirli olmayan ve kesir kısmı en çok üç basamaklı olan bir ondalık kesrin eşiti olan kesir sayısını yazma

4. Tam kısmı " 0", kesir kısmı iki basamaklı olan bir ondalık kesri "%" sembolü ile gösterme

Hedef 2 : Kesir kısmı en çok üç basamaklı olan ondalık kesirleri kavrayabilme

Davranışlar

1. Sadece onda birler basamağı bulunan bir ondalık kesri sayı doğrusunda gösterme

2. Sayı doğrusunda sadece onda birler basamağı bulunan bir ondalık kesre karşı gelecek şekilde verilen bir noktaya ait ondalık kesri yazarak gösterme

3. Kesir kısmı en çok üç basamaklı bir ondalık kesrin tam ve kesir kısımlarını söyleyip yazma

4. Kesir kısmı en çok üç basamaklı bir ondalık kesrin basamaklarının adlarını söyleyip yazma

5. Kesir kısmı en çok üç basamaklı bir ondalık kesrin, belirtilen basamağındaki rakamı söyleme

6. Kesir kısmı en çok üç basamaklı bir ondalık kesrin, belirtilen basamağında bulunan rakamın sayı değerini söyleyip yazma

7. Kesir kısmı en çok üç basamaklı bir ondalık kesrin, belirtilen basamağında bulunan rakamın basamak değerini söyleyip yazma

8. Kesir kısmı en çok üç basamaklı bir ondalık kesrin, farklı basamaklarında tekrar eden bir rakamın basamak değerleri arasındaki farklılığı söyleyip yazma

Hedef 3 : Kesir kısmı en çok üç basamaklı olan ondalık kesirleri karşılaştırabilme

Davranışlar

1. Kesir kısmı en çok üç basamaklı bir ondalık kesri, belirtilen basamaklarındaki rakamların yerlerinin değiştirilmesi ile elde edilen yeni ondalık kesir ile karşılaştırıp sonucu söyleyip yazma

2. Kesir kısmı en çok üç basamaklı iki ondalık kesirden büyüğünü veya küçüğünü işaretleme

3. Kesir kısmı en çok üç basamaklı olan bir ondalık kesirden büyük veya küçük bir ondalık kesir söyleyip yazma

4. Kesir kısmı en çok üç basamaklı olan en çok beş ondalık kesri büyüklük veya küçüklük sırasına koyup sembol kullanarak yazma

KONULAR

1. Ondalık Kesirlerin Virgül Kullanarak Yazılması
2. Kesir Kısmı Bir, İki ve Üç Basamaklı Olan Ondalık Kesirler
3. Ondalık Kesirlerin Karşılaştırması

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: Ondalık Kesirlerin Virgül Kullanarak Yazılması
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Anlatım, soru-cevap
Araçlar ve Gereçler	: Kareli kâğıt, boya kalemleri

Hedef 1 : Ondalık kesirlerin virgül kullanarak yazılışını kavrayabilme

Davranışlar

1. Paydası 10, 100 veya 1 000 olan bir ondalık kesri virgül kullanarak yazma

4. Tam kısmı " 0", kesir kısmı iki basamaklı olan bir ondalık kesri "%" sembolü ile gösterme

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, ondalık kesirlerin virgül kullanarak yazılışını kavratmak için aşağıdaki etkinlikten faydalanabilir.

Öğretmen, kareli kâğıtlara, eni ve boyu 10 birimkare olan bir kare çizdirir. Bu çizilen karenin içindeki küçük kareleri, aşağıdaki gibi boyatır. Aşağıdaki soruları öğrencilere sorar.

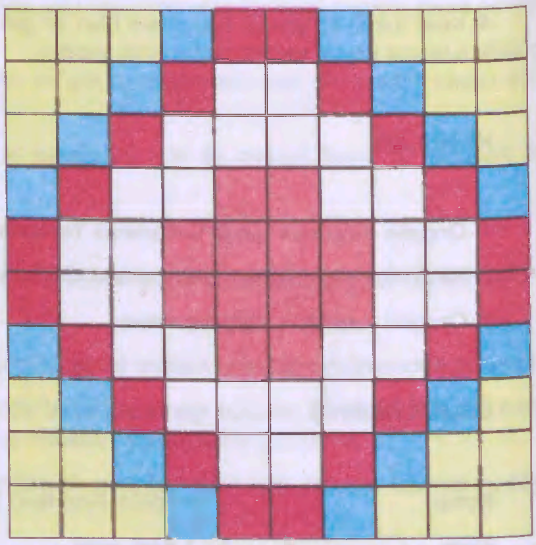

- Büyük karenin içinde kaç küçük kare vardır?
- Kaç kare sarıya boyanmıştır?
- Sarı kareler, bütün karelerin kaçta kaçıdır?

Alınan cevapları değerlendirir.

$\frac{24}{100}$ = "yüzde yirmi dört" diye yazar.

Öğretmen, paydası 100 olan kesirlerin % sembolü kullanarak da yazılabileceğini söyler.

$\frac{24}{100} = 0{,}24 = \%\ 24$

Bu anlatım bittikten sonra aşağıdaki tabloyu yaptırır. Tablonun geri kalan boşluklarını öğrencilerin doldurmalarını ister.

	Renkler				
	Sarı	Mavi	Kırmızı	Yeşil	Turuncu
Boyanın birimkare sayısı	24				
Ondalık kesir olarak yazılışı	$\frac{24}{100}$				
Ondalık kesrin virgül kullanılarak yazılışı	0,24				
Yüzde sembolüyle gösterilişi	% 24				

Tablonun doldurulması bittikten sonra, aşağıdaki alıştırmalar sınıfça tartışılarak yapılır.

Aşağıdaki bütünlerin boyalı kısımlarını ifade eden seçeneği tahmin ederek işaretleyiniz.

a. % 40 b. $\frac{1}{2}$ c. 0,60

a. 0,45 b.% 20 c. $\frac{1}{3}$

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. $\frac{31}{100}$ ondalık kesrini virgül kullanarak yazınız.

2. 0,46 ondalık kesrini % sembolü ile yazınız.

3. Aşağıdaki şekillerin taranmış kısımlarını örnekte olduğu gibi yazınız.

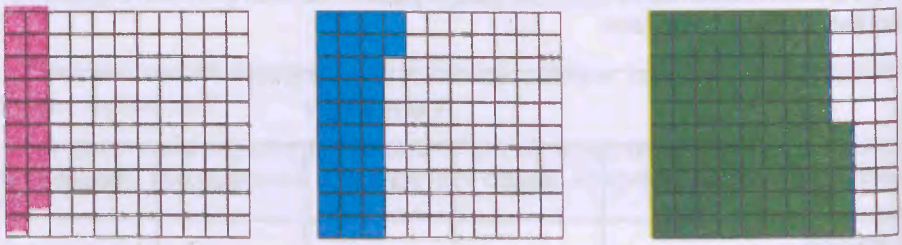

$\frac{19}{100}$ =0,19 = % 19

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE V	TOPLAMA İŞLEMİ

ÜNİTENİN SÜRESİ : 13 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Yedi, sekiz ve dokuz basamaklı doğal sayılarla toplama işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Yedi, sekiz veya dokuz basamaklı en fazla beş doğal sayıyı toplayıp sonucu yazma

2. Yedi, sekiz veya dokuz basamaklı en fazla beş doğal sayının toplama işleminde, verilmeyen toplananı bulup yazma

3. Yedi, sekiz veya dokuz basamaklı en fazla beş doğal sayının toplama işleminde, belirtilen basamaklarındaki verilmeyen rakamları bulup yazma

4. Yedi, sekiz veya dokuz basamaklı en fazla beş doğal sayının toplama işleminin doğruluğunu kontrol edip sonucu söyleme

Hedef 2 : Doğal sayılarla zihinden toplama işlemini yapabilme

Davranışlar

1. En çok üç basamaklı bir doğal sayı ile 100 000 in en çok dokuz katı olan bir doğal sayıyı zihinden toplayıp sonucu söyleme

2. Milyon veya milyonun en çok bin katı olan bir doğal sayı ile milyonu zihinden toplayıp sonucu söyleme

Hedef 3 : Paydaları en çok iki basamaklı olan kesirlerle toplama işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Paydalarından biri diğerinin katı olacak şekilde verilen iki basit kesri toplayıp sonucu yazma

2. Paydalarından biri diğerinin katı olacak şekilde verilen iki bileşik kesri toplayıp sonucu yazma

3. Paydalarından biri diğerinin katı olacak şekilde verilen iki tam sayılı kesri toplayıp sonucu yazma

4. Paydaları bir basamaklı ve aralarında asal birer sayma sayısı olan iki basit kesri toplayıp sonucu yazma

5. Paydaları bir basamaklı ve aralarında asal birer sayma sayısı olan iki bileşik kesri toplayıp sonucu yazma

6. Paydaları bir basamaklı ve aralarında asal birer sayma sayısı olan iki tam sayılı kesri toplayıp sonucu yazma

7. Eşit paydalı iki kesir ile paydası bu iki kesrin paydalarının katı olacak şekilde verilen üç basit, bileşik veya tam sayılı kesri toplayıp sonucu yazma

8. Şekille verilen iki kesrin toplamasına ait işlemi yapıp sonucu yazma

9. Bir doğal sayı ile bir kesri toplayıp sonucu yazma

10. Kesirlerle yapılan bir toplama işleminin doğruluğunu kontrol edip sonucu söyleme

Hedef 4 : Ondalık kesirlerle toplama işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Tam kısmı "0", kesir kısmı en çok üç basamaklı olan en çok beş ondalık kesri toplayıp sonucu yazma

2. Tam kısmı en çok dört basamaklı, kesir kısmı en çok üç basamaklı olan en çok beş ondalık kesri toplayıp sonucu yazma

3. Toplamlarının tam kısmı en çok dört, kesir kısmı en çok üç basamaklı olacak şekilde verilen en fazla beş ondalık kesrin toplama işleminde verilmeyen toplananı bulup yazma

4. Toplamlarının tam kısmı en çok dört, kesir kısmı en çok üç basamaklı olacak şekilde verilen en fazla beş ondalık kesrin toplama işleminde, belirtilen basamaklardaki verilmeyen rakamları bulup yazma

KONULAR

1. Doğal Sayılarla Toplama İşlemi
2. Doğal Sayılarla Zihinden Toplama İşlemi
3. Kesirlerle Toplama İşlemi
4. Ondalık Kesirlerle Toplama İşlemi

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: Doğal Sayılarla Toplama İşlemi
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Soru-cevap, anlatım
Araçlar ve Gereçler	: Sınıf içindeki araçlar

Hedef 1 : Yedi, sekiz ve dokuz basamaklı doğal sayılarla toplama işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Yedi, sekiz veya dokuz basamaklı en fazla beş doğal sayıyı toplayıp sonucu yazma

2. Yedi, sekiz veya dokuz basamaklı en fazla beş doğal sayının toplama işleminde, verilmeyen toplananı bulup yazma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, doğal sayılarla toplama işlemi konusunu işlerken grafiklerden faydalanabilir.

Aşağıdaki grafikte, bir ailenin bir ayda yapmış olduğu harcamalar gösterilmiştir. Bu ailenin bir aylık toplam gideri ne kadardır?

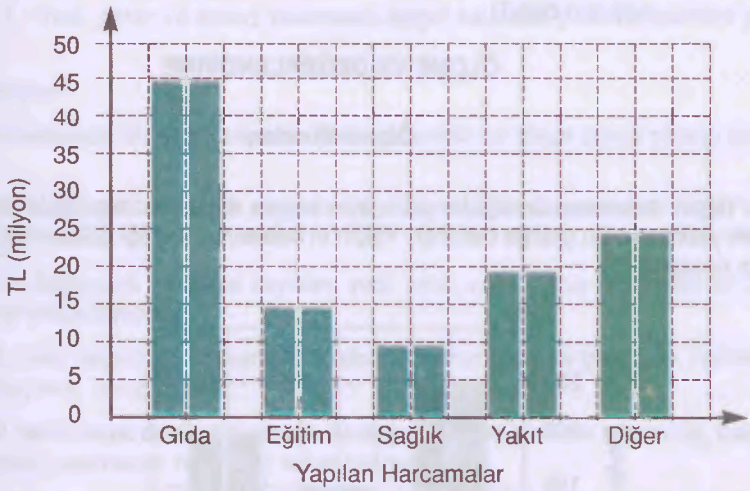

Öğretmen, öğrencilere, grafiğe bakarak bu ailenin bir aylık toplam giderinin nasıl hesaplanacağını sorar. Bu toplama işlemini öğrencilere yaptırır.

Gıda	: 45 000 000 TL
Eğitim	: 15 000 000 TL
Sağlık	: 10 000 000 TL
Yakıt	: 20 000 000 TL
Diğer	: 25 000 000 TL
	+
	115 000 000 TL

Aşağıdaki grafikte, bir ailenin 4 ayda yapmış olduğu harcamalar gösterilmiştir. Bu aile, 4 ayda toplam 540 000 000 TL harcama yapmıştır. Buna göre, ocak ayında yapılan harcama miktarını bulup grafik üzerinde gösteriniz.

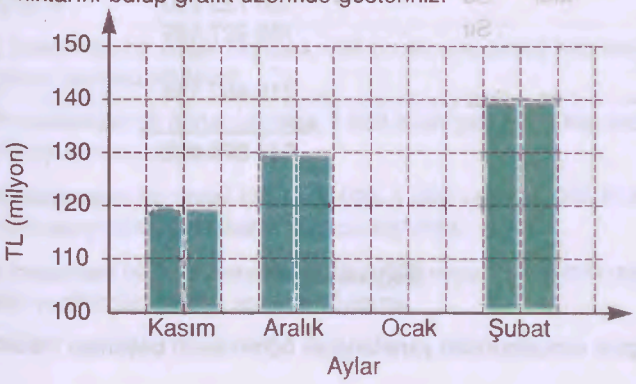

Öğretmen, problemin nasıl çözüleceğini öğrencilerle tartışır. Toplama işleminde, verilmeyen toplanan öğrencilere buldurulur.

Kasım : 120 000 000 TL
Aralık : 130 000 000 TL
Ocak : ..... TL
Şubat : 140 000 000 TL
+
540 000 000 TL

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Yalçın, babasının ürettiği bir yıllık ürün başına düşen kazanç miktarını gösteren bir grafik yapmıştır. Bu grafiğe bakarak, Yalçın'ın babasının ürettiği ürünlerden elde ettiği kazancı hesaplayınız.

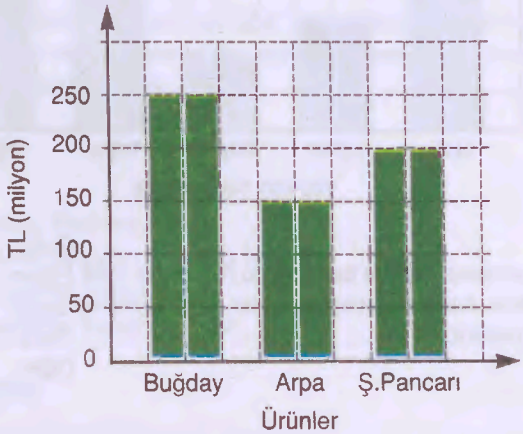

2. Aşağıdaki toplama işlemlerinde verilmeyen toplananları bulunuz.

4 706 542
... ...
2 640 083
+
16 344 283

136 725 230
185 227 199
... ...
215 467 158
+
640 876 433

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE VI	ÇIKARMA İŞLEMİ

ÜNİTENİN SÜRESİ : 15 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Yedi, sekiz ve dokuz basamaklı doğal sayılarla çıkarma işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Yedi basamaklı bir doğal sayıdan, yedi basamaklı bir doğal sayıyı çıkarıp sonucu yazma

2. Sekiz basamaklı bir doğal sayıdan, yedi veya sekiz basamaklı bir doğal sayıyı çıkarıp sonucu yazma

3. Dokuz basamaklı bir doğal sayıdan; yedi, sekiz veya dokuz basamaklı bir doğal sayıyı çıkarıp sonucu yazma

4. Yedi, sekiz veya dokuz basamaklı iki doğal sayının çıkarma işleminde, verilmeyen eksileni veya çıkanı bulup yazma

5. Yedi, sekiz veya dokuz basamaklı iki doğal sayının çıkarma işleminde, belirtilen basamaklardaki verilmeyen rakamları bulup yazma

6. Yedi, sekiz veya dokuz basamaklı iki doğal sayının çıkarma işleminin doğruluğunu kontrol edip sonucu söyleme

Hedef 2 : Doğal sayılarla zihinden çıkarma işlemini yapabilme

Davranışlar

1. İki basamaklı bir doğal sayıdan, iki basamaklı bir doğal sayıyı zihinden çıkarıp sonucu söyleme

2. Üç basamaklı bir doğal sayıdan, bir basamaklı bir doğal sayıyı zihinden çıkarıp sonucu söyleme

3. Üç basamaklı bir doğal sayıdan, 100 ün en çok dokuz katı olan bir doğal sayıyı zihinden çıkarıp sonucu söyleme

4. Dört basamaklı bir doğal sayıdan, 1 000 in en çok dokuz katı olan bir doğal sayıyı zihinden çıkarıp sonucu söyleme

5. Beş basamaklı bir doğal sayıdan; 100, 1 000 veya 10 000 in en çok dokuz katı olan bir doğal sayıyı zihinden çıkarıp sonucu söyleme

6. Altı basamaklı bir doğal sayıdan; 100, 1 000 veya 10 000 in en çok dokuz katı olan bir doğal sayıyı zihinden çıkarıp sonucu söyleme

Hedef 3 : Paydaları en çok iki basamaklı olan kesirlerle çıkarma işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Paydalarından biri diğerinin katı olacak şekilde verilen iki basit kesrin çıkarma işlemini yapıp sonucu yazma

2. Paydalarından biri diğerinin katı olacak şekilde verilen iki bileşik kesrin çıkarma işlemini yapıp sonucu yazma

3. Paydalarından biri diğerinin katı olacak şekilde verilen iki tam sayılı kesrin çıkarma işlemini yapıp sonucu yazma

4. Paydaları bir basamaklı ve aralarında asal birer sayma sayısı olan iki basit kesrin çıkarma işlemini yapıp sonucu yazma

5. Paydaları bir basamaklı ve aralarında asal birer sayma sayısı olan iki bileşik kesrin çıkarma işlemini yapıp sonucu yazma

6. Paydaları bir basamaklı ve aralarında asal birer sayma sayısı olan iki tam sayılı kesrin çıkarma işlemini yapıp sonucu yazma

7. Şekille verilen iki kesrin çıkarmasına ait işlemi yapıp sonucu yazma

8. Bir doğal sayıdan, bir kesri çıkarıp sonucu yazma

9. Kesirlerle yapılan bir çıkarma işleminin doğruluğunu kontrol edip sonucu söyleme

Hedef 4 : Ondalık kesirlerle çıkarma işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Tam kısımları en çok dört basamaklı, kesir kısımları en çok üç basamaklı olan iki ondalık kesrin çıkarma işlemini yapıp sonucu yazma

2. Tam kısımları en çok dört basamaklı ve birinin kesir kısmı bir, diğerinin kesir kısmı iki basamaklı olan iki ondalık kesrin çıkarma işlemini yapıp sonucu yazma

3. Tam kısımları en çok dört basamaklı ve birinin kesir kısmı iki, diğerinin kesir kısmı üç basamaklı olan iki ondalık kesrin çıkarma işlemini yapıp sonucu yazma

4. Tam kısımları en çok dört basamaklı, kesir kısımları en çok üç basamaklı olan iki ondalık kesrin çıkarma işleminde, verilmeyen eksilen veya çıkanı bulup yazma

5. Tam kısımları en çok dört basamaklı, kesir kısımları en çok üç basamaklı olan iki ondalık kesrin çıkarma işleminde, belirtilen basamaklardaki verilmeyen rakamları bulup yazma

6. Tam kısımları en çok dört basamaklı, kesir kısımları en çok üç basamaklı olan iki ondalık kesrin çıkarma işleminin doğruluğunu kontrol edip sonucu söyleme

KONULAR

1. Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi
2. Doğal Sayılarla Zihinden Çıkarma İşlemi
3. Kesirlerle Çıkarma İşlemi
4. Ondalık Kesirlerle Çıkarma İşlemi

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu : Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi

Süre : 1 ders saati

Yöntemler ve Teknikler : Soru-cevap, anlatım, örnek olay

Araçlar ve Gereçler : Yazı tahtası, tebeşir

Hedef 1 : Yedi, sekiz ve dokuz basamaklı doğal sayılarla çıkarma işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Yedi basamaklı bir doğal sayıdan, yedi basamaklı bir doğal sayıyı çıkarıp sonucu yazma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, doğal sayılarla çıkarma işlemi konusunu kavratmak için aşağıdaki örnekten yararlanabilir.

Sinem'e annesi, alış veriş listesi ile 1 500 000 TL para vermiş. Sinem, parayı ödemeden önce aldıklarının fiyatlarını toplamış.

5 paket margarin	→ 105 000 x 5 =	525 000 TL
5 paket makarna	→ 110 000 x 5 =	550 000 TL
4 paket bisküvi	→ 80 000 x 4 =	320 000 TL
2 adet şampuan	→ 750 000 x 2 =	1 500 000 TL
	+	
		2 895 000 TL

Sinem'in aldıklarının toplam fiyatı, annesinin verdiği paradan fazla çıkmış.

Öğretmen, öğrencileri çözüm yolları üzerinde düşündürmek için aşağıdaki soruları sorar.

• Sinem'in aldıklarının toplam fiyatı, elindeki paradan kaç lira fazladır?

• Siz Sinem'in yerinde olsaydınız, aldıklarınızdan hangilerini bırakırdınız?

Öğrencilerden gelen değişik çözüm yollarından bir tanesini seçerek yazı tahtasında gösterir.

2 895 000 TL	2 paket margarin	→	210 000 TL
− 1 500 000 TL	1 adet şampuan	→	750 000 TL
1 395 000 TL (fazla alış veriş tutarı)	1 paket bisküvi	→	80 000 TL
			+ 1 040 000 TL
			(bırakılan ürün tutarı yeterli değil)

1 395 000 TL
− 1 040 000 TL
0 355 000 TL Öğretmen, bu durumda ne yapılması gerektiğini öğrencilere sorar.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapınız.

a.	b.	c.
4 576 801	7 312 406	6 365 742
− 2 314 415	− 5 543 231	− 2 800 614
.....	.....	.....

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE VII	ÇARPMA İŞLEMİ

ÜNİTENİN SÜRESİ : 15 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Çarpımları en çok dokuz basamaklı olan doğal sayılarla çarpma işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Dört basamaklı bir doğal sayı ile en çok üç basamaklı bir doğal sayının çarpma işlemini yapıp sonucu yazma

2. Beş basamaklı bir doğal sayı ile en çok üç basamaklı bir doğal sayının çarpma işlemini yapıp sonucu yazma

3. Verilen iki doğal sayının çarpma işleminde, verilmeyen çarpanı bulup yazma

4. Verilen iki doğal sayının çarpma işleminde, belirtilen basamaklardaki verilmeyen rakamları bulup yazma

5. Bir çarpma işleminde, çarpanların yerlerini değiştirerek işlemin doğruluğunu kontrol edip sonucu söyleme

6. Bir çarpma işleminde, çarpımı en çok üç basamaklı çarpana bölerek, işlemin doğruluğunu kontrol edip sonucu söyleme

7. En çok son üç basamağı "0" olan beş basamaklı bir doğal sayı ile en çok son üç basamağı "0" olan dört basamaklı bir doğal sayıyı kısa yoldan çarpıp sonucu yazma

8. Beş basamaklı bir doğal sayı ile ara basamakları "0" olan dört basamaklı bir doğal sayıyı kısa yoldan çarpıp sonucu yazma

Hedef 2 : Doğal sayılarla zihinden çarpma işlemini yapabilme

Davranışlar

1. En çok dört basamaklı bir doğal sayıyı; 10, 100, 1 000 ile zihinden çarpıp sonucu söyleme

2. Birler basamağı "0" olan iki basamaklı bir doğal sayı ile bir basamaklı bir doğal sayıyı zihinden çarpıp sonucu söyleme

3. Birler basamağı "0" olan iki basamaklı iki doğal sayıyı zihinden çarpıp sonucu söyleme

4. En çok iki basamaklı çift bir sayıyı, 5 ile zihinden çarpıp sonucu söyleme

5. Onlar basamağı çift ve birler basamağı "0" olan üç basamaklı bir doğal sayıyı 5 ile zihinden çarpıp sonucu söyleme

6. 4 e tam olarak bölünebilecek şekilde verilen iki basamaklı bir doğal sayıyı 25 ile zihinden çarpıp sonucu söyleme

Hedef 3 : Kesirlerle çarpma işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Bir doğal sayıyı, kesrin birimi ile çarpıp sonucu yazma
2. Bir bileşik kesri, bir doğal sayı ile çarpıp sonucu yazma
3. Bir tam sayılı kesri, bir doğal sayı ile çarpıp sonucu yazma
4. Bir kesri "1" ile çarpıp sonucu yazma
5. Bir kesri "0" ile çarpıp sonucu yazma
6. İki basit kesrin çarpma işlemini şekille gösterme
7. İki basit kesrin çarpma işlemini yapıp sonucu yazma
8. İki bileşik kesrin çarpma işlemini yapıp sonucu yazma
9. İki tam sayılı kesrin çarpma işlemini yapıp sonucu yazma

Hedef 4 : Ondalık kesirlerle çarpma işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Tam ve kesir kısmı bir basamaklı bir ondalık kesir ile bir basamaklı bir doğal sayının çarpma işlemini yapıp sonucu yazma
2. En çok altı basamaklı bir doğal sayı ile tam kısmı "0", kesir kısmı en çok iki basamaklı bir ondalık kesrin çarpma işlemini yapıp sonucu yazma
3. Tam kısmı "0", kesir kısmı en çok iki basamaklı iki ondalık kesrin çarpma işlemini yapıp sonucu yazma
4. Tam ve kesir kısmı en çok üç basamaklı iki ondalık kesrin çarpma işlemini yapıp sonucu yazma
5. Kesir kısmı en çok üç basamaklı bir ondalık kesrin, 10, 100 veya 1 000 ile kısa yoldan çarpma işlemini yapıp sonucu yazma
6. Ondalık kesirlerle yapılan bir çarpma işleminde, belirtilen basamaklardaki verilmeyen rakamları bulup yazma

KONULAR

1. Doğal Sayılarla Çarpma İşlemi
2. Doğal Sayılarla Zihinden Çarpma İşlemi
3. Kesirlerle Çarpma İşlemi
4. Ondalık Kesirlerle Çarpma İşlemi

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: Kesirlerle Çarpma İşlemi
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Anlatım
Araçlar ve Gereçler	: Dosya kâğıdı, boya kalemleri, cetvel

Hedef 3 : Kesirlerle çarpma işlemini yapabilme

Davranışlar

6. İki basit kesrin çarpma işlemini şekille gösterme

7. İki basit kesrin çarpma işlemini yapıp sonucu yazma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, basit kesirlerle çarpma işlemini kavratmak için aşağıdaki örnekten yararlanabilir.

Bir çiftçi, kümeslerindeki tavuk ve hindi beslemektedir. Bu kümeslerin kapladığı alanın $\frac{1}{2}$ inin $\frac{3}{4}$ ünü hindilere ayırmıştır. Çiftçi, bütün kümesin kaçta kaçını hindilere ayırmıştır?

Öğretmen, aşağıdaki şekli yazı tahtasına çizip açıkladıktan sonra, bu çarpma işlemini yapar.

$$\frac{1}{2} \times \frac{3}{4} = \frac{1 \times 3}{2 \times 4} = \frac{3}{8}$$

İki basit kesrin çarpma işleminde; payların çarpılarak paya, paydaların çarpılarak paydaya yazılacağını söyler.

İki doğal sayı vererek çarpma işlemi yaptırır. 3 x 5 = 15 işlemindeki çarpım ile çarpanları karşılaştırır. Doğal sayılarla yapılan çarpma işleminde, çarpımın çarpanlardan her zaman büyük olduğunu söyler.

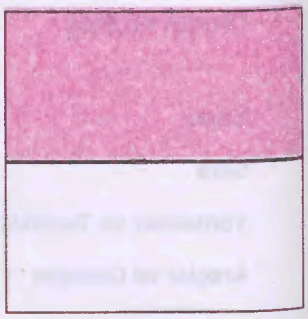

Basit kesirlerle yapılan çarpma işleminde ise, çarpımın çarpanlardan büyük olup olmadığını öğrencilere sorar.

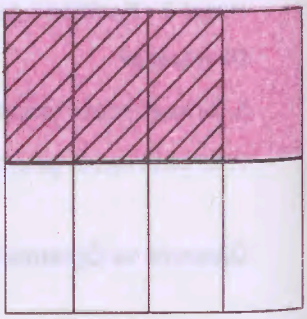

Öğretmen, basit kesirlerle çarpma işlemleri yaptırır.

Öğrencilerden, bu çarpma işlemlerinin sonuçlarını "1" sayısı ile karşılaştırmalarını ister. İki basit kesrin çarpımının , her zaman 1 den küçük olduğunu söyler.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Bir bütünün $\frac{1}{3}$ inin $\frac{1}{2}$ ini şekille gösteriniz.

2. Aşağıdaki çarpma işlemlerini yapınız

a. $\frac{1}{2} \times \frac{3}{4}$ b. $\frac{2}{9} \times \frac{1}{6}$ c. $\frac{2}{3} \times \frac{7}{8}$

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE VIII	BÖLME İŞLEMİ

ÜNİTENİN SÜRESİ : 20 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : En çok dokuz basamaklı doğal sayıları en çok üç basamaklı doğal sayılara bölme işlemini yapabilme

Davranışlar

1. En çok dokuz basamaklı bir doğal sayının en fazla üç basamaklı bir doğal sayıya bölünmesi işleminde, bölümün basamak sayısını bölme işlemi yapmadan bulup söyleme

2. En çok dokuz basamaklı bir doğal sayının en fazla üç basamaklı bir doğal sayıya bölme işleminde bölümü tahmin edip söyleme

3.En çok dokuz basamaklı bir doğal sayıyı, en fazla üç basamaklı bir doğal sayıya bölüp, bölümü ve kalanı söyleme

4.Birler basamağında veya ara basamaklarında sıfır bulunan en çok dokuz basamaklı bir doğal sayıyı en fazla üç basamaklı bir doğal sayıya bölüp sonucu söyleme

5. Yapılan bir bölme işleminin doğruluğunu kontrol edip sonucu söyleme

Hedef 2 : 10, 100 ve 1 000 ile kısa yoldan bölme işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Birler basamağı sıfır olan en çok dokuz basamaklı bir doğal sayıyı 10 ile kısa yoldan bölüp sonucu söyleyip yazma

2. Birler ve onlar basamağı sıfır olan en çok dokuz basamaklı bir doğal sayıyı 100 ile kısa yoldan bölüp sonucu söyleyip yazma

3. Birler, onlar ve yüzler basamağı sıfır olan en çok dokuz basamaklı bir doğal sayıyı, 1 000 ile kısa yoldan bölüp sonucu söyleyip yazma

4. Birler basamağı sıfırdan farklı dört, beş veya altı basamaklı bir doğal sayıyı 10, 100 veya 1 000 ile kısa yoldan bölüp sonucu söyleyip yazma

5. Son üç basamağı sıfır olan dokuz basamaklı bir doğal sayıyı, son üç basamağı sıfır olan beş basamaklı bir doğal sayıya kısa yoldan bölüp sonucu söyleyip yazma

Hedef 3 : En çok iki basamaklı doğal sayılarla bölme işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Bir basamaklı iki doğal sayının bölme işlemini, bölümün kesir kısmı en çok üç basamaklı olacak şekilde yapıp sonucu yazma

2. İki basamaklı iki doğal sayının bölme işlemini, bölümün kesir kısmı en çok üç basamaklı olacak şekilde yapıp sonucu yazma

3.Böleni bölünenden büyük bir basamaklı iki doğal sayının bölme işlemini, bölümün kesir kısmı en çok üç basamaklı olacak şekilde yapıp sonucu yazma

4.Böleni bölünenden büyük iki basamaklı iki doğal sayının bölme işlemini, bölümün kesir kısmı en çok üç basamaklı olacak şekilde yapıp sonucu yazma

Hedef 4 : Ondalık kesirlerle bölme işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Tam kısmı en çok beş basamaklı, kesir kısmı en çok iki basamaklı bir ondalık kesri en çok iki basamaklı bir doğal sayıya bölme işleminde, bölüneni virgülden kurtarıp yazma

2. Tam kısmı en çok beş basamaklı, kesir kısmı en çok iki basamaklı bir ondalık kesri en çok iki basamaklı bir doğal sayıya, bölümün kesir kısmı en çok üç basamaklı olacak şekilde bölüp sonucu söyleme

3. Tam kısmı en çok beş basamaklı, kesir kısmı bir basamaklı bir ondalık kesri tam ve kesir kısmı bir basamaklı bir ondalık kesre bölme işleminde, bölünen ve böleni virgülden kurtarıp yazma

4. Tam kısmı en çok beş basamaklı, kesir kısmı bir basamaklı bir ondalık kesri tam ve kesir kısmı bir basamaklı bir ondalık kesre, bölümün kesir kısmı en çok üç basamaklı olacak şekilde bölüp sonucu yazma

5. Tam kısmı en çok beş basamaklı, kesir kısmı en çok iki basamaklı bir ondalık kesri tam kısmı sıfır ve kesir kısmı en çok iki basamaklı bir ondalık kesre bölme işleminde, bölünen ve böleni virgülden kurtarıp yazma

6. Tam kısmı en çok beş basamaklı, kesir kısmı en çok iki basamaklı bir ondalık kesri tam kısmı sıfır ve kesir kısmı en çok iki basamaklı bir ondalık kesre, bölümün kesir kısmı en çok üç basamaklı olacak şekilde bölüp sonucu yazma.

7. Tam kısmı en çok beş basamaklı, kesir kısmı en fazla iki basamaklı bir ondalık kesri tam kısmı bir ve kesir kısmı en çok iki basamaklı bir ondalık kesre, bölümün kesir kısmı en fazla üç basamaklı olacak şekilde bölüp sonucu yazma

Hedef 5 : Ondalık kesirlerin, 10, 100 ve 1 000 ile kısa yoldan bölme işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Tam kısmı en çok beş basamaklı, kesir kısmı en çok iki basamaklı bir ondalık kesri 10 ile kısa yoldan bölüp sonucu yazma

2. Tam kısmı en çok beş basamaklı, kesir kısmı en çok iki basamaklı bir ondalık kesri 100 ile kısa yoldan bölüp sonucu yazma

3. Tam kısmı en çok beş basamaklı, kesir kısmı en çok iki basamaklı bir ondalık kesri 1 000 ile kısa yoldan bölüp sonucu yazma

Hedef 6 : Çarpma ve bölme işlemleri arasındaki ilişkiyi kavrayabilme

Davranışlar

1. Çarpımları dokuz basamağı geçmeyecek şekilde verilen bir çarpma işleminin, en çok üç basamaklı bir çarpanı ile çarpımı verildiğinde diğer çarpanı bulup yazma

2. En çok dokuz basamaklı bir doğal sayının en çok iki basamaklı bir doğal sayıya bölünmesi işleminde, bölünen, bölen, bölüm ve varsa kalan arasındaki ilişkiyi söyleyip yazma

3. En çok dokuz basamaklı bir doğal sayının en çok iki basamaklı bir doğal sayıya, bölümün kesir kısmı en çok iki basamaklı olacak şekilde bölünmesi işleminde, bölünen, bölen, bölüm ve varsa kalan arasındaki ilişkiyi söyleyip yazma

4. En çok dokuz basamaklı doğal sayılarla yapılan bir bölme işleminde, bölüm, bölen ve kalan verildiğinde bölüneni bulup yazma

Hedef 7 : Doğal sayıların 2 ve 5 ile bölünebilmesini kavrayabilme

Davranışlar

1. Verilen bir doğal sayının tek veya çift sayı olup olmadığını söyleme
2. Verilen bir doğal sayının 2 ile kalansız bölünüp bölünemeyeceğini söyleme
3. Verilen doğal sayılar arasından, 2 ile bölünebilenleri seçip işaretleme
4. 2 ile bölünebilme kuralını söyleyip yazma
5. Verilen bir doğal sayının 5 ile kalansız bölünüp bölünemeyeceğini söyleme
6. Verilen doğal sayılar arasından, 5 ile bölünebilenleri seçip işaretleme
7. 5 ile bölünebilme kuralını söyleyip yazma
8. Verilen doğal sayılar arasından, hem 2, hem 5 ile bölünebilenleri seçip işaretleme

Hedef 8 : En çok dört işlem gerektiren problemleri çözebilme

Davranışlar

1. En çok dokuz basamaklı doğal sayılarla; toplama, çıkarma, çarpma ve bölme işlemlerinden bir veya birkaçı ile çözülebilen bir problemi çözme
2. Doğal sayılarla; toplama, çıkarma, çarpma ve bölme işlemlerinden bir veya birkaçıyla çözülebilen bir problem yazma
3. Paydası en çok iki basamaklı olan kesirlerle toplama, çıkarma ve çarpma işlemlerinden bir veya birkaçı ile çözülebilen bir problemi çözme
4. Kesirlerle, toplama, çıkarma ve çarpma işlemlerinden bir veya birkaçıyla çözülebilen bir problem yazma
5. Kesir kısmı en çok üç basamaklı olan ondalık kesirlerle; toplama, çıkarma, çarpma ve bölme işlemlerinden bir veya birkaçı ile çözülebilen bir problemi çözme
6. Ondalık kesirlerle; toplama, çıkarma, çarpma ve bölme işlemlerinden bir veya birkaçıyla çözülebilen bir problem yazma

KONULAR

1. Doğal Sayılarla Bölme İşlemi
2. Doğal Sayıları; 10, 100 ve 1 000 ile Kısa Yoldan Bölme İşlemi
3. Ondalık Kesirlerle Bölme İşlemi
4. Ondalık Kesirleri; 10, 100 ve 1 000 ile Kısa Yoldan Bölme İşlemi
5. Çarpma ve Bölme İşlemleri Arasındaki İlişki
6. "2" ve "5" ile Bölünebilme
7. Dört İşlemle İlgili Problemler

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: Ondalık Kesirlerle Bölme İşlemi
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Anlatım, gösteri
Araçlar ve Gereçler	: Sınıf içindeki araçlar ve gereçler

Hedef 4 : Ondalık kesirlerle bölme işlemini yapabilme

Davranışlar

1. Tam kısmı en çok beş basamaklı, kesir kısmı en çok iki basamaklı bir ondalık kesri en çok iki basamaklı bir doğal sayıya bölme işleminde bölüneni virgülden kurtarıp yazma

2. Tam kısmı en çok beş basamaklı, kesir kısmı en çok iki basamaklı bir ondalık kesri en çok iki basamaklı bir doğal sayıya, bölümün kesir kısmı en çok üç basamaklı olacak şekilde bölüp sonucu söyleme

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, ondalık kesirlerle bölme işlemini kavratmak için aşağıdaki örneklerden yararlanabilir.

Aslı, bir kitapta gördüğü çiçek saksısı modelini çok beğenmiş. Bu modeli hazırlayıp, öğretmenine hediye etmek istemiş. Modeli hazırlamak için, bir tabaka karton ve bir tabaka el işi kâğıdı almış.

Eni 20 cm, boyu 27,5 cm olan dikdörtgen şeklinde karton hazırlamış. Bu kartonun 27,5 cm lik uzunluğunu, 11 eşit parçaya bölmesi gerekiyormuş. Bu bölme işlemini yapabilmesi için Aslı'ya yardım eder misiniz?

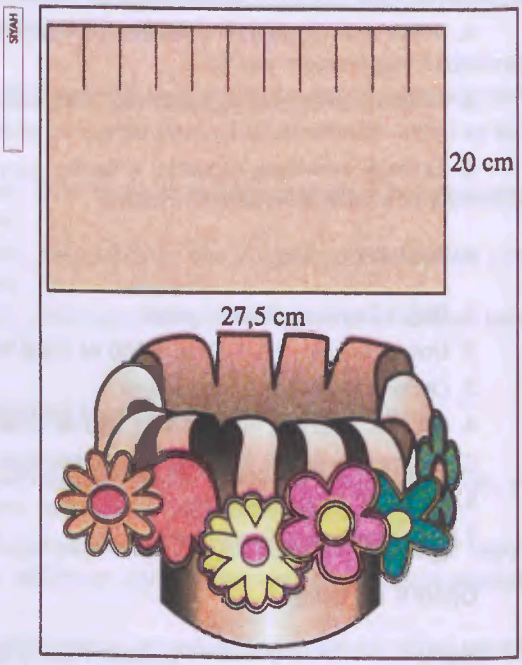

Öğretmen, öğrencilere bu bölme işlemini yazı tahtasında gösterir.

```
27,5 | 11
```

Bölüneni virgülden kurtarmak için, bölünen ve bölen 10 ile çarpılır.

```
275 | 110
220 | 2,5
0550
 550
 000
```

Elde edilen bu doğal sayılar arasındaki bölme işlemini yapar.

Bir konfeksiyon atölyesinde, bir pantolon için 1,15 m kumaş kullanılmaktadır. 28, 75 m lik kumaştan kaç tane pantolon dikilebilir?

Öğretmen, bu problemin çözümünü açıklayarak yazı tahtasına yazar.

```
27,5 | 11
     |---
     |  ?
```

Bölüneni ve böleni virgülden kurtarmak için, her ikisi de 100 ile çarpılır.

```
2875 | 115
230  | 25
-----
 575
 575
-----
 000
```

Elde edilen bu doğal sayılar arasındaki bölme işlemini yapar.

Öğretmen, daha sonra öğrencilere ondalık kesirlerle ilgili bölme işlemleri yaptırır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Bir araba, 3 saatte 217,53 km yol gitmiştir. Bu arabanın bir saatteki ortalama hızı kaç kilometredir?

2. 40,5 metre uzunluğundaki kumaştan, 1,35 metre uzunluğunda kaç parça kumaş elde edilir?

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE IX	ÖLÇÜLER

ÜNİTENİN SÜRESİ : 10 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Uzunluk ölçüsü birimleri arasındaki ilişkileri kavrayabilme

Davranışlar

1. Atatürk'ün matematik alanında yaptığı çalışmaları söyleme
2. Atatürk'ün yaptığı bu çalışmaların önemini açıklama
3. Uzunluk ölçüsü birimleri arasındaki ilişkiyi söyleyip yazma
4. Verilen bir uzunluk ölçüsü birimini, istenilen alt birim cinsinden yazma
5. Verilen bir uzunluk ölçüsü birimini, istenilen üst birim cinsinden yazma
6. Kesir kısmı üç basamaklı olarak verilen bir uzunluğu, istenilen alt birim cinsinden yazma
7. Kesir kısmı üç basamaklı olarak verilen bir uzunluğu, istenilen üst birim cinsinden yazma
8. Belirtilen bir uzunluğu, metre veya santimetre cinsinden tahmin etme
9. Tahmin edilen uzunluğu ölçüp, yapılan tahminle ölçme sonucunu karşılaştırma

Hedef 2 : Kütle ölçüsü birimleri arasındaki ilişkileri kavrayabilme

Davranışlar

1. Kilogram ve ton arasındaki ilişkiyi söyleyip yazma
2. Ton ve kilogram birimlerinin birleşimi cinsinden verilen bir kütleyi "kilogram" cinsinden yazma
3. Ton ve kilogram birimlerinin birleşimi cinsinden verilen bir kütleyi "ton" cinsinden yazma
4. Kilogram ve gram arasındaki ilişkiyi söyleyip yazma
5. Kilogram ve gram birimlerinin birleşimi cinsinden verilen bir kütleyi "gram" cinsinden yazma
6. Kilogram ve gram birimlerinin birleşimi cinsinden verilen bir kütleyi "kilogram" cinsinden yazma

Hedef 3 : Brüt kütle, dara ve net kütleyi kavrayabilme

Davranışlar

1. Brüt kütle, net kütle ve dara arasındaki ilişkiyi örneklerle açıklama
2. Brüt kütle, dara veya net kütleden ikisi verildiğinde üçüncüyü hesaplayıp yazma

Hedef 4 : Sıvı ölçüsü birimleri ve bunlar arasındaki ilişkileri kavrayabilme

Davranışlar

1. Litre ve as katlarını kısaltılmış gösterimleriyle yazıp okuma

2. Litre ve as katları arasındaki ilişkiyi söyleyip yazma

3. "Litre", "desilitre", "santilitre", "mililitre" birimlerinden birini, bunlardan belirtilen diğeri cinsinden yazma

4. "Litre", "desilitre", "santilitre", "mililitre"birimlerinden en çok ikisinin birleşimi şeklinde verilen bir ölçme sonucunu, verilen birimlerin en küçüğü cinsinden yazma

Hedef 5 : Metre kareyi, as katlarını ve kilometre kareyi kavrayabilme

Davranışlar

1. Verilen kare veya dikdörtgensel bölgeyi birimkarelere ayırarak gösterme

2. Alan ölçüsü temel birimini söyleyip sembolle yazma

3. Metre karenin as katlarını söyleyip sembolle yazma

4. Bir metre karenin kaç desimetre kare olduğunu söyleyip yazma

5. Bir desimetre karenin kaç santimetre kare olduğunu söyleyip yazma

6. Bir santimetre karenin kaç milimetre kare olduğunu söyleyip yazma

7. Alan ölçüsü temel birimi ile bu birimin as katları arasındaki ilişkiyi söyleyip yazma.

8. Metre kare veya askatları cinsinden verilen bir alan ölçüsünü, bunların içinden istenilen birim cinsinden yazma

9. Bir kilometre karenin kaç metre kare olduğunu söyleyip yazma

Hedef 6 : Hacim ölçüsü birimlerini kavrayabilme

Davranışlar

1. Hacim ölçüsü temel birimini söyleyip sembolle yazma

2. Hacim ölçüsü temel biriminin as katlarını söyleyip sembolle yazma

3. Hacim ölçüsü temel birimiyle as katları arasındaki ilişkiyi söyleyip yazma

4. Litre ile desimetre küp arasındaki ilişkiyi söyleyip yazma

Hedef 7 : Ölçülerle ilgili problem çözebilme

Davranışlar

1. Atatürk'ün ölçülerle ilgili getirdiği yeniliklerin tarihlerini konu alan bir problemi çözme

2. Atatürk'ün ölçülerle ilgili getirdiği yeniliklerin tarihlerini konu alan bir problem yazma

3. Ölçüler için konulan sınırlıklar içinde, doğal sayılar, kesirler veya ondalık kesirlerin kullanıldığı toplama, çıkarma, çarpma ve bölme işlemlerinden bir veya birkaçı ile çözülebilen bir problemi çözme

4. Ölçüler için konulan sınırlıklar içinde, doğal sayılar, kesirler veya ondalık kesirlerin kullanıldığı toplama, çıkarma, çarpma ve bölme işlemlerinden bir veya birkaçı ile çözülebilen bir problem yazma

KONULAR

1. Uzunluk Ölçüleri
2. Kütle Ölçüleri
3. Brüt Kütle, Dara ve Net Kütle
4. Sıvı Ölçüleri
5. Alan Ölçüleri
6. Hacim Ölçüleri
7. Ölçülerle İlgili Problemler

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

dl	**desilitre**
cl	**santilitre**
ml	**mililitre**
km^2	**kilometre kare**
m^2	**metre kare**
dm^2	**desimetre kare**
cm^2	**santimetre kare**
mm^2	**milimetre kare**
m^3	**metre küp**
dm^3	**desimetre küp**
cm^3	**santimetre küp**
mm^3	**milimetre küp**

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu : Alan Ölçüleri

Süre : 1 ders saati

Yöntemler ve Teknikler : Anlatım, soru-cevap, gösterip yaptırma

Araçlar ve Gereçler : Gazete kâğıdı, metre, cetvel

Hedef 5 : Metre kareyi, as katlarını ve kilometre kareyi kavrayabilme

Davranışlar

1. Verilen kare veya dikdörtgensel bölgeyi birimkarelere ayırarak gösterme
2. Alan ölçüsü temel birimini söyleyip sembolle yazma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, alan ölçüsü temel birimi olan metre kareyi kavratmak için aşağıdaki etkinlikten yararlanabilir.

Öğretmen; sınıfın tabanını, yazı tahtasını, öğretmen masasını göstererek hangisinin yüzeyinin daha fazla yer kapladığını öğrencilere sorar.

"Bu yüzeylerin ne kadar yer kapladığını nasıl buluruz?" sorusuna, ancak ölçüm yaparak cevap verilebileceğini söyleyip aşağıdaki açıklamayı yapar.

"Ölçülen yüzeyin büyüklüğüne göre birimkareler seçilerek ölçüm yapılır. Bir yüzeyde birimkarelerden kaç tane olduğunu bulmaya, yüzeyin ölçümü denir. Ölçüm sonunda bulunan sayı, bu yüzeyin birimkare cinsinden alanıdır."

Öğretmen, yazı tahtasına eşit büyüklükte iki dikdörtgensel bölge çizerek, farklı büyüklükte birimkarelere ayırır.

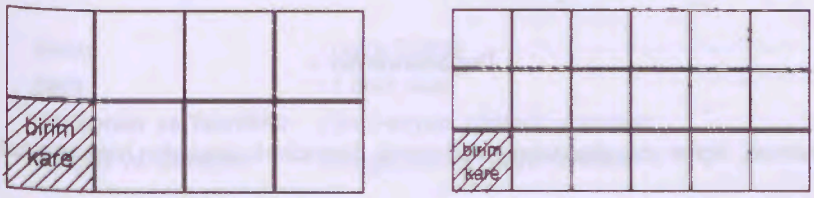

Öğrencilere, her şeklin alanını bulabilmek için birimkareleri saymaları gerektiğini söyler. Dikdörtgensel bölgeler aynı büyüklükte olduğu hâlde, birimkare sayılarının neden farklı olduğunu sorar. Cevapları aldıktan sonra, ölçümde birliği sağlamak için değişmez büyüklükte birimkareler kullanıldığını söyler. Daha sonra öğretmen, öğrencilerin getirdiği gazete kâğıtlarından kenar uzunluğu 1 m olan kareler yaptırır. Her kenarının uzunluğu 1 metre olan bu birimkareye metre kare denildiğini söyler.

Metre karenin "m^2" sembolüyle gösterildiğini ve **"metre kare"** diye okunduğunu belirtir.

$$1\ m \times 1\ m = 1\ m^2$$

$$1 \times 1 \qquad m \times m$$

Öğretmen, öğrencilere, yaptıkları metre kare örneğini kullandırarak; yazı tahtası, masa, koridor veya sınıftaki boşluklar gibi uygun yüzeyleri ölçtürür. Ölçüm sonuçlarını yazdırır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Eni 6 cm, boyu 8 cm olan dikdörtgensel bölgeyi birimkarelere ayırınız.

2. Metre karenin sembolü aşağıdakilerden hangisidir?

a. dm^2 b. km^2 c. m^2 ç. cm^2

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE X	GRAFİKLER

ÜNİTENİN SÜRESİ : 8 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Daire grafiğini kavrayabilme

Davranışlar

1. Verilen bir daire grafiğini okuma
2. Daire grafiğinde verilen bilgileri karşılaştırarak grafiği açıklama

Hedef 2 : Şekil, sütun, daire ve çizgi grafiklerini çizebilme

Davranışlar

1. Verilen verilere ait bir daire grafiğini çizme
2. Verilen verilere ait bir şekil, sütun veya çizgi grafiğini çizme
3. Verilen bir grafikteki verileri kullanarak farklı bir grafik çizme

KONULAR

1. Şekil Grafiği
2. Sütun Grafiği
3. Çizgi Grafiği
4. Daire Grafiği

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

daire grafiği

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: Daire Grafiği
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Soru-cevap, gösterip yaptırma
Araçlar ve Gereçler	: Pergel, cetvel, boya kalemleri

Hedef 1 : Daire grafiğini kavrayabilme

Davranışlar

1. Verilen bir daire grafiğini okuma
2. Daire grafiğinde verilen bilgileri karşılaştırarak grafiği açıklama

Hedef 2 : Şekil, sütun, daire ve çizgi grafiklerini çizebilme

Davranışlar

1. Verilen verilere ait bir daire grafiğini çizme

3. Verilen bir grafikteki verileri kullanarak farklı bir grafik çizme

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, daire grafiğini kavratmak için aşağıdaki örnekten faydalanır.

Aşağıdaki daire grafiği, Hakan'ın sabah 7.00 ile akşam 9.00 saatleri arasında yaptığı etkinliği göstermektedir.

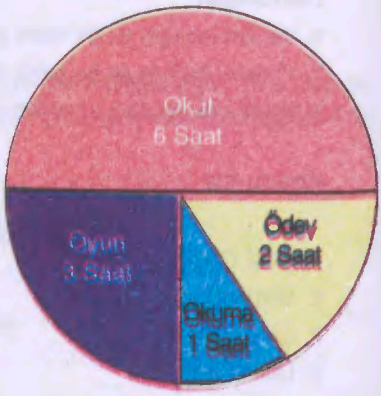

Öğretmen, grafikle ilgili açıklamaları yaptıktan sonra aşağıdaki soruları öğrencilere sorar.

- Hakan'ın en fazla zaman ayırdığı etkinlik hangisidir?
- Hakan oyun için kaç saat zaman ayırmıştır?
- Hakan'ın üç saat zaman ayırdığı etkinlik hangisidir?

Öğretmen, her öğrenciden sabah 7.00 ile akşam 19.00 arasında yaptıkları etkinlikleri gösteren bir daire grafiği çizmelerini ister.

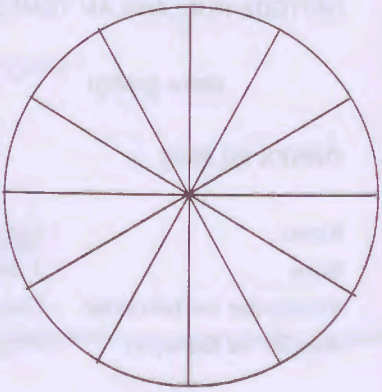

Bunun için, yandaki şekli çizer. Dairedeki her parçanın 1 saati gösterdiğini söyler. Yaptıkları etkinlikleri gösteren parçaları, farklı renklere boyamalarını ister.

Öğretmen, bir öğrencinin yapmış olduğu grafiği yazı tahtasına çizdirerek, öğrencilerin grafikle ilgili soru sormaları ister. Cevapları değerlendirir.

Öğretmen, her öğrenciden, çizmiş olduğu daire grafiğindeki verileri kullanarak bir sütun grafiği çizmelerini söyler.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Aşağıda, bir sınıftaki öğrencilerin sevdikleri sporları gösteren daire grafiği verilmiştir. Grafiği inceleyerek soruları cevaplandırınız.

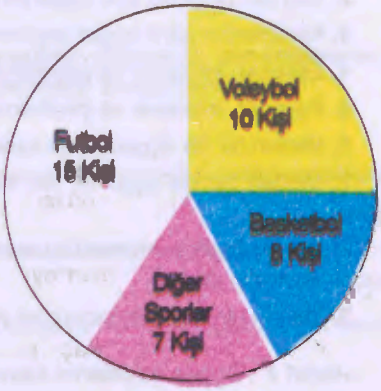

a. Sınıfın mevcudu kaç kişidir?

b. En çok sevilen spor hangisidir?

c. En az sevilen spor hangisidir?

2. Bir ayda yaptığınız harcamaları daire grafiği ile gösteriniz.

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ÜNİTE XI	GEOMETRİ

ÜNİTENİN SÜRESİ : 30 ders saati

HEDEFLER VE DAVRANIŞLAR

Hedef 1 : Üçgen çeşitleri bilgisi

Davranışlar

1. Açılarına göre üçgen çeşitlerinin adlarını söyleyip yazma
2. Dar, dik ve geniş açılı üçgenlerin açı özeliklerini söyleyip yazma
3. Kenarlarına göre üçgen çeşitlerinin adlarını söyleyip yazma
4. Eşkenar, ikizkenar ve çeşitkenar üçgenlerin kenar özeliklerini söyleyip yazma
5. Eşkenar, ikizkenar ve çeşitkenar üçgenlerin açı özeliklerini söyleyip yazma.
6. Verilen bir dik üçgenin, dik kenarlarını ve hipotenüsünü gösterme
7. Verilen bir dik üçgenin, dik kenarlarını ve hipotenüsünü adlandırarak söyleyip yazma
8. Bir dik üçgenin hipotenüs uzunluğu ile dik kenarlarının uzunluklarını karşılaştırıp sonucu söyleyip yazma
9. Verilen bir üçgenin, tabanı ve yüksekliğini gösterme

Hedef 2 : Üçgen çeşitlerini kavrayabilme

Davranışlar

1. Verilen üçgenler arasından, belirtilen kenar özeliğinde olan üçgeni seçip işaretleme
2. Verilen üçgenler arasından, belirtilen açı özeliğinde olan üçgeni seçip işaretleme

Hedef 3 : Üçgen çeşitlerini çizebilme

Davranışlar

1. Belirtilen kenar özeliğinde bir üçgen çizme
2. Belirtilen açı özeliğinde bir üçgen çizme
3. Bir üçgende, verilen bir kenara ait yüksekliği çizme

Hedef 4 : Paralelkenar, eşkenar dörtgen ve yamuk bilgisi

Davranışlar

1. Verilen bir dörtgenin düzlemde ayırdığı bölgeleri gösterme
2. Verilen bir noktanın veya noktaların dörtgenin belirtilen bölgesinde olup olmadığını söyleyip yazma
3. Verilen bir dörtgenin köşelerini, kenarlarını ve açılarını gösterme
4. Verilen bir dörtgeni adıyla söyleyip yazma
5. Verilen bir dörtgenin kenar özeliklerini söyleyip yazma
6. Verilen bir dörtgenin açı özeliklerini söyleyip yazma
7. Verilen bir paralelkenarın tabanını ve yüksekliğini gösterme

Hedef 5 : Çokgenleri sınıflama bilgisi

Davranışlar

1. Çokgenin tanımını söyleyip yazma

2. Verilen bir çokgeni adlandırarak söyleme

3. Düzgün çokgenin tanımını söyleyip yazma

4. Çokgen ile düzgün çokgen arasındaki farkı söyleyip yazma

5. Verilen çokgenleri, kenar sayısına göre adlandırıp yazma

Hedef 6 : Üçgenin, karenin, dikdörtgenin, eşkenar dörtgenin, paralelkenarın, yamuğun, düzgün beşgen ve düzgün altıgenin çevresini hesaplayabilme

Davranışlar

1. Verilen geometrik şekillerin çevresini, kenar uzunluklarını toplayarak hesaplayıp yazma

2. Kenar uzunluğu verilen geometrik şeklin çevresini, kenar özeliklerinden yararlanarak hesaplayıp yazma

3. Çevre uzunluğu verilen bir geometrik şeklin, bir kenarının uzunluğunu hesaplayıp yazma

Hedef 7 : Karenin, dikdörtgenin, paralelkenarın ve üçgenin ayırdığı düzlemsel bölgelerin alanını hesaplayabilme

Davranışlar

1. Verilen bir karenin, dikdörtgenin ve paralelkenarın alanını birimkarelere ayırıp gösterme

2. Birimkarelere ayrılmış bir karenin, dikdörtgenin ve paralelkenarın alanını bulup yazma

3. Verilen karenin alanını, kenarlarının uzunlukları yardımıyla hesaplayıp sonucu yazma

4. Verilen dikdörtgenin alanını, kenar uzunlukları yardımıyla hesaplayıp sonucu yazma

5. Dik kenar uzunlukları verilen bir dik üçgenin alanını hesaplayıp yazma

6. Tabanı ve yüksekliği verilen üçgenin alanını hesaplayıp yazma

7. Taban uzunluğu ve o tabana ait yüksekliğinin uzunluğu verilen bir paralelkenarın alanını hesaplayıp yazma

Hedef 8 : Dairenin çevresini ve alanını hesaplayabilme

Davranışlar

1. Dairenin çevresinin, kendisini çevreleyen çemberin uzunluğu olduğunu söyleme

2. Çemberin uzunluğu ile çapı arasındaki ilişkiyi söyleyip sembolle yazma

3. π sayısının yaklaşık olarak değerini söyleyip yazma

4. Dairenin çevresinin, çap uzunluğu ile π sayısının veya π sayısı ile yarıçap uzunluğunun iki katının çarpımı olduğunu söyleyip yazma

5. Yarıçapı veya çapı verilen çemberin uzunluğunu hesaplayıp yazma

6. Uzunluğu verilen çemberin çapını veya yarıçapını hesaplayıp yazma

7. Yarıçapı verilen bir dairenin alanını hesaplayıp yazma

Hedef 9 : Yatay, düşey ve eğik doğrular ile yatay, düşey ve eğik düzlemler bilgisi

Davranışlar

1. Yakın çevreden; yatay, düşey veya eğik doğru örnekleri gösterme

2. Yakın çevreden; yatay, düşey veya eğik düzlem örnekleri gösterme

3. Düşey doğrunun bulunmasında kullanılan aracın adını söyleme

4. Yatay düzlemin bulunmasında kullanılan aracın adını söyleme

5. Gösterilen bir düzlemin yatay veya düşey düzlem olup olmadığını, uygun aracı kullanarak söyleme

Hedef 10 : İki düzlemin uzaydaki durumları bilgisi

Davranışlar

1. Yakın çevreden, parelel düzlem örnekleri gösterme

2. Yakın çevreden, kesişen düzlem örnekleri gösterme

3. Verilen iki düzlemin durumunu söyleyip yazma

4. Kesişen iki düzlemin ara kesitini gösterme

Hedef 11 : Küpü, dikdörtgenler prizmasını, kare prizmayı, üçgen prizmayı ve silindiri çizebilme

Davranışlar

1. Verilen geometrik cismin boyutlarını gösterip yazma

2. Verilen geometrik cismin kapalı şeklini çizme

3. Verilen geometrik cismin açınımını çizme

Hedef 12 : Küreyi, piramidi ve koniyi kavrayabilme

Davranışlar

1. Yakın çevreden; küreye, piramide ve koniye benzer örnekler gösterme
2. Piramitte ve konide; tepeyi, ayrıtları ve tabanı gösterme
3. Kürenin en büyük dairelerini, çapını ve yarıçapını gösterme
4. Kürenin, piramidin ve koninin özeliklerini söyleyip yazma
5. Kürenin, piramidin ve koninin benzer veya farklı taraflarını söyleme
6. Verilen cisimler arasından; küre, piramit ve koniden belirtileni seçip işaretleme

KONULAR

1. Üçgen Çeşitleri
   a. Üçgen ve Elemanları
   b. Çeşitleri
   c. Çizilmesi
2. Düzlemsel Şekillerden; Paralelkenar, Eşkenar Dörtgen, Yamuk
   a. Köşeleri
   b. Kenar ve Açı Özelikleri
3. Çokgenlerin Sınıflandırılması
   a. Çokgen
   b. Üçgen
   c. Kare, Dikdörtgen, Paralelkenar, Eşkenar Dörtgen, Yamuk
   ç. Düzgün Beşgen, Düzgün Altıgen,
4. Çevre Hesapları
   a. Üçgenin, Karenin, Dikdörtgenin, Eşkenar Dörtgenin, Paralelkenarın ve Yamuğun Çevresi
   b. Düzgün Beşgenin ve Düzgün Altıgenin Çevresi
   c. Çemberin Çevresi
5. Alan Hesapları
   a. Karenin ve Dikdörtgenin Alanı
   b. Üçgenin Alanı
   c. Paralelkenarın Alanı
   ç. Dairenin Alanı

6.Yatay, Düşey ve Eğik

a. Doğrular

b. Düzlemler

7.İki Düzlemin Uzaydaki Durumları

8.Küpün, Dikdörtgenler Prizmasının, Kare Prizmanın ve Silindirin :

a. Boyutları

b. Açık Şekli (Açınımı)ve Kapalı Şeklinin Çizilmesi

9.Küre, Piramit ve Koni

ÜNİTEDE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR VE SEMBOLLER

eşkenar üçgen	**koni**
İkizkenar üçgen	**piramit**
çeşitkenar üçgen	

ÖRNEK İŞLENİŞ

Konu	: Dikdörtgensel Bölgenin Alanı
Süre	: 1 ders saati
Yöntemler ve Teknikler	: Gösteri, anlatım, soru-cevap
Araçlar ve Gereçler	: Kibrit kutusu, çalışma yaprağı

Hedef 7 : Karenin, dikdörtgenin, paralelkenarın ve üçgenin ayırdığı düzlemsel bölgelerin alanını hesaplayabilme

Davranışlar

1. Verilen bir karenin, dikdörtgenin ve paralelkenarın alanını birimkarelere ayırıp gösterme

2. Birimkarelere ayrılmış bir karenin, dikdörtgenin ve paralelkenarın alanını bulup yazma

4. Verilen dikdörtgenin alanını, kenar uzunlukları yardımıyla hesaplayıp sonucu yazma

Öğrenme ve Öğretme Etkinlikleri

Öğretmen, bir gün önceden öğrencilere "Yarın derse gelirken bir adet kibrit kutusu getirin." der. Öğrencilere, kibrit kutusunun defterlerinin yüzeyinde kapladığı alanı bulacaklarını söyler. Aşağıdaki sırayla derse devam eder.

• Kibrit kutusunun uzunluğunu ve genişliğini cetvelle ölçtürür. Defterlerine, boyutları kibrit kutusunun boyutlarıyla aynı olan bir dikdörtgen çizdirir. Ölçülen uzunlukları, yuvarlak yaptırarak tam sayı olacak şekilde yazdırır. Dikdörtgeni, bir kenar uzunluğu 1 cm olan birimkarelere ayırtır.

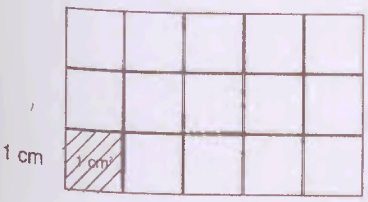

Seçilen birimkareden, dikdörtgenin içerisinde kaç tane olduğunu sorar. Birimkarelerden, yatay olan her sırayı, farklı renklerde boyatır.

Yatay sıradakibirim kare sayısı, 5 tir.

Düşey sıradakibirim kare sayısı, 3 tür.

Toplam birimkare sayısı ise, 3 x 5 = 15 tir.

• Öğrencilere, dikdörtgenin içindeki bütün birimkareleri boyatır. "Kibrit kutusunun üst yüzeyinin kapladığı alanı bulmuş olur muyuz?" diye sorar. Alınan cevapları değerlendirir.

• Kibrit kutusunun üst yüzünün kapladığı bölgenin alanını, kenar uzunluklarının yardımıyla da bulunmasını gösterir. Dikdörtgenin alanını dikdörtgenin uzunluğu ile genişliğini çarparak da buldurur.

"Dikdörtgenin alanı = uzunluk x genişlik" olur

3 cm x 5 cm = 15 cm^2

ÇALIŞMA YAPRAĞI

Aşağıda, ABCD ve KLMN dikdörtgenleri verilmiştir. Taslak ABCD dikdörtgenini keserek, KLMN dikdörtgenin içerisine yerleştirip aşağıdaki soruları cevaplandırınız.

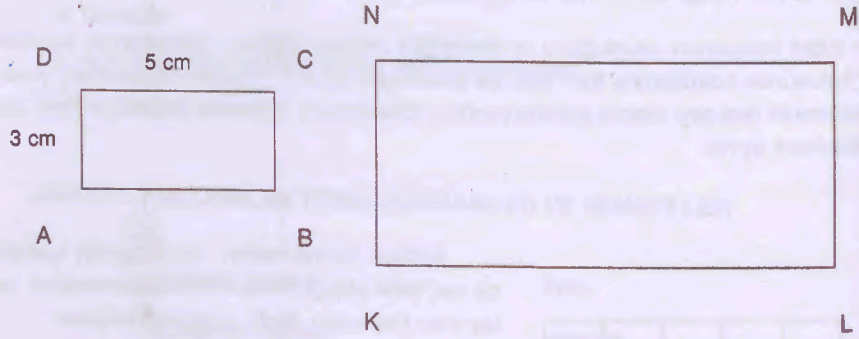

1. KLMN dikdörtgeninin uzun kenarı kaç cm dir?

2. KLMN dikdörtgeninin kısa kenarı kaç cm dir?

3. KLMN dikdörtgeninin alanını bulunuz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme Soruları

1. Aşağıda, kenar uzunlukları verilen halı, kaç metre karelik yer kaplar?

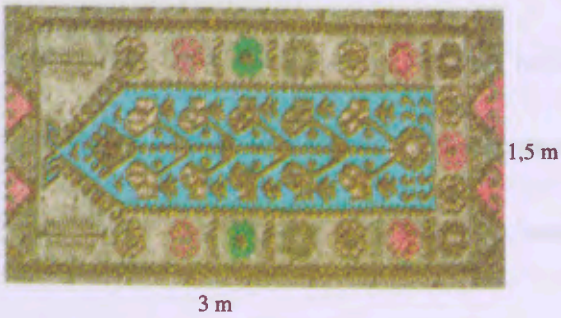

2. Aşağıdaki mutfak kesitinde, üst dolap ile tezgâh arasındaki duvarın kenar uzunlukları verilmiştir. Bu alanı döşemek için, kenar uzunluğu 10 cm olan kare şeklindeki fayanslardan kaç tane gereklidir?

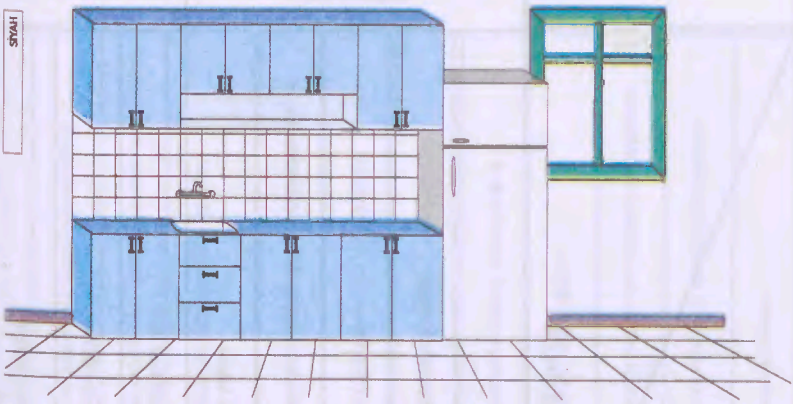

Değerlendirme

Öğretmen, ölçme sonuçlarından yararlanarak öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

DERS : MATEMATİK			
SINIF	**HEDEFLER-DAVRANIŞLAR**	**KONULAR**	**AÇIKLAMALAR**
5	**Hedef :** Atatürk'ün matematik alanında yaptığı çalışmaları kavrayabilme **Davranışlar** 1. Atatürk'ün matematik alanında yaptığı çalışmaların neler olduğunu açıklama 2. Atatürk'ün yaptığı bu çalışmaların önemini açıklama	ATATÜRK'ÜN HAYATI * Matematik alanındaki çalışmaları	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Geometri" ünitesinin giriş kısmında kazandırılacaktır.

ALAN	BİLİŞSEL ALAN								
	BİLGİ					KAVRAMA			
HEDEFLER / ÜNİTELER	Üçgen çeşitleri bilgisi	Paralelkenar, eşkenar dörtgen ve yamuk bilgisi	Çokgenleri sınıflama bilgisi	Yatay, düşey ve eğik doğrular ile yatay, düşey ve eğik düzlemler bilgisi	İki düzlemin uzaydaki durumları bilgisi	Kümelerde, alt küme ilişkisini kavrayabilme	Kümelerde birleşim işlemini kavrayabilme	Kümelerde kesişim işlemini kavrayabilme	Yedi, sekiz ve dokuz basamaklı doğal sayıları kavrayabilme
1. Kümeler						*	*	*	
2. Doğal Sayılar									*
3. Kesirler									
4. Ondalık kesirler									
5. Toplama İşlemi									
6. Çıkarma İşlemi									
7. Çarpma İşlemi									
8. Bölme İşlemi									
9. Ölçüler									
10. Grafikler									
11. Geometri	*	*	*	*	*				
TOPLAM	5								

BELİRTKE TABLOSU

BİLİŞSEL ALAN												
KAVRAMA												
Kesir çeşitlerini kavrayabilme									•			
Kesirleri karşılaştırabilme									•			
Ondalık kesirlerin virgül kullanarak yazılışını kavrayabilme								•				
Kesir kısmı en çok üç basamaklı olan ondalık kesirleri kavrayabilme								•				
Kesir kısmı en çok üç basamaklı olan ondalık kesirleri karşılaştırabilme								•				
Çarpma ve bölme işlemleri arasındaki ilişkiyi kavrayabilme				•								
Doğal sayıların 2 ve 5 ile bölünebilmesini kavrayabilme				•								
Uzunluk ölçüsü birimleri arasındaki ilişkileri kavrayabilme			•									
Kütle ölçüsü birimleri arasındaki ilişkileri kavrayabilme			•									
Brüt kütle, dara ve net kütleyi kavrayabilme			•									
Sıvı ölçüsü birimleri ve bunlar arasındaki ilişkileri kavrayabilme			•									
Metre kareyi, as katlarını ve kilometre kareyi kavrayabilme			•									
Hacim ölçüsü birimlerini kavrayabilme			•									

ALAN	BİLİŞSEL ALAN								
	KAVRAMA			UYGULAMA					
HEDEFLER / ÜNİTELER	Daire grafiğini kavrayabilme	Üçgen çeşitlerini kavrayabilme	Küreyi, piramidi ve koniyi kavrayabilme	Kümelerde birleşim ve kesişim işlemlerinden yararlanarak problem çözebilme	Yedi, sekiz ve dokuz basamaklı doğal sayıları çözümleyebilme	Yedi, sekiz ve dokuz basamaklı doğal sayılarla toplama işlemini yapabilme	Doğal sayılarla zihinden toplama işlemini yapabilme	Paydaları en çok iki basamaklı olan kesirlerle toplama işlemini yapabilme	Ondalık kesirlerle toplama işlemini yapabilme
1. Kümeler				•					
2. Doğal Sayılar					•	•			
3. Kesirler									
4. Ondalık kesirler									
5. Toplama İşlemi							•	•	•
6. Çıkarma İşlemi									
7. Çarpma İşlemi									
8. Bölme İşlemi									
9. Ölçüler									
10. Grafikler	•								
11. Geometri		•	•						
TOPLAM	20								

BELİRTKE TABLOSU

BİLİŞSEL ALAN												
UYGULAMA												
Yedi, sekiz ve dokuz basamaklı doğal sayılarla çıkarma işlemini yapabilme						•						
Doğal sayılarla zihinden çıkarma işlemini yapabilme						•						
Paydaları en çok iki basamaklı olan kesirlerle çıkarma işlemini yapabilme						•						
Ondalık kesirlerle çıkarma işlemini yapabilme						•						
Çarpımları en çok dokuz basamaklı olan doğal sayılarla çarpma işlemini yapabilme					•							
Doğal sayılarla zihinden çarpma işlemini yapabilme					•							
Kesirlerle çarpma işlemini yapabilme					•							
Ondalık kesirlerle çarpma işlemini yapabilme					•							
En çok dokuz basamaklı doğal sayıları, en çok üç basamaklı doğal sayılara bölme işlemini yapabilme				•								
10, 100 ve 1000 ile kısa yoldan bölme işlemini yapabilme				•								
En çok iki basamaklı doğal sayılarla bölme işlemini yapabilme				•								
Ondalık kesirlerle bölme işlemini yapabilme				•								
Ondalık kesirlerin; 10, 100 ve 1000 ile kısa yoldan bölme işlemini yapabilme				•	•							

MATEMATİK 5. SINIF BELİRTKE TABLOSU

ALAN	BİLİŞSEL ALAN								
	UYGULAMA								
HEDEFLER / ÜNİTELER	En çok dört işlem gerektiren problemleri çözebilme	Ölçülerle ilgili problem çözebilme	Şekil, sütun, daire ve çizgi grafiklerini çizebilme	Üçgen çeşitlerini çizebilme	Üçgenin, karenin, dikdörtgenin, eşkenar dörtgenin, paralelkenarın, yamuğun, düzgün beşgenin ve düzgün altıgenin çevresini hesaplayabilme	Karenin, dikdörtgenin, paralelkenarın ve üçgenin ayırdığı düzlemsel bölgelerin alanını hesaplayabilme	Dairenin çevresini ve alanını hesaplayabilme	Küpü, dikdörtgenler prizmasını, kare prizmayı, üçgen prizmayı ve silindiri çizebilme	TOPLAM
1. Kümeler		*							4
2. Doğal Sayılar									3
3. Kesirler									2
4. Ondalık kesirler									3
5. Toplama İşlemi									3
6. Çıkarma İşlemi									4
7. Çarpma İşlemi									4
8. Bölme İşlemi	*								8
9. Ölçüler		*							7
10. Grafikler			*						2
11. Geometri				*	*	*	*	*	12
TOPLAM	27								52

FEN BİLGİSİ PROGRAMI

GİRİŞ

Zorunlu temel eğitimin beş yıldan 8 yıla çıkarılması, ilkokul ile ortaokulun bir bütünlük içerisinde ele alınmasını, çağın gerisinde kalan bilgilerin ayıklanmasını, yeni bilgi ve eğitim yöntemlerine yer verilmesini, tekrardan kaçınılarak FEN BİLGİSİ'nin bir bütünlük içinde ele alınmasını gerektirmiştir.

Yeni program, konuların boyut ve sınırlarını tartışmaya yer bırakmayacak şekilde öğretmen ve öğrenciye sunmakta, elemeyi değil başarıyı amaçlamaktadır.

Bilindiği gibi program geliştirme süreklilik ve bütünlük isteyen bir çalışmadır. Programın, ilkokulun birinci sınıfından lisenin son sınıfına kadar bir bütünlük içinde olması gerekmektedir. Hazırlanan program üzerine, lise birinci sınıfta zorunlu olan FEN BİLİMLERİ I, II DERSLERİ programı ile seçmeli diğer fen dersleri programları kurulabilir.

Sekiz yıllık temel eğitimi esas alan ve ilköğretimin 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflrının beş yıllık FEN BİLGİSİ programı,

DÜNYA'MIZ VE EVREN

MADDE VE ENERJİ

CANLILAR

ZENGİNLİK KAYNAKLARIMIZ

ana konuları etrafında yoğunlaşmıştır.

Bu sınıflardaki fen eğitiminin genel amaçları, her sınıf için ayrı ayrı sınıf amaçları ve ayrıca konularla ilgili özel amaçlar ve bu amaçlara ulaşılıp ulaşılmadığını ölçen davranış biçimleri ayrıntılı bir şekilde belirlenmiştir.

* İnsanlar yaşadıkları çevre ile sürekli ilişki içindedir. Gençlerde ve çocuklarda bu ilişki merak ve zaman zamanda tutku düzeyindedir. Fen bilimleri, merak edilen veya edilmeyen, her olayın sebeplerini araştırır. Hazırlanacak ve uygulanacak her Fen Bilgisi Eğitim Programı, gençlerde merak uyandıracak karakterde olmalıdır. Toplumları refaha ancak Fen bilimlerinde gerçekleştirilen buluşlara dayandırılarak geliştirilen teknoloji götürmektedir. Bu modern eğitim programa yansıtılmıştır.

* Bir olayın sebeplerini açıklamak için, model önerme, hipotez kurma, deney düzenleme ve yapma, gözlem yapma, gözlem sonucu elde edilen bilgileri depolama, sınıflandırma, analiz etme davranışları, programla öğrenciye kazandırılmak istenmiştir. Ülkelerin geleceği bilgi üretimine dayandığı için gençlerimize bilgi üretim sistemleri tanıtılmıştır. Bilim adamı insanlığın bugün mevcut bilgisine bir yenisini ekleyendir. Öğrenciye bu fikir verilmeye çalışılmıştır. İnsanın yaratıcı zekâsı ve Fen bilimleri arasındaki ilişki sistematik olarak işlenmiştir.

* Fen bilimleri yeni düşünceleri formüle ettiği gibi bir problemin çözümü ile de ilgilenir. Problemler ve onların çözüm yolları insan aklına ve yaratıcı zekâsına dayanır. Bu akıl ve yaratıcı zekâ ile insanlık evreni anlamaya çalışmıştır. Fen eğitimi programının genel amacı bu idraki öğrenciye kazandırabilmektir. Program çalışmalarında bu husus daima gözönünde tutulmuştur.

* Bilim, özel olarak Fen bilimleri doğası gereği düşünce yeteneğine diğer insan faaliyetlerinden çok daha fazla bağımlılık gösterir. Hipotez önerme ve önerilen hipotezin geçerliliğini deney ve gözlem ile karşılaştırma, bilgi üretmenin temel davranışıdır. Gençlerin yeni şeyler öğrenmesi ve zaman içinde öğrenme yeteneklerini geliştirmesi, kendi başlarına yeni bilgiler elde edebilmelerini sağlar. Öğretmenin rehberliği altında basit bilimsel araştırma yapması, bilimsel metodolojiyi kavraması, hazırlanan programın ana amaçlarından biridir.

* Öğrencinin fen bilimleri metodolojisini ve temel kavramlarını anlaması, bu anlayışını kendisinin yabancı olduğu durumlarda kullanabilmesi, programdan beklenen temel davranış biçimidir. Öğretmen ancak, öğrencinin böyle bir davranış biçimine sahip olmasına yardımcı olur. Esas olan öğrencinin kendisidir. Teknolojik uygulamalar, insan ve çevre sağlığı, öğrencinin kazandığı fen kavramlarının uygulama alanlarıdır. Program bu uygulama alanlarını öğrencinin gözü önüne sererek, fen bilimleri ile hayat arasında sağlıklı ilişki kurmasına yardımcı olacak nitelikte hazırlanmıştır. Fen bilimlerinin teknolojik gelişmenin temelini oluşturduğu bilinci, öğrenciye tekrar tekrar verilmek istenmiştir.

* Bilim ile toplum gelişmesi arasindaki ilişki, program boyunca dikkatli bir şekilde gözetilmiştir. Öğrenciye birey olarak, toplumun gelişmesi için bilimsel düşünce tarzının önemi ve kendisinin bu önemli konudaki sorumluluğu anlatılmaya çalışılmıştır.

* Teknolojik gelişme ve çevre bilinci dengeli bir şekilde verilmiştir. Teknolojik gelişmenin toplumlar için esas olduğu, ancak bu gelişmenin çevre kirlenmesi yaratmadan yapılması gerektiği fikri programın içerisinde sistematik olarak vurgulanmıştır. "Sürekli ve dengeli gelişme" fikri başarılı olarak verilmiştir. Doğaya saygı programın en önemli özelliklerinden biridir.

* Öğrencilerin kesin olmayan düşünce ve fikirlere hoşgörü ile bakması, arkadaşları ile ortak çalışabilmesi, tartışarak herhangi bir konu hakkında bilgi sahibi olması, bu bilgilerini, sözlü olarak söyleyebilmesi ve rapor hâlinde yazabilmesi, modern bir fen programının öğrenciye kazandırması gereken önemli davranış biçimleridir. Program bu önemli davranış biçimini öğrenciye kazandıracak şekilde düzenlemiş, ön yargısız olması amaçlanmıştır.

* Sağlık eğitimi, fen programının odak noktalarından biridir. Bireyin ve toplumun sağlıklı yaşama gereği, önemi ve bilinçlendirilmesi, yeri geldikçe konu, amaç ve davranış olarak programa yansıtılmıştır. Öğrenciye temizlik, sağlık ve çevre şartları arasındaki ilişkiler, açık bir biçimde verilmeye çalışılmıştır. Sağlıklı yaşamanın temel şartının temizlik olduğu fikri dengeli bir şekilde işlenmiştir.

* Program, öğrenciden kendi aklî yeteneklerini kullanarak anlama ve öğrenme gücünü geliştirmeyi amaçlamıştır. Gözlem, bilgi ve verileri göz önüne alarak basit ölçekte analiz ve sentez yapabilmenin ilk davranışları öğrenciye kazandırılmak istenmiştir. Böylece öğrenmenin son aşaması olan KARAR VERME ortamına giden tüm yollar açılmıştır.

* Teknoloji insanın yaratıcı yeteneklerinin bir sonucudur. Bilimsel sonuçları kullanarak herhangi bir ürün üzerinde istenilen değişiklikleri gerçekleştirmek, kontrol etmek ve geliştirmek teknolojidir. Fen eğitimi öğrenciye, teknolojik yeniliklerin yaratılmasında bilimin gereğini vurgulayacak yönde olmalıdır. Fen eğitiminin bu fonksiyonu değerlendirilmiş uygulamalar yoluyla teknoloji bilinci oluşturma çabaları programa yansıtılmıştır. Bilimsel çalışmaların, fiziksel ve biyolojik dünyamıza ait daha güvenilir bilgilerin elde edilmesine, teknolojinin ise insanın, toplumun ihtiyaçlarına yönelik olduğu düşüncesi, program boyunca işlenmiştir.

* Teknolojinin insan hayatındaki önemini belirtmek amacıyla, bu yaş grubundaki öğrencilerin anlayabileceği düzeyde, hayata geçirilmiş en son teknolojik yeniliklere yer verilmiştir. Amaç, öğrenciye, fen programı içinde anladığı basit bilimsel ilkelerin, teknolojik buluşların temeli olduğu bilincini kazandırmaktır. Böylece bilimin özel olarak fen bilimlerinin, toplumların gelişmesindeki önemi vurgulanmak istenmiştir.

* Öğrenme ve ezberleme arasındaki fark programın ilk konusundan son konusuna kadar göz önünde tutulmuştur. Öğrenmenin aşamaları ve bu aşamaları izleyen eğitimin öğrenciye kazandırması gereken davranış biçimleri çok açık biçimde programda yer almıştır. Öğrenciye, hiçbir bilgiye ezberlenerek ulaşılamayacağı anlatılmıştır. Öğrenme yolları ve bunlara karşı gelen davranışlar, daima o yolların gerektirdiği normlar içinde tanımlanmıştır. Öğrenmenin, eğitim bilimcileri tarafından, yaş gruplarına göre seviyelendirilmiş aşamalarına uyulmuştur.

* Bilgi sahibi olmanın yanında bilgi üretmenin önemi vurgulanmıştır. Bu programa göre eğitilen öğrenciler, özellikleri şimdiden ortaya çıkan bir bilgi çağı içinde yaşayacaklardır. Program, geleceğin bu özelliğini dikkate alarak hazırlanmıştır. Bilgi üretim yollarının, dokuz ve on dört yaş grupları arasındaki öğrencilere aktarılabilecek yönleri programda yer almıştır. Öğrencilerin bilgiye ulaşmak, bilgi üretmek, bilgiyi kullanmak ve bilgiyi paylaşmak gibi davranışlara sahip olması öngörülmüştür. Bu davranış normlarına ulaşmak için basit de olsa informasyon teknolojisinin özellikle bilgi işlemin ilk prensipleri ve temel araçları hakkında bilgi verilmesi amaçlanmıştır.

* Program bütünüyle SI birim sistemini kullanmıştır.

* Ders Aletleri Yapım Merkezi'nin ilk ve ortaokul Fen dersleri için ürettiği lâboratuvar araç ve gereçlerinden yararlanılacaktır. Deneyler öncelikle bu üretim göz önüne alınarak düşünülmüştür.

PROGRAM İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

İlköğretimin dördüncü sınıfından sekizinci sınıfına kadar uygulanması öngörülen program, bir bütün ve ayrı ayrı konular olarak kendi içinde bir tutarlılık gösterecek şekilde hazırlanmıştır. Programlar, öğrenciye fen bilimini tanıtan, onunla ilişki kurmasını sağlayan fen bilimlerinin toplum kalkınmasındaki kavratan niteliktedir. Programı, hayat bilimleri ve fiziksel bilimler olarak iki ayrı ana gruba indirgemek mümkündür. Hayat bilimleri canlı doğa, fiziksel bilimler ise cansız doğa ile ilgili bilgi ve kavramları öğrenciye aktarır.

Öğrencilerin dördüncü sınıfta edindikleri bilgiler ve bu bilgiler üzerine kurulan öğrenme düzeyi ile, sekizinci sınıfta edindiği bilgiler üzerine kurulan öğrenme düzeyi aynı değildir. Bu nedenle konular beş sene içine yayılırken, öğrencilerin farklı yaş gruplarında bilgiler üzerine kurulabilecek öğrenme yeteneklerini gözönüne almıştır. Dolayısıyla her konu kendi sunuluş biçimde bir anlayış gelişmesini ve bir bilgi birikimini sağlayacak şekilde düzenlenmiştir.

ELEKTRİK KONULARI

* Elektrik konusu beşinci sınıfta belli bir gelişim düşüncesine göre düzenlenmiştir. Bu sınıfta öğrenciye, döndüncü sınıfta gördüğü elektriklenme olayının nedenleri açıklanacaktır. Bir önceki sınıfta elektriklenmeyi deneylerle açıklayan öğrencinin, bu sınıfta olayın nedenlerini düşünmesi sağlanır. Elektrik yükü, durgun elektriğin temel kavramıdır. Bu sınıfta öğrenciye pozitif ve negatif yükler ve bu yüklerin maddenin temel yapısı ile olan ilgisi, basit modeller yardımıyla anlatılır. Pozitif ve negatif yükler arasındaki çekmeyi, pozitif-pozitif ve negatif-negatif yükler arasındaki itmeyi, deney yaparak gözler. Öğretme pozitif ve negatif yükleri tanımlamakta dikkatli olmak zorundadır. Eğer bu tanım öğrenci tarafından algılanmaz ise, öğrencinin elektrik konularını öğrenmesi güçleşir. Sürtünme ile elektriklenmenin mekanizması, maddenin atomik yapısı göz önüne alınarak verilir. Bu sınıftaki elektrik konularının en önemli noktası, öğrencinin potizif ve negatif elektrik yüklerinin varlığını ve bunların birbirlerinden farklı olduğunu kavramasıdır. Bu kavram öğrenciye bu sınıfta kazandırılabilirse ezberlemeden öğrenci lise ve üniversitede bu konuda sıkıntı çekmez. Elektroskop bu konunun anlaşılmasında yardımcı olur.

* Elektrik akımının, öğrenci pozitif ve negatif yükleri ve bu yükler arasındaki itme ve çekmeyi kavradıktan sonra işlenmesi uygundur. Akım, yüklerin dinamiğidir. Metalik iletkenlerde akımın bir elektron hareketi olduğunu öğrenmek zor değildir. Basit modeller bu öğretimi kolaylaştırır. Pozitif yüklerin metal çekirdeğinde hareketsiz kalması ve elektronların hareketi üzerinde durulur ve öğrenciye bu olay açıklıkla anlatılır. Öğrencinin yaş ve anlayış düzeyi elektrik akımını kavrayacak durumdadır.

* Pil ve ampul ile yapılan deneyler çok basit olduğu kadar öğretim potansiyeli çok yüksek olan faaliyetlerdir. Çok basit bir devrenin (bir pil ve bir ampul) sınıfta denenmesi elektrik akımı ile yanması arasındaki ilişkinin öğrenciye aktarılması, hem öğrencinin merakını çeker hem de öğrenme yeteneğini geliştirir. Ampulün verdiği ışık, öğrenci tarafından kolayca gözlenir. Konuların mümkün olduğu kadar deneyde anlatılması esastır. Bu yaklaşım konuların düzenlenmesinde ve davranışların belirlenmesinde kullanılmıştır. Aynı üslubu öğretmen de kullanır. Konuları deney yaparak işler.

* Pilin yapısı ve bir akım kaynağı olarak görev yapabilmesi yine pozitif ve negatif yüklerin arasındaki itme ve çekme olayına bağlıdır. Akım ve pil mekanizmasını kavramak ancak, pozitif ve negatif yüklerin varlığını ve onlar arasındaki kuvvet ilişkisini anlamak ile mümkün olur. Dolayısıyla bu sınıfta öğrenciye önemle aktarılması gereken kavram, elektrik yükü ve bu yükler arasındaki kuvvet ilişkileridir. Bu konuda tüm öğretmenlerin duyarlı ve dikkatli olması gerekir.

* Daha önce de belirtildiği gibi konular belli bir gelişim süreci içinde öğrenciye aktarılmıştır. Yalıtkanlık ve iletkenlik de bunun tipik bir örneğidir. Dördüncü sınıfta yalıtkanlık, sürtme ile herhangi bir cisim üzerinde oluşan elektriklenmeyi (yükleri değil) orada muhafaza eden özellik olarak, iletkenlik ise elektriklenmeyi cisim üzerinde muhafaza edemeyen özellik olarak ve deney yaparak gösterilmiştir. Bu sınıfta ise bu kavram geliştirilmiş ve devre içine iletken ve yalıtkan maddeler konularak bunların akımı iletip iletmediği araştırılmıştır. İletken ve yalıtkan maddeleri devre içine yerleştirerek deney yapmak ve öğrenciye bu deneyleri yaptırmak veya öğrencinin aklına gelen pek çok maddeyi devre içine yerleştirerek yalıtkanlık ve iletkenlik özelliğini araştırması istenir. Ancak öğrenci deneyi kendisi yapar, deneyeceği maddeleri kendisi seçer ve sonuçlarını kendisi değerlendirir. Bu deneylerin yapımında öğretmen öğrenciye yol gösterici olur. İlk gösteri deneyini öğretmen yapacaktır. Öğrenciye bu cins deneyi ev ödevi olarak verir. Deneyin maliyeti çok düşüktür ve pek çok öğrenci böyle bir deneyi kendi başına gerçekleştirebilir. Böylece bazı öğrencilerin evlerine küçük bir lâboratuvar kurma isteği canlandırılır.

* Yük, iletkenlik, yalıtkanlık, itme-çekme ve akım kavramı oluşan öğrenciye, bu aşamadan sonra, günlük yaşantısında karşılaştığı akım hakkında bilgi verilir. Doğru ve alternatif akım arasındaki farkı öğrenci ancak, sekizinci sınıfta anlayabilir. Bu anlayışını lise ve üniversite eğitimi süresince geliştirir. Alternatif akımın özellikleri üzerinde durmadan, sadece evlerde kullanılan elektrik ile pilden elde edilen akım arasındaki farklar, güvenlik açısından işlenir. Öğrenciye yakın çevresi hakkında güvenilir bilgi aktarır.

* Öğrenci şehirler arası ve şehir içi yollarda, sık sık elektrik nakil hatları ve direkleri görmektedir. Şehir içinde, koruma altında pek çok trafo merkezi veya üzerinde tehlike işareti kuru kafa resmi bulunan küçük dağıtım üniteleri görmektedir. Bunlar öğrencinin elektrik ile ilgili yakın çevresidir. Yalnız bilgi edinme açısından, bu sınıfta, elektrik enerjisi iletişim ve dağıtım sistemleri işlenir. Aynı anlayış içinde evlere ulaşan elektriğin ev içinde nasıl kullanıldığı aktarılır. Ev öğrencinin en yakın çevresidir. Bu çevrede elektrik ile ilişkilerini düzenleyen bilgi verilir. Elektrikli ev aletlerinin kullanılmasında dikkat edilmesi gereken hususlar öğrenciye pratik bilgiler olarak kazandırılır. Mümkünse şehir içi bir trafo merkezi ve elektrik nakil hatları öğrenciye gösterilir. Priz, fiş ve çıplak telden ileri gelen tehlikeler, öğrenciye pratik bilgi olarak kazandırılır.

* Akümülâtör ve oto elektriği hakkında bilgiler aynı anlayış içinde öğrenciye verilir. Akümülâtör hakkında ayrıntılı bilgi vermeden onun neye yaradığı ve nerelerde kullanıldığı anlatılır.

BİYOLOJİ

* "Vücudumuzu Tanıyalım" başlığı altında insan vücudunun yapı ve işleyişi seviyeye uygun olarak, ayrıntıya girilmeden işlenir. Amaç öğrencinin kendi vücudunu tanıması ve öğrenmesidir.

* 4. sınıfta yapısı ve kısımları işlenmiş olan canlının temel yapı birimi hücre konusunda kısa bir tekrar yapılacaktır. Mikroskopta soğan zarı, ağız içi epitel hücreleri ve kan hücreleri incelenir. Hücre-doku-organ-sistem-organizma ilişkisi örneklerle anlatılacaktır. Böylece temel yapı birimi hücreden, organik sisteme doğru gidiş fikri verilmiş olacaktır. Vücudu oluşturan tüm sistemlerin birbirleri ile uyum içinde çalıştığı vurgulanır.

* Kemik ve kas konusu, et ve kemik örnekleri, iskelet, şekil ve şema yardımı ile işlenerek yeri geldikçe kendi vücudunda kemik ve kasların yerleri buldurularak görevleri kavratılır.

* Kemik ve kas sağlığı için beslenme, duruş, oturuş ve ağır yük taşıma biçimleri ile sporun önemi olumlu ve olumsuz örnekler verilerek işlenir. Hareket sisteminde meydana gelen sakatlıklarda mutlaka bir uzman hekime görünmek gerektiği bu konuda geleneksel yolların denenmesinin kalıcı sakatlıklara yol açabileceği anlatılır.

* Yeterli ve dengeli beslenme ile yetersiz ve dengesiz beslenme ve bunların sonuçları çevreden örnekler verilerek anlatılır. Tükettiğimiz besinlere kaynaklarına göre ve vücutta yaptıkları işe göre çeşitleri örnekler verilerek, vitaminlerin dengeli beslenme açısından önemi işlenir.

* Sindirim, dolaşım, solunum ve boşaltım sistemleri ile bu sistemleri oluşturan organların yeri, önemi, görevi, çalışması ve sağlığı için yapılması gereken işler şekil, şema, maket ve öğrencinin kendi vücudu üzerinde gösterilerek ayrıntıya girilmeden işlenir. Özellikle sistemleri oluşturan organların sağlığını korumak için dikkat edilmesi gereken hususlar üzerinde durulur.

CANLILARIN ÇEŞİTLİLİĞİ

* Hayvanların tür ve sayı olarak farklı özelliklerine göre gruplandırılabileceği bu gruplandırmada temel özelliğin omurgalı ya da omurgasız olmalarına göre çevrede yaşayan omurgalı hayvanlar ile omurgalı oldukları hâlde çevremizde göremediğimiz ancak yaygın olarak bilinen hayvanların bir listesi yapılır. Hayvanlar omurga dışındaki ortak özellikleri-ne göre gruplandırılarak, bunlar üzerinde gözlem ve inceleme yapılıp her grubun kendi iç-lerindeki ortak özellikleri belirtilir.

* Farklı hayvan grupları (tür) ve aynı grup içinde farklı bireylerin (ırk) aralarındaki farklılıklara dikkat çekilerek, bunlar arasındaki farkın bu canlıların yaşama ortamları ile yakından ilişkisi olduğu anlatılır. Her canlının kendine özgü ortamlarda yaşadığı yakın çevreden örnekler verilerek, gözlem ve inceleme yaptırılarak işlenir.

İNSAN VE ÇEVRE

* Çevre kirliliğinin değişik sebeplerden ileri geldiği anlatılır. Geçici ve kalıcı kirlenmelere yol açan atıklar ve kirlenmeyi giderici etmenler işlenir.

* Çevreyi kirleten atıkların belli zaman süreci içinde parçalanarak zararlarının ortadan kalktığı, tüketilen organik atıklara örnek verilerek işlenir. Bu aşamada çürümenin önemi üzerinde durulur.

* Parçalanmadığı için kalıcı zararlara yol açan metalik, organik ve inorganik atıkların zararları örneklerle işlenir, bunların doğaya terk edilmeden önce, alınması gereken önlemler açıklanır.

* Özellikle organik artıkların çürükçül bakterilerin etkisi ile yapılarının bozulup, ayrıştığı, zaman içinde zararsız hâle geldiği, örnekler verilerek anlatılır.

* Sentetik yapılı petro kimya ürünlerinin önemli zararları olabileceği, bunların bir hücrelilerce parçalanamadığı, bozulmaları için bazen yüzlerce yıl gerektiği, bu nedenle de plâstik, deterjan, tarımsal mücadele ilâçları gibi bir takım maddelerin önemli kalıcı kirliliğe yol açtığı vurgulanır.

* Çevre kirliliğinin, insan sağlığını bozan etkileri yakın çevreden alınan örneklerle işlenir. Özellikle hava, su ve toprak kirliliğinin sebep olduğu olumsuz sağlık şartları yakın çevreden alınan örnekler ile işlenir. Atıkların çevre ve insan sağlığına olumsuz etkilerini ortadan kaldırıcı önlemler üzerinde durulur.

* Bilinçli veya bilinçsiz kullanım sonucu çevrede ortaya çıkan olumsuzluklar ve özellikle ormanların tahrip edilmesiyle havada, suda, toprakta meydana gelen zararların neler olduğu vurgulanır.

* Aşırı ve yanlış avlanma sonucunda millî servetin önemli bir bölümünü oluşturan su ve kara hayvanlarının nesillerinin tükenmesi ya da azalması ile ortaya çıkan ekonomik ve kültürel kayıp, yurdumuzdan ve Dünya'dan örnekler verilerek anlatılır.

* Kullandığımız bütün yakıtların, az veya çok çevreye zararlı etkilerinin olduğu işlenerek, daha az zararlı yakıt türlerinin hangi nedenlerle tercih edilmesi gerektiği üzerinde durulur.

IŞIK

* Boş bir cam bardağa konulan bir kaşığın görünümü ile içinde su olan bir bardağa konulan kaşığın görünümü karşılaştırılarak; içinde su bulunan bir kabın tabanındaki bir cismin farklı bir konumda görülmesi gibi ışığın kırılmasını kavratmaya uygun örnekler üzerinde durulur. Işığın kırılması, deneyler üzerinde gözlenerek gelen ve kırılan ışınlar ile gelme ve kırılma açıları şekil üzerinde gösterilir.

* Şekillerine göre mercekler, ince ve kalın kenarlı mercekler olmak üzere gruplandırılır. Mercekler şekille gösterilir ve çeşitli maddelerden mercek modelleri yaptırılır. Paralel ışık demetinin ince kenarlı bir mercekten geçişi, deney ile gösterilerek odak noktası ve odak uzaklığı tanımlanır. İnce kenarlı bir mercekten, değişik uzaklıklara konulan ışıklı bir cismin görüntüleri deney ile elde edilir. İnce kenarlı bir merceğin büyüteç olarak kullanılabileceği deney ile gösterilir. Kalın kenarlı bir mercekten, paralel ışık demetinin geçişi, deney ile gösterilir ve ince kenarlı mercek ile farkı, gözleme dayandırılarak buldurulur. Kalın kenarlı merceklerde görüntü oluşumu deneylerle gösterilir. Merceklerde görüntü oluşumu ile ilgili çizimler yaptırılmaz. Merceklerin kullanıldığı yerlere örnekler verilir.

* Görme olayı ile ışık arasındaki ilişki, gözlem ve deneyler yaptırılarak açıklanır. Göz modeli üzerinde, görüntü oluşumunu sağlayan kısımlar tanıtılır ve görme olayı açıklanır. Göz sağlığı bakımından dikkat edilecek hususlar belirtilir.

SES

* Ses veren kaynaklar örneklerle tanıtılır, sesin titreşim sonucu meydana geldiği deneylerle gösterilerek açıklanır.

* Sesin gaz, sıvı ve katı ortamlarda yayıldığını gösteren örnekler verilerek, sesin havadaki yayılması açıklanır. Sesin boşlukta yayılmadığı deneyle gösterilir. Sesin havadaki yayılma hızının nasıl hesaplanabileceği örnekle açıklanır. Sesin yayılma hızının bağlı olduğu etkenler örneklerle belirtilir. Yankı deneyle gerçekleştirilerek açıklanır.

* Aynı şiddette ses değişik uzaklıklardan dinletilerek ses şiddetinin uzaklıkla ilişkisi belirtilir. Sesin yüksekliği (frekans) tanımlanır, çeşitli yüksekliklerde sesler elde edilerek karşılaştırılır. Bunun için bir telin gerginliği, boyu, kesiti ve telin cinsi gibi özelliklerden biri değiştirilerek diğerleri sabit tutulmak suretiyle tel titreştirilerek değişik frekanslarda sesler elde edilir. Bu seslerin frekansları karşılaştırılabilir. Yükseklikleri ve şiddetleri aynı olan sesler veren değişik müzik aletlerinin verdikleri seslerin değişik algılandığına örnekler verilir. Sesin tınısı örnekle açıklanarak, neden değişik müzik aletleri yapıldığı belirtilir.

* Rezonans deneyle gerçekleştirilerek açıklanır, yaşayışımıza olan olumlu ve olumsuz etkilerine örnekler verilir. (Rezonans olayı, aynı frekanslı iki diyapozonla gösterilir. Bunun için, diyapozonlardan biri titreştirilerek diğerine yaklaştırılır. Sonra, titreştirilen diyapozonun kolları elle tutularak ses vermesi enellenirse, diğer diyapozonun ses verdiği algılanır.)

* İşitme organının kısımları, şekil veya model üzerinde gösterilerek bu kısımların görevleri ve işitme olayı açıklanır. İnsan kulağının duyabildiği seslerin frekans aralığı belirtilerek, bu aralık dışındaki sesleri duyamamanın yaşayışımıza olumlu ve olumsuz etkileri örneklerle açıklanır. İşitme olayı ile toplulukta konuşma adabı arasındaki ilişki örneklerle belirtilir. Özellikle konuşulmaması veya gerekliyse yavaş sesle konuşulması gereken yerde yüksek sesle konuşmak, yerine göre ses tonunu ayarlamak gibi konular üzerinde durulur. İşitme organının sağlığı için dikkat edilecek hususlar açıklanır.

* Okul, hastahane ve benzeri tesislerin gürültüden uzak yerlerde yapılmasının nedenleri açıklanır, sesi iyi ileten ve az ileten maddelere örnekler verilir. Binaların duvar ve kat aralarının sesi iletmeyen maddelerden yapılmasının nedeni belirtilerek, ses yalıtımına örnekler vererek özellikle kent hayatındaki önemi açıklanır.

* Ses kaydı yapan araçlar tanıtılarak, bunlardan biri ile ses kaydı yapılır ve kaydı yapılan ses dinletilir. Ses kaydının önemi örneklerle açıklanır.

MADDE VE ENERJİ

* Maddeleri renk, koku, saydamlık, sertlik, tad gibi duyu organları ile algılanan özelliklerine göre nitelendirme ve bu özelliklere göre gruplandırma yaptırılır. Maddelerin duyu organlarınca algılanan özelliklerine göre gruplandırmanın nesnel olmadığı açıklanır. Renk, tad, sertlik, koku, saydamlık gibi özelliklerin zamanla değişebileceği fakat maddenin özünde bir değişimin söz konusu olmadığı anlatılır.

* Madde kütle kavramı ile açıklanarak, öğrencinin "Madde nedir?" sorusunu yanıtlaması sağlanır. Bir cismin kütlesinin o cismin içerdiği madde miktarının bir ölçüsü olduğu belirtilir. Kütle birimlerini öğrencinin anlaması sağlanır. Kütlenin maddenin ölçülebilen bir özelliği olduğu anlatılarak, ölçülebilen büyüklüklerin maddenin diğer özellikleri ile olan farkı belirtilir.

* Hacim maddenin ölçülebilen bir özelliği olmasına rağmen, belirleyici bir özelliği olmadığı açıklanır. Çeşitli hâllerde bulunan maddelerin hacim ölçme yöntemleri işlenir.

* Maddenin katı, sıvı ve gaz hâlini öğrencinin kavraması sağlanarak, çeşitli hâllerde bulunan maddelere örnekler verilir. Maddenin hâli ile hacmi arasındaki ilişki belirlenir. Katı ve sıvıların hacimleri değişmezken gazların hacimlerinin basınç altında değiştiği anlatılır.

* Erime, donma ve sıcaklık arasındaki ilişki açıklanarak, saf maddeler için erime ve donma sıcaklıklarının maddenin ayırt edici bir özelliği olduğu belirtilir.

* Cismi tanımlayabilecek bir anlayışa öğrencinin kavuşturulması gerekir. Madde miktarı, hacim ve cisim arasındaki ilişki açıklanır.

* Element nedir? Bileşik nedir? Saf madde nedir? sorularına öğrencinin yanıt vermesi sağlanır. Element, bileşik ve saf madde tanımları yapılarak, öğrencinin anlayışı örnekler verilerek geliştirilir.

* Adî karışım nedir? Çözelti nedir? sorularına öğrencinin yanıt vermesi sağlanır. Karışım ve çözelti tanımları yapılarak, öğrencinin anlayışı örnekler verilerek geliştirilir.

* Karışık maddelerin birbirinden eleme, süzme, yüzdürme, dinlendirme, çözme ve kristallendirme, damıtma yoluyla nasıl ayrıldıkları örnekler ile anlatılır. Magnetik alan kullanılarak ayırım işinin nasıl yapılabileceği açıklanır.

* Ham petrolün damıtılması maddelerin ayırma işlerine bir örnek olarak verilir ve damıtma işlemi kabaca anlatılır.

ISI

* Fen programında ısının çok dikkatli bir şekilde incelenmesi gerekir. Bu konu beşinci ve yedinci sınıflarda birbirini tamamlayacak şekilde verilmiştir. Öğrenciye ısı konusunu okutmanın temel amacı ısının bir enerji şekli olduğunu kavratmaktır. Öğrenciye ısı konusunu okutmanın temel amacı ısının bir enerji şekli olduğunu kavratmaktır. Aynı zamanda ısı ve sıcaklık arasındaki farkı anlayabilmesini sağlamaktır. Programın bu konudaki ana hedefleri bu iki noktada odaklanmıştır.

* Güneş sisteminde, Güneş'in tek enerji kaynağı olduğu anlatılarak, Güneş enerjisinin yararlanma yolları öğrenciye pratik bilgiler olarak aktarılır.

* Katı, sıvı ve gaz yakıtlar ve bu yakıtlardan yararlanma yolları üzerinde durulur.

* Isının yayılması ve ısı yalıtımının önemi verilir. Çeşitli malzemeler ısı geçirgenliği açısından incelenir ve evlerde ısı yalıtımı önlemleri hakkında pratik bilgiler verilir. Isı yalıtımı ve enerji tasarrufu arasındaki ilişki anlatılır.

* Isı yalıtımı ve mevsimlere göre giyinme arasındaki ilişkiler belirtilir.

* Isı etkisi ile maddede meydana gelen genleşme açıklanır ve maddenin üç hâli ayrı ayrı incelenir.

* Genleşmeden yararlanılarak yapılan aletler hakkında bilgi verilir.

* Hâl değiştirmenin ne olduğu örnekler ile açıklanarak özellikle suyun üç hâli anlatılır. Erime, kaynama, katılaşma, buharlaşma ayrı ayrı açıklanır.

* Suyun gaz hâli ve buhar basınca anlatılır.

* Yağmur, kar, dolu, sis, çığ ve kırağı gibi doğa olayları açıklanır.

* Bağıl nem ve mutlak nem tanıtılır.

GENEL AMAÇLAR

1. Çevreyi tanıma, sevme, koruma, iyileştirme ve değişen çevre şartlarına uyum sağlama bilinci kazanabilme. İnsanın çevreye olan etkilerini kavrayabilme.

2. Öğrenciye, kendi aklını kullanabilme yollarını gösterebilme.

3. Canlılığı ve canlılık olaylarını kavrayabilme.

4. Yapıcı, yaratıcı, eleştirici düşünme yeteneği kazanabilme ve geliştirebilme.

5. Bilimsel sonuçlara ulaşmada ve kanunları anlamada gözlem, inceleme, deney, araştırma yöntemlerinden yararlanabilme.

6. Araştırma, inceleme, gözlem ve deney sonuçlarını söz, yazı, resim, şekil ve grafiklerle gösterebilme, yorumlayabilme ve genelleyebilme.

7. Araç ve gereç kullanmanın önemini kavrayabilme, bunları kullanma, geliştirme yeteneği kazanabilme.

8. Edinilen bilgi ve becerileri günlük hayatında kullanabilme.

9. Plânlı çalışmanın önemini kavrayabilme, çalışmaları plânlayabilme.

10. Bilim ve teknoloji arasındaki ilişkiyi kurabilme.

11. Bilim ve teknolojinin toplumun ilerlemesinde etki ve önemini kavrayabilme.

12. Fen bilimlerine ilgi duyabilme, yeni gelişmeleri izleyebilme, yeni gelişmelerin önemini kavrayabilme.

13. Sağlıklı yaşamanın gerektirdiği bilgi, beceri ve alışkanlıkları kazanabilme.

14. Doğal kaynakları tanıma, ortak koruma ve geliştirebilme.

15. Canlıların çeşitliliğini, özelliklerini, canlılık olaylarını, birbirleriyle olan ilişkilerini, ekonomik yararlarını, onları korumayı, geliştirmeyi ve gerektiğinde onlardan korunmayı kavrayabilme.

16. Maddenin yapısını, özelliklerini, çeşitlerini, enerji ile olan ilişkilerini, kullanım alanlarını kavrayabilme.

17. Hareket, enerji, iş ve güç arasındaki ilişkileri, kullanım alanlarını kavrayabilme.

18. Işığın yayılmasını, yansımasını, kırılmasını, ışık enerjisini ve optik araçlardan yararlanmayı kavrayabilme.

19. Ses ve yayılmasını kullanım alanlarını ve algılanmasını kavrayabilme.

20. Elektrik yükü, elektrik akımı ve kullanım alanlarını kavrayabilme.

21. Evrendeki yerimizi kavrayabilme.

22. Genetik ve evrim bilgisine sahip olabilme.

BÖLÜM 1

VÜCUDUMUZU TANIYALIM

A. VÜCUDUMUZU TANIYALIM

B. HAREKET SİSTEMİ

1. İskelet
2. Eklemler
3. Kaslar
4. Hareket Sisteminin Sağlığı

C. SİNDİRİM SİSTEMİ VE BESLENME

1. Besinler
2. Sindirim Organları
3. Sindirim Organlarının Sağlığı

D. DOLAŞIM SİSTEMİ

1. Kan ve Yapısı
2. Dolaşım Organları
3. Dolaşım Organlarının Sağlığı

E. SOLUNUM SİSTEMİ

1. Solunum Organları
2. Solunum Organlarının Sağlığı

F. BOŞALTIM SİSTEMİ

1. Boşaltım Organları
2. Boşaltım Organlarının Sağlığı

BÖLÜM II

CANLILARIN ÇEŞİTLİLİĞİ

A. OMURGALI HAYVANLAR

1. Memeliler
2. Kuşlar
3. Sürüngenler
4. Kurbağalar
5. Balıklar

BÖLÜM III

İNSAN VE ÇEVRE

A. KİRLENME ÇEŞİTLERİ

B. ÇEVRE KİRLİLİĞİ VE SAĞLIĞIMIZ

C. İNSANLARIN ÇEVREYE ETKİLERİ

BÖLÜM IV

MADDE VE ENERJİ

A. MADDENİN SINIFLANDIRILMASI
- 1. Saf Maddeler
  - a. Elementler
  - b. Bileşikler
  - c. Bileşiklerin Elementlere Ayrılması
  - d. Maddenin Yapı Taşları
- 2. Karışımlar
  - a. Adî Karışımlar
  - b. Çözeltiler

B. MADDE KARIŞIMLARININ AYRILMASI
- 1. Ayırma Teknikleri
  - a. Eleme
  - b. Süzme
  - c. Yüzdürme
  - d. Dinlendirme
  - e. Çözme ve Kristallendirme
  - f. Elekrikle Ayırma
  - g. Mıknatıs ile Ayırma
  - h. Damıtma
- 2. Ham Petrolün Damıtılması

C. ENERJİ
- 1. İş ve Enerji
- 2. Enerji Çeşitleri
  - a. Isı
  - b. Kinetik Enerji
  - c. Potansiyel Enerji
  - d. Elektrik Enerjisi
  - e. Enerji Dönüşümleri
- 3. Enerji Madde İlişkisi

BÖLÜM V

SES

A. SESİN MEYDANA GELİŞİ

B. SESİN YAYILMASI VE HIZI

C. SESİN ÖZELLİKLERİ

D. REZONANS

E. İŞİTME

F. SES YALITIMI

G. SES KAYIT

BÖLÜM VI

IŞIK

A. IŞIĞIN KIRILMASI

1. Kırılma Olayları
2. Mercekler ve Görüntüler
   a. Mercek Çeşitleri
   b. Mercek ile Görüntü Elde Etme
   c. Merceklerin Kullanıldığı Yerler
   d. Büyüteç

B. GÖRME VE IŞIK

1. Görme Olayı ile Işık Arasındaki İlişki
2. Gözün Görüntü Durumunu Sağlayan Kısımları
3. Gözde Görüntünün Oluşumu
4. Göz Sağlığı Açısından Dikkat Edilecek Hususlar

BÖLÜM VII

ISI

A. ISI KAYNAKLARI

1. Güneş ve Isısından Yararlanma
2. Katı, Sıvı ve Gaz Yakıtlar

B. ISININ YAYILMASI VE YALITIMI

1. Katı, Sıvı ve Gazlarda Isı İletimi
2. Isının Işıma Yolu ile Yayılması
3. Isının Yansıması ve Soğurulması
4. Mevsimlere Göre Giyinme
5. Isı Yalıtımı ve Önemi

C. ISININ ETKİLERİ

1. Genleşme
   a. Katı, Sıvı ve Gazlarda Genleşme
   b. Genleşmeden Yararlanılarak Yapılan Aletler
   c. Metal Çiftleri ve Termostat
   d. Termometreler
   e. Genleşmenin Olumsuz Etkileri
2. Hâl Değiştirme
   a. Suyun Üç Hâli
   b. Suda Hâl Değişimi Sırasında Yoğunluk Değişimi ve Önemi
   c. Erime - Donma
   d. Kristal Amorf

e. Kaynama, Buharlaşma, Yoğunlaşma

f. Sıvı Buhar Basıncı

3. Isının Çevreye Etkisi

a. Basınç Değişimi ve Sonuçları

b. Yağmur, Kar, Dolu, Sis, Çiğ, Kırağı

c. Hava Durumu Raporu ve Önemi

d. Bağıl ve Mutlak Nem

e. Hava Kirliliğinin Canlılara Etkisi

BÖLÜM VIII

ELEKTRİK

A. DURGUN ELEKTRİK

1. Pozitif ve Negatif Elektrik Yükleri
2. Maddenin Elektriksel Özellikleri ve Atomdaki Yapısı
3. Elektrik Yükleri Arasında İtme ve Çekme

B. ELEKTRİK AKIMI

1. Elektrik Akımı, Pil ve Ampul ile Yapılan Basit Devre
2. İletken ve Yalıtkan Maddelerin Devrede Denenmesi
3. Pil ve Evde Kullanılan Elektrik Arasındaki Farklar
4. Evlere Elektrik Nasıl Ulaşır?
5. Priz, Fiş ve Çıplak Tellerden İleri Gelen Tehlikeler
6. Akümülâtör ve Ulaşım Araçlarında Elektrik

5. SINIF

BÖLÜM 1

VÜCUDUMUZU TANIYALIM

A. VÜCUDUMUZU TANIYALIM

B. HAREKET SİSTEMİ

1. İskelet
2. Eklemler
3. Kaslar
4. Hareket Sisteminin Sağlığı

C. SİNDİRİM SİSTEMİ VE BESLENME

1. Besinler
2. Sindirim Organları
3. Sindirim Organlarının Sağlığı

D. DOLAŞIM SİSTEMİ

1. Kan ve Yapısı

2. Dolaşım Organları

3. Dolaşım Organlarının Sağlığı

E. SOLUNUM SİSTEMİ

1. Solunum Organları

2. Solunum Organlarının Sağlığı

F. BOŞALTIM SİSTEMİ

1. Boşaltım Organları

2. Boşaltım Organlarının Sağlığı

AMAÇ 1 : Vücudumuzun sistemlerden oluştuğunu kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Vücudun temel yapı birimini söyleme, yazma ve mikroskopta gözleme

2. Hücre-doku-organ-sistem-organizma ilişkisini örneklerle açıklama

3. Vücudumuzu oluşturan sistemleri söyleme ve şema, model ve vücut üzerinde gösterme

4. Sağlıklı bir insanda vücudu oluşturan sistemlerin düzenli ve birbirleri ile uyum içinde çalıştığını söyleme, yazma

AMAÇ 2 : Hareket sistemini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. İskelet sistemini oluşturan kemik çeşitlerinin vücudun nerelerinde bulunduğunu söyleme, yazma ve iskelet modeli vaya kendi vücudu üzerinde gösterme

2. Sınıfa getirilen çeşitli kemik örnekleri üzerinde gözlemler yaparak kemiğin yapısını açıklama

3. Kemiklerin birbirlerine eklemlerle bağlandığını ve eklem çeşitlerini örnekleri ile söyleme, yazma

4. Şema ve resimler üzerinde kas sistemini gösterme

5. Haşlanmış sığır etini inceleyerek kasların ince liflerden oluştuğunu gösterme

6. Düz kas, çizgili kas ve kalp kasına örnekler verme ve kalp kasının özelliklerini söyleme

7. Organlara göre adları verilen kaslardan hangilerinin isteğimizle, hangilerinin istediğimiz dışında çalıştığını açıklama

8. Kemik, kas ve eklemlerin bir bütün olarak hareket sistemini oluşturduğu sonucuna varma

AMAÇ 3 : Hareket sistemi ve sağlığını kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. İnsanda duruş ve oturuş biçimlerinin iskelet sisteminin yapı ve görevlerine olan etkilerini açıklama

2. Sağlıklı duruş ve oturuş biçimlerini açıklama

3. Kemiklerin büyümesi ve güçlenmesi için hangi besinlerin ve vitaminlerin gerekli olduğunu söyleme, yazma

4. Düzenli spor yapmanın hareket sisteminin sağlığına olan etkilerini açıklama

5. Çeşitli sebeplerle hareket sisteminde zorlama, çıkık ve kırıklar olabileceğini ve böyle durumlarda hekime başvurulması gerektiğini söyleme, yazma

AMAÇ 4 : Besinler ve beslenmenin önemini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Besin ve beslenmenin ne olduğunu söyleme, yazma

2. Beslenmenin önemini söyleme, yazma

3. Besinleri kaynaklarına göre gruplandırma

4. Besinleri vücutta gördükleri işe göre gruplandırma

5. Verilen besin maddelerinin besin gruplarından hangisine girdiğini söyleme, yazma

6. Vitaminlerin adlarını ve hangi besinlerde bulunduğunu söyleme, yazma

7. Vitaminlerin vücutta gördükleri işleri örnek vererek söyleme, yazma

8. Yeterli ve dengeli beslenmenin ne olduğunu açıklama

9. Yeterli ve dengeli beslenmenin önemini açıklama

AMAÇ 5 : Sindirimi ve sindirim sistemini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Besinlerin vücutta değişikliğe uğradığını söyleme, yazma

2. Sindirim sisteminin bölümlerini sayma

3. Sindirim sisteminin bölümlerini levha, şekil veya model üzerinde gösterme

4. Midenin yerini kendi vücudu üzerinde gösterme

5. Ağız ve dişlerin sindirimdeki önemini söyleme, yazma

6. Ağız ve diş sağlığında dikkat edilecek hususları sıralama

7. Sindirim organlarının görevlerini açıklama

8. Sindirim organlarının sağlığını korumak için dikkat edilmesi gereken hususları sıralama

AMAÇ 6 : Dolaşım sistemini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Levha, şekil veya model üzerinde dolaşım sistemi organlarını gösterme
2. Kalbin yerini kendi vücudu üzerinde gösterme
3. Sınıfa getirilen bir hayvan kalbini inceleyerek yapısını açıklama
4. Kalbin çalışmasını şema üzerinde açıklama
5. Kan damalarının çeşitlerini ve görevlerini açıklama
6. Nabız ve tansiyonun ne olduğunu açıklama (nabzını sayma)
7. Kanın yapısını ve görevlerini açıklama
8. Kan gruplarını söyleme, yazma
9. Kan nakillerinin hangi gruplar arasında olabileceğini ve kan vermenin önemini açıklama
10. Dolaşım sistemi organlarının sağlığını korumak için dikkat edilmesi gereken hususları sıralama

AMAÇ 7 : Solunum sistemini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Solunumun ne olduğunu söyleme, yazma
2. Şekil, levha veya model üzerinde solunum sistemini oluşturan organları gösterme
3. Soluk borusu ve akciğerlerin yerini kendi vücudu üzerinde gösterme
4. Sınıfa getirilen koyun akciğeri ve soluk borusunu inceleyerek yapısını açıklama
5. Solunum organlarının görevlerini açıklama
6. Akciğerin çalışmasını açıklamak için deney tasarlama, yapma
7. Solunum organlarının sağlığını korumak için dikkat edilmesi gereken hususları açıklama

AMAÇ 8 : Boşaltım sistemini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Boşaltım olayının ne olduğunu söyleme, yazma
2. Şekil, levha veya model üzerinde boşaltım sistemi organlarını gösterme
3. Kendi vücudu üzerinde böbreklerin yerini gösterme
4. Sınıfa getirilen koyun böbreğini inceleyerek yapısını açıklama
5. Böbrekler ve bunlara bağlı kanallardan başka, boşaltım görevi yapan organları sıralama
6. Boşaltım organlarının görevlerini açıklama
7. Boşaltım sistemi organlarının sağlığını korumak için dikkat edilmesi gereken hususları sıralama
8. Organ naklinin ne olduğunu ve önemini kavrama

İŞLENİŞ

AMAÇ 7 : Solunum sistemini kavrayabilme

1. Havada bulunan gazların neler olduğunu ve havanın hayatın devamı için taşıdığı önemi tartışma konusu yaparak solunumun ne olduğunu kavratınız.

2. Şekil, levha, model ve öğrencinin kendi vücudu üzerinde solunum sistemini oluşturan organları saydırarak, solunumun burunda başladığını ve asıl solunum olayının ise hücrelerde olduğunu kavratınız.

3. Sınıfa getirilen koyun akciğeri üzerinde gözlem ve inceleme yaptırınız. Akciğerlerin çalışmasını göstermek için model tasarımı yaptırınız ve deneyle gerçekleştirtiniz.

4. Solunum yolları sağlığını korumak için hava kirliliği, sigara dumanı ve çalışma ortamının olumsuz etkilerini örnekler verdirerek işleyiniz.

DEĞERLENDİRME

1. Canlılar niçin solunum yaparlar açıklayınız.
2. Akciğerlerin çalışmasını gösteren bir model tasarlayıp yapınız.
3. Kirli hava ve sigaranın solunum organlarına olumsuz etkilerini sıralayınız.

BÖLÜM II

CANLILARIN ÇEŞİTLİLİĞİ

A. OMURGALI HAYVANLAR

1. Memeliler
2. Kuşlar
3. Sürüngenler
4. Kurbağalar
5. Balıklar

AMAÇ 1 : Omurgalı hayvanlar hakkında bilgi edinebilme

DAVRANIŞLAR

1. Omurganın ne olduğunu açıklama
2. Memeli hayvanlara örnekler verme
3. Memeli hayvanların ortak özelliklerini sıralama
4. Kuşlara örnekler verme
5. Kuşların ortak özelliklerini sıralama
6. Sürüngenlere örnekler verme
7. Sürüngenlerin ortak özelliklerini sıralama
8. Kurbağaların ortak özelliklerini sıralama
9. Balıkların ortak özelliklerini sıralama ve balık çeşitlerine örnekler verme

AMAÇ 2 : Omurgalı hayvanların yaşama ortamlarını kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Tilki, tavşan, sincap, yarasa, geyik ve balina gibi memelilerin yaşama ortamlarını karşılaştırma, aralarındaki farklıları sıralama

2. Güvercin, martı, leylek, şahin, baykuş, ağaçkakan ve penguen gibi kuşların yaşama ortamlarını karşılaştırma, aralarındaki farkları sıralama

3. Yılan, kertenkele, timsah ve kaplumbağa gibi sürüngenlerin yaşama ortamlarını karşılaştırma, aralarındaki farkları sıralama

4. Kurbağaların yaşama ortamlarını açıklama

5. Alabalık, sazan, istavrit, palamat, köpekbalığı gibi balıkların yaşama ortamlarını karşılaştırma, aralarındaki farkları sıralama

İŞLENİŞ

AMAÇ 1 : Omurgalı hayvanlar hakkında bilgi edinebilme

1. Başta akvaryum balıkları ve kafes kuşları olmak üzere evcil hayvanlardan ve çevrede yaşayan sürüngen ve kurbağalardan örnekler getirip birbirlerine benzer ve farklı özelliklerini sıralatınız.

2. Her grubun ortak özelliklerini kendi aralarında listeletip bu özelliklerin yaşama ortamı ile beslenme çeşitine göre ortaya çıktığına dikkat çekiniz.

DEĞERLENDİRME

1. Omurgalı canlılara örnekler veriniz, kendi aralarında gruplandırınız.

2. Her grubun kendi aralarındaki ortak özelliklerini listeletiniz.

3. Özelliklerin yaşama ortamı ile ilişkisini söyletiniz.

4. Yakın çevredeki canlıların birbirinden farklarını gözlem ve inceleme ile buldurunuz.

5. Canlıların özelliklerinin beslenme ile ilişkisini söyletiniz.

BÖLÜM III

İNSAN VE ÇEVRE

A. KİRLENME ÇEŞİTLERİ

B. ÇEVRE KİRLİLİĞİ VE SAĞLIĞIMIZ

C. İNSANLARIN ÇEVREYE ETKİLERİ

AMAÇ 1 : Çevre kirliliği çeşitlerini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Parçalanarak zararsız hâle dönüşen atıklara örnekler verme

2. Parçalanamayan (kalıcı) atıklara örnekler verme

3. Bazı atıkların küçük canlıların faaliyetleri sonucu zararlı etkilerinin ortadan kalktığını örnekler vererek açıklama

4. Plâstik, deterjan vb. petrol artıklarından yapılan madde atıklarının küçük canlılar tarafından parçalanmadığını ve zararlarının uzun süreli olduğunu söyleme, yazma

AMAÇ 2 : Çevre kirliliğinin insan sağlığına etkilerini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. İnsan sağlığını bozan çevre şartlarını örneklerle açıklama
2. Hava kirliliğinin insan sağlığına etkilerini söyleme, yazma
3. Su kirliliğinin insan sağlığına etkilerini söyleme, yazma
4. Toprak kirliliğinin insan üzerindeki olumsuz etkilerini söyleme, yazma
5. Atıkların çevre sağlığına olan olumsuz etkilerini ortadan kaldırıcı önerilerde bulunma

AMAÇ 3 : İnsan faaliyetleri sonucu ortaya çıkan değişikliklerin çevreye olan etkilerini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ormanların tahrip edilmesi sonucu ortaya çıkan olumsuz etkileri örneklerle açıklama
2. Aşırı ve yanlış avlanma sonucu bazı canlı türlerinin yok olduğunu, bazı canlıların da azaldığını söyleme, yazma, örnekleme
3. Çeşitli yakıtların çevreye etkilerini karşılaştırma

İŞLENİŞ

AMAÇ 2 : Çevre kirliliğinin insan sağlığına etkilerini kavrayabilme

1. insan sağlığını bozan çevre şartlarına örnekler verilerek bu şartların nasıl ortaya çıktığını ve sağlık açısından ne gibi sonuçlar doğuracağını tartışınız.
2. Temiz hava ile kirli hava arasındaki farkları sıralatarak, havayı kirleten etmenleri, yol açtığı sonuçları, solunum yolları hastalıklarını örnekler vererek işleyiniz.
3. Temiz su ile kirli su arasındaki farkları sıralatarak, suyu kirleten etmenler ile açtığı sonuçları ve neden olduğu hastalıkları örnek vererek işleyiniz.
4. Temiz toprak ile kirli toprak arasındaki farkları sıralatarak, toprağı kirleten etkenler ile yol açtığı sonuçları ve bitkiler yoluyla insanlarda yol açtığı hastalıkları örnekler vererek işleyiniz.
5. Havaya, suya ve toprağa karışarak çevrede kirliliğe neden olan maddeler ve kaynakları listeleyiniz. Bunların zararlarının ortadan kaldırılması ve kirliliğin önlenmesi için gerekli önlemleri yakın çevredeki gerçek durumla karşılaştırma yaparak işleyiniz.

DEĞERLENDİRME

1. Sağlığı bozan çevre şartlarına örnekler veriniz.
2. Hava kirliliğinin nedenlerini ve sağlığa etkilerini belirtiniz.
3. Su kirliliğinin nedenlerini ve sağlığa etkilerini belirtiniz.
4. Toprak kirliliğinin nedenlerini ve sağlığa etkilerini belirtiniz.

BÖLÜM IV

MADDE VE ENERJİ

A. MADDENİN SINIFLANDIRILMASI

1. Saf Maddeler
   a. Elementler
   b. Bileşikler
   c. Bileşiklerin Elementlerine Ayrılması
   d. Maddenin Yapı Taşları

2. Karışımlar
   a. Adî Karışımlar
   b. Çözeltiler

B. MADDE KARIŞIMLARININ AYRILMASI
1. Ayırma Teknikleri
   a. Eleme
   b. Süzme
   c. Yüzdürme
   d. Dinlendirme
   e. Çözme ve Kristallendirme
   f. Elekrikle Ayırma
   g. Mıknatıs ile Ayırma
   h. Damıtma
2. Ham Petrolün Danıtılması

C. ENERJİ
1. İş ve Enerji
2. Enerji Çeşitleri
   a. Isı
   b. Kinetik Enerji
   c. Potansiyel Enerji
   d. Elektrik Enerjisi
   e. Enerji Dönüşümleri
3. Enerji Madde İlişkisi

AMAÇ 1 : Element, bileşik ve karışımı kavrama, aralarında ilişki kurabilme

DAVRANIŞLAR

1. Saf maddeler ve karışımlara örnekler verme, aralarındaki farkları açıklama
2. Saf maddelerden bazılarının uygun yollarla daha basit maddelere dönüştürülebildiğini deneyle gösterme
3. Elementi ve bileşiği tanımlama aralarındaki ilişkiyi açıklama
4. Elementlerin atomlardan oluştuğunu söyleme, yazma
5. Atomun boyutunu bilinen küçük zerreciklerle karşılaştırma
6. Atomun bir çekirdek ve elektronlardan oluştuğunu söyleme, yazma
7. Atomların bileşerek molekülleri oluşturduğunu söyleme, yazma
8. Heterojen ve homojen karışımlara örnekler verme
9. Tuzlu ve şekerli gibi çözeltiler hazırlayarak çözücüyü ve çözüneni ayırt etme
10. Çözeltileri buharlaştırarak veya çözünenden katarak deriştirme ve su katarak seyreltme işlemlerine günlük hayattan örnekler verme

AMAÇ 2 : Karışık maddeler ayırma tekniklerini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Karışık doğal maddelere ve bunlardan elde edilen ürünlere örnekler verme
2. Ayırma tekniklerini deneylerle açıklama, kullanım alanlarına örnekler verme
3. Ham petrolün, çok sayıda uçucu maddenin bir karışım olduğunu söyleme, yazma
4. Ham petrolün damıtılmasını şema üzerinde açıklama
5. Ham petrolün damıtılmasından elde edilen ürünleri ve bunların kullanım alanlarını sıralama

AMAÇ 3 : İş ile enerji arasındaki ilişkiyi ve enerji çeşitlerini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR :

1. Enerji harcanarak iş yapılan durumlara örnekler verme
2. Enerjinin iş yapabilme yeteneği olduğunu söyleme, yazma
3. Enerji çeşitlerini sıralama
4. Farklı enerji türlerinin birbirine dönüştüğüne günlük hayattan örnekler verme
5. Enerjinin madde üzerindeki birbirine dönüştüğüne günlük hayattan örnekler verme (hareket, ısınma, biçim değiştirme, hâl değiştirme, renk değiştirme, maddenin başka maddeye dönüşmesi)

BÖLÜM V

SES

A. SESİN MEYDANA GELİŞİ

B. SESİN YAYILMASI VE HIZI

C. SESİN ÖZELLİKLERİ

D. REZONANS

E. İŞİTME

F. SES YALITIMI

G. SES KAYIT

AMAÇ 1 : Sesin meydana gelişini ve yayılmasını kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ses kaynaklarını tanıma ve örnekler verme
2. Sesin titreşimler sonucu meydana geldiğini söyleme, yazma, örnekler verme, deneyle gösterme ve açıklama
3. Sesin havada yayılmasını açıklama
4. Sesin sıvılarda yayılmasına örnekler verme
5. Sesin katılarda yayılmasına örnekler verme
6. Sesin boşlukta yayılmadığını göstermek için deney tasarlama ve yapma
7. Sesin havadaki yayılma hızını hesaplama
8. Sesin yayılma hızının bağlı olduğu etkenleri söyleme, yazma, örnekler verme
9. Yankı olayını deneyle gerçekleme ve açıklama

AMAÇ 2 : Sesin özelliklerini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Aynı sesin, değişik uzaklıklarda dinlendiğinde şiddetin değiştiğini fark etme, şiddet-uzaklık ilişkisini söyleme, yazma

2. Bir diyapozun koluna önce hafif ve sonra kuvvetli vurulması hâlinde meydana gelen seslerin aynı uzaklıktaki şiddetlerini karşılaştırma

3. Sesin yükseklik özelliğini ortaya çıkaracak deneyler tasarlama ve yapma (titreşen bir telin verdiği sesin yüksekliği (frekans) ile telin gerginliği, boyu, kesiti ve telin cinsi)

4. Sesin yansıma özelliğinden yararlanma yollarını söyleme, yazma ve örnekler verme

5. Gürültü ve çevre sağlığı arasında ilişki kurma

AMAÇ 3 : İşitme organını model üzerinde açıklayabilme

DAVRANIŞLAR

1. İşitme organının adını söyleme ve yazma

2. İşitme organının kısımlarını model üzerinde gösterme, işlevlerini açıklama

3. İşitme organını model üzerinde açıklama

4. İnsan kulağının duyabildiği frekans aralığını söyleme, yazma, bunun yaşayışımıza olumlu ve olumsuz etkilerini örneklerle açıklama

5. Kulağı rahatsız eden, işitme duygusunu yok edebilecek seslere örnekler verme, bunlardan korunma önlemlerini açıklama

6. İşitme olayı ile toplulukta konuşma adabı arasındaki ilişkiyi örnek vererek açıklama

7. İşitme organının sağlığı için dikkat edilecek hususları söyleme ve yazma

AMAÇ 4 : Ses yalıtımının önemini kavrayabilme (ses yalıtımı bilgisi).

DAVRANIŞLAR

1. Okul, hastahane ve benzeri tesislerin gürültüden uzak yerlerde yapılmasının sebebini açıklama

2. Sesi ileten ve az ileten maddelere örnekler verme

3. Binaların duvar ve kat aralarının sesi iyi iletmeyen maddelerden yapılmasının sebeplerini söyleme, yazma

4. Ses yalıtımının yapılabileceği yerlere örnekler verme

5. Kent hayatında ses yalıtımının önemini örneklerle verme

AMAÇ 5 : Ses kaydı bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Ses kaydı yapan araçları söyleme, yazma

2. Sesin kaydedilebildiğine ve kaydedilen sesin dinlenebildiğine örnekler verme

3. Ses kaydının önemini örneklerle açıklama

BÖLÜM VI

IŞIK

A. IŞIĞIN KIRILMASI

1. Kırılma Olayları
2. Mercekler ve Görüntüler
   a. Mercek Çeşitleri
   b. Mercek ile Görüntü Elde Etme
   c. Merceklerin Kullanıldığı Yerler
   d. Büyüteç

B. GÖRME OLAYI VE IŞIK

1. Görme Olayı ile Işık Arasındaki İlişki
2. Gözün Görüntü Durumunu Sağlayan Kısımları
3. Gözde Görüntünün Oluşumu
4. Göz Sağlığı Açısından Dikkat Edilecek Hususlar

AMAÇ 1 : Işığın kırılmasını kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Boş bir cam bardağa konulan kalemin görünümü ile, içinde su olan bir bardağa konulan kalemin görünümünü karşılaştırma, farkı belirtme

2. Boş cam bardaktaki kalem ile, su dolu cam bardaktaki kalemin görünüşlerini çizme

3. İçinde su bulunan bir kabın tabanındaki bir cisim, bulunduğu yerden farklı bir konumda görülmesini deneyle gerçekleme ve olayı açıklama

4. Işığın, saydam bir ortamdan diğer bir saydam ortama geçisinin izlenebileceği bir deney tasarlama ve yapma, ışığın bu ortamlardan geçişini şekil ile gösterme

5. Birinci ortamda bulunan ve ikinci ortama geçen ışınları adlandırma

6. Gelme ve kırılma açıları ile normali tanımlama, şekil çizerek gösterme

AMAÇ 2 : Merceklerden ışığın geçişini, görüntünün meydana gelişini ve merceklerin kullanıldığı yerleri kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ampul veya şişe, gözün önünde tutularak cisimlere bakıldığında cisimlerin görünümlerindeki değişikliği gözleme, gözlem sonucunu söyleme ve yazma

2. Lam üzerindeki su damlasından bakıldığında, yazıların görünümündeki değişikliğin farkına varma, gözlem sonucunu söyleme ve yazma

3. Şekillerine göre, mercekleri gruplandırma ve adlandırma

4. Verilen merceklerden isteneni ayırt etme

5. Gözlükleri karşılaştırarak camlarının hangi çeşit mercek olduğunu tespit etme

6. Çeşitli maddelerden mercek modellerini yapma

7. Paralel ışık demeti konulan ince kenarlı bir mercekten geçen ışınların izlediği yolu deneyle gösterme

8. Odak noktasını tanımlama

9. Odak uzunluğunu tanımlama

10. İnce kenarlı bir merceğin önüne, değişik uzaklıklara konulan bir cismin görüntülerini deneyle elde etme

11. İnce kenarlı bir merceğin büyüteç olarak kullanabileceğini deneyle gösterme

12. Paralel ışık demeti önüne konulan kalın kenarlı bir mercekten geçen ışığın izlediği yolu deneyle gösterme

13. Paralel ışık demetinin, ince ve kalın kenarlı merceklerden geçişinde izlediği yolları karşılaştırarak farkı söyleme ve yazma

14. Kalın kenarlı mercek kullanarak, görüntü elde etme

15. Merceklerin kullanıldığı yerleri söyleme, yazma, örnekler verme

AMAÇ 3 : Görme olayını ve göz sağlığı bakımından dikkat edilecek hususları kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Görme olayı için ışık gerektiği deneyini tasarlama, yapma ve sonucunu açıklama

2. Model üzerinde, gözün gürüntü oluşumunu sağlayan kısımlarını gösterme, adlarını söyleme ve yazma

3. Göz modeli veya şekli üzerinde görme olayını açıklama

4. Göz sağlığı için dikkat edilecek hususları söyleme, yazma

BÖLÜM VII

ISI

A. ISI KAYNAKLARI

1. Güneş ve Isısından Yararlanma
2. Katı, Sıvı ve Gaz Yakıtlar

B. ISININ YAYILMASI VE YALITIMI

1. Katı, Sıvı ve Gazlarda Isı İletimi
2. Isının Işıma Yolu ile Yayılması
3. Isının Yansıması ve Soğurulması
4. Mevsimlere Göre Giyinme
5. Isı Yalıtımı ve Önemi

C. ISININ ETKİLERİ

1. Genleşme
   a. Katı, Sıvı ve Gazlarda Genleşme
   b. Genleşmeden Yararlanılarak Yapılan Aletler
   c. Metal Çiftleri ve Termostat
   d. Termometreler
   e. Genleşmenin Olumsuz Etkileri

2. Hâl Değiştirme
   a. Suyun Üç Hâli
   b. Suda Hâl Değişimi Sırasında Yoğunluk Değişimi ve Önemi (Su Dipleri Canlıları)
   c. Erime, Donma
   d. Kristal Amorf
   e. Kaynama, Buharlaşma, Yoğunlaşma
   f. Sıvı Buhar Basıncı
3. Isının Çevreye Etkisi
   a. Basınç Değişimi ve Sonuçları
   b. Yağmur, Kar, Dolu, Sis, Kırağı
   c. Hava Durumu Raporu ve Önemi
   d. Bağıl ve Mutlak Nem
   e. Hava Kirliliğinin Canlılara Etkisi

AMAÇ 1 : Isıyı ve ısı kaynaklarını tanıyabilme ve bunlardan yararlanma yollarını kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Güneş'in Dünya'daki bütün enerjilerin kaynağı olduğunu söyleme, yazma
2. Maddenin enerjiye dönüşebildiğini söyleme, yazma
3. Güneş enerjisinin ışık ışınları ile Dünya'mıza ulaştığını deney ile gösterme
4. Güneş ışınları içinde insan sağlığına zararlı ışınların da bulunduğunu söy leme, yazma
5. Ozon tabakasının Güneş'in zararlı ışınlarından canlıları koruduğunu söyleme, yazma
6. Güneş enerjisinden yararlanma yollarını söyleme, örnekler verme
7. Kullandığımız yakıt türlerini söyleme, yazma, örnekler verme
8. Kullandığımız yakıtları ısı ve ekonomik değerlerine göre karşılaştırma
9. Kullanılan yakıtların ve artıkların çevreye etkilerini söyleme, yazma, örnekler verme
10. Elektrik enerjisinin bir ısı kaynağı olduğunu söyleme, yazma, örnekler verme

AMAÇ 2 : Isının yayılmasının ve ısı yalıtımının önemini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Maddelerin ısı iletkenliklerinin farklı olduğunu gösteren deneyler yapma, örnekler verme
2. Isının iletim yolu ile yayılmasına örnekler verme
3. Isının konveksiyon yolu ile yayılmasına örnekler verme
4. Isının ışıma yolu ile yayılmasına örnekler verme

5. Binaların ısı donanımlarının (tesisatlarının) ekonomik ısınma açısından önemini açıklama

6. Binalardaki ısı kaybının önemini ve bunu azaltmanın yollarını belirtme, örnekler verme

7. Hava kirliliğine neden olan maddelerin, Güneş ışınlarının yeryüzüne ulaşmasını engellediğini kavratma

8. Havadaki toz ve diğer gazların sera etkisi yaptığını söyleme, yazma

9. Isının soğrulmasında yüzey ve renk farkının önemini açıklama

10. Mevsimlere göre giyeceklerin cins ve renklerini söyleme ve bu seçimin nedenini açıklama

11. Isı yalıtımının ekonomik önemini söyleme, yazma

AMAÇ 3 : Isının etkilerini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Isının hangi maddeler üzerinde hangi değişikliklere neden olduğunu söyleme, yazma ve örnekler verme

2. Maddelerin ısı etkisi ile genleştiklerine dair örnekler verme

3. Katıların ısı etkisi ile genleştiklerine dair örnekler verme

4. Katıların ısı etkisi ile genleştiklerini örnekler ile karşılaştırma

5. Gazların ısı etkisi ile genleştiklerini örnekler ile karışlaştırma

6. Maddelerin ısı karşısında genleşmelerinden yararlanılarak yapılan aletleri (termostat, termometre vb.) söyleme

7. Termometrelerin yapısı ve çeşitlerini söyleme

8. Sıvılı ve metal termometrelerin kullanım yerlerini söyleme

9. Genleşmenin neden olduğu olumsuzlukları ve etkilerinden korunmak için alınan önlemleri söyleme, yazma ve örnekler verme (ray, telgraf, kalorifer borusu, köprü vb.)

10. Maddelerin katı, sıvı ve gaz hâlinde olduklarını söyleme

11. Maddelerin üç hâlinin birbirine dönüşebildiğini söyleme, örnekler verme

12. Hâl değiştirmenin ısı alış verişi ile ilgili olduğunu söyleme, yazma, deney ile gösterme

13. Suyun üç hâlinin adlarını söyleme

14. +4 °C ve 0 °C deki suyun ve buzun özelliklerini ve deniz diplerinin donmamasının sebep ve önemini söyleme

15. Erime, donma, kaynama, buharlaşma, yoğuşma olaylarını deneyle gösterme, açıklama

AMAÇ 4 : Isının çevreye etkilerini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Sıcaklık değişimlerinin hava akımlarına yol açtığını deney ile gösterme, rüzgârın oluşumunu açıklama

2. Hava kirliliğinin nedenlerini ve çevreye etkilerini söyleme, yazma

3. Hava içinde su buharı bulunduğunu ve buna nem denildiğini söyleme, yazma

4. Bir metre küp havanın belirli bir sıcaklıkta tutabileceği su buharı miktarının bir üst sınırı olduğunu ve bu üst sınıra doyuran nem dendiğini söyleme, yazma

5. Doyuran nemin sıcaklıkla arttığını söyleme, yazma

6. Bağıl nemi ve doyuran nem ile ilişkisini açıklama

7. Havadaki sıcaklık değişimlerinin çiğ, kırağı, dolu, kar ve yağmur olaylarına neden olduğunu söyleme, yazma

8. Hava sıcaklığındaki değişimlerin insan vücuduna etkilerini örnekler vererek açıklama

9. Hava sıcaklığındaki değişimlerin hayvanlar üzerindeki etkilerini örnekler vererek açıklama

10. Hava sıcaklığındaki değişimlerin bitki gelişimi üzerindeki etkilerini örnekler vererek açıklama

11. Mikroorganizmaların üremeleri üzerine sıcaklığın etkilerini açıklama

12. Hava tahminlerinin tarım, turizm, trafik ve benzeri alanlara etkilerini söyleme, yazma ve önemlerini açıklama

13. Sıcaklık değişiminin kayalar üzerindeki etkilerini açıklama

BÖLÜM VIII

ELEKTRİK

A. DURGUN ELEKTRİK

1. Pozitif ve Negatif Elektrik Yükleri
2. Maddenin Elektriksel Özellikleri Atomdaki Yapı
3. Elektrik Yükleri Arasındaki İtme ve Çekme

B. ELEKTRİK AKIMI

1. Pil ve Ampul ile Yapılan Basit Devre, Elektrik Akımı
2. İletken ve Yalıtkan Maddelerin Devrede Denenmesi
3. Pil ve Evde Kullanılan Elektrik Arasındaki Farklar
4. Evlere Elektrik Nasıl Ulaşır?
5. Priz, Fiş ve Çıplak Tellerden İleri Gelen Tehlikeler
6. Akümülâtör ve Ulaşım Araçlarında Elektrik

AMAÇ 1 : Elektrik yüklerini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Cisimlerin sürtme, dokunma ve etki ile elektriklendiklerini deneylerle gösterme

2. Elektriklenmiş cisimlerin karşılıklı etkilerini ortaya çıkaracak deney düzenleme ve yapma

3. Elektriklenmiş cisimlerin yük taşıdığını söyleme, yazma

4. İki çeşit elektrik yükü olduğunu söyleme, yazma

5. Artı ve eksi elektrik yüklerinin nasıl tanımlandığını söyleme, yazma

6. Elektroskopu tanıma, şeklini çizme ve basit bir elektroskop yapma ve kullanma

7. Elektroskop kullanarak cisimlerin elektrik yüklü olup olmadıklarını belirleme

8. Elektroskop kullanarak elektriklenmiş cisimlerin yüklerini karışlaştırma

AMAÇ 2 : Maddenin elektriksel özelliklerinin atomik yapıdan kaynaklandığını kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Maddenin temel yapı taşlarının atomlar olduğunu söyleme, yazma

2. Basit bir atom modeli çizerek, atomu oluşturan parçacıkların yerlerini model üzerinde gösterme

3. Model üzerinde atom çekirdeğinin yerini gösterme

4. Nötron, proton ve elektron gibi atomik yapıyı oluşturan parçacıkları elektriksel yük cinsinden sınıflandırma

5. Atom çekirdeğindeki elektrik yükünün hangi parçacıktan ileri geldiğini söyleme, yazma

6. Protonların sürtme, dokunma ve etki yoluyla atomik yapıdan ayrılamayacağını söyleme, yazma, model üstünde gösterme

7. Sürtme, dokunma ve etki yoluyla elektriklenmenin söz konusu madde atomlarından elektron koparma veya ilâve yoluyla gerçekleştiğini söyleme, yazma, şekil üstünde gösterme

8. Artı yüklü cisimlerde eletron eksikliği, eksi yüklü cisimlerde elektron fazlalığı olduğunu açıklama

AMAÇ 3 : Elektrik yükleri arasında itme ve çekmeyi kavrayabime

DAVRANIŞLAR

1. İkisi de artı veya ikisi de eksi yüklü iki cisim arasındaki etkileşmeyi gözlemek için deney tasarlama ve yapma

2. Aynı işaretli yükler arasında itme, zıt işaretli yükler arasında bir çekme olduğunu deney ile gösterme

3. İtme ve çekme miktarlarının, etkilenen cisimler arasındaki uzaklık ile nasıl değiştiğini deney ile gösterme

4. İtme ve çekme miktarının etkilenen cisimler üzerindeki yük miktarı ile nasıl değiştiğini deney ile gösterme

AMAÇ 4 : Pil, ampul ve anahtardan oluşan bir devrenin işleyişini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Pilin artı ve eksi kutuplarını gösterme, şekil veya resim üzerinde belirleme, satın alınan çeşitli pillerin kutuplarını belirleme

2. Bir devre şeması çizme, bu şemaya uygun devreyi kurma

3. Pilin, ampulün ve anahtarın devreye nasıl ve nereye bağlandığını deneyerek bulma

4. Pilin devrede elektronları harekete geçiren bir düzenek olduğunu söyleme, yazma

5. Pil, ampul ve anahtardan oluşan devrede akım yönünü gösterme, akım ile elektron hareketi arasındaki ilişkiyi belirleme

6. Devredeki ampulün ışık vermesi ile akım arasındaki ilişkiyi açıklama

7. Kullanılmış pillerin çevre kirliliği yarattığını ve içinde zehirli maddeler bulunduğunu söyleme, yazma, çevre kirliliğine neden olmamak için önlemler tasarlama

AMAÇ 5 : Elektriği tehlike yaratmayacak şekilde kullanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Evler elektriğin nasıl ulaştığını şekil çizerek açıklama

2. Evlerde elektriğin kullanımında tasarruf önlemlerinin neler olabileceğini listeleme

3. Pil ile yapılan deneylerin evlerde kullanılan elektrik ile yapılamayacağını örnekler vererek açıklama

4. Prizden ileri gelen tehlikeleri söyleme, yazma, prizlerin kullanıldığı yerlere örnekler verme

5. Fişlerin kullanıldığı yerlere örnekler verme, fiş kullanımından ileri gelen tehlikeleri söyleme, yazma

6. Yalıtımış tellerin yıpranmasından ortaya çıkabilecek tehlikeleri söyleme, yazma, izole bandın ne işe yaradığını açıklama

7. Elektrikli aletlerin, ilgili kullanım ve bakım kılavuzları olmadan veya kılavuzları okumadan kullanılmasının sakıncalarını anlayabilme

8. Elektrikli ev aletlerinin doğru ve yanlış kullanımlarına örnekler verme

9. Elektrikli ev aletlerinin standartlara uygun olup olmadığını anlamak için TSE (Türk Standartları Enstitüsü) belgesine sahip olup olmadığını araştırma

AMAÇ 6 : Elektrik tesisatı hakkında bilgi edinebilme

DAVRANIŞLAR

1. Evlerde elektriğin prizlerden alınarak kullanıldığını açıklama

2. Bir prizi gösterme

3. Elektrikli ev aletlerine takılı bir fişin prize takılırken nasıl davranılması gerektiğini söyleme, yazma

AMAÇ 7 : Otomobil, otobüs, motosiklet gibi ulaşım araçlarında elektriğin nasıl elde edildiğini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Otomobil, otobüs ve motosiklet gibi araçlarda elektriğin nerelerde kullanıldığını araştırma, sonuçlarını söyleme, yazma ve sınıflandırma

2. Akümülâtörün ulaşım araçlarına elektrik sağlayan bir düzenek olduğunu söyleme, yazma

3. Bir otomobilde akümülâtörün nerede olduğunu gösterme

4. Akümülâtör ve pil arasındaki farkı belirleme

5. Akümülâtörün boşalması olayını açıklama

DERS : FEN BİLGİSİ			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	**Hedef :** Atatürk'ün akılcılığa ve bilime verdiği önemi kavrayabilme **Davranışlar** 1. Hayatımızda akılcılığa ve bilimselliğe yer vermenin neden önemli olduğunu açıklama 2. Bilim ile teknoloji arasındaki ilişkiyi açıklama 3. Bilim ile teknolojinin temelinde akılcılığın yer aldığını söyleme 4. Atatürk'ün akılcılığa ve bilime verdiği önemi açıklama 5. Atatürk'ün akılcılık ve bilim konusundaki sözlerinden örnekler verme	ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCEDE YER ALAN KONULAR *Akılcılık ve bilime verilen önem Bilim ve teknolojiyi uygularken göz önünde bulundurulacak esaslar Bilim ve teknolojinin temeli akılcılık	Fen Bilgisi öğretim programında ve ders kitabının birinci ünitesinin başlangıcında, bu hedef ve davranışları kazandırmaya yönelik bir giriş kısmına yer verilecektir.

SOSYAL BİLGİLER PROGRAMI

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

İlköğretim Okulu Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı, 4, 5, 6 ve 7. sınıflarda haftada üçer ders saati olmak üzere, her sınıf için 36 haftada toplam 108 saatlik bir süre öngörülerek hazırlanmıştır.

Bu dersin eğitim ve öğretiminde;

1. Öğrencilerin, Atatürk ilke ve inkılâplarına bağlı, lâik, demokratik ve çağdaş değerleri benimseyen ve koruyan bireyler olarak yetişmeleri sağlanır.

2. Öğrencilere, Atatürk'ün "Millî kültürümüzü çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkarma" idealini gerçekleştirmek gerektiği bilinci kazandırılır.

3. Her fırsattan yararlanarak öğrencilere, Atatürk'ün "Yurtta sulh, cihanda sulh." ilkesinin ve devletin bağımsızlığının, yurt ve millet bütünlüğünün ancak güçlü olmakla sürdürülebileceği bilinci kazandırılır.

4. Toplumun bireyi olan öğrencilerin güven duygularını kuvvetlendirmek için Atatürk'ün "Türk, övün, çalış, güven." ve "Ne mutlu Türk'üm diyene!" sözleri temel alınır.

5. Öğrencilerin; Türk milletine, Türk bayrağına, Türk ordusuna ve vatanına hizmet eden kişilere karşı sevgi, saygı ve güven duyguları kuvvetlendirilir; millî birlik ve dayanışmanın anlam ve önemi kavratılır.

6. Konular tarih, coğrafya, vatandaşlık, ekonomi, psikoloji, sosyoloji, antropoloji, hukuk ve eğitim alanlarıyla ilişkili olmak üzere çok yönlü bir bütün olarak işlenir.

7. Konuların işlenişinde, programdaki sıraya uymak esas olmakla birlikte öğretmen, ünitelere çevre özelliklerini de dikkate alarak Türk millî eğitiminin genel amaç ve temel ilkelerine uygun yeni konular ekleyebilir veya verilmiş olan konuların yerlerini değiştirebilir.

8. Öğrencilere, demokrasinin çağımızın en güzel yaşam tarzı olduğu kavratılır, demokrasimizin korunması ve geliştirilmesi gerektiği bilinci kazandırılır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik olduğu, cumhuriyetin demokrasi ile bütünleştiği belirtilir, vatan ve cumhuriyet sevgisi telkin edilir.

9. Öğrencilere, çoğulcu demokratik rejimin, başka rejimlerden üstünlüğü, tarihten örnekler verilerek kavratılır. Demokratik bir toplum hayatının gerektirdiği duyuş, düşünüş ve davranışları kazanabilmelerini sağlamak için okul içi eğitici faaliyetlerden yararlanılır. Özellikle, sınıf ve eğitici kol temsilciliklerine aday olmada, çeşitli iş ve grup çalışmalarında öğrenciler cesaretlendirilir.

10. Öğrencilere, vatandaşlık hak ve görevleri ile sorumlulukları kavratılır, yasalara uyma alışkanlığı kazandırılır.

11. Öğrencilere, topluluk hâlinde yaşayan insanların sevgi, saygı ve anlayış duyguları içinde iş birliği yapmaları, birbirlerinin görüş ve düşüncelerine saygı göstermeleri ve başarılarını takdir etmeleri gerektiği benimsetilir.

12. Millî bilince sahip, bilimsel düşünmeye açık, sorumluluk almaya istekli bireylerin yetiştirilmesi esas alınır.

13. Öğrencilere, insan ve toplum hayatının sürekli bir değişme ve gelişme içinde olduğu, insanların ihtiyaçlarının yaşadıkları zaman ve ortama göre farklılıklar ve gelişmeler gösterdiği belirtilir; teknolojinin getirdiği yeniliklerin, insanların yaşam tarzlarını etkilediği veya değiştirdiği, geçmişten ve günümüzden verilecek örneklerle açıklanır.

14. Toplum hayatında insan zekâsının ve gücünün; insana daha rahat, daha mutlu bir yaşam sağlaması için kullanıldığı, elde edilen her başarının birbiri ardından gelen kuşakların çalışmalarının bir sonucu olduğu vurgulanır.

15. İlköğretim okulunu bitirecek öğrencilerden bazılarının bir mesleğe yönelecekleri göz önüne alınarak istihdam alanı çok olan meslekler hakkında bilgiler verilir, bu meslekler ile ilgili iş yerlerine ziyaretler yapılarak bunları tanımaları sağlanır.

Bir meslek sahibi olmanın birey ve vatandaş olarak gerekliliği üzerinde durulur, iş sahibi olmayan bir kişinin toplum içinde yararlı bir birey olamayacağı, onlara her mesleğin kutsal olduğu ve hangi meslekten olursa olsun işini gereğince yapan herkesin saygıdeğer bir insan olacağı düşüncesi benimsetilir.

16. Öğrencilere, Anadolu uygarlıklarına ait tarihî eserlerin ve anıtların tarihin bir belgesi olduğu kavratılır, bunları yıkılmaktan, bozulmaktan ve yabancı ellere geçmekten korumanın, bakım ve temizliklerine önem vermenin millî bir görev olduğu belirtilir.

17. Öğretmen, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı, Kurtuluş Savaşı'ndaki bir zaferin veya Türk inkılâplarıyla ilgili herhangi önemli bir olayın yıl dönümü, Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılması, geçit töreni gibi fırsatlardan yararlanarak Sosyal Bilgiler konularına karşı öğrencilerin ilgisini uyandırır ve bu konuların canlandırılmasına çalışır. Ayrıca gazetelerde, dergilerde çıkan seviyeye uygun yazı ve resimlerle öğrencilerin dikkatini çeker.

18. Öğretmen, tarihî bir olay, Kurtuluş Savaşı veya Türk inkılâplarının herhangi bir yönü üzerinde dururken, bu olayların çevredeki izlerini araştırır ve çocukların dikkatini bunlar üzerine çeker. Atatürk, hayatının herhangi bir safhasında okulun bulunduğu yerde bulunmuş, oradan geçmiş ve orada bir kongre toplamış, bir beyanname yayınlamış, bir nutuk söylemiş veya Türk inkılâplarının önemli bir safhasını başlatmış ise okulun bulunduğu yerde onun adına bir anıt varsa bir binaya, bir caddeye, bir meydana adı verilmiş ise bunlar üzerinde durur.

19. Öğretmen, Osmanlı Devleti'nin son yıllarında ülkenin nasıl geri kaldığını, parçalanıp yok olma durumuna geldiğini ve bu şartlarda Atatürk'ün önderliğinde Türkiye Cumhuriyeti'nin nasıl kurulduğunu, geliştiğini öğrencilere kavratır; bu maksatla Atatürk ilke ve inkılâpları üzerinde önemle durur.

20. Konuların işlenişinde kavramlar, ilgili olduğu konu ile birlikte verilir.

21. Konularda olayların geçtiği yer, zaman, devlet ya da ilgili kişi (padişah, sadrazam, devlet adamı, bilim adamı, komutan vb.) adları belirtilir.

22. Tarihî olaylara yön veren kişilerin yerinde ve zamanında gösterdikleri ileri görüşlülük, yüksek kavrayış, cesaret, fedakârlık ve kahramanlıkları örnek olaylarla kavratılır.

23. Öğretmen, tarih konularını işlerken olayların seyrinden çok neden-sonuç ilişkisi üzerinde durur, varsa günümüze etkilerinden söz eder, ayrıntı sayılabilecek tarih, yer ve kişi isimlerini ezberletmez.

Aynı şekilde öğretmen, coğrafya konularını işlerken, ayrıntı sayılabilecek yer adları ve devamlı değişen istatistik verileri ezberletmek yerine, coğrafî olayların neden ve sonuç analizlerini yapar, insanla doğal ortamın etkileşimi üzerinde durur, sözü edilen olayların farklı dağılış nedenlerini açıklar. Gerekli olan yer adları ve istatistiklerin en tipik olanlarını seçer, istatistikleri grafikler şeklinde sunarak dersi sevimli hâle getirir ve öğrenmeyi kolaylaştırır.

24. Öğrencilere; yurdumuzun doğal kaynaklarının (tarım toprakları, madenler, enerji kaynakları, akarsular, göller, denizler, ormanlar, çayır ve meralar vb.) tükenmez olmadığı, bunlardan gelecek nesillerin de yararlanacağı, dolayısıyla bunların korunması ve verimli kullanılması gerektiği bilinci kazandırılır.

25. Türkiye'nin coğrafî bölgeleri işlenirken;

a. Karadeniz Bölgesi konusunda, Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkışı ile Millî Mücadelemizin başlamış olduğu vurgulanır, Amasya Genelgesi'nin kapsam ve sonuçlarına değinilir, Kastamonu'dan bahsederken şapka ve dolayısıyla kılık kıyafet inkılabından söz edilir.

b. Marmara Bölgesi konusunda, Boğazların önemine ve Lozan Antlaşmasının bu konudaki sonuçları ile daha sonra boğazlara yeni bir statü getiren Montrö (Montreux) Sözleşmesine de yer verilir.

c. Ege Bölgesi işlenirken, Millî Mücadele yıllarında bu bölgede yapılan savaşlar ve sonuçlarından bahsedilir.

ç. İç Anadolu Bölgesi konusunda, Sivas Kongresi ve önemi, Atatürk'ün Ankara'ya gelişi, Sakarya Meydan Muharebesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılışı ve Ankara'nın başkent oluşunun coğrafî nedenleri üzerinde durulur.

d. Akdeniz Bölgesi konusunda, Atatürk'ün Hatay'ın ana vatana katılmasına verdiği önemden söz edilir.

e. Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri konularında, Erzurum Kongresi ile bu kongrede alınan kararların önem ve sonuçlarına yer verilir; ayrıca bölgeler incelenirken bu bölge halkının, Millî Mücadele sırasındaki kahramanlıkları (Gazi Antep, Şanlı Urfa ve Kahraman Maraş örnekleriyle) açıklanır.

26. Yurdumuzun jeopolitik konumunun önemi ve bunun doğurduğu sonuçlar üzerinde özellikle durulur.

27. Türkiye'de nüfus konusu işlenirken, Atatürk'ün eğitime ve öğretime verdiği önem, yeni Türk alfabesinin kabul edilmesi ve okuma yazma seferberliği üzerinde önemle durulur.

28. Türkiye ekonomisi konusu işlenirken; Lozan Barış Antlaşması ile kapitülâsyonların kaldırılması ve bunun ekonomik yönden sonuçları açıklanır. Atatürk'ün tarım, endüstri ve madencilik alanlarında yapılması gerekenler konusundaki görüşleri belirtilir.

29. Konuların işlenişinde, yalnız ders kitapları ile yetinilmez, öğrencinin seviyesine uygun çeşitli kaynaklardan da yararlanılır. Böylece, öğrencinin araştırma yapması ve bunu alışkanlık hâline getirmesi sağlanır.

30. Konuların işlenişinde, yalnız anlatım ve soru-cevap teknikleriyle yetinilmeyip konuların özelliğine göre münazara, örnek olay incelemesi, problem çözme gibi öğrenciyi aktif kılan, onu araştırmaya ve incelemeye sevk eden tekniklere de başvurulur.

31. Öğrencilerin, çalışma ortamları -yalnız derslikler değil- aile, okul, çeşitli topluluklar, kitaplıklar, müzeler, sergiler, vb. yerleri de kapsar. Öğrencilere bu yerlerde incelemeler, gezi, gözlem ve ilgili kişilerle görüşmeler de yaptırılır.

32. Öğretmenin belirleyeceği bazı ünitelerde küme çalışması yöntemi uygulanır. Bu suretle öğrencilerin; çeşitli kaynaklardan bilgi elde etme ve bilgilerini başkalarına sunma yolları, yardımlaşma, iş birliği yapma, birlikte çalışma, eleştirel düşünme, başkalarının

rüşlerine saygı duyma, gruba katılma, grubu yönetme, kendine güvenme, sorumluluk alma, topluluk karşısında konuşabilme... becerileri geliştirilir.

33. Konulardaki önemli tarihî olaylar, öğrencilerle birlikte tarih şeridine işlenerek onlarda zaman kavramı geliştirilir.

34. Tarihî tablolar, resimler, kartpostallar incelenip bunlarla konular somutlaştırılır. Resimler, ünite köşelerinde veya okulun çeşitli yerlerinde sergilenir ve gelecek yıllarda da kullanılabilecek albüm hâline getirilir.

35. Programda araç listesinde belirtilen harita, yer küre, video kaset, film, film şeridi. slâytlar vb. eğitim araçları donatım merkez müdürlükleri ile Film-Radyo ve Televizyonla Eğitim Başkanlığından sağlanarak konuların işlenişi sırasında yeri geldikçe etkili bir şekilde kullanılır. Konularla ilgili bulunabilen eğitim araç ve gereçlerinden -bilgisayar, CD ve disketlerden- yararlanılır.

36. Konuların işlenişinde, "yakından uzağa, somuttan soyuta, basitten karmaşığa" ilkesine uyulur.

37. Konuların özelliklerine göre ilgili haritalar ve atlaslar üzerinde gerekli çalışmalar yapılır. Ayrıca gerekli bilgiler, dilsiz haritalar üzerine işlenir.

38. Ders kitaplarında yer alan istatistikî bilgiler ile bunlara dayalı olarak hazırlanan harita. grafik ve şemaların en son verileri içermesine dikkat edilir ve çalışmalar buna göre yapılır.

39. Öğretmen, ders kitabında yer alan millî, ahlakî, insanî, manevî ve kültürel değerler bakımından besleyici; demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici ve bu değerlerle ilgili ders konularını sevdirici okuma parçalarından (her ünitede en çok iki okuma parçası) derslerin işlenişi sırasında araç olarak yararlanılır.

40. Öğretmen, geçmiş uygarlıkları anlatıp tarihî kalıntılar üzerinde dururken öğrencilere. o devirden kalan yurda ve insanlığa hizmet etmiş, orada doğmuş ve orada yaşamış Türk büyüklerinin müzelerde korunan yazılı ve yazısız eserleriyle araç-gereçleri incelettirir.

41. Öğrencilerin davranışlarındaki gelişmeler ve edindikleri alışkanlıklar gözlenir, kazandıkları bilgiler, çeşitli teknikler ve ölçme araçları ile ölçülüp değerlendirilir.

42. Eylül 1999 tarih ve 2504 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yer alan "Atatürkçülükle ilgili konular", bütünüyle ve bütün yönleriyle (açıklamalar, hedefler ve davranışlar) 4, 5, 6, 7. Sınıf Sosyal Bilgiler öğretim programı için aynen geçerlidir.

43. Bu programa göre hazırlanacak ders kitaplarının forma sayıları aşağıda gösterilmiştir:

SINIF	A4	B5
4	6-7	9-10
5	6-7	9-10
6	7-8	10-12
7	8-9	11-13

GENEL AMAÇLAR

Öğrenciler bu derste :

A. Vatandaşlık görevleri ve sorumlulukları yönünden;

1. Ailesine, milletine, vatanına, Atatürk inkılâp ve ilkelerine bağlı, çalışkan, araştırıcı, özverili, erdemli, girişimci iyi insan, iyi vatandaş olarak yetişirler.

2. Türk milletinin dünya tarihindeki önemini, milletler ailesi içindeki onurlu geçmişini ve yerini, insanlığa yaptığı hizmetleri kavrayarak büyük bir milletin evlâtları olduklarını anlar, milletin geleceğine olan güvenlerini artırır ve Türk milletinin ülküsünü gerçekleştirmek için her fedakârlığı göze alabilecek bir karakter kazanırlar.

3. Türkiye Cumhuriyeti'nin insan haklarına dayanan millî, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olduğunu bilir; cumhuriyet rejiminin özelliklerini ve önemini kavrarlar.

4. Topluluk hâlinde yaşamanın bir zaruret olduğunu, millet kavramını ve Türk milletinin karakterini kavrar; Türk milletine, Türk bayrağına, Türk askerine ve ordusuna sevgi, saygı ve güven duygularını kuvvetlendirirler.

5. Türk milletinin zekâ ve kabiliyetini, çalışkanlığını, ilim ve sanatseverliğini, estetik zevkini, insanlık duygusunun yüceliğini benimseyerek bu üstün özellikleri davranış hâline getirirler.

6. Millet ve yurt işlerini her şeyin üstünde tutarak milleti ve yurdu için canla başla hizmet etmeyi alışkanlık ve ilke hâline getirirler.

7. Tarihte milletimize ve insanlığa hizmet etmiş olan Türk büyüklerini tanır; tarihî olaylara yön veren kişilerin yerinde ve zamanında gösterdikleri ileri görüşlülük, yüksek kavrayış, cesaret, fedakârlık ve kahramanlıklarının tarihin akışını nasıl etkilediğini kavrarlar.

8. Toplumu yönlendiren Mustafa Kemal Atatürk ve diğer Türk büyüklerinin sadece millî değil, evrensel yönlerini de kavrayarak ve takdir ederek; milletimize de düşen insanlık görevleri bulunduğunu görür, insanlığa sevgi, saygı ve hizmet verme bilincine varırlar.

9. Türk İnkılâbının anlamını, ayrı ayrı yönlerden önemini, Türkiye'nin refah ve mutluğuna yaptığı ve ülkenin geleeğine yapacağı etkiyi kavrar; Türk İnkılâbının değerlerine bağlı ve bunları her zaman korumaya hazır, fedakâr birer Türk evlâdı olarak yetişirler.

10. Bugünkü uygarlığın uzun bir geçmişin eseri olduğunu kavrar; bu uygarlıkta Türk milletinin hizmetini ve payını anlayarak Atatürk'ün direktifleri uyarınca "millî kültürümüzü çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkarma" yolunda her fedakârlığı göze alabilme bilincini kazanırlar.

11. Bugünü daha iyi değerlendirebilmeleri için geçmiş çağlardaki sosyal, ekonomik ve siyasî olayların neden ve sonuçlarını günümüzle kıyaslama yaparak düşünme, araştırma ve akıl yürütme yeteneğini geliştirirler.

12. Her yerde görev ve sorumluluk alabilecek hâle gelir, aile bütünlüğüne bağlılık kazanır, ailenin refah ve mutluluğu için sorumluluk ve görev duygularını geliştirirler.

13. Kanun kavramını benimser; kanunlara ve devlet otoritesine uyma duygusunu ve alışkanlığını kazanırlar.

14. Çevresindeki eski, yeni sanat ve kültür eserlerini, müze ve anıtlar gibi millî değerlerimizi tanır; onları korumak gerektiğini öğrenirler.

B. Toplumda insanların birbirleriyle olan ilişkileri yönünden;

1. İnsanların birbirlerine muhtaç olduklarını anlar; grup faaliyetlerine katılmanın, başkalarına yardım etmenin önemini takdir eder ve bunu uygulayabilir hâle gelirler.

2. İnsanların karşılıklı hak ve sorumluluklar taşıdıklarını ve birbirlerini görüş ve inanışlarını, saygı ve hoşgörü ile karşılamaları gerektiğini benimserler.

3. Beraber çalışma, sorumluluk alma, yardımlaşma ve karar verme kurallarını uygulamayı öğrenirler.

4. Bütün çalışmalarını demokratik yaşayışın kurallarına göre düzenlemeyi öğrenirler.

5. Aile, okul ve toplum hayatının dayandığı temel ilkeleri ve topluluk hâlinde yaşamanın zorunluluğunu kavrarlar.

6. Trafik kurallarına uymayı alışkanlık hâline getirirler.

C. Çevreyi, yurdu ve dünyayı tanıma yetenekleri yönünden;

1. Yurdumuzun, dünya üzerindeki yerinin önemini kavrar, ülkemizin kalkınmasında severek sorumluluk alma duygularını geliştirirler.

2. Türkiye'nin, yakın ve uzak komşu ülkeler ve diğer dünya ülkeleriyle olan ilişkileri hakkında genel bilgi kazanırlar.

3. Türklerin yaşadığı diğer ülke ve bölgelerin coğrafî özelliklerini öğrenirler, Türklerin geniş bir alanda yaşayan büyük bir millet olduğunu kavrarlar.

4. İnsanların birbirleriyle ve coğrafî çevreleriyle karşılıklı etkilerini, insan topluluklarının yaşama şekillerini ve geçinme yollarını inceler; yurdun ekonomik kalkınmasında bilgili ve etkili birer vatandaş olarak yetişirler.

5. Plân, kroki, harita ve grafik bilgileri kazanarak onlardan yararlanabilir hâle gelirler.

6. Çevreyi korumanın günümüz ve gelecek yıllar için önemini kavrarlar.

7. Yaşanabilir bir çevrenin temel insan hakkı olduğunu kavrarlar.

Ç. Ekonomik yaşama fikrini ve yeteneklerini geliştirmek yönünden;

1. Yakın çevrenin ekonomik değerleri ile millî kaynaklarımızı tanır ve bunları korumanın bir ödev olduğunu kavrarlar.

2. Kendi eşyasını, okulunu, okul eşya ve araçlarını dikkatli kullanma ve koruma alışkanlığını kazanırlar.

3. Tutumlu olma ve plânlı çalışma alışkanlığını elde ederler.

4. Üretim, tüketim ve dağıtımla ilgili temel bilgileri öğrenirler.

5. İnsan topluluklarının yaşama şekillerini ve geçinme yollarını inceler ve bunlar arasındaki ekonomik ilişkileri öğrenirler.

6. Turizmin anlamını, özellikle yurdumuz için önemini kavrarlar.

7. Nüfus artış hızının eğitime ve ekonomiye olan etkisini kavrarlar.

5. SINIF

ÖZEL AMAÇLAR

ÜNİTE 1

VATAN VE MİLLET

1. "Vatan ve Millet" ünitesinde geçen kavramların anlam bilgisi
2. Vatan sevgisinin önemini kavrayabilme
3. Milleti oluşturan ögeler bilgisi
4. Millet sevgisinin önemini kavrayabilme
5. Türk milletinin özellikleri bilgisi
6. Vatanını ve milletini seven bir kişiliğe sahip oluş
7. Vatanın bütünlüğü ve birliği için özveride bulunma bilincine sahip oluş

ÜNİTE 2

CUMHURİYETE NASIL KAVUŞTUK?

1. "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk?" ünitesinde geçen kavramların anlam bilgisi
2. Mondros Ateşkes Anlaşması ile ilgili temel olgular bilgisi
3. Mondros Ateşkes Anlaşması ile ilgili temel olguları açıklayabilme
4. Kurtuluş Savaşı döneminde geçen temel olgular bilgisi
5. Kurtuluş Savaşı döneminde geçen temel olguları açıklayabilme
6. Barış döneminde geçen temel olgular bilgisi
7. Barış döneminde geçen temel olguları açıklayabilme
8. "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk?" ünitesiyle ilgili haritaları okuyabilme
9. Türk inkılâbı ile ilgili sınıflamalar bilgisi
10. Türk inkılâbı ile ilgili olgular bilgisi
11. Türk inkılâbının önemini kavrayabilme
12. İnkılâpların korunmasındaki sorumluluğumuzun farkında oluş

ÜNİTE 3

GÜZEL YURDUMUZ TÜRKİYE

1. "Güzel Yurdumuz Türkiye" ünitesinde geçen kavramların anlam bilgisi
2. Türkiye'nin dünya üzerindeki yerini tanıyabilme
3. Yurdumuzun yeryüzü şekilleri bilgisi
4. Yeryüzü şekillerinin yaşantımız üzerindeki etkilerini açıklayabilme
5. Yurdumuzdaki iklim çeşitleri ile ilgili sınıflamalar bilgisi

6. Yurdumuzdaki iklim çeşitlerinin etki alanları bilgisi
7. Yurdumuzun doğal bitki örtüsü bilgisi
8. Yurdumuzdaki doğal bitki örtüsünün önemini kavrayabilme
9. Yurdumuzun akarsularını tanıyabilme
10. Yurdumuzun akarsularının özellikleri bilgisi
11. Yurdumuzun akarsularından sağlanan yararları açıklayabilme
12. Yurdumuzun göllerini tanıyabilme
13. Yurdumuzun göllerinin özellikleri bilgisi
14. Yurdumuz göllerinden sağlanan yararları açıklayabilme
15. Türkiye'de doğup sınır aşan akarsuların bilgisi
16. Türkiye'den doğup sınır aşan akarsuların önemini kavrayabilme
17. Yurdumuzu çevreleyen denizleri tanıyabilme
18. Yurdumuzu çevreleyen denizlerin özellikleri bilgisi
19. Yurdumuzun boğazlarını tanıyabilme
20. Yurdumuzun boğazlarının özellikleri bilgisi
21. Yurdumuzun kara sınırlarını tanıyabilme
22. Yurdumuzun kara sınırlarının özellikleri bilgisi
23. Doğal çevrenin önemini kavrayabilme
24. Çevre sorunları ile ilgili sınıflamalar bilgisi
25. Çevre sorunlarının doğurduğu sonuçları açıklayabilme
26. Çevre sorunlarının çözümünde alınacak önlemleri açıklayabilme
27. Çevre sorunlarının çözümünde üzerine düşen görevleri yapmaya istekli oluş
28. Çevre sorunlarının çözümünde devlete düşen görevlerin farkında oluş
29. Doğal afetlerden korunma yolları bilgisi
30. Doğal afetlerde insan ve çevre sağlığının korunmasının önemini kavrayabilme
31. Doğal afetlerde söylentilere karşı dikkatli oluş
32. Depremlerin meydana getirebileceği diğer zincirleme afetlerin farkında oluş
33. Orman yangınlarının ülkemize verdiği zararın farkında oluş
34. Ormanların yurdumuz için önemini kavrayabilme

ÜNİTE 4

İSLÂMİYETİN DOĞUŞU, YAYILIŞI VE TÜRKLER

1. "İslâmiyetin Doğuşu, Yayılışı ve Türkler" ünitesinde geçen kavramların anlam bilgisi
2. İslâmiyetten önce Arapların yaşayış özellikleri bilgisi
3. Hz. Muhammed'in hayatı bilgisi
4. İslâmiyetten önce Türklerin yaşayış özellikleri bilgisi
5. İslâmiyetin doğuşu ile ilgili temel olgular bilgisi
6. İslâmiyetin doğuşu ile ilgili temel olguları açıklayabilme
7. İslâmiyetin yayılışı ile ilgili temel olgular bilgisi
8. İslâmiyetin yayılışı ile ilgili temel olguları açıklayabilme
9. Türklerin İslâmiyeti kabulünü açıklayabilme
10. Türklerin İslâmiyete hizmetlerinin farkında oluş
11. Orta Asya ve Yakın Doğu'da kurulan Türk Devletlerini tanıyabilme
12. Orta Asya ve Yakın Doğu'da kurulan Türk Devletlerindeki kültür ve uygarlığın özellikleri bilgisi

SOSYAL BİLGİLER DERSİ 5. SINIF ÜNETİLERİNİN DAĞILIMI

ÜNİTELER	AMAÇ SAYISI	ÖNGÖRÜLEN DERS SAATİ SAYISI	ORAN %
1. VATAN VE MİLLET	7	12	11
2. CUMHURİYETE NASIL KAVUŞTUK?	12	39	36
3. GÜZEL YURDUMUZ TÜRKİYE	31	36	33
4. İSLÂMİYETİN DOĞUŞU, YAYILIŞI VE TÜRKLER	12	21	20
TOPLAM	62	108	100

KONULAR

ÜNİTE 1

VATAN VE MİLLET

A. Vatan ve Vatan Sevgisi

B. Millet ve Millet Sevgisi

1. Milleti oluşturan ögeler

a. Dil birliği

b. Tarih birliği

c. Yurt birliği

ç. Kültür birliği

d. Ülkü birliği

2. Türk milletinin özellikleri (Mutlu ve başarılı olmanın temel ilkelerinden olan çalışkanlık, doğruluk, hoşgörülü olmak, konuseverlik, yardımseverlik, cesaret, büyüklere saygı, küçüklere sevgi özellikle vurgulanacaktır.)

ÜNİTE 2

CUMHURİYETE NASIL KAVUŞTUK?

A. Mondros Ateşkes Anlaşması (Osmanlı Devleti'nin yıkılışına kadar kısa bir açıklama yapılacaktır.)

1. Mondros Ateşkes Anlaşmasından sonra Osmanlı Devleti'nin durumu

2. Mondros Ateşkes Anlaşmasından sonra yurdumuzun durumu

B. Kurtuluş Savaşı

1. Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı

2. Millî bilincin güçlendirilmesi

a. Genelgeler (Amasya Genelgesi)

b. Kongreler (Erzurum ve Sivas kongreleri)

c) Misâk-ı Millî (Ulusal Ant) ve önemi

ç. Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışı

C. Savaş Dönemi

1. Doğu cephesi

2. Güney cephesi

3. Batı cephesi

Ç. Barış Dönemi

1. Mudanya Ateşkes Anlaşması

2. Lozan Barış Antlaşması

D. Türk İnkılâbı ve Önemi

1. Çağdaşlaşma

2. Siyasal alanda inkılâp (saltanatın kaldırılması, cumhuriyetin ilânı, halifeliğin kaldırılması)

3. Hukuk alanında inkılâp (Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu (Anayasa), Türk Medenî Kanunu ve Türk Ceza Kanunu)

4. Eğitim ve kültür alanında inkılâp

a. Millî Eğitim (öğretim birliğinin sağlanması, öğretimin yaygınlaştırılması, Millî Eğitim sisteminin gözeteceği esaslar ve yeni Türk harflerinin kabulü)

b. Millî kültür (medeniyet-kültür ilişkileri, taklitçilikten kaçınma)

5. Toplumsal alanda inkılâp (kıyafette değişiklik, takvim, saat ve ölçülerde değişiklik, soyadı kanunu, Türk kadın hakları)

6. Ekonomik alanda inkılâp (millî ekonominin kurulması, tarım, ticaret, sanayi ve bayındırlık alanında gelişmeler)

7. Türk inkılâbının önemi, bize kazandırdıkları ve bu konudaki sorumluluklarımız

E. Atatürkçü Düşünce Sistemi

1. Atatürk'ün kendi düşünce sistemini oluşturmasına neden olan etkenler

2. Atatürkçülüğün tanımı ve önemi

3. Atatürkçülüğün nitelikleri

4. Atatürkçü düşüncede millî güç unsurları

5. Atatürk ilke ve inkılâplarının dayandığı esaslar

6. Atatürk ilkeleri

a. Cumhuriyetçilik ilkesi

b. Milliyetçilik ilkesi

c. Halkçılık ilkesi

ç. Devletçilik ilkesi

d. Lâiklik ilkesi

e. İnkılâpçılık ilkesi

7. Atatürk ilkelerine sahip çıkmak ve devamlılığını sağlamak

F. Cumhuriyetimizin Kurucusu : Atatürk

1. Atatürk'ün hayatı

2. Atatürk'ün kişiliği ve özellikleri

3. Atatürk'ün son günleri ve ölümü

4. Atatürk'le ilgili anılar

ÜNİTE 3

GÜZEL YURDUMUZ TÜRKİYE

A. Yurdumuza Genel Bakış

1. Türkiye'nin Dünya üzerindeki yeri

2. Türkiye'nin Dünya üzerindeki yerinin önemi

B. Yurdumuzun Doğal Durumu

1. Yeryüzü şekilleri (Genel özellikleri verildikten sonra bunların hayatımız üzerindeki etkileri kısaca açıklanacaktır.)

2. İklimi ve etki alanları (Akdeniz iklimi, Karadeniz iklimi ve karasal iklimin özellikleri ile bu iklimlerin yurdumuzdaki etki alanları haritadan da yararlanarak belirtilecektir.)

3. Doğal bitki örtüsü (Doğal bitki örtüsünün genel özellikleri açıklandıktan sonra ormanlarımızın yararları üzerinde durulacaktır.)

4. Akarsuları ve gölleri (Başlıca akarsular ve göller harita üzerinde de gösterilerek belirtilecek ve bunlardan sağlanan yararlar ile bu suların kirletilmemelerinin önemi üzerinde durulacaktır. Sınır aşan akarsularımızın ekonomik ve politik önemi de kısaca vurgulanacaktır.)

5. Yurdumuzu çevreleyen denizler ve genel özellikleri ile bunlardan sağlanan yararlar

6. Türkiye'nin kara sınırları ve genel özellikleri

C. Doğal Çevremizin Önemi ve Sorunları

1. Doğal çevremiz ve önemi

2. Çevre sorunları ve sonuçları

a. Hava kirliliği ve sonuçları

b. Toprak kirliliği ve sonuçları

c. Su (deniz, göl, akarsu) kirliliği ve sonuçları

(Katı atıkların ve geri dönüşümü olmayan maddelerin hava, toprak ve su kirliliğine etkileri belirtilecek, bunların değerlendirilmesi üzerinde özellikle durulacaktır.)

ç. Gürültü ve sonuçları

Ç. Çevre Sorunlarının Çözümü

1. Çevre sorunlarının çözümünde bize düşen görevler

2. Çevre sorunlarının çözümünde devlete düşen görevler

D. Doğal Afetler ve Korunma Yolları

1. Depremler ve korunma yolları (Deprem öncesinde alınacak önlemlerle ilgili olarak yerleşim alanının seçimi, sağlam zeminin belirlenmesi, bina yapımı, bina yapımında kullanılması gereken malzemelerin kalitesi ve bu konularla ilgili yasal düzenlemeler öğrencinin düzeyine uygun olarak verilecektir.)

2. Erozyon ve önleme çalışmaları (TEMA Vakfı ve bu kuruluşun bu alandaki çalışmaları üzerinde de durulacaktır.)

3. Sel baskınları ve önleme çalışmaları

4. Toprak kayması ve önleme çalışmaları

5. Çığ ve buna karşı alınabilecek önlemler

6. Yangınlar (Özellikle ülkemizdeki orman yangınlarının sonuçları üzerinde durulacaktır.)

7. Doğal afetlerde söylentilerin kaynağı, etkileri ve alınabilecek önlemler (Doğal afetlerde ortaya çıkan söylentiler karşısında bilimin ve bilim adamlarının söylemlerine göre hareket edilmesinin gerekliliği vurgulanacaktır.)

8. Doğal afetlerde insan ve çevre sağlığının korunması

ÜNİTE 4

İSLÂMİYETİN DOĞUŞU, YAYILIŞI VE TÜRKLER

A. İslâmiyetten Önce Araplar (1. Arapların din ve inanışları, 2. Arapların sosyal yaşamı)

B. İslâmiyetin Doğuşu

1. Hz. Muhammed'in hayatı ve peygamberliği

2. Hicret ve Hz. Muhammed'in seferleri (Hicret ve seferlerin neden ve sonuçları üzerinde durulacaktır.)

C. İslâmiyetin Yayılışı (Hz. Muhammed, Dört Halife, Emevîler ve Abbasîler dönemlerinde İslâmiyetin yayılışı haritaya dayalı olarak işlenecektir.)

Ç. İslâm Kültür ve Uygarlığı

1. Devlet yönetimi

2. Din ve inanış

3. Sosyal ve ekonomik yaşam

4. Yazı, dil ve edebiyat

5. Bilim ve sanat

D. Türkler ve İslâmiyet

1. İslâmiyetten önce Türklerin din ve inanışları
2. İslâmiyetten önce Türklerin sosyal hayatı
3. Türklerin İslâmiyeti kabulü (Türk-Arap ilişkileri de ele alınacaktır.)
4. Türklerin İslâmiyete hizmetleri

E. Orta Asya ve Yakın Doğu'da Kurulan Türk Devletleri

1. Karahanlılar
2. Gazneliler
3. Büyük Selçuklu Devleti
4. Eyyûbîler
5. Memlûkler

(Bu devletlerin kurulduğu yer, kurucuları, önemli siyasal olayları ve yıkılışları üzerinde durulacaktır.)

F. Orta Asya ve Yakın Doğu'da Kurulan Türk Devletlerinde Kültür ve Uygarlık

1. Devlet yönetimi
2. Din ve inanış
3. Sosyal ve ekonomik yaşam
4. Yazı, dil ve edebiyat
5. Bilim ve sanat

DERS : SOSYAL BİLGİLER			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	**Hedef :** Atatürk'ün hayatıyla ilgili olayları ve olguları kavrayabilme **Davranışlar** 1. Akılcılığın ve bilimselliğin neden Atatürk'ün fikir hayatını oluşturan temel ilkeler arasında yer aldığını açıklama 2. Dayanışma ve barışçılığın neden Atatürk'ün fikir hayatını oluşturan temel ilkeler arasında yer aldığını açıklama 3. İnsan sevgisi ve evrenselliğin neden Atatürk'ün fikir hayatını oluşturan temel ilkeler arasında yer aldığını açıklama 4. Atatürk'ün Trablusgarb Savaşı'nda kazandığı başarıyı açıklama 5. Atatürk'ün Çanakkale Zaferi'nin kazanılmasındaki rolünü açıklama 6. Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı'nda kazandığı başarılara örnekler verme 7. TBMM'nin kimin önderliğinde açıldığını söyleme 8. Cumhuriyet'in kimin önderliğinde ilân edildiğini söyleme 9. İlk Cumhurbaşkanımızın Atatürk olduğunu söyleme 10. Atatürk'ün Cumhurbaşkanı olarak devleti en iyi şekilde yönettiğini söyleme 11. Atatürk'ün en büyük eserinin neden Türkiye Cumhuriyeti olduğunu açıklama 12. Atatürk'ün önderliğinde çeşitli alanlardaki inkılâpları açıklama	ATATÜRK'ÜN HAYATI *Fikir hayatı *Askerlik hayatı *Siyasî hayatı *Eserleri	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.

DERS : SOSYAL BİLGİLER			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	**Hedef :** Atatürk'ün son günleri ile ilglii olaylar ve olgular bilgisi **Davranışlar** 1. Atatürk'ün hastalığı sırasında bile görev ve sorumluluğunu yerine getirdiğini söyleme 2. Son günlerinde bile memleketin iç işleri ile ilgilendiğini söyleme 3. Hastalığı sırasında katıldığı yurt içi gezilerin hangileri olduğunu açıklama 4. Memleketin dış işleri ile ilgilendiğini söyleme 5. Atatürk'ün, Hatay'ın Türkiye'ye katılması için çok çalıştığını söyleme 6. Atatürk'ün son günlerinde vasiyetini yazdığını ve servetinin büyük bir kısmını Türk milletine bıraktığını söyleme	*Atatürk'ün son günleri	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Atatürk'le ilgili anılardan zevk alış **Davranışlar** 1. Atatürk'ün siyasî hayatı/son günleri ile ilgili bir anıyı okuma 2. Anıda geçen önemli olayları açıklama 3. Anıda geçen olayların günümüz için önemini açıklama	Atatürk'le ilgili anılar	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Atatürk'ün kişiliğini ve özelliklerini tanımaya ilgi duyuş **Davranışlar** 1. Atatürk'ün çok yönlü bir önder olduğunu söyleme 2. Atatürk'ün öğreticilik yönünü açıklama 3. Atatürk'ün iyi bir yönetici olduğunu açıklama 4. Atatürk'ün ileri görüşlülğüne örnekler verme 5. Atatürk'ün gerçekleri milletine açıkça anlattığına örnekler verme 6. Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı'nda Türk milletini nasıl aynı amaç etrafında birleştirdiğini açıklama	ATATÜRK'ÜN KİŞİLİĞİ VE ÖZELLİKLERİ *Çok yönlülüğü *Önder oluşu *Öğreticilik yönü *Yöneticiliği *İleri görüşlülüğü *Açık sözlülüğü *Birleştirme ve bütünleştirme gücü	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.

DERS : SOSYAL BİLGİLER			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	**Hedef :** Atatürk'ün kişiliğini ve özelliklerini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Atatürk'ün Türk milletinin temel özelliklerini vurgulayan bir Türk büyüğü olduğunu açıklama 2. Atatürk'ün vatan ve millet sevgisini örneklerle açıklama 3. Atatürk'ün insan sevgisine örnekler verme	*Türk milletinin temel özelliklerini vurgulayan Türk büyüğü oluşu *Vatan ve millet sevgisi *İnsan sevgisi	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Vatan ve Millet " ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Atatürk'ün düşünce sistemini oluştururken dünyadaki ve ülkedeki olaylardan etkilendiğini açıklayabilme **Davranışlar** 1. Atatürk'ün dünyada meydana gelen siyasî, ekonomik, sosyal, kültürel ve bilimsel gelişmeleri izlediğini söyleme 2. Bunlardan yararlanarak devletin ve ülkenin içinde bulunduğu siyasî, ekonomik, sosyal, kültürel ve askerî durumu değerlendirdiğini söyleme 3. Ülkenin içinde bulunduğu durumdan kurtarılması için çözüm yolları aradığını söyleme 4. Atatürk'ün hürriyet ve bağımsızlığa verdiği önemi açıklama 5. Atatürk'ün millî egemenliği esas alan yeni bir devlet kurmanın gerekli olduğuna inandığını söyleme 6. Atatürk'ün yıkılmış olan Osmanlı Devleti'nin yerine yeni bir Türk Devleti'ni kurmak için çok çalıştığını söyleme 7. Atatürk'ün, gücünü, tarih boyunca bağımsız yaşamayı ilke edinmiş olan Türk milletinden aldığını söyleme 8. Atatürkçü düşünce sisteminin bu şartlarda oluştuğunu söyleme	ATATÜRK'ÜN DÜŞÜNCE SİSTEMİNİ OLUŞTURMASINA NEDEN OLAN ETKENLER *Padişah ve hükûmetin durumu *Siyasî durum *Ekonomik durum *Sosyal ve kültürel durum *Askerî durum *Bağımsızlık ihtiyacı	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Atatürkçülüğü tanımlayabilme **Davranışlar** 1. Atatürkçülüğün, Türk milletinin bugün ve gelecekte tam bağımsız olmasını amaçladığını söyleme 2. Atatürkçülüğün, Türk milletinin bugün ve gelecekte huzur ve refah içinde yaşamasını amaçladığını söyleme 3. Atatürkçülüğün, devlet yönetiminde millet egemenliğini esas aldığını söyleme 4. Atatürkçülüğün, aklın ve bilimin rehberliğinde Türk kültürünü çağdaş uygarlık düzeyi üzerine çakırmayı amaçladığını söyleme	ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE SİSTEMİ *Atatürkçülüğün tanımı ve önemi	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.

DERS : SOSYAL BİLGİLER			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	5. Atatürkçülüğün dayandığı esasların Atatürk tarafından ortaya konulduğunu söyleme 6. Atatürkçülüğün gerçekçi fikirlere dayandığını söyleme		
	Hedef : Atatürkçülüğün önemini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Atatürkçülüğün amacının Türk milletinin bağımsız yaşaması olduğunu söyleme 2. Atatürkçülüğün, Türk milletinin devlet idaresinde söz sahibi olmasına dayandığını söyleme 3. Atatürkçülüğün, aklın ve bilimin rehberliğinde Türk toplumunun huzur ve esenlik içinde yaşamasını esas aldığını açıklama 4. Atatürkçülüğün, Türk milletinin çağdaşlaşmasını hedeflediğini açıklama		Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Atatürkçülüğün bir bütün olduğunu fark edebilme **Davranışlar** 1. Atatürkçülüğü oluşturan ilke ve esasların birbirini tamamladığını ve bir bütün oluşturduğunu söyleme 2. Atatürkçülüğün Türk milletinin ihtiyaçlarından ve gerçeklerinden ortaya çıkan bir düşünce sistemi olduğunu söyleme	*Atatürkçülük bir bütündür	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Diğer din, örf ve adetlere hoşgörülü olmanın gereğini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Din ve vicdan hürriyetinin önemini açıklama 2. Diğer dini inançlara hoşgörü göstermenin önemini açıklama 3. Diğer örf ve adetlere hoşgörü göstermenin önemini açıklama 4. Atatürk'ün diğer milletlerin örf ve adetlerine hoşgörülü olduğunu söyleme	ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCEDE YER ALAN KONULAR *Diğer din, örf ve adetlere hoşgörü	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Vatan ve Millet" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Türk kadının toplumdaki yerini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Türk toplum hayatında kadına verilen önemi açıklama 2. Kadının toplum hayatında sahip olduğu haklara Türk tarihinden örnekler verme 3. Türk kadınının Kurtuluş Savaşı'ndaki yerini örnekler vererek açıklama	*Türk kadınının toplumdaki yeri Türk kadınının tarihteki yeri Sosyal hakları Siyasal hakları	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.

DERS : SOSYAL BİLGİLER			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	**Hedef** : Atatürk'ün kadın haklarına önem verdiğini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Kadınların Cumhuriyet yönetimi sayesinde elde ettikleri sosyal ve siyasal hakları açıklama 2. Türk kadınlarının Atatürk'ün sayesinde birçok Avrupa ülkesindeki kadınlardan daha önce siyasal haklara kavuştuğunu söyleme 3. Atatürk'ün kadın hakları konusundaki görüşlerinden örnekler verme		Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Atatürk'ün barışçı bir devlet adamı olduğunu kavrayabilme **Davranışlar** 1. Atatürk'ün yurtta barışa önem verdiğini söyleme 2. Atatürk'ün dünyada barışa önem verdiğini söyleme 3. Atatürk'ün barışcı bir devlet adamı olduğunu açıklama	*"Yurtta sulh cihanda sulh" prensibi	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Atatürk'ün çağdaşlaşma anlayışında taklitçilikten kaçınmanın önemini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Atatürk'ün çağdaşlaşma anlayışının temel özelliklerini açıklama 2. Atatürk'ün çağdaşlaşma anlayışında taklitçiliğe yer olmadığını söyleme	*Taklitçilikten kaçınmak	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Atatürk'ün millî eğitim konusundaki düşüncelerini/uygulamalarını fark edebilme **Davranışlar** 1. Atatürk'ün eğitimin millî ve çağdaş olmasına önem verdiğini söyleme 2. Atatürk'ün öğretim birliğine önem verdiğini söyleme 3. Atatürk'ün karma eğitime neden önem verdiğini açıklama 4. Atatürk'ün eğitim ve öğretim de lâiklik ilkesine önem verdiğini söyleme 5. Eğitim ve öğretimde lâiklik ilkesine niçin bağlı kalmak gerektiğini açıklama 6. Atatürk'ün eğitimin yaygınlaştırılmasını amaçladığını söyleme 7. Atatürk'ün millî kültürümüzün yaygınlaştırılmasına önem verdiğini söyleme	*Eğitim politikası Millî olmalı Çağdaş olmalı *Millî eğitim sisteminin esasları Öğretim birliğinin sağlanması Eğitimin yaygınlaştırılması Eğitimde lâiklik ilkesi Millî kültürümüzün yaygınlaştırılması	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.

DERS : SOSYAL BİLGİLER			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	**Hedef :** Atatürk'ün Türk Dili ve Edebiyatına önem verdiğini fark edebilme **Davranışlar** 1. Atatürk'ün Türk Dili ile ilgili yaptığı çalışmaları açıklama 2. Atatürk'ün Türk Dili ve Edebiyatı ile ilgili olarak söylediği sözlere örnekler verme	*Türk Dili ve Edebiyatı Türkçenin yaşayan ve zengin bir dil olma özelliği	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Vatan ve Millet" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Millî kültürün korunmasında dilin önemini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Millî kültürün korunmasında dilin önemini açıklama 2. Atatürk'ün millî kültür ve dil arasındaki ilişkiyi belirten sözlerinden örnekler verme	Millî kültürün korunmasında dilin önemi	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Vatan ve Millet " ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Atatürk ilke ve inkılâplarının dayandığı esasları kavrayabilme **Davranışlar** 1. Atatürk ilke ve inkılâplarının millî tarih bilincine dayandığını söyleme 2. Atatürk ilke ve inkılâplarının vatan ve millet sevgisine dayandığını söyleme 3. Atatürk ilke ve inkılâplarının millî dili esas aldığını söyleme 4. Atatürk ilke ve inkılâplarının bağımsızlığı esas aldığını söyleme 5. Atatürk ilke ve inkılâplarının özgürlüğü esas aldığını söyleme 6. Atatürk ilke ve inkılâplarının egemenliğin millete ait olduğu anlayışını esas aldığını söyleme 7. Atatürk ilke ve inkılâplarının millî kültürün geliştirilmesini esas aldığını söyleme 8. Atatürk ilke ve inkılâplarının Türk milletini çağdaş uygarlık düzeyi üzerine çıkarmayı hedef aldığını söyleme 9. Atatürk ilke ve inkılâplarının millî birlik ve beraberliği esas aldığını söyleme 10. Atatürk ilke ve inkılâplarının ülke bütünlüğünü esas aldığını söyleme	ATATÜRK İLKELERİ *Atatürk ilke ve inkılâplarının dayandığı esaslar Millî tarih bilinci Vatan ve millet sevgisi Millî dil Bağımsızlık ve özgürlük Egemenliğin millete ait olması Millî kültürün geliştirilmesi esası Çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkarılma Millî birlik ve beraberlik, ülke bütünlüğü	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Cumhuriyetçilik ilkesini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Cumhuriyetin bir yönetim şekli olduğunu söyleme 2. Cumhuriyetin millet egemenliğine dayandığını söyleme	*Cumhuriyetçilik ilkesi Genel tanımı Cumhuriyetçiliğin Türk toplumuna sağladığı faydalar	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.

DERS : SOSYAL BİLGİLER			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	3. Millet egemenliğinin milletin devlet yönetiminde söz sahibi olmasını sağladığını söyleme 4. Cumhuriyetçilik ilkesiyle vatandaşların hak ve hürriyetlerinin güvenceye alındığını söyleme 5. Cumhuriyetçilik ilkesiyle vatandaşların hak ve hürriyetlerinin güvenceye alındığını örneklerle açıklama 6. Cumhuriyet yönetiminde yöneticilerin halkın oyu ile seçildiğini söyleme 7. Cumhuriyet yönetiminde seçimle iş başına gelen yöneticilerin belli bir süre için seçildiklerini söyleme 8. Cumhuriyet yönetiminin Türk milleti için en uygun yönetim şekli olduğunu söyleme 9. Cumhuriyetçilik ilkesinde, yönetim şekli olarak cumhuriyetin kabul edildiğini söyleme 10. Cumhuriyetin bir devlet şekli olarak anayasamızda yer aldığını söyleme 11. Türkiye devletinin yönetim şeklinin cumhuriyet olduğunu belirten anayasa maddesinin değiştirilemeyeceğini söyleme 12. Anayasamızda Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olduğu hükmünün yer aldığını söyleme 13. Cumhuriyetçilik ilkesinin demokrasiyi esas aldığını söyleme 14. Cumhuriyetçilik ilkesinde demokrasinin esas alındığını, Atatürk'ün sözleriyle açıklama 15. Cumhuriyetçilik ilkesini benimsemenin cumhuriyet yönetimine bağlılığı sağladığını söyleme 16. Cumhuriyetçilik ilkesinin, cumhuriyet yönetimini korumayı ve yüceltmeyi amaçladığını söyleme 17. Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti'nin sonsuza kadar yaşatılmasını istediğini söyleme 18. Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti'ni Türk gençliğine emanet ettiğini söyleme 19. Türk gençliğinin görevlerinin Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'nde yer aldığını söyleme 20. Cumhuriyet yönetiminin Türk milletine sağladığı yararları örneklerle açıklama		

DERS : SOSYAL BİLGİLER			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	**Hedef :** Milliyetçilik ilkesini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Atatürk milliyetçiliğinin Türk milletini sevmeye ve yüceltmeye dayandığını söyleme 2. Atatürk'e göre, "Ben Türküm" diyen herkesin Türk olduğunu söyleme 3. Milliyetçilik ilkesinin millî birlik ve beraberliğimizin temel taşı olduğunu söyleme 4. Milliyetçilik ilkesinin milletin bağımsızlığını amaçladığını söyleme 5. Milliyetçilik ilkesiyle insanlara ve insanlığa değer verildiğini söyleme 6. Milliyetçilik ilkesine göre Türk vatandaşları arasında hiçbir ayırım yapılamayacağını söyleme 7. Milliyetçilik duygusunun Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasında önemli bir rol oynadığını söyleme 8. Atatürk'ün Türk milletine güvendiğini ve inandığını söyleme 9. Atatürk'ün milliyetçilik konusu ile ilgili sözlerinden örnekler verme 10. Atatürk milliyetçiliğinin yurtta ve dünyada barışa önem verdiğini söyleme 11. Atatürk milliyetçiliğinin Türk toplumuna sağladığı yararları örneklerle açıklama	*Milliyetçilik ilkesi Atatürkçü düşünce sisteminde milliyetçilik kavramı Atatürk milliyetçiliğinin tanımı ve nitelikleri Millî birlik ve beraberliğin anlam ve önemi Milliyetçiliğin Türk toplumuna sağladığı faydalar Türk milletine inanmak ve güvenmek	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Halkçılık ilkesini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Bir ülkede oturan ve o ülkeyi vatan bilen insanlara halk denildiğini söyleme 2. Halkçılık ilkesinin millî egemenliğin dayanağı olduğunu söyleme 3. Halkçılık ilkesine göre herkesin kanun önünde eşit olduğunu söyleme 4. Halkçılık ilkesine göre herkesin devlet hizmetlerinden yararlanma hakkına sahip olduğunu söyleme 5. Halkçılık ilkesiyle, devlet ile vatandaş arasındaki ilişkilerin çağdaş bir anlayışla düzenlendiğini söyleme 6. Halkçılık ilkesine göre bütün vatandaşların kanunların öngürdüğü şekilde haklarını arayabileceğini söyleme 7. Halkçılık ilkesinin, halkın refah ve mutluluğunu sağlamayı amaçladığını söyleme 8. Halkçılık ilkesinin Türk toplumuna sağladığı yararları örneklerle açıklama 9. Atatürk'ün halkçılık konusuyla ilgili sözlerinden örnekler verme	*Halkçılık ilkesi Atatürkçü düşüncede halkçılık kavramı Millî egemenliğin dayanağı olarak halkçılık Halkçılığın Türk toplumuna sağladığı faydalar	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.

DERS : SOSYAL BİLGİLER

SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	**Hedef :** Devletçilik ilkesini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Devletçilik ilkesinin, Atatürk'ün ekonomi alanındaki görüşlerini ifade ettiğini söyleme 2. Devletçilik ilkesinin Türk ekonomisini geliştirmek amacıyla ortaya atıldığını söyleme 3. Devletçilik ilkesinin sosyal ve kültürel kalkınmayı da amaçladığını söyleme 4. Devletçilik ilkesiyle devletin, ekonominin her alanındaki faaliyetleri başlattığını ve geliştirdiğini söyleme 5. Devletçilik ilkesinde özel teşebbüse de yer verildiğini söyleme 6. Devletçilik ilkesinde, devletin kişileri üretim ve ticaret gibi işlere özendirdiğini söyleme 7. Devletin çıkardığı kanunlarla özel teşebbüsü koruduğunu söyleme 8. Devletçilik ilkesinin Türk toplumuna sağladığı yararları örneklerle açıklama 9. Atatürk'ün devletçilik konusuyla ilgili sözlerinden örnekler verme	*Devletçilik ilkesi Atatürkçü düşünce sisteminde devletçiliğin tanımı Atatürkçü düşünce sisteminde devlet ve fert ilişkileri Atatürkçü düşünce sisteminde devletin başlıca vazifeleri Devletçiliğin Türk toplumuna sağladığı faydalar	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Lâiklik ilkesini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Lâikliğin, din ve devlet işlerinin birbirinden ayrı olarak yürütülmesi olduğunu söyleme 2. Lâiklik ilkesiyle devlet yönetiminde din kuralları yerine millet egemenliğinin esas alındığını söyleme 3. Cumhuriyetten önceki dönemde padişahların din ve devlet işlerini birlikte yürüttüğünü söyleme 4. Lâiklik ilkesinin, akla ve bilime önem verdiğini söyleme 5. Lâiklik ilkesi gereğince Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının din ve vicdan hürriyetinin anayasa ile güvenceye alındığını söyleme 6. Lâiklik ilkesiyle dinî inanç ve duyguların istismar edilmesine izin verilmediğini söyleme 7. Atatürk'ün dinî istismar ve taassup konularındaki sözlerinden örnekler verme 8. Lâiklik ilkesiyle, Türk milletine çağdaşlaşma yolunun açıldığını örneklerle açıklama 9. Lâiklik ilkesinin, cumhuriyet yönetiminin güçlenmesi için gerekli olduğunu söyleme	*Lâiklik ilkesi Atatürkçü düşüncede lâiklik kavramı Dinî istismar ve taassup konularında Atatürk'ün düşüncesi Din ve vicdan hürriyeti Atatürk ve İslâm dini Cumhuriyet öncesi ve sonrası din ve devlet işleri Lâikliğin Türk toplumuna sağladığı faydalar	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.

DERS : SOSYAL BİLGİLER			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	10. Lâiklik ilkesinin, ülkemizde demokrasinin yerleşmesine yardımcı olduğunu söyleme 11. Atatürk'ün İslâm dini hakkındaki görüşlerini örneklerle açıklama 12. Atatürk'ün din ve vicdan hürriyeti ile ilgili sözlerinden örnekler verme 13. Lâiklik ilkesinin, Türk toplumuna sağladığı yararları örneklerle açıklama 14. Lâiklik ilkesinin millî birlik ve beraberliğimizin sağlanmasında çok önemli bir rol oynadığını açıklama		
	Hedef : İnkılâpçılık ilkesini kavrayabilme **Davranışlar** 1. İnkılâpçılık ilkesinin, yeniyi, iyiyi ve güzeli esas aldığını söyleme 2. İnkılâpçılık ilkesinin, Türk toplumunu bütün yönleriyle ve sürekli olarak çağdaşlaştırmayı hedef aldığını söyleme 3. Çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmanın yenilikleri kabul etmeye açık olmakla sağlanabileceğini söyleme 4. Atatürk'ün inkılâpçılık konusu ile ilgili görüşlerinden örnekler verme 5. İnkılâpçılık ilkesinin Türk toplumuna sağladığı faydaları örneklerle açıklama	*İnkılâpçılık ilkesi Atatürk'ün inkılâp anlayışı İnkılâbın Türk toplumuna sağladığı faydalar	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Atatürk ilkelerine sahip çıkmanın ve devamlılığını sağlamanın önemini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Türkiye Cumhuriyeti'nin temelinin Atatürk ilkelerine dayandığını söyleme 2. Atatürk ilkelerine bağlı kalmakla Türkiye Cumhuriyeti'nin varlığının devam edeceğini söyleme 3. Türkiye'de demokratik yönetimin Atatürk ilkelerinin uygulanmasıyla sürdürüleceğini söyleme 4. Atatürk ilkelerine niçin sahip çıkılması gerektiğini açıklama 5. Atatürk ilkelerinin devamlılığını sağlamak için neler yapılması gerektiğini açıklama	*Atatürk ilkelerine sahip çıkmak ve devamlılığını sağlamak	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.

DERS : SOSYAL BİLGİLER			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	**Hedef :** Atatürk'ün millî dış politika hakkındaki düşüncelerini fark edebilme **Davranışlar** 1. Atatürk'ün dış politikada bağımsızlık ilkesini esas aldığını söyleme 2. Atatürk'ün dış politikada devletlerin eşitliği ilkesini esas aldığını söyleme 3. Atatürk'ün, komşu devletlerle barış içinde yaşamamızı ilke edindiğini söyleme 4. Atatürk'ün dış politikada "Yurtta sulh cihanda sulh" prensibini esas aldığını açıklama	ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCEDE MİLLÎ GÜÇ UNSURLARI *Siyasî güç Millî dış politika "Yurta sulh cihanda sulh" prensibi	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Türk Silâhlı Kuvvetlerinin önemini fark edebilme **Davranışlar** 1. Türk Silâhlı Kuvvetlerinin Türkiye Cumhuriyeti'nin varlığının teminatı olduğunu söyleme 2. Türk Silâhlı Kuvvetlerinin millî birliğimizin simgesi ve geleceğimizin teminatı olduğunu söyleme 3. Türk Silâhlı Kuvvetlerinin Türk milletinin içinden çıktığını söyleme 4. Türk Silâhlı Kuvvetlerinin millet-ordu bütünlüğünün en güzel örneği olduğunu söyleme 5. Türk Silâhlı Kuvvetlerinin Türk milletinin her zaman hizmetinde olmaktan gurur duyduğunu söyleme	*Askerî güç Türk Silâhlı Kuvvetlerinin özelliği, önemi, yeri ve görevleri	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Türk Silâhlı Kuvvetlerinin görevlerini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Türk Silâhlı Kuvvetlerinin Türk yurdunu ve Türkiye Cumhuriyeti'ni koruduğunu ve kolladığını söyleme 2. Türk Silâhlı Kuvvetlerinin yurdumuzun güvenliğini sağladığını söyleme 3. Türk Silâhlı Kuvvetlerinin ülkemizi iç tehlikelere karşı koruduğunu söyleme 4. Türk Silâhlı Kuvvetlerinin ülkemizi dış tehlikelere karşı koruduğunu söyleme 5. Atatürk'ün Türk Silâhlı Kuvvetleri ile ilgili sözlerinden örnekler verme		Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Eğitimin önemini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Bir ülkenin gelişmesinde eğitimin önemli bir etken olduğunu söyleme	*Sosyo-kültürel güç Eğitimin önemi	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.

DERS : SOSYAL BİLGİLER			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	2. Eğitimin sayesinde bireylerin ülke kalkınmasına bilinçli olarak katkıda bulunduğunu söyleme 3. Türk milletinin daha mutlu ve güçlü olmasının, eğitimde elde edilecek başarılara bağlı olduğunu söyleme 4. Eğitimin dünya barışına her zaman katkıda bulunduğunu söyleme 5. Atatürk'ün eğitime önem verdiğini örneklerle açıklama		
	Hedef : Türkiye"nin dünya üzerindeki yerinin önemini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Türkiye'nin hangi kıt'aların birleştiği bölgede yer aldığını açıklama 2. Akdeniz ve Karadeniz'i birbirine bağlayan boğazların Türkiye'nin egemenliği altında olduğunu açıklama 3. Türkiye'nin hangi kıt'alar arasında köprü oluşturduğunu açıklama 4. Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerin diğer denizlere açılmalarında Türkiye'nin konumunun önemini açıklama 5. Türkiye'nin dünya için önem taşıyan petrol kaynaklarına sahip ülkelere komşu olduğunu söyleme 6. Türkiye'nin hangi uygarlıkların kesiştiği yerde bulunduğunu açıklama 7. Türkiye'nin zengin yer altı ve yer üstü kaynaklarına sahip olduğunu açıklama 8. Türkiye'nin büyük bir tarımsal üretim potansiyeline sahip olduğunu söyleme/yazma 9. Türkiye'nin içinde bulunduğu bölgede güçlü bir devlet olduğunu açıklama 10. Türkiye'nin genç ve dinamik bir nüfusa sahip olduğunu açıklama	TÜRKİYE'YE YÖNELİK İÇ VE DIŞ TEHDİT *Tehdidin nedenleri Türkiye'nin jeopolitik önemi Türkiye'nin jeopolitik konumunun önemli olması Stratejik bakımdan dünyanın kritik bir bölgesinde olması Avrupa ve Asya arasında bir köprü teşkil etmesi Karadeniz ve Akdeniz arasındaki su yollarına sahip olması Akdeniz, Orta Doğu ve Avrupa uygarlıklarının kesiştiği yerde olması Petrol kaynaklarına yakın olması Dünya güç dengesini etkileyen bir noktada bulunması	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Güzel Yurdumuz Türkiye " ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef: Diğer devletler tarafından Türkiye'nin güçlenmesinin istenmediğini fark edebilme **Davranışlar** 1. Türkiye'nin gelişmekte olan büyük bir ekonomik güce sahip olduğunu söyleme 2. Türk toplumunda hızlı kalkınma ve modernleşme isteğinin olduğunu söyleme 3. Komşu bazı devletlerin kendi topraklarını genişletmek ve deniz hâkimiyeti oluşturmak amacıyla Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin zayıflaması için çaba harcadığını söyleme	*Güçlü Türkiye'nin arzulanmayışı Türkiye'nin zengin yer altı ve yer üstü kaynaklarına sahip olması Genç ve dinamik bir nüfus potansiyeline sahip olması Ekononik gücünün gelişmekte olması Halkının hızlı sosyo-ekonomik kalkınma ve modernleşme konusunda sürekli bir istek ve güce sahip olması	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Güzel Yurdumuz Türkiye" ünitesinde kazandırılacaktır.

DERS : SOSYAL BİLGİLER			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	4. Bazı devletlerin Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin gelişip güçlenmesini istemediklerini söyleme 5. Genç ve dinamik bir nüfusa sahip olan Türkiye'yi bazı devletlerin kendileri için tehlike olarak gördüklerini söyleme **Hedef** : Türkiye Cumhuriyeti anayasaları ile ilgili olaylar ve olgular bilgisi **Davranışlar** 1. Yeni Türk Devleti'nin ilk anayasasının 1921 yılında hazırlandığını söyleme 2. Bu anayasanın esaslarının Atatürk tarafından belirlendiğini söyleme 3. Bu anayasanın TBMM'nde kabul edildiğini söyleme 4. 1921 Anayasasının, egemenliği kayıtsız şartsız Türk milletine veren ilk anayasa olduğunu söyleme 5. 1921 Anayasasının Türk tarihinde ilk defa milleti devlet yönetiminde söz sahibi yaptığını söyleme 6. Bu anayasanın Kurtuluş Savaşı'nın devam ettiği sırada hazırlandığını söyleme 7. 1921 Anayasası ile bütün yetkilerin TBMM'nde toplandığını söyleme 8. 1923 yılında, 1921 Anayasasına Türkiye Devleti'nin bir cumhuriyet olduğu hükmünün konulduğunu söyleme 9. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ihtiyaçlarına uygun olarak zaman içerisinde yeni anayasalar hazırlandığını söyleme 10. Türkiye Cumhuriyeti anayasalarının hepsinde, egemenliğin millete ait olduğu hükmünün korunduğunu söyleme	T.C. ANAYASASI *1921 Anayasası *1924 Anayasası *1961 Anayasası	Bu hedef ve davranışlar, öğretim programının "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" ünitesinde kazandırılacaktır.

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE KULLANILABİLECEK ARAÇ VE GEREÇLER

A. HARİTA VE LEVHALAR — KODU

1. ASYA-AVRUPA, HUN VE KAVİMLER GÖÇÜ 5197
2. BÜYÜK SELÇUKLU DEVLETİ 45150
3. İSTİKLÂL SAVAŞI HARİTASI 45180
4. MOĞOL DEVLETİ VE PARÇALANMASI 45108
5. ORTA ASYA'DA KURULAN TÜRK DEVLETLERİ 45198
6. ORTA ÇAĞDA İSLÂM İMPARATORLUĞU 45199
7. OSMANLI DEVLETİNİN KURULUŞU-YÜKSELİŞİ 45190
8. OSMANLI DEVLETİNİN GERİLEMESİ 45187
9. TARİH ÖNCESİ ANADOLU VE YAKIN DOĞU UYGARLIĞI 45195
10. TİMUR DEVLETİ 45207
11. TÜRKİYE SELÇUKLU DEVLETİ 45206
12. TÜRKLERİN ANA YURDU VE GÖÇLER 45213
13. BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI AVRUPA VE OSMANLI DEVLETİ 45209
14. AFRİKA FİZİKÎ HARİTASI 45120
15. AFRİKA SİYASÎ HARİTASI 45121
16. ASYA FİZİKÎ HARİTASI 45130
17. ASYA SİYASÎ HARİTASI 45531
18. ATATÜRK RESMİ 45218
19. AVRUPA FİZİKÎ HARİTASI 45125
20. AVRUPA SİYASÎ HARİTASI 45126
21. DÜNYA SİYASÎ HARİTASI 45561
22. DÜNYA FİZİKÎ HARİTASI 45162
23. GENÇLİĞE HİTABE 45214
24. GÜNEY AMERİKA FİZİKÎ HARİTASI 45170
25. İSTİKLÂL MARŞI 45179
26. KIBRIS HARİTASI 42580
27. KUZEY AMERİKA FİZİKÎ HARİTASI 45185
28. OKYANUSYA FİZİKÎ HARİTASI 45535
29. TÜRKİYE FİZİKÎ HARİTASI 45201
30. TÜRKİYE MÜLKÎ İDARE BÖLÜMLERİ 45202

31. TÜRKİYE TARIM ÜRÜNLERİ HARİTASI 45230

32. YENİ ANDIMIZ LEVHASI 45235

33. YERKÜRE 45205

B. VİDEO KASETLER — SÜRE (dakika)

a. Dizi adı : HAVAYI ANLAMAK

1. İklim ve Yaşadığımız Dünya 14
2. Bulutlar ve Yağış 15
3. Dünya Hava Tahminleri 14
4. Enerji Dengesi 15
5. Şiddetli Fırtınalar 15
6. Hareket Hâlindeki Hava Sistemleri 15
7. Rüzgârlar ve Hava Akımları 13
8. Dünyanın Atmosferi 13
9. Dünyamızda Rüzgârlar 13

b. Dizi adı : DÜNYA'MIZ

1. Yeryüzünün Yapısı 10
2. Yer Kkabuğundaki Değişimler 13
3. Buzullar 11
4. Yanardağlar 10
5. Nehirlerin Hareketleri 10
6. Okyanuslar 14
7. Kayalar ve Mineraller 12
8. Enlem Boylam ve Zaman Birimleri 14
9. Atmosfer 10
10. Kirlilik Sorunu 15
11. Dünya'mız ve Sular 11
12. Toprak 11

c. Dizi adı : SOSYAL BİLGİLER

1. Yurdumuzda İlk İnsanlar 1 10
2. Yurdumuzda İlk İnsanlar 2 10
3. Anadolu'da İlk Medeniyetler 1 10
4. Anadolu'da İlk Medeniyetler 2 8
5. Türkiye'nin Dağları 11
6. Türkiye'nin Denizleri ve Kıyıları 10
7. Türkiye'nin İklimi ve Bitki Örtüsü 12
8. Türkiye'nin Akarsuları ve Gölleri 13
9. Ekonomik Hayat 11
10. Kurtuluş Savaşı 13
11. Atatürk 12
12. Yeryüzünde Kara ve Denizler 15
13. Dünya'mız ve Türkiye 9
14. Osmanlı Devletinin Kuruluşu 15
15. Osmanlı Devletinin Yükselişi 13
16. Osmanlı Devletinin Yıkılışı 14

ç. Dizi adı : CUMHURİYETİMİZİ NASIL KURDUK?

1. Mucizeler Yaratan Türk Atatürk 25
2. Atatürk ve Millî Mücadele 1-2-3-4 109
3. Cumhuriyetin İlânı (Atatürk Anlatıyor) 13
4. Hatay'ın Kurtuluşu (50 Yılın İçinden) 16
5. Cumhuriyetin İlk Konukları (50 Yılın İçinden) 14
6. Hoş Geldin Gazi (50 Yılın İçinden) 20
7. 1936 T.B.M.M. (50 Yılın İçinden) 12
8. Cumhuriyetin 10. Yılı (50 Yılın İçinden) 21
9. Atatürk Anlatıyor 1 (Kurtuluş Savaşı'na Başlarken) 18
10. Atatürk Anlatıyor 2 (İnönü ve Sakarya Savaşları) 16
11. Atatürk'le 1-2-3-4 ..... 16'şar
12. Demokratik Hayat 11
13. Alparslan ve Malazgirt Meydan Savaşı 19

d. Dizi adı : ÇEVRE KORUMA (1-12 ÇEVREDE BİR GEZİ) ..... 15'er

e. Dizi adı : TÜRKİYE'MİZ

1. Batı Karadeniz Bölümü 17
2. Doğu Karadeniz Bölümü 15
3. Orta Karadeniz Bölümü 16
4. Karadeniz'de Bir Köy 15
5. Fındık 15
6. Amasya 14
7. Bolu 15
8. Erzincan 11
9. Erzurum 14
10. Kars 18
11. Sinop 17
12. Tokat 17
13. Zonguldak 19
14. Bilecik 14
15. Bursa 15
16. Sakarya 20
17. Kocaeli 20
18. Balıkesir 20
19. Edirne 18
20. Çanakkale 18
21. Kırklareli 15
22. Tekirdağ 15
23. İpek Böcekçiliği 20
24. Haşhaş, Pamuk, Üzüm, İncir, Tütün ..... 15'er
25. Kıyı Ege 15
26. İç Ege 15
27. Marmara Bölgesi Turizmi 25
28. Marmara Bölgesi Genel 18
29. Marmara Bölgesi Endüstri 18

C. FİLM ŞERİDİ

Dizi adı : SOSYAL BİLGİLER - TÜRKİYE'MİZ

	Film Karesi	Kodu
1. Çevremizde Turizm	26	452
2. Çevremizde Tarihî Eserler	23	453
3. Çevremizde Ulaştırma ve Taşıma İşleri	28	407
4. Barınaklarımız	30	408
5. İç Anadolu Bölgesi-Doğal Durum	36	297
6. Akdeniz Bölgesi-Doğal Durum	57	305
7. Ege Bölgesinde Turizm	35	400
8. Ege Bölgesi Eski Uygarlık Merkezleri	39	463
9. Marmara Bölgesi (Genel)	36	486
10. Marmara Bölgesi (Endüstri)	36	487
11. Marmara Bölgesi (Turizm)	39	488
12. Ege Bölgesi 1	30	490
13. Ege Bölgesi 2	23	491
14. Rize	24	355
15. Artvin	35	359
16. Siirt	28	360
17. Sinop	35	361
18. Zonguldak	38	362
19. Amasya	28	363
20. Hatay	40	364
21. Bitlis	35	365
22. Tokat	34	366
23. Bolu	36	367
24. Kastamonu	33	368
25. Malatya	36	395
26. Muş	30	396
27. Elazığ	34	397
28. Adıyaman	27	398
29. Bingöl	30	409
30. Tunceli	32	410
31. Kütahya	32	421

32. Afyonkarahisar	.27	422
33. Uşak	.32	423
34. Denizli	.31	424
35. Aydın	.37	425
36. Muğla	.36	432
37. İzmir	.42	454
38. Manisa	.35	455
39. Bursa	.35	459
40. Bilecik	.35	460
41. Ankara	.37	464
42. Edirne	.44	479
43. Tekirdağ	.26	480
44. Kırklareli	.31	481
44. Çanakkale	.38	482
45. Balıkesir	.35	483
46. Kocaeli	.31	484
47. Sakarya	.29	485
48. Haşhaş	.23	461
49. Pamuk	.29	462
50. Tütün	.29	476
51. İncir	.32	477
52. Çekirdeksiz Üzüm	.40	478
53. İpek Böcekçiliği	.35	497
54. Atatürk ve Kurtuluş Savaşı 1	.38	381
55. Atatürk ve Kurtuluş Savaşı 2	.38	382

İNGİLİZCE PROGRAMI

İLKÖĞRETİM OKULU 4 ve 5. SINIF YABANCI DİL (İNGİLİZCE) ÖĞRETİM PROGRAMI AÇIKLAMALAR

İlköğretim okulları (4. ve 5. sınıflar) İngilizce dersi programı; bir öğretim yılı itibariyle, haftada 2 saatlik süre öngörülerek hazırlanmıştır.

1. İletişim teknolojilerinin baş döndürücü hızla geliştiği dünyamızda yabancı dilin vazgeçilmez bir iletişim aracı olduğu kabul edilmektedir. Ülkemizin bütün dünya ülkeleri ve özellikle Avrupa ülkeleri ile ilişkileri yanında, bilim dünyasında da hak ettiği yeri alması ve çağdaş uygarlığa ulaşması için bir yabancı dil bilmek gerekmektedir. Kısa vadede ikinci, hatta üçüncü yabancı dil ihtiyacı da kaçınılmaz olacaktır.

2. İlköğretim okullarına 4. sınıftan itibaren konulan zorunlu yabancı dil öğretimi ile öğrencilerin 8 yıllık temel eğitim sonunda İngilizcede orta seviyeye getirilmeleri, ortaöğretim kurumlarını bitirdiklerinde ise ileri düzeyde yabancı dil bilgisine sahip kılınmaları hedeflenmiştir.

3. Dil bilimciler öğrencilerin birdenbire zor bir dil öğretimi sürecine girmelerinin kendileri üzerinde dil öğrenimi yönünden olumsuz etkiler bırakacağına inanmaktadırlar.

Bu dersin eğitim ve öğretiminde;

a. Yabancı dile ilgi ve merak uyandırıcı etkinliklere yer verilmelidir.

b. Sınıf ortamında hazırlanacak durumlar oyun ağırlıklı olmalı, eğlenirken öğrenme boyutu verilmelidir.

c. Öğrencilerin uğraşacağı dil etkinlikleri 3. madde b. şıkkında belirtilen durumlar yaratılarak, karşılıklı konuşmalar biçiminde yoğunluk kazanacak şekilde ele alınmalıdır.

d. Öğrencilerin kullanacağı dil yapıları, özellikle 4. sınıflar için düz anlatıma dayalı bir yaklaşımla ele alınmamalıdır.

e. Öğrencilerin uğraşacağı genel kavramlar ve konular soyut yaklaşımlardan çok çevre ile bağlantılı olarak ele alınmalıdır.

f. Okulun mevcut imkânları çerçevesinde görsel-işitsel otantik dokümanlar kullanılmasına özen gösterilmelidir.

4. Daha önce belirtildiği gibi ünitelerin oyun ağırlıklı işlenmesi esastır. İlköğretim okulları 4. sınıfta çocuğun Sosyal Bilgiler, Fen Bilgisi gibi bilgi aktarımına dayalı derslerle karşılaşması göz önünde bulundurulmalı ve yabancı dil dersinin de "düz anlatım"a dayalı bir yaklaşımı olmasına özen gösterilmelidir. Bu metot çocukların kendilerini iyi hissedebilecekleri, öğrenme isteğini sürekli geliştirebilecek bir ortam yaratabilmelidir. Yabancı dil dersi öğrenci merkezli olmalıdır. Bu derslerde öğretmen yardımcı, yol gösterici rolünü üstlenerek bilgi aktarır ve çocuklar da dersin merkez noktasını oluşturur. Öğretmen yeni alıştırma tekniklerini uygulayarak öğrencinin aktif olmasını sağlar.

5. Bu yaş grubu için öğretmen şu ilkeleri prensip edinmelidir.

a. Başlangıç seviyesinde başarıyı değerlendirme yazılı ve sözlü olarak öğrenme isteğini azaltacak şekilde olmamalı ve mümkün olduğunda göze çarpmadan yapılmalıdır.

b. Yalnızca derste öğretilen ve uygulanan çalışmalar kontrol edilmelidir.

c. Testler ve yazılı soruları İngilizce dersinin tüm öğrenme amaçlarını kapsayacak şekilde hazırlanmalıdır. Bir başka deyişle üç beceri kelime hazinesi (dinleme-yazma-okuma), dil bilgisi ve kültürler arası anlama birlikte değerlendirilmelidir.

d. Öğretmen, ödev ve alıştırma tipleriyle ilgili geniş bir değerlendirme tablosu geliştirmeli ve değerlendirme sonuçlarını bu tabloya yerleştirmelidir. Böyle bir değerlendirmede şu konulara yer verilmelidir.

- Dinlediğini, duyduğunu anlama testleri
- Diyalog rollerini üstlenme
- Sözlü olarak resim anlatma
- Eşleştirme ödevleri
- Sözcük yerleştirme ödevleri
- Sözcük baş harflerini alarak sözcük üretme ödevleri
- Dikteler
- Okuduğunu anlama ödevleri
- Karışık verilen kelimelerden düzgün cümle yapma ödevleri
- Öğrendiği kelimelerle cümle kurma ödevleri

6. Bu programa uygun olarak yazılacak ders kitaplarının forma sayıları A4 ebadında 5-7, B5 ebadında 8-10 forma olacaktır.

GENEL AMAÇLAR

1. Türkçeden başka dillerin de olduğunun farkına varabilme
2. Yabancı dil öğrenmeye istekli olma
3. Yabancı dilde iletişim kurmaya istekli olma
4. Öğrendiği yabancı dilin Türkçeden farklı seslere sahip olduğunu kavrayabilme
5. Öğrendiği yabancı dilin tonlama ve telâffuzunu kavrayabilme
6. Öğrendiği yabancı dilin kalıplarını kuralına uygun olarak kullanabilme
7. Öğrendiği yabancı dili günlük hayatta kullanabilme
8. Öğrendiği dilde düzeyine uygun diyalogları okuyabilme
9. Öğrendiği dilde düzeyine uygun diyalogları anlayabilme
10. Öğrendiği yabancı dildeki sözcük ve cümleleri yazabilme

ÖZEL AMAÇLAR

1. Düzeyine uygun cümlelerde geçen kavramların anlam bilgisi
2. Çevresindeki insanlarla İngilizce olarak selâmlaşabilme
3. Ad-soyad ve yaş soran soru cümleleri kurup cevap verebilme
4. Emir cümlelerini uygulayabilme
5. Düzeyine uygun soru cümlelerine cevap verebilme
6. "Vardır" kalıbını kavrayabilme
7. Tekil ve çoğul kelimelerle cümle kurabilme
8. Ayların isimleri bilgisi
9. "Nerede?" soru kalıbı bilgisi
10. Belli başlı sıfatlar bilgisi
11. Hava durumunu basit cümlelerle anlatabilme

12. Öğrendiği sıfatları kullanarak cümle kurabilme
13. "Kim?" soru kalıbı bilgisi
14. "Yapabilme" kalıbını kavrayabilme
15. Belli başlı meslekler bilgisi
16. Düzeyine uygun cümleleri kuralına uygun yazabilme
17. Geniş zaman gramer yapısının temel özelliklerini kavrayabilme
18. Geniş zaman gramer ile cümle kurabilme
19. Saat bilgisi
20. Düzeyine uygun cümleler kurabilme
21. "Şimdiki zaman" gramer yapısını temel özelliklerini kavrayabilme
22. "Şimdiki zaman" gramer yapısı ile cümle kurabilme
23. "Nerelisin?" sorusunu sorup cevap verebilme
24. Öğrendiği zaman ve kalıpları diyaloglarda kullanabilme
25. İngilizce öğrenmeye istekli oluş
26. Onar onar sayabilme (yüze kadar)

5. SINIF İNGİLİZCE DERSİ ÜNİTELERİN DAĞILIMLARI

Ünitenin adı	Ünitelerin yüzde % dağılımı	Ön görülen ders saati	Özel amaç sayısı
Ünite 1 Selâmlaşma Kişisel bilgi verme	14	10	4
Ünite 2 Vardır kalıbı Aylar Nerede-?	17	12	5
Ünite 3 Sıfatlar	11	8	4
Ünite 4 "can" yapabilmek kalıbının öğretilmesi mesleklerin adları	11	8	3
Ünite 5 Geniş zaman	11	8	2
Ünite 6 Saat sorma, söyleme, hava durumu bilgileri	11	8	2
Ünite 7 Şimdiki zaman	11	8	2
Ünite 8 Birinin nereli olduğunu sorma	14	10	4
TOPLAM	100	72	26

KONULAR

ÜNİTE 1

- Selâmlaşma
- Kişisel bilgi verme
- Emir cümleleri

ÜNİTE 2

- Vardır kalıbı
- Aylar
- Nerede
- Bazı edatlar
- "Or" ile soru sorma

ÜNİTE 3

- Sıfatlar
- Bir oyun

ÜNİTE 4

- Yapabilmek
- Meslekler
- "What" ile meslek sorma

ÜNİTE 5

- Geniş zaman
- Olumsuz ve soru şekli
- Dialog

ÜNİTE 6

- Saat sorma
- Hava durumunu sorma
- Bir şarkı
- Emirler

ÜNİTE 7

- Şimdiki zaman
- WH-soruları
- Bir şarkı

ÜNİTE 8

- Birinin nereli olduğunu söyleme
- Yüze kadar onar onar sayma

UNIT ONE

5. Sınıf

FUNCTION	STRUCTURE	VOCABULARY
a. Greetings ad introducing one self/someone Present form of verb "to be"	a. Good morning, My name is ..... Hi! My name is ..... Hello! My name is ..... Good afternoon, Good evening, Good night, Good bye	a. Mr., mrs., hi, hello goodmorning, good afternoon, good evening, good bye, good night
b. Asking someone's name and answering	b. What is your name? My name is ..... Nice to meet you Her / his name is	b. Nice to meet you
c. Giving personal information Asking age	c. How are you? I'm fine, thank you. How old are you? I'm ..... years old	
d. Imperatives	d. sit down, stand up, show, point, go, come, draw, repeat, hold up, look at, listen to, write, clean, stop, come in, go out	d. board, page, window, home, work, pencil box, pencil sharpener, number

UNIT TWO

5. Sınıf

FUNCTION	STRUCTURE	VOCABULARY
a. Teaching: There is There are	a. There is a book on my desk. There are giraffes at the zoo. Is there .....? Yes there is/No there aren't.	a. giraffe
b. Teaching months	b. Months of the year.	b. January, February, March, April, May, June, July, August, September, October, November, December
c. Asking and saying "Where something is"?	c. Where is/are .....? ..... is/are in, next, on, under, near..... Where is it? Show me. It is here. Are there ..... in the picture? Yes there are ..... in the picture.	c. here/there show picture
d. Asking questions with "Or"	d. Are these ..... or .....? Are these girls or boys?	d. telephone, television, dolphin, gate, bus, flower, girl, boy

UNIT THREE

5. Sınıf

FUNCTION	STRUCTURE	VOCABULARY
a. Giving the adjectives Using Or in question	a. Adjectives. She is fat. He is happy. Is he tall or short? He is tall. Is she fat or thin? She is thin.	big, small, long, short, handsome, beautiful, ugly, thin, fat, old, new, old, young, heavy, light, tall,
b. Reviewing adjectives in a game	b. A Game (Who is it?) Is it a boy or a girl? A boy. Is he tall or short? He is tall. Is he fat or thin? He is thin. What color is his hair? Black. Is it David? Yes it is.	
c. Practising TO BE in a game form.	c. What is that? Is it a bird? It isn't a bird. It is a kite. What is that? Is it a plane? It isn't a plane. It is a spaceship.	c. kite, spaceship, bird, plane

UNIT FOUR — 5. Sinif

FUNCTION	STRUCTURE	VOCABULARY
a. Teaching "Why Can't ..... ? Answering because ..... too	a. Can ..... Can't Too Verbs Why can't you .....? Because, it is too	a. touch, lift, play, run, buy, drink, eat, too, because
b. Teaching some of the occupations Improving practise	b. occupations Can a barber pull out teeth? No he can't What can he do? He can cut hair.	b. cut, drive, sell, cook, teach, examine, pull, out, teeth, grow say, answer
c. Asking someone's job and Answering	c. What is your mother's job? She is a ..... What is your father's job? He is a..... A dialogue: Are you a doctor? No, I am not. What are you? I am a student.	c. teacher, farmer, dentist, doctor, shopkeeper, engineer, secretary, mechanice, nurse, pilot, policeman

UNIT FIVE — 5. Sinif

FUNCTION	STRUCTURE	VOCABULARY
a. Teaching the Simple present tense (Positive and negative forms)	a. Simple present tense Likes and dislikes I like ....., (he/she likes.....) I don't like .....(he/she doesn't like.....)	a. like, dislike like X don't like /doesn't like
b. Teaching question form	b. Do they like football, Does she speak German?	
c. Teaching "yes-no" questions	c. Do you like milk? No I don't Does Mary get up early? Yes she does	c. pop music, enjoy, speak, drink, milk, coke, soup, meat, orange, banana, apple, grape, whitecheees, ice-cream
d. Using present tense in daily activities	d. What do you do everyday? What do you have at breakfast? What time do you get up?	d. get up, wash, have breakfast, leave home, get on, get off, buy, study, arrive, sleep, have lunch, have dinner, watch T.V, go to bed

UNIT SIX — 5. Sinif

FUNCTION	STRUCTURE	VOCABULARY
a. Telling the time Asking and saying the time (using, quarter to, quarter past, half past in sentences)	a. What time is it? It's two o'clock It is half past eleven It is a quarter past nine It is a quarter to seven It is ten to six It is five past three I'm in bed at six I get out of bed at half past six I wash my face at twenty to seven I eat my breakfast at ten past seven (A song)	a. quarter, hall, get out of, eat, bed, breakfast, lunch, dinner
b. Talking about the weather using the adjectives	b. What is the weather like? It is sunny — It is warm cloudy — hot windy — cool raining — cold snowing	b. sunny — warm cloudy — hot windy — cool raining — cold snowing
c. Imperatives	c. Put on your coat, it is cold Take off your coat, it is hot	c. put on, take off

UNIT SEVEN

5. Sınıf

FUNCTION	STRUCTURE	VOCABULARY
a. Teaching the present continous tense Present Progressive) Talking about the present activities	a. What are you doing? I am working eating studying watching running riding a bicycle	a. eat, study, watch, run, ride, write, work, read, sleep, play, sing, make, drive, car, bicycle (bike)
b. Asking Yes-No questions in present continous tense	b. Are you writing a letter? Yes I am/Yes We are Are you running? No I am not/No we aren't	
c. Asking WH --- Questions in present continous tense (What, where, which, who, whose, when, why)	c. What is she/he doing? Look at Ayşe. What is she doing? She is crying Look at the students What are they doing? They are playing football.	
d. Practising the new words in present continous tense by singing a song	d. A song (giving new words in a song)	d. cry, get on, get off, wheels, bus, go round, town, horn

UNIT EIGHT

5. Sınıf

FUNCTION	STRUCTURE	VOCABULARY
a. Asking and saying "where someone is form"	a. Where are you from? I am from Türkiye. Where is she from? She is from.....	a. Türkiye, Germany, France, Spain, Italy, England, U.S.A. (United States of America)
b. Asking and giving personal information	b. What is her name? Her name is Semra. Where is she from? She is from Türkiye. Where is she going to? She is going to France.	
c. Counting ten by ten (10-100)	c. There are 50 students in the classroom?	c. ten, twenty, thirty, forty, fifty, sixty, seventy, eighty, ninety, one hundred
d. Improving conversation	d. A dialogue - Good morning, what is your name classroom - Mr. Johnson. - How old are you? - I am forty years old. - Where are you form? - I am from England. - Where do you work? - I work in a school. - What is your job? - I am a teacher. - Thank you, Mr Johnson	d. please, job, from, dialogue

PLÂN
5. SINIF

Ders: İngilizce
Konu: Renkler
Süre: 40'
Amaç: Sıfatları öğretme
Araç: Öğrencilerin sulu boya kutuları, renkli kâğıtlar, balonlar
İşleyiş

1. Sulu boya kutusu öğrencilere gösterilir, renkler söylenir, öğrenciler öğretmenden sonra tekrar ederler. Beyaz-siyah-pembe-mavi-kırmızı-sarı-kahverengi-gri-portakal rengi-yeşil

2. Renkli kâğıtları birer birer göstererek rengini sorun öğrenciler söylesinler.
O ne renktir? (kırmızı)
- O kırmızıdır

Diğer renkleri de göstererek renklerini sorun cevap alın.

3. Tahtaya 10 tane renkli top çizin. Öğrenciler altına renkleri yazsın

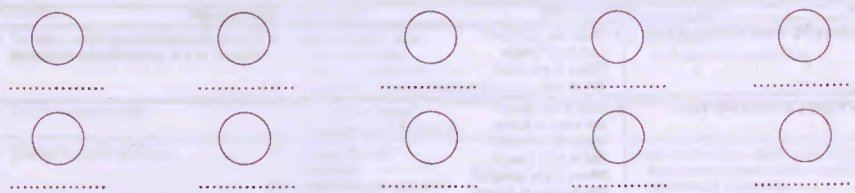

4. Ev ödevi verin

5. SINIF
PLÂN

Lesson: English
Subject: The adjectives
Time: 40'
Alm: Teaching the adjectives
Material: Pensils, balls, paintbox
Work

1. Show the paint box. And say the colours. Students repeat after you.
White/black/blue/red/yellow/brown/grey/pink/orange/green/purple

2. Show the coloured papers one by one and ask the colour
What colour is it? (red)
Student say red. You say it's red. Then show the yellow paper and ask.
What colour is it?
- It's yellow

Repeat the colours several times. Students repeat after you.
Draw ten balls and colour them. Students write the colours.

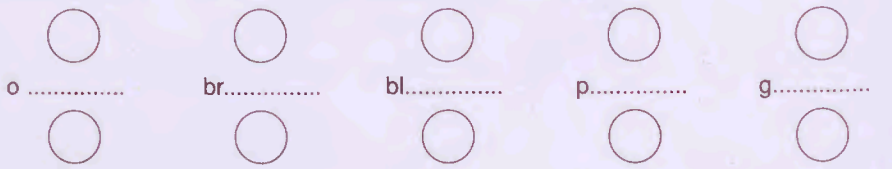

Give homework

ARAÇ VE GEREÇLER

1. Pictures
2. Flash cards
3. Black board
4. Wall charts
5. Slides
6. Pocket charts
7. Flannel board

YÖNTEM VE TEKNİKLER

1. Soru cevap
2. Dramatizasyon
3. Anlatım
4. Dinleme konuşma
5. Ezberleme
6. Canlandırma
7. Tekrarlama

ÖRNEK ÖLÇME SORULARI

A. Complete the dialogue
Onur: Good evening
You: .....
Onur: How are you?
You: .....
Onur: Good bye.
You: .....

B. Answer these questions

1. What is this?

.....

2. Is this a car?

.....

3. Is this a cat or a dog?

.....

4. Is that an apple?

.....

5. Are these balls?

.....

DEĞERLENDİRME

Öğretmen ölçme sonuçlarına göre öğrenci başarısı hakkında yargıda bulunur.

FRANSIZCA PROGRAMI

İLKÖĞRETİM OKULU 4 ve 5. SINIF YABANCI DİL (FRANSIZCA) ÖĞRETİM PROGRAMI

AÇIKLAMALAR

İlköğretim okulları 4. ve 5. sınıflar Fransızca dersi programı; bir öğretim yılı itibariyle, haftada 2 saatlik süre öngörülerek hazırlanmıştır.

1. İletişim teknolojilerinin baş döndürücü hızla geliştiği dünyamızda yabancı dilin vazgeçilmez bir iletişim aracı olduğu kabul edilmektedir. Ülkemizin bütün dünya ülkeleri ve özellikle Avrupa ülkeleri ile ilişkileri yanında, bilim dünyasında da hak ettiği yeri alması ve çağdaş uygarlığa ulaşması için bir yabancı dil bilmek gerekmektedir. Kısa vadede ikinci, hatta üçüncü yabancı dil ihtiyacı da kaçınılmaz olacaktır.

2. İlköğretim okullarında 4. sınıftan itibaren konulan zorunlu yabancı dil öğretimi ile öğrencilerin 8 yıllık temel eğitim sonunda Fransızcada orta düzeye getirilmeleri, ortaöğretim kurumlarını bitirdiklerinde ise ileri düzeyde yabancı dil bilgisine sahip kılınmaları amaçlanmıştır.

3. Dil bilimciler birdenbire zor bir dil öğretimi sürecine girmenin, öğrenciler üzerinde dil öğrenimi yönünden olumsuz etkiler bırakacağına inanmaktadırlar.

Bu dersin eğitim ve öğretiminde:

a. Yabancı dile ilgi ve merak uyandırıcı etkinliklere yer verilmelidir.

b. Sınıf ortamında hazırlanacak durumlar oyun ağırlıklı olmalı, eğlenirken öğrenme boyutu verilmelidir.

c. Öğrencilerin uğraşacağı dil etkinlikleri 3. madde b. şıkkında belirtilen durumlar yaratılarak, karşılıklı konuşmalar biçiminde yoğunluk kazanacak şekilde ele alınmalıdır.

d. Öğrencilerin kullanacağı dil yapıları özellikle 4. sınıflar için düz anlatıma dayalı bir yaklaşımla ele alınmalıdır.

e. Ele alınacak genel kavramlar ve konular soyut yaklaşımlardan çok çevre ile bağlantılı olmalıdır.

f. Okulun mevcut imkânları çerçevesinde görsel-işitsel otantik dokümanlar kullanılmasına özen gösterilmelidir.

4. Daha önce belirtildiği gibi ünitelerin oyun ağırlıklı işlenmesi esastır. İlköğretim okulları 4. sınıfta çocuğun Sosyal Bilgiler, Fen Bilgisi gibi bilgi aktarımına dayalı derslerle karşılaşması göz önünde bulundurulmalıdır. Çocukların kendilerini iyi hissedebilecekleri, öğrenme isteğini sürekli geliştirebilecek bir ortam yaratılmalıdır. Yabancı dil dersi öğrenci merkezli olmalıdır. Bu derslerde öğretmen yardımcı, yol gösterici rolünü üstlenerek bilgi aktarır ve çocuklar da dersin merkez noktasını oluşturur. Öğretmen yeni alıştırma tekniklerini uygulayarak öğrencinin aktif olmasını sağlar.

5. Bu yaş grubu için öğretmen şu ilkeleri prensip edinmelidir:

a. Başlangıç düzeyinde başarıyı değerlendirme yazılı ve sözlü olarak öğrenme isteğini azaltacak şekilde olmamalı ve mümkün olduğunca göze çarpmadan yapılmalıdır.

b. Yalnızca derste öğretilen ve uygulanan çalışmalar kontrol edilmelidir.

c. Testler ve yazılı soruları Fransızca dersinin tüm öğrenme amaçlarını kapsayacak şekilde hazırlanmalıdır. Bir başka deyişle dil ile ilgili üç beceriyi (dinleme-okuma-yazma) ölçecek şekilde düzenlenmelidir.

d. Öğretmen, ödev ve alıştırma tipleriyle ilgili geniş bir değerlendirme tablosu geliştirmeli ve değerlendirme sonuçlarını bu tabloya yerleştirmelidir. Böyle bir değerlendirmede şu konulara yer verilmelidir:

- Dinlediğini, duyduğunu anlama
- Diyalog rollerini üstlenme
- Sözlü olarak resim anlatma
- Eşleştirme
- Boşluklara uygun sözcük yerleştirme
- Sözcük baş harflerini alarak sözcük bulma
- Okuduğunu anlama
- Karışık verilen kelimelerden düzgün cümle yapma
- Öğrendiği kelimelerle cümle kurma

6. Bu programa uygun olarak yazılacak ders kitaplarının forma sayıları A4 ebadında 5-7, B5 ebadında 8-10 forma olacaktır.

GENEL AMAÇLAR

1. Türkçeden başka dillerin olduğunun farkına varma.

2. Fransızca öğrenmeye ve bu dili kullanarak iletişim kurmaya istekli olma.

3. Fransızcayı programın sınıf hedeflerine uygun olarak;
   - dinlediğinde anlayabilme,
   - konuşabilme,
   - okuyabilme ve
   - yazabilme.

4. Kendi kültürü yanında diğer kültürleri tanıma ve farklı kültür değerlerini hoşgörüyle karşılayabilme.

5. Yabancı dil öğrenmenin, yaşantısı boyunca kazandıracağı yararların bilincine varabilme.

6. Öğrendiği yabancı dilde kendini geliştirmeye istekli olma.

ÖZEL AMAÇLAR

1. Fransızcada öğrendiği yeni sesleri algılayabilme
2. Fransızca telâffuz ve tonlama bilgisi
3. Düzeye uygun basit bir telefon konuşması yapabilme
4. Fransızca konuşulan bir ortamda bir kişiyi bir yere davet edebilme
5. Şahıs zamirleri bilgisi
6. Giysiler bilgisi
7. Duyduğu bazı emirleri uygulayabilme
8. Duyduğu bazı emirleri uygulayabilme
9. Düzeye uygun sıfatlar bilgisi
10. Fransızca 1'den 50'ye kadar olan sayıları sayabilme
11. Mevsimler ve yılın ayları bilgisi
12. Hava durumu ile ilgili basıt cümleler kurabilme
13. Bazı yiyecek ve içecekler bilgisi
14. Fransızcada "yakın gelecek zaman"ın temel özelliklerini kavrayabilme
15. Bazı meslek isimleri bilgisi
16. Tam saat bilgisi
17. "Saat kaç?" soru kalıbı bilgisi
18. "Ne" soru kalıbı bilgisi
19. Mülkiyet sıfatları bilgisi
20. "Şimdiki zaman" la düzeye uygun cümleler kurabilme
21. "Yapabilmek" kalıbını kavrayabilme
22. "Kimin? Kime ait?" soru kalıbı bilgisi
23. "Yanında/ sağında/ solunda" gibi yer bildiren kelimelerle düzeye uygun cümleler kurabilme
24. Evin bölümleri bilgisi
25. Sevdiği/ sevmediği şeylerle ilgili düzeye uygun cümleler kurabilme
26. Bazı hayvan isimleri bilgisi
27. Düzeye uygun olarak duygularını (sevinç, korku) Fransızca ifade edebilme
28. Düzeye uygun Fransızca cümleler kurabilme
29. Düzeye uygun Fransızca kısa diyalogları anlayabilme
30. Düzeye uygun Fransızca iletişim kurabilme
31. Fransızca öğrenmekten zevk alma

5. SINIF FRANSIZCA DERSİ

ÜNİTELERİ VE DAĞILIMLARI

ÜNİTE ADI	ÜNİTELERİN (%) DAĞILIMI	ÖNGÖRÜLEN DERS SAATİ SAYISI	ÖZEL AMAÇ SAYISI
ÜNİTE 1 4. Sınıfla öğrenilenlerin tekrarı	11	8	4
ÜNİTE 2 Hava durumu	17	12	6
ÜNİTE 3 Davet	19	14	6
ÜNİTE 4 Jean'ın evi / odası	19	14	5
ÜNİTE 5 Boş zamanlar / Spor	17	12	5
ÜNİTE 6 Evcil hayvanlar	17	12	5
TOPLAM	100	72	31

5. SINIF	İletişimle ilglii amaçlar	Dil bilgisi ile ilgili amaçlar	Öğretimi amaçlanan kelimeler	Konular	Ses bilgisi
Unité 1	4. sınıfta öğrenilenlerin tekrarı	4. sınıfta öğrenilenlerin tekrarı	4. sınıfta öğrenilenlerin tekrarı	Oyun	4. sınıfta öğrenilenlerin tekrarı
Unité 2	- Hava durumu hakkında bilgi sorma/bilgi verme - Bir kişi hakkında bilgi verme	Hava nasıl? Yağmur yağıyor, hava güzel O genç bir kişidir. O yaşlı bir kişidir. Mavi gömleğini giy!	Mevsimler, aylar Hava durumu Niteleme sıfatları Meslekler doktor, öğrt.vb.	Hava durumu	fait beau vieux chemise
Unité 3	- Birini davet etme - Saat sorma / söyleme - İzin isteme	Saat kaç? Saat .... Ne yemek / içmek istersin? istemek (présent) + infinitif Tanımlıklar Yakın gelecek zaman	Sabah, öğleden sonra, akşam 25'ten 40'a kadar sayılar Görüşmek üzere! Giysiler	Davet	h muet Aurevoir Salut
Unité 4	- Bir şeyi tanımlamak - Ait olduğunu ifade etme - istikamet hakkında bilgi isteme / verme	Soru : A qui est ...? Aitlik : C'est le/la + nom + de + prenom. Yapabilmek, gitmek (présent) Yer ile ilgili takı / zarflar	Evin bölümleri (odalar, mobilyalar) sağına, soluna	Jean'ın evi/ odası	meuble droite chambre gauche
Unité 5	- Sevdiği / sevmediği şeyi söylemek - Emir vermek - Yasaklamak	Neyi seversin? Niteleme sıfatları Oyun oynamak, ... lâzım / ... yapmamak lâzım	Sinema, tiyatro, müzik Futbol, basketbol, tenis etc. Oyunlar	Boş zamanlar/ Spor	jeux jouer faut
Unité 6	-Hayvanlar hk. bilgi isteme - bir hayvanı tanımlamak - Duygularını ifade etme	Mülkiyet sıfatları Niteleme sıfatları Ne yapıyor? ... yıyor. Şarkı söylüyor. ... den korkuyorum.	41'den 50'ye kadar sayılar Evcil hayvanlar Fizikî özellikler	Evcil hayvanlar	peur manger chanter

5e ANNEE	Objectifs communicatifs	Objectifs linguistiques	Lexique	Thèmes	Phonétique
Unité 1	Révision des acquisitions à la 4ème annee	Révision des acquisitions à la 4ème année	Révision des acquisitions à la 4ème année	Jeu	Révision des acquisitions à la 4ème année
Unité 2	-Demander/donner des renseignements sur le temps -Donner des renseignements sur une personne	Quel temps fait-il? Il pleut, il fait beau... Il est jeune! Il est vieux! Mets ta chemise bleu!	Les saisons et les mois Le temps (atmosphérique) Adjectifs déscriptifs Les métiers (docteur, prof.)	La météo	fait beau vieux chemise
Unité 3	-Inviter quelqu'un -Demander/dire l'heure -Prendre congé	Quelle heure est-il? Il est ... heure. Qu'est-ce que tu veux manger/boire? Vouloir (présent) + infinitif Articles partitifs Futur proche	Matin, après-midi, soir Les nombres de 25 à 40 Aurevoir, salut! Les vêtements	Invitation	h muet Aurevoir Salut
Unité 4	-Décrire quelque chose -Exprimer la possession -Demander/donner des renseignements sur un itinéraire	Interrogation: A qui est ... ? Possession: C'est le / la + nom + de + prénom Pouvoir, Aller à (présent) Adv. / préposition de lieu	Le logement (pièces, meubles) à droite, à gauche	La maison / la chambre de Jean	meuble droite chambre gauche
Unité 5	-Dire ce qu'on aime / ce qu'on n'aime pas -Donner un ordre -Interdire	Qu'est-ce que tu aimes? Adjectifs qualificatifs Jouer à, au, aux Il faut / il ne faut pas ...	Cinéma, théâtre, musique Football, basketball, tennis etc. Les jeux	Loisirs / sports	jeux jouer faut
Unité 6	-Demander des informations sur les animaux -Décrire un animal -Exprimer des sentiments	Adjectifs possessifs Adjectifs qualificatifs Il mange de ... / il chante J'ai peur (de) ...	Les nombres de 41 à 50 Les caractéristiques physique Les animaux	Les animaux	peur manger chanter

YÖNTEM VE TEKNİKLER

Bir program ne kadar mükemmel hazırlanmış olursa olsun, amacına ulaşması onu uygulayacak öğretmenin bilgi ve becerisi ile doğru orantılıdır. Dolayısıyla bu programı uygulayacak öğretmenlerin aşağıdaki önerileri uygulamada dikkate almasında yarar görülmektedir. İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin zihinsel gelişim açısından;

1. Somut anlamda problem çözme, sınıflama, sıralama gibi becerileri yerine getirebildikleri, soyut düşünmeye başladıkları,

2. Kendi kendine öğrenme ve araştırmaya yöneldikleri,

3. El becerileri ile bedensel hareketliliğe yatkın oldukları,

4. Oyun oynama ve arkadaşlık bağlarının ön plâna çıktığı yapılan araştırmalarla ortaya konmuştur.

Bütün bunlar göz önüne alındığında;

A. Öğrenme ve öğretim etkinlikleri iç içe düzenlenmeli, birbirine kaynaştırılmalıdır.

B. Öğretimde mümkün olduğunca bol araç-gereç kullanılmalıdır.

C. Bu yaş grubundaki öğrencilerin başarısızlık karşısında ümitsiz duruma düşebilecekleri söz konusu olduğundan her öğrenciye başarma duygusu ve fırsatı sağlanmalıdır.

D. Öğretimde kullanılacak her türlü araç-gereç ve seçilecek örnek olaylar hem zaman hem yer ve hem de gerçek özellikleriyle ortaya konmalı, bilinenden bilinmeyene doğru bir aşamayla kullanılmalıdır.

E. Yapılacak her etkinliğin hedefi ve bu etkinlik sonunda öğrencilerin neleri öğrenebilecekleri ve bu öğrendikleriyle neler yapabilecekleri net bir biçimde açıklanarak öğretim etkinliklerinin onların nazarında anlam kazanması sağlanmalıdır.

F. Amaçlara bağlı olarak düzenlenecek eğitim ortamları, öğrencilerin etkinliklere aktif ve bilinçli olarak katılmalarını sağlamalıdır. Kendi düzeylerinde yaptıkları araştırmalar, tasarlamalar ve üretimler desteklenmelidir.

G. Öğrencilerin öğrenme hızlarının birbirinden farklı olabileceği unutulmamalıdır.

H. Öğrencilerin kendi kendilerine öğrenme girişimleri desteklenmelidir.

I. Hatalar yanılma anlamında ele alınmalı ve hoşgörü içinde düzeltilmelidir.

J. Kelime ve cümle öğretiminde somut anlamlı kelime ve cümleler ön plâna alınmalıdır.

K. Kelime ve cümle öğretiminde Türkçeye geçmiş kelimelerin sıkça kullanılması öğretimde kolaylık sağlayabilir.

L. Dil bilgisi kendi içinde bir hedef değil ancak dilin öğrenilmesinde ve kullanılmasında bir araç gibi düşünülmelidir. Dolayısıyla dil bilgisi, örtülü bir biçimde ve iletişimsel etkinlikler içinde kullanma biçiminde öğrenciye verilmelidir. Bu nedenle, öğretimde aşağıdaki teknikler tercih edilmelidir:

- Simulâsyon (Benzetim)
- Dramatizasyon (Canlandırma)
- Rol oyunları
- Amaca hizmet eden diğer oyunlar
- Sınıf panosu hazırlama
- Şarkı öğrenme ve söyleme

Bu çerçevede, el ve iş becerileri olarak diğer faaliyetler yanında şu faaliyetlere öncelikle başvurulmalıdır.

- Resim çizme,
- Boyama,
- Kesme,
- Yapıştırma,
- Boşluk doldurma,
- Eşleştirme,
- Oyunlar oynama, tekerlemeler ve şarkılar söyleme.

Tüm öğretim etkinliklerinde; programın amacı, öğrenci ihtiyacı, ilgisi, öğrenme hızı, bireysel farklılıkları, başarısı ve bunlara bağlı olarak doyuma ulaşması dikkate alınmalıdır.

ÖLÇME

Ölçme ve değerlendirme ilke olarak yanlışların ortaya çıkarılması ve düzeltilmesine yönelik olarak düşünülmelidir. Bu nedenle ölçme-değerlendirmede birim ders sonunda yahut ünite sonlarında yetiştirmeye yönelik değerlendirme, dönem sonlarında da düzey belirlemeye yönelik değerlendirme yapılmalıdır.

Değerlendirme aracı olarak, sınıf içinde uygulanan etkinlik biçimlerine ters düşmeyecek yapıda araçlar kullanılmalıdır. Yazılı sınavlarda testler, öğrencinin yabancı dil ile ilgili üç temel becerisini ölçebilecek şekilde hazırlanmalıdır. Bu beceriler dinediğini anlama, okuduğunu anlama ve yazma becerileridir.

ÖRNEK ÖLÇME DURUMLARI

Aşağıda sadece dinlediğini anlama becerisini ölçmek üzere bir örnek verilmiştir.

a. Dinlediğini anlama becerisini ölçme testi örneği (Comprehension orale)

Öğretmen, daha önceden hazırladığı cümleleri, elindeki kâğıttan öğrencilere yüksek sesle birkaç kez okur veya bu cümleleri kasetten dinletir.

Öğrencilerden, daha önceden kendisinin hazırlayıp sınıfa dağıtmış olduğu sınav kâğıdı üzerindeki konuyla ilgili tabloyu doldurmalarını ister.

Les articles indéfinis "un/une/des" konusunda hazırlanmış bir test örneği aşağıda verilmiştir:

Öğretmen elindeki kâğıttan şu cümleleri okur. Öğrenciler kâğıtta yazılı olanları görmemelidir.

- C'est un salon.
- Ce sont des chambres.
- C'est une cuisine.
- Ce sont des gateaux.
- C'est un balcon.

Öğrenciler, öğretmenlerinin okuduğu bu cümlelerle ilgili ve önlerindeki kâğıt üzerinde hazır bulunan tabloyu, sadece "**X**" işareti koymak suretiyle doldurulur.

Norm :
Prénom :
Classe : **5 - A**

1. Un, une ou des? Cochez dans le tableau.

Exemple:

	Un	Une	Des
1	x		
2			
3			
4			
5			

b. Okuduğunu anlama becerisini ölçme testi örneği (Comprehension écrite)

Öğrencilerden, sınav kâğıtları üzerinde yazılı olarak verilmiş kelimelerle bu kelimelere ait resimleri eşleştirmeleri istenir.

Nom :

Prénom :

Classe : **5 - A**

1. Faites correspondre les mots proposés et les images. Cochez-les dans le tableau ci-dessous.

1. Professeur	2. Facteur	3. Pompier
4. Soldat	5. Chauffeur	6. Fermier

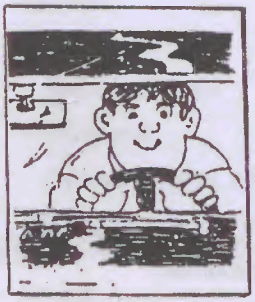

A

B

C

D

E

F

	1	2	3	4	5	6
Exemple :	F					

c. Yazma becerisini ölçme testi örneği (Expression écrite)

Öğrencilerden, sınav kâğıdı üzerinde verilmiş resimlerin altlarına bu resimlerin Fransızcalarını yazmaları istenir.

Norm :

Prénom :

Classe : **5 - A**

1. Ecrivez les noms des habits sous les dessins.

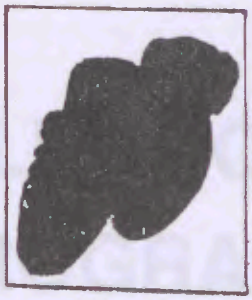

Exemple : C'est une chemise. ....

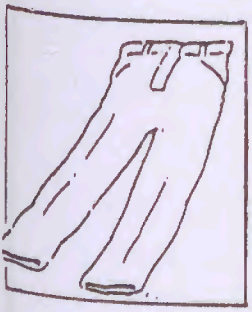

....

DEĞERLENDİRME : Öğretmen, ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin başarıları hakkında karar verir.

ALMANCA PROGRAMI

İLKÖĞRETİM OKULU 4. ve 5. SINIF YABANCI DİL (ALMANCA) ÖĞRETİM PROGRAMI

GENEL AÇIKLAMALAR

Toplumsal ve bireysel gereksinimler göz önüne alınarak eğitim sistemimizde yeniden yapılanmaya gidilmiş ve sekiz yıllık zorunlu ilköğretime dayalı olarak bu öğretim programı hazırlanmıştır.

Okul, özellikle de ilköğretim, öğrencinin temel deneyimlerini kazandığı yerdir. Toplumsal yaşama uyum, kişilik gelişimi, kendi kültürünü tanıma ve öğrenme, eğitimin önemli amaçları olarak sıralanabilir. Böylece oluşan vatanına bağlılık ve sosyal açıdan ait olma duygusu bireye güvence verir.

İnsanın yaşamında, farklı yaşam şekillerine karşı anlayışlı ve hoşgörülü olmak, diyalog kurabilmek çok önemlidir.

Erken yaşta başlanan yabancı dil dersi, bireyin dünyasında doğal bir şekilde gelişmeye, daha sonraki deneyimleri daha kolay sıralamaya ve kavramaya olanak tanır. Yabancı olan şey, bireyin kendi değer yargılarını yıpratmadan, yaşa uygun bir araç ile öğrenilir. Yabancı dil dersine ülke bilgisi ile ilgili konuların eklenmesi ile o dili konuşan insanlar, kendi yaşam ortamlarında tanıtılır ve iyi anlaşılmaları sağlanır. *"Kişi başkalarını daha iyi tanıdıkça, korkularını yenecek ve daha iyi bir anlayışa sahip olacaktır."*

Yabancı dil öğrenimi farklı kültürlere bakışın kapılarını açar, kişiyi açık ve hoşgörülü olma konusunda eğitir. Aynı zamanda kişinin kendi kültürüne bakışını güçlendirir ve kendi ile özdeşleşmesini kolaylaştırır.

Erken yaşta yabancı dil öğretimi; yabancı dil öğrenimine başlama nedenlerini ve onun iletişimsel kullanımını öğretmelidir. Ayrıca, dile karşı ilgi uyandırmalı ve öğrenme isteğini artırmalıdır.

Yabancı dil ile uğraşma, dile karşı olan tutumu, özellikle ana dili açısından daha bilinçli hâle getirir. Bir başka deyişle öğrenciler, ikinci bir ifade aracını öğrenir öğrenmez, bunu ana dillerine yansıtırlar. Erken başlanan yabancı dil öğrenimi aracılığıyla öğrenciler, bağımsız olarak nasıl çalışabilecekleri ile ilgili teknikleri, uygulayarak öğrenirler.

Bu program için hazırlanacak ders kitapları A-4 ebadı için 8-10 forma olarak hazırlanmalıdır.

GENEL AMAÇLAR

1. Türkçeden başka dillerin de konuşulduğunun farkına varabilme
2. Yabancı dilde iletişim kurmaya istekli olma
3. Dinlediği bir konuşmayı anlayabilme
4. Duygu, düşünce ve isteklerini sözlü olarak anlatabilme
5. Yazılmış çeşitli türdeki metinleri okuyarak anlayabilme
6. Okuduğu konularla ilgili kısa not alabilme
7. Duygu düşünce ve isteklerini yazı ile anlatabilme

8. Derste dinlediklerini yazabilme (dikte edebilme)

9. Yabancı dilde tekerleme ve şarkılar söyleyebilme, oyunlar oynayabilme

10. Farklı kültür ve kültür değerlerini hoşgörü ile karşılayabilme

11. Yabancı dil öğrenmenin yaşam boyu getireceği yararların bilincine varabilme

12. Öğrendiği yabancı dilin Türkçeden farklı seslere sahip olduğunu kavrayabilme

5. SINIF ALMANCA DERSİ ÖZEL AMAÇLARI

A. Duyduğunu anlama

Özel Amaçlar

1. Basit günlük konuşmalarda kendisine söyleneni anlayabilme

2. Sınırlı dil bilgisi, sözcük bilgisi ve ses bilgisi içeren konuşmaları anlayabilme

B. Konuşma

Özel Amaçlar

1. İzin isteme

2. Oyunları, faaliyetleri anlatma

3. Bilgi alma ve verme

4. Bir yeri sorma ve söyleme

5. Zamanı sorma ve söyleme

6. Hayvanlar hakkında konuşma

7. Fiyatları sorma ve söyleme

8. Yiyecek maddeleri ve giysiler hakkında konuşma

9. Yapabileceklerini ve yapamayacaklarını söyleme

10. Onaylama, reddetme

11. Şenlik, ziyafet plânlama

12. Öneriler yapma

13. Birisini davet etme

14. Gezi ile ilgili öneri yapma

15. Mevsimler hakkında konuşma

16. Doğa ve çevre hakkında konuşma

*** Bu amaçlara uygun konuşma kalıpları Öğretim Programının üniteleri (Lehrplaneinheiten) kısmında listelenmiştir. Bk. s. 12-17.**

C. Okuduğunu anlama

Özel amaçlar

1. Basit ve önceden tanıdıkları metinleri ses ve vurgulama açısından doğru olarak yüksek sesle okuyabilme

2. Grupla birlikte sesli veya sessiz okuyarak metni genel hatlarıyla anlayabilme

3. Yaşlarına uygun basit, özgün metinleri okuyup anlayabilme

4. Yavaş yavaş hızlanan bir okuma temposu edinebilme

D. Yazma

Özel Amaçlar

1. Bakarak doğru yazabilme

2. Sözlü olarak ifade edebildiklerini dil bilgisi ve imlâ açısından doğru yazabilme

3. Dinlediği kısa metinleri yazabilme (dikte edebilme)

4. Başlangıcı verilen basit öykülerin devamını yazabilme

4. VE 5. SINIF ÖGRETİM PROGRAMININ YAPISI VE İÇERİĞİ

1. Öğretime erken başlanan Almanca dersinin genel ilkeleri

Konular; içerik açısından, çocukların deneyimlerinden yola çıkarak, onların ihtiyaçlarını göz önüne almalı, hislerine hitap edebilmeli; ilişkilerini, hayal güçlerini, yaratıcılıklarını desteklemeli ve onları öğrenmeye teşvik etmelidir. Bu yaştaki çocuklar; kendileri, aileleri, okulları, arkadaşları ve oynadıkları oyunlar hakkında konuşmaktan hoşlanırlar.

Konular diğer ülkeler ile kıyaslama yapabilmeye olanak sağlamalıdır. Örnek: bizdeki ve diğer ülkelerdeki çocuk oyunları, aile yapıları vb.

Öğretmenler Almanca dersinde, çocukların konuşmaya hazır olmalarından, iletişim ihtiyaçlarından, meraklı olmalarından, denemeyi ve oyunu sevmelerinden, öğrenme yeteneklerinden ve hareketli olmalarından yararlanmalıdır. Dil, öncelikle sözlü ve mümkün olduğunca oyunlar ile öğretilmelidir. Okuma ve yazmanın destekleyici fonksiyonları ve gittikçe artan özdeğerleri de göz önünde bulundurulmalıdır

2. Yöntem ile ilgili ilkeler

Yöntemler, çocukların kendilerini iyi hissedebilecekleri, öğrenme isteklerini destekleyebilecek ve böylelikle sürekli bir öğrenme gelişimi sağlayabilecek ortam yaratabilmelidir.

Yabancı dil dersi öğrenci merkezli olmalıdır. Bu derste öğretmen, yönlendirici rolünü üstlenerek, öğrencilere bilgileri aktarır. Yeni alıştırma tekniklerini uygulayarak öğretir ve öğrencinin aktif olmasını sağlar.

Almanca dersinde öğrenci, sürekli olarak derste dinleyici rolünü üstlenmemelidir. Öğretmen, dil hakkındaki önemli açıklamaları kısaca sunarken jestler, mimikler, resimler ve kukla bebekler gibi araçlardan yararlanmalıdır.

Yöntemlerin seçiminde yaş grubunun ihtiyaçları göz önüne alınmalıdır. Bu yöntemlerin çok çeşitli olması ve sık sık değiştirilmesi dersin karakteristik özelliğidir. Başarısız öğrencilerin de derse katılımlarını sağlamak için değişik faaliyetler uygulanmalıdır.

Derste sosyal çalışma durumları; tek başına çalışma, ikili çalışma, rol alma, grup çalışması, çalışma sonuçlarının grup önünde sunulması gibi çeşitlendirilir.

Bir dersin işlenişi ilgi uyandırmalı ve ilgiyi devam ettirebilmelidir. Yeni bir konuya giriş bölümünde ve sunum esnasında öğrencilerin konuya jestler, mimikler, kukla bebekler ve resimlerle konsantre olmaları sağlanmalıdır. Daha sonra kontrol alıştırmaları yapılmalı ve öğrenciler öğrendiklerini günlük yaşamlarında kullanmalıdırlar.

Derste öğrenci konuya göre bir durumdan diğerine geçer. Bu noktada tek tek sözcük ve tümce yapılarının öğretimi veya açıklaması yapılmaz. Dil ile ilgili anlatımlar durumlara göre düzenlenir.

Bu şekilde dilin elemanları üzerinde durularak yavaş yavaş ve bağlantılarla yaratıcı bir uygulama yapılır. Dil bilgisi yapıları dersi belirlememelidir. Basit kurallar, sinyal-dil bilgisi denilen şekiller, renkler, duvar resimleri ve kartlar kullanılarak verilir.

Almanca dersinde ülke bilgisi konusu ders ile bütünleştirilmelidir. Oyunlar veya oyunumsu alıştırmalar ile öğrencilere yeni deneyimler kazandırılmalıdır. Bu çalışmalar, yabancı olan bir şeye korkusuzca ve açık olarak yaklaşımı sağlar. Şarkılar, şiirler ve oyunlar bu amaca ulaşabilmeye yardımcı olurlar. Diğer kültürleri anlayabilmek için bazı yaşantıların karşılaştırılması da öğrenmeye yardımcı olur (Örnek: bayramlar...).

Sınıf duvarlarında öğrencilerin çalışmaları ve derste kullanılan materyaller sergilenmelidir.

3. Öğretmenden beklenenler

Bu yaş grubundaki öğrencilerin psikolojik koşullarını iyi bilmek ve Almanca dersinin yöntem ve öğretimi hakkında sağlam bilgilere sahip olmak çok önemlidir.

Almanca öğretmenler iletişime dayalı ve öğrenci merkezli ders vermelidir. Böylelikle öğrencilerin doğal hareket tarzları, yabancı dil dersi için elverişli şekilde kullanılabilir.

Öğrenciye ve iletişime dayalı ders şekli, geleneksel öğretmen rolünü değiştirir. Bu tip bir derste öğretmen yalnızca dersi organize etmekle ve temel bilgileri vermekle sorumlu olmayıp, aynı zamanda öğrencilerin yabancı dildeki çalışmalara aktif olarak katılmalarını sağlar ve kendisini merkezî rolden geri plâna çeker.

Öğretmenin sözlü ifadesi, ses ve telâffuz açısından doğru ve dil seviyesi, dersi Almanca olarak işleyebilecek durumda olmalıdır. Onun ifade repertuvarı; jest, mimik, müzikle anlatım, oyun ve artistik yetenek gibi becerileri de içermelidir.

Hataları düzeltirken öğretmen, öğrenciler arasındaki konuşmayı kesmemeye dikkat etmelidir. Telâffuz, dil bilgisi ve sözcük seçimi ile ilgili hatalar konuşma aralarında düzeltilebilir.

4. Almanca dersinin çalışma alanları

Almanca öğreniminin başlangıç aşamasında kullanılacak ders araçları bol resimli olmalı ve göze hitap etmelidir. Bunlar; taklit etme, öğrenme oyunları, şarkılar, oyunlarla diyalog gibi bölümler içermeli ve öğrencilerin, dili değişik durumlarda uygulayıp kullanabilmelerine olanak sağlamalıdır.

Dil ile ilgili beceriler, öğretim programının çeşitli bölümlerinde konular ve durumlar ile bağlantılı olarak kullanılabilir ve uygulanabilir.

Öğrenme ve çalışma teknikleri, öğrencilere, bilgi ve beceri kazandırır ve bunları güvenli kullanabilmeleri konusunda yardımcı olur.

Aşağıdaki alanlarda ulaşılması gereken amaçlar şunlardır:

a. Duyma, dinleme ve konuşma

Duyma - dinleme öğretimi, kurala göre ve tek dilde uygulanması gereken yabancı dil dersinin başlangıç düzeyinden itibaren yapılmalıdır. Öğrenciler, derste kullanılan ifadeler, yapılan hareketler ve sözlü metinlerle denilmek isteneni anlarlar. Mimik, jest ve resimler bu amaca ulaşabilmeyi kolaylaştırır.

Derste konuşmaya ağırlık verilir. Birlikte konuşma, tekrarlama ve ezberlenenin söylenmesi, öğrencilerde ritmik ve vurgulu konuşma hissini geliştirir. Öğrenciler, tümce ve metinlerdeki Almanca sesleri, vurguları ve tonlama örneklerini taklit ederler. Sözcük dağarcığı, tümce yapı örnekleri ve konuşma kalıplarını günlük yaşantılarında basit şekilleriyle kullanabilirler.

Kısa diyalogları, tekerlemeleri, şarkıları ve küçük şiirleri ezberlerler. Bütün bunlar öğrencileri ilk derslerde konuşmaya hazırlar ve heveslendirir. Ayrıca kısa sahne gösterileri de konuşmayı desteklemede önemli bir rol oynar.

b. Okuma ve yazma

Öğrenciler ileri aşamada, basit ve önceden tanıdıkları metinleri ses ve vurgulama açısından doğru olarak yüksek sesle okumayı öğrenirler. Hep birlikte veya sessiz okuyarak metni genel hatlarıyla anlama becerisini kazanırlar.

Sözlü olarak ifade edebildiklerini dil bilgisi ve imlâ açısından doğru yazarlar. Bakarak yazmayı doğru yapabilirler ve dinledikleri kısa metinleri yazabilirler (dikte edebilirler). Yaşlarına uygun basit özgün metinleri okuyup anlayabilirler. Öyküleri devam ettirip, rolleri üstlenip oynayabilirler ve bu öykülerin devamını yazabilirler.

c. Metinler

Metinler, öğrenciler için bilgi kaynağıdır ve sözlü ifadeleri için örnek oluştururlar. Öğrenciler, metinlerle çalışarak, yazarak ve onları tekrarlayarak, kazandıkları becerileri sağlamlaştırır ve geliştirirler. Başlangıç düzeyindeki derste genellikle öğretim açısından ağırlıklı metinlerle çalışılır. Ancak sınırlı bir çerçeve içerisinde her öğretmen tekerlemeler, şarkılar, çizgi romanlar gibi özgün metinler kullanabilir.

Öğrenciler, aşağıdaki metin türleri ile beceri kazanıp, öğrendiklerini uygulayabilirler:

- Diyaloglar
- Anlatılan kısa öyküler
- Resimli öyküler
- Küçük rollerle oynanan sahne oyunları
- Şarkılar
- Basit şiirler
- Tekerlemeler
- Bilmece, bulmaca gibi tahmin oyunları
- Sözcük dağarcığı oyunları
- Mektuplar
- vb.

ç. Konular, ülke bilgisi

Öğrenciler, Almanca konuşulan ülkeler hakkında temel bilgileri öğrenerek, bu ülkelerde yaşayanların günlük yaşamını tanırlar ve kendi yaşamlarıyla kıyaslarlar. Böylelikle kültürel farklılıkları da tanımış, kabul etmiş ve onlara karşı hoşgörülü olurlar. Kültürler arası öğrenme aşağıdaki konular ile uygulanabilir.

- Aile, akrabalık ilişkileri
- Diğer insanlarla, arkadaşlarla ilişkiler (selâmlaşma, vedalaşma vb.)
- Ev, yaşanılan yer
- Okul
- Boş vakitlerde yapılan etkinlikler
- Günlük yaşam (yeme, içme alışkanlıkları vb.)
- Mevsimler, bayramlar
- Şehir ve köy yaşamı

d. Ses bilimi

Başlangıç düzeyindeki derste doğru bir telâffuz ve vurgulama esastır. Telâffuz ve vurgulamanın amacı ise Almancanın ses konusundaki özellikleri (karşılaştırmalı ses bilimi) hakkında öğrencileri bilinçlendirmektir.

Öğretmenin, dili doğru kullanması ve özgün duyduğunu anlama metni örnekleri ile çalışması öğrenmenin ön koşulu olarak çok önemlidir. Öğretmen, özellikle şunlara dikkat etmeli ve uygulamalıdır:

- Türkçede bulunmayan Almanca harflerin telâffuzu
  Örnek: qu, w, x, ae, ch, ph, th, ss, sch
- Aynı harfin farklı telâffuzları
  Örnek: c, h (uzatılan 'h'), s (sürekli, süreksiz), j, v, ikili ünlü, r, z
- Art arda gelen ünsüzlerin telâffuz sorunu
  Örnek: Fliege, Bruder (Filiege, Buruder değil)
- Çift sesler
- İfade tümcesinin, soru tümcesinin vurguları
- Sözcük vurgusu

e. Sözcük dağarcığı

Öğrenciler, günlük konuşma durumlarında olayın akışı ile bağlantılı olarak kullanabilecekleri, duyduklarını ve okuduklarını anlamalarına yardımcı olacak 300-400 arasında sözcüğü yazılışları ile birlikte öğrenirler.

Dersin başlangıcından itibaren tek dilli sözcük öğretiminin yararları kullanılmalıdır. Bu, gösterme, işaretlerle anlatma, jest, mimik, kukla bebek ve resimler gibi görsel araçlarla gerçekleştirilebilir.

Herhangi bir durumundan yola çıkarak konuyu verme, yeni sözcük dağarcığını öğrenmeyi ve kullanmayı kolaylaştırır. Eğer açıklık ve öğrenme açısından ekonomiklik düşünülüyorsa, gerektiğinde ana dile dönmek doğrudur. Sözcük yapısı kullanımı çok önemlidir. Örnek: ön ekler, son ekler. Oyunumsu tarzda çeşitli sözcük alıştırmaları, öğrenileni pekiştirir ve kullanımını kolaylaştırır. Düzenli olarak tekrarlama ise zorunludur.

*** Sözcük dağarcığı ile ilgili öğrenme teknikleri için bk. 9. bölüm. Öğretim programının üniteleri.**

f. Dil bilgisi

Öğrenciler, basit yapıları oyunlarla öğrenip, kullanırlar. Bu konudaki ilk kavramaları ve öğrenmeyi konuşma sırasındaki bağlantılar ve kurallar ile kazanırlar. Dil ile ilgili yapıların kavranması, onların bir yabancı dile daha kolay geçiş yapmalarını sağlar.

İletişime dayalı derste, özellikle bu yaş grubu için dil bilgisinin yeri tamamen arka plândadır.

→ **Anlatma dil bilgisi:** Öğrencilerin, bir iletişim durumunda kendilerine yetecek kadar dil bilgisine ihtiyaçları vardır.

→ **Anlama dil bilgisi:** Buna ek olarak öğrenciler, dinleme ve okuma metinlerinde kullanılan bazı dil bilgisi yapılarını da anlamalıdırlar.

Derste dil bilgisi sürekli örneklerle açıklanmalıdır. Öğrenci, kuralı örneklerin yardımıyla kendi bulmalıdır. Öğretmen terminolojinin üzerinde durmamalıdır. Çünkü öğrencinin konuşurken bir kuralı doğru kullanması, onu doğru açıklayabilmesinden çok daha önemlidir.

*** Dil bilgisi yapılarının listesi için bk. 9. bölüm (Öğretim programının üniteleri).**

g. Öğrenme ve çalışma teknikleri

Öğrenciler, aşağıdaki öğrenme ve çalışma tekniklerini uygularlar.

Sözcük dağarcığı alanında

- Sözcükleri öğrenme ve düzenli olarak tekrarlama
- Sözcük defteri tutma
- Sözcükleri alfabetik olarak sıralama
- Yeni sözcükleri işaretleme ve yazma
- Alfabetik sözcük listelerini kullanma, bu listelerde sözcük arama

Dinlediğini, duyduğunu ve okuduğunu anlama alanında

- Sınıf içi Almanca konuşmalarda kullanılan tüm Almanca açıklamaları anlama ve direktiflere uyma

- Anlaşılmayan noktaları sorma veya tekrarlanmasını isteme

Ses bilimi alanında

- Sözcükleri heceleme

- Tekrarlama

- Söyleyiş ve yazılışın karşılaştırılması

- Kaset ve teyp ile çalışma

Metinlerle çalışma alanında

- Metinleri, özellikle diyalogları ezberleme

- Soru sorma ve yanıtlama

- Metnin bölümlerini işaretleme

- Metnin tümünü anlayıp değiştirme

Uygulama ve ev ödevi alanında

- Ev ödevleri ile alıştırma yapma

- Ev ödevlerini kendi kendine yapma

İş birliği alanında

- Grupla çalışma

- Grubun elde ettiği çalışma sonuçlarını sözlü, yazılı veya görsel olarak sunma

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu yaş grubu için öğretmen şu ilkeleri uygulamalıdır:

1. Başlangıç seviyesindeki çocuklar için başarıyı yazılı veya sözlü olarak değerlendirme öğrenme isteğini azaltacak şekilde olmamalı ve mümkün olduğunca göze çarpmayacak şekilde yapılmalıdır.

2. Yalnızca derste öğretilen ve uygulanan değerlendirilmelidir.

3. Okul içinde yabancı dil dersinde sözlü ve yazılı değerlendirmenin oranları %50-%50 açıklanmalıdır.

4. Testler, yazılı ve sözlü soruları Almanca dersinin tüm öğrenme amaçlarını kapsayacak şekilde hazırlanmalıdır. Bir başka deyişle dört beceri, sözcük dağarcığı, dil bilgisi ve kültürler arası anlama birlikte değerlendirilmelidir.

5. Öğretmen, ödev ve alıştırma tipleri ile ilgili geniş bir değerlendirme tablosu geliştirmeli ve değerlendirme sonuçlarını bu tabloya yerleştirmelidir. Böyle bir tabloda şu konulara yer verilebilir:

- Dinlediğini-duyduğunu anlama testleri
- Diyalog rollerini üstlenme
- Sözlü olarak resim anlatımı
- Eşleştirme ödevleri
- Sözcük yerleştirme ödevleri
- Yazdırmalar (dikteler)
- Okuduğunu anlama ödevleri
- Başlamış olan öykülerin devamını anlatma ve yazma
- Yazma konusuna yardımcı olacak; Örnek: paralel bir metin ile, sözcüklerin yardımıyla metin oluşturma, verilen durumun veya anahtar sözcüklerin yardımıyla diyalog yazma
- Veya hiç yardım almadan kısa metinler yazma

5. SINIF ALMANCA DERSİ ÜNİTELERİ

Ünitelere göre amaçlar ve kazandırılacak davranışlar listesi

Aşağıda verilen öğretim programı bölümleri, 5. sınıf düzeyi için değerlendirilmelidir. Öğretim programında oluşabilecek değişikliklerde bunlar göz önüne alınmalıdır.

36 haftalık öğretim yılında, haftada iki saatlik yabancı dil deris ile 72 saatlik öğretim yapılabilir. Daha gerçekçi bir tahminle bir öğretim yılında 5 konu işlenebilir.

Einheit 1 : Geburtstag vorbereiten, Essen und Trinken		
	Redeabsichten	**Redemittel** (Beispiele)
hören und sprechen:	ein Fest planen Vorschläge machen Essen und Trinken planen etwas kochen jem. einladen seine Neugierde ausdrücken	Was machen wir an deinem Geburstag? Darf ich.., kann ich..? Wir können doch.. Was essen/trinken deine Freunde..? Das ist mein Rezept... Liebe Nurdane, komm bitte zu... Was ist das für (ein Kuchen, ein Spiel, eine Überraschung)?
schreiben:	kurze Texte zum Thema schreiben (Einladungskarte, Rezept, Liste von Spielen usw.)	
lesen und verstehen:	kurze lese -und Hörtexte zum Thema; Geburtstagswünsche (Brief); Rezept Einladungskarte	
interkulturell lernen:	Geburstagslieder, Reime, Familienfeste in D und in der TR, Essen und Trinken in D und in der TR	
Phanetik:	Laute [fl], [br], [st] fast; Doppelvokale aa. ee; Diphthong [ae] ein Wortakzent, Satzakzent	
Wortschatz:	Essen und Trinken, kochen, zusammen, feiern	
Grammatik:	vgl. Gesamtübersicht	

Einheit 2 : Reise nach...		
	Redeabsichten	**Redemittel** (Beispiele)
hören und sprechen:	Reiseziele vorschlagen zu Vorschlägen aufforden zustimmen, ablehnen sich über einen Ort informieren nach Möglichkeiten fragen um Erlaubnis bitten sich über Reisegepäck verständigen	Wir können doch nach.. fahren. Ich bin für.. Ich finde.. gut. Was meint ihr? Wohin möchtest du? Toll, das machen wir. Das finde ich blöd/langweilig. Wo liegt denn..? Wie kommt man nach...? Was gibt es dort? Was können wir dort machen? Darf ich..? Ich möchte gern.., geht das? Soll ich.. mitnehmen? Brauche ich ein (en) ..?
schreiben:	Kurze Texte zum Thema/ einen Ort vorstellen (Poster)/ Fotos + Begleittexte einen Plan machen (zu vereinbarten Aktivitäten)/ Merkzettel (for das Reisegepäck)	
lesen und verstehen:	Kurze Informationstexte zum Reiseziel (Prospekte)/ Hörgeschichten (zum besonderen Attraktionen des Reiseziels)	
interkultu-rell lernen:	Was Kindern in Deutschland besonders gefällt/ wohin sie gerne fahren: Erlebnisparks. Touristen in der Türkei: Was Kindern und Jugendlichen hier gefällt.	
Phanetik:	Laute: [ ] Übung, [j] ja; Vokale im Vergleich (der-dir/vier-für usw.); Diphthog [ ] neu, Wortakzent, Satzakzent; Reime, Gedichte usw.	
Wortschatz:	Wortfeld reisen, Reisevorbereitungen, Gruppentätigkeiten	
Grammatik:	vgl. Gesamtübersicht	

Einheit 3 : Tiere (Haustiere, Tierhaltung, Tierschutz)		
	Redeintentionen	**Redemittel** (Beispiele)
hören und sprechen:	Informationen über Tiere geben und einholen Tiere beschreiben (sich) über Tierhaltung informieren Eingenschaften beschreiben Gefühle darstellen	Mein Hund ist ein Schäferhund. Was fressen deine Katzen? Mein Vogel ist gelb-blau usw. Jeden Morgen gebe ich... Wie oft fütterst du dein(e).. Meine Schildkröte ist sehr ängstlich usw. Ich bin froh, daß... Ich bin glücklich, wenn...
schreiben:	Kurte Texte zur Tierpflege und Tierhaltung; Beschreibung (s) eines Haustieres (Poster Fotos + Begleittexte), Anzeigen (Verkauf, Kauf, Suchanzeige)	
lesen und verstehen:	Lese-und Hörtexte zum Thema: Tiergeschichte(n), Annoncen (Suchanzeige), Auszüge aus Tierlexikon, Sachbüchern usw.	
interkultu-rell lernen:	Haustiere in D und TR/ tierwelt und Tierschutz in D	
Phanetik:	Laute: [kv] quer, [s] aus, muß, [z] suchen; Wortpaare (Hund-und, sieht-zieht usw.);	
Wortschatz:	Wortfelder Haustiere, Tierpflege, Tierlaute usw.	
Grammatik:	vgl. Gesamtübersicht	

Einheit 4 : Klassenfest (Klassenprojekt als z.B. Theaterspiel, Klassenzeitung).		
	Redeintentionen	**Redemittel** (Beispiele)
hören und sprechen:	Vorschläge machen und sammen rückfragen Jem. um Hilfe bitten Aufgaben verteilen und beschreiben einen Arbeitsplan erstellen jem. einladen	Wir wollen alle../ Am besten, wir machen.. Erklär mal! Wie meinst du das? Kannst du mir mal helfen? Können sie das zeigen. Gül und Nurdane bereiten.. vor, Kerim und Cem bringen Oya malt Wandbilder usw. In 2 Wochen brauchen wir.. Bis Montag muß du fertig sein. Liebe Eltern, am Freitag macht die Klasse 5b...
schreiben:	In Gruppenarbeit: Kleines Theaterstück oder verschiedene Spielszenen verfassen bzw. einen Klassenzeitung herstellen. Textsorten zur Klassenzeitung: Dialoge/ Mini-Porträts von Mitschülern/Comics/Rätsel/ Texte über Tiere usw./ Anzeigen/ Gedichte usw. Programm und Einladung.	
lesen und verstehen:	Lesetexte und Hörgeschichten als Beispiele für das Klassenfest. Beispiele für verschiedene Textsorten.	
interkultu-rell lernen:	Beispiele für Klassenprojekte von gleichaltigen Schülern in D Dokumentation (Fotos + Text) zu Projekttag in einer dt. Schule	
Phanetik:	Laute: [ks] Max, sechs; alle Diphthonge (Wiederh.); Wortpaare zu langen und kurzen Vokalen (ihn-in, kam-Kamm); Intonation Fragesätze (Wiederh.)	
Wortschatz:	Schülertätigkeiten, Zeitangaben	
Grammatik:	vgl. Gesamtübersicht	

Einheit 5 : Jahreszeiten, Natur, Umwelt		
	Redeabsichten	**Redemittel** (Beispiele)
hören und sprechen:	Sagen, was zu einer Jahreszeit gehört Jahreszeiten beschreiben Vorlieben und Abneigungen begründen über Gegenstände der Natur sprechen	Im Frühling kommen die Vögel zurück. Im Sommer haben wir manchmal auch sehr heiße Tage. Ich mag den Winter, weil ich gerne Ski fahre. Bei uns im Garten gibt es viele Tulpen. Die Rose ist meine Lieblingsblume.
schreiben:	kurze Texte zum Thema (Wandzeitung); seinen Traumgarten vorstellen (Zeichnung + Text); Gedichte als Parallelversionen; kurze Geschichten ("Der alte Baum erzählt")	
lesen und verstehen:	Lese-und Hörgeschichten zum Thema;Gedichte, Reime, Lieder; Sachbuchtexte zu ausgesuchten Unterthernen (z.b. bedrohte Tiere, Pflanzen)	
interkultu-rell lernen:	Jahreszeiten in Deutschland/ Kinderspiele usw. im Wechsel der Jahreszeiten/ Feste (Weihnachten, Ostern), Traditionen (Laternenlaufen, Karnaval)	
Phanetik:	Widerh. Laute, Wortakzent: trennbare - nicht trennbare Verben	
Wortschatz:	Wortfelder Jahreszeiten, Klime und Wetter, Pflanzen und Tiere	
Grammatik:	vgl. Gesamtübersicht	

7. Dil bilgisine genel bakış

Her bölüm için belirli bir dil bilgisi konusu ele alınmamıştır. Böylelikle ders kitabı yazarları veya öğretmenler o andaki duruma ve ihtiyaca göre dil bilgisi konularını paylaştırabilir. İki yıllık Almanca öğreniminin sonunda öğrenciler şu bilgileri aktif olarak veya pasif olarak almış olmalıdırlar.

	Mitteiluğnsgrammatik (aktiv)	Verstehensgrammatik (passiv)
Verb	Hilfsverben sein, haben Modalverben können, müssen, können, wollen, möchten dürfen, sollen schwache und starke Verben Verben mit trennbarer Vorsilbe (mitspielen usw.) reflexive Verben Indikativ Präsens, Perfekt (nur einige wenige Formen) Präteritum (Hilfsverben, Modalverben) Imperativ	Perfekt der häufig vorkommenden Verben Präteritum einiger häufig vorkommen, der Verben Futur einige Konjunktiv II-Forman (wäre, hätte)
Pronomen	Personalpronomen Nominativ: ich du er usw. Akkusativ: mich, dich, usw. Dativ: mir, dir usw. Fragepronomen: wer, wie, woher, wo, was, wann wen, wem, wohin, warum usw. Indefinitpronomen: die meisten, alle, jeder, viele, einige	

Artikel	bestimmter Artikel Nominativ : der die das Akkusativ: den die das Dativ: dem der dem unbestimmter Artikel Nominativ: ein eine ein Akkusativ, Dativ Negativartikel kein Possessivartikel Nominativ: mein, dein, sein Akkusativ, Dativ Demonstratvartikel Nominativ: dieser usw. Akk., Dativ	Genitiv
Substantive	Singular, Plural (Nominativ, Akkusativ, Dativ) Ersatzkonstruktion für Genitiv: Das Buch von Cem. Wortbildungsregein der Komposita (Bilderbuch, Arbeitsheft).	Genitiv
Präpositionen	mit Akkusativ, mit Dativ, Wechselpräpositionen Dat.: aus, bei, mit, nach, seit, von, zu/ Akk.: durch, für, gegen, ohne, um D/A: in, an, auf, vor, zwischen, neben, unter, über, hinter	
Adjektiv	vor allern in prädikativer Form: Cem ist glücklich (einige Fälle von attiributiver Form, jedoch keine systematische Einführung!) Steigerung: Komparativ: Cem ist größer als Mesude. Superlativ: Cem ist am größten. Wortbildungsregein mit Suffixen (-lich, -los usw.)	attributiv (ein schönes Geschenk) attributive Form (mein bester Freund)
Adverbien	nicht, ne, nichts, niemals Ort: dort, hier, oben, unten, rechts, links usw. Zeit: heute, morgen, montags, sofort, jetzt, später.. Modal: sehr, natürlich, leider, vielleicht, fast.. unregeimäßige Steigerung: viel-mehr-am meisten usw.	
Konjunktionen	daß, well	wenn, ob, als, damit
Zahiwörter	Kardinalzahlen, Ordinalzahlen	
Syntax	Fragesatz mit und ühne Fragewörten (Vie heißt du? heißt du Cem?) Aussagesatz Cem hat Geburtstag. Inversion: Heute hat Cem Geburstag. Verneinung (mit nicht und kein) Nebensätze (daß, weil) Sätze mit zwei Objekten (Sie bringt ihm ein Geschenk)	Relativsätze Infinitivsätze (.. versucht zu kommen .. um zu helfen)

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLÂK BİLGİSİ PROGRAMI

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLÂK BİLGİSİ ÖĞRETİMİNİN GENEL AMACI

İLKÖĞRETİM VE ORTA ÖĞRETİMDE ÖĞRENCİYE, TÜRK MİLLÎ EĞİTİM POLİTİKASI DOĞRULTUSUNDA GENEL AMAÇLARINA, İLKELERİNE VE ATATÜRK'ÜN LÂİKLİK İLKESİNE UYGUN, DİN, İSLÂM DİNİ VE AHLÂK BİLGİSİ İLE İLGİLİ YETERLİ TEMEL BİLGİ KAZANDIRMAK; BÖYLECE ATATÜRKÇÜLÜĞÜN, MİLLÎ BİRLİK VE BERABERLİĞİN, İNSAN SEVGİSİNİN DİNÎ VE AHLÂKÎ YÖNDEN PEKİŞTİRİLMESİNİ SAĞLAMAK, İYİ AHLÂKLI VE FAZİLETLİ İNSANLAR YETİŞTİRMEKTİR.

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLÂK BİLGİSİ ÖĞRETİMİNİN GENEL İLKELERİ

(İLKÖĞRETİM OKULU, LİSE VE DENGİ OKULLAR)

Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi öğretim programı, Anayasamız ile Millî Eğitim Temel Kanunu hükümlerine uygun olarak hazırlanmıştır. Bu programın hazırlanmasında, okullarımızın bazı sınıflarında az sayıda da olsa Musevîlik, Hristiyanlık ve diğer dinlere mensup öğrencilerin bulunabileceği hususu da dikkate alınmıştır. Böylece millî kültür unsurlarını ve genel kültürü destekleyici nitelikte olmak üzere, bu programdaki konuların detaylandırılması sırasına göre İslâmiyet, Musevîlik, Hristiyanlık ve diğer dinler hakkındaki bilgilere de yer verilmiştir. Hiç şüphesiz bu bilgiler, öğrencilerin inanç ve kültür dünyalarına genişlik kazandıracak ve başka dinden olanlara karşı daha toleranslı ve anlayışlı davranmalarını sağlayacaktır.

Bu programda % 99'u Müslüman olan ülkemizde İslâm dinine ait bilgilere daha fazla yer verilmiş olması, hem öğrencilerin bu konudaki ihtiyaçlarının karşılanması bakımından, hem de tarihimizi, edebiyatımızı, musikimizi ve diğer sanat varlıklarımızı tanıtmak, benimsetmek, sevdirmek ve kısaca onları millî kültürümüzün bir üyesi yapmak açısından büyük önem taşımaktadır.

Bütün bu hususlar göz önünde bulundurularak, bu programın öğretiminde genel amaca ulaşabilmek için aşağıdaki ilkelere uyulacaktır:

1. Devletimizin lâiklik ilkesi daima göz önünde bulundurulacak, bu ilke her zaman titizlikle korunacaktır. Hiçbir zaman vicdan ve düşünce özgürlüğü zedelenmeyecektir. Kimse dinî uygulamalara zorlanmayacaktır.

2. Mutlaka dini aynı olan milletlerle her zaman iyi ilişkiler içinde bulunulamayacağı, buna rağmen dini ayrı olan milletlerle de iyi niyet ve dostluk ilişkileri içinde bulunulabileceği zihniyeti kazandırılacaktır.

3. İyi vatandaş yetiştirmek ve öğrencilerin ileride toplumumuza daha rahat uyum sağlamalarına yardımcı olmak için, millî ahlâkımızla ilgili konuların öğretiminde din ayrımı gözetilmeyecektir.

4. Azınlık okulların dışındaki okullarımızda öğrenim gören T.C. uyruklu Hristiyanlık ve Musevîlik dinlerine mensup öğrencilere Kelime-i Şehâdet, Kelime-i Tevhid, Besmele, Amentü, ayet, sure ve namaz duaları ezberletilmeyecek; namaz, oruç, zekât ve hacca ait uygulamaya yönelik bilgiler öğretilmeyecektir. Dolayısıyla söz konusu öğrenciler aynı konulardan ölçme ve değerlendirme açısından sorumlu tutulmayacaklardır.

5. Dinî bilgiler yanında millî birlik ve beraberliği kazandırıcı, sevgi, saygı, kardeşlik, arkadaşlık ve dostluk bağlarını güçlendirici, vatan, millet, bayrak, sancak, şehit, gazi gibi millî değerler kazandırıcı yüce kavramların öğrencilerin zihinlerinde yer etmesine özen gösterilecektir.

6. Örf, âdet ve geleneklerimizle millî değerlerimiz daima göz önünde tutulacak ve dinin milleti oluşturan önemli unsurlardan biri olduğu benimsetilecektir.

7. Ders konuları daima Atatürk ilkeleri ile bütünleştirilecektir.

8. Bu ders, "Özel öğretim ilkeleri"ne uygun olarak ve sevdirilerek işlenecektir.

9. Konular işlenirken yeri geldikçe, işlenen konular ile öğrencilerin diğer derslerde kazandıkları bilgiler arasında bağlantı kurulacaktır.

10. Konular, sınıf seviyelerine göre, öğrencilerin genel kültür ve pedagojik gelişmeleri göz önünde bulundurulmak suretiyle, onların kültür düzeylerini aşmadan sevdirilerek, düşündürücü ve ikna edici bir şekilde işlenecektir.

11. Yeri geldikçe öğrenenin, çalışıp ilerlemenin, bilmenin de bir ibadet olduğu öğrencilere açıklanacaktır.

12. Haksızlık, yalancılık, riyakârlık, sahtekârlık, bencillik, tembellik ve bunun gibi davranışları İslâm dininin reddettiği ve günah saydığı, her Müslümanın faziletli olması gerektiği belirtilecektir.

13. İbadetlerin Allah'a karşı sevgi, şükran duygularının ifadesi olmasının yanında, kişinin sağlığına, toplum fertlerinin birbirine sevgi ve saygı ile bağlanmalarına, yardımlaşmalarına, dayanışmalarına, fert ve toplum ilişkilerinin iyi ve düzenli bir şekilde yürütülmesine yarayan, insanı fazilete (erdeme) ve mutluluğa sevk eden davranışlar da kazandırdığı özellikle belirtilecektir.

14. Her türlü ibadet ve dış temizlik gibi, kalbi arıtıp ruhu yücelten güzel ahlâkın da insan için vazgeçilmez bir unsur olduğu gerçeği benimsetilecektir.

15. İnanç ve davranış bütünlüğünün önemi üzerinde durulacaktır.

16. İbadetin insan tabiatına uygun ve gerekli olduğu duygusu öğrencilere kavratılacaktır.

17. Hz. Muhammed'in hayatı ile ilgili konular işlenirken, daima onun örnek ve üstün şahsiyeti esas olarak ele alınacak, bunu belgeleyen olaylardan örnekler verilecektir.

18. Her konuda mümkün olduğu ölçüde öğrencinin günlük hayatı ve gözlemleri ile ilişki kurulacak, hatta, günlük hayattan ve gözlemlerden hareket edilerek konuların öğretilmesine gidilecektir.

19. Konular yeri geldikçe ayet ve hadislere dayalı olarak ele alınacaktır.

20. Öğrencilerin okul dışından getirdiği yanlış bilgi ve telkinler, onları kırmadan, bilimsel bir yaklaşımla düzeltilecektir.

21. Müslümanlığın hurafeden uzak, akılcı ve çağdaş bir din olduğu çeşitli örneklerle kavratılacaktır.

22. Her konuya, iyi bir şekilde seçilmiş, uygun ayet, hadis mealleri, okuma parçaları ve hikâyelerle açıklık ve kavrayış kolaylığı getirilecektir.

23. Konular sınıf ve yaş düzeyine göre düzenlenmiş, hikâye, fıkra, kıssa, hatıra vb. metinler ve resimler yolu ile beslenecek, hatta konulara, günlük hayata ait gözlemlerin yanı sıra bu metinlerden, resimlerden hareket ederek uygun bir yaklaşım sağlanacaktır.

24. Konuların işlenmesinde Müslümanlığın kuru bilgilerden ibaret belli kalıplar ve belli davranışlar olmadığı açıklanacak, sürekli canlılık ve ilerleme isteyen (aktif) bir din olduğu gerçeği hiçbir zaman gözden uzak tutulmayacaktır.

25. Namaz, sure ve dualar eski harflerle okutulmayacak ve yazdırılmayacaktır.

26. Verilecek ödevler, daha çok, öğrencilerin bu ders ile ilgili Bakanlığımızca tavsiye edilmiş Kur'ânıkerîm meali, hadis tercümeleri, ilmihâl gibi ana kaynakları tanımalarına ve yaşanan dinî hayatı (ibadet, ölüm, dinî bayram, isim koyma) görüp idrak etmelerine imkân verecek şekilde olacaktır.

İLKÖĞRETİM 4. VE 5. SINIFLARDA DİN KÜLTÜRÜ VE AHLÂK BİLGİSİ ÖĞRETİMİNİN AMACI

1. Allah'ı ve Peygamberi tanımak ve sevmek.

2. İslâm dininin inanç, ibadet ve ahlâk esaslarını bilmek.

3. Namazda okunan sure ve duaları ezberlemek ve bunların anlamlarını bilmek.

4. Kendi iç dünyasında, içinde yaşadığı aile ve toplumda, inanç ve ibadet yönünden de dengeli ve uyumlu bir kişilik kazanmak.

5. Temizlik, iyilik, doğruluk fikirlerinin, insanları sevmenin, anaya, babaya, büyüklere saygı, küçüklere şefkat göstermenin, zayıflara, muhtaçlara yardım etmenin, çalışkanlığın İslâm dininin emir ve esaslarından olduğunu kavramak.

6. Her türlü ibadet ve dış temizlik gibi güzel ahlâkın da insan için vazgeçilmez bir unsur olduğu gerçeğini benimsemek.

7. Vatan, millet ve Atatürk sevgisini pekiştirmek.

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLÂK BİLGİSİ DERS PROGRAMI

5. SINIF

Haftada 2 Saat

KONULAR

ÜNİTE I: ALLAH'A İNANMAK

1. Allah vardır
2. Allah birdir ve benzeri yoktur
3. Her şeyi yaratan Allah'tır
4. Her şey O'na muhtaçtır
5. Herkes O'na sığınır

6. Allah'a inancın verdiği mutluluk
7. Allah'a karşı görevlerimiz
8. Ünite süresince Asr suresi ve anlamı

ÜNİTE II: MELEKLERE İNANMAK

1. Melek kavramı
2. Meleklerin görevleri
3. Her yerde ve her zaman ölçülü olalım
   a. Davranışlarımızda
   b. Sözlerimizde
   c. Başkaları ile olan ilişkilerimizde
4. Ünite süresince Rabbenâ Âtinâ duası ve anlamı

ÜNİTE III: KİTAPLARA İNANMAK

1. Kitap kavramı
2. Allan niçin kitap göndermiştir?
3. Dört büyük kitap
4. Kitabımız Kur'ânıkerim
5. Kur'an'a karşı görevlerimiz
   a. Kur'an'ı, evimizde, yanımızda bulundururken nelere dikkat edelim?
   b. Kur'an okurken ve dinlerken nelere özen gösterelim?
   c. Allah Kur'an'ı okuyup anlayalım ve ona uyalım diye gönderdi
6. Ünite süresince Kunut duaları ve anlamları

ÜNİTE IV: PEYGAMBERLERE İNANMAK

1. Peygamberlik ve din
2. Peygamberler ve Allah niçin peygamberleri göndermiştir?
3. Kitabı olan peygamberler
4. Peygamberimiz Hz. Muhammed
5. Peygamberimize karşı görevlerimiz
   a. Peygamberimizi sevmek ve saymak
   b. Peygamberimizin öğütlerini tutmak, davranış ve hareketlerini örnek almak
   c. Peygamberimizin ahlâkla ilgili sözleri
6. Ünite süresince Fil suresi ve anlamı

ÜNİTE V: AHİRET GÜNÜNE İNANMAK

1. Ahiret günü
2. Cennet ve cehennem
3. Ahirete inanmanın yaşayışımız üzerindeki etkileri
   a. Düşüncelerimizde
   b. Davranış ve hareketlerimizde
   c. Başkalarıyla olan ilişkilerimizde

ÜNİTE VI: KADERE İNANMAK

1. Kader
2. Kaza nedir?
3. İslâmda çalışmaya verilen önem
   a. Çalışmak ibadettir
   b. Allah çalışanları sever
   c. İki günü eşit olan insan zarardadır

ÜNİTE VII: ATATÜRK'ÜN DİNİMİZ VE LÂİKLİK İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

1. Lâiklik
2. Atatürk'ün lâiklik anlayışı
3. Atatürk'ün dinimiz ile ilgili görüşleri ve sözleri
4. Türkiye Cumhuriyeti ve lâiklik

ÜNİTE VIII: AHLÂKÎ GÖREVLERİMİZ

1. Düzenli yaşamak
2. Başkaları ile iyi ilişkiler kurmak
3. İyilik ve yardımsever olmak

ÜNİTE IX: TEMİZLİK VE DOĞRULUK

1. Temizlik
   a. İç temizliği (Manevî temizlik)
   b. Beden ve çevre temizliği
2. Doğruluk
   a. Düşüncede
   b. Konuşmada
   c. Davranışlarda, alış verişte, ölçü ve tartıda

ÜNİTE X: VATAN SEVGİSİ

1. Vatan ve millet kavramı
2. Vatandaşlık ve vatandaşlık görevleri
3. Vatan savunmasının kutsallığı
4. Şehitlik
5. Gazilik
6. Vatan, millet, bayrak, Atatürk ve diğer Türk büyüklerine sevgi
7. Millî bayramlarımız
8. Millî kahramanlık hikâyelerinden örnekler

— ATATÜRK İLKELERİ

(2) Vatan ve millet sevgisi

— TEHDİT

C. Anarşi ve terörle mücadele kişilere düşen görevler

(5) Türk devletine, Türk toplumuna, Türk millî değer ve kültürüne bağlı olmak

(8) Vatan ve bayrak sevgisiyle dolu olmak

DERS : DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	**Hedef :** Atatürk'ün kişiliğini ve özelliklerini tanımaya ilgi duyuş **Davranışlar** 1. Atatürk'ün vatan savunmasına verdiği önemi açıklama 2. Atatürk'ün vatan savunmasında kendini feda etmekten kaçınmadığına örnekler verme 3. Atatürk'e Sakarya Zaferi'nden sonra TBMM tarafından neden gazilik unvanının verildiğini açıklama 4. Atatürk'ün Türk milletinin kalkınması için nasıl çalıştığını açıklama	ATATÜRK'ÜN KİŞİLİĞİ VE ÖZELLİKLERİ *Vatan ve millet sevgisi	Bu hedef ve davranışlar, "Vatan Sevgisi" ünitesinde kazandırılacaktır.

DERS : DİN KÜLTÜRÜ VE AHLÂK BİLGİSİ			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	**Hedef :** Askerlik görevini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Askerliğin bir vatandaşlık görevi olduğunu söyleme 2. Askerlik görevinin önemini açıklama 3. Atatürk'ün askerliğin kutsallığı ile ilgili sözlerinden örnekler verme 4. Vatan savunmasının kutsal olduğu inancının Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasında nasıl etkili olduğunu açıklama	ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCEDE YER ALAN KONULAR *Vatandaşlık görevleri Askerlik yapmak	Bu hedef ve edavranışlar "Vatan Sevgisi" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı için dayanışmanın önemini kavrayabilme **Davranışlar** 1. Vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı için dayanışmanın önemini açıklama 2. Dayanışma olmadığı zaman ortaya çıkabilecek durumları söyleme 3. Dayanışmanın özünde iyiliği sevme ve kötülükten kaçınmanın yer aldığını açıklama 4. Sevinç ve üzüntülerde milletçe dayanışma içinde olmanın bizi güçlendireceğini söyleme 5. Atatürk'ün konuyla ilgili sözlerinden örnekler verme	*Dayanışma Dayanışmanın toplum hayatındaki önemi İyiliği sevmek, kötülükten kaçınmak	Bu hedef ve davranışlar, "Ahlâkî Görevlerimiz" ünitesinde kazandırılacaktır.
	Hedef : Lâiklik ilkesinin esaslarını kavrayabilme **Davranışlar** 1. Lâiklik ilkesinin din ve devlet işlerinin birbirinden ayrı olarak yürütülmesi olduğunu söyleme 2. Lâiklik ilkesiyle devlet yönetiminde din kuralları yerine millet egemenliğinin esas alındığını söyleme 3. Lâiklik ilkesiyle akla ve bilime önem verildiğini söyleme 4. Lâiklik ilkesi gereğince Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını din ve vicdan hürriyetinin anayasa ile güvenceye alındığını söyleme 5. Lâiklik ilkesiyle dinî inanç ve duygularının istismar edilmesinin önlenmeye çalışıldığını söyleme 6. Lâiklik ilkesinin demokrasinin yerleşmesine yardımcı olduğunu söyleme 7. Atatürk'ün İslâm dini ile ilgili sözlerinden örnekler verme	ATATÜRK İLKELERİ *Lâiklik ilkesi Atatürkçü düşüncede lâiklik ilkesi Dinî istismar ve taassup konularında Atatürk'ün düşüncesi Din ve vicdan hürriyeti Lâikliğin Türk toplumuna sağladığı faydalar	Bu hedef ve davranışlar, "Atatürk'ün Dinimiz ve Lâiklik ile İlgili Görüşleri" ünisetinde kazandırılacaktır.

DERS : DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ			
SINIF	HEDEFLER-DAVRANIŞLAR	KONULAR	AÇIKLAMALAR
5	8. Atatürk'ün din ve vicdan hürriyeti ile ilgili sözlerinden örnekler verme 9. Lâiklik ilkesinin Türk milletinin barış ve huzur içinde yaşamasını amaçladığını söyleme 10. Atatürk'ün dinî istismar ve taassup konularındaki görüşlerinden örnekler verme 11. Lâiklik ilkesinin Türk toplumuna sağladığı yararları örneklerle açıklama 12. Lâiklik ilkesinin millî birlik ve beraberliğimizin sağlanmasında çok önemli bir rol oynadığını söyleme		
	Hedef : Türkiye'ye yönelik iç ve dış tehdit konusundaki sorumlulukları kavrayabilme **Davranışlar** 1. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını Türk devletine bağlayan etkenleri açıklama 2. Türk kültürüne niçin bağlı olduğumuzu açıklama 3. Türk bayrağının, Türkiye Cumhuriyeti'nin bağımsızlık sembolü olduğunu söyleme 4. Türk bayrağına karşı neden sevgi, saygı ve bağlılık göstermek gerektiğini açıklama 5. İstiklâl Marşı'mıza saygı göstermek gerektiğini açıklama 6. İstiklâl Marşı'mıza saygımızı nasıl gösterdiğimizi açıklama 7. Şehitlerimize ve gazilerimize saygı göstermek gerektiğini açıklama	TÜRKİYE'YE YÖNELİK İÇ VE DIŞ TEHDİT *Tehdit konusundaki sorumluluklarımız Türk devletine, Türk toplumuna, Türk millî değer ve kültürüne bağlı olmak Vatan ve bayrak sevgisi ile dolu olmak	Bu hedef ve davranışlar "Vatan Sevgisi" ünitesinde kazandırılacaktır.

RESİM - İŞ PROGRAMI

GENEL AMAÇLAR

1. Türk Millî Eğitiminin amaçları doğrultusunda güzel sanatlarla ilgili bilgileri kazandırabilme.

2. Sanatı görsel bir iletişim formu olarak kullanmada ve değerlendirmede güven ve yeterlilik kazanmaları için öğrencilerin görsel okur-yazarlığını sağlayabilme.

3. Sanatsal yaratıcılığı geliştirebilme.

4. Her alanda kullanılabilecek yaratıcı davranışlar geliştirebilme.

5. Düşünceleri gerçekleştirebilmek ve sanat eserlerini üretebilmek amacıyla bireysel anlayış ve teknik yeteneklerini geliştirebilme.

6. Estetik duyguların geliştirilmesi yoluyla, sanat ve tasarımla ilgili olarak bilinçli estetik hükümler vermelerini sağlayabilme.

7. Özgün düşünme, üretme ve deneme kapasitelerini geliştirebilme.

8. Düzensizliklerden rahatsız olmasını ve çevresini güzelleştirmesini sağlayacak estetik kişilik kazandırabilme.

9. Sanat yoluyla ifade imkânı vererek ruh sağlığına yardımcı olabilme.

10. Öğrencilerin kendilerini ispatlamalarına ve kendilerini bulmalarına imkân tanıyabilme.

11. Öğrencilerin hayatları boyunca sanat yapan üreticiler veya sanatı bilinçli izleyen tüketiciler olarak içinde yaşadıkları kültüre katkılarını sağlayabilme.

12. Bireysel veya grup çalışmalarında sorumluluk ve iş birliği, dayanışma anlayışını; birbirleri arasında sevgi, saygı ve yardımlaşma gibi duygu ve davranışları geliştirebilme.

13. Sanatın özgünlük olduğunu ve hayata olan katkısını kavrayabilme.

14. Sanatsal yaratma hazzını duymasını ve sanatçıyı takdir etmesini sağlayabilme.

15. Biçimsel anlatımla ilgili teknik bilgi ve beceriler kazandırabilme.

16. Tasarıma yönelik hayal gücünü geliştirebilme.

17. Tarihî ören yerlerini, anıtları, müzeleri, sanat galerilerini, atölyelerini ve tasarım stüdyolarını tanıyarak, kültür ve tabiat varlıklarına sahip çıkabilme.

5. SINIF AMAÇLARI

Amaç 1 : Çizgisel çalışmalarda çeşitli gereçleri tanıyabilme.

Amaç 2 : Çizgisel çalışmalarda koyu, orta, açık değerleri ve dokuları kullanabilme.

Amaç 3 : Çizgi, doku ve lekeleri kullanarak hayalden resim yapabilme.

Amaç 4 : Koyu, orta, açık lekelerle kompozisyon bilgisi.

Amaç 5 : Koyu, orta, açık lekelerle kompozisyon yapabilme.

Amaç 6 : Koyu, orta, açık değerleri renge dönüştürerek kompozisyon yapabilme.

Amaç 7 : Çalışmalarında mürekkebi kullanabilme.

Amaç 8 : Örtücü ve saydam boyalar bilgisi.

Amaç 9 : Nesnelerin bütünü ile parçaları arasındaki orantıyı sezebilme.

Amaç 10 : Renk bilgisi.

Amaç 11 : Çalışmalarında hareketli konulara yer verebilme.

Amaç 12 : Tek rengin çok çeşitli değerleri ile çalışmalar yapabilme.

Amaç 13 : Doğanın ritmini kavrayarak, çevreye olan duyarlılığı geliştirici çalışmalar yapabilme.

Amaç 14 : Portre bilgisi.

Amaç 15 : Etkilendiği kişileri portre çalışması olarak aktarabilme.

Amaç 16 : Düzenli ortamda bulunmaktan zevk alış.

Amaç 17 : Rüya, masal, efsane, uzay, iki binli yıllarda yaşam gibi konuları biçim ve renk zenginliği içinde gerece aktarabilme.

Amaç 18 : Afiş çalışmalarında tasarım bilgisi.

Amaç 19 : İki boyutlu tasarım çalışmalarında "sağlığa duyarlılığı" aktarabilme.

Amaç 20 : Tekstil tasarımı bilgisi.

Amaç 21 : Tekstil tasarımı yapabilme.

Amaç 22 : Üç boyutlu tasarım bilgisi.

Amaç 23 : Grup çalışması yoluyla iş bölümü yaparak sorumluluk paylaşabilme.

Amaç 24 : Üç boyutlu biçimlendirme ve inşa çalışmaları yapabilme.

Amaç 25 : Sanat eserlerini ve tasarım örneklerini inceleyebilme.

Amaç 26 : Kültür ve tabiat varlıklarının değerini bilerek koruyabilme.

Amaç 27 : Belli başlı yerli ve yabancı sanatçılarla, eserleri hakkında bilgi edinebilme.

5. SINIF KONULARI

Gereçleri Tanıma
Çizgi, Doku Çalışmaları
Leke Çalışmaları
Renkli Çalışmalar
Mürekkep Çalışmaları
Tek Rengin Tonları ile İlgili Çalışmalar
Duyguları İfade Edici Çalışmalar
Afiş Çalışmaları
İki Boyutlu Tasarım Çalışmaları
Tekstil Tasarım Çalışmaları
Üç Boyutlu Biçimlendirme ve İnşa Çalışmaları
Sanat Eserleri

V. SINIF PROGRAMI

AMAÇ 1 : Çizgisel çalışmalarda çeşitli gereçleri tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Gerecin adını ve özelliklerini söyleme
2. Araç-gereçlerin kullanıldığı yerleri söyleme
3. Belirtilen bir çalışmada kullanılan araç-gereçlerin adını bilme
4. Araç-gereçleri kullanırken dikkat edilecek noktaları bilme
5. Gereçleri kullanırken tutumlu olarak gerektiğini söyleme

AMAÇ 2 : Çizgisel çalışmalarda koyu, orta, açık değerleri ve dokuları kullanabilme

DAVRANIŞLAR

1. İnce uçlu gereçlerle, açık çizgiler elde etme
2. Kalın uçlu gereçlerle, koyu çizgiler elde etme
3. Çizgileri yan yana, üst üste kullanarak dokular elde etme
4. Noktaları yan yana ve iç içe kullanarak dokular elde etme
5. İnce ve kalın uçlu gereçlerle dokular oluşturma
6. Konuyu ifade ederken, kâğıt yüzeyini iyi değerlendirme

AMAÇ 3 : Çizgi, doku ve lekeleri kullanarak hayalden resim yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Monotip baskının ne olduğunu tanıma ve söyleme
2. Doku elde etmek için nokta ve çizgiler kullanılabileceğini fark etme
3. Monotip baskı ile yapılmış örnekleri inceleme
4. Hayalden yapacağı çalışmada çizgi, doku ve lekelerden yararlanma
5. Hayal ettiği bir konuyu monotip ile ifade etme

KONU : Çizgi, Doku Çalışması

AMAÇ 3 : Çizgi, doku ve lekeleri kullanarak hayalden resim yapabilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerden araç ve gereçlerini masanın üstüne çıkartmaları istenir.

2. Yaşlı ağaçlar ve dökülen yapraklarla ilgili izlenimleri sorulur. Ağaç gövdesinin çizgileri, urları, yaprakları üzerindeki damarların biçimleri tanıtılarak açıklamalara yer verilir.

3. Konunun monotip ile çalışılacağı belirtilir. Çevresindeki düz ve dokulu yüzeylerin neler olduğu, örnekler üzerinde konuşulur. Monotip baskıda dikkat edilecek noktalar açıklanır.

a. Resim yapılacak kâğıdın yüzeyine, karbon kâğıdının siyah tarafı gelecek biçimde, çizim yapılacak kâğıt ise en üstte olacak şekilde ataçla tutturulur.

b. Farklı kalınlıktaki çizgilerle konu, üstteki kâğıda çizilir. Koyu olmasını istediğimiz yerler sık çizgilerle taranarak, orta olmasını istediğimiz yerler aralıklı çizgilerle, açık olmasını istediğimiz yerler seyrek çizgilerle çalışılır.

c. Ağaç kabuklarının ve yapraklarının büyük, küçük, orta büyüklükteki biçimlerini, yaprakların kıvrımlarını, damarlarını vb. çizgilerle dokular oluşturacak şekilde çizebilecekleri söylenir.

4. Öğretmen, öğrencilerin arasında dolaşarak, resimlerde boş kalan kısımlarını doldurmaları için çeşitli dokular ve lekeler oluşturacak şekilde cesaretlendirir.

5. Üstteki kâğıt ve karbon kâğıdı birbirinden ayrılır. Monotip baskının yapıldığı esas çalışmalar değerlendirmeye alınır.

DEĞERLENDİRME

1. İyi doldurulmuş leke ve dokuların kullanıldığı çalışmaları, üzerinde öğrencilerin görüşlerini almak üzere tahtaya asınız.

2. Kimler rahat çizgilerle konuyu anlatabilmiş? Sınıftaki öğrencilerle söyletiniz.

3. Seçilen resimlerdeki çizgi ve doku özelliklerini söyleyiniz.

4. Kimler koyu, orta, açık leke ve dokuları kullanmış? Söyleyiniz.

5. Kimler kendi çalışmasında hangi tür leke ve dokuları kullanmış? Söyleyiniz.

6. Öğrenci resimlerini sıra ile panoya asınız.

AMAÇ 4 : Koyu, orta, açık lekelerle kompozisyon bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Çevresinde gördüğü koyu, orta, açık değerlerin neler olduğunu söyleme

2. Yazılı kaynaklar üzerinde koyu, orta, açık değerleri gösterme

3. Kompozisyon çalışması için, koyu, orta, açık değerlerdeki kâğıtların kesilerek kullanılacağını bilme

4. Koyu değerlerin siyah, orta değerlerin gri, açık değerlerin beyaz kâğıtlardan oluştuğunu bilme

5. Tek geometrik biçimi farklı büyüklüklerde kullanarak, kompozisyon yapabileceğini bilme

AMAÇ 5 : Koyu, orta, açık lekelerle kompozisyon yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Leke çalışmasını yaparken, dilediği biçimleri seçme

2. Çalışmalarında farklı malzemeleri kullanma

3. Düşündüğü kompozisyonunu yüzeye serbestçe aktarma

KONU : Leke Çalışmaları

AMAÇ 4 : Koyu, orta, açık lekelerle kompozisyon bilgisi.

AMAÇ 5 : Koyu, orta, açık lekelerle kompozisyon yapabilme.

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin çevrelerinde bulunan varlıklar üzerinde koyu, orta, açık değerleri göstermeleri istenir.

2. Gazete ve dergiler üzerinde koyu, orta, açık değerleri göstermeleri istenir.

3. Siyah-beyaz ve gri tonlu kâğıtlar veya gazetenin siyah-beyaz ve gri (siyah, düz ve yazılı) bölümleri belirleyecekleri tek bir geometrik şekilde (bu üçgen, kare, veya dikdörtgen vb. olabilir) farklı büyüklüklerde kesilir.

4. Bu kesilen parçalar koyu, orta, açık değerler elde edilecek şekilde bir başka yüzey üzerinde simetrik olmayacak ve göze hoş gelecek bir biçimde düzenlenir.

5. Öğrencilerin çalışma sırasında birbirlerine benzemeyen, kendi düşüncelerini ifade etmesine imkân verilir.

6. Siyah-beyaz ve gri kâğıtlardan kesilmiş geometrik biçimlerin eşit olmayacak sayıda kullanılmasına (yan yana, üst üste) dikkat etmeleri istenir.

7. Bitirilen çalışmalar panoya asılarak değerlendirilir.

DEĞERLENDİRME

1. Kimler çevresinde gördüğü koyu, orta, açık değerleri tam olarak kullanmış? Söyleyiniz.

2. Kimler tek bir biçimde kestiği siyah - beyaz ve gri kâğıtları koyu, orta, açık lekelere dönüştürmüş? Söyleyiniz.

3. Hangi çalışmalarda koyu leke çok kullanılmış? Söyleyiniz.

4. Hangi çalışmalarda açık leke çok kullanılmış? Söyleyiniz.

5. Hangi çalışmalarda orta leke çok kullanılmış? Söyleyiniz.

6. Kimler ilginç kompozisyonlar yapmış? Söyleyiniz.

AMAÇ 6 : Koyu, orta, açık değerleri renge dönüştürerek kompozisyon yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Koyu, orta, açık değerlerdeki renkleri seçme

2. Çalışmalarında farklı renkleri kullanma

3. Çalışmalarında dilediği biçimleri seçme

4. Çizgi, doku ve lekeleri renkli soyut çalışmalarda kullanma

5. Düşündüğü kompozisyonu yüzeye serbestçe aktarma

AMAÇ 7 : Çalışmalarında mürekkebi kullanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Mürekkeple çalışma tekniklerini söyleme
2. Çalışmalarında dilediği biçimi seçme
3. Çalışmalarında mürekkebi kullanma

AMAÇ 8 : Örtücü ve saydam boyalar bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Örtücü boyaların özelliğini bilme
2. Saydam boyaların özelliğini bilme
3. Örtücü ve saydam boyalarla yapılmış çalışmalarda, farklı yönleri bilme
4. Çalışmalarında örtücü ve saydam boyaları kullanacağını bilme

AMAÇ 9 : Nesnelerin bütünü ile parçaları arasındaki orantıyı sezebilme

DAVRANIŞLAR

1. Nesnelerin kendi içinde parçaları olan büyüklük-küçüklük ilişkisini sezme
2. Nesnelerin büyüklük-küçüklük özelliğini sezme
3. Uzaktaki nesneleri küçük, yakındaki nesneleri büyük yaparak plân oluşturma
4. Zıtlıkları ve benzerlikleri belirtme

AMAÇ 10 : Renk bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Ara renk, ana renk, sıcak ve soğuk renklerin neler olduğunu söyleme
2. Bir rengin açık, orta ve koyu değerleri olduğunu söyleme
3. Siyah-beyazın renksiz (nötr) renkler olduğunu bilme
4. Kırmızı ile yeşilin, mavi ile turuncunun, sarı ile morun zıt (kontrast) renkler olduğunu bilme
5. Renklerin karıştırarak çeşitlendirebileceğini kavrama
6. Renkleri karıştırarak elde ettiği yeni renklerin kirletmeden kullanılacağını bilme

AMAÇ 11 : Çalışmalarında hareketli konulara yer verebilme

DAVRANIŞLAR

1. Hareketli konulara ilişkin örnekler verme
2. Doğadaki hareketin neler olduğunu gözlem ve izlenimler yoluyla belirtme
3. Hareketli konulara ilişkin (trafik, spor karşılaşmaları, savaş, müzikli gösteriler vb.) gözlemlerini ve izlenimlerini uygun gerece renkli çalışma olarak aktarma

AMAÇ 12 : Tek rengin çok çeşitli değerleri ile çalışmalar yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Renk tonunun ne olduğunu kavrama
2. Bir rengin farklı tonlarını elde etme
3. Bir rengin çok değişik değerleri ile (koyu, orta, açık; ton değerleri) çalışmalar yapma

AMAÇ 13 : Doğanın ritmini kavrayarak, çevreye olan duyarlılığı geliştirici çalışmalar yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Doğal çevrenin tanımını yapma
2. Güzel bir çevre için duygu ve düşüncelerini söyleme
3. Doğadaki olaylar ve nesnelerin belirgin özelliklerini görme ve söyleme
4. Doğadaki olaylar ve nesneler arasında ilişki kurma
5. Doğadan edindiği izlenimleri yorumlama
6. Çevreden esinlenerek taklitten uzak hayal gücünü geliştirici çalışmalar yapma

KONU : Tek Rengin Tonları ile Çalışmalar

AMAÇ 12 : Tek rengin çok çeşitli değerleri ile çalışmalar yapabilme

AMAÇ 13 : Doğanın ritmini kavrayarak, çevreye olan duyarlılığı geliştirici çalışmalar yapabilme

İŞLENİŞ

1. Doğa düzenine ilişkin öğrencilerin görüşleri alınır.
2. Güzel bir çevre oluşturmak için harcanacak çabaların neler olabileceği sorulur.
3. Öğrencilerin hayal ettikleri doğal güzellikler ile temiz bir çevrenin nasıl olduğu sorulur.
4. Doğal ve tarihî çevrenin korunmasının yararları üzerinde durulması istenir.
5. Yukarıdaki görüşlere ilişkin, öğrencilerden, tek rengin değişik tonları ve leke değerlerini aşağıdakine benzer çalışmaları guaş boya tekniği ile yapabilecekleri söylenir.

   a. Yeşil sazlıklar arasında kurbağalar.

   b. Gövdeleri yeşermiş veya yeşil gövdeli ağaca sarılmış sarmaşık yaprakları arasındaki helikopter böceği.

   c. Ot yığınları üzerindeki kertenkele ve kaplumbağa.

   d. Mor menekşeler üzerinde oluşan eflâtun kelebekler.

   e. Açık mavi gökyüzündeki, koyu mavi kuyruklu uçurtmalar.

   f . Sonbaharda dökülen turuncu yapraklar üzerine atılmış ve çevreyi kirleten koyu turuncu renkli çeşitli artıklar konu olarak alınabilir.

6. Guaş boyanın özelliklerine dikkat çekilerek çalışmaya geçilir.
7. Cesaretsiz öğrenciler cesaretlendirilerek çalışma tamamlanır.

DEĞERLENDİRME

1. Çalışmalarında kimler doğa üzerine ve çevredeki uyuma ilişkin değişik özellikler bulabilmiş? Söyleyiniz.

2. Bir rengin değişik tonlarını kimler resimlerinde başarı ile uygulamış? Söyleyiniz.

3. Bir rengin açık, koyu ve orta tonlarının nasıl elde edebileceğini söyleyiniz.

AMAÇ 14 : Portre bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Portrenin baş ile omuzları içine alan resim türü olduğunu bilme

2. Portrenin insanların yüz ifadesini yansıtması gerektiğini bilme

3. Portre çalışırken fotoğraf gibi benzetmelerden kaçınılacağını bilme

4. Öğrencilerin, kişilerin yüz ifadelerinden algıladıkları, sezdikleri ve yorumladıkları izlenimleri uygun gerece portre çalışması olarak aktarabileceğini bilme

AMAÇ 15 : Etkilendiği kişileri portre çalışması olarak aktarabilme

DAVRANIŞLAR

1. Portre çalışması yaparken, etkilendiği kişiyi seçme.

2. Çalışmalarında farklı mazlemeleri kullanma.

3. Çalışma için renkleri seçme.

4. Etkilendiği portreyi yüzeye serbestçe aktarma.

KONU : Portre Çalışması

AMAÇ 14 : Portre bilgisi

AMAÇ 15 : Etkilendiği kişileri portre çalışması olarak aktarabilme

İŞLENİŞ

1. Portrenin baş dahil, omuzları içeren bir çalışma türü olduğu belirtilir.

2. Konu ile ilgili ressamların röprodüksiyonlarından, ifadeyi anlatan örnekleri gösterilir.

3. Çocuk, genç, yetişkin, yaşlı, palyaço, sert görünüşlü, güler yüzlü, hüzünlü, neşeli insanların ve ayrıca sevdiği kişilerden herhangi birinin portresinin pastel kazıma tekniği ile yapılacağı söylenir.

4. Bu konulardaki yüz ifadesini vurgulayan öğrenci görüşleri alınarak, konuya motivasyon yapılır.

5. Pastel boyanın, açık renginden yararlanarak resim yapılacak kâğıdın yüzeyi hiç boşluk bırakmadan boyanır.

6. Orta değerde olan ikinci renk, önceki rengin üzerine boşluk bırakılmadan tekrar sürülür.

7. En üste ise kapatıcı koyu renk, orta değerdeki rengin üzerine sürülür.

8. Kazımaya uygun malzemelerle yüzün biçimi, kaş, göz, burun, ağız, saçlar, boyun, omuzlar kazınarak biçimlendirilmeye çalışılır.

9. Portrenin arkasındaki boşluğun fon olduğu, öğrencilere değişik şekillerde dokular oluşturabileceği açıklanır.

10. Sınıfta dolaşılarak çalışmalar izlenir, cesaretsiz olanlara teknik konularda bilgi verilir.

11. Tamamlanan çalışmalar değerlendirilmek üzere sergilenmeye alınır.

DEĞERLENDİRME

1. Portrenin ne olduğunu söyleyiniz?
2. Portre ile fotoğraf arasındaki farkı söyleyiniz?
3. Kimlerin portrelerinde değişik ifadeler var? Söyleyiniz.
4. Kimlerin portrelerinde değişik kazımalar var? Söyleyiniz.
5. En ilginç portre hangisi? Söyleyiniz.

AMAÇ 16 : Düzenli ortamda bulunmaktan zevk alış

DAVRANIŞLAR

1. Düzenli olmaya özen gösterme
2. Evde, okulda, sınıfta, günlük hayatında çevresini temiz ve düzenli tutması gerektiğini bilme
3. Düzensizlikten kişileri rahatsız ettiğini bilme
4. Düzensizlikleri değiştirmeye çaba gösterme

AMAÇ 17 : Rüya, masal, efsane, uzay, iki binli yıllarda yaşam gibi konuları biçim ve renk zenginliği içinde gerece aktarabilme

DAVRANIŞLAR

1. Hayalî konuların renk ve biçim zenginliği içinde nasıl anlatacağını düşünme
2. Çalışmalarında çizgileri, lekeleri, doku ve renkleri serbestçe kullanma
3. Çizgilerin, lekelerin, dokuların ve renklerin koyu, orta ve açık değerlerini çalışmalarında kullanma
4. Düşündüğü konuyu yüzeye serbestçe aktarma

AMAÇ 18 : Afiş çalışmalarında tasarım bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Afişin tanımını söyleme
2. Afiş çalışmalarında kullanılan araç-gereçleri söyleme
3. Afiş tasarım kurallarını söyleme
4. Afiş çalışmalarında uygulanan teknikleri söyleme
5. Sanat değeri olan afiş tasarım örnekleri üzerinde düşüncelerini söyleme

AMAÇ 19 : İki boyutlu tasarım çalışmalarında "Sağlığa Duyarlılığı" aktarabilme

DAVRANIŞLAR

1. Sağlığın ne olduğunu söyleme
2. Sağlığı korumuk için dikkat edilecek kuralları söyleme
3. Sağlığımızla ilgili duygularını, afiş tasarımı olarak düşünme
4. Sağlığa ilişkin duygu, algı, bilgi ve izlenimlerini iki boyutlu tasarım olarak aktarma

AMAÇ 20 : Tekstil tasarımı bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Tekstilin ne olduğunu söyleme
2. Geleneksel Türk süsleme sanatını örnekler üzerinde tanıma
3. Motifin tanımını söyleme
4. Motif oluşturma ve motif tekrarında dikkat edilecek noktaları söyleme

AMAÇ 21 : Tekstil tasarımı yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Orjinal tekstil tasarımı örneklerini araştırma
2. Yapılacak çalışma için özgün taslaklar hazırlama
3. Tekstil tasarımı için dilediği renkleri seçme
4. Hazırladığı taslakları biçim ve renk zenginliği ile yüzeye aktarma

AMAÇ 22 : Üç boyutlu tasarım bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Üç boyutun ne olduğunu söyleme
2. Üç boyutlu tasarım örneklerinin neler olduğunu söyleme
3. Sahne ve giysi tasarımında değişik malzemelerin kullanılacağını söyleme
4. Gösterinin içeriğine göre sahne tasarımı yapabileceğini söyleme
5. Gösteride yer alacak kişilere uygun tasarım yapılabileceğini söyleme

AMAÇ 23 : Grup çalışması yoluyla iş bölümü yaparak sorumluluk paylaşabilme

DAVRANIŞLAR

1. Grup çalışmalarına yaratıcı düşünceleri ile katkıda bulunma
2. Sahne ve giysi tasarımı için ön araştırma yapma
3. Sahne ve giysi tasarımını grupla beraber iş bölümü yaparak gerçekleştirme
4. Gerçekleştirilen sahne ve giysi tasarımlarını gösteri ve oyunlarla kullanma

AMAÇ 24 : Üç boyutlu biçimlendirme ve inşa çalışmaları yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Üç boyutlu çalışmalarda hacmin ne olduğunu söyleme
2. Üç boyutlu çalışmalarda inşanın ne olduğunu söyleme
3. Yüzeyleri birleştirerek hacim oluşturacağını söyleme
4. Kullanacağı belli başlı gereçleri seçme
5. Duygularını, düşüncelerini, imajlarını biçimlendirerek inşa çalışmaları yapma
6. Yoğurma maddeleri ve karton, mukavva, alçı, metal gibi artık malzemeleri üç boyutlu biçimlendirmelerde kullanma
7. Ritm ögelerini kullanma
8. Üç boyutlu biçimlendirme ve inşa çalışmalarında seçtiği malzemeyi kullanma

KONU : Üç Boyutlu Biçimlendirme ve İnşa Çalışmaları

AMAÇ 24 : Üç boyutlu biçimlendirme ve inşa çalışmaları yapabilme

İŞLENİŞ

1. Üç boyutlu hacim ve inşa çalışmaları röprodüksiyon örnekleri üzerinde açıklanır.
2. Yapılacak çalışmalar için araç ve gereçlerle ilgili bilgi verilir.
3. Değişik araç ve gereçleri kullanarak yaptırılabilecek inşa çalışmaları şunlar olabilir:
   a. Değişik kutular.
   b. Artık tahta parçaları.
   c. Çeşitli renk ve kalınlıkta kablo telleri.
   d. Geometrik biçimde elde edilmiş alçı kalıplar.
   e. Kil, kâğıt hamuru.
   f . Renkli kâğıtlar ve gazete parçaları.
   g. Kibrit çöpleri, inşa çubukları.
4. Yukarıda belirtilen malzemelerden biri ile inşa çalışması yapılacağı bir hafta önceden öğrencilere söylenerek gerekli malzemeleri getirmeleri istenir. Ancak malzemeler toplanırken sağlık şartlarına uygun olmalarına dikkat etmeleri için öğrenciler uyarılır.
5. Yukarıdaki malzemelerin biri ile yapılacak çalışmalarda aşağıda belirtilen özelliklere dikkat edilir:
   a. İnşa çalışmalarında nelerin amaçlandığı öğrencilere antatılır. Kaynaklardan örnekler gösterilir.
   b Öğrenciler yapacağı inşa çalışmalarının neler olacağı konusunda düşünmeye ve tasarılar yapmaya yöneltilir.
   c. Sınıf veya atölye hazırlanır.
   d. Söz gelimi; değişik renk, kalınlık ve uzunlukta kablolarla yapılacak inşa çalışması için öğrencilerden birbirine benzemeyen soyut biçimler oluşturmaları istenir. Burada, kablolar geometrik veya daha değişik şekillerde bükülerek eklenir. Bu eklemelere göze hoş görünen yapısal özellikler kazandırılabilir. Ayrıca, kalem, yuvarlak veya köşeli nesnelere sarılarak elde edilecek değişik formlar üst üste, yan yana getirilerek ritmik değişik yapısal düzenlemeler oluşturulabilir.
6. Öğrencilere daha sonraki haftalarda farklı malzemelerle farklı türde inşa çalışmaları yoluyla yaratme hazzı kazanmalarına fırsat verilmelidir.
7. Öğrencilerin seçtikleri malzemelerle tasarladıkları konunun gerçekleştirilebilir olmasına (form-madde ilişkisi) dikkat etmeleri sağlanır.
8. Çalışmalarında belirli biçimleri tekrar ederek ritm elde edebilecekleri söylenir.
9. Elde edilen inşa çalışmaları yapılarına uygun altlıklar üzerinde değerlendirilir.

DEĞERLENDİRME

1. İnşanın ne olduğunu söyleyiniz.
2. Hangi tür gereçlerle inşa çalışmaları yapılır? Söyleyiniz.
3. Farklı hacimler kimlerin çalışmalarında görülüyor? Söyleyiniz.
4. Kimlerin çalışmalarında ritmik özellikler var? Söyleyiniz.
5. Kimler malzemeyi tasarılarına uygun ve göze hoş görünecek şekilde çalışmalarında kullanmışlar? Söyleyiniz.

AMAÇ 25 : Sanat eserlerini ve tasarım örneklerini inceleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Sanat eserleri ile tasarım örneklerindeki çizgi, renk, biçim, leke ve hacim farklılıklarını sezme

2. Figürlü resim ve figürsüz soyut resmin farkına varma

3. Afiş, resim, heykel ve seramiği birbirinden ayırt etme

4. Eserleri incelenen sanatçının adını öğrenme

5. Müze, açık hava müzesi, sanat galerisi, tasarım stüdyosu, sanatçı atölyesi gibi yörede bulunan yerleri gezerek sanat eserleri ve tasarım örnekleri ile ilgili bilgi edinme, sanatçı ve tasarımcılarla iletişim kurma

AMAÇ 26 : Kültür ve tabiat varlıklarının değerini bilerek koruyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Kültür ve tabiat varlıklarının dünya barışına açılan kapı olduğunu söyleme

2. Kültür ve tabiat varlıklarının ne olduğunu söyleme

3. Çevredeki kültür ve tabiat varlığı hakkında bilgi edinme

4. Kültür ve tabiat kaynakları ile ilgili basılı kaynakları biriktirme

5. Kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili inceleme gezilerine katılma

6. Gezilerde elde edilen izlenimleri çalışmalarına aktarma

KONU : Kültür ve Tabiat Varlıklarını İnceleme.

AMAÇ 26 : Kültür ve tabiat varlıklarının değerini bilerek koruyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Gezilecek yer hakkında öğrecilere bilgi verilerek, gezi kuralları hatırlatılır.

2. Sosyal Bilgiler dersinde öğrendikleri bilgiler ile sanat eserleri arasında bağlantı kurulur. Söz gelimi; Taş Devri, Bakır Devri, Tunç Devri, Hittiler, Urartular, Selçuklular, Osmanlı İmparatorluğu gibi.

3. Gezilen sanat eserlerinin hangi çağa ait olduğu söylenir. Eserlerin hangi gereçlerden yapıldığı karşılıklı soru ve cevaplarla açıklanır. Heykelin mermerden, tunçtan çanak çömleğin seramikten yapıldığı gibi.

4. Kültür ve tabiat varlıklarının (surlar, kaleler, hanlar, hamamlar, camiler, medreseler, köprüler, Ürgüp, Göreme ve Pamukkale gibi) insanlık mirası olduğu ve özenle korunması gerektiği öğrencilere anlatılır.

5. Sanat eserlerine karşı duyarlı olma, onların tehlikelerden korunmasında yardımcı olmak, yurt dışına kaçırılmasına engel olmak gibi önemli noktalar öğrencilere açıklanır.

6. Farklı kültürlerdeki insanların "Yurtta sulh, cihanda sulh" prensibine sanat yoluyla hizmet ettiği açıklanır.

DEĞERLENDİRME

1. Geziye nereye ve niçin gidildi? Söyleyiniz.

2. Gördüğünüz eser türleri hangileriydi? Söyleyiniz.

3. Hangi tür malzemeden yapılmış eserler ilginizi çekti? Söyleyiniz.

4. Sanatın hangi türünde çalışmayı isterdiniz? Söyleyiniz.

AMAÇ 27 : Belli başlı yerli ve yabancı sanatçılarla, eserleri hakkında bilgi edinebilme

DAVRANIŞLAR

1. İlgilerini çeken yerli ve yabancı sanatçıların eserlerinin kartpostal, röprodüksiyon ve dialarını biriktirme alışkanlığını kazanma

2. İlgilerini çeken yerli, yabancı sanat eserlerini ve sanatçılarını söyleme, yazma

3. Yerli ve yabancı sanatçıların eserlerini sergilerden izleme

4. Sanatçıların eserleri hakkında fikirlerini söyleme

ATATÜRK'ÜN HAYATI

1. Eserleri

ATATÜRK'ÜN KİŞİSEL ÖZELLİKLERİ VE ÇEŞİTLİ YÖNLERİ

1. Yöneticiliği

ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCEDE ÖZELLİK TAŞIYAN ÖNEMLİ YAKLAŞIMLAR

1. Barışçılık

a. "Yurtta sulh, cihanda sulh" prensibi

ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCEDE MİLLÎ GÜÇ UNSURLARI

a. Millî Tarih

b. Güzel Sanatlar

c. Bilim ve teknolojinin anlamı ve önemi

1. Bilim ve teknolojinin anlamı ve önemi

T.C. ANAYASASI

1. Yeni Anayasamız (1982)

DERS : RESİM-İŞ

SINIF : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Resim-İş derslerinde; Talim ve Terbiye Kurulunun 11/09/1992 tarih ve 287 sayılı kararı ile kabul edilen "İlköğretim Kurumları Resim-İş Dersi Öğretim Programı"nda yer alan "Atatürkçülükle İlgili Konular"dan hedef ve davranışları yazılmış olanlar aynen uygulanacaktır. İlköğretim Kurumları Resim-İş Dersi Öğretim Programında ileride değişiklikler yapıldığı takdirde Atatürkçülükle ilglii bu hedef ve davranışlar aynen korunacaktır. Ayrıca resim-iş derslerinde, millî bayramlar, yerel kurtuluş günleri ve Atatürk Haftası başta olmak üzere "Belirli Gün ve Haftalar"dan seçilecek olan günlerde, bu günlerin anlam ve önemine uygun resimler ve afiş çalışmaları yaptırılmalı, resim yarışmaları düzenlenerek sergiler açılmalıdır.

MÜZİK PROGRAMI

İLKÖĞRETİM KURUMLARI MÜZİK DERSİ GENEL AMAÇLARI

1. Temel müzik bilgilerine sahip olabilme
2. Sesleri temel özellikleriyle tanıyabilme
3. Sesler arasındaki temel ilişkileri kavrayabilme
4. Müziği oluşturan temel ögeleri kavrayabilme
5. Müzik yapma ve dinleme araçlarını tanıyabilme
6. Müzik topluluklarını tanıyabilme
7. Geleneksel ve çağdaş; yöresel, ulusal ve evrensel müzikleri tanıyabilme
8. Müziğin kaynağını, oluşum ve gelişimini kavrayabilme
9. Müziğin insan yaşamındaki yerini ve önemini kavrayabilme
10. Düzeyine uygun müzikleri çözümleyebilme
11. Düzeyine uygun müzikler yazabilme
12. Müziğin her türünde nitelikli olanı niteliksizden ayırt edebilme
13. Çevresi ile müziksel iletişim ve etikleşimde bulunabilme
14. Atatürk'ün müzikle ilgili temel görüşlerini doğru anlayabilme
15. Sesini doğru ve etkili kullanabilme
16. Dinlediği müziklere uygun ritmik devinimlerle eşlik edebilme
17. Çalgısını temiz ve düzenli kullanabilme
18. Müzik yapma, dinleme araç ve gereçlerini kurallarına uygun kullanabilme
19. Sözlü müziklerde Türkçeyi doğru ve anlamlı kullanabilme
20. Düzeyine uygun tekerleme, sayışma, ninni, şarkı, türkü, marşları doğru, temiz ve anlamlı söyleyebilme
21. Düzeyine uygun müzikleri çalgısıyla doğru, temiz ve anlamlı çalabilme
22. Kazandığı müzik dağarcığını çeşitli etkinliklerle sergileyebilme
23. Müzik yazısını doğru okuyabilme
24. Müzik yazısını doğru yazabilme
25. Başta İstiklâl Marşı olmak üzere, başlıca ulusal marş ve şarkılarımızı özüne uygun söyleyebilme
26. Müziği başka anlatım biçimlerine dönüştürebilme
27. Düzeyine uygun müziksel araç ve gereç yapabilme
28. Yaratıcı müziksel çalışmalar yapabilme
29. Müziksel bir çevre içinde yaşadığının farkında olabilme
30. Müzik yapmaya istekli olabilme

31. Müzik yapmaktan hoşlanabilme.

32. Müzik dinlemekten hoşlanabilme

33. Çeşitli türdeki müziklerden hoşlanabilme

34. Çevresindeki müzik etkinliklerine katılabilme

35. Serbest zamanını müzikle geçirebilme

36. Yaşamında müzikten yararlanabilme

37. Kendisini müzik yoluyla ifade edebilme

38. Müzik yoluyla, sevgi, paylaşma ve sorumluluk duygusunu geliştirebilme

39. Sağlıklı müziksel çevre konusunda bilinçli ve duyarlı olabilme

40. Çok yönlü ve hoşgörülü bir müzik anlayışı kazanabilme

41. Kendine özgü bir müziksel kişilik geliştirebilme

42. Bilinçli bir müzik dinleyiciisi olabilme

43. Müzik kültürünün genel kültürün ayrılmaz bir ögesi olduğunu gösterebilme

44. Ulusal birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran bir şarkı dağarcığına sahip olabilme

GENEL AMAÇLAR

(4. ve 5. SINIFLAR)

1. İlinde ve bölgesinde özel gün ve haftalardaki müzik etkinliklerini fark edebilme

2. Müziğin hayatındaki yerini ve önemini kavrayabilme

3. Çevresindeki müzik kurum ve kuruluşları ile başlıca müzikçilerin etkinliklerini fark edebilme

4. Müziğin çevre sağlığındaki önemini kavrayabilme

5. Sesin oluşumunu ve temel özelliklerini anlayabilme

6. İnsan, çalgı ve ses topluluklarını tanıyabilme

7. Ritm kalıplarındaki çeşitli düzenimleri ses sürelerine göre ayırt edebilme

8. Müzik yazısının temel işaret ve yazılışlarını anlayabilme

9. Bildiği şarkılardaki ölçü türlerini tanıyabilme

10. Şarkılarında ve oyun müziklerindeki hız basamaklarını ve çeşitlerini ayırt edebilme

11. Şarkılarında ve oyun müziklerindeki gürlük basamaklarını ve çeşitlerini ayırt edebilme

12. Şarkı ve oyun müziklerinin biçimsel yapısını tanıyabilme

13. Yurdumuzdaki başlıca müzik türlerini ayırt edebilme

14. Çeşitli müziklerin insan hayatındaki yeri ve önemini kavrayabilme

15. Atatürk'ün sanata bakışını ve Türk müziğine ilişkin görüşlerini anlayabilme

16. Atatürk'ün sanata, müzik sanaçılarına ve müzik kurumlarına verdiği önemi kavrayabilme

17. Ülkemiz müziği ile diğer Türk devlet, toplum ve topluluklarının müzikleri arasındaki ilişkileri anlayabilme

18. Çeşitli ülke müziklerinden uygun örnekleri tanıyabilme

19. Bildiği, öğrendiği müzik hayatında yer alan, şarkı, türkü, marş vb. uygun örnekleri doğru söyleyebilme ve çalabilme

20. Müzik hayatında yer alan şarkı, türkü, marş vb. çeşitli müziklerden uygun olanları uygun ortamlarda dinleyebilme

21. İstiklâl Marşı ve toplumsal hayatımızda yer alan düzeyine uygun başlıca millî marşlarımızı doğru söyleyebilme

22. Müzik yaparken ve dinlerken müziksel çevre sağlığına ilişkin kurallara uyabilme

23. Çevresindeki düzeyine uygun müzik etkinliklerine katılabilme

24. Öğrendiği müziksel sesleri, sesiyle, çalgısıyla doğru verebilme

25. Müzik seslerini (nota) dizekteki yerlerine doğru yazabilme

26. Sesiyle, çalgısıyla düzeyine uygun ses düzenlemeleri yapabilme

27. Düzeyine uygun ses ve söz kümelerindeki ritmik düzenlemeleri doğru okuyabilme, söyleyebilme ve çalabilme

28. Düzeyine uygun ezgi kalıplarını doğru yazabilme, okuyabilme ve çalabilme

29. Öğrendiği şarkılardaki birim vuruşları doğru düzenli vurabilme

30. Şarkı, marş ve oyun müziklerini hız ve gürlük terimlerine uygun söyleyebilme ve çalabilme

31. Şarkıları, müzik cümlelerine dikkat ederek söyleyebilme, çalabilme ve dinleyebilme

32. Dağarcığındaki müzikleri tür özelliklerine göre söyleyebilme, çalabilme ve dinleyebilme

33. Atatürk'ü anlatan şarkı ve marşları anlamlarına uygun söyleyebilme, çalabilme ve dinleyebilme

34. Diğer Türk devlet, toplum ve topluluklarının müziklerinden uygun örnekleri söyleyebilme ve çalabilme

35. Çeşitli ülke müziklerinden uygun örnekleri söyleyebilme ve çalabilme

36. Hayatında müziğin önemli bir yeri olduğunun farkında olabilme

37. Müzik yaparken ve dinlerken müziksel çevre sağlığına ilişkin kurallara uymaya özen gösterebilme

38. Düzeyine uygun şarkıları notalarıyla okuyup çalmaktan zevk alabilme

39. Müzik seslerinin temel özelliklerine duyarlı olabilme

40. Sesini konuşurken ve şarkı söylerken doğru kullanmayı alışkanlık hâline getirebilme

41. Ritm ve ezgi kalıplarıyla ezgi oluşturmaktan hoşlanabilme

42. Bildiği şarkı ve oyun müziklerinin ölçü özelliklerine dikkat edebilme

43. Düzeyine uygun ritm düzenlemeleri yapmaya istekli olabilme

44. Düzeyine uygun ezgi düzenlemeleri yapmaya istekli olabilme

45. Dağarcığındaki müziklerin hız özelliklerine duyarlı olabilme

46. Dağarcığındaki müziklerin gürlük özelliklerine duyarlı olabilme

47. Dağarcığındaki müziklerin biçimsel yapısına dikkat edebilme

48. Yurdumuzdaki ana müzik türlerinden uygun örnekleri söylemeye, çalmaya ve dinlemeye istekli olabilme

49. Dağarcığındaki farklı tür müziklere yer vermekten hoşlanabilme

50. Çeşitli tür müzikler dinlemekten hoşlanabilme

51. Atatürk'ün müzik sanatına katkılarını anlamaya duyarlı olabilme

52. Çeşitli ülke müziklerinden uygun örnekleri söylemeye, çalmaya ve dinlemeye istekli olabilme

53. Diğer Türk devlet, toplum ve topluluklarının müziklerinden uygun örnekleri söylemeye, çalmaya ve dinlemeye istekli olabilme

SINIF V

I. ÜNİTE : HAYATIMIZDA MÜZİK VE MÜZİK ÇEVREMİZ

KONULAR

A. Hayatımızda Müzik

1. Müziğin hayatımızdaki önemi

2. Günlük hayatamızda müzik

3. Dinlencemizde, eğlencemizde müzik

4. Toplum hayatımızda müzik

5. İnsan sağlığında müzik

B. Müzik Çevremizdeki Başlıca Kurum, Kuruluş, Kişi ve Etkinlikler

1. Yurdumuzda başlıca müzik kurum ve kuruluşları

2. Yurdumuzun tanınmış müzikçileri

3. Yurdumuzda önemli müzik etkinlikleri

C. Müzik Hayatımızda Başka Ülkelerin Müzikleri

1. Müzik hayatımızda komşu ülke müzikleri

2. Yurdumuzdaki müzik hayatında Türk devletleri ve topluluklarının müzikleri

3. Müzik hayatımızda Avrupa ve diğer belli başlı ülkelerin müzikleri

AMAÇLAR

AMAÇ 1 : Müziğin hayatımızdaki önemini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Müziğin hayatımızdaki önemini söyleme

2. Günlük hayatımızda müziğin yeri ve önemini söyleme

3. Dinlence ve eğlencelerimizde müziğin yerini söyleme

4. Toplum hayatımızda müziğin yeri ve önemini söyleme

5. İnsan sağlığında müziğin yeri ve önemini söyleme

AMAÇ 2 : Müzik çevremizdeki başlıca kurum, kuruluş, kişi ve etkinlikleri tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Yurdumuzdaki başlıca müzik kurum ve kuruluşlarının adlarını söyleme

2. Yurdumuzun tanınmış müzikçilerinin adlarını söyleme

3. Yurdumuzdaki önemli müzik etkinliklerini söyleme

AMAÇ 3 : Diğer Türk devlet ve toplulukları müziklerinin, müzik hayatımızdaki yerini anlayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Yurdumuz müzikleriyle, diğer Türk devlet ve toplulukları müzikleri arasındaki ilişkiyi söyleme

2. Diğer Türk devlet ve toplulukları müziklerinin müzik hayatımızdaki yerini söyleme

AMAÇ 4 : Başka ülke müziklerinin müzik hayatımızdaki yerini anlayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Komşu ülkelerin belli başlı müziklerinin, müzik hayatımızdaki yerini söyleme

2. Avrupa ve diğer belli başlı ülkelerin müziklerinin müzik hayatımızdaki yerini söyleme

AMAÇ 5 : Ülkemiz müziklerinden düzeyine uygun örnekleri hayatında uygun ortamlarda doğru söyleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Ülkemiz müziklerinden uygun örnekleri söylemek için uygun ortam yaratma

2. Ülkemiz müziklerinden uygun örnekleri söylerken şarkının sözlerine ve ezgisine dikkat etme

AMAÇ 6 : Ülkemiz müziklerinden uygun örnekleri hayatındaki uygun ortamlarda doğru çalabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ülkemiz müziklerinden uygun örnekleri çalmak için uygun ortam yaratma

2. Ülkemiz müziklerinden uygun örnekleri çalarken temiz ses çıkarmaya dikkat etme

AMAÇ 7 : Ülkemiz müziklerinden uygun örnekleri hayatındaki uygun ortamlarda dinleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Ülkemiz müziklerinden uygun örnekleri dinlemek için araç ve gereç bulma

2. Ülkemiz müziklerinden uygun örnekleri dinlemek için ortam hazırlama

AMAÇ 8 : Müzik hayatımıza giren Türk devlet ve toplulukları müziklerinden uygun şarkıları doğru söyleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Türk devlet ve topluluklarının müziklerinden söylemek için uygun örnekleri seçme

2. Türk devlet ve topluluklarının müziklerinden uygun örnekleri söylerken, sözlerine ve ezgisine dikkat etme

AMAÇ 9 : Müzik hayatımıza giren Türk devlet ve toplulukları müziklerinden uygun şarkıları doğru çalabilme

DAVRANIŞLAR

1. Türk devlet ve toplulukları müziklerinden uygun şarkıların notalarını doğru çıkarma

2. Notalarını okuduğu şarkıdaki sesleri çalgısıyla doğru seslendirme

AMAÇ 10 : Müzik hayatımıza giren Türk devlet ve toplulukları müziklerinden uygun örnekleri dinleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Türk devlet ve toplulukları müziklerinden uygun örnekleri dinlemek için araç ve gereç hazırlama

2. Türk devlet ve toplulukları müziklerinden uygun örnekleri dinlemek için ortam hazırlama

AMAÇ 11 : Müzik hayatımıza giren başka ülke müziklerinden uygun şarkıları doğru söyleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Müzik hayatımızdaki başka ülke müziklerinden uygun şarkıların sözlerini doğru çıkarma

2. Müzik hayatımızdaki başka ülke müziklerinden uygun şarkıların ezgisini doğru çıkarma

AMAÇ 12 : Müzik hayatımıza giren başka ülke müziklerinden uygun şarkıları doğru çalabilme

DAVRANIŞLAR

1. Müzik hayatındaki başka ülke müziklerinden uygun şarkıların notalarını doğru okuma.

2. Notalarını okuduğu şarkıdaki sesleri çalgısıyla doğru seslendirme

AMAÇ 13 : Müzik hayatımızda yer alan başka ülke müziklerinden uygun örnekleri dinleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Başka ülke müziklerinden uygun örnekleri dinlemek için araç ve gereç hazırlama

2. Başka ülke müziklerinden uygun örnekler dinlemek için ortam hazırlama

AMAÇ 14 : Hayatımızda müziğin önemli bir yeri olduğunun farkında olabilme

DAVRANIŞLAR

1. Müziksiz yaşanmadığını sezme

2. Müziğin temel bir ihtiyaç olduğunu görme

3. Kendini ifade etmede müziğin önemli bir araç olduğunu görme

AMAÇ 15 : Yurdumuzdaki başlıca müzik kurum, kuruluş ve etkinliklerinin farkında olabilme

DAVRANIŞLAR

1. Yurdumuzdaki müzik kurum, kuruluş ve etkinliklerinden haberdar olma

2. Yurdumuzdaki müzik kurum, kuruluş ve etkinliklerini izlemeye özen gösterme

AMAÇ 16 : Dağarcığını başka ülkelerin müzikleriyle zenginleştirmekten hoşlanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Başka ülkelerin şarkılarını öğrenmeye istekli olma

2. Başka ülkelerin şarkılarını söylemeye ve çalmaya istekli olma

3. Başka ülkelerin şarkılarını dinlemeye istekli olma

AMAÇ 17 : Müzik hayatında Türk devlet ve topluluklarının müziklerinden uygun örneklere istekle yer verebilme

DAVRANIŞLAR

1. Türk devlet ve topluluklarının müziklerinden uygun örnekleri istekle söyleme ve çalma

2. Türk devlet ve topluluklarının müziklerinden uygun örnekleri istekle dinleme

II. ÜNİTE : MÜZİĞİMİZDE SES

KONULAR

A. Sesin Oluşumu ve Özellikleri

1. Sesin kaynağı
2. Sesin iletildiği ortam
3. Sesi algılama organları
4. Çalgı sesinin oluşumu ve özellikleri
5. Sesimizin oluşumu ve özellikleri
6. Seslerin tını özellikleri
7. Seslerde temizlik ve güzellik

B. Müzikte Ses Toplulukları

1. İnsan sesi toplulukları
2. Çalgı toplulukları
3. İnsan sesi, çalgı toplulukları

C. Şarkılarımızda Kullandığımız Yeni Seslerin Adlandırımı ve Yazılımı

1. Do^1 in alt komşusu : Si (kalın)
2. Do^2 in üst komşusu : Re (ince)

Ç. Duygularımızı, Devinimlerimizi Anlatan Ses Düzenlemeleri ve Müzikler Yapalım

1. Oluşturduğumuz konulu müzikleri söyleyelim ve çalalım

AMAÇLAR

AMAÇ 1 : Sesin oluşum sürecini anlayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Duyduğu ses kaynağını söyleme
2. Sesin kaynağının nasıl etkilendiğini söyleme
3. Ses kaynağında, dış etkilerle titreşimler oluştuğunu söyleme
4. Ses kaynağında oluşan titreşimlerin havayı etkilediğini söyleme
5. Kulağa ulaşan titreşimlerin beyin tarafından ses olarak algılandığını söyleme

AMAÇ 2 : İnsan sesi topluluklarını tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ses müziğinin tek veya topluluklar hâlinde yapıldığını söyleme
2. Birlikte şarkı söylerken sınıfın bir ses topluluğu olduğunu söyleme
3. İnsan sesi topluluklarına "koro" adı verildiğini söyleme

AMAÇ 3 : Çalgı topluluklarını tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Çalgı müziğinin tek veya topluluklar hâlinde yapıldığını söyleme
2. Birlikte çalarken sınıfın bir çalgı topluluğu olduğunu söyleme

AMAÇ 4 : Kalın si ve ince re seslerinin dizekteki yerlerini tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Kalın si sesinin dizekteki yerini söyleme
2. İnce re sesinin dizekteki yerini söyleme

AMAÇ 5 : Sesiyle, çalgısıyla kalın si ve ince re seslerini doğru verebilme

DAVRANIŞLAR

1. Sesiyle kalın do sesinin alt komşusu si sesini doğru çıkarma
2. Sesiyle ince do sesinin üst komşusu re sesini doğru çıkarma
3. Çalgısıyla kalın do sesinin alt komşusu si sesini doğru çıkarma
4. Çalgısıyla ince do sesinin üst komşusu re sesini doğru çıkarma

AMAÇ 6 : Kalın si ve ince re seslerini dizekteki yerlerine doğru yazabilme

DAVRANIŞLAR

1. Kalın do sesinin alt komşusu si sesinin dizekteki yerini belirleme
2. İnce do sesinin üst komşusu re sesinin dizekteki yerini belirleme

AMAÇ 7 : Duygularını anlatan ses düzenlemeleri yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Verilen bir konuya uygun söz oluşturma
2. Verilen bir konuya uygun ezgi oluşturma
3. Oluşturduğu şarkıyı söyleme
4. Oluşturduğu şarkıyı çalma

AMAÇ 8 : Öğrendiği sesleri kapsayan şarkıları notalarıyla okumaktan hoşlanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Öğrendiği seslerden oluşan ezgilerin hangi notalardan oluştuduğu merak etme
2. Öğrendiği seslerden oluşan ezgilerin notalarını tanımaktan zevk alma
3. Öğrendiği seslerden oluşan ezgilerin notalarını doğru söylemeye özen gösterme

AMAÇ 9 : Öğrendiği sesleri kapsayan ezgilerin notalarını yazmaktan hoşlanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Öğrendiği seslerden oluşan ezgilerin notalarının dizekte nasıl gösterileceğini merak etme

2. Öğrendiği seslerden oluşan ezgilerin notalarını dizekteki yerlerine doğru yazmaya özen gösterme

3. Öğrendiği seslerden oluşan değişik ezgilerin notalarını dizekteki yerlerine yazmayı isteme

AMAÇ 10 : Duygularını anlatan düzeyine uygun müzik yapmaktan hoşlanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Değişik duyguların seslerle nasıl ifade edildiğine dikkat etme

2. Kendi duygularını seslerle anlatmaya istekli olma

III. ÜNİTE : MÜZİĞİMİZDE RİTM VE EZGİ

A. Seslerin, Susların Sürelerine Göre Çeşitli Düzenlenimleri

1. Tam (𝅝), yarım (𝅗𝅥) ve iki tam (𝅜) notalarla ve tam sus (𝄻) ile düzenlemeler

2. Noktayla uzatılmış notalar (𝅝. , 𝅗𝅥. , 𝅜.)

3. Tam, yarım, çeyrek, iki tam, üç tam ve noktayla uzatmalı notalarla düzenlemeler

B. Çeşitli Ritm Kalıpları ve Yazılımı

1. Sözden hareketle oluşturulan ritm kalıpları

2. Çeşitli ritm kalıplarının notayla yazımı

C. Seslerin Yüksekliklerine Göre Oluşturulan Ezgi Kalıpları

1. Kalın Si sesinin kullanıldığı ezgi kalıpları

2. İnce Re sesinin kulanıldığı ezgi kalıpları

Ç. Seslerin Yüksekliklerine Göre Çeşitli Düzenlenimi

1. Verilen ritm kalıbına göre sesleri düzenleyiş

2. Ezgi kalıbına uygun ritmlerle sesleri düzenleyiş

AMAÇLAR

AMAÇ 1 : Verilen ritm kalıbındaki süre değerlerini tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Verilen ritm kalıbının tam nota, tam sus ve iki tamlık değerlerden oluştuğunu söyleme

2. Verilen ritm kalıbının noktayla uzatılmış nota değerlerinden oluştuğunu söyleme

3. Verilen ritm kalıbının çeşitli nota değerlerinden oluştuğunu söyleme

AMAÇ 2 : Söz kümelerinin ritm yapısını ayırt edebilme

DAVRANIŞLAR

1. Verilen söz kümesinin çeşitli nota değerlerinden oluştuğunu söyleme
2. Verilen söz kümesinde çeşitli noktalı nota değerlerinin olduğunu söyleme

AMAÇ 3 : Verilen ezgi kalıplarını tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

Kalın si, ince re seslerinin kullanıldığını ezgi kalıplarındaki;

1. Ezgi kalıbındaki bitiş sesini söyleme
2. Ezgi kalıbının inici ya da çıkıcı özellikte olduğunu söyleme
3. Ezgi kalıbı içindeki durucu sesleri söyleme
4. Ezgi kalıbı içindeki yürüyücü sesleri söyleme

AMAÇ 4 : Verilen ritm kalıbındaki süre değerlerini ritm aracıyla doğru vurabilme

DAVRANIŞLAR

1. Tam nota, tam sus ve iki tam nota değerlerindeki ritm kalıbını doğru verme
2. Noktalı nota değerlerinde kullanıldığı ritm kalıbını doğru verme
3. Çeşitli nota değerlerindeki ritm kalıbını doğru verme

AMAÇ 5 : Söz kümelerinin ritm yapısını doğru söyleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Verilen söz kümesindeki tam, yarım, çeyrek ve iki tam nota değerlerini doğru verme
2. Verilen söz kümesindeki noktalı ve çeşitli nota değerlerini doğru verme

AMAÇ 6 : Verilen ezgi kalıbını doğru söyleyebilme ve çalabilme

DAVRANIŞLAR

Kalın si - ince re seslerinin kullanıldığı ezgi kalıplarındaki;

1. Bitiş sesini doğru verme
2. İnici ya da çıkıcı özellikteki ezgi kalıbının gidişini doğru verme
3. Durucu sesleri doğru verme
4. Yürüyücü sesleri doğru verme

AMAÇ 7 : Kalın si - ince re seslerinin kullanıldığı ezgi kalıplarından ezgiler oluşturabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ezgi kalıbındaki seslerden çıkıcı veya inici ezgi düzenleme
2. Ezgi kalıbındaki durucu ve yürüyücü seslere dikkat ederek ezgi düzenleme

AMAÇ 8 : Seslerin sürelerine göre çeşitli düzenlemeler yapmaktan hoşlanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Çeşitli ritm çalışmalarına istekle katılma
2. Bir söz kümesi seçerek seslerin sürelerini belirlemeye istekli olma

AMAÇ 9 : Çeşitli ritm düzenlemelerini ritm çalgılarıyla çalmaktan hoşlanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ritm çalgısıyla çeşitli ritm düzenlemelerini çalmada istekli olma
2. Çeşitli ritm düzenlemelerini değişik ritm araçlarıyla çalmaya istekli olma

AMAÇ 10 : Seslerin yüksekliklerine göre çeşitli düzenlemeler yapmaktan hoşlanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Seslerin yüksekliklerini belirleme çalışmalarından zevk alma, katılma
2. Verilen ezgi kalıbındaki sesleri yüksekliklerine göre düzenleme yapmaya istekli olma

AMAÇ 11 : Kalın si - ince re aralığı içindeki seslerle ezgi oluşturmaktan hoşlanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Verilen ezgi ve ritm kalıplarından uygun olanlarıyla ezgi oluşturmaya istekli olma
2. Verilen ezgi kalıbına uygun ritmlerle düzenleme yapmaya istekli olma

AMAÇ 12 : Ezgi ve ritm kalıplarından oluşturulan ezgileri söylemekten hoşlanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ezgileri tek başına söylemeye istekli olma
2. Ezgileri grupla söylemeye istekli olma

IV. ÜNİTE : MÜZİĞİMİZDE VURUŞ - ÖLÇÜ

KONULAR

A. Şarkılarımızda, Oyun Müziklerimizde Vuruş - Zaman

1. Birim vuruş - birim zaman
2. Kuvvetli vuruş - kuvvetli zaman
3. Zayıf vuruş - zayıf zaman

B. Ölçünün Tanımı ve Kullandığımız Çeşitli Ölçüler

1. Ölçünün tanımı
2. İkişerli ölçüler ($\frac{2}{\text{♩}}$, $\frac{3}{\text{♩}}$, $\frac{4}{\text{♩}}$)
3. Üçerli ölçüler ($\frac{6}{\text{♪}}$, $\frac{9}{\text{♪}}$)

C. Ölçü Yazısının Ögeleri

1. Ölçünün birimi
2. Ölçünün birim sayısı
3. Ölçünün belirteci

Ç. Şarkılarımızda Oyun Müziklerimizde Bitiş Çizgisi, Tekrar, Dolap

D. Şarkılarımızda, Oyun Müziklerimizde Vuruş ve Zamanları Belirleyerek Ölçüleyelim

AMAÇLAR

AMAÇ 1 : Şarkılarda ve oyun müziklerindeki vuruş ile zaman arasındaki ilişkiyi fark edebilme

DAVRANIŞLAR

1. Birim vuruşun birim zaman olduğunu söyleme
2. Kuvvetli vuruşun kuvvetli zaman olduğunu söyleme
3. Zayıf vuruşun zayıf zaman olduğunu söyleme

AMAÇ 2 : Ölçüyü tanımlayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Şarkılarda ve oyun müziklerinde vuruş kümelerinin birbirine eşit sayıdaki vuruşlardan oluştuğunu söyleme
2. Bir ölçünün en az bir vuruş kümesinden oluştuğunu söyleme
3. Şarkılarda ve oyun müziklerindeki eşit bölmelere ölçü denildiğini söyleme

AMAÇ 3 : Bildiği şarkılardaki ölçü türlerini tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. 2 3 4 ölçülerin ikişerli ölçü olduğunu söyleme
2. 6 9 ölçülerin üçerli ölçü olduğunu söyleme

AMAÇ 4 : Şarkılarımızda ve oyun müziklerimizde ölçü yazısının ögelerini tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ölçünün birimini söyleme
2. Ölçünün birim sayısını söyleme
3. Ölçü belirtecini söyleme
4. Ölçü çizgilerini söyleme

AMAÇ 5 : Bildiği şarkılar ve oyun müziklerindeki tekrar ve dolap işaretlerini tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Gösterilen işaretin tekrar işareti olduğunu söyleme
2. Gösterilen işaretin dolap işareti olduğunu söyleme

AMAÇ 6 : Bildiği şarkı ve oyun müziklerinin vuruş ve zamanlarını doğru vurabilme

DAVRANIŞLAR

1. Birim vuruş ve birim zamanı doğru izleme
2. Kuvvetli vuruş ve kuvvetli zamanı doğru izleme
3. Zayıf vuruş ve zayıf zamanı doğru izleme

AMAÇ 7 : Bildiği şarkı ve oyun müziklerindeki ölçülerin kümelerini doğru vurabilme

DAVRANIŞLAR

1. İkişerli ölçülerin vuruşlarını doğru yapma
2. Üçerli ölçülerin vuruşlarını doğru yapma

AMAÇ 8 : Bildiği şarkılar ve oyun müziklerinin ölçü değerini doğru yazabilme

DAVRANIŞLAR

1. Dizekteki ölçü belirtecini doğru yere koyma
2. Ölçü çizgilerini doğru çizme
3. Bitiş çizgisini doğru çizme

AMAÇ 9 : Bildiği şarkılar ve oyun müziklerindeki tekrar ve dolap işaretlerini doğru yazabilme

DAVRANIŞLAR

1. Tekrar işaretini doğru yerde gösterme
2. Dolap işaretini doğru yerde gösterme

AMAÇ 10 : Ölçü sayısı verilen şarkı ve oyun müziklerini ölçüleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Vuruş kümelerini belirleme
2. Ölçü sayısına göre ölçü çizgilerini çizme

AMAÇ 11 : Dağarcığındaki şarkılar ve oyun müziklerini ölçü yapısına uygun söyleyebilme ve çalabilme

DAVRANIŞLAR

1. Dağarcığındaki şarkı ve oyun müziklerini ölçü kümelerine uygun seslendirme
2. Dağarcığındaki şarkı ve oyun müziklerini ölçü ögelerine uygun seslendirme

AMAÇ 12 : Bildiği ölçü çeşitleriyle ezgi yaratabilme

DAVRANIŞLAR

1. Bildiği ölçü çeşitlerinden yeni ezgiler oluşturma
2. Verilen ezgi kalıbına bildiği ölçü çeşitleriyle düzenlemeler yapma

AMAÇ 13 : Bildiği şarkı ve oyun müziklerinin ölçü özelliklerine dikkat edebilme

DAVRANIŞLAR

1. Bildiği şarkı ve oyun müziklerini ölçü türlerine uygun olarak söylemeye ve çalmaya özen gösterebilme
2. Bildiği şarkı ve oyun müziklerinin ölçü ögelerinin yazımında kurallara uyma

AMAÇ 14 : Öğrendiği ölçü çeşitleriyle ezgi yaratmaya istekli olabilme

DAVRANIŞLAR

1. Bildiği ölçü çeşitlerinden yeni ezgiler oluşturmaktan hoşlanma
2. Verilen ezgi kalıbını bildiği ölçü çeşitlerine uygun olarak düzenlemekten hoşlanma

V. ÜNİTE : MÜZİĞİMİZDE HIZ

KONULAR

A. Şarkı, Türkü, Marş ve Oyun Müziklerimizde Orta Hızın Çeşitleri
   1. Orta yavaş (oy)
   2. Orta çabuk (oç)

B. Şarkı, Türkü, Marş ve Oyun Müziklerimizde Hız Terimlerinin Yazılışı
   1. Tam yazılışı
   2. Kısaltılışı

C. Şarkı, Türkü, Marş ve Oyun Müziklerimizi Hızlarına Göre Kümeleme

Ç. Şarkı, Türkü, Marş ve Oyun Müziklerimizde Hız Terimlerinin Kullanımı

AMAÇ 1 : Şarkı, türkü, marş ve oyun müziklerinde orta hızın çeşitlerini ayırt edebilme

DAVRANIŞLAR

1. Şarkı, türkü, marş ve oyun müziklerinde orta yavaşlığı söyleme
2. Şarkı, türkü, marş ve oyun müziklerinde orta hızlılığı söyleme

AMAÇ 2 : Şarkı, türkü, marş ve oyun müziklerinde hız terimlerinin yazılışı ve kısaltılışlarını tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Şarkı, türkü, marş ve oyun müziklerinin hızlarını belirten kelimeleri gösterme
2. Şarkı, türkü, marş ve oyun müziklerinin hızlarını belirten terimlerin kısaltılalarak nasıl yazıldıklarını söyleme

AMAÇ 3 : Dağarcığındaki şarkı, türkü, marş ve oyun müziklerini hızlarına göre kümeleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Bildiği şarkıları hız çeşitlerine göre gruplama
2. Bildiği türküleri hız çeşitlerine göre ayırma
3. Bildiği marşların yürüyüş hızında olduğunu söyleme
4. Bildiği oyun müziklerini hız çeşitlerine göre gruplama

AMAÇ 4 : Dağarcığındaki müzikleri anlamlarına uygun orta yavaşlıkta söyleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Dağarcığındaki müziklerin sözlerini anlamına uygun orta yavaşlıkta tekrarlama

2. Dağarcığındaki müziklerin ezgilerini anlamına uygun orta yavaşlıkta tekrarlama

AMAÇ 5 : Dağarcığındaki müzikleri anlamına uygun orta hızlılıkta söyleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Dağarcığındaki müziklerin sözlerini anlamına uygun orta hızlılıkta tekrarlama

2. Dağarcığındaki müziklerin ezgilerini anlamına uygun orta hızlılıkta tekrarlama

AMAÇ 6 : Şarkı, türkü, marş ve oyun müziklerini hız terimlerine uygun söyleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Şarkıları, belirtilen hız terimlerine uygun tekrarlama

2. Türkülemizi, belirtilen hız terimlerine uygun söyleme

3. Marşları, belirtilen hız terimlerine uygun tekrarlama

4. Oyun müziklerini, belirtilen hız terimlerine uygun söyleme

AMAÇ 7 : Dağarcığındaki müziklerin hız terimlerini doğru okuyup yazmaya özen gösterebilme

DAVRANIŞLAR

1. Dağarcığındaki müziklerde hız terimlerinin okunuşlarına dikkat etme

2. Dağarcığındaki müziklerde hız terimlerinin yazılışlarına dikkat etme

AMAÇ 8 : Dağarcığındaki müzikleri 'Orta hız" çeşitlerine uygun söylemeye duyarlı olabilme

DAVRANIŞLAR

1. Dağarcığındaki müzikleri söylerken anlamlarına uygun "orta yavaş" hız özelliğine dikkat etme

2. Dağarcığındaki müzikleri söylerken anlamlarına uygun "orta çabuk" hız özelliğine dikkat etme

AMAÇ 9 : Dağarcığındaki müzikleri "orta hız" çeşitlerine uygun çalmaya duyarlı olabilme

DAVRANIŞLAR

1. Dağarcığındaki müzikleri çalarken anlamlarına uygun "orta yavaş" hız özelliğine dikkat etme

2. Dağarcığındaki müzikleri çalarken anlamlarına uygun "orta çabuk" hız özelliğine dikkat etme

VI. ÜNİTE : MÜZİĞİMİZDE GÜRLÜK

KONULAR

A. Şarkı, Türkü, Marş ve Oyun Müziklerimizde Orta Gürlüğün Çeşitleri

1. Orta hafif (oh)
2. Orta kuvvetli (ok)

B. Şarkı, Türkü, Marş ve Oyun Müziklerimizde Temel Gürlük Terimlerinin Yazılışı ve Kısaltılışı

C. Şarkı, Türkü, Marş ve Oyun Müziklerimizi Gürlük Özelliklerine Göre Kümeleme

Ç. Şarkı, Türkü, Marş ve Oyun Müziklerimizde Gürlük Terimlerinin Uygulanışı

AMAÇLAR

AMAÇ 1 : Şarkı, türkü, marş ve oyun müziklerinde "orta gürlüğün" çeşitlerini ayırt edebilme

DAVRANIŞLAR

1. Şarkı, türkü, marş ve oyun müziklerinde orta hafifliliği söyleme
2. Şarkı, türkü, marş ve oyun müziklerinde orta kuvvetliliği söyleme

AMAÇ 2 : Şarkılarda, türkü, marş ve oyun müziklerinde gürlük terimlerinin yazılışı ve kısaltılışlarını söyleme

DAVRANIŞLAR

1. Şarkı, türkü, marş ve oyun müziklerinin gürlüklerini belirten kelimeleri gösterme
2. Şarkı, türkü, marş ve oyun müziklerinin gürlüklerini belirten terimlerin kısaltılarak nasıl yazıldıklarını söyleme

AMAÇ 3 : Dağarcığındaki şarkı, türkü, marş ve oyun müziklerini gürlüklerine göre kümeleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Bildiği şarkıları gürlük çeşitlerine göre gruplandırma
2. Bildiği türküleri gürlük çeşitlerine göre ayırma
3. Bildiği marşların kuvvetli, çok kuvvetli olduğunu söyleme
4. Bildiği oyun müziklerini gürlük çeşitlerine göre gruplama

AMAÇ 4 : Dağarcığındaki müzikleri anlamlarına uygun orta ve hafif gürlükte söyleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Dağarcığındaki müziklerin sözlerini anlamlarına uygun orta ve hafif gürlükte tekrarlama
2. Dağarcığındaki müziklerin ezgilerini anlamlarına uygun orta ve kuvvetli gürlükte tekrarlama

AMAÇ 5 : Dağarcığındaki müzikleri anlamlarına uygun orta ve kuvvetli gürlüklerde söyleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Dağarcığındaki müziklerin sözlerini anlamlarına uygun orta ve kuvvetli gürlükte tekrarlama

2. Dağarcığındaki müziklerin ezgilerini anlamlarına uygun orta ve kuvvetli gürlükte tekrarlama

AMAÇ 6 : Şarkı, türkü, marş ve oyun müziklerini gürlük terimlerine uygun söyleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Şarkıları, belirtilen gürlük terimlerine uygun tekrarlama

2. Türküleri, belirtilen gürlük terimlerine uygun tekrarlama

3. Marşları, belirtilen gürlük terimlerine uygun tekrarlama

4. Oyun müziklerini, belirtilen gürlük terimlerine uygun tekrarlama

AMAÇ 7 : Dağarcığındaki müziklerin gürlük terimlerini doğru okuyup, yazmaya özen gösterebilme

DAVRANIŞLAR

1. Dağarcığındaki müziklerde gürlük terimlerinin okunuş/yazılışlarına dikkat etme

2. Dağarcığındaki müziklerde gürlük terimlerinin kısaltılışlarına dikkat etme

AMAÇ 8 : Dağarcığındaki müzikleri "orta gürlük" çeşitlerine uygun söylemeye duyarlı olabilme

DAVRANIŞLAR

1. Dağarcığındaki müzikleri söylerken anlamlarına uygun "orta hafif" gürlük özelliğine dikkat etme

AMAÇ 9 : Dağarcığındaki müzikleri "orta gürlük" çeşitlerine uygun çalmaya duyarlı olabilme

DAVRANIŞLAR

1. Dağarcığındaki müzikleri çalarken anlamlarına uygun "orta hafif" gürlük özelliğine dikkat etme

2. Dağarcığındaki müzikleri çalarken anlamlarına uygun "orta kuvvetli" gürlük özelliğine dikkat etme

VII. ÜNİTE : MÜZİĞİMİZDE BİÇİM

KONULAR

A. Konuşma Paragrafları, Şiir Bentleri (kıt'aları) Müzik Dönemleri (periyodları)

1. Konuşma paragraflarıyla müzik dönemleri arasındaki benzerlikler
2. Şiirdeki dörtlüklerle müzik dönemleri arasındaki benzerlikler

B. Şarkılarımızdaki Müzik Dönemleri ve Kuruluş Kalıpları

1. Bir dönemli şarkılarımız, türkülerimiz A - A
2. İki dönemli şarkılarımız, türkülerimiz A - B
3. Üç dönemli şarkılarımız, türkülerimiz, marşlarımız ABA - ABC

C. Müzik Dönemlerinin Yapısı

1. Dönemin cümleleri
2. Cümleler arası ilişkiler
3. Dönemin bütünlüğü

Ç. Şarkılarımızı, Biçimsel Yapısına Uygun Söyleyiş, Çalış ve Dinleyiş

AMAÇLAR

AMAÇ 1 : Konuşma paragrafları ve şiir bentleri (kıt'a) ile müzik dönemleri (periyod) arasındaki benzerlikleri fark edebilme

DAVRANIŞLAR

1. Müzik dönemlerinin, konuşma paragraflarına benzediğini söyleme
2. Şiir bentlerinin müzik dönemlerine benzediğini söyleme

AMAÇ 2 : Şarkılardaki müzik dönemlerini fark edebilme

DAVRANIŞLAR

1. Şarkıların müzik dönemlerinden oluştuğunu söyleme
2. Bildiği şarkı ve türkülerden tek dönemli olanların adlarını söyleme
3. Bildiği şarkı ve türkülerden iki dönemli olanların adlarını söyleme
4. Bildiği şarkı, türkü ve marşlardan üç dönemli olanların adlarını söyleme

AMAÇ 3 : Müzik dönemlerinin yapısını anlayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Müzik dönemlerinin cümlelerden oluştuğunu söyleme
2. Müzik dönemlerini oluşturan cümleler arasındaki ilişkileri söyleme
3. Müzik dönemlerinde, konuşma paragraflarında olduğu gibi bütünlük özelliğinin olduğunu söyleme

AMAÇ 4 : Dağarcığındaki şarkıları dönemlerine dikkat ederek söyleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Verilen bir dönemli şarkıyı dönemine dikkat ederek tekrarlama (A-A)
2. Verilen üç dönemli şarkıyı dönemlerine ayırarak tekrarlama (A-B)
3. Verilen üç dönemli şarkıyı dönemlerine ayırarak tekrarlama (A-B-A, A-B-C)

AMAÇ 5 : Bildiği şarkıların müzik dönemlerini, cümlelerine dikkat ederek söyleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Verilen bir dönemin birinci cümlesini tekrarlama
2. Verilen bir dönemin ikinci cümlesini tekrarlama
3. Verilen dönemi bir bütün olarak tekrarlama

AMAÇ 6 : Bildiği şarkıların müzik dönemlerini cümlelerine dikkat ederek çalabilme

DAVRANIŞLAR

1. Verilen bir dönemin birinci cümlesini çalgısıyla tekrarlama
2. Verilen bir dönemin ikinci cümlesini çalgısıyla tekrarlama
3. Verilen bir dönemi bir bütün olarak çalgısıyla tekrarlama

AMAÇ 7 : Verilen müzik cümlelerinden dönem yaratabilme

DAVRANIŞLAR

1. Verilen başlangıç cümlesine bitiş cümlesi ekleme
2. Verilen bitiş cümlesine başlangıç cümlesi ekleme

AMAÇ 8 : Kendine özgü müzik dönemleri yaratabilme

DAVRANIŞLAR

1. Dönem yaratmak için birinci cümleyi oluşturma
2. Dönem yaratmak için ikinci cümleyi oluşturma
3. Birinci ve ikinci cümlelerden dönem oluşturma

AMAÇ 9 : Dağarcığındaki şarkıların dönemlerine dikkat ederek söylemeye özen gösterebilme

DAVRANIŞLAR

1. Söylediği şarkının kaç dönemli olduğuna dikkat etme
2. Söylediği şarkının dönemlerine ayrı ayrı dikkat etme

AMAÇ 10 : Verilen müzik dönemlerini cümlelerine dikkat ederek söylemeye özen gösterebilme

DAVRANIŞLAR

1. Verilen müzik döneminin başlangıç cümlesine dikkat etme
2. Verilen müzik döneminin "bitiş cümlesine" dikkat etme

VIII. ÜNİTE : MÜZİĞİMİZDE TÜR

KONULAR

A. Dağarcığımızdaki Okul Müzik Türlerinin Çeşitleri

1. Şarkı çeşitleri
2. Türkü çeşitleri
3. Marş çeşitleri

B. Yurdumuzda Yaşayan Ana Müzik Türleri

1. Geleneksel Türk Halk Müziği
2. Geleneksel Türk Sanat Müziği
3. Popüler Müzik
4. Uluslar arası (Evrensel) Müzikler
5. Diğer müzik türleri

C. Müzik Hayatımızda Çeşitli Müziklerin Yeri ve Önemi

D. Müzikleri Tür Özeliklerine Göre Söyleyiş, Çalış, Dinleyiş

E. Başlıca Marşlarımız ve Türkülerimiz

AMAÇLAR

AMAÇ 1 : Dağarcığındaki okul müziklerini türlerine göre ayırt edebilme

DAVRANIŞLAR

1. Bildiği okul müziği şarkılarının adlarını söyleme
2. Bildiği okul müziği türkülerinin adlarını söyleme
3. Bildiği marşların adlarını söyleme

AMAÇ 2 : Yurdumuzda yaşayan başlıca müzik türlerini ayırt edebilme

DAVRANIŞLAR

1. Bildiği müziklerden Geleneksel Türk Halk Müziği türkülerinin adlarını söyleme
2. Bildiği müziklerden Geleneksel Türk Sanat Müziği şarkılarının adlarını söyleme
3. Bildiği müziklerden popüler müzik şarkılarının adlarını söyleme
4. Bildiği uluslar arası (evrensel) müziklerin adlarını söyleme
5. Bildiği diğer müzik türlerinden örneklerin adlarını söyleme

AMAÇ 3 : Yurdumuzda yaşayan başlıca ülkelerin müziklerini ayırt edebilme

DAVRANIŞLAR

1. Dinlediği müziklerden kendi müziğimiz olmayanları söyleme
2. Yurdumuzda yaşayan, başka ülkelerin müziklerinden başlıca örneklerin hangi ülkelere ait olduğu söyleme

AMAÇ 4 : Müzik hayatında çeşitli tür müziklerin önemini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Tek tür müziğin müzik ihtiyacımızı karşılamadığını söyleme
2. Müzik ihtiyacımızın çeşitli olduğunu söyleme

AMAÇ 5 : Başlıca marş ve türkülerimizi tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Başlıca marşlarımızın adlarını söyleme
2. Başlıca türkülerimizin adlarını söyleme

AMAÇ 6 : Dağarcığındaki okul müziklerini tür özelliklerine göre söyleyebilme ve çalabilme

DAVRANIŞLAR

1. Bildiği okul müziklerinden şarkıları sesiyle, çalgısıyla tür özelliklerine göre tekrarlama
2. Bildiği okul müziklerinden türküleri sesiyle, çalgısıyla tür özelliklerine göre tekrarlama
3. Bildiği okul müziklerinden marşları sesiyle, çalgısıyla tür özelliklerine göre tekrarlama

AMAÇ 7 : Yurdumuzda yaşayan ana müzik türlerinden başlıca örnekleri tür özelliklerine uygun söyleyebilme, çalabilme

DAVRANIŞLAR

1. Geleneksel Türk Halk Müziğinden uygun örnekleri sesiyle, çalgısıyla tür özelliklerine göre tekrarlama
2. Geleneksel Türk Sanat Müziğinden uygun örnekleri sesiyle, çalgısıyla tür özelliklerine göre tekrarlama
3. Popüler müzikten uygun örnekleri sesiyle, çalgısıyla tür özelliklerine uygun tekrarlama
4. Diğer müzik türlerinden uygun örnekleri sesiyle, çalgısıyla tür özelliklerine uygun tekrarlama

AMAÇ 8 : Çeşitli ülkelerin müziklerinden başlıca örnekleri tür özelliklerine uygun söyleyebilme, çalabilme

DAVRANIŞLAR

1. Çeşitli ülkelerin müziklerinden uygun örnekleri tür özelliklerine göre sesiyle tekrarlama
2. Çeşitli ülkelerin müziklerinden uygun örnekleri tür özelliklerine göre çalgısıyla tekrarlama

AMAÇ 9 : Dağarcığındaki okul müziklerini özelliklerine uygun söylemekten, çalmaktan zevk alabilme

DAVRANIŞLAR

1. Bildiği okul müziği şarkılarını söyleyip, çalarken tür özelliklerine dikkat etme
2. Bildiği okul müziği türkülerini söyleyip, çalarken tür özelliklerine dikkat etme
3. Bildiği marşları söyleyip çalarken tür özelliklerine dikkat etme

AMAÇ 10 : Yurdumuzda yaşayan ana müzik türlerinden başlıca örnekleri tür özelliklerine uygun söylemekten, çalmaktan zevk alabilme

DAVRANIŞLAR

1. Geleneksel Türk Hülk Müziğinden uygun örnekleri söyleyip, çalarken tür özelliklerine dikkat etme

2. Geleneksel Türk Sanat Müziğinden uygun örnekleri söyleyip, çalarken tür özelliklerine dikkat etme

3. Popüler müzikten uygun örnekleri söyleyip, çalarken tür özelliklerine dikkat etme

4. Diğer müzik türlerinden uygun örnekleri söyleyip, çalarken tür özelliklerine dikkat etme

AMAÇ 11 : Çeşitli ülkelerin müziklerinden başlıca örnekleri tür özelliklerine uygun söylemeye, çalmaya özen gösterebilme

DAVRANIŞLAR

1. Çeşitli ülkelerin müziklerinden uygun örnekleri tür özelliklerine uygun söylemeye, dikkat etme

2. Çeşitli ülkelerin müziklerinden uygun örnekleri tür özelliklerini uygun çalmaya dikkat etme

AMAÇ 12 : Farklı tür müzikleri dinlemekten hoşlanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Tek tür müzik dinlemenin, müzik dinleme ihtiyacımızı karşılamadığını hissetme

2. Müzik dinleme ihtiyacının, farklı tür müziklerle karşılanacağını hissetme

XI. ÜNİTE : ATATÜRK, SANAT VE MÜZİK

KONULAR

A. Atatürk'ün Sanata Verdiği Önem

1. Atatürk'ün sanatla ilgili düşünceleri

2. Atatürk'ün sanatla ilgili özdeyişleri

B. Atatürk'ün Müzik Sanatçılarına ve Müzik Kurumlarına Verdiği Önem

1. Müzik sanatçılarının yetiştirilmelerindeki düşünceleri

2. Müzik kurum ve kuruluşlarının açılmasında sağladığı katkılar

C. Atatürk'ün Sevdiği Türküler, Şarkılar

1. Atatürk'ün dinlediği türküler, şarkılar

2. Atatürk'ün söylediği türküler

AMAÇLAR

AMAÇ 1 : Atatürk'ün sanata verdiği önemi anlayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Atatürk'ün sanata verdiği değeri söyleme

2. Atatürk'ün sanatı geliştirme çabalarını söyleme

AMAÇ 2 : Atatürk'ün müzik sanatçılarına ve müzik kurumlarına verdiği önemi anlayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Atatürk'ün müzik sanatçılarına verdiği önemi söyleme

2. Atatürk'ün sanat kurum ve kuruluşlarını açma ve geliştirme çabalarını söyleme

AMAÇ 3 : Atatürk'ün sevdiği türkü ve şarkıları tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Atatürk'ün sevdiği türkülerin adlarını söyleme

2. Atatürk'ün sevdiği şarkıların adlarını söyleme

AMAÇ 4 : Atatürk'ün sevdiği şarkı ve türkülerden uygun örnekleri anlamlarına uygun söyleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Atatürk'ün sevdiği şarkı ve türkülerden uygun örneklerin sözlerini anlamlarına uygun tekrarlama

2. Atatürk'ün sevdiği şarkı ve türkülerden uygun örneklerin ezgisini, anlamlarına uygun tekrarlama

AMAÇ 5 : Atatürk'ün sevdiği şarkı ve türkülerden uygun örnekleri anlamlarına uygun çalabilme

DAVRANIŞLAR

1. Atatürk'ün sevdiği şarkı ve türkülerden uygun örnekleri çalarken, çalgısından doğru ses çıkarma

2. Atatürk'ün sevdiği şarkı ve türkülerden uygun örnekleri çalgısıyla anlamlarına uygun tekrarlama

AMAÇ 6 : Atatürk'ün sevdiği şarkı ve türküleri anlayarak dinleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Atatürk'ün sevdiği şarkı ve türküleri dinlemek için uygun ortam yaratma

2. Atatürk'ün sevdiği şarkı ve türküleri dinlemek için uygun araç ve gereç hazırlama

AMAÇ 7 : Atatürk'ün sanata verdiği önemi anlatan kaynaklara istekle başvurabilme

DAVRANIŞLAR

1. Atatürk'ün sanata verdiği önemi anlatan kaynakları araştırmaya ilgi duyma.

2. Atatürk'ün sanata verdiği önemi anlatan kaynakları araştırmaya yönelme.

AMAÇ 8 : Atatürk'ün müzik sanatçılarına ve müzik kurumlarına verdiği önemi anlamak için araştırma yapmaktan zevk alabilme

DAVRANIŞLAR

1. Atatürk'ün müzik sanatçılarına ve müzik kurumlarına verdiği önemi anlatan belgeleri araştırmaya ilgi duyma.

2. Atatürk'ün müzik sanatçılarına ve müzik kurumlarına verdiği önemi anlatan belgelerdeki bilgileri başkalarıyla paylaşmayı isteme.

AMAÇ 9 : Atatürk'ün sevdiği şarkı ve türkülerden başlıca örnekleri söylemekten, çalmaktan zevk alabilme

DAVRANIŞLAR

1. Atatürk'ün sevdiği şarkı ve türkülerden başlıca örnekleri söylemekten hoşlanma

2. Atatürk'ün sevdiği şarkı ve türkülerden başlıca örnekleri çalmaktan hoşlanma

AMAÇ 10 : Atatürk'ün sevdiği şarkı ve türküleri dinlemekten zevk alabilme

DAVRANIŞLAR

1. Atatürk'ün sevdiği şarkı ve türküleri özel gün ve haftalarda dinlemeye duyarlı olma

2. Atatürk'ün sevdiği şarkı ve türküleri uygun ortamlarda dinlemeye istekli olma

DERS : MÜZİK

SINIF : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Müzik derslerinde; Talim ve Terbiye Kurulunun 24/04/1994 tarih ve 298 sayılı Kararı ile kabul edilen "İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı'nda yer alan "Atatürkçülükle İlgili Konular" hedef ve davranışları ile birlikte aynen uygulanacaktır. İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programında ileride değişiklikler yapıldığı takdirde Atatürkçülük ile ilgili bu konular aynen korunacaktır. Ayrıca müzik derslerinde, millî bayramlar, yerel kurtuluş günleri ve Atatürk Haftası başta olmak üzere "Belirli Gün ve Haftalar"dan seçilecek olan günlerde düzenlenecek müzik etkinliklerinde, sınıf ya da okul koroları oluşturularak Atatürk'ün sevdiği şarkılara yer verilecektir.

BEDEN EĞİTİMİ PROGRAMI

GENEL AMAÇLAR

1. Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.

2. Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirme ve geliştirebilme.

3. Sinir, kas ve eklem koordinasyonunu sağlayabilme.

4. İyi duruş alışkanlığı edinebilme.

5. Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.

6. Ritm ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme.

7. Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme.

8. Millî bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrama, törenlere katılmaya istekli olabilme.

9. Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak boş zamanlarını spor faaliyetleri ile değerlendirmeye istekli olabilme.

10. Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.

11. Tabiatı sevme, temiz hava ve güneşten faydalanabilme.

12. İş birliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme.

13. Görev ve sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapabilme.

14. Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme.

15. Dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme.

16. Demokrotik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme.

17. Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.

V. SINIF AMAÇLARI

AMAÇ 1 : Koşular ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

AMAÇ 2 : Koşular ile ilgili dayanıklılığı geliştirebilme

AMAÇ 3 : Koşularda sür'at ve çabukluğu geliştirebilme

AMAÇ 4 : Koşularda dostça oynama, kazananı kutlama, kaybetmeyi kabullenebilme

AMAÇ 5 : Koşularda temiz hava ve güneşten faydalanabilme

AMAÇ 6 : Atlamalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

AMAÇ 7 : Atlamalarda sür'at ve çabukluğu geliştirebilme

AMAÇ 8 : Atlamalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

AMAÇ 9 : Atmalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

AMAÇ 10 : Atmalar ile ilgili sür'at ve çabukluğu geliştirebilme

AMAÇ 11 : Atmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

AMAÇ 12 : Çeşitli şekillerde dizilme ve sıralanabilme

AMAÇ 13 : Düzen alıştırmalarında temel duruşları yapabilme

AMAÇ 14 : Düzen alıştırmaları ve temel duruşları ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

AMAÇ 15 : Serbest hareketler ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

AMAÇ 16 : Serbest hareketlerde çeşitli duruşlarda bütün kas ve eklemleri çalıştırıcı hareketler yapabilme

AMAÇ 17 : Ritm ve müzik eşliğinde serbest hareketler yapabilme

AMAÇ 18 : Yer hareketleri ile ilgili temel beceriler edinebilme

AMAÇ 19 : Yer hareketlerinde kendine güven duygusu geliştirebilme

AMAÇ 20 : Araçla hareketlerle ilgili koordinasyonu geliştirebilme

AMAÇ 21 : Araçla hareketlerde kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

AMAÇ 22 : Ritm ve müzik eşliğinde araçla hareketler yapabilme

AMAÇ 23 : Araçta hareketler ile ilgili koodirnasyonu geliştirebilme

AMAÇ 24 : Araçta hareketlerde, kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

AMAÇ 25 : Araçları düzenli kullanma ve koruyabilme

AMAÇ 26 : Hareketlerde kendine güven duygusu geliştirebilme

AMAÇ 27 : Basketbol ile ilgili temel beceriler edinebilme

AMAÇ 28 : Basketbola hazırlayıcı oyunlar oynayabilme

AMAÇ 29 : Basketbol oyunlarında iş birliği yapma, lidere ve kurallara uyabilme

AMAÇ 30 : Basketbolu dostça oynama, kazananı kutlama, kaybetmeyi kabullenebilme

AMAÇ 31 : Voleybol ile ilgili temel beceriler edinebilme

AMAÇ 32 : Voleybola hazırlayıcı oyunlar oynayabilme

AMAÇ 33 : Voleybol oyunlarında iş birliği yapma, lidere ve kurallara uyabilme

AMAÇ 34 : Voleybolu dostça oynama, kazananı kutlama, kaybetmeyi kabullenebilme

AMAÇ 35 : Hentbol ile ilgili temel beceriler edinebilme

AMAÇ 36 : Henbola hazırlayıcı oyunlar oynayabilme

AMAÇ 37 : Hentbol oyunlarında iş birliği yapma, lidere ve kurallara uyabilme

AMAÇ 38 : Hentbolu dostça oynama, kazananı kutlama, kaybetmeyi kabullenebilme

AMAÇ 39 : Futbol ile ilgili temel beceriler edinebilme

AMAÇ 40 : Futbola hazırlayıcı oyunlar oynayabilme

AMAÇ 41 : Futbol oyunlarında iş birliği yapma, lidere ve kurallara uyabilme

AMAÇ 42 : Futbolu dostça oynama, kazananı kutlama, kaybetmeyi kabullenebilme

AMAÇ 43 : Halk oyunları ile ilgili temel beceriler edinebilme

AMAÇ 44 : Halk oyunları ile ilgili koodinasyonu geliştirebilme

AMAÇ 45 : Yakın çevrede oynanan halk oyunlarını tanıyabilme

AMAÇ 46 : Halk oyunlarında iş birliği yapma, lidere ve kurallara uyabilme

AMAÇ 47 : Beden eğitimi ve sporla ilgili söylenen sözleri açıklayabilme

AMAÇ 48 : Kullandığı spor alanlarını ve ders araçlarını tanıyabilme

AMAÇ 49 : Araçları doğru kullanma ve koruyabilme

AMAÇ 50 : Spor kıyafetini iyi kullanma ve koruyabilme

AMAÇ 51 : Hava şartlarına göre giyinebilme

AMAÇ 52 : Sağlığını koruyabilme

AMAÇ 53 : Kendini ve yakın çevreyi temiz tutabilme

AMAÇ 54 : Temiz hava ve güneşten faydalanabilme

AMAÇ 55 : Beden eğitimi spor ve sağlık bilgilerinde kazalara karşı gerekli tedbirleri alabilme

ÜNİTE I : KOŞULAR

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; organ ve sistemleri çalıştırılarak, koordinasyonu geliştirilir. Sağlıklı büyüme ve gelişme için en uygun hareket türlerinden biri olan koşular, her derste dersin amaçlarına uygun olarak ele alınmalıdır.

Bu ünitenin işlenmesi zorunludur. Isınmaya yönelik olarak oyun, taklit ve yarışma şeklinde uygulanabileceği gibi, ayrıca ünitede belirtilen konular içerisinde de ele alınacaktır.

AMAÇ 1 : Koşular ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Yanlara ve geriye koşma
2. Koşarken öne, geriye ve yanlara eğilme, doğrulma
3. Yana çapraz adımla koşma
4. Koşarken kolları savurma, çevirme ve gövdeyi döndürme
5. Koşarken küçük engeller üzerinden dört adım ritmi ile geçme
6. Görme, işitme ve dokunma uyarıları ile değişik duruşlardan çıkış yapma
7. Koşarken bayrak değiştirme

AMAÇ 2 : Koşular ile ilgili dayanıklılığı geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Ara dinlemelerle, 10 - 15 dakika koşma
2. Hafif tempoda, 800 - 2000 m sürekli koşma
3. Koşu oyunları oynama ve yarışma

AMAÇ 3 : Koşularda sür'at ve çabukluğu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. 50 - 75 m hızlı koşma
2. Yüksek çıkıştan hızlı koşma (10 - 20 m)
3. Alçak çıkıştan hızlı koşma (10 - 20 m)
4. Sırtüstü, yüzüstü yatıştan, sesli uyarılar ile çabuk kalkarak koşma
5. Koşu oyunları oynama ve yarışmaları yapma

AMAÇ 4 : Koşularda dostça oynama, kazananı kutlama, kaybetmeyi kabullenebilme

DAVRANIŞLAR

1. Yarışmalarda hile yapmama
2. Yarışmalarda, kendi ve diğer takımdaki arkadaşlarına karşı kırıcı olmama
3. Yarışmalarda kaybettiğinde aşırı üzülmeme, ilerde başarılı olabilmek için, daha çok çalışmaya istek duyma
4. Kazanan arkadaşını veya takımı kutlama ve alkışlamaya istekli olma
5. Oyun ve yarışma kurallarını bilme ve uyma

AMAÇ 5 : Koşularda temiz hava ve güneşten faydalanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Açık havada koşma ve oyun oynama
2. Çevre gezilerine katılma

ÜNİTE I : KOŞULAR

KONULAR

1. Hız Koşuları
2. Dayanıklılık Koşuları
3. Engelli Koşular
4. Bayrak Koşuları
5. Koşu Oyunları ve Yarışmalar

AMAÇ 3 : Koşularda sür'at ve çabukluğu geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Koşu yolunun belirlenmesi.

2. Öğrencilerin çıkış çizgisinin gerisinde; tek, ikili veya üçlü geniş kolda toplanmalarının sağlanması.

3. Öndeki grubun, çıkış çizgisinin bir buçuk ayak gerisinde, çömelik duruşta yer almalarının istenmesi.

4. Öğrencilerin bulundukları yerde, iki ayak arasında bir ayak boyu mesafe olacak şekilde, arkadaki diz yerde, kollar omuz genişliğinde açık, el başparmakları içe bakar durumda, öndeki diz kollarla aynı hizada, boyun ve sırt kasları serbest olmak üzere, "çıkış" duruşunda beklemelerinin sağlanması.

5. "Dikkat" komutu ile, vücut ağırlığı kollarda olacak şekilde ve kalça omuz yüksekliğine kadar kalkık, kısa süreli beklemelerinin istenmesi.

6. Duruşta yapılan yanlışların düzeltilmesinin sağlanması.

7. Çeşitli çıkış işaretleri ile grupların sırayla 10 - 20 m hızlı koşmalarının sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Alçak çıkışı en iyi yapan öğrencilere örnek olarak yaptırınız.

2. Çeşitli çıkış işaretleri ile yapılacak çıkışlardan sonra, 20 m lik yarışma yaptırınız.

ÜNİTE II : ATLAMALAR

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; kuvvet, çabukluk ve koordinasyon özellikleri geliştirilerek, kendilerine güven duygusu kazandırılır.

Her okulda bir kum havuzu yapılması sağlanacaktır. Bu ünitenin yıllık plâna alınması zorunludur. Programda yer alan iki atlama dalı işlenecektir. Yüksek atlamada mevcut araçlara uygun teknik seçilerek, her iki atlama dalında da hareketin kaba formunun kazanılması sağlanacaktır.

AMAÇ 6 : Atlamalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Eşit aralıkta dizilmiş araçların (kasa parçaları, sağlık topları, küçük engeller vb.) üzerinden sıçrayarak koşma

2. Hız koşusundan sonra yükseğe sıçrama ve yere konma (kasa üst parçası, sağlık topu, ip lâstik vb. araçlar üzerinden)

3. 40 - 50 cm yüksekliğindeki araçlar üzerine koşarak çıktıktan sonra, tek ayakla sıçrayarak havada yay hareketi yapma ve çift ayakla yere konma

4. Hız alarak uzun atlama

5. Hız alarak yüksek atlama

AMAÇ 7 : Atlamalarda sür'at ve çabukluğu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. 2 - 3 yürüyüş adımıyla bağlantılı olarak, sıçrama bacağı önde, arkada kalan bacağı önden yukarı savururken, sıçranılan ayak ucunda yükselme ve kolları önden yukarı çekme

2. Art arda sıçrarken, çabuk olarak kolları yukarı çekme ve bacağı savurma

3. Hız koşusu ile bağlantılı tek ayakla yükseğe sıçrarken, kolları yukarı çekme ve bacağı savurma

4. Çift bacak sıçrayarak havada "L" duruşu yapma

5. Çok çabuk şekilde, değişik adım büyüklüklerinde çeşitli yönlere sıçrama

6. Tek ve çift bacakla merdiven koşusu

AMAÇ 8 : Atlamalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Durduğu yerde; tek ve çift bacak çeşitli şekillerde sıçrama.

2. Durduğu yerden; tek ve çift bacak sıçrayarak uzağa konma.

3. Mesafe katederek tek ve çift bacak sıçrama.

4. Hız alarak, tek bacak sıçramadan sonra sıçrama ayağı üzerine, diğer ayak üzerine veya çift ayak üzerine konma.

ÜNİTE II. ATLAMALAR

KONULAR

1. Uzun Atlama

2. Yüksek Atlama (Malzeme durumuna göre makas, sırtüstü ve binme tekniği)

3. Atlamalara Yönelik Oyun ve Yarışmalar

AMAÇ 6 : Atlamalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.

AMAÇ 8 : Atlamalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin minder veya kum havuzunun uzun kenarının genişliğine göre, araçların karşısında birerli derin kolda toplanmalarının sağlanması.

2. Kum havuzuna veya minderle bitişik olarak her grubun karşısına bir adet kasa üst parçası konulmasının sağlanması.

3. Öğrencilerin 5 - 7 adım hızlı koştuktan sonra, kasa üzerine basarak ileri - yukarı sıçramaları ve yumuşak zemin üzerine çift ayak konmalarının sağlanması.

4. Kasadan 50 - 80 cm uzaklığa 40 - 50 cm yükseklikte lâstik ip gerilmesi.

5. Öğretmen veya öğrenci tarafından; 12 - 16 adım hız koşusundan sonra, kasa üzerine basarak sıçrama ve lâstik ip üzerinden geçerek, yumuşak zemine çift ayak konma hareketinin gösterilmesi.

6. Gösterilen hareketin öğrenciler tarafından yapılmasının sağlanması.

7. Kasa parçası ve lâstik ip kaldırıldıktan sonra kasanın bulunduğu yerin, (kireç, tebeşir tozu vb.) basma alanı olarak belirlenmesi.

8. Öğrencilerin, serbest olarak hız koşusundan (12 - 16 adım) sonra belirlenen alana basmak suretiyle sıçrayarak, yumuşak zemine çift ayak konmalarının sağlanması.

9. Yanlışların düzeltilerek hareketin tekrarının sağlanması.

NOT : Savurma bacağının kalça seviyesine kadar çekilmesi, vücudun dik olması ve kolların sıçramaya yardımcı olmasını isteyiniz.

DEĞERLENDİRME

1. Uzun atlamayı yarışma şeklinde yaptırınız.

ÜNİTE III : ATMALAR

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; kuvvet, çabukluk ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. İş birliği yapma ve kurallara uyma davranışları kazandırılır.

Bu ünitenin işlenmesi zorunlu olup, en az iki atma dalı işlenecektir. Atma hareketlerinin kaba formu kazandırılacak, ayrıntılı teknik üzerinde durulmayacaktır. Standart atma araçları bulunmadığı takdirde, programda örnekleri verilen benzer araçlardan yararlanılacaktır.

AMAÇ 9 : Atmalar ile ilgili koordinasyon geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Fırlatma topu, çubuk vb. araçları hız koşusundan sonra "3 adım ritmi" ile uzağa atma

2. Saplı top, çember vb. araçları dikey eksende bir defa dönerek uzağa atma

AMAÇ 10 : Atmalar ile ilgili sür'at ve çabukluğu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Eşli olarak, sağlık topunu çok çabuk şekilde çeşitli duruşlarda, karşılıklı atma, tutma

2. Biriktirilmiş küçük araçları, art arda ve çabuk olarak uzağa atma

3. Atış çabukluğunu geliştirici oyunlar oynama ve yarışma

AMAÇ 11 : Atmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hakeretliliğini geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Çeşitli araçları değişik şekillerde uzağa atma. (fırlatma topu, çember, disk, çubuk vb.)

2. 1 - 1,5 kg lık sağlık topu, saplı top vb. araçları atma, tutma, savurma

3. Atmalarla ilgili oyun ve yarışmalar

4. 1 - 1,5 kg lık gülleleri çeşitli şekillerde atma.

ÜNİTE III : ATMALAR

KONULAR

1. Fırlatma Topu İle Atışlar
2. Gülle Atma Alıştırmaları
3. Disk Atma Alıştırmaları
4. Atma ve Fırlatmayla İlgili Oyun ve Yarışmalar

AMAÇ 9 : Atmalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

AMAÇ 11 : Atmalarda kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin dağınık düzende toplanmalarının sağlanması.

2. Atış çalışması yapılacak yönün gösterilmesi.

3. Omuz atış yönünü gösterecek şekilde, bacaklar normal açıklıkta ayakta durmalarının sağlanması.

4. Ağırlığın; önce atış yapılacak kolun bacağına, daha sonra, ön taraftaki ayak dışa döndürülürken öndeki bacağa aktarılmasının ve sekmeli bir adımla önce yarım, ikinci adımla da tam dönme hareketinin gösterilmesi.

5. Hareketin serbest olarak yeterince tekrar ettirilmesi.

6. Yapılan yanlışlar düzeltilerek dönme hareketinin sonunda, atış duruşu alınmasının sağlanması.

7. Hareketin grup hâlinde tempoyla yapılmasının sağlanması.

8. Öğrencilerin atış emniyeti sağlanacak şekilde ve araç sayısına göre yerleşmelerinin sağlanması.

9. Atış hareketinin araçla gösterilmesi.

10. Yapılan yanlışlar düzeltilerek atışların tekrar ettirilmesi.

DEĞERLENDİRME

1. Atışın, bir dönüşten daha çok dönülerek yapılmasını isteyiniz.

2. Yarışma şeklinde yaptırınız.

ÜNİTE IV : DÜZEN ALIŞTIRMALARI VE TEMEL DURUŞLAR

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin, koordinasyonu geliştirilir. Kurallara ve lidere uyma, iş birliği yapma, çabuk ve yerinde karar verme, davranışları kazandırılır.

Yıllık plâna alınması zorunludur. Öncelikle öğretim yılı başından itibaren her derste üç dakikayı geçmeyecek şekilde günlük plâna alınacaktır. Öğrenciye bıkkınlık verecek şekilde uzun süreli uygulanmayacak ve yorucu statik duruşlardan kaçınılacaktır.

AMAÇ 12 : Çeşitli şekillerde dizilme ve sıralanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Birerli, geniş kolda sayı sayma
2. Yerinde sağa, sola, geriye dönme
3. Derin kolda ikişerli olma
4. İkişerli derin koldan dörderli olma
5. Dörderli derin koldan ikişerli olma
6. İkişerli derin koldan birerli olma
7. Geniş kolda açılma ve yayılma
8. Derin kolda açılma ve yayılma

AMAÇ 13 : Düzen alıştırmalarında temel duruşları yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Rahat ol duruşunu yapma
2. Hazır ol duruşunu yapma
3. Çömelik duruş ve oturuşu yapma
4. Dizüstü duruş ve oturuşu yapma
5. Bank duruşunu yapma
6. Cephe duruşunu yapma
7. Yüzüstü yatışı yapma
8. Sırtüstü yatışı yapma
9. Uzun oturuşu yapma

AMAÇ 14 : Düzen alıştırmaları ve temel duruşları ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme.

DAVRANIŞLAR

1. Birerli, ikişerli ve dörderli derin kolda serbest ve tempoyla yürüme
2. İkişerli derin kolda yürürken, koridor, tarak geçişi yapma
3. Yürürken ayak değiştirme
4. Yerinde sayma
5. Yürürken durma

ÜNİTE IV : DÜZEN ALIŞTIRMALARI VE TEMEL DURUŞLAR

KONULAR

1. Temel Duruşlar
2. Dizilme ve Sıralanmalar
3. Yürüyüş ve Dönüşler
4. Açılma ve Yayılmalar
5. Konuyla İlgili Oyun ve Yarışmalar

AMAÇ 14 : Düzen alıştırmaları ve temel duruşları ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin geniş kolda tek çift saymalarının istenmesi.
2. "Sağa dön" komutuyla; derin kola geçmelerinin sağlanması.
3. "Çift" sayan öğrencilerin sol ayakla bir adım alarak "tek" sayan öğrencilerin (öndeki arkadaşı) sol yanına geçerek ikişerli olmalarının sağlanması.
4. Sağ ayakla geriye bir adım alarak, birerli derin kola geçmelerinin sağlanması.
5. Hareketin komutla yeteri kadar tekrarının sağlanması.
6. Grubun yeniden ikişerli olmasının ve eşlerin el ele tutuşmalarının istenmesi.
7. Önden arkaya doğru sırayla dörderli olunmasının sağlanması.
8. Yeniden ikişerli derin kola, ardından tek sıralı derin kola geçilmesinin istenmesi.
9. "Sola dön" komutuyla geniş kola geçilmesinin sağlanması.
10. Hareketin yeteri kadar tekrar ettirilmesi.

DEĞERLENDİRME

1. Dağınık düzendeyken öğrencilerin verilen komutla en kısa zamanda sıralanmalarını isteyiniz.
2. Birerli derin kolda sıralanmalarını isteyiniz.
3. Birerli derin koldan ikişerli ve dörderli olmalarını ve çözülmelerini isteyiniz.

ÜNİTE V : SERBEST HAREKETLER

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin, kuvvet, çabukluk, dayanıklılık, hareketlilik, beceriklilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. Ritm ve müziğe uyarak hareket yapma becerisi kazandırılır. Her dersin başında ısınmaya yönelik, bütün vücudu çalıştırıcı ve açıcı hareketler şeklinde ele alınabileceği gibi, ünite konuları asıl devrede de başlı başına işlenecektir. Bu ünitede öğrencilerin kendi buluşlarına yer verilerek, yeteneklerinin gelişimi üzerinde durulacaktır.

AMAÇ 15 : Serbest hareketler ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Değişik tempolarda el çırparak eşli ve grup hâlinde yürüme, koşma, sıçrama, sekme

2. Kollarla sallama, savurma, çevirme hareketleri yapılırken yanlara kayma

3. Koşu bağlantılı sıçrayarak yay hareketini yapma

4. Tek ve eşli olarak, arada bir dönerek galop yapma

5. Tek ve eşli olarak sarkaç hareketini yapma

6. Tempoya uyarak koşarken, arada bir geyik sıçramasını yapma

7. Tempoya uyarak koşarken, arada bir bacaklarla makas hareketini yapma

8. Mum duruşunda bacaklarla değişik hareketler yapma (makas, pedal çevirme vb.)

9. Kartal hareketinden plânöre geçme

10. Yürüme, kayma, sekme, sıçrama adımları ile bağlantılı olarak; uzanma, bükülme, savrulma, döndürme hareketleri yapma.

AMAÇ 16 : Serbest hareketlerde çeşitli duruşlarda bütün kas ve eklemleri çalıştırıcı hareketler yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ayakta duruşta, kas ve eklemleri çalıştırıcı hareketler yapma

2. Çömelik oturuş ve duruşta, kas ve eklemleri çalıştırıcı hareketler yapma

3. Dizüstü oturuş ve duruşta, kas ve eklemleri çalıştırıcı hareketler yapma

4. Bank duruşunda, kas ve eklemleri çalıştırıcı hareketler yapma

5. Cephe duruşunda, kas ve eklemleri çalıştırıcı hareketler yapma

6. Yüzüstü yatışta, kas ve eklemleri çalıştırıcı hareketler yapma

7. Sırtüstü yatışta, kas ve eklemleri çalıştırıcı hareketler yapma

8. Uzun oturuşta, kas ve eklemleri çalıştırıcı hareketler yapma

9. Hareket içinde bir duruştan diğerine geçme

AMAÇ 17 : Ritm ve müzik eşliğinde serbest hareketler yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ritm eşliğinde; tek, eşli, düz ve dönerek galop yapma

2. Ritm veya müzik eşliğinde, yürüme, kayma, sekme, sıçrama adımları ile bağlantılı olarak uzanma, bükülme, savrulma, döndürme hareketlerinden oluşan kompozisyonlar yapma

3. Çeşitli şarkılı oyunlar oynama (Örnek : "Kuş Uçar", "Gel Bize, Katıl Bize", "Eşşeğim", "Yolculuk")

ÜNİTE V : SERBEST HAREKETLER

KONULAR

1. Çeşitli Duruşlarda Serbest Hareketler
2. Tempo ve Ritm Eşliğinde Hareketler
3. Şarkılı Oyunlar

AMAÇ 15 : Serbest hareketler ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

AMAÇ 17 : Ritm ve müzik eşliğinde serbest hareketler yapabilme

İŞLENİŞ

1. Oyunun şarkısının öğrenciler tarafından söylenmesi.

2. Öğrencilerin halka oluşturmalarının ve ikişerli el ele tutuşarak, yüzlerini merkeze dönmelerinin sağlanması.

3. Sağa doğru 7 galop adımıyla ilerlemelerinin ve 8. sayıda çift ayak durmalarının istenmesi.

4. Hareketin sayı ile sağa ve sola yapılmasının sağlanması.

5. Şarkının ilk dörtlüğü ile yanlara galop hareketinin yeterince tekrarlanmasının sağlanması.

6. Dört adım öne, dört adım geriye yürümeyle başlangıç yerine geldikten sonra, çift el tutuşmalarının sağlanması.

7. El ele tutuşan eşlerin; altı sayıda çocuk sıçraması ile dönmelerinin; 7. sayıda eşlerden birinin sırtı daire merkezine dönük olacak şekilde, karşılıklı durmalarının ve 8. sayıda beklemelerinin sağlanması.

8. Şarkının ikinci dörtlüğüyle öne, geriye yürüyerek, dönüş hareketinin bağlantılı olarak yapılmasının sağlanması.

9. Oyunun birinci bölümünün şarkıyla oynanmasının sağlanması.

10. İç halkadaki eş, olduğu yerde el çırparken, diğer eşin sola doğru üç galop adımı ile bir sonraki arkadaşının önünde 4. sayıda beklemesinin ve aynı hareketi sağa tekrarlayarak, kendi eşinin önüne geldikten sonra el ele tutuşmalarının sağlanması.

11. Dıştaki eşe göre sağa doğru 7 galop adımından sonra 8. sayıda durmalarının sağlanması.

12. Şarkının ilk dörtlüğüyle 10. ve 11. maddelerdeki hareketlerin bağlantılı olarak yapılmasının sağlanması.

13. Şarkının ritmiyle 7 defa el çırptıktan sonra 7 defa karşılıklı birbirlerinin ellerine vurmalarının sağlanması.

14. Eşlerin kol kola girerek (sağ) çocuk sıçraması ile kendi etraflarında 6 sayıda dönmeleri ve 7. sayıda el çırparak 8. sayıda çift ayak beklemelerinin sağlanması.

15. Oyunun ikinci bölümünün, şarkısını söyleyerek tekrarlanmasının sağlanması.

16. Oyunun bütününün şarkısı ile öğrenciler tarafından oynanmasının sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Oyunu müzik eşliğinde oynatınız.

ÜNİTE VI : YER HAREKETLERİ

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; hareketlilik, beceriklilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. Kendini kontrol ve kendine güven duygusu kazandırılır. Bu ünite mevcut araç ve gereç durumuna göre yıllık plâna alınacaktır. Konular ünite içerisinden seçilecektir.

AMAÇ 18 : Yer hareketleri ile ilgili temel beceriler edinebilme

DAVRANIŞLAR

1. Mum duruşundan yuvarlanarak çömelik duruşa geçme
2. "V" duruşunu yapma (Çakı duruşu)
3. Ters, düz beşik hareketi yapma
4. Sırtüstü yatıştan köprü yapma
5. "V" duruşundan diz plânöre geçme
6. Bağlantılı olarak öne, geriye yuvarlanma
7. Yadımla el dengesi yapma (Amut)
8. Çember hareketini yapma
9. Diz plânörü yapma
10. Bacaklar açık uzun oturuşta, çeşitli esnetme hareketleri yapma
11. Kartal hareketi yapma
12. Ayakta tek ve eşli plânör yapma (Terazi)

AMAÇ 19 : Yer hareketlerinde kendine güven duygusu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. El dengesi yapma
2. Çember hareketini yapma
3. Mum duruşundan bağlantılı olarak geriye yuvarlanma
4. "V" duruşundan bağlantılı olarak geriye yuvarlanma

ÜNİTE VI : YER HAREKETLERİ

KONULAR

1. Öne - Geriye Yuvarlanma
2. El Baş ve El Dengesi
3. Çember Hareketi
4. Plânör, Kartal vb. Duruşlar
5. Konuyla İlgili Oyun ve Yarışmalar

AMAÇ 18 : Yer hareketleri ile ilgili temel beceriler edinebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin, kollar yanda açık, serbest düzende ders alanına yerleşmelerinin sağlanması.

2. "V" duruşunun yapılmasının istenmesi.

3. Bu duruşta, dizleri (sağ, sol) sırayla göğüse çekme ve uzatmalarının sağlanması.

4. "V" duruşundan diz plânörüne geçişin gösterilerek açıklaması ("V" duruşundayken sol diz bükülerek göğüse çekilir, soldan yana dönülerek bükülü diz yere konur. Sağ el, sol elin yanına aynı hizada konulur. Sağ bacak gergin olarak yukarı kaldırılır).

5. Öğrencilerin bu geçişi istenilen şekilde yapmalarının sağlanması.

6. Hareketin diğer yönden yapılmasının sağlanması.

7. Dönüş hareketini, istenilen şekilde yapan öğrencilerin örnek olarak diğerlerine göstermelerinin sağlanması.

8. Hareketin yeterince tekrarlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerden diz plânörünü, tek kola dayanarak yapmalarını isteyiniz.

2. "V" duruşundan diz plânörüne başka hangi şekillerde geçebilirsiniz? sorusunu sorunuz.

3. Hareketi eşli olarak nasıl yapabilirsiniz? sorusunu sorunuz.

ÜNİTE VII : ARAÇLA HAREKETLER

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; kuvvet, dayanıklılık, hareketlilik, beceriklilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. Ritm ve müzik eşliğinde hareket yapma, araçları doğru kulanma ve koruma alışkanlığı kazandırılır. Standart araçlar bulunmadığı takdirde, benzeri araçlardan yararlanılacaktır.

AMAÇ 20 : Araçla hareketlerle ilgili koordinasyonu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Araçlarla, serbest ve tempo eşliğinde; yürüme, sekme, sıçrama, kayma ve koşu bağlantılı olarak; atma, tutma, çevirme, sallama ve savurma hareketleri yapma.

2. Tek ve çift bacakla değişik şekillerde ip atlayarak yürüme.

AMAÇ 21 : Araçla Hareketlerde Kas Kuvveti ve Esnekliği İle Eklem Hareketliliğini Geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Sağlık topu ile çeşitli duruşlarda tek ve eşli olarak; atma, tutma, itme, fırlatma, kaldırma, taşıma hareketleri yapma

2. Jimnastik sopası ile savurma, çevirme, döndürme ve esnetme hareketleri yapma

3. Çemberle çevirme, sallama, esnetme ve savurma hareketlerini bağlantılı olarak yapma

4. Atlama ipi, kurdele, eşarp, mendil ve küçük toplarla çeşitli hareketleri bağlantılı olarak yapma

AMAÇ 22 : Ritm ve müzik eşliğinde araçla hareketler yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ritm veya müziğe uyarak araçla kısa süreli hareket kompozisyonları yapma

2. Şarkılı oyunlar oynama

ÜNİTE VII : ARAÇLA HAREKETLER

KONULAR

1. Topla Hareketler

2. Kurdele ve Eşarp İle Hareketler

3. Lobutla Hareketler

4. Çemberle Hareketler

5. Atlama İpi İle Hareketler

6. Konuyla İlgili Oyun ve Yarışmalar

AMAÇ 20 : Araçla hareketlerle ilgili koordinasyonu geliştirebilme

AMAÇ 21 : Araçla hareketlerde kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin birer jimnastik sopası alarak, dörderli derin kolda sıralanmalarının sağlanması.

2. Kolları yana açarak birbirlerine eşit uzaklıkta açılmalarının sağlanması.

3. Jimnastik sopasının nasıl tutulacağının gösterilerek açıklanması (Jimnastik sopasının iki ucundan düz tutuşla tutulur.)

4. Öğrenciler ayakta bacakları açık duruşta; iki ucundan tutulan jimnastik sopası önde, kalça hizasından, ayak uçlarında yükselmeyle birlikte, yukarı baş üzerine, kadırılarak, tekrar başlangıç duruşuna geçilmesinin sağlanması.

5. Jimnastik sopası; dirsekler bükülü, göğüs hizasında tutulurken, baş üzerinden yukarıya kaldırılarak, tekrar indirilmesi, göğüs hizasında öne uzatılmasının ve tekrar çekilmesinin sağlanması.

6. Başlama duruşundan; dirsekler ve dizler gergin gövdenin öne esnetilerek doğrulmalarının istenmesi.

7. 4-5-6. maddelerde açıklanan hareketlerin birbiriyle bağlantılı olarak sayı ile yapılmasının sağlanması.

8. Başlangıçtaki duruşta kollar baş üzerinde gergin gövdenin sola, sağa esnetilmesinin sağlanması.

9. Bacaklar açık ayakta duruşta; jimnastik sopası ensede; gövdenin sola, sağa döndürülmesinin sağlanması.

10. 8., 9. maddelerde açıklanan hareketlerin yeterince tekrarlanmasının sağlanması.

11. Aynı duruşta gövdeyi öne bükerek, sırt düz, gövde yere paralel kısa süre beklendikten sonra başlama duruşuna geçilmesinin sağlanması.

12. Hareketin yeterince tekrarlanmasının sağlanması.

13. Bacaklar açık uzun oturuşta; kollar baş üzerinde gergin gövdenin öne esnetilmesinin sağlanması.

14. Aynı duruşta gövdenin, önce sol bacak üzerine sonra sağ bacağı üzerine esnetilmesinin sağlanması.

15. 13., 14. maddelerde açıklanan hareketlerin birbiriyle bağlantılı olarak sayı ile yapılmasının sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Jimnastik sopası ile daha değişik hareketler yapabilir misiniz? sorusunu sorunuz.

2. Öğrencilerden gösterilen hareketlerden birkaçını seçerek bağlantılı olarak yapmalarını isteyiniz.

ÜNİTE VIII : ARAÇLA HAREKETLER

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; kuvvet, dayanıklılık, beceriklilik, hareketlilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verme davranışları kazandırılır. Araçları doğru kullanma ve koruma alışkanlığı kazandırılır.

Standart araçlar bulunmadığı takdirde ünite zorunlu değildir. Ancak benzeri araçlardan yararlanılarak ünite içerisindeki uygun davranışların kazandırılması yoluna gidilecektir.

AMAÇ 23 : Araçla hareketler ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Tutuş yüksekliğindeki araçlara asılarak yardımla çıkma

2. Kalça yüksekliğindeki kasada öne yuvarlanma

3. Kalça yüksekliğindeki araçlarda, toplu yan geçiş yapma

4. Kalça yüksekliğindeki araçlarda, yan geçiş yapma

5. Kalça yüksekliğindeki araçlarda; çömelik çıkış ve geçiş yapma (kapalı geçiş)

6. Kalça yüksekliğindeki araçlarda; (jimnastik kuzusu, kasa) açık bacak, geçiş yapma (birdirbir oynar gibi)

7. Denge ağacı vb. araçlar üzerinde yürürken, kol, bacak ve gövde ile uzanma, sallanma, savurma, çevirme, sıçrama, sekme ve dönme hareketlerini yapma

AMAÇ 24 : Araçta hareketlerde, kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Araçlara vücudun değişik bölümleriyle ve çeşitli şekillerde tırmanma (direk, merdiven, parmaklık, halat, denge ağacı, kalas, jimnastik sırası)

2. Tutuş yüksekliğindeki araçlara çeşitli tutuşlarda asılma, sallanma (çift halat, destekler üzerine yerleştirilmiş boru vb.)

3. Tutuş yüksekliğindeki araçlarda dizleri karna çekme, kendini bara çekme (halat, bar, merdiven, ağaç dalı)

4. Kalça yüksekliğindeki kasa vb. araçların üzerine çeşitli şekillerde çıkma ve atlayarak yere konma

AMAÇ 25 : Araçları düzenli kullanma ve koruyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Hangi araçların hangi hareketlerde kullanılacağını söyleme

2. Araçları kullandıktan sonra yerine koyma

3. Araçları yardımlaşarak taşıma

4. Yıpranan, bozulan, kıralan araçları gördüğü anda; başkan, kaptan veya öğretmenine haber verme

AMAÇ 26 : Hareketlerde kendine güven duygusu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Yüksek araçlara çıkma, üzerinde hareket yapma

2. Yüksek araçlara tırmanma

3. Yüksek araçlar üzerinden atlama

4. Yüksek araçlarda asılarak ve kollara dayanarak sallanma

ÜNİTE VIII : ARAÇTA HAREKETLER

KONULAR

1. Jimnastik Sırası ve Denge Ağacında Yapılan Hareketler

2. Jimnastik Çerçevesi, Merdiven ve Parmaklıkta Yapılan Hareketler

3. İp Merdiven, Halat ve Bar Gibi Araçta Yapılan Hareketler

4. Kasa ve Jimnastik Kuzusunda Yapılan Hareketler

5. Konuyla İlgili Oyun ve Yarışmalar

AMAÇ 23 : Araçta hareketler ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

AMAÇ 24 : Araçta hareketlerde kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme

İŞLENİŞ

1. Jimnastik sırasının, jimnastik kasasının ders alanına yerleştirilmesi.

2. Öğrencilerin araç önünde geniş kolda sıralanmalarınının sağlanması.

3. Jimnastik sırasının yanında duran bir öğrencinin çift ayak sıçrayarak sıra üzerine çıktıktan sonra, atlayarak çift ayak konmayı, örnek olarak göstermesinin istenmesi.

4. Hareketin bütün öğrenciler tarafından yeterince tekrarlanmasının sağlanması.

5. Öğretmen tarafından, kasa üzerine çıkış anında öğrencilere el bileğinden ve dirsek üstünden tutularak yardım edilmesi.

6. İki parça kasa üzerine hız koşusundan sonra, çift ayak sıçrayarak çıkmalarının sağlanması.

7. Kalça yüksekliğindeki kasa üzerine eller omuz genişliğinde konulduktan sonra, kol boyu uzaklıktan sıçrayarak, ayak uçlarını kasa üst parçasına değdirme hareketinin art arda yapılmasının sağlanması (Vücut ağırlığının kollara aktarılması kalçayı yukarı kaldırarak dizlerin göğüse çekilmesi).

8. Hız koşusundan sonra kasaya bir adım boyu uzaktan sıçrayarak çömelik çıkışla kasa üzerine konulmasınını sağlanması (Eller omuz genişliğinde açık, ayaklar eller arasında, baş karşıya bakar).

9. Kasa üzerinde ağırlığı kollara aktararak bacakları öne uzatma ve uzun oturuşa geçmelerinin sağlanması.

10. Bu duruşta kollara dayanarak, kalça vuruşu ile (kalçanın itilmesi) atlamanın sağlanması.

11. Hız koşusundan sonra kasaya çıkma ve atlama hareketinin bağlantılı olarak yapılmasının sağlanması.

12. Hareket yeterince tekrarlandıktan sonra yardımlı olarak kapalı geçişin öğrenciler tarafından yapılmasının istenmesi.

13. Atlayışı yapabilen öğrencilerin, örnek olarak yapmalarının istenmesi.

14. Hareketin bütün öğrenciler tarafından yeterince yapılmasının sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Hareketi yardımlı olarak yeterince tekrarlatınız.

ÜNİTE IX : BASKETBOL

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; hareketlilik, beceriklilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. Basketbol ile ilgili temel beceriler edinmeleri sağlanır. İş birliği yapma, kurallara uyma, yerinde ve çabuk karar verme, lidere uyma ve ilderlik yapma, dostça oynama, kaybetmeyi kabulenme ve kazananı kutlamaya istekli olma davranışları kazandırılır.

Tesis ve malzeme bulunmadığı takdirde, araçların basit yapımı sağlanarak basketbol veya benzeri toplarla temel becerilere hazırlayıcı eğitici oyunlar işlenecektir.

Bu ünitede ele alınacak basketbol çalışma ve yarışmalarında; yaş grubunun gelişim özellikleri göz önünde bulundurularak, saha ve malzeme ölçüleriyle oyun süresi, seviyeye uygun şekilde düzenlenecektir.

AMAÇ 27 : Basketbol ile ilgili temel beceriler edinebilme

DAVRANIŞLAR

1. Basketbol ile ilgili duruşları yapma
2. Pas verme
3. Top sürme
4. Turnike yapma
5. Çembere top atma
6. Çemberden dönen topu sıçrayarak alma

AMAÇ 28 : Basketbola hazırlayıcı oyunlar oynayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Belirlenmiş alan içinde; bire bir top sürerken, topu gizleme ve çelme
2. Belirlenmiş alan içinde; ikiye bir top sürme, paslaşma, topu çelme, oyunun sonunda çembere atış yapma
3. Belirlenmiş alan içinde üç kişi paslaşarak top sürerken iki kişinin top çelmesi
4. On sayı oyununu top sürerek ve pas vererek oynama

AMAÇ 29 : Basketbol oyunlarında iş birliği yapma lidere ve kurallara uyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Grupla oynamaya istekli olma
2. Grupla oynarken üzerine düşen görevleri yapma
3. Oyun kurallarını bilme ve bu kurallara uyma
4. Hakem kararlarına itiraz etmeme

AMAÇ 30 : Basketbolu dostça oynama, kazananı kutlama, kaybetmeyi kabullenebilme

DAVRANIŞLAR

1. Oyun oynarken kendi ve rakip takım arkadaşlarına karşı kırıcı olmama
2. Takımın başarısının sevincini ve kaybetmesinin üzüntüsünü paylaşma
3. Kazanmak için kural dışı davranışlar yapmama

ÜNİTE IV : BASKETBOL

KONULAR

1. Basketbola Hazırlayıcı Oyunlar
2. Basketbol Temel Becerileri

AMAÇ 27 : Basket ile ilgili temel beceriler edinebilme

AMAÇ 29 : Basketbol oyunlarında iş birliği yapma, lidere ve kurallara uyabilme

İŞLENİŞ

1. Sınıfın eşit sayıda dört gruba ayrılarak, her grubun başındaki öğrencinin serbest atış çizgisi hizasında, yan çizgilere paralel olmak üzere derin kolda, basketbol sahası içinde yerleşmelerinin sağlanması.

2. Potalara göre, sağ yanda bulunan iki grubun başındaki birer öğrenciye basketbol topu verilmesi.

3. Elinde top bulunan öğrencilerin, karşı potaya; top sürerek gitmelerinin ve turnike atışı yaptıktan sonra pas veren grupların arkasına geçmelerinin istenmesi.

4. Potalara göre sol yanda bulunan grupların başındaki öğrencilerin çembere atılan topu alarak turnike atışı yapacak olan grupların başındaki arkadaşlarına pas vermelerinin ve o grupların arkasına geçmelerinin istenmesi.

5. Grupların başındaki birer öğrencinin istenilen hareketleri örnek olarak yapmalarının sağlanması.

6. İstenilen hareketlerin gruplar tarafından yeterince tekrarlanmasının sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Topa bakmadan top sürülmesini ve turnike atışı yapılmasını isteyiniz.

2. Hareketin sıçramadan koşarak yapılmasını isteyiniz.

3. Aynı çalışmayı, pota altına savunma oyuncusu koyarak uygulatınız.

ÜNİTE X : VOLEYBOL

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; hareketlilik, beceriklilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. Voleybol ile ilgili temel beceriler edinmeleri sağlanır. İş birliği yapma, kurallara uyma, yerinde ve çabuk karar verme, lidere uyma ve liderlik yapma, dostça oynama, kaybetmeyi kabullenme ve kazananı kutlamaya istekli olma davranışları kazandırılır.

Tesis ve malzeme bulunmadığı takdirde, araçların basit yapımı sağlanacak, voleybol veya benzeri toplarla temel becerilere hazırlayıcı eğitici oyunlar işlenecektir.

Bu ünitede ele alınacak voleybol çalışma ve yarışmalarında; yaş grubunun gelişim özellikleri göz önünde bulundurularak, saha ve malzeme ölçüleriyle oyun süresi, seviyeye uygun şekilde düzenlenecektir.

AMAÇ 31 : Voleybol ile ilgili temel beceriler edinebilme

DAVRANIŞLAR

1. Temel duruş ve yer değiştirme
2. Alttan servis atma
3. Manşet paslaşma
4. Parmakla paslaşma
5. Servisi manşet pasla karşılama

AMAÇ 32 : Voleybola hazırlayıcı oyunlar oynayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Halka düzeninde olan grupların, kendi aralarında topu yere düşürmeden paslaşma yarışması yapmaları

2. Dörde dört iki grup arasında, belirlenmiş saha içerisinde gerili ip üzerinden topu boşluklara atma ve düşürmeden tutma

3. Yarım voleybol sahasında 3x3, 4x4, gruplarla oyun oynama

AMAÇ 33 : Voleybol Oyunlarında İş Birliği Yapma, Lidere ve Kurallara Uyabilme.

DAVRANIŞLAR

1. Grupla oynamaya istekli olma

2. Grupla oynarken, üzerine düşen görevleri yapma

3. Oyun kurallarını bilme ve kurallara uyma

AMAÇ 34 : Voleybolu Dostça Oynama, Kazananı Kutlama, Kaybetmeyi Kabullenebilme

DAVRANIŞLAR

1. Oyun oynarken kendi ve rakip takım arkadaşlarına karşı kırıcı olmama

2. Takımın başarısının sevincini ve kaybetmenin üzüntüsünü paylaşma

3. Kazanmak için kural dışı hareketler yapmama

ÜNİTE X : VOLEYBOL

KONULAR

1. Voleybola Hazırlayıcı Oyunlar

2. Voleybol Temel Becerileri

AMAÇ 31 : Voleybol ile ilgili temel beceriler edinebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin, dört eşit grupta toplanmalarının sağlanması.

2. Gruplardan birinin servis köşesinde, diğer üç grubun karşı sahanın dip çizgisinin arkasında, eşit aralıklarla derin kolda sıralanmalarının istenmesi.

3. Bütün grupların file önüne yaklaşmalarını sağladıktan sonra yapılacak hareketlerin öğretmen tarafından gösterilerek açıklanması.

a. Üç grubun başındaki ilk öğrencilere kendi sahalarında servis karşılamak için yer almalarının söylenmesi.

b. Servis köşesinde bulunan sıranın başındaki öğrencinin, alttan servis ile topu file (ip) üzerinden karşı sahaya atmasının istenmesi.

c. Servisin gelişine göre; üç öğrencinin aralarında iki veya üç manşet pas yaparak topu filenin üzerinden karşı sahaya göndermelerinin sağlanması.

4. Hareketin, öğrenciler her grupta çalışabilecek şekilde yer değiştirerek yapılmasının sağlanması.

5. Hareketin yeterince tekrarlanmasının sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Aynı çalışma düzeninde paslaşan öğrencilerin topun gelişine göre hem manşet, hem de parmakla üç pas yaparak, topu gerili ipin üzerinden karşı sahaya geçirmelerini isteyiniz.

ÜNİTE XI : HENTBOL

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin hareketlilik, beceriklilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. Hentbol ile ilgili temel beceriler edinmeleri sağlanır. İş birliği yapma, kurallara uyma, yerinde ve çabuk karar verme, lidere uyma ve liderlik yapma, dostça oynama, kaybetmeyi kabullenme ve kazananı kutlamaya istekli olma davranışları kazandırılır.

Tesis ve malzeme bulunmadığı takdirde, araçların basit yapımı sağlanacak, hentbol veya benzeri toplarla temel becerilere hazırlayıcı eğitici oyunlar işlenecektir.

Bu ünitede ele alınacak hentbol çalışma ve yarışmalarında; yaş grubunun gelişim özellikleri göz önünde bulundurularak, saha ve malzeme ölçüleriyle oyun süresi, seviyeye uygun şekilde düzenlenecektir.

AMAÇ 35 : Hentbol ile ilgili temel beceriler edinebilme

DAVRANIŞLAR

1. Temel duruş ve yer değiştirme
2. Top sürme
3. Dururken ve hareketliyken paslaşma
4. Kaleye atış
5. Kaleci hareketi
6. 7 m atışı

AMAÇ 36 : Hentbola hazırlayıcı oyunlar oynayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Hedef topu oyununu oynama
2. Avcı topu oyununu oynama
3. Yakan topu oyununu oynama
4. Belirlenmiş alan içinde on sayı oyununu oynama
5. Savunulan kaleye top atışı oyununu oynama

AMAÇ 37 : Hentbol oyunlarında iş birliği yapma, lidere ve kurallara uyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Grupla oynamaya istekli olma
2. Grupla oynarken üzerine düşen görevleri yapma
3. Oyun kurallarını bilme ve bu kurallara uyma
4. Hakem kararlarına itiraz etmeme

AMAÇ 38 : Hentbolu dostça oynama, kazananı kutlama, kaybetmeyi kabullenebilme

DAVRANIŞLAR

1. Oyun oynarken kendi ve rakip takım arkadaşlarına karşı kırıcı olmama
2. Takımın başarısının sevincini ve kaybetmesinin üzüntüsünü paylaşma
3. Kazanmak için kural dışı hareketler yapmama

ÜNİTE XI : HENTBOL

KONULAR

1. Hentbola Hazırlayıcı Oyunlar
2. Hentbol Temel Becerileri

AMAÇ 35 : Hentbol ile ilgili temel beceriler edinebilme

İŞLENİŞ

1. Öğrenilerin iki gruba ayrılarak, kaleye yüzleri dönük karşılıklı derin kolda sıralanmalarının sağlanması.
2. Topların bir gruptaki öğrencilere verilmesi.
3. Sıra başındaki öğrencilerin paslaşarak koşmalarının ve kaleye temel atış yapmalarının istenmesi.
4. Bütün öğrencilerin hareketi yapmalarının sağlanması.
5. Aynı çalışmanın arada top sürerek paslaşma ile yapılmasının sağlanması. Pas veren öğrenci koşarken, pas alanın, top sürerek koşan arkadaşına pas vermesinin ve pas alanın da sıçrayarak kaleye atış yapmasının sağlanması.
6. Hareketin iki öğrenci tarafından gösterilmesinin sağlanması.
7. Hareketin bütün öğrenciler tarafından yapılmasının sağlanması.
8. Atış yapan öğrencilerin diğer grubun arkasına geçmesinin sağlanması.
9. Hareketin yeterince tekrarlanmasının sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Grup sayısını çoğaltarak aynı düzende çalışmalarını isteyiniz.
2. İkili paslaşırken araya bir savunma oyuncusu koyarak kaleye atış yaptırınız.
3. Kaleye geçerli atış yapan öğrencileri alkışlatınız.

ÜNİTE XII : FUTBOL

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrencilerin; hareketlilik, beceriklilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilir. Futbol ile ilgili temel beceriler edinmeleri sağlanır. İş birliği yapma, kurallara uyma, yerinde ve çabuk karar verme, lidere uyma ve liderlik yapma, dostça oynama, kaybetmeyi kabullenme ve kazananı kutlamaya istekli olma davranışları kazandırılır.

Araç olarak voleybol, plâstik vb. hafif toplar kullanılacaktır.

Bu ünite zorunlu değildir. Ancak hazırlayıcı küçük oyunlar işlenecektir. Bu sınıfta uluslar arası kurallara dayalı futbol yarışmaları yaptırılmayacaktır.

AMAÇ 39 : Futbol ile ilgili temel beceriler edinebilme

DAVRANIŞLAR

1. Top sürme
2. Değişik seviyede gelen topu kontrol etme
3. Ayağın değişik bölümleriyle topa vurma

AMAÇ 40 : Futbola hazırlayıcı oyunlar oynayabilme

DAVRANIŞLAR :

1. Belirlenmiş alan içerisinde (10x15 m) (2:2) takımlar hâlinde dörder kişi ile 5 sayı oyununu oynama
2. Belirlenmiş alan içerisinde (10x15 m) (3:3) takımlar hâlinde altışar kişi ile 5 sayı oyununu oynama

AMAÇ 41 : Futbol oyunlarında iş birliği yapma, lidere ve kurallara uyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Grupla oynamaya istekli olma
2. Grupta oynarken üzerine düşen görevleri yapma
3. Oyun kurallarını bilme ve bu kurallara uyma

AMAÇ 42 : Futbolu dostça oynama, kazananı kutlama, kaybetmeyi kabullenebilme

DAVRANIŞLAR

1. Oyun oynarken kendi ve rakip takım arkadaşlarına karşı kırıcı olmama
2. Takımın başarısının sevincini ve kaybetmesinin üzüntüsünü paylaşma
3. Kazanmak için kural dışı hareketler yapmama

ÜNİTE XII : FUTBOL

KONULAR

1. Futbola Hazırlayıcı Basit Oyunlar
2. Futbol Temel Becerileri

AMAÇ 39 : Futbol ile ilgili temel beceriler edinebilme

AMAÇ 40 : Futbola hazırlayıcı oyunlar oynayabilme

AMAÇ 41 : Futbol oyunlarında iş birliği yapma, lidere ve kurallara uyabilme

İŞLENİŞ

1. (10x15 m) lik birkaç oyun alanın belirlenmesi.

2. Öğrencilerin alan sayısına göre gruplandırılmasının ve her grubun kendi aralarında üçer kişilik gruplara ayrılmasının sağlanması.

3. Oyunun açıklanarak, seçilecek uygulama grubu tarafından oynanmasının sağlanması (Oyun süresi 8-10 dk.yı geçmeyecek).

4. Her takımın kendi aralarında topu rakip takım oyuncularına kaptırmadan, beş defa paslaşmalarının istenmesi ve her beş pasın tamamlanmasında, takımın bir sayı kazanacağının söylenmesi.

5. Paslaşırken ayak içi ile vuruş yapılmasının istenmesi.

6. Topa sahip olmak isteyen takım oyuncularının topa ve rakip oyuncuya, oyun kuralları içerisinde engelleme yapabileceklerinin söylenmesi.

7. Topa sahip olan takım oyuncularının kendi aralarında pas yapabilmelerini sağlamak için, top ayağında olan oyuncuya kendi takım arkadaşlarının yardım etmesinin istenmesi.

8. Oyunun gruplar hâlinde uygulanmasının sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Pas alacak öğrencilerin topu takip etmelerini ve boş alanlara kaçmalarını isteyiniz.

2. Top süren öğrencinin iyi pas verebilmesi için topa bakmamasını, çevresini gözlemesini isteyiniz.

3. Oyun içinde pas ve yardımlaşmanın en iyi hangi durumlarda yapabileceğini sorunuz.

ÜNİTE XIII : HALK OYUNLARI

GİRİŞ

Bu ünite ile öğrenciler; millî kültür değerlerini tanır. Ritm duygusu, hareketlilik, beceriklilik ve koordinasyon özellikleri geliştirilerek, lidere uyma ve liderlik yapma, yerinde ve çabuk karar verme, iş birliği yapma tavrı kazandırılır.

Bu ünitenin yıllık plâna alınması zorunlu olup, basit ve bileşik ritmli (2/3, 2/4, 4/4, 6/8 vb.) oyunlardan öncelikle taklidî ve az figürlü olan yakın çevre oyunları seçilecektir.

AMAÇ 43 : Halk oyunları ile ilgili temel beceriler edinebilme

DAVRANIŞLAR

1. Basit ve bileşik ritmlerle 2 sayılı yana düz yürüme
2. Basit ve bileşik ritmlerle diz çekerek yana 2 sayılı yürüme
3. Basit ve bileşik ritmlerle 6 sayılı yana yürüme
4. Basit ve bileşik ritmlerle 8 sayılı yana yürüme
5. Basit ve bileşik ritmlerle 8 sayılı öne - geriye yürüme
6. Basit ve bileşik ritmlerle yaylanma, sekme, sıçrama ve koşma

AMAÇ 44 : Halk oyunları ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Değişik tutuşlarda kollar sabit veya öne - geriye, sağa - sola sallanarak çeşitli şekillerde yaylanma, sekme, sıçrama, yürüme, koşma

2. Kolları serbest şekilde sallama, savurma, çevirme ve döndürmeyle birlikte çeşitli şekillerde yaylanma, sekme, sıçrama, yürüme, koşma

3. Kollar sabit veya öne - geriye, sağa - sola sallamayla birlikte başı sağa - sola döndürerek yaylanma, sekme, sıçrama, yürüme ve koşma

4. Çeşitli şekillerde yaylanma, yürüme, sekme ve sıçramayla birlikte yavaş ve çabuk olarak öne eğilme - kaykılma

5. Çeşitli şekillerde yaylanma, sekme, sıçrama, yürüme, koşu ile bağlantılı arada bir eksende yarım veya tam dönüş yapma

6. Çeşitli şekillerde yaylanma, sekme, sıçrama, yürüme ve koşma ile birlikte çömelme ve bu duruşta çeşitli kol ve gövde hareketleri yapma

7. Halk oyunlarında, ritm vermek amacı ile kullanılan araçlar ile (kaşık, tef, tabak vb.) 1., 6. davranışları yapma

8. Halk oyunlarında oyunu tamamlayıcı olarak kullanılan araçlar ile (mendil, eşarp, külek, su kabağı vb.) 1 - 6. davranışlardan uygun olanları yapma

9. Oyunun tamamını ezgisi veya müziği eşliğinde oynama

AMAÇ 45 : Yakın çevrede oynanan halk oyunlarını tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Mahallî oyunların adlarını söyleme

2. Oyunların türküsü varsa, sözlerini söyleme

3. Oyunun türküsünü ve ezgisini söyleme

AMAÇ 46 : Halk oyunlarında iş birliği yapma, lidere ve kurallara uyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ayırım yapmaksızın bütün arkadaşlarıyla birlikte oynamaya istekli olma

2. Oyun oynarken belirlenen sıraya uyma

3. Ekip başının uyarılarını uygulama

ÜNİTE XIII : Halk Oyunları

KONULAR

1. Mahallî Halk Oyunları

2. Değişik Bölgelerin Halk Oyunları

AMAÇ 43 : Halk oyunları ile ilgili temel beceriler edinebilme

AMAÇ 44 : Halk oyunları ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme

AMAÇ 45 : Yakın çevrede oynanan halk oyunlarını tanıyabilme

AMAÇ 46 : Halk oyunlarında iş birliği yapma, lidere ve kurallara uyabilme

İŞLENİŞ

1. Deriley oyununun türküsünün söylenmesi.
2. Türkünün ritminin el çırpılarak verilmesinin sağlanması.
3. Öğretmen veya bilen bir öğrenci tarafından oyunun bütününün oynanarak gösterilmesi.
4. Oyunun birinci bölümünün açıklanarak gösterilmesi. Öne yürüme figürü :

a. 1. sayıda; sağ ayakla sağ yana doğru adım alınması, sol ayağın yerden kaldırılarak bacağın dizden geriye doğru bükülmesi.

b. 2. sayıda sol ayakla sağ ayağa doğru adım alınması, sağ ayak yerden kaldırılarak bacağın dizden geriye doğru bükülmesi.

c. 3. sayıda tekrar sağ ayakla sağ yana doğru adımdan sonra sol ayak yerden kaldırılarak bacağın dizden geriye doğru bükülmesi.

d. 4. sayıda dizden geriye doğru bükülen sol ayağın önde yere basması ve sağ ayağın hafifçe yerden kaldırılarak tekrar yere konulması.

e. 5. sayıda sol ayak bir ayak boyu geride yere basarken, sağ ayağın topuğunun yerden kaldırılarak dizin bükülmesi.

f . Serbest olarak öne yürüme figürünün yapılmasının istenmesi.

g. Öne yürüme figürünün serbest olarak her adımda el çırpılarak yapılmasının sağlanması.

5. Oyunun ikinci bölümünün açıklanarak gösterilmesi :

a. Altıncı sayıda; sağ ayakla geriye küçük bir adım alınması.

b. Yedinci sayıda; sol ayakla geriye küçük bir adım alınması.

c. Sekizinci sayıda; sağ ayağın sol ayağın yanına getirilmesi.

d. Öğrencilerin, serbest olarak geriye yürüme figürünü yapmalarının istenmesi.

6. Öğrencilerin, bir kız bir erkek yarım ay şeklinde dizilmelerinin ve kollar dirseklerden bükülü, serçe parmaklardan tutmalarının sağlanması.
7. Sayı ile öne ve geriye yürüme figürünü bağlantılı olarak oynamalarının sağlanması.
8. Öne yürürken her adımda tabanlarını yere vurmalarının istenmesi.
9. Oyunun bütününü, türküsünü söyleyerek oynamalarının sağlanması.
10. Kolları müziğin ritmine uygun olarak sağa - sola hareket ettirmelerinin istenmesi.
11. Oyunu güzel oynayan öğrencilerden örnek grup seçilerek oynamalarının sağlanması.
12. Örnek grup diğer öğrencilerin önünde oyunu türküsü ile oynarken, diğer öğrencilerin de oyuna katılmalarının sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Kimlerin ekip başı olmak istediğini sorunuz, ekip başlığı yapmak isteyenlere sırayla görev veriniz.
2. Oyunu gruplar hâlinde müzikle ve türküsünü söyleyerek tekrarlatınız.
3. Ekip başına uymalarını isteyiniz.

ÜNİTE XIV : BEDEN EĞİTİMİ, SPOR VE SAĞLIK BİLGİLERİ

GİRİŞ

Beden Eğitimi derslerinde işlenen konular ile tesis ve araçlarla ilgili temel bilgiler, uygulama anında öğrencilere aktarılacaktır.

Temel sağlık ve basit ilk yardım bilgileri uygulama içerisinde ele alınmakla birlikte, ders yapmak için uygun olmayan hava şartlarında işlenebilecektir.

AMAÇ 47 : Beden eğitimi ve sporla ilgili söylenen sözleri açıklayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Atatürk'ün beden eğitimi ve spor ile ilgili söylediği sözleri bilme ve ne anladığını söyleme, yazma.

2. Türk büyükleri ve düşünürlerinin, beden eğitimi ve spor ile ilgili söylediği sözleri bilme ve anladığını söyleme, yazma.

3. Yabancı düşünürlerin, beden eğitimi ve spor ile ilgili söylediği sözleri bilme ve anladığını söyleme, yazma.

AMAÇ 48 : Kullandığı spor alanlarını ve ders araçlarını tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Kullandığı spor alanlarının ve araçlarının adını söyleme

2. Hangi araçların, hangi hareketlerde kullanıldığını söyleme

AMAÇ 49 : Araçları doğru kullanma ve koruyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Araçları ders alanına yardımla taşıma

2. Araçları kullanılış amacına göre kullanma

3. Araçları kulandıktan sonra yerine taşıma

4. Araçları hor kullandığı takdirde, neler olabileceğini söyleme

5. Yıpranan, kırılan, bozulan araçları öğretmene haber verme

AMAÇ 50 : Spor kıyafetini iyi kullanma ve koruyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Spor kıyafetini uygun bir çanta, torba vb. araçlar ile taşıma

2. Spor ayakkabılarını ayrıca paketleyerek çantaya koyma

3. Ders kıyafetini belirlenen yerde (soyunma odası veya bu iş için ayrılan yer) değiştirme. Günlük kıyafetini düzenli olarak yerleştirme

4. Spor kıyafetlerini yanlışsız ve gecikmeden giyme

5. Ders veya çalışmanın bitiminde kıyafetini çanta veya torbaya düzenli şekilde yerleştirme

6. Spor kıyafetlerini evde havalandırma, kirli olanların yıkanmasını isteme

AMAÇ 51 : Hava şartlarına göre giyinebilme

DAVRANIŞLAR

1. Soğuk havalarda; Beden Eğitimi dersi ve spor çalışmalarında eşofman ve spor ayakkabısı giyme

2. Uygun havalarda; ısındıktan sonra, derslere ve spor çalışmalarına, şort - fanilâ ve spor ayakkabısı ile katılma

AMAÇ 52 : Sağlığı koruyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ders ve çalışmaların bitiminde hastalanmamak için gerekli tedbirleri alma
2. Düzenli beslenme ile ilgili bilgiler edinme
3. Yemeklerden sonra ağır ve zorlayıcı hareketler yapmama
4. Bulaşıcı hastalıklara yakalandığı zaman, arkadaşlarına da geçmemesi için gerekli tedbiri alma
5. Hasta olduğu zaman yorucu oyunları oynamama
6. Yaralanma ve kanama durumunda, bir büyüğüne veya öğretmenlerine başvurma
7. Aşırı sıcak ve soğuk havalarda dışarıda oynamama
8. Pamuk, sargı bezi, oksijenli su, yara bandı vb. gibi malzemelerin neye yaradığını söyleme
9. Beden eğitimi ve sporun, insan sağlığına yararlarını söyleme

AMAÇ 53 : Kendini ve yakın çevreyi temiz tutabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ders ve çalışmanın bitiminde ellerini, yüzünü, ayaklarını yıkama, imkân varsa duş almaya istekli olma
2. Çevreyi kirletmeme, artık atmama
3. Ders yapılan alanda veya çevresindeki kâğıt, çöp, cam parçası, taş vb. artıkları toplayarak çöp kutusuna atma

AMAÇ 54 : Temiz hava ve güneşten faydalanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Temiz hava ve güneşin sağlığa faydalarını söyleme
2. Uygun havalarda, soyunarak güneşten faydalanabilme
3. Ders yapılan kapalı yerleri havalandırma
4. Güneşte aşırı derecede kalmanın zararlarını söyleme

AMAÇ 55 : Beden eğitimi spor ve sağlık bilgilerinde kazalara karşı gerekli tedbirleri alabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ders veya çalışmaların yapıldığı alandan tehlikeli olabilecek araç, gereç ve artıkları kaldırma
2. Tehlikeli olabilecek hareketleri izin alarak ve yardımlı yapma
3. Vücudu ısıtmadan ağır hareketler yapmama

ÜNİTE XIV : BEDEN EĞİTİMİ, SPOR VE SAĞLIK BİLGİSİ

KONULAR

1. Beden Eğitimi ve Sporla İlgili Özdeyişler
2. Giyinme Bilgisi
3. Spor Tesis ve Araçları
4. Temel Sağlık Bilgisi

AMAÇ 52 : Sağlığı koruyabilme

İŞLENİŞİ

1. Öğretmen tarafından öğrencilere "Yemek yedikten hemen sonra sokakta oyun oynadığınız oluyor mu?" sorusunun sorulması.

2. "Evet" cevabını veren öğrencilere nasıl oyunlar oynadıklarının tarif ettirilmesi.

3. Koşmayı, atlamayı kapsayan yorucu oyunlar oynayan öğrencilere oyuna başladıktan biraz sonra neler hissittiklerinin sorulması.

4. Öğrenciler hissettiklerini yeteri kadar açıklıyamazlar ise öğretmen tarafından soru sorularak istenilen cevapların verilmesinin sağlanması.

5. "Diğer zamanlarda da oyun oynayınca veya Beden Eğitimi dersinde de aynı belirtileri hissediyor musunuz?" sorununun sorulması.

6. "Hayır" cevabını aldıktan sonra öğrencilerden bunun sebeplerini düşünmelerinin istenmesi.

7. Birkaç öğrenciye sebeplerinin neler olabileceğinin sorulması.

8. Yeterli cevap alınamaz ise öğretmen tarafından eksiklerin tamamlanması.

9. Öğretmen tarafından yemeklerden sonra ağır ve zorlayıcı hareketler yapmasının organizmayı nasıl etkilediğini, zararlarının neler olduğunun anlatılması.

10. Öğrencilere soru - cevap şeklinde anlatılanların tekrarlatılmasının sağlanması.

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerden yemeklerden sonra spor yapmanın zararlarının neler olabileceğinin maddeler hâlinde yazmalarını isteyiniz.

DERS : BEDEN EĞİTİMİ

SINIF : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Beden Eğitimi derslerinde; millî bayramlar, yerel kurtuluş günleri; Atatürk Haftası ve "Belirli Gün ve Haftalar"dan seçilerek olan günlerde, Atatürk'ün bu günlerin anlam ve önemini vurgulayan sözleriyle, spora ve sporculara verdiği önemi belirten özdeyişlerine yer verilmelidir. Ayrıca çeşitli dramatizasyon etkinlikleri ve şarkılı oyunlar düzenlenmeli, sınıflar ya da okullar arası bayrak yarışı, Atatürk koşusu, Atatürk spor karşılaşmaları yaptırılmalıdır.

İŞ EĞİTİMİ PROGRAMI

İŞ EĞİTİMİ DERSİNİN AMAÇLARI

1. Teknolojinin insan hayatındaki önemini kavrayabilme.
2. Öğrencilerin günlük hayatta karşılaştıkları problemlere pratik çözümler getirebilme.
3. Kendi ilgi ve yeteneklerini tanıyabilme.
4. Yaratıcı gücünü kullanarak iş yapabilme.
5. İş yapmanın hazzını ve gururunu duyabilme.
6. İşi isteyerek ve zevkle yapabilme.
7. İşlerini arkadaşlarıyla iş birliği içinde yapabilme.
8. Öğrendiklerini günlük hayatında kullanabilme.
9. İş Eğitimi dersi ile ilgili araç ve gereçleri yerinde kullanabilme.
10. Malzeme ve zamanı ekonomik olarak kullanabilme.
11. Eldeki çeşitli kaynakları en iyi şekilde değerlendirebilme.
12. İş hayatını ve meslekleri tanıyabilme.
13. Çeşitli iş ve mesleklerin önemini kavrayabilme.

İLKÖĞRETİM 5. SINIF İŞ EĞİTİMİ PROGRAMI

AMAÇLAR

1. İş ve enerjiye ilişkin terimlerin bilgisi.
2. Enerji üretim kaynakları bilgisi.
3. Enerji üretim ve depolama çeşitlerini ve önemini kavrayabilme.
4. Enerjinin günlük hayattaki yerini ve önemini kavrayabilme.
5. Bir enerji kaynağından nasıl faydalanabileceğini tasarlayabilme.
6. Yapılan tasarıları işe uygulayabilme.
7. Yapılan işi değerlendirme.
8. Çalışma kurallarına uyabilme.
9. Yaptığı işten zevk alabilme.
10. Grup ile çalışmaya istekli olabilme.
11. Mutfak araç ve gereçlerinin bilgisi.
12. Mutfak tipleri arasındaki ilişkileri kavrayabilme.
13. Mutfaktaki çalışma merkezlerini düzenleyebilme.
14. Kendisi ve ailesi için yemek plânlayabilme.
15. Basit yiyecekler hazırlayabilme.
16. Besinlerin seçiminde reklâmların etkisini bilinçli bir şekilde değerlendirebilme.

17. İnsanın ihtiyaçlarını tanıyabilme.
18. Para ve para yerine geçen belgelerin bilgisi.
19. Gelir ve giderlerin bilgisi.
20. İhtiyaçları karşılama yollarının bilgisi.
21. Para ve para yerine geçen belgeleri yerinde ve iyi kullanabilme.
22. Ferdî ve aile bütçesini hazırlayabilme.
23. Harçlığını bilinçli olarak kullanabilme.
24. Yakın çevrenin turistik değer ve tesislerini tanıyabilme.
25. Turistik değerlerin korunmasının önemini kavrayabilme.
26. Turistik broşür, harita, plân, rehber vb. araçları amaca uygun olarak kullanabilme.
27. Halka açık yer ve tesislerde, kurallara uygun davranabilme.
28. Karşılaştığı yer yabancısı (turistik) kişilere yardımcı olabilme.
29. Yakın çevresinin belli başlı turizm problemlerini tanıyabilme.
30. Çevresinin ve ülkesinin turistik değerlerini tanımaya istekli olabilme.
31. Türk tarımının dününü ve bugününü açıklayabilme.
32. Türkiye'de bölgelere göre sebze yetiştirilmesini kavrayabilme.
33. Beslemede tarım ilâçlarından doğacak problemleri açıklayabilme.
34. Ziraî mücadele yapılırken alınması gereken tedbirleri açıklayabilme.
35. Bahçede sebze yetiştirebilme.
36. Tarım ürünlerinin cinsine uygun taşıma modeli tavsiye edebilme.
37. Biçimlendirme ve inşada geçen belli başlı terimlerin bilgisi.
38. Ağacın biçim alma imkânlarını tanıyabilme.
39. Ağaç ve ağaç ürünlerini şekillendirebilme.
40. Ağaçtan inşa işleri meydana getirebilme.
41. Metallerin şekil alma imkânlarını tanıyabilme.
42. Metalleri şekillendirebilme.
43. Metallerden inşa işleri meydana getirebilme.
44. Diğer maddelerin şekil alma imkânlarını tanıyabilme.
45. Diğer maddelerden şekil ve inşa işleri meydana getirebilme.

ÜNİTE 1 : İŞ VE ENERJİ

SINIF : 5

AMAÇ 1 : İş ve enerjiye ilişkin terimler bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Verilen bir terimin tanımını yazma, söyleme
2. Tanımı verilen bir terimin adını bir dizi seçenek arasından seçip işaretleme
3. Terimler ile bu terimlerin özelliklerini eşleştirme

AMAÇ 2 : Enerji üretim kaynaklarının bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Enerji üretim kaynaklarının adlarını yazma, söyleme
2. Enerji üretim kaynaklarının özelliklerini yazma, söyleme
3. Verilen bir dizi özelliğin hangi üretim kaynağına ait olduğunu yazma, söyleme
4. Ülkemizdeki belli başlı enerji üretim kaynaklarının adlarını ve özelliklerini yazma, söyleme

AMAÇ 3 : Enerji iletim ve depolama çeşitlerini ve önemini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Enerji depolamanın önemini yazma, söyleme
2. Enerji depolamanın değişik şekillerine örnek verebilme
3. Değişik enerjilerin iletimdeki önemini yazma, söyleme
4. Değişik enerjilerin üretimine örnek verebilme

AMAÇ 4 : Enerjinin günlük hayattaki yerini ve önemini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Enerjinin günlük ve ev işlerindeki katkısını yazma ve söyleme
2. Enerjinin ulaşımdaki katkısını yazma, söyleme
3. Enerjinin iş hayatındaki katkısını yazma, söyleme
4. Enerjinin haberleşmedeki katkısını yazma, söyleme

AMAÇ 5 : Bir enerji kaynağından nasıl faydalanabileceğini tasarlayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Sınıf seviyesine uygun olarak kimyevî, termik ve mekanik enerjinin etkilerinden faydalanarak ne gibi cihaz yapabileceğini söyleme
2. Yapmayı tasarladığı cihazın resmini çizme, modelini veya maketini yapma
3. İşin yapımında gerekli olan araç ve gereçlerin adları ve miktarlarını yazma

AMAÇ 6 : Yapılan tasarıları işe uygulayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Yapacağı işte kullanılan araç ve gereçleri hazırlama
2. İşi yapma
3. Yapılan işi deneme

AMAÇ 7 : Yapılan işi değerlendirme

DAVRANIŞLAR

1. Yaptığı işi iş görüşü bakımından değerlendirme
2. Yaptığı işi şekil ve estetik yönünden değerlendirme
3. Yaptığı işi kalite bakımından değerlendirme

AMAÇ 8 : Çalışma kurallarına uyabilme

DAVRANIŞLAR

1. İşe uygun giyinme
2. Araçları dikkatli kullanma
3. Dikkatini yaptığı işe verme
4. İş bitiminde araçları yerine koyma
5. Çalıştığı yeri temizleme
6. Gereken şekilde el ve yüz temizliğini yapma

AMAÇ 9 : Yaptığı işten zevk alabilme

DAVRANIŞLAR

1. Yaptığı işi her fırsatta gösterme
2. Yaptığı işe sahip çıkma
3. Yaptığı işi itina ile koruma
4. İşin yapımında kendi katkısının fazla olmasını isteme

AMAÇ 10: Grup ile çalışmaya istekli olabilme

DAVRANIŞLAR

1. Yaptığı işle ilgili arkadaşlarının görüşlerini isteme
2. Kendinden yardım isteyen arkadaşlarına gönüllü olarak yardım etme
3. Uygun durumlarda bazı projeleri arkadaşları ile birlikte gerçekleştirmeyi tavsiye etme

ÜNİTENİN KONULARI

1. Enerjinin tanımı
2. Enerjinin çeşitleri
   a. Potansiyel enerji
   b. Kinetik enerji

3. Enerji kaynakları
   1. Fosil yakıtlar
      a. Kömür
      b. Petrol
      c. Doğal gazlar
   2. Nükleer yakıtlar
      a. Uranyum
      b. Toryum
   3. Diğer enerji kaynakları
      a. Odun
      b. Su kuvveti
      c. Rüzgâr kuvveti
      d. Dünya iç ısısı
      e. Med-cezir (Gel-git)
4. 1. Rüzgâr enerjisi
   2. Su enerjisi
   3. Buhar enerjisi
   4. Güneş enerjisi
5. Proje uygulama
   1. Ne yapacağına karar verme
   2. Kaynaklardan bilgi derleme
   3. Yapacağı işin basit resmini çizme
   4. Uygun araç ve gereçleri seçme
   5. Projeiyi gerçekleştirme
   6. Yapılan cihazı bir işte kullanma
   7. Projeyi değerlendirme

EĞİTİM DURUMU (İŞLENİŞ)

AMAÇ 2 : Enerji üretim kaynaklarının bilgisi

DAVRANIŞLAR : 1, 2, 3, 4

1. Öğretmen tarafından daha önce yazı tahtasına yazılmış enerji çeşitlerinden her birinin nasıl elde edildiklerinin ayrı ayrı sorulması

2. Her bir enerji çeşidi için söz alan öğrencilerden, kaynakların özelliklerinin açıklamalarının istenmesi

3. Öğretmen tarafından eksik kalan maddelerin açıklanması

4. Öğretmen tarafından Türkiye'de bulunan belli başlı barajların, nehir ve şehirlerin isimlerinin açıklanması ve haritada gösterilmesi

5. Öğretmen tarafından Türkiye'de bulunan petrol yataklarının bulunduğu bölge ve şehirlerin açıklanması ve haritada gösterilmesi

6. Öğretmen tarafından Türkiye'de bulunan belli başlı kömür yataklarının bulunduğu bölge ve şehirlerin açıklanması ve haritada gösterilmesi

7. Bir öğrenciden enerji kaynaklarının isimlerinin yazmasının istenmesi

8. Diğer bir öğrenciden enerji kaynaklarının özelliklerini karışık olarak yazmasının istenmesi

9. Üçüncü bir öğrenciden karışık yazılı enerji isim ve özelliklerinin eşleştirilmesinin istenmesi

ARAÇ VE GEREÇLER

1. Su, rüzgâr ve elektrik enerjisi üretimi ile ilgili levhalar.

2. Türkiye haritası.

DEĞERLENDİRME

1. Günlük hayatımızda kullandığımız enerji çeşitleri nelerdir?

2. Elektrik ampulünün yanması hangi enerji kaynağı ile gerçekleşir?

3. Türkiye'de elektrik enerjisi en çok hangi kaynaklardan sağlanır?

ÜNİTE 2 : YEMEK PLÂNLAMA

SINIF : 5

AMAÇ 11 : Mutfak araç ve gereçlerinin bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Yiyeceklerin hazırlanmasında kullanılan araçları yazma, söyleme

2. Yiyeceklerin pişirilmesinde kullanılan araçları yazma, söyleme

3. Yiyeceklerin saklanmasında kullanılan araçları (dolap, buzdolapları, derin soğutucular vb.) yazma, söyleme

4. Temizlik araç ve gereçlerini yazma, söyleme

AMAÇ 12 : Mutfak tipleri arasındaki ilişkileri kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Mutfak tiplerini yazma, söyleme

2. Gösterilen bir mutfak tipinin özelliklerini yazma, söyleme

3. Mutfakta bulunan çalışma merkezlerini yazma, söyleme

4. Kilerin (ofis) özelliklerini ve fonksiyonunu yazma, söyleme

AMAÇ 13 : Mutfaktaki çalışma merkezlerini düzenleyebilme

DAVRANIŞLAR

1. Çalışma merkezlerini işi kolaylaştırma prensiplerine göre yerleştirme

2. Mutfakta kullanılan araç ve gereçlerini çalışma merkezlerine uygun olarak yerleştirme

AMAÇ 14: Kendisi ve ailesi için yemek plânlayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ferdin günlük besin ihtiyacını yazma, söyleme
2. Besinlerin sağlık ve temizlik kurallarına uygun tüketileceğini yazma, söyleme
3. Aynı besin maddesinin değişik şekillerde hazırlamanın önemini yazma, söyleme
4. Bir günlük yemek listesini yazma, söyleme

AMAÇ 15 : Basit yiyecekler hazırlayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Yöreye ait ve mevsimine göre besin maddeleri seçme
2. Yiyecek maddelerini sağlık kurallarına göre hazırlama ve pişirme
3. Çorba yapma
4. Makarna yapma
5. Salata yapma

AMAÇ 16 : Besinlerin seçiminde reklâmların etkisini bilinçli bir şekilde değerlendirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Yiyecek-içecek reklâmlarının satışı artırmayı amaçladığını yazma, söyleme
2. Besinlerin seçiminde reklâmlara şartlanmadan dengeli ve yeterli beslenme bilgilerine ve sağlık kurallarına uymanın gerekliliğini yazma, söyleme

ÜNİTENİN KONULARI

A. Mutfakta kullanılan araç ve gereçler
   1. Mutfak araçları
   2. Temizlik araç ve gereçleri

B. Mutfat tipleri ve kiler
   1. Mutfak tipleri
      a. U tipi mutfak
      b. L tipi mutfak
      c. Koridor tipi mutfak
      d. Tek duvar tipi mutfak
   2. Kiler (ofis)

C. Mutfaktaki çalışma merkezleriyle ilgili araç-gerecin yerleştirilmesi
   1. Çalışma merkezleri
      a. Depolama merkezi
      b. Hazırlama merkezi
      c. Pişirme merkezi
      d. Servis merkezi
   2. Çalışma merkezlerine araç-gerecin yerleştirilmesi

D. Yemek plânlama

1. Günlük besin ihtiyacı

2. Yiyecek hazırlamada uyulacak sağlık kuralları

3. Günlük yemek listeleri hazırlama

E. Basit yiyecekler hazırlama

1. Çorba pişirme

2. Makarna pişirme

3. Salata hazırlama

F. Yiyecek seçiminde reklâmların etkisi

EĞİTİM DURUMU (İŞLENİŞ)

AMAÇ 15 : Basit yiyecekler hazırlayabilme

DAVRANIŞLAR : 1, 2, 3, 4

1. Öğretmen tarafından öğrencilere aileleri ve kendileri için yemek plânlayabildiklerini, plânladıkları yemek listelerinden kolayca hazırlanabilecek bazı yemekleri hazırlamaya sıra geldiği söylenir.

2. Öğrenciler dört gruba ayrılır. Ellerini yıkamaları ve getirdikleri malzemeleri masaya çıkarmaları sağlanır.

MAKARNA PİŞİRME

3. a. Öğretmen öğrencilere, her grubun kapaklı kalın bir tencereye iki bardak su, iki kaşık yağ ve bir tatlı kaşığı tuz koymasını,

b. Tencereyi ateşe oturtmasını,

c. Su kaynayınca iki bardak makarnayı kaynayan suya ilâve etmesini,

d. Üç dakika sonra ocağın ateşini iyice kısmasını, çok hafif ateşte makarnaların suyunun tükenmesini,

e. Ateşi kapatıp, makarnaların on beş, yirmi dakika kapağının kapalı olarak bekletilip servis yapılacağını söylemesi.

4. Öğretmen, öğrencilere Fen Bilgisi dersinde vitaminleri kaç gruba ayırdıklarını sorar.

5. Yeterli sayıda öğrenciye söz verilir.

6. "Suda eriyen vitaminler, yağda eriyen vitaminler" cevabını alınca, "Biz makarnayı haşlayıp, suyunu süzmedik, vitaminleri su ile birlikte atılmasın diye. Acaba makarna gibi tahıldan yapılan yiyecekler hangi vitaminler bakımından zengindir?" diye sorar.

7. Yeterli sayıda öğrenciye söz verir.

8. Doğru cevaplar pekiştirilerek tahtaya "Tahılların haşlama suları süzülmez." cümlesi yazılır. Bu cümleyi, öğrencilerin defterlerine geçirmeleri istenir.

SEBZE ÇORBASI

9. a. Öğretmen, öğrencilere her grubun sebze çorbası için getirilen sebzelerin dokusunun parçlanmadan yıkanmasını,

b. Bir tencereye dört bardak su, iki kaşık yağ, bir tatlı kaşığı tuz koymasını,

c. Tencereyi ateşe koymasını,

d. Su kaynamaya yakın sebzeleri parçalamalarını ve hemen kaynar suya atmalarını,

e. On dakika sonra yıkadıkları iki kaşık pirinci ilâve etmelerini,

f . Pirinçler yumuşayınca ateşten almalarını ister.

10. Öğretmen tarafından meyve ve sebzelerde doku parçalanırsa vitamin kaybı olacağı, ayrıca doku parçalandıktan (ayıklandıktan) sonra yıkanan sebze ve meyvelerde vitamin ve madenî tuzlar suya geçeceği için meyve ve sebzelerin, önce yıkanıp sonra ayıklanması gerektiği açıklanır. Ayrıca parçalanan doku kaynar suya atılırsa vitamin kaybının az olacağı, bu sebeple sebze çorbasının yapımında su kaynamaya yakın sebzeleri parçalayıp suya atılacağı belirtilir.

SALATA HAZIRLAMA

11. a. Öğretmen, öğrencilere her grubun patateslerini yıkamasını,

b. Tencereye patatesleri koyup çekebileceği su koymasını, tuz atmasını,

c. Haşlanan patateslerin kabuklarını soymasını,

d. Soğanı temizleyip doğramalarını,

e. Patatesleri doğrayıp soğanla karıştırmalarını,

f . Servis tabağına alıp maydanozla süslemelerini,

g. Limon, zeytinyağı ve karabiber karışımı ile hazırladıkları salata sosunu üzerine gezdirmelerini söyler.

12. Öğretmen, öğrencilere patatesi çok az suda haşladıklarını, suyunun artmadığını belirterek, "Patatesleri bol suda haşlayıp, suyu süzülebilirdi." diyerek, patates haşlama ile makarna pişirme arasındaki benzerliğin sebebini sorar.

13. Yeteri kadar öğrenciye söz verilir.

14. Doğru cevaplar pekiştirilir.

ARAÇ VE GEREÇLER

1. İki bardak makarna.
2. Tuz, karabiber.
3. Yağ.
4. 4 sap ıspanak,
   4 sap maydanoz,
   4 havuç,
   4 patates,
   1 pırasa,
   1 lâhana yaprağı,
   4 kaşık pirinç.
5. İki kilogram patates.
6. 4 adet soğan.
7. 1 demet maydanoz.
8. İki bardak zeytinyağı.
9. Tencere, kaşık, ocak.

DEĞERLENDİRME

1. Makarnanın suyunu niçin süzmediğinizi açıklayınız.

2. Sebzeleri ayıkladıktan sonra yıkayınca ne olur?

3. Çorba yaparken sebzeleri kesip hemen kaynar suya atmanızın neticelerini açıklayınız.

ÜNİTE 3 : GELİRLERİMİZ - GİDERLERİMİZ

SINIF : 5

AMAÇ 17 : İnsanın ihtiyaçlarını tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. ihtiyaçların belli başlı özelliklerini yazma, söyleme

2. Zorunlu, kültürel ve lüks ihtiyaçlara örnekler yazma, söyleme

3. Verilen bir ihtiyacın belli özelliklere sahip bir insan için, zorunlu, kültürel ya da lüks olup olmadığını yazma, söyleme

4. İhtiyaçların neden sınırsız olduğunu yazma, söyleme

5. İnsanların ihtiyaçlarını karşılama özelliğine sahip araçlara (mallar) örnekler yazma, söyleme

AMAÇ 18 : Para ve para yerine geçen belgelerin bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. İhtiyaçları karşılamada kullanılan malların fiyatının nelere dayandığını yazma, söyleme

2. İnsanların ihtiyaçları olan malları sağlamada karşılaştıkları güçlüklere örnekler yazma, söyleme

3. Paranın ortaya çıkış sebeplerini yazma, söyleme

4. Paranın toplum hayatının bir ürünü olduğunu yazma, söyleme

5. Ülkemizde dolaşımda bulunan paraları sayma

6. Para bakımından sorumlu kurumları yazma, söyleme

7. Yırtık ve eskimiş paraların nasıl değiştirilebileceğini yazma, söyleme

8. Belli başlı yabancı ülke paralarını yazma, söyleme

9. Para yerine geçen belgelerin kullanma amaçlarını yazma, söyleme

10. Para yerine geçen bir belgeyi, çeşitli belgeler arasından seçip gösterme

AMAÇ 19 : Gelir ve giderlerin bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Gelir ve giderin tanımını yazma, söyleme

2. İnsanların gelirlerini nasıl elde ettiklerini yazma, söyleme

3. Rahat bir hayat için gelir-gider denkliğinin sağlanmasında nelere dikkat edilmesi gerektiğini yazma, söyleme

4. Gelir-gider denkliğini sağlamanın, birey, aile ve millete faydalarını yazma, söyleme

AMAÇ 20 : İhtiyaçları karşılama yollarını kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ferdî ihtiyaçlarını öncelik sırasına göre sıralayarak yazma, söyleme

2. Yakın çevresindeki iş ve mesleklerin hangi ihtiyaçları karşılamaya yönelik olduğunu yazma, söyleme

3. Çevresinde bir mesleğin bulunmaması hâlinde neler olabileceğini yazma, söyleme

4. Belli bir ihtiyacı karşılamada farklı yollar tavsiye etme

5. İhtiyaçları karşılamada yapılmış yanlışlara örnekler yazma, söyleme

6. Aile ihtiyaçlarının karşılanmasında, aile bireylerine düşen sorumlulukları yazma, söyleme

AMAÇ 21 : Para ve para yerine geçen belgeleri yerinde ve iyi kullanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Kâğıt paraların yıpranmayacak bir şekilde cüzdanda taşınması gerektiğini yazma, söyleme

2. Kâğıt paraları yırtmamak ve üzerine yazmamak gerektiğini yazma, söyleme

3. Yanında büyük miktarda para taşımamak gerektiğini yazma, söyleme

4. Para yerine geçen belgelerin nerelerden sağlanacağını yazma, söyleme

5. Yapılacak ödemenin özelliğine göre, nakit para ya da çek, bilet, kart, fiş vb. belgelerden hangisinin kullanılmasının daha uygun olacağını yazma, söyleme

6. Beli miktarda yabancı paranın, Türk Lirası karşılığını hesaplama

AMAÇ 22 : Ferdî bütçesini hazırlayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Günlük ve haftalık ihtiyaçlarını listeleme

2. Günlük ve haftalık gelirini hesaplama

3. Günlük ve haftalık gelir toplamına göre, ihtiyaçları için harcamalarını plânlayarak yazma, söyleme

4. Gelir ve giderleri toplayarak denkleştirme

AMAÇ 23 : Harçlığını bilinçli olarak kullanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Tasarruf yapmanın kendisine sağlayacağı faydaları yazma, söyleme

2. Hazırladığı bütçeye uygun harcamalar yapma

3. Zorunlu olmayan harcamalardan kaçınma

ÜNİTENİN KONULARI

1. ihtiyaçlarımız
   a. Kavramı
   b. Özellikleri
   c. Çeşitleri
   d. ihtiyaçarımızı karşılama yolları
   e. Çevremizdeki iş ve meslekler
2. Mal
   a. Kavramı
   b. Özellikleri
   c. Çeşitleri
   d. Malın fiyatının meydana gelmesi
   e. Malları bağlamada karşılaştığımız güçlükler
3. Değiş-Tokuş-Para
   a. Değiş-tokuş (trampa) kavramı
   b. Paranın doğuşu ve gelişimi
   c. Paranın özellikleri
   d. Para basımı ve sürümü
   e. Millî, yabancı paralar
   f. Döviz ve kur (yabancı paraların Türk Lirası karşılığını hesaplama)
   g. Eksik ve eskimiş paraların değiştirilmesi, onarılması
4. Para yerine geçen belgeler
   a. Çek kavramı
   b. Çek çeşitleri
   c. Bilet, fiş, kart vb. belgeler
5. Gelir ve gider
   a. Gelir-giderin tanımı
   b. Gelir elde etme yolları
   c. Gelir-gider denkliği
   d. Bütçe kavramı
   e. Ferdî bütçemizi hazırlamada temel ilkeler
6. Harçlığımızı nasıl kullanalım?
   a. Tasarruf yapmanın faydaları
   b. Aile bütçemize nasıl katkıda bulunabiliriz?

EĞİTİM DURUMU (İŞLENİŞ)

AMAÇ 17 : İnsanın ihtiyaçlarını tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. "Şu anda 500'er liranız olsa, bulunla ne gibi şeyler almayı ya da yapmayı düşünürdünüz?" sorusunun bütün öğrencilere sorularak, cevaplarını defterlerine yazmalarının istenmesi

2. Birkaç öğrencinin yazdığı cevapları okuması

3. "Şu anda 50.000 liranız olsa bununla ne gibi şeyler almayı ya da yapmayı düşünürdünüz?" sorusunun bütün öğrencilere sorularak, cevaplarını defterlerine yazmalarının istenmesi

4. Birkaç öğrencinin yazdığı cevapları okuması

5. Üçüncü ve dördüncü basamaktaki işlemlerin, "1.000.000 lira" için tekrarlanması

6. Birbirinden çok farklı cevaplar yazan iki öğrenciye, "Neden farklı şeyler almak ya da yapmak istediklerinin" sorulması

7. Öğrencilerin verdikleri cevaplardan hareketle, öğretmence ihtiyaçların kişiden kişiye ve sahip olunan paraya göre değişebileceğinin açıklanması

8. Öğrencilerin verdikleri cevaplardan en çarpıcı olanların alınarak, yazı tahtasından, sahip olunan para miktarı arttıkça değişen ihtiyaçların gösterilmesi

9. Tahtada gösterilen ihtiyaçlar dizisinden hareketle, öğretmenin hangi ihtiyaçların zorunlu olduğunu açıklaması

10. Kültürel ve lüks ihtiyaçların temel özelliklerinin öğretmence açıklanması

11. Yeteri kadar öğrenciden kültürel ve lüks ihtiyaçlara örnekler vermesinin istenmesi

12. Doğru cevapların pekiştirilmesi

13. Aynı miktar paraya sahip olan ve (köyde-kentte, deniz kenarında-dağda yaşayan, genç-ihtiyar, kız-erkek, hasta, farklı mesleklerden vb.) değişik şartlarda bulunan kişilerin zorunlu, kültürel ve lüks ihtiyaçlarına örnekler verilmesi

14. Doğru cevapların pekiştirilmesi

15. Ekmek, bisiklet, otomobil, çikolata, uyku, kitap vb. kelimelerin tahtaya yazılarak, bir ilkokul öğrencisi için bunların ihtiyaç olup olmadığının ya da ne çeşit ihtiyaç olduğunun sorulması

16. Yeteri sayıda öğrenciye söz verilerek cevapların sınıfça tartışılması

17. Doğru cevapların pekiştirilmesi

18. On dördüncü, on beşinci ve on altıncı basamaktaki işlemlerin değişik ihtiyaç ve kişi örnekleri için tekrarlanması

DEĞERLENDİRME

1. İnsan ne zaman bir ihtiyaç içindedir?

a. Belli bir şeye sahip olamayacağını anlıyorsa,

b. Belli bir şey ister de onu bulamadığında sıkıntı ya da acı duyuyorsa,

c. Gördüğü her şeye sahip olmak istiyorsa,

d. Çok miktarda parası varsa.

2. Sizin için zorunlu, kültürel ve lüks olan ihtiyaçlara birer örnek yazınız.

a. Zorunlu ihtiyacım :

b. Kültürel ihtiyacım :

c. Lüks ihtiyacım :

3. Aşağıda sayılanlar, yedi yaşındaki bir çocuk için ne çeşit bir ihtiyaçtır? Karşılarına yazınız.

a. Su ( )

b. Gazete ( )

c. Televizyon ( )

d. Uyku ( )

ÜNİTE 4 : ÇEVREMİZDE TURİZM

SINIF : 5

AMAÇ 24 : Yakın çevrenin turistik değer ve tesislerini tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Yakın çevredeki turistik değer ve tesislerin adlarını yazma, söyleme

2. Yakın çevrenin turistik değer ve tesislerini, fotoğraf, film, afiş, broşür, slâyt, kart vb. araçlardaki çeşitli yerler arasından seçip gösterme

3. Yakın çevredeki turistik değer ve tesislerden benzer niteliklere sahip olanları seçip gruplandırma

4. Çevreden gösterilen bir turistik değer ya da tesisin niteliklerini yazma, söyleme

5. Yakın çevredeki turistik değer ve tesislerin benzer ve farklı yanlarını yazma, söyleme

6. Gösterilen turistik yerlerin il haritası üzerinde yerlerini işaretleme

AMAÇ 25 : Turistik değerlerin korunmasının önemini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Turistik değerleri tahrip edici davranış ve tutumlara örnekler verme

2. Turistik değerleri korumak için neler yapılması gerektiğini yazma, söyleme

3. Turistik değerlerin korunmasının olumlu sonuçlarını yazma, söyleme

4. Gezdiği turistik yerlerde gördüğü doğru davranışlara örnekler verme

AMAÇ 26 : Turistik broşür, harita, plân, rehber ve araçları amaca uygun olarak kullanabilme

DAVRANIŞLAR

1. Yapılacak gezi için hangi broşür, harita, plân, rehber vb. aracın gerekli olduğunu yazma, söyleme

2. Seçtiği turistik araçları sağlayabileceği yerleri ya da kurumları yazma, söyleme

3. Çeşitli tur programlarını kapsayan bir broşürden belli şartlara en uygun olanını yazma, söyleme

4. Haritadan belli bir yere gitmek için izlenecek yolu gösterme

5. Turistik amaçlı harita ya da plândan belli bir turistik yere olan uzaklığı hesaplayıp yazma, söyleme

6. Şehir plânlarını kullanarak turistik yerleri bulma

7. Turistik araçlarda kullanılmış özel işaretlerin ne anlama geldiğini yazma, söyleme

AMAÇ 27 : Halka açık yer ve tesislerde kurallara uygun davranabilme

DAVRANIŞLAR

1. Genel yerlerde karşılaştığı olumlu ve olumsuz davranışlara örnekler verme

2. Genel yerlerde karşılaşılan sembollerin ne anlama geldiğini yazma, söyleme

3. Katıldığı gezilerde, halka açık yer ve araçların özel kurallarına uyma

AMAÇ 28 : Karşılaştığı yer yabancısı kişilere yardımcı olabilme

DAVRANIŞLAR

1. Yer yabancısı kişilerin istediği bilgileri, nezaketle ve doğru olarak vereceğini yazma, söyleme

2. Kendisinin yardımcı olamadığı durumlarda, bilgi isteyen turisti hangi kurum ya da kişilere götüreceğini yazma, söyleme

3. Yardım istemeyen turisti söz ya da davranışlarla rahatsız etmemek gerektiğini yazma, söyleme

AMAÇ 29 : Yakın çevresinin belli başlı turizm problemlerini tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Yakın çevresinin ulaşım imkânlarının, turistlerin gelişlerine kolaylık sağlayıp sağlamadığını yazma, söyleme

2. Yakın çevresinin haberleşme sisteminin turistlerin ihtiyacını karşılamaya yeterli olup olmadağını yazma, söyleme

3. Yakın çevresinde, turistler için yeterince ve uygun şartlara sahip konaklama tesisi bulunup bulunmadığını yazma, söyleme

4. Yakın çevresinin halka açık yer ve tesislerinde turistik değerlerin temiz tutulup tutulmadığını yazma, söyleme

5. Yerli halkın turistlere karşı tutum ve davranışlarından çoğunlukla görülen olumsuzlukları yazma, söyleme

AMAÇ 30 : Çevresinin ve ülkesinin turistik değerlerini tanımaya istekli olabilme

DAVRANIŞLAR

1. Yakın çevreyi tanımaya yönelik gezilere gönüllü olarak katılma

2. Çevrenin ve ülkenin turistik değerlerine ilişkin, ders kitabı dışında kaynakları araştırıp sınıfa getirme

3. Gazete, dergi vb. yayınlardan, turistik değerleri tanıtıcı makale, röportaj vb. yazıları kesip saklama

4. Çevrenin ve ülkenin değişik turistik değerlerini tanıyan kişilerden bunlar hakkında bilgi toplama

5. Turistik değerleri tanıtan kartpostalları belli niteliklere göre gruplandırarak saklama

ÜNİTENİN KONULARI

1. Turizmle ilgili kavramlar
2. Çevredeki turistik değerler ve sınıflandırılması
   A. Tabiî çevre
      — İklim
      — Ulaşım
      — Gezi ve piknik yerleri
      — Yer altı kaynakları
      — Tabiat harikaları, millî parklar
      — Sahiller, plâjlar, göller, akarsular, barajlar
      — Tabiat değerlerinin korunması ve değerlendirilmesi
   B. Tarihî değerler
      1. Eski yerleşim yerleri
         — Höyükler
         — Antik kentler
      2. Mimarî eserler
         — Ünlü camiler, medreseler, çeşmeler
         — Anıtlar
      3. Müzeler
      4. Tarihî değerlerin korunması
   C. Yörenin folkloru
      — Halk oyunları
      — Halk kıyafetleri
      — Ünlü yemekleri
      — Turistik el sanatları

D. Turizm faaliyetleri

— Fuar, festival ve şenlikler

— Sergiler

— Kongreler

— Kurtuluş günleri

— Gösteriler

3. Turizm kurumları

A. Kamu kuruluşları

B. Özel kuruluşlar

4. Turistik tesisler

A. Konaklama tesisleri

B. Lokanta, çay evleri

C. Eğlence ve dinlenme tesisleri

5. Gezilerde faydalanılacak araçlar

1. Fotoğraf

2. Kartpostal

3. Broşür

4. Harita-plân

5. Rehber kitap

6. Film, slâyt

Bu araçların kullanımları ve nereden temin edilebilecekleri ayrı ayrı açıklanacaktır.

6. Halka açık yer ve tesislerde uyulması gereken hususlar

a. Kapalı yerlerde davranışlar

b. Açık yerlerde davranışlar

c. Turiste karşı davranışlar

EĞİTİM DURUMU (İŞLENİŞ)

AMAÇ 26 : Turistik broşür, harita, plân, rehber vb. araçları amaca uygun olarak kullanabilme

DAVRANIŞLAR : 2, 3, 5

1. Öğretmenin dersten önce temin ettiği broşür, plân, rehber, harita vb. araçları sınıfa getirmesi

2. Öğrencileri gruplara ayırması

3. Gruplardaki her öğrencinin temin edebildikleri turistik araçları masa üzerine çıkarmalarını istenmesi

4. Her grupta bir plân, broşür, rehber ve harita olmasının sağlanması

5. Öğretmenin bütün gruplara "Bir gezi yapmak istediğiniz zaman bu araçlar gerekli midir?" sorusunu sorması

6. Mantıklı cevap veren öğrencilerin pekiştirilmesi

7. Yeteri sayıda öğrenciye söz verilerek bir plânın, bir haritanın, bir broşürün ve bir rehber kitabın neden gerekli olduğunun teker teker sorulması

8. Öğrenci cevaplarından hareketle "gezi yapan çağdaş bir insanın bulunduğu ve gideceği yeri kendi kendisine bilmesinin, uzaklıkları ölçmesinin, sadece gezmenin, görmenin yeterli olmadığını bunların yanı sıra bilgi edinmenin kaçınılmaz olduğunun" öğretmence açıklanması

9. "Şu anda masalarınızın üstünde duran turizm araçlarını nereden temin ettiniz?" sorusunun sorulması

10. Yeteri sayıda öğrenciden cevap istenerek "Kitapçı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, bölge müdürlükleri, turizm dernekleri, seyahat acentaları, Karayolları, danışma büroları, il belediye teşkilâtı" şeklinde cevap verenlerin pekiştirilmesi

11. Eksikliklerin öğretmen tarafından tamamlanarak turistik araçların sağlanabileceği kurum ve yerlerin isimlerinin tahtaya yazılması

12. Tahtada yazılanların öğrencilerin defterlerine geçirmelerinin istenmesi

13. Öğretmenin, grupların ellerinde bulunan broşürün, haritanın, plânın ve rehber kitabın kapsamı, kullanış şekli hakkındaki belli başlı prensiplerle ilgili bilgi vermesi

14. Bu açıklamalar ışığında öğrencilerden tur programlarını kapsayan bir broşürde belli şartlara en uygun tur programlarını seçmelerini istemesi

15. Gruplara yeterli sayıda söz hakkı verilerek tespit edilen programların açıklanıp sınıfça tartışılması

16. Öğretmenin gruplardan Türkiye haritasına bakılarak belli bir yerden diğerine gidebilmek için takip edilecek yolu defterlerine yazmalarını istemesi

17. Gruplardan yeterli sayıda öğrenciye yazdıklarının okutulması

18. Sınıfça tartışılarak en doğru yolun bulunması

19. Bu işlemin ayrı birkaç yer için tekrarlanması

20. Öğretmenin uyarısı üzerine, öğrencilerden, yukarıda tespit edilen herhangi bir yolun uzaklığının haritadaki mesafelere göre hesaplanmasının istenmesi

21. Grupların hesaplamalarında öğretmenin dolaşarak yardımcı olması

22. Kesin hesaplamanın herhangi bir gruptaki öğrenci tarafından sınıfa açıklanması

23. Mesafe hesaplama işleminin yeterli sayıda tekrarlanması

24. Öğretmenin uyarısı üzerine grupların ellerinde mevcut şehir plânlarından belli bir turistik yeri bulmalarının istenmesi

25. Gruptaki öğrencilerden bir veya birkaçına söz hakkı verilerek nasıl bulduklarını sınıfa açıklamaları

26. Doğru açıklamaların pekiştirilmesi, yanlışların öğretmence düzeltilmesi

ARAÇ VE GEREÇLER

1. Turistik değer ve tesisleri gösterir kartpostal, fotoğraf, afiş, broşür, rehber kitap, slâyt, film vb. turistik araçlar

2. Türkiye'nin turistik haritası

3. Büyük boy Türkiye haritası

4. Şehir plânı

DEĞERLENDİRME

Arkadaşınızdan, bayram tebriği olarak yöresindeki bir eski esere ait kart geldi. Bu kartın arkasını okuduktan sonra ne yaparsınız?

a. Sınıfa getirir, sonra da saklarım.

b. Arkadaşım isterse veririm.

c. Yaptığım bir çalışmada karton olarak kullanırım.

d. Okuduktan sonra atarım.

ÜNİTE 5 : BAHÇE İŞLERİ

SINIF : 5

AMAÇ 31 : Türk tarımının dününü ve bugününü açıklayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Tarımda uygun makine kullanarak üretim giderlerinin azaldığını ve verimin çoğaldığını yazma, söyleme

2. Makineli tarımda işin uygun zamanda çabuk, belirli zamanda daha fazla ve ekonomik olarak yapıldığını yazma, söyleme

3. Makinelerle çeşitli işlerin tek başına kaliteli ve az enerji kullanarak yapıldığını yazma, söyleme

4. Tarımda makineleşmenin yeni iş alanlarını ve sosyal, kültürel hayatı olumlu olarak etkilediğini yazma, söyleme

5. Tarımda makineleşme ile toprak ıslahının korunmasının en iyi bir şekilde yapıldığını yazma, söyleme

6. Tarımda makineleşme ile çeki hayvanları yerine yüksek verimli diğer hayvanların yetiştirilebileceğini yazma, söyleme

7. Tarımda modern teknik ve makineler ile verimin yüksek olduğunu, zamandan kazanıldığını, işçiden tasarruf edildiğini, üretimin arttığını, piyasaya erken ürün sürüldüğünü, işlerin zamanında yapıldığını ve tabiî zararlardan korunduğunu yazma, söyleme

AMAÇ 32 : Türkiye'de bölgelere göre sebze yetiştirilmesini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Türkiye'de bölgelere göre yetiştirilen belli başlı sebze çeşitlerini yazma, söyleme

2. Türkiye'de yetişen sebzelerin nasıl değerlendirildiğini yazma, söyleme

3. Sebzelerin işlenmesi için fabrika vb. kuruluşları yazma, söyleme

4. Fabrikaların yetersizliği sebebiyle işlenememiş sebzelerin ne şekilde değerlendirildiğini ya da değerlendirilemediğini yazma, söyleme

AMAÇ 33 : Beslenmede tarım ilâçlarından doğacak problemleri açıklayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Tüketici olarak taze meyve ve sebzelerin olduğu gibi yenilmemesi gerektiğini yazma, söyleme

2. Taze sebze ve meyvelerin bol su içinde 15-20 dakika bekletilmesi gerektiğini sonra el ile ovularak yıkanacağını yazma, söyleme

3. Taze sebze ve meyvelerin kabuğunun soyulacağını, dış yapraklarının atılacağını ve dış kısmının kazınacağını, sabunlu su ile yıkanacağını ve sonunda bol suda durulacağını yazma, söyleme

4. Tarım ilâçlarından dolayı gerekli (kabak, patlıcan vb.) ürünlerin iyice kaynatılması gerektiğini yazma, söyleme

5. Tüketicilerin sebze ve meyveden aldıkları ilâç kalıntıları sonucunda sindirim yolu ile zehirlenebileceklerini yazma, söyleme

6. Zehirlenmelerin, kısa sürede hemen; uzun sürede yavaş olabileceklerini yazma, söyleme

7. İlâçlı sebze ve meyvelerin yenildikten sonra hafif baş ağrısı, baş dönmesi, zihin toparlayamamak, dilde titreme, göz bebeğinde küçülme durumlarında bireyin hafif zehirlenmiş olduğunu yazma, söyleme

8. İlâçlı sebze ve meyveler yenildikten sonra, mide bulantısı, tükürme, gözlerden yaş gelme, karın ağrısı, kusma, terleme, solunumda zorluk, derinin morarması, kas kasılması ve koma hâli görülürse ferdin çok fazla zehirlenmiş olduğunu yazma, söyleme

9. Meyve ve sebzelerden ağızdan zehirlenmelerde, hastanın kusturulacağını (1 bardak suya iki çorba kaşığı tuz ya da parmakla boğaz gıcıklandırılarak D.D.T. vb. ilâçlarla zehirlenmelerde sıcak çay ve kahve içirileceğini, civalı ilâçlarla zehirlenmelerde çiğ yumurta ve süt içirileceğini) yazma, söyleme

10. İleri seviyedeki tarım ilâçları zehirlenmelerinde doktora başvurulması gerektiğini yazma, söyleme

AMAÇ 34 : Ziraî mücadele yapılırken alınması gereken tedbirleri açıklayabilme

DAVRANIŞLAR

1. İlâcı kullanmadan önce etiketi (prospektüsünü) okumak gerektiğini yazma, söyleme

2. İlâcı hazırlarken elbise ve vücuda bulaştırılmaması gerektiğini yazma, söyleme

3. İlâçlama yaparken ilâç serpintilerinin vücuda bulaştırılmaması gerektiğini yazma, söyleme

4. İlâcı dalgınlıkla üstüne bulaştırmaması gerektiğini yazma, söyleme

5. İlâçlama yaparken bir şey yememesi ya da sigara içmemesi gerektiğini yazma, söyleme

6. Rüzgâra karşı ilâçlama yapmaması gerektiğini yazma, söyleme

7. İlâçlamada rahatsızlık hissedilirse hemen doktora gidilmesi gerektiğini yazma, söyleme

8. Boş ambalâjları tekrar kullanmayıp ezilmesi ve gömülmesi gerektiğini yazma söyleme

9. İlâçlamadan sonra yıkanılması ve elbisenin çıkarılması gerektiğini yazma, söyleme

10. İlâçlama yaparken eldiven kullanılmasının gerekli olduğunu yazma, söyleme

AMAÇ 35 : Bahçede sebze yetiştirebilme

DAVRANIŞLAR

A. DİKİM İŞLERİ

1. Bir sebze bahçesi kurulurken içerisinde veya yakınında suyun bulunması, toprak altı suyunun çok yakın olmaması, eve yakın, toprağın kuvvetli ve taşsız olması, etrafının çitle çevrilmesinin gerekli olacağını yazma, söyleme

2. Dördüncü sınıftaki uygulamalarda olduğu gibi; bahçe yerinin kaba temizliğinin yapılacağını, yanmış çiftlik gübresi yayılarak 30-60 cm derinliğinde krizma yapılması gerektiğini yazma, söyleme; (İlkbahar ya da sonbaharda ilk yağmurlardan sonra)

3. Derin sürülmüş toprakların keseklerini parçalama ve toprak yüzeyini düzeltme

4. Araç ve gereçleri süs bitkilerinde olduğu gibi kullanma

5. Ekim ve dikim için, bahçede parsel, tava, masura, karık ve tali yollar yapma

6. Tohumları serpme, çizgi ya da ocak sisteminde ekme, tohumların üzerine yanmış elenmiş çiftlik gübresi serpme, tokmakla bastırma ve sulamasını yapma

7. Tarımla ilgili kuruluşlardan temin edilen fideleri bahçedeki yerlerine dikme (Yazlık sebze fidelerinin dikimi bölgenin iklim şartlarına bağlıdır.)

8. Domates, patlıcan, biber gibi fideleri yastıktan çıkarıldığı gibi tuvaletsiz; karnabahar, pırasa, marul gibi fideleri kök ve yaprakları biraz kesilerek tuvaletle dikme

9. Kökleri topraksız fideleri, bahçıvan kazığı ile açılan deliklere kökleri aşağı gelmek üzere dikerek sıkıştırma

10. Topraklı olarak dikilecek fidelere, çepinlerle açılan çukurlara koyma ve toprak doldurarak sıkıştırma ve bolca can suyu verme

11. Tutmayan fidelerin yerine yenisini dikme

B. FİDELERİN BAKIM İŞLERİ

12. Büyüyen fidelerin çapalanması ve otların alınması

13. Gerektiği zaman sulama yapma, kaymak kırma ve yetiştirme dönemi ortasında şerbet verme (sulandırılmış çiftlik gübresi, hayvanların sıvı dışkısı)

14. Sebze fideleri büyümeye başlayınca herk dikme ve bağlama

15. Fideleri yatırma ve boğaz doldurma (gövdenin toprağa değdiği kısmı, gevşek toprak içine yatırmak ve üzerine yeni toprak koymak, böylece boğaz kökleri meydana getirmek)

16. Boğaz açma piç temizleme (Sonbahar ve ilkbaharda yapılır. Enginarlarda ocak açılır, zayıf enginar piçleri kesilir, yanmış koyun gübresi atılır, toprak dökülerek boğaz doldurulur)

17. Bazı sebzelerde budama yapma (Domates, patlıcan gibi sebzelerin ana bitki diplerinden çıkan piçler ve koltukları kesilir. İlkbaharda bitkilerin uç sürgüleri koparılır, patlıcandan ilk ürün aldıktan sonra gövde budanırsa son turfanda ikinci ürün alınabilir.)

18. Tohumluk sebzeler seçilirken en iyi vasıftaki bitkiler koparılmayıp tohum oluncaya kadar bekletilir

19. Sebzeleri toplama (Tam renk, şekil ve tad aldıkları zaman toplanır.)

20. Sebzeleri saklama (Hevenk, kırağıdan önce domatesler sapları ile topraktan çıkarılır, mahsen ya da bodrumlarda saklanır.)

21. Sebzelerin seçilmesi (standardizasyon)

22. Sebzeleri taşıma (Sepetle, küfe ile sandıkla, plâstik kaplarla vb.)

AMAÇ 36 : Tarım ürünlerinin cinsine uygun taşıma modeli tavsiye edebilme

DAVRANIŞLAR

1. Sebzelerin cinsine ve özelliğine göre seçilecek ambalâj şeklini yazma, söyleme

2. Sebzelerin cinsine ve özelliğine uygun taşıma ve araç çeşidini yazma, söyleme

3. Uzun mesafeye gönderilecek sebzelerin tam olgunlaşmadan toplanması ve özel kasalar içine yerleştirilip, kâğıt kaplanarak iple bağlanması gerektiğini yazma, söyleme (Domateslerin hafif yeşil iken toplanması gibi)

ÜNİTENİN KONULARI

1. Türk tarımının tekniğinde modernleşme ve makineleşme
   a. İlkel tarıma göre makineli tarımın getirdiği sosyo ekonomik faydalar
2. Sebzecilik
   a. Sebzecilikte iklim
   b. Sebze bahçeleri
   c. Toprak işlemede kullanılan el aletleri
   d. Ekim, dikim ve bakımda kullanılan alet ve gereçler
   e. Sebze tohumları ve fidelerinin yetiştirilmesi
   f. Bölgelere göre sebze çeşitleri
   g. Sebzelerin işlenmesi ve saklanması
      (1) Ev konserveciliği
      (2) Fabrika konserveciliği
      (3) Artıkların komposto (gübre) olarak değerlendirilmesi
      (4) Sebzelerin seçilmesi (standardizasyon) ve ambalâjlanması
   i. Sebzelerin taşınması ve saklanması
   j. Mahsen ve bodrumlar

3. Meyve ve sebzelerin tüketici tarafından kullanılması sırasında dikkat edilmesi gereken hususlar

a. Tüketici olarak meyve ve sebzeleri çiğ yemek suretiyle meydana gelen zehirlenmeler

b. Mikrop ve bağırsak parazitlerinden (askarid) korunma

(1) Sebze ve meyvelerin bol su ile elle ovularak yıkanması

(2) Temizliğinden şüphe edilen yerlerde yeşil marul, soğan vb. sebzelerin yenmemesi

c. Zehirlenmelerde alınacak tedbirler

(1) Kusturma (parmakla)

(2) Tuzlu su içme

(3) Süt, çay, kahve, çiğ yumurta içirme

(4) Doktora gitme

EĞİTİM DURUMU (İŞLENİŞ)

AMAÇ 31 : Türk tarımının dününü ve bugününü açıklayabilme

DAVRANIŞLAR : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

1. Öğretmenin, ilkel tarım araçları ile modern tarım araçlarının fonksiyonunu göze hitap eden eğitim araçlarından ve çevreden faydalanarak göstermesi ve karşılaştırmalar yaptırması

2. Öğretmenin makinelerin tarıma girmesi ile işlerin zamanında ve daha çabuk yapıldığını bunun yanında fazla iş yapma imkânının doğduğunu ve yapılan iş ile zamanlama açısından daha ekonomik olduğunu göstermesi ve karşılaştırması

3. Öğretmenin tarımda makinelerin çoğalması ile birçok işin daha az enerji sarfederek ve daha kaliteli olarak bir kişi tarafından yapılabildiğini söylemesi ve örnekler vermesi

4. Öğretmenin tarım makinelerinin yeni iş alanları yarattığını, yerleşim birimleri açısından ulaşım ve haberleşmenin daha hızlı geliştiğini öğrencilere anlatarak yazdırması

5. Öğrencilerin bu konudaki gelişmelere ilişkin fikirlerini söyleyerek konuyu tartışmaları ve öğretmenin söylediklerini defterlerine yazmaları

6. Öğretmenin tarım makineleri ile toprağın daha iyi sürülüp daha iyi bakıldığını söylemesi, bu konuda resim, fotoğraf, afiş, broşür, slâyt, film şeridi ve benzeri araçları göstermesi ve öğrencilere çevre incelemesi yaptırması

7. Öğrencilerin göze hitap eden araçlar ile çevrelerini inceleyerek elde ettikleri bilgileri tartışmaları

8. Öğretmenin, tarım makinelerinin artması ile her alanda kullanılan hayvanların ortadan kalktığını ve bu yönde harcanan giderlerin yüksek verimli hayvanlar için harcandığını açıklaması ve öğrencilere yazdırması

9. Öğrencilerin bu konuda açılacak tartışmaya katılarak, çıkacak sonuçları defterlerine yazması

10. Öğretmenin, tarım makineleri ile verimin arttığını, zamandan ve iş gücünden kazanıldığını, piyasaya erken ürün sürüldüğünü, tabiî zararlardan korunabildiğini açıklaması ve yazdırması

11. Öğrencilerin bu konuda fikirlerini söyleyerek öğretmen yardımıyla gerekli tartışma ve karşılaştırmayı yapmaları ve çıkan sonuçları defterlerine yazmaları

ARAÇ - GEREÇLER

1. Konu ile ilgili resim, fotoğraf, afiş, broşür, slâyt, film şeridi, film vb.

DEĞERLENDİRME

A. Gözlem fişi

B. Sorular

1. Tarım makinelerinin sosyo-ekonomik gelişimini yazınız.

2. Tarımda modern tekniklerin faydalarını yazınız.

ÜNİTE : 6 ŞEKİLLENDİRME VE İNŞA

SINIF : 5

AMAÇ 37 : Şekillendirme ve inşada geçen belli başlı terimlerin bilgisi

DAVRANIŞLAR

1. Verilen bir terimin tanımını yazma, söyleme

2. Tanımı verilen bir terimin adını bir dizi seçenek arasından seçip işaretleme

3. Bir terimin tanımında boş bırakan yere terimin adını yazma

AMAÇ 38 : Ağacın şekil alma imkânlarını tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Ağacın kesmeye, yontmaya, oymaya, delmeye, bükmeye ve yapıştırmaya karşı olan özelliklerini diğer maddelerle karşılaştırıp söyleme

2. Ağaçtan elde edilen ürünlerin şekil alma özelliklerini yazma, söyleme

AMAÇ 39 : Ağaç ve ağaç ürünlerini şekillendirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Ağaç ve ağaç ürünlerini keserek, yontarak, delerek, ekleyerek, yapıştırarak şekillendirme

2. Ağacı oyarak şekillendirme

3. Ağacı bükerek şekillendirme

4. Ağacı yakarak ve dağlayarak şekillendirme

5. Ağacı serbest bir teknikle şekillendirme

AMAÇ 40 : Ağaçta inşa işleri meydana getirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Farklı ya da aynı objeleri birleştiren bir kompozisyon meydana getirme
2. Objeleri kompozisyonuna uygun şekilde birleştirme
3. Gerekli düzeltmeleri yapma
4. Gerekiyorsa boyama

AMAÇ 41 : Metallerin şekil alma imkânlarını tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Metallerin kesmeye, delmeye, bükmeye, birleştirmeye ilişkin özelliklerini yazma, söyleme
2. Belli başlı metallerin bir takım özelliklerini (eğme, bükme, birleştirme vb.) birbirleriyle karşılaştırıp yazma, söyleme

AMAÇ 42 : Metalleri şekillendirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Metalleri döverek şekillendirme
2. Metalleri çökertme tekniğiyle şekillendirme
3. Metalleri bükme suretiyle şekillendirme
4. Metalleri serbest bir teknikle şekillendirme

AMAÇ 43 : Metallerden inşa işleri meydana getirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Farklı ya da aynı objeleri birleştiren bir kompozisyon meydana getirme
2. Objeleri kompozisyona uygun şekilde birleştirme
3. Gerekli düzeltmeleri yapma
4. Gerekiyorsa boyama

AMAÇ 44 : Diğer maddelerin şekil alma imkânlarını tanıyabilme

DAVRANIŞLAR

1. Seçtiği maddeleri keserek, bükerek, delerek, dökerek, birleştirerek vb. yollarla şekillendirme
2. Seçtiği maddelerin özelliklerini birbiriyle karşılaştırıp yazma, söyleme

AMAÇ 45: Diğer maddelerden biçim ve inşa işleri meydana getirebilme

DAVRANIŞLAR

1. Seçtiği maddeleri keserek, bükerek, delerek, dökerek, birleştirerek vb. yollarla şekillendirme
2. Farklı ya da aynı objeleri birleştiren bir kompozisyon meydana getirme
3. Objeleri kompozisyona uygun şekilde birleştirme
4. Farklı ya da aynı objeleri birleştirerek hareketli objeler meydana getirme
5. Gerekli düzeltmeleri yapma
6. Gerekiyorsa boyama

ÜNİTENİN KONULARI

1. Şekillendirme ve inşada belli başlı terimler
2. Ağacın şekil alma imkânları
3. Ağaç ve ağaç ürünlerinin şekillendirilmesi
4. Ağaçla inşa işleri
5. Metallerin şekil alma imkânları
6. Metallerin şekillendirilmesi
7. Metalle inşa işleri
8. Diğer maddeler
   a. Bu maddelerin şekil alması
   b. Bu maddelerle inşa işleri

EĞİTİM DURUMU (İŞLENİŞ)

AMAÇ 39 : Ağaç ve ağaç ürünlerini şekillendirme

DAVRANIŞLAR : 1

1. Öğretmenin öğrencilere ağaç ürünlerini nasıl şekillendirebileceklerini sorması.

2. Yeteri kadar öğrenciye söz verilmesi.

3. Öğretmenin öğrencilere kesilerek, yontularak, delinerek, eklenerek, yapıştırılarak, oyularak, bükülerek, dağlanarak vb. yollarla şekillendirilmiş ağaç ürünlerinden örnekler göstermesi ve bunların hangi yollarla şekillendirildiğini sorması.

4. Öğretmenin öğrencilerden ellerindeki ağaç ürünü parçalarını şekil alma özelliklerini de dikkate alarak, keserek, yontarak, delerek, ekleyerek, yapıştırarak şekillendirmelerini istemesi.

5. Öğrencilerin getirmiş oldukları ya da kendilerine verilen ağaç ürünü parçalarını şekillendirmeleri.

6. Öğrenciler çalışırken öğretmenin öğrenciler arasında dolaşarak gerekli uyarı ve yardımlarda bulunması.

7. Çalışma bitiminde öğrencilerin kullandıkları araçları yerlerine koymaları ve gerekli temizliği yapmaları.

ARAÇ VE GEREÇLER

1. Kesilerek, yontularak, delinerek, dağlanarak, eklenerek, yapıştırılarak, oyularak, bükülerek vb. yollarda şekillendirilmiş ağaç ürünlerinden örnekler

2. Çekiç, keser, törpü, ıskarpelâ, oyma kalemi, matkap, tokmak, testere, işkence, rende vb.

3. Değişik ağaç ürünü parçaları, zımpara, tutkal vb.

DEĞERLENDİRME

1. Size verilen ağaç ürünü parçasını şekillenme özelliklerini dikkate alarak ve kesme, yontma, delme, ekleme, yapıştırma, metotlarını kullanarak şekillendiriniz.

SEÇMELİ DERSLERİN PROGRAMLARI

BİLGİSAYAR

AÇIKLAMALAR

1. Günümüzde, bilim ve teknolojideki hızlı gelişmeler hayatımızı daha derinden etkiler olmuş; bunun sonucunda da toplumların bilgi toplumu olmasına yol açmıştır. Bilgi toplumu, bilgiyi arayan, ona ulaşabilen, ulaştığı ve elde ettiği bilgileri sınıflandırabilen, depolayabilen ve en iyi şekide değerlendirebilen bireylerden oluşan toplumdur.

2. Bilgisayar, bilgileri depolayabilen, bunlarla çeşitli işlemler yapabilen, istenen bilgileri kaydederek hizmete sunabilen, elektronik bir işlemcidir. Toplumun ihtiyaçlarını karşılamak için amaçlarını gözden geçirmek ve değerlendirmek durumunda olan eğitim sistemi kişiye, bilgiyi nasıl sınıflayacağını, doğruluğunun nasıl değerlendirileceğini, gerektiğinde bilginin ketagorilerinin nasıl değiştirileceğini, bilginin nasıl üretilebileceğini, sorunlara yeni bir doğrultudan nasıl bakılabileceğini, sağlıklı iletişim becerileri geliştirebilmeyi öğretmelidir.

3. Ülkemiz Ulu Önder Atatürk'ün gösterdiği çağdaş medeniyet seviyesine ulaşmayı hedeflemiş bir ülke olarak, kalkınma plânlarında ön gördüğü ve Millî Eğitim şûralarında aldığı kararlar doğrultusunda öğrencilerin bilgisayarla tanışmalarını sağlayıp, günlük hayatta ve öğrenme-öğretme sürecinde bilgisayarları kullanabilir hâle getirmek amacıyla olabildiğince eğitimin her kademesinde bilgisayar okur yazarlığının yaygınlaştırılması amaçlanmıştır.

4. İlköğretim okullarında Seçmeli Bilgisayar dersi, dördüncü sınıftan itibaren haftada 1-2 saat olmak üzere 1-5 yıl süre ile okutulacaktır. Dersin konuları 1-2-3-4-5 programlarında ayrı ayrı ve basamaklar hâlinde düzenlenmiştir. Örneğin Seçmeli Bilgisayar 5 programı Bilgisayar 1, 2, 3 ve 4 programlarını da içine almaktadır. Bu yüzden öğrenciler, Seçmeli Bilgisayar dersini ilköğretim okulunun herhangi bir sınıfında seçebilir.

5. Öğrencilere bilgisayarın, insan aklının yarattığı, fiziksel yapısı açısından yeteneklerinin çok fazla olduğu fakat, tek başına işlerliği olmayan iyi bir makine olduğu açıklanmalıdır.

6. Çağın en önemli teknolojik buluşlardan biri olan bilgisayarların iç yapısı hakkında çok kısa da olsa bilgi verilmelidir.

7. Öğrencilere, bilgisayarın temel ilkesinin bilgi aktarmak ve aktarılan bilginin işlenmesinden sonra bilgi almak olduğu açıklanmalıdır.

8. Öğrencilere, bilgisayardan en iyi bir şekilde faydalanmak için sadece bir program dilinin değil, öncelikle programlama mantığının kavranması gerektiği belirtilmelidir.

9. Öğrenciler, ilköğretimde öncelikle bilgisayar okuma-yazma ve kullanmasını öğrenmeli, daha sonra herhangi bir konuyla ilgili problemin çözüm yollarını belirleyip bilgisayar diline aktarabilmelidir.

10. Öğrencilere, bilgisayardan yararlanmanın sadece zaman kazanmak ve hazır bilgilere sahip olmak olmadığının bilinci verilmelidir.

11. Öğrencilere, bilgisayarın büyük bilgi yığınlarını denetim altında tutma kolaylığı sağladığı açıklanmalı; bilgisayarın bilgi yığınları üzerindeki işlemleri kolaylaştırdığı, böylece kısa zamanda hatasız işlemler yapabildiği kavratılmalıdır.

12. İlköğretim okullarındaki mevcut bilgisayarlardan bütün öğrencilerin ders saatlerinde ve okul dışı zamanlarında yararlanmaları plânlanarak yürütülmelidir.

13. Öğrencilere, insanların iş ve mesleklerine bakılmaksızın bilgisayar kullanmaları gerektiği kavratılmalıdır.

14. Sınıflara göre bilgisayar programında yer alan konularda öğrenci seviyelerine göre değişiklik yapılabilir.

15. Bu programa göre hazırlanacak her bir ders kitabının forma sayısı, A_4 ebadında 3-6, B_5 ebadında 6-9 forma olacaktır.

GENEL AMAÇLAR

1. Bilgisayar kullanmanın pratik metodları hakkında bilgi edinebilme.
2. Bilgisayarın tanımı, kullanılma alanları ve gelişimi hakkında bilgi edinebilme.
3. Bilgisayarda kullanılan sayı sistemlerini kavrayabilme.
4. Bilgisayarın ana birimlerini ve işlevlerini tanıyabilme.
5. Bilgisayarın basit olarak kullanılması ve programlanması ile ilgili olarak temel bilgi ve becerileri kazanabilme.
6. Bilgisayardan istediği bilgiyi alabilme.
7. Bilgisayara istediği bilgiyi yükleyebilme.
8. Çok kullanılan bilgisayarlar hakkında genel bilgiler edinebilme.
9. Bilgisayarda basit program uygulamalarını yapabilme.

BİLGİSAYAR 1

ÖZEL AMAÇLAR

1. Bilgisayar sistemini tanıyabilme.
2. Bilgisayar kullanımında gerekli olan güvenlik tedbirlerini tanıyabilme.
3. Bilgisayarı açıp kapayabilme.
4. Fareyi kullanabilme.
5. Bilgisayarda oyunlar oynayabilme.
6. Fare kullanarak resim çizebilme.
7. Klâvyeyi tanıyabilme.
8. Klâvyeyi kullanabilme.

KONULAR

1. BİLGİSAYARLA İLGİLİ KAVRAMLAR
   - a. Fare
   - b. Klâvye
   - c. Monitör
   - ç. Sistem Birimi
   - d. Açma-Kapama Düğmeleri

2. BİLGİSAYAR KULLANIMI

a. Kabloların Güvenliği

b. Priz ve Monitör Güvenliği

c. Bilgisayarda Açma-Kapama Düğmeleri

ç. Fareyi Kullanma

d. Bilgisayarda Oyunlar Oynama

e. Fare Kullanarak Resim Çizme

f . Klâvyeyi Tanıma

g. Klâvyeyi Kullanma

Amaç 1: Bilgisayar sistemini tanıyabilme

Davranışlar

1. Fareyi gösterme
2. Klâvyeyi gösterme
3. Monitörü gösterme
4. Sistem birimini gösterme
5. Açma-kapama düğmelerini gösterme

Amaç 2: Bilgisayar kullanımında gerekli olan güvenlik önlemlerini tanıyabilme

Davranışlar

1. Kabloların güvenliğini söyleme/yazma
2. Prize ıslak elle dokunulmaması gerektiğini söyleme/yazma
3. Monitöre ıslak elle dokunulmaması gerektiğini söyleme/yazma

Amaç 3: Bilgisayarı açıp kapayabilme

Davranışlar

1. Sistemin açma-kapama düğmelerini bulma
2. Sistemin düğmelerini kullanarak bilgisayarı açma
3. Sistemin düğmelerini kullanarak bilgisayarı kapama

Amaç 4: Fareyi kullanabilme

Davranışlar

1. Fareyi kullanarak göstergeci istediği yere getirme
2. Fare üzerindeki düğmeleri doğru şekilde kullanma
3. Fareye duyarlı bir programı, göstergeci istenilen şeklin üstüne getirerek düğmelerle çalıştırma

Amaç 5: Bilgisayarda oyunlar oynayabilme

Davranışlar

1. Oyunlardan istediğini seçme
2. İstediği oyunu çalışır hâle getirme
3. Oyunun gerektirdiği işlemleri yapma
4. Oyundan çıkma

Amaç 6: Fareyi kullanarak resim çizebilme

Davranışlar

1. Fare kullanarak çizgi çizme
2. Fare kullanarak şekil çizme
3. Bir şeklin içini istediği renkte boyama
4. Resim boyamak için istediği renkleri seçme
5. Resimleri istediği renkte boyama
6. Programın içindeki silgi ile istediği şekli silerek değiştirme

Amaç 7: Klâvyeyi tanıyabilme

Davranışlar

1. Klâvyede ara tuşunu gösterme
2. Klâvyede yön tuşlarını gösterme
3. Klâvyede harfleri gösterme
4. Klâvyede rakamları gösterme

Amaç 8: Klâvyeyi kullanabilme

Davranışlar

1. Klâvyede ara tuşunu kullanma
2. Klâvyede yön tuşlarını kullanma
3. Klâvyede harfleri kullanma
4. Klâvyede rakamları kullanma

BİLGİSAYAR 2

ÖZEL AMAÇLAR

1. Bilgisayar sistemini tanıyabilme.
2. Bilgisayar kullanımında gerekli olan güvenlik önlemlerini tanıyabilme.
3. Bilgisayarı açıp kapayabilme.
4. Fareyi kullanabilme.
5. Bilgisayarda oyunlar oynayabilme.
6. Fare kullanarak resim çizebilme.
7. Klâvyeyi tanıyabilme.
8. Klâvyeyi kullanabilme.

KONULAR

1. BİLGİSAYARLA İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR
   a. Fare
   b. Klâvye
   c. Monitör
   ç. Sistem Birimleri
   d. Açma Kapama Düğmeleri
2. BİLGİSAYAR KULLANIMI
   a. Kabloların Güvenliği
   b. Prizlerin ve Monitörün Güvenliği
   c. Sistemin Açma-Kapama Düğmeleri
   ç. Sistemin Düğmeleri
   d. Fareyi Kullanma
   e. Bilgisayarda Oyunlar Oynama
   f. Klâvyeyi Kullanma
   g. Fare Kullanarak Resim Çizme

Amaç 1: Bilgisayar sistemini tanıyabilme

Davranışlar

1. Fareyi gösterme
2. Klâvyeyi gösterme
3. Monitörü gösterme
4. Sistem birimini gösterme
5. Açma-kapama düğmelerini gösterme

Amaç 2: Bilgisayar kullanımında gerekli olan güvenlik önlemlerini tanıyabilme

Davranışlar

1. Kabloların güvenliğini söyleme/yazma
2. Prize ıslak elle dokunulmaması gerektiğini söyleme/yazma
3. Monitöre ıslak elle dokunulmaması gerektiğini söyleme/yazma

Amaç 3: Bilgisayarı açıp kapayabilme

Davranışlar

1. Sistemin açma-kapama düğmelerini bulma
2. Sistemin düğmelerini kullanarak bilgisayarı açma
3. Sistemin düğmelerini kullanarak bilgisayarı kapama

Amaç 4: Fareyi kullanabilme

Davranışlar

1. Fareyi kullanarak göstergeci istediği yere getirme
2. Fare üzerindeki düğmeleri doğru şekilde kullanma
3. Fareye duyarlı bir programı, göstergeci istenilen şeklin üstüne getirerek düğmelerle çalıştırma

Amaç 5: Bilgisayarda oyunlar oynayabilme

Davranışlar

1. Oyunlardan istediğini seçme
2. İstediği oyunu çalışır hâle getirme
3. Oyunun gerektirdiği işlemleri yapma
4. Oyundan çıkma

Amaç 6: Fareyi kullanarak resim çizebilme

Davranışlar

1. Fare kullanarak çizgi çizme
2. Fare kullanarak şekil çizme
3. Bir şeklin içini istediği renkte boyama
4. Resim boyamak için istediği renkleri seçme
5. Resimleri istediği renkte boyama
6. Resmin içine istediği kelimeyi veya kelimeleri yazma
7. İstediği şekli veya yazıyı silerek değiştirme
8. Çizdiği bir şekli veya resmi kaydetme

Amaç 7: Klâvyeyi tanıyabilme

Davranışlar

1. Klâvyede ara tuşunu gösterme
2. Klâvyede yön tuşlarını gösterme
3. Klâvyede harfleri gösterme
4. Klâvyede rakamları gösterme

Amaç 8: Klâvyeyi kullanabilme

Davranışlar

1. Klâvyede ara tuşunu kullanma
2. Klâvyede yön tuşunu kullanma
3. Klâvyede harfleri kullanma
4. Klâvyede rakamları kullanma

BİLGİSAYAR 3

ÖZEL AMAÇLAR

1. Bilgisayar birimlerini tanıyabilme.
2. Bilgisayar kullanımında gerekli olan güvenlik önlemlerini kavrayabilme.
3. Bilgisayarı açıp kapayabilme.
4. Fareyi kullanabilme.
5. Bilgisayarda oyunlar oynayabilme.
6. Fare kullanarak resim çizebilme.
7. Klâvyeyi kullanabilme.
8. Bilgisayarda kayıt yapıp silebilme.
9. Özel bir çizim programında hazır resimleri veya şekilleri uygun yerlere yerleştirerek bir olayı canlandırabilme.
10. Canlandırdığı olayı açıklayabilme.
11. Sesleri veya ses aletlerini ayırt edebilme.
12. Önceden hazırlanmış basit bir veri tabanını kullanabilme.
13. Önceden çizilmiş olarak verilen grafikleri kullanabilme.

KONULAR

1. BİLGİSAYARLA İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR
   - a. Fare
   - b. Klâvye
   - c. Monitör
   - ç. Sistem Birimleri
   - d. Açma-Kapama Düğmeleri
2. BİLGİSAYAR KULLANIMI
   - a. Kabloların Güvenliği
   - b. Prizlerin ve Monitörün Güvenliği
   - c. Bilgisayarı Açma-Kapama
   - ç. Fareyi Kullanma
   - d. Bilgisayarda Oyunlar Oynama
   - e. Fare Kullanarak Resim Çizme
   - f. Klâvyeyi Kullanma
3. BİLGİSAYARDA KAYIT İŞLEMİ
   - a. Bilgisayarda Kayıt Yapma
   - b. Bilgisayarda Kayıt Silme

4. ÖZEL BİR ÇİZİM PROGRAMI

a. Özel Bir Çizim Programında Hazır Resimleri veya Şekilleri Uygun Yerlere Yerleştirerek Olay Canlandırma

b. Canlandırdığı Olayı Açıklama

5. BASİT BİR VERİ TABANI KULLANMA

6. BASİT GRAFİKLERİN YORUMLANMASI

Amaç 1: Bilgisayar birimlerini tanıyabilme

Davranışlar

1. Fareyi gösterme
2. Klâvyeyi gösterme
3. Monitörü gösterme
4. Sistem birimini gösterme
5. Açma-kapama düğmelerini gösterme

Amaç 2: Bilgisayar kullanımında gerekli olan güvenlik önlemlerini kavrayabilme

Davranışlar

1. Kabloların güvenliğini açıklayarak söyleme/yazma
2. Prize ıslak elle dokunulmaması gerektiğini açıklayarak söyleme/yazma
3. Monitöre ıslak elle dokunulmaması gerektiğini açıklayarak söyleme/yazma

Amaç 3: Bilgisayarı açıp kapayabilme

Davranışlar

1. Sistemin açma-kapama düğmelerini bulma
2. Sistemin düğmelerini kullanarak bilgisayarı açma
3. Sistemin düğmelerini kullanarak bilgisayarı kapama

Amaç 4: Fareyi kullanabilme

Davranışlar

1. Fareyi kullanarak göstergeci istediği yere getirme
2. Fare üzerindeki düğmeleri doğru şekilde kullanma
3. Fareye duyarlı bir programı, göstergeci istenilen şeklin üstüne getirerek düğmelerle çalıştırma

Amaç 5: Bilgisayarda oyunlar oynayabilme

Davranışlar

1. Oyunlardan istediğini seçme
2. İstediği oyunu çalışır hâle getirme
3. Oyunun gerektirdiği işlemleri yapma
4. Oyundan çıkma

Amaç 6: Fareyi kullanarak resim çizebilme

Davranışlar

1. Fare kullanarak çizgi çizme
2. Fare kullanarak şekil çizme
3. Bir şeklin içini istediği renkte boyama
4. Resim boyamak için istediği renkleri seçme
5. Resimleri istediği renkte boyama
6. Resmin içine istediği kelimeyi veya kelimeleri yazma
7. İstediği şekli veya yazıyı silerek değiştirme
8. Çizdiği resimleri bilgisayara kaydetme

Amaç 7: Klâvyeyi kullanabilme

Davranışlar

1. Klâvyede ara tuşunu kullanma
2. Klâvyede yön tuşunu kullanma
3. Klâvyede harfleri kullanma
4. Klâvyede rakamları kullanma
5. Silme tuşunu, geri tuşunu kullanma

Amaç 8: Bilgisayarda kayıt yapıp silebilme

Davranışlar

1. Bilgisayarda yazdığı bir metni kaydetme
2. Bilgisayarda kaydettiği bir metni silme
3. Bilgisayara kaydettiği bir şekli silme
4. Bilgisayara kaydettiği bir resmi silme
5. Bilgisayara başkasının yaptığı bir kaydı silme

Amaç 9: Özel bir çizim programında hazır resimleri veya şekilleri uygun yerlere yerleştirerek bir olayı canlandırabilme

Davranışlar

1. Çizim programına girme
2. Fare yardımıyla seçtiği şekli ekranda istediği yere taşıma
3. Şekilleri ekranda uygun yerlere yerleştirerek bir olayı canlandırma
4. İstenilen şekillerin yerlerini değiştirme
5. İstenilmeyen şekilleri silme
6. Canlandırdığı olayı kaydetme

Amaç 10: Canlandırdığı olayı açıklayabilme

Davranışlar

1. Ekranda çizdiği resmi sözlü olarak açıklama

2. Ekranda canlandırdığı resmi kelime işlemci yardımıyla bilgisayarda yazarak anlatma

3. Yazdığı yazıda hatalı harf veya rakamları silip düzeltme

4. Yazdığı yazıyı bilgisayara kaydetme

5. Bir sonraki sayfaya geçme

6. Bir önceki sayfaya geçme

Amaç 11: Sesleri veya ses aletlerini ayırt edebilme

Davranışlar

1. Bilgisayardan gelen bir sesin hangi araca ait olduğunu fare yardımıyla bulup gösterme

2. Verilen bir aracın sesinin hangisi olduğunu duyulan sesler arasından seçip gösterme

Amaç 12: Önceden hazırlanmış basit bir veri tabanını kullanabilme

Davranışlar

1. Bir veri tabanında hazırlanmış bir listeden istediği adı seçme

2. Bir veri tabanında hazırlanmış telefon rehberinden istediği telefon numarasını seçme

3. Bir veri tabanında hazırlanmış adres listesinden istediği adresi seçme

Amaç 13: Önceden çizilmiş olarak verilen grafikleri kullanabilme

Davranışlar

1. Önceden hazırlanmış bir şekil grafiğini çağırma

2. Çağırdığı şekil grafiğini açıklama

3. Önceden hazırlanmış bir sütun grafiğini çağırma

4. Çağırdığı sütun grafiğini açıklama

BİLGİSAYAR 4

ÖZEL AMAÇLAR

1. Bilgisayar birimlerini tanıyabilme.
2. Bilgisayar kullanımında gerekli olan güvenlik önlemlerini kavrayabilme.
3. Fareyi kullanabilme.
4. Bilgisayarda oyunlar oynayabilme.
5. Fare kullanarak resim çizebilme.
6. Klâvyeyi kullanabilme.

7. Bilgisayarda kayıt yapıp silebilme.

8. Özel çizim programında hazır resimleri veya şekilleri uygun yere yerleştirerek bir olayı canlandırabilme.

9. Canlandırdığı olayı açıklayabilme.

10. Sesleri veya ses aletlerini ayırt edebilme.

11. Basit bir veri tabanı dosyası oluşturabilme.

12. Önceden çizilmiş olarak verilen grafikleri kullanabilme.

13. Disketle ilgili işlemler yapabilme.

14. Kayıt kullanabilme.

15. Verilen bir ödevi bilgisayarda hazırlayabilme.

16. Yazıcıyı kullanabilme.

KONULAR

1. BİLGİSAYARLA İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR
   - a. Fare
   - b. Klâvye
   - c. Monitör
   - ç. Sistem Birimleri
   - d. Açma-Kapama Düğmeleri
2. BİLGİSAYAR KULLANIMI
   - a. Bilgisayarda Güvenlik Tedbirleri
   - b. Fareyi Kullanma
   - c. Bilgisayarda Oyunlar Oynama
   - ç. Fare Kullanarak Resim Çizme
   - d. Klâvyeyi Tanıma
3. BİLGİSAYARDA KAYIT İŞLEMİ
   - a. Bilgisayarda Kayıt Yapma
   - b. Bilgisayarda Kayıt Silme
4. ÖZEL BİR ÇİZİM PROGRAMI
   - a. Özel Çizim Programında Hazır Resimleri veya Şekilleri Uygun Yerlere Yerleştirerek Olayı Canlandırma
   - b. Canlandırdığı Olayı Açıklama
5. BASİT BİR VERİ TABANI OLUŞTURMA
   - a. Ses veya Ses Aletlerini Ayırt Etme
   - b. Basit Bir Veri Tabanı Dosyası Kullanma
6. BASİT GRAFİKLERİN YORUMLANMASI
7. DİSKET KULLANIMI
   - a. Disketle İlgili İşlemler
   - b. Kayıt Kullanma
8. YAZICI KULLANIMI

Amaç 1: Bilgisayar birimlerini tanıyabilme

Davranışlar

1. Fareyi gösterme
2. Klâvyeyi gösterme
3. Monitörü gösterme
4. Sistem birimini gösterme
5. Yazıcıyı gösterme
6. Disket sürücüsünü gösterme
7. Disketi gösterme
8. Disket koruma yollarını söyleme
9. Açma-kapama düğmelerini gösterme

Amaç 2: Bilgisayar kullanımında gerekli olan güvenlik önlemlerini kavrayabilme

Davranışlar

1. Kabloların güvenliğini açıklayarak söyleme/yazma
2. Prize ıslak elle dokunulmaması gerektiğini açıklayarak söyleme/yazma
3. Monitöre ıslak elle dokunulmaması gerektiğini açıklayarak söyleme/yazma

Amaç 3: Fareyi kullanabilme

Davranışlar

1. Fareyi hareket ettirerek göstergeci istediği yere getirme
2. Fare üzerindeki düğmeleri doğru şekilde kullanma
3. Fareye duyarlı bir programı, göstergeci istenilen şeklin üstüne getirerek düğmelerle çalıştırma

Amaç 4: Bilgisayarda oyunlar oynayabilme

Davranışlar

1. Oyunlardan istediğini seçme
2. İstediği oyunu çalışır hâle getirme
3. Oyunun gerektirdiği işlemleri yapma
4. Oyundan çıkma

Amaç 5: Fareyi kullanarak resim çizebilme

Davranışlar

1. Fare kullanarak çizgi çizme
2. Fare kullanarak şekil çizme
3. Bir şeklin içini istediği renkte boyama
4. Resim boyamak için istediği renkleri seçme
5. Resmin içine istediği kelimeyi veya cümleyi yazma
6. İstediği şekli veya yazıyı silerek değiştirme
7. Çizdiği resimleri veya şekilleri bilgisayara kaydetme

Amaç 6: Klâvyeyi kullanabilme

Davranışlar

1. Klâvyede ara tuşunu kullanma
2. Klâvyede yön tuşlarını kullanma
3. Klâvyede harfleri kullanma
4. Klâvyede rakamları kullanma
5. Silme tuşunu, geri tuşunu kullanma
6. Klâvyede silme tuşlarını kullanma

Amaç 7: Bilgisayarda kayıt yapıp silebilme

Davranışlar

1. Bilgisayarda yazdığı bir metni kaydetme
2. Bilgisayarda kaydettiği bir metni silme
3. Bilgisayara kaydettiği bir şekli silme
4. Bilgisayara kaydettiği bir resmi silme
5. Bilgisayara başkasının yaptığı bir kaydı silme

Amaç 8: Özel bir çizim programında hazır resimleri veya şekilleri uygun yerlere yerleştirerek bir olayı canlandırabilme

Davranışlar

1. Çizim programına girme
2. Fare yardımıyla şekil seçme
3. Fare yardımıyla seçtiği şekli ekranda istediği yere taşıma
4. Şekilleri ekranda uygun yerlere yerleştirerek bir olayı canlandırma
5. İstenilen şekillerin yerlerini değiştirme
6. İstenilmeyen şekilleri silme
7. Canlandırdığı olayı kaydetme

Amaç 9: Canlandırdığı olayı açıklayabilme

Davranışlar

1. Ekranda çizdiği resmi sözlü olarak açıklama
2. Ekranda canlandırdığı bir olayı kelime işlemci yardımıyla bilgisayarda yazarak gösterme
3. Yazdığı yazıda hatalı harf veya rakamları silip düzeltme
4. Yazdığı yazıyı bilgisayara kaydetme
5. Bir sonraki sayfaya geçme
6. Bir önceki sayfaya geçme

Amaç 10: Sesleri veya ses aletlerini ayırt edebilme

Davranışlar

1. Bilgisayardan gelen bir sesin hangi araca ait olduğunu fare yardımıyla bulup gösterme

2. Verilen bir aracın sesinin hangisi olduğunu duyulan sesler arasından seçip gösterme

Amaç 11: Basit bir veri tabanı dosyası oluşturabilme

Davranışlar

1. Bir veri tabanında hazırlanmış bir listeden istediği adı seçme
2. Bir veri tabanında hazırlanmış listeden istediği telefon numarasını seçme
3. Bir veri tabanında hazırlanmış listeden istediği adresi seçme
4. Arkadaşlarının adlarını yazarak basit bir veri tabanı dosyası oluşturma
5. Telefon numaraları yazarak basit bir veri tabanı dosyası oluşturma
6. Aldığı ders notlarından oluşan basit bir veri tabanı dosyası oluşturma
7. Oluşturduğu dosyaları kaydetme
8. Kaydettiği bir veri tabanı dosyasını kullanma, güncelleme

Amaç 12: Önceden çizilmiş olarak verilen grafikleri kullanabilme

Davranışlar

1. Önceden hazırlanmış bir şekil grafiğini çağırma
2. Çağırdığı şekil grafiğini açıklama
3. Önceden hazırlanmış bir sütun grafiğini çağırma
4. Çağırdığı sütun grafiğini açıklama
5. Önceden hazırlanmış bir çizgi grafiğini çağırma
6. Çağırdığı çizgi grafiğini açıklama
7. Sütun grafiğini şekil grafiğine çevirme
8. Şekil grafiğini sütun grafiğine çevirme

Amaç 13: Disketle ilgili işlemler yapabilme

Davranışlar

1. Disketi doğru bir şekilde tutma
2. Disketi disket sürücüsüne doğru bir biçimde yerleştirme
3. Boş disketi formatlama
4. Disketin içindekileri kontrol etme
5. Disketin içindeki kayıtları koruma
6. Disketi disket sürücüsünden çıkartma

Amaç 14: Kayıt kullanabilme

Davranışlar

1. Kayıtlı bir dosyayı arayıp bulma
2. Kayıtlı bir dosyayı çağırma
3. Çağırdığı dosyada gerekli değişiklikleri yapma
4. Yaptığı değişiklikleri kaydetme
5. Diskteki kayıtlı bir dosyayı diskete kopyalama

Amaç 15: Verilen bir ödevi bilgisayarda hazırlayabilme

Davranışlar

1. Verilen bir ödevi şekil, resim veya yazı ile bilgisayarda hazırlama
2. Hazırladığı ödevde gerekli değişiklikleri yapma
3. Hazırladığı ödevi kaydetme
4. Hazırladığı ödevi sunma

Amaç 16: Yazıcıyı kullanabilme

Davranışlar

1. Yazıcıyı gösterme
2. Yazıcının kablolarını gösterme
3. Yazıcı düğmesini açıp kapama
4. Yazıcıya kâğıt takma
5. Yazıcıdan döküm alma

BİLGİSAYAR 5

ÖZEL AMAÇLAR

1. Bilgisayar birimlerini tanıyabilme.
2. Bilgisayar kullanımında gerekli olan güvenlik önlemlerini kavrayabilme.
3. Fareyi kullanabilme.
4. Bilgisayarda oyunlar oynayabilme.
5. Fare kullanarak resim çizebilme.
6. Klâvyeyi kullanabilme.
7. Bilgisayarda kayıt yapıp silebilme.
8. Özel bir çizim programında hazır resimleri veya şekilleri uygun yere yerleştirerek bir olayı canlandırabilme.
9. Canlandırdığı olayı açıklayabilme.
10. Sesleri veya ses aletlerini ayırt edebilme.
11. Basit bir veri tabanı dosyası oluşturabilme.

12. Önceden çizilmiş olarak verilen grafikleri kullanabilme.
13. Disketle ilgili işlemler yapabilme.
14. Kayıt kullanabilme.
15. Verilen bir ödevi bilgisayarda hazırlayabilme.
16. Yazıcıyı kullanabilme.
17. Bilgisayarı bir iletişim aracı olarak kullanabilme.
18. Bilgisayarın günlük yaşamımızdaki önemini kavrayabilme.

KONULAR

1. BİLGİSAYARLA İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR
   a. Fare
   b. Klâvye
   c. Monitör
   ç. Sistem Birimleri
   d. Açma-Kapama Düğmeleri
2. BİLGİSAYAR KULLANIMI
   a. Bilgisayar Kullanımında Gerekli Olan Güvenlik Tedbirleri
   b. Fareyi Kullanma
   c. Bilgisayarda Oyunlar Oynama
   ç. Fare Kullanarak Resim Çizme
   d. Klâvyeyi Tanıma
3. BİLGİSAYARDA KAYIT İŞLEMİ
   a. Bilgisayarda Kayıt Yapma
   b. Bilgisayarda Kayıt Silme
4. ÖZEL BİR ÇİZİM PROGRAMI
   a. Özel Çizim Programında Hazır Resimleri veya Şekilleri Uygun Yerlere Yerleştirerek Olayı Canlandırma
   b. Canlandırdığı Olayı Açıklama
5. BASİT BİR VERİ TABANI OLUŞTURMA
   a. Ses veya Ses Aletlerini Ayırt Etme
   b. Basit Bir Veri Tabanı Dosyası Kullanma
6. BASİT GRAFİKLERİN YORUMLANMASI
7. DİSKET KULLANIMI
   a. Disketle İlgili İşlemler
   b. Kayıt Kullanma
8. KAYIT İŞLEMİ
9. YAZICI KULLANIMI
10. BİR İLETİŞİM ARACI OLARAK BİLGİSAYARLAR

Amaç 1: Bilgisayar birimlerini tanıyabilme

Davranışlar

1. Fareyi gösterme
2. Klâvyeyi gösterme
3. Monitörü gösterme
4. Sistem birimlerini gösterme
5. Açma-kapama düğmelerini gösterme

Amaç 2: Bilgisayar kullanımında gerekli olan güvenlik tedbirlerini kavrayabilme

Davranışlar

1. Kabloların güvenliğini açıklayarak söyleme/yazma
2. Prize ıslak elle dokunulmaması gerektiğini açıklayarak söyleme/yazma
3. Monitöre ıslak elle dokunulmaması gerektiğini açıklayarak söyleme/yazma

Amaç 3: Fareyi kullanabilme

Davranışlar

1. Fareyi hareket ettirerek göstergeci istediği yere getirme
2. Fare üzerindeki düğmeleri doğru şekilde kullanma
3. Fareye duyarlı bir programı, göstergeci istenilen şeklin üstüne getirerek düğmelerle çalıştırma

Amaç 4: Bilgisayarda oyunlar oynayabilme

Davranışlar

1. Oyunlardan istediğini seçme
2. İstediği oyunu çalışır hâle getirme
3. Oyunun gerektirdiği işlemleri yapma
4. Oyundan çıkma

Amaç 5: Fare kullanarak resim çizebilme

Davranışlar

1. Fare kullanarak çizgi çizme
2. Fare kullanarak şekil çizme
3. Bir şeklin içini istediği renkte boyama
4. Resim boyamak için istediği renkleri seçme
5. Resimleri istediği renklerde boyama
6. Resmin içine istediği kelimeyi veya cümleyi yazma
7. İstediği şekli veya yazıyı silerek değiştirme
8. Çizdiği resimleri veya şekilleri bilgisayara kaydetme

Amaç 6: Klâvyeyi kullanabilme

Davranışlar

1. Klâvyede ara tuşunu kullanma
2. Klâvyede yön tuşunu kullanma
3. Klâvyede harfleri kullanma
4. Klâvyede rakamları kullanma
5. Silme tuşunu, geri tuşunu kullanma
6. Klâvyede silme tuşlarını kullanma

Amaç 7: Bilgisayarda kayıt yapıp silebilme

Davranışlar

1. Bilgisayarda yazdığı bir metni kaydetme
2. Bilgisayarda kaydettiği bir metni silme
3. Bilgisayara kaydettiği bir şekli silme
4. Bilgisayara kaydettiği bir resmi silme
5. Bilgisayara başkasının yaptığı bir kaydı silme

Amaç 8: Özel bir çizim programında hazır resimleri veya şekilleri uygun bir yere yerleştirerek bir olayı canlandırabilme

Davranışlar

1. Çizim programına girme
2. Fare yardımıyla şekil seçme
3. Fare yardımıyla seçtiği şekli ekranda istediği yere taşıma
4. Şekilleri ekranda uygun yerlere yerleştirerek bir olayı canlandırma
5. İstenilen şekillerin yerlerini değiştirme
6. İstenilmeyen şekilleri silme
7. Canlandırdığı olayı kaydetme

Amaç 9: Canlandırdığı olayı açıklayabilme

Davranışlar

1. Ekranda çizdiği resmi sözlü olarak açıklama
2. Ekranda canlandırdığı bir olayı kelime işlemci yardımıyla bilgisayarda yazarak anlatma
3. Yazdığı yazıda hatalı harf veya rakamları silip düzeltme
4. Yazdığı yazıyı bilgisayara kaydetme
5. Bir sonraki sayfaya geçme
6. Bir önceki sayfaya geçme

Amaç 10: Sesleri veya ses aletlerini ayırt edebilme

Davranışlar

1. Bilgisayardan gelen bir sesin hangi araca ait olduğunu fare yardımıyla bulup gösterme

2. Verilen bir aracın sesinin hangisi olduğunu duyulan sesler arasından seçip gösterme

Amaç 11: Basit bir veri tabanı dosyası oluşturabilme

Davranışlar

1. Bir veri tabanında hazırlanmış bir listeden istediği adı seçme
2. Bir veri tabanında hazırlanmış listeden istediği telefon numarasını seçme
3. Bir veri tabanında hazırlanmış listeden istediği adresi seçme
4. Arkadaşlarının adlarını yazarak basit bir veri tabanı dosyası oluşturma
5. Telefon numaraları yazarak basit bir veri tabanı dosyası oluşturma
6. Kitaplığında bulunan kitapları içeren basit bir veri tabanı dosyası oluşturma
7. Aldığı ders notlarından oluşan basit bir veri tabanı dosyası oluşturma
8. Oluşturduğu veri tabanı dosyasını kaydetme
9. Kaydettiği bir veri tabanı dosyasını kullanma

Amaç 12: Önceden çizilmiş olarak verilen grafikleri kullanabilme

Davranışlar

1. Önceden hazırlanmış bir şekil grafiğini çağırma
2. Çağırdığı şekil grafiğini açıklama
3. Önceden hazırlanmış bir sütun grafiğini çağırma
4. Çağırdığı sütun grafiğini açıklama
5. Önceden hazırlanmış bir çizgi grafiğini çağırma
6. Çağırdığı çizgi grafiğini açıklama
7. Önceden hazırlanmış bir daire grafiğini çağırma
8. Çağırdığı daire grafiğini açıklama
9. Sütun grafiğini şekil grafiğine çevirme
10. Şekil grafiğini sütun grafiğine çevirme

Amaç 13: Disketle ilgili işlemler yapabilme

Davranışlar

1. Diskette kayıtlı bir dosyayı arayıp bulma
2. Kayıtlı bir dosyayı çağırma
3. Çağırdığı dosyada gerekli değişiklikleri yapma

Amaç 14: Kayıt kullanabilme

Davranışlar

1. Kayıt ortamındaki dosyaları "dır" komutu ile görme
2. Dosyalardan istediğini seçme
3. Bir kayıt ortamından başka bir kayıt ortamına dosya aktarma
4. Bir kayıt ortamından gereksiz bir dosyayı silme
5. Bir kayıt ortamındaki dosyanın adını değiştirme
6. Yeni bir dosya açma

Amaç 15: Verilen bir ödevi bilgisayarda hazırlayabilme

Davranışlar

1. Verilen bir ödevi şekil, resim veya yazı ile bilgisayarda hazırlama
2. Hazırladığı ödevde gerekli değişiklikleri yapma
3. Hazırladığı ödevi kaydetme
4. Hazırladığı ödevi sunma

Amaç 16: Yazıcıyı kullanabilme

Davranışlar

1. Yazıcıyı gösterme
2. Yazıcının kablolarını gösterme
3. Yazıcı düğmesini açma kapama
4. Yazıcıya kâğıt takma
5. Yazıcıdan döküm alma

Amaç 17: Bilgisayarı bir iletişim aracı olarak kullanabilme

Davranışlar

1. Ağ ortamında öğretmenden mesaj alma
2. Ağ ortamında başka bir kullanıcıya mesaj yollama
3. Bilgisayarın iletişim aracı olarak kullanıldığı yerleri söyleme

Amaç 18: Bilgisayarın günlük yaşamımızdaki önemini kavrayabilme

Davranışlar

1. Büyük mağazalarda alış veriş yaparken bilgisayar kullanılmasının önemini söyleme/yazma
2. Banka işlemlerinde bankamatik kullanmanın önemini açıklayarak söyleme/yazma
3. Günlük yaşamında bilgisayarların ve cep hesap makinelerinin önemini açıklayarak söyleme/yazma
4. Ödevlerini bilgisayarla yapmanın sağladığı kolaylığı açıklayarak söyleme/yazma

DRAMA

AÇIKLAMALAR

1. Drama, anlatım olarak hareket etmek, eyleme geçmek demektir. Eğitimde drama canlandırma demektir. Yaşanmış bir olay, bir gazete haberi, fıkra, Türkçe kitabından uygun bir parça, çocuğun yaşama ortamına uygun biçimde canlandırılır.

2. Yaşamının ilk yıllarından itibaren bilinçli bir şekilde eğitilmesi gereken çocuk, zamanının büyük bir kısmını oyunla geçirir. Doğumu izleyen günlerde ortaya çıkan oyun ihtiyacı, çocuk büyüdükçe biçim değiştirerek sürüp gider. Çocukluk döneminin temel amacı olan oyun; öğrenme, yaratma, deneyim kazanma, iletişim kurma ve yetişkinliğe hazırlanmadır. Oyun sırasında çocuk, pek çok şeyi kendi kendine deneyerek öğrenir.

Oyun, çocuğu geleceğe hazırlayan bir etkinliktir. Çocuk için görünürde özel bir amacı olmayan oyun, pek çok amaca hizmet eder. Neşe kaynağı, yaratıcılık, başarıyı tatma fırsatı, çalışma hayatına ön hazırlık olan oyun, çocuğu sosyal hayata hazırlar. Bu hazırlama hiçbir zorlanma olmadan gerçekleşir. Oyun doğaldır ve çocuğun oyunda yaşadıkları, daha sonra resim ve yazıya dönüşür.

Her oyun, çocuk için aslında doğal bir dramadır. Çocuğun, yastığı gerçekmiş gibi kucaklayıp, ona ninniler söylemesi, onunla konuşması, evcilik oyunlarındaki çeşitli davranışları birer roldür. Drama, çocuğun kendi gerçeğinin oyunudur.

Öğretimde yaparak, yaşayarak ve duyu organlarının mümkün olduğunca fazlasına seslenme, önemli bir ilkedir. Drama dersi de bu ilkeyi gerçekleştirecek nitelikte önemli bir ders olarak görülmektedir.

3. Günümüzde, okulda ve evde çocuklara, dünyayı anlayabilmeleri, çevreleri ve kendileriyle etkili, doğru bir etkileşim ve iletişime girmeleri bakımından sağlanan olanaklar kısıtlı olup, üstelik çocuğun çevresi ve dünyası ile kurduğu iletişimde, arada hep bir araç bulunmaktadır. Ya öğreten, ya ders kitabı ve yazarı, ya da bir kitle iletişim aracı. Böylece, çocuğun duyuşsal alanı ve özellikle duyguları ile düşünsel dünyası ve bilişsel alanı ister istemez birbirinden ayrılmakta, öğrenme, yaşantısal olmaktan çıkıp salt, bilişsel yoldan gerçekleşmekte, çocuğun bilgilerini öznelleştirmesine ve dolayısıyla onları yararlı ve işlevsel kılmasına çok az olanak tanınmaktadır. Yukarıda da değinildiği gibi, öğrenme süreçlerine duyuşsallığı ve yaşantılara da katmak gerekir.

Bu açıdan Drama dersi yukarıda sayılan yeti ve değerlerin öğrenme süreçlerine katılmasına olanak sağlayan bir ders niteliği taşımaktadır.

4. Bu program ile çocuğun yaratıcılığını geliştirmek ve oynayarak kendisini ifade etmesini sağlamak, iletişim becerilerini geliştirerek insanlarla sağlıklı iletişim kurabilen, özgür düşünceli, hoşgörülü, saygılı ve demokratik kişilik özelliklerine sahip bireyler yetiştirmek amaçlanmaktadır.

5. İlköğretim okulu Seçmeli Drama Dersi 1-2-3 öğretim programında yer alan konular, seçmeli ders çizelgesine göre 1-3 yıl süreli olarak hazırlanmıştır.

6. Bu ders, 4. sınıftan itibaren 8. sınıfa kadar seçmeli olarak haftada 1-2 ders saati okutulacaktır.

7. Seçmeli Drama Dersi konuları 1-2-3 programlarında ayrı ayrı düzenlenmiştir.

Drama 1: Drama, Dramanın İlkeleri ve Aşamaları, Drama Etkinlik Türleri, Drama Etkinlikleri.

Drama 2: Kişilik Özelliklerimiz, Dramada İletişim, Drama Etkinlikleri.

Drama 3: Drama Araç ve Gereçlerini Hazırlama ve Ortam Düzenleme, Didaktik Çalışmaları Oyunlaştırma, Drama Oyun Örnekleri, Drama ve Rol Oynama

konularını kapsamaktadır.

8. Yapısı itibarı ile ders birbirine dayalı ve birbirini tamamlayıcı niteliktedir. (Örneğin; Drama dersini 4. sınıfta seçen öğrenci, Drama 1 programını alacak, ileri sınıflarda da Drama dersini seçtiği takdirde Drama 2 öğretim programından devam edecektir.)

9. Müzik, dans, şarkı söylemek, renkli boyalarla yüzeysel çalışmalar yapmak, artık malzemeyi değişik anlatımlar için kullanmak gibi etkinlikler, çocuğu aktif ve özgür kılacak ortamlardır. Bu zengin ortam, bilinç dışı bir etkileşim içinde onların zihinlerini besler. Bunun dışında film, film strip, slâyt gösterileri aracılığı ile de çocukların duyguları, bilgileri, hayal dünyaları güçlendirilir.

10. Bu programa göre hazırlanacak her bir ders kitabının forma sayısı, A_4 ebadında 3-6, B_5 ebadında 6-9 forma olacaktır.

Dramanın Yararları

1. Çocuğun dünyası genişledikçe, canlandırdığı roller artar.

2. Çocuğun zihninde yeni kavramların sayısı artar. Kavram zenginliği, düşünce zenginliğini beraberinde getirir.

3. Çocuk, düşünür, soru sorar, yanıtlar bulur, deneyler yapar.

4. Çocuk, rollerini veya canlandıracağı konuları düşünürken, seçiciliği ve karar verme gücünü artırır.

5. Çocuk, kavram gelişimi için önemli olan dil becerilerini geliştirir.

6. Bu özellikleri ile drama, çocuğun bilişsel gelişimine katkıda bulunur.

7. Çocuk, kendi seviyesine uygun rolleri tekrarlayarak sosyal ortamdaki konumunu benimser, sosyalleşir.

8. Çocuk, diğer sosyal rolleri canlandırarak kendisini başkalarının yerine koymayı dener.

9. Çocuk, oyunlardaki rolleri toplum kurallarına uygun olarak biçimlendirmeye yönelir.

10. Çocuk, yeni arkadaşlar edinmeyi, toplumsal becerilerini geliştirmeyi ve yaşıtlarına uyum sağlamayı öğrenir.

11. Çocuk, bazı gerçekleri oyun sırasında öğrenir. Çaba harcamayı, gücünden yararlanmayı, başladığı işi bitirmeyi ve bundan zevk almayı öğrenir. Kabullenmekte güçlük çektiği kuralları oyun sırasında benimser.

12. Çocuk, ben ve başkası kavramlarını öğrenir. İş birliği, paylaşma, yardımlaşma, yenme ve yenilmeyi yaşayarak öğrenir.

13. Çocuk, iletişim kurmayı, derdini anlatmayı, duygu ve düşüncelerini ifade etmeyi öğrenir.

14. Çocuk, oyunlarında yaşadığı olayları benimser, dener, takdir eder, tekrarlar, grup oyunlarında daha iyiyi, güzeli başarmayı amaçlar.

15. Çocuk, arkadaşları ve zengin araç-gereç kullanımı ile kaslarını hareket ettiren yeni yöntemler bulur, dener ve bedeni çok yönlü gelişir.

16. Çocuğun ilgi ve yetenekleri daha iyi belirlenir. Yetişkinlere bu konuda önemli ipuçları verir.

17. Ders konularını öğrenmede girdiği drama etkinliklerinden yararlanır.

Drama Dersi Öncesi Hazırlık Aşamasında Öğretmenin Dikkat Etmesi Gereken Hususlar

1. Öğrencilerin ve ihtyaçlarına cevap verecek drama eğitimi programları hazırlamalıdır.

2. Katı bir programı izlemekten kaçınmalıdır. Bu program esnek olmalı, duruma göre değiştirilebilmeli, yeniliğe, araştırmaya ve denemeye fırsat verecek şekilde uygulanmalıdır.

3. Program, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini destekleyici olmalıdır.

4. Program, öğrencilerin, çocukların bireysel özellikleri dikkate alınarak hazırlanmalıdır.

5. Program, öğrencilere çeşitli uyarıcılarla donatılmış bir ortam sunmalıdır.

6. Ortamın güven duygusunu geliştirici olmasına özen göstermelidir. Ortam, psikolojik yönden öğrencilerin korkmadan kendilerini ifade edebilecekleri bir şekilde oluşturulmalıdır.

7. Öğrenciler, kolayca hareket edebilecekleri ve diğer grupların etkinliklerine müdahale etmeyecekleri şekilde yönlendirilmelidir.

8. Dramada, öğrencilere çok ayrıntılı bir ön hazırlık yaptırılmaz, belirlenen etkinlik o an yapılır. Ancak öğretmen yönlendirme yapacağından özellikle kalabalık sınıflarda zamanın verimli kullanılmasını sağlamalıdır.

9. Etkinlik belirlendikten sonra muhtemelen gruplara ayrılan öğrencilere etkinliklerini hazırlamaları için 10-15 dakika süre verilmelidir.

Çeşitli araç-gereçler yapılarak ve kullanılarak, öğrenci yaşantısına uygun olarak oluşturulan drama ortamları, yine öğrenciler tarafından zevkle yapılan drama etkinlikleridir. İtfaiye, polis, doktor, hemşire, kovboy giysileri ile çantaları, şapkaları ve aletleri çocukların çok sevdiği oyun malzemeleridir. Bunlara ek olarak palyaço kıyafetleri, tavşan kostümleri, asker ya da kaptan şapkaları ve giysileri, artık malzeme ve boyalarla kolaylıkla yaptırılan etkinliklerdir. Bu araç-gereçler ve malzemeler role girmeyi kolaylaştırır.

Drama Araç ve Gereçleri Konusunda Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

Öğretmen, oyun ortamlarını ve araç-gereçlerini hazırlamada öğrencileri bağımsız bırakmalı, ancak onlara katılarak eksikliklerini gidermede yardımcı olmalıdır.

Oyunların gelişigüzel oynanması, eğitim ve öğretim süresi açısından doğru olmayacaktır. Seçmeli dersin 4., 5. ve 6. sınıf öğrencileri için hazırlandığı düşünüldüğünde, bu

yaş çocuğu oyunlarının daha didaktik ögeler ve mesajlar taşıması kaçınılmazdır. Dolayısıyla öğretmen bu oyunlarla ilgili yönlendirme yapmalıdır.

Örneğin; trafikle ilgili bir oyunda trafik kurallarına uymamanın sakıncalarını anlatan bir doğaçlama yaptırabilir. Doğaçlama olduğu için çocuk hiçbir metne, hazırlığa, sahneye bağlı kalmadan kendi duygu ve düşüncelerini oynayacaktır. Öğretmen bu komutu, sınıf mevcuduna göre eşit sayıda ayırdığı her gruba verdiğinde her grup kendi hayallerini, yorumlarını deneyimlerini yaşayacaktır. Bu etkinlik bittiğinde sonuç değil, süreç önemlidir. Öğrencilerin yaşadıkları, hissettikleri, bilişsel etkinlik örnekleri ile (tartışma, sohbet, beyin fırtınası...) değerlendirilecektir. Böylece etkinlik, bir gösteri sergileme değil, oynayarak ve yaşayarak öğrenme aracı olacaktır.

* Plâstik taraklar, fırçalar, ayna, bigudi, tokalar kullanılarak veya büyük bir plâstik kâse bir sopaya veya bir sandalyenin köşesine tutturularak temsilî hazırlanan "Saç kurutma" makinesi ile bir kuaför veya güzellik salonu canlandırılabilir.

* Çok büyük bir karton kutu ya da ambalâj sandığının içine veya briket ya da tuğlaların üstüne oturtulmuş kalaslarla raf yapılıp, bunlara konserve kutusu, ambalâj kutuları dizilerek, terazi, para kutusu vb. temsilî araçlar hazırlanarak bir dükkân oyunu oynanabilir.

* Postacılık oyunu gerçekle bağdaştırılabilir. Öğrenciler, kendi hazırladıkları kartpostalları birbirine postalayabilirler.

* Beyaz önlükler, dinleme aletleri, şırınga vb. temsilî araçlar hazırlanarak didaktik bir hastahane hikâyesini doğaçlama ile öğrencilerin canlandırması sağlanabilir.

* Tamirhane, tesisatçı, okul, dershane, büro, fırın, pastahane, marangoz, kamp (oyun çadırı, sopanın ucuna ip bağlayarak yapılacak olta, renkli karton balıklar), balık tutma (bir masa arkası göl olabilir) ortamları temsilî araç-gereçlerin öğrencilere hazırlattırılması ile canlandırılabilir.

Drama Ortamı Hazırlanırken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

1. Oyunlarda kullanılacak araç-gereçleri sınıfta öğrenciler birlikte yapmalıdırlar.

2. Öğretmen bazı etkinliklerde kullanılması gereken araç-gereçleri ve malzemeyi çocuğun ulaşabileceği yerlerde bulundurmalı, ihtiyaç duyduğunda bunları çocuğa sunmalı, bunlarla istediği etkinliklerde bulunmasına fırsat vermelidir.

Araç-gereçler, deney ve keşif olanakları sağlar. Örneğin; çocuk kum ve çamurla birçok biçim yapabilir. Aynı malzemeyi bozup yapmayı öğrenir, hayal gücünü kullanır. Kuma, çamura, kile, plâsterine, hamura şekil vererek el becerilerini geliştirir, araç-gereçleri kullanmayı öğrenir. Bunlar, çekingen ve utangaç çocuklar için ideal malzemedir. İletişim kaynağıdır. İç gerginliklerin giderilmesinde yararlıdır. Ayrıca, boyama işleminde kullanılan parmak boyası, sulu boya ve resim malzemesi ile yapılan resim, boyama ve karalama etkinlikleri de aynı işlevleri yerine getirirler.

Drama Dersi Etkinliklerinde Dikkat Edilecek Hususlar

1. Öğretmen; iyi bir gözlemci olmalı, bilimsel yaklaşımla öğrencilerin temel kişilik özelliklerini analiz etmelidir.

2. Öğretmen, gözlemi, etkinlikler dışında değil kendisi de etkinliklere katılarak yapmayı tercih etmelidir. Örneğin; çocuk ip cambazının ipte yürüyüşünü taklit ederken, kendisi de hayalî ipte yürüyebilir.

3. Öğrencinin, çözebileceği problemlerle karşılaşmasına ve bunları araştırarak çözüm bulmasına olanak vermelidir.

4. Öğrencilerin sorularını sabırla cevaplamalıdır, ancak yanıt bulma yollarını öğretmemelidir.

5. Araştırma ve denemeye fırsat vermelidir.

6. Eleştirici olmalı ancak kısıtlayıcı olmamalıdır.

7. Özgürce üretmeyi teşvik etmelidir.

8. Öğrencilerin yapabileceklerini onların yerine yapmamalı, deneyerek öğrenmelerine fırsat vermelidir.

9. Öğrencilerin başarı duygusunu tatmalarına olanak sağlamalıdır.

10. Tüm yeteneklerini kullanmalarına zemin hazırlamalıdır.

11. Öğrenciye olumlu yaklaşabilmeli, her çocuğun eşit olduğu görüşünü uygulamalarla göstermelidir.

12. Sınıfta ne olup bittiğini bilimsel bir yaklaşımla analiz etmeli, görsel olarak yakaladığı noktaları öğrencilere açıklamalıdır.

13. Hikâyedeki karakterler hakkında yapılan tartışmalar sırasında liderlik duygularının ortaya çıkarılması için rehberlik etmelidir.

14. Çocuklar bazı karakterlerle daha kolay özdeşim kurarlar; bunlar oyun sırasında seçilir. Bu karakter yoluyla çocuk kuvvetli duygularını ortaya çıkarma fırsatı bulacaktır.

15. Hata yapmaktan korkan öğrenciye öğretmenin izleyeceği yol, hatasını ve kendisini kabul ettirmek olacaktır.

Drama dersi, çocukların yaratıcılıklarını geliştirmek için çok iyi ortamlar ve olanaklar sunmaktadır. Bütün özelliklere sahip olan yaratıcı bireyleri iyi yetiştirmek, belli koşullara bağlıdır. Yaratıcılığı geliştiren koşullar olduğu gibi, yaratıcılığı engelleyen ortamlar da vardır. Öğretmen, Drama dersi kapsamında öğrencileri, toplumsal biçimlere ve durumlara uyma zorunluluğu, rahatına düşkünlük, içsel özgürlükten yoksunluk, dış ilişkilerde güvensizlik, yanlış yapma ve yenilgiye düşmekten, alay edilmekten korkma, belli bir otoriteye bağlı kalma, aşırı mükemmelci olma gibi tutumlardan uzak tutmalıdır. Çünkü, günümüzde yaratıcılık her alanda önem kazanmıştır. Bütün bu olanakları çocuğa sağlayan oyun, insan yaşamının her döneminde rastlanan, değişik amaçlarla yapılan ve farklı türleri olan bir etkinliktir.

"Yaratıcı Oyun", çocukların önceden belirlenmiş metinlere ya da kurallara bağlı olmaksızın, gelişim düzeylerine uygun, değişik şartlarda tek başlarına veya gruplar hâlinde kendi koydukları kurallarla oynadıkları serbest oyundur.

Kuşkusuz yaratıcı oyunlar, çocuğun tüm gelişim düzeylerini uyaran, yaratıcı güçlerini geliştiren etkinliklerdir. Bu noktada, "Drama" seçmeli dersi içinde yaratıcı drama etkinlikleri, önemli bir husus olarak ortaya çıkmaktadır.

GENEL AMAÇLAR

1. Drama ile ilgili kavramların anlam bilgisi
2. Drama etkinliklerinde yararlanılan araç ve gereçler bilgisi
3. Dramanın eğitimdeki önemini kavrayabilme
4. Kendini ve başkalarını tanımaya istekli oluş
5. Kendisi ile ve başkaları ile sağlıklı iletişim kurabilme
6. Olay, olgu ve sorunlara kendini başkalarının yerine koyarak bakabilme
7. Drama ile sosyal sorunların çözümü arasındaki ilişkileri kavrayabilme
8. Her alanda kullanabileceği yaratıcı davranışlar geliştirebilme
9. Özgün düşünme, üretme ve deneme kapasitesini geliştirebilme
10. Drama yoluyla kendini ifade ederek ruh sağlığını koruyabilme
11. Karşılaştığı sorunların çözümünde drama deneyimlerinden yararlanabilme
12. Drama deneyimlerinden yararlanarak estetik bakış açısı oluşturabilme
13. Sorumluluk alarak kişisel disiplini geliştirebilme
14. Eleştiriye açık oluş
15. Bireysel ve grup etkinliklerinde sevgi, saygı, hoşgörü, dayanışma ve sorumluluk bilinciyle hareket etmeyi alışkanlık hâline getiriş
16. Yaratıcılığını ortaya koyma ve geliştirmede hayal gücünü kullanabilme
17. Hayal gücünü kullanarak özgün drama örnekleri üretebilme
18. Yeni girdiği ortam ve durumlara uyum sağlayabilme
19. Drama yoluyla ilgi ve yeteneklerini ortaya koyarak geliştirebilme
20. Bedensel devinim yoluyla kendini dramatik olarak ifade edebilme
21. Çevresindeki sanat etkinliklerine katılmaya gönüllü oluş
22. Oyun yoluyla öğrenmenin farkında oluş
23. Yaşamdaki değişik rollerin farkında oluş
24. Özgür düşünceli, hoşgörülü, demokratik bir kişiliğe sahip oluş
25. Türkçeyi doğru ve düzgün konuşmayı alışkanlık hâline getiriş
26. Sanatın sosyal ve kültürel yaşamdaki önemini takdir ediş

DRAMA 1

ÖZEL AMAÇLAR

1. Drama ile ilgili belli başlı kavramların anlam bilgisi
2. Oyunların önemini kavrayabilme
3. Drama ve oyun ilişkisini kavrayabilme
4. Dramanın önemini kavrayabilme
5. Drama araç ve gereçleri bilgisi
6. Drama ile ilgili belli başlı ilkeler bilgisi
7. Drama ilkelerini kavrayabilme
8. Drama aşamaları bilgisi
9. Drama aşamalarını kavrayabilme
10. Drama araç ve gereçlerini hazırlama ilkeleri bilgisi
11. Drama araç ve gereçlerini hazırlamala ilkelerini kavrayabilme
12. Drama araç ve gereçlerinin oyunlardaki önemini kavrayabilme
13. Drama oyun alanını hazırlama ilkeleri bilgisi
14. Drama oyun alanını hazırlama ilkelerini kavrayabilme
15. Drama araç ve gereçlerini hazırlayabilme
16. Drama oyun alanını hazırlayabilme
17. Belli başlı drama etkinlik türlerini tanıyabilme
18. Drama etkinliklerine katılmaya istekli oluş
19. Oyunlarda oyun kurallarına uyabilme
20. Drama aşamalarını drama etkinliklerinde uygulayabilme
21. Drama etkinliklerinde drama ilkelerine uymaya isteklilik
22. Etkinliklerde zamanı verimli kullanabilme
23. Drama etkinliklerinde iletişim kurmaya istekli oluş
24. Oyunlarda ses, mimik ve jest yoluyla kendini ifade edebilme
25. Grup oyunlarında dayanışma ve iş bölümü yapmaya istekli oluş
26. Drama etkinliklerinde Türkçeyi doğru konuşmaya istekli oluş
27. Etkinliklerde kişisel yetenek ve becerilerini sergilemekten zevk alış
28. Yeni durumlara uymaya istekli oluş

KONULAR

A. DRAMA
1. Temel Kavramlar
2. Oyunun Önemi
3. Drama ve Oyun İlişkisi
4. Dramanın Önemi
5. Drama Araç ve Gereçleri

B. DRAMA İLKELERİ VE AŞAMALARI
1. Drama İlkeleri
   a. Drama Oyun İlkeleri
   b. Drama Araç ve Gereçlerini Hazırlama İlkeleri
   c. Drama Oyun Alanı Hazırlama İlkeleri
2. Drama Aşamaları
   a. Isınma
   b. Kaynaştırma
   c. Uygulama
   ç. Tartışma-Değerlendirme

C. DRAMA ETKİNLİK TÜRLERİ
1. Dramatizasyon
2. Dramatik Oyun
3. Isınma Çalışmaları
4. Oyunlar-Doğaçlamalar
5. Dramaya Dayalı Öykü
6. Konu Kaynaklı Drama
7. Duyu ve Devinim Oyunları
8. Öykü Yaratma
9. Sosyal Yaşama İlişkin Oyunlar
10. Rahatlama Alıştırmaları
11. İmgelemi Geliştirici Oyunlar
12. Oyun Kurma Çalışmaları
13. Pandomim
14. Kukla

Ç. DRAMA ETKİNLİKLERİ
1. Drama Etkinlik Plânı Hazırlama
2. Drama Araç ve Gereçlerini Hazırlama
3. Oyun Alanını Hazırlama
4. Etkinliklerin Hazırlanması, Kurgulanması
5. Isınma Çalışmaları
   a. Fiziksel Isınma
   b. Grubun Birbirine Isınması
   c. İletişimi Artırıcı Isınma Çalışmaları
6. Etkinliklerin Yapılması, Doğaçlamalar
7. Etkinliklerin Değerlendirilmesi
   a. Yapıcı Eleştiride Bulunma
   b. Gerekirse Yeniden Oynama

DRAMA 2

ÖZEL AMAÇLAR

1. Temel kişilik özelliklerinin farkında oluş
2. İletişimle ilgili belli başlı kavramların anlam bilgisi
3. Dramada iletişimin önemini kavrayabilme
4. Dramada grup iletişiminin önemini kavrayabilme
5. Görsel ve işitsel iletişim araçları bilgisi
6. Görsel ve işitsel iletişim araçlarının iletişimdeki önemini kavrayabilme
7. Görsel ve işitsel iletişim araçlarının dramadaki önemini kavrayabilme
8. Görme, işitme, dokunma duyularını geliştirmeye dönük oyunlarla duygularını geliştirebilme
9. Ses, jest, mimik ve bedensel ifade yoluyla kendisini ifade edebilme
10. Temel kişilik özelliklerini drama etkinliklerinde sergileyebilme
11. Görsel ve işitsel iletişim araçlarını drama etkinliklerinde etkin olarak kullanabilme
12. İletişim becerilerini drama etkinliklerinde kullanabilme
13. Drama etkinliklerinde kendini doğru ifade edebilme
14. Drama etkinliklerinde çevre ile ilgili gözlemlerinden yararlanabilme
15. Yeni drama örnekleri üretmeye istekli oluş
16. Bir temadan, bir konudan yola çıkarak doğaçlamalar yaratabilme
17. Yakın çevresindeki sorunları anlatan drama etkinlikleri hazırlayabilme
18. Drama etkinliklerini amacına uygun sergileyebilme
19. Etkinliklerde Türkçeyi düzgün konuşmaya özen gösteriş
20. Çevre ile ilgili sorunlara duyarlı oluş
21. Yeni durum ve ortamlara uyum sağlamaya istekli oluş

KONULAR

A. KİŞİLİK ÖZELLİKLERİMİZ
1. Temel Kişilik Özellikleri
a. İlgiler
b. Yetenekler
c. Beceriler
ç. Duygu ve Düşünceler
d. Değerler
e. Başarı Durumu
2. Otobiyografi

B. DRAMADA İLETİŞİM
1. Temel Kavramlar
2. İletişim Araçları
a. Görsel İletişim Araçları
b. İşitsel İletişim Araçları
c. Görsel-İşitsel İletişim Araçları
2. Dramada İletişim Türleri
a. Sözel İletişim
b. Sözsüz İletişim
c. Bireysel İletişim
ç. Grup İletişimi

C. DRAMA ETKİNLİKLERİ
1. Yeni Oyunlar
a. İletişim Kurmayı Kolaylaştıran ve Geliştiren Oyunlar
b. Gözlem ve Deneyimlere Dayanan Oyunlar
c. Yöresel Masal, Öykü ve Efsanelere Dayanan Oyunlar
ç. Çevre ile İlgili Sorunlara Dayanan Oyunlar
d. Mesleklerle İlgili Oyunlar
e. Öykü, Masal, Roman veya Şiire Dayanan Doğaçlamalar
f . Bir Habere, Ders Konusuna Dayanan Oyunlar
g. Katılımcıların İsteğine Bağlı Olarak Sergilenen Oyunlar
ğ. Yeni Öykü Kurma Çalışmaları
h. Yeni Üretilen Oyun Örnekleri
2. Drama İtkenlikleri
a. Drama Etkinlik Plânı Hazırlama
b. Oyun Alanının Hazırlanması
c. Oyun Araç ve Gereçlerinin Hazırlanması
ç. Isınma Çalışmaları
d. Oyun Etkinlikleri
e. Oyun Etkinliklerinin Değerlendirilmesi
3. Dramatik Öyküler Kurma
4. Doğaçlamalarla Yeni Durumlar Yaratma

DRAMA 3

ÖZEL AMAÇLAR

1. Bedenini tanıyabilme
2. Yaşam gerçeği ile oyun gerçeğinin farkında oluş
3. Artık malzemelerden oyun araç ve gereçleri hazırlayabilme
4. Yaratıcı hayal gücünü kullanarak yeni oyun araç ve gereçleri oluşturabilme
5. Drama etkinliklerinde yaratıcı hayal gücünü kullanarak kendini ifade edebilme
6. Yaratıcı hayal gücünü kullanarak yeni drama örnekleri üretmeye istekli oluş
7. Olay ve olgulara eleştirel bakmanın önemini kavrayabilme
8. Olay ve olgulara eleştirel bakabilme
9. Yapıcı eleştirilerde bulunmayı alışkanlık hâline getiriş
10. Sorumluluk alarak kişisel disiplini geliştirebilme
11. Estetik zevk ve becerilerini geliştirmeye istekli oluş
12. Estetik zevk ve becerilerini ortam düzenlemede kullanabilme
13. Drama ilkelerini drama etkinliklerinde doğru uygulayabilme
14. Drama liderliğinin özelliklerini kavrayabilme
15. Drama liderliği yapabilme
16. Drama liderliğinden zevk alış
17. Karşılaştığı sorunların çözümünde drama deneyimlerinden yararlanabilme
18. Çevresindeki drama etkinliklerini izlemekten zevk alış
19. Drama yapmaktan zevk alış
20. Hayal gücünü kullanmaktan zevk alış
21. Yeni durum ve ortamlara uyum sağlayabilme
22. Görsel ve işitsel araçlara eleştirel bakabilme
23. Görsel ve işitsel iletişim araçlarından edindiği izlenimlerden drama etkinliklerinde yararlanabilme
24. Estetik zevklerini geliştiren sanat etkinliklerine katılabilme

KONULAR

A. DRAMA ARAÇ-GEREÇLERİNİ HAZIRLAMA VE ORTAM DÜZENLEME
1. Artık Malzemelerden Araç ve Gereç Hazırlama
2. Görsel ve İşitsel Araç ve Gereçleri Hazırlama
3. Özgün Araç ve Gereçler Tasarlama
4. Oyun Ortamı Düzenleme

B. DİDAKTİK ÇALIŞMALARI OYUNLAŞTIRMA
1. Öykü Oluşturma
2. Oyunun Plânlaması
   a. Oyun Kurallarının Belirlenmesi
   b. Grup Liderinin Belirlenmesi
   c. Oyun Grubunun Belirlenmesi
3. Oyun Şekilleri
   a. Tekli, İkili, Çoklu Oyun Grupları
   b. Tüm Grupla Oyun
4. Grup Lideri
   a. Grup Liderinin Oyunu Yönlendirmesi
   b. Oyun Grubu

C. DRAMA OYUN ÖRNEKLERİ
1. Masal, Öykü, Roman, Şiir, Fotoğraf, Heykel, Tablo vb.
   a. Pandomimle Canlandırma
   b. Doğaçlama ile Canlandırma
2. Ritm ve Müzikli Oyunlar
   a. Müzikle Bedenini Tanıma
   b. Beden Yoluyla İfade, Dans
3. Hareketli Oyunlar
   a. Yürüme, Durma, Koşma Çalışmaları
   b. Aynı ve Gölge Çalışmaları
4. Sosyal Becerileri Geliştirici Grup Çalışmaları
   a. Grup Oluşturulması
   b. Tartışma ve Konuşma

. DRAMA VE ROL OYNAMA
1. Rol Bulma ve Role Oturtma
2. Rol Oynama Etkinlikleri
   a. Sosyal Durumları Oynama
   b. Kendi Rolünü Oynama
   c. Yakın Çevrisini Oynama
   ç. Kendi Öykülerini Kurgulama, Canlandırma
   d. Oyunları İstenirse Seyirciye Sergileme
   e. Yapıcı Eleştiride Bulunma, Değerlendirme
   f . Paylaşma ve Etkileşimde Bulunma

GÜZEL KONUŞMA VE YAZMA

AÇIKLAMALAR

1. Güzel konuşma ve yazma; topluluk hâlinde yaşayan insanların duygu, düşünce ve tasarılarını doğru, düzgün ve etkileyici biçimde sözlü veya yazılı olarak anlatmalarıdır.

2. İnsanın güncel yaşamında söz ve kavramlar egemendir. En basit ihtiyaçlarından en karmaşık duygu ve düşüncelere kadar aklımızdan geçen her şeyi ancak sözcüklerle dile getirebiliriz.

Güzel konuşma ve yazma, kişinin kendisini doğru ve anlamlı biçimde ifade etmesinde, sosyal çevresiyle sağlıklı iletişim kurmasında, insanların birbirlerini anlayarak sevgi, hoşgörü ve barış ortamına katkıda bulunmasında, demokratik bir ortamın oluşmasında etkendir.

Türkçeyi doğru, düzgün, akıcı ve etkili konuşarak ve yazarak öğrencide ana dili bilincinin oluşması, dilimizin özellik, incelik ve güzelliklerini sezip sevmesi açısından önemlidir.

3. En yaygın ve doğal konuşma aracı dildir. Öğrencinin başlangıçta öğrendiği dil; ailesinin, yakın çevresinin sosyal ve kültürel düzeyine göre değişmekle beraber, doğal olarak ancak temel ihtiyaçlarını karşılayacak durumdadır. Yaşı ilerleyip çevresi genişledikçe ve ihtiyaçları çeşitlenip çoğaldıkça öğrencinin sözcük dağarcığı da zenginleşir. Sistemsiz ve çevre imkânlarıyla sınırlı olan bu gelişme ancak okulda sistemli çalışmalarla yoğunluk kazanır.

Güzel Konuşma ve Yazma dersi, öğrencilere, Türkçeyi doğru, düzgün, etkili biçimde konuşma ve yazma alışkanlığı kazandırmak, bu beceriyi geliştirmek, girebilecekleri değişik sosyal çevrelerde kendilerini rahat ve özgürce ifade ederek bağımsız kişilik oluşturmalarını sağlamak ve kendilerine olan güven duygularını artırmak amacıyla okutulmaktadır.

4. İlköğretim Okulu Güzel Konuşma ve Yazma dersi 1-2-3-4-5 öğretim programında yer alan konular, seçmeli ders çizelgesine göre beş yıl olarak hazırlanmıştır.

5. Bu ders, dördüncü sınıftan itibaren sekizinci sınıfa kadar seçmeli olarak haftada 1-2 saat okutulacaktır.

6. Güzel Konuşma ve Yazma dersi konuları 1-2-3-4-5 programlarında ayrı ayrı düzenlenmiştir.

Güzel Konuşma ve Yazma 1: Konuşma ve Yazma İhtiyacı, Konuşma ve Yazmaya Hazırlık (Birikim, Anlatım, Plân), Konuşma (Kültür Dili, Konuşmada Başarılı Olma, Konuşurken Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler, Konuşma Çeşitleri), Yazma (Yazmaya Hazırlık, Özel Yazışmalar, Yazılı Anlatım Çalışmaları, Yaratıcı Yazma Çalışmaları)

Güzel Konuşma ve Yazma 2: Etkileyici Konuşma ve Yazmanın Önemi, Konuşma ve Yazmaya Hazırlık (Birikim Kazanma Yolları, Anlatım Çeşitleri), Konuşma (Konuşmaya Hazırlık, Konuşurken Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler, Konuşma Çeşitleri), Yazma (Yazmaya Hazırlık, Özel Yazışmalar, Resmî Yazışmalar, Yazılı Anlatım Çalışmaları, Yaratıcı Yazma Çalışmaları)

Güzel Konuşma ve Yazma 3: Güzel Konuşma ve Yazmanın Önemi, Birikim ve Güzel Konuşma ve Yazma İlişkisi, Anlatım Çeşitleri, Konuşma (Konuşmaya Hazırlık, Konuşurken Dikkat Edilecek Hususlar, Konuşma Çeşitleri), Yazma (Yazmaya Hazırlık, Özel Yazışmalar, Yazılı Anlatım Çalışmaları, Yaratıcı Yazma Çalışmaları)

Güzel Konuşma ve Yazma 4: Güzel Konuşma ve Yazmanın Meslek Hayatındaki Önemi, Konuşma ve Yazmaya Hazırlık (Birikim, Anlatım Çeşitleri, Plân), Konuşma (Konuşmaya Hazırlık, Konuşurken Dikkat Edilecek Hususlar, Konuşma Çeşitleri), Yazma (Yazmaya Hazırlık, Resmî Yazışmalar, Yazılı Anlatım Çalışmaları, Yaratıcı Yazma Çalışmaları)

Güzel Konuşma ve Yazma 5: Güzel Konuşma ve Yazmanın Akademik Hayattaki Önemi, Sağlıklı Diyalogların Güzel Konuşma ve Yazma İle İlişkisi, Konuşma ve Yazmaya Hazırlık, Konuşma (Konuşmaya Hazırlık, Konuşurken Dikkat Edilecek Hususlar, Konuşma Çeşitleri), Yazma (Yazmaya Hazırlık, Resmî Yazışmalar, Yazılı Anlatım Çalışmaları, Yaratıcı Yazma Çalışmaları) konularını kapsamaktadır.

7. Güzel Konuşma ve Yazma dersinin konuları birbirine dayalı ve birbirini tamamlayıcı niteliktedir. Örneğin, Güzel Konuşma ve Yazma dersini 4. sınıfta seçen bir öğrenci, önce Güzel Konuşma ve Yazma Dersi 1 programını alacak, ileri sınıflarda da bu dersi seçtiği takdirde, Güzel Konuşma ve Yazma dersi 2 öğretim programına devam edecektir.

8. Sözlü anlatım, öğrencinin kendini tanımak, kavramak, anlamak ve ifade etmek için kullandığı bir yoldur. Öğrenci, sözlü anlatım aracı olan dilden yararlanmaktan zevk duyar. Dilini kullandıkça, bu araçtan daha özenle yararlanmayı öğrenir.

9. Yazılı anlatım, sözlü anlatımdan biraz farklı ve karmaşıktır. Konuşurken dinleyenin göstereceği tepkilerin (yüz ifadesinin değişmesi, soru sorması vb.) bizi etkileyerek konuşmamızı yönlendirmesine karşın, yazıda böyle bir imkân yoktur. Yazıda her şeyi önceden iyice hesaplayarak yazımızı okuyacak kimsenin düşünce ya da duygularımızı tam bizim istediğimiz biçimde anlamasını sağlayıcı önlemleri önceden almamız gereklidir. Çünkü yapacağımız yanlışları sonradan düzeltemez, eksikleri tamamlayamayız. Ayrıca yazılı anlatımın belli ve kesin kuralları vardır. Yazı yazarken bunlara uymamız, düşüncelerimizi kurallara uygun cümleler durumuna getirmemiz, bu cümleleri etkili ve amacımıza ulaşacak biçimde sıralamamız gerekir.

Öğrenci, yaşamından edindiği izlenimlere düş gücünü de katarak öyküler, masallar üretir. Güzel Konuşma ve Yazma dersinde öğrencide var olan bu yeti geliştirilerek yazma uğraşına karşı istek duyması sağlanır.

Güzel Konuşma Çalışmalarında Dikkat Edilecek Hususlar

1. Öğretmen, sınıfta güzel bir konuşma ortamı yaratmalıdır. Çünkü doğru ve düzgün bir şekilde konuşma, ancak bu şekilde konuşulan bir çevrede bulunarak ve bizzat böyle konuşmaya çalışarak elde edilir. Ayrıca, öğretmen konuşmalarına da özellikle dikkat etmeli, aksanlı, vurgusu yanlış, ifadesi bozuk cümlelerle konuşmamalıdır.

2. Öğretmen öğrencilerin doğal, canlı ve etkili bir şekilde konuşmalarını sağlamak için fırsatlar yaratmalıdır. Gezi, ziyaret, müsamere gibi sınıf dışı etkinliklerde de öğrencilere doğal bir şekilde konuşmaları için ortam hazırlamalıdır.

3. Öğrenciler cesaretleri kırılmadığı sürece büyük bir konuşma isteği duyarlar. İyi ve düzgün konuşamadıkları gerekçesiyle öğrencilere söz vermeyen veya onların konuşmalarına sık sık müdahale eden bir öğretmen, öğrencilere iyi konuşma alışkanlığı kazandıramaz.

4. Herhangi bir olay, problem veya gözlem hakkında birinin söz açmasıyla başlayan konuşma, iyi idare edilirse sınıfta coşkulu ve yararlı bir tartışma ortamı yaratılabilir. Öğret-

men bu konuşmalar sırasında düzenleyici rolünü oynamalı, gerekmedikçe müdahalede bulunmamalıdır.

5. Öğretmen, her öğrencinin düşündüğünü ifade edebilmesi ve bütün sınıfın bundan yararlanabilmesi için sınıfta iyi bir konuşma düzeni oluşturmalıdır. Birisi konuşurken sonuna kadar dinlemek, kendine sıra gelmeden konuşmamak, arkadaşlarının fikirlerine saygı göstermek, eleştiriler sırasında kırıcı olmamak gerektiği öğretilmelidir. Bu arada söze karışmayan öğrencileri konuşturmak için cesaretlendirmek gerekir. Sık sık konuşmak isteyen öğrencilere de her zaman söz hakkı vermemelidir.

6. Öğretmen resmî bir dairede veya buna benzer iş yerlerinde öğrencilerin söylemek istediklerini kısa ve açık olarak anlatmalarını sağlayacak alıştırmalara yer vermelidir.

7. Drama etkinlikleri, öğrencileri konuşturmada çok etkilidir. Öğrenciler kendilerini dinledikleri veya okudukları şeylerde geçen kişilerin yerine koyarak canlandırırken içlerinden geldiği gibi konuşurlar.

8. Öğrenciler, yaşadıkları bir olayı anlatırken önemli noktaları belirtmeye, önemli olmayan tarafları atmaya, bir düzen içinde konuşmaya yönlendirilmelidir.

9. Öğrenciler hayal güçlerini harekete geçirecek konular üzerinde konuşturulmalıdır. Örneğin; öğretmen tarafından anlatılmaya veya okunmaya başlanıp yarım bırakılan bir öykü öğrencilere tamamlatılabilir.

10. Öğretmen, anlatım çalışmaları yaptırırken yakın çevresindeki kişilerin fiziksel ve ruhsal özelliklerini tanıtma, televizyon programlarını anlatma, bir yerden bir yere nasıl gideceğini tarif etme, evdeki bir aleti tanıtma gibi etkinliklere yer verir.

Güzel Yazma Çalışmalarında Dikkat Edilecek Hususlar

1. Güzel yazmak güzel konuşmakla sıkı bir şekilde bağlantılıdır. Bu nedenle sözlü anlatım alıştırmaları, güzel yazmanın da temelini oluşturur.

2. Güzel yazı çalışmaları için sınıf ve okul hayatındaki tüm fırsatlar değerlendirilmelidir. Bütün öğrenciler tatil ve bayram günleri, geziler, ziyaretler, incelemeler, gözlemler, yaşadıkları olaylar hakkındaki duygularını, düşüncelerini kendi defterlerine kaydetmek ve başka bir yerde bulunan akrabalarına veya arkadaşlarına bildirmek isteğini duyarlar. Yazma çalışmaları bunun için iyi bir fırsattır.

3. Öğretmen, üretilen metinlere karşı otoriter, sert bir tavır takınırsa çalışmalar istenen amaca ulaşmaz, öğrencilerin yazmaya karşı olumsuz tavır geliştirmelerine neden olur. Öğrenci ana dil bilinci için gerekli olan yazma uğraşına severek yaklaşırsa Türkçeyi daha güzel kullanmaya özen gösterecektir.

4. Yazma çalışmalarında öğretmen yol gösterici konumda olmalıdır. Onun görevi; yazılı anlatım aracılığıyla öğrencinin kendini ifade edebilmesi için kendine olan öz güvenini kazanmasını sağlayarak onun kişiliğinin gelişimine katkıda bulunmaktır.

5. Yazma çalışmalarında kısa metinden uzun metin oluşturmaya doğru gidilmelidir. Öğretmen öğrencilerden konuları belli bir uzunlukta yazmalarını istememelidir.

6. Yazma çalışmalarında, öğrencilerin kendi konuşma tarzlarına uygun sade ve içten bir dil kullanmalarına önem verilmelidir.

7. Öğrenciler, yazdıkları yazıyı bir defa kendi kendilerine veya arkadaşlarına okumayı alışkanlık hâline getirmelidir. Böyle okumaların iyi yazmada büyük rolü olduğu ve büyük yazarların bile bundan yararlandıkları anlatılmalıdır.

8. Öğrencilerin yazarken imlâ kurallarına ve yazı esaslarına uymaları sağlanmalıdır. Bununla beraber imlânın yazmaya engel olmamasına, ürkeklik uyandırmamasına çalışılmalıdır.

9. Yazı çalışmalarının kâğıda yapılması ve düzeltmeler yapıldıktan sonra zarf ya da dosya içinde saklanmaları öğrencilerden istenmelidir.

10. Düzeltme sembolleri öğrenciye öğretilmeli ve düzeltmeler bu sembollerle yapılmalıdır.

11. Yazı çalışmalarının müsvedde ve temiz diye ayrılmaması, öğrencilerin her zaman aynı özenle yazma alışkanlığını kazanmaları sağlanmalıdır.

12. Öğretmenin yazma çalışmalarını incelemesi ona, öğrencilerin yazma düzeylerini anlama, ortak yanlışları görüp düzeltme imkânı verir. Yanlışlar öğrencilere buldurulur. Bu yolla aynı yanlışları bir daha tekrarlamamaları sağlanmış olur.

13. Öğretmen, yazma çalışmalarını okurken belirlediği yanlışlıkları sembollerle gösterir. Böylece öğrencilerin kendi yanlışları üzerinde düşünmeleri ve bunları düzeltmeleri sağlanır.

14. Güzel yazmada, konuşmanın yanında, çok yazmanın ve güzel yazıları okuyup incelemenin de payı vardır. Bu nedenle yazma çalışmalarına paralel olarak öğrenciler okuma konusunda güdülenmelidir.

15. Öğrencilerin, yazma çalışmalarını zaman zaman konuya uygun bir şekilde süsleyip resimlendirmeleri sağlanmalıdır.

16. Öğrencilerin yazma çalışmalarının, sınıf ve okul panosunda sergilenmesine önem verilmelidir.

17. Yazma çalışmaları salt yazılı anlatımla sınırlanamaz. Çalışma sürecinde okuma, anlama, sözlü anlatım, yazılı anlatım ve oyun ögeleri iç içedir. Öğrenci, bu çalışmalarla doğal yazma yetisinin bilincine varabileceği gibi ilgili konu üzerinde de bilgilendirilir.

18. Öğretmen, derslerin işlenişinde İlköğretim Okulu Türkçe Programını esas alarak çeşitli kaynak kitaplar, yayınlar ve yazılar ile özellikle okul kütüphanesi ve sınıf kitaplıklarından yararlanmalıdır.

19. Öğretmenler, özellikle uygulamaya ağırlık vermelidir. Konuşma ve yazma konusu birbirlerini tamamlayıcı nitelikte işlenmelidir.

20. Bu programa göre hazırlanacak ders kitaplarının forma sayıları, A_4 ebadında 5-8; B_5 ebadında 9-12 forma olacaktır.

GENEL AMAÇLAR

1. Güzel konuşma ve yazmanın günlük hayattaki önemini kavrayabilme
2. Sağlıklı bir kişilik geliştirmede güzel konuşma ve yazmanın rolünü kavrayabilme
3. Güzel konuşma ve yazmanın meslek hayatındaki önemini kavrayabilme
4. Kitle iletişim araçlarının güzel konuşma ve yazmaya etkilerini açıklayabilme
5. Duygu ve düşüncelerini söz ya da yazı ile amaca uygun olarak anlatabilme
6. Sözcük dağarcığını zenginleştirebilme
7. Düşünce ile dil arasındaki ilişkiyi kavrayabilme
8. Güzel konuşma ve yazmada birikimin önemini kavrayabilme
9. Güzel konuşma ve yazmada kitap okuma alışkanlığının önemini kavrayabilme
10. Bilimsel, eleştirici, doğru ve yaratıcı düşünebilme
11. Güzel konuşma ve yazmadan zevk alış
12. Güzel konuşma ve yazmanın önemini takdir ediş
13. Türkçenin günlük yaşamdaki yanlış kullanımlarına karşı duyarlı oluş
14. Türkçeyi doğru konuşmayı alışkanlık hâline getiriş

GÜZEL KONUŞMA VE YAZMA 1

ÖZEL AMAÇLAR

1. Güzel konuşma ve yazma ile ilgili kavramların anlam bilgisi
2. Konuşma ve yazmanın günlük hayattaki önemini kavrayabilme
3. Dilin etkili kullanımının öneminin farkında oluş
4. Birikim kazanma ile ilgili temel kavramların anlam bilgisi
5. Birikim kazanma yolları ile ilgili temel sınıflamalar bilgisi
6. Birikim kazanmada uyulması gereken ilkeler bilgisi
7. Güzel konuşma ve yazmada birikimin önemini kavrayabilme
8. Bilgi ve duygu dünyasını geliştirmede birikim kazanma yollarını kullanabilme
9. Günlük yaşamda birikim kazanmaya istekli oluş
10. Duygu ve düşüncelerini ifade etmenin öneminin farkında oluş
11. Anlatım çeşitleri ile ilgili temel sınıflamalar bilgisi
12. Anlatımda uyulması gereken kurallar bilgisi
13. Anlatımlarında kurallara uyabilme
14. Günlük konuşma ve yazmada plânlamanın önemini kavrayabilme
15. Konuşma konusu ile ilgili temel kavramların anlam bilgisi
16. Kültür dilinin toplum yaşamındaki önemini kavrayabilme
17. Etkili ve güzel konuşmanın önemini kavrayabilme
18. Etkili ve güzel konuşmaya istekli oluş
19. Konuşmada başarılı olmayı sağlayan ilkeler bilgisi

20. Konuşurken dikkat edilmesi gereken ilkeler bilgisi
21. Konuşurken dikkat edilmesi gereken ilkelere uyabilme
22. Konuşma çeşitleri ile ilgili temel sınıflamalar bilgisi
23. Günlük konuşmalarda uyulması gereken ilkeler bilgisi
24. Günlük konuşmalarda uyulması gereken ilkeleri kullanabilme
25. Verilen bir konuda hazırlıksız konuşmalar yapabime
26. Verilen bir konuda hazırlıklı konuşmalar yapabilme
27. İlkelerine uygun olarak yapılan konuşmaları takdir ediş
28. Yazma konusunda geçen temel kavramların anlam bilgisi
29. Yazılarında imlâ kurallarına uymaya istekli oluş
30. Yazılarında gerekli yerlerde noktalama işaretlerini kullanmaya istekli oluş
31. Günlük yazışma çeşitleri bilgisi
32. Düzeyine uygun günlük yazışmalar yapabilme
33. Düzeyin uygun yazılı anlatım çalışmaları yapabilme
34. Yaratıcı yazma çalışmaları yapabilme
35. Yaratıcı yazma çalışmalarının önemini takdir ediş

KONULAR

A. Konuşma ve Yazma İhtiyacı
  1. Konuşma İhtiyacı
  2. Yazma İhtiyacı
  3. Konuşma ve Yazmanın Günlük Hayattaki Yeri ve Önemi
B. Konuşma ve Yazmaya Hazırlık
  1. Birikim
    a. Birikim Kazanma Yolları
      1. Dinleme
      2. Okuma
      3. Gözlem
    b. Birikim Kazanmada Uyulması Gereken İlkeler
    c. Güzel Konuşma ve Yazmada Birikimin Önemi
  2. Anlatım
    a. Sözlü anlatım
    b. Yazılı anlatım
      1. Paragraf yapısı
      2. Başlık yazma
      3. Ana fikrin yazıda yansıtılması
  3. Plân
C. Konuşma
  1. Kültür Dili
  2. Güzel Konuşma
  3. Etkili ve Güzel Konuşmanın Önemi

4. Konuşmada Başarılı Olma
   a. Kendine Güven
   b. Fizikî Kontrol
5. Konuşurken Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler
   a. Canlılık
   b. İnandırıcılık
   c. İlgi Çekicilik
   ç. Konuşma Süresinin Kontrolü
   d. Kelimeleri Doğru Telâffuz Etme
   e. Vurgu ve Tonlama
6. Konuşma Çeşitleri
   a. Formal ve İnformal Günlük Konuşmalar
      1. Kendini Tanıtma, Tanışma ve Tanıştırma
      2. Teşekkür Etme-Özür Dileme
      3. Telefonla Konuşma
      4. Kutlama Konuşmaları
      5. Ziyaret Konuşmaları
      6. Günlük Konuşmalarda Uyulması Gereken İlkeler
   b. Hazırlıksız Konuşmalar
      1. Belirlenen Konularda Konuşmalar
      2. Toplumsal Konularda Konuşmalar
      3. Anıların Anlatılması
   c. Hazırlıklı Konuşmalar
      1. Hikâye, Fıkra, Masal Anlatma
      2. Takdim Konuşması Yapma

Ç. Yazma
1. Yazmaya Hazırlık
   a. İmlâ Kuralları
   b. Noktalama İşaretleri
2. Özel Yazışmalar
   a. Mektup
   b. Kutlama Kartları
   c. Geçmiş Olsun Yazıları
   ç. Davet Yazıları
   d. Teşekkür ve Özür Dileme Yazıları
3. Yazılı Anlatım Çalışmaları
   a. Anı Yazıları
   b. Gezi-Gözlem İzlenimleri
4. Yaratıcı Yazma Çalışmaları
   a. Resimden Hareketle Kısa Bir Metin Oluşturma
   b. Çizgi Filmden Hareketle Kısa Bir Metin Oluşturma
   c. Verilen Anahtar Sözcüklerden Hareketle Kısa Bir Metin Oluşturma

GÜZEL KONUŞMA VE YAZMA 2

ÖZEL AMAÇLAR

1. Etkileyici konuşma ve yazmanın önemini kavrayabilme
2. Güzel konuşma ve yazmada birikimin öneminin farkında oluş
3. Birikim kazanma yolları bilgisi
4. Dinleme ile ilgili temel ilkeler bilgisi
5. Dinleme ile ilgili temel ilkeleri açıklayabilme
6. Dinleme ile ilgili temel ilkeleri uygulayabilme
7. İyi bir dinleyici olmaya istekli oluş
8. Okuma ile ilgili temel sınıflamalar bilgisi
9. Okuma ile ilgili temel ilkeler bilgisi
10. Okuma ile ilgili temel ilkeleri açıklayabilme
11. Günlük yaşamda okuma ile ilgili temel ilkeleri uygulayabilme
12. Okumayı alışkanlık hâline getiriş
13. Güzel konuşma ve yazmada gözlemin önemini açıklayabilme
14. Güzel konuşma ve yazmada gözlemlerinden yararlanabilme
15. Anlatım çeşitleri ile ilgili sınıflamalar bilgisi
16. Anlatım çeşitleri ile ilgili ilkeler bilgisi
17. Öyküleyici anlatımla ilgili unsurları kavrayabilme
18. Öyküleyici anlatımın unsurlarını kullanmaya istekli oluş
19. Öyküleyici anlatımın unsurlarını kullanarak kısa bir öykü yazabilme
20. Konuşma konusu ile ilgili temel kavramların anlam bilgisi
21. Konuşmaya hazırlık ile ilgili temel ilkeler bilgisi
22. Konuşmaya hazırlık ile ilgili temel ilkeleri açıklayabilme
23. Konuşmalarını ve yazılarını uygun bir plâna göre geliştirebilme
24. Konuşmalarında ilkelere uygun olarak hazırlık yapabilme
25. Topluluk önünde korku ve heyecanlarını yenerek konuşabilme
26. Konuşurken dikkat edilmesi gereken ilkeler bilgisi
27. Konuşurken dikkat edilmesi gereken ilkelere uyabilme
28. Konuşma çeşitleri ile ilgili sınıflamalar bilgisi
29. Konuşma çeşitleri ile ilgili ilkeler bilgisi
30. İlkelere uygun günlük konuşmalar yapabilme
31. İlkelere uygun olarak hazırlıksız konuşmalar yapabilme
32. İlkelere uygun olarak hazırlıklı konuşmalar yapabilme
33. Duygu ve düşüncelerini yazıyla ifade edebilme
34. İmlâ ve noktalamanın yazıdaki öneminin farkında oluş
35. Yazılarında imlâ kurallarına uymayı alışkanlık hâline getiriş

36. Yazılarında noktalama işaretlerini gerekli yerlerde kullanmayı alışkanlık hâline getiriş

37. Yazma konusunda geçen temel kavramların anlam bilgisi

38. Kelime ve kelime gruplarının cümle içinde kullanımı ile ilgili ilkeler bilgisi

39. Doğru cümle kurmanın temel ilkeleri bilgisi

40. Paragraf ile ilgili temel ilkeler bilgisi

41. Konu sınırlaması ile ilgili ilkeler bilgisi

42. Plânlı yazmanın önemini kavrayabilme

43. Özel yazışmaları yapabilme

44. Resmî yazışmaları yapabilme

45. Düzeyine uygun yazılı anlatım çalışmaları yapabilme

46. Yaratıcı yazma çalışmalarını yapabilme

KONULAR

A. Etkileyici Konuşma ve Yazmanın Önemi
B. Konuşma ve Yazmaya Hazırlık
  1. Birikimin Önemi
  2. Birikim Kazanma Yolları
    a. Dinleme
      1. Dinlemeye Hazırlık
      2. Dikkati Canlı Tutma
      3. Konunun Ana Fikrini Yakalama
      4. Değerlendirme
    b. Okuma
      1. Hazırlık
      2. Okuma Çeşitleri
    c. Gözlem
  3. Anlatım Çeşitleri
    a. Açıklayıcı Anlatım
    b. Tartışmacı Anlatım
    c. Betimleyici Anlatım
    ç. Öyküleyici Anlatım
C. Konuşma
  1. Konuşmaya Hazırlık
    a. Konu ve Amacın Belirlenmesi
    b. Araştırma ve Bilgi Toplama
    c. Konuşma Plânı Yapma
  2. Konuşurken Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler
    a. Canlılık
    b. İnandırıcılık
    c. İlgi Çekicilik
    ç. Konuşma Süresinin Kontrolü
    d. Kelimeleri Doğru Telâffuz Etme
    e. Tonlama

3. Konuşma Çeşitleri
   a. Günlük Konuşmalar
      1. Kendini Tanıtma, Tanışma ve Tanıştırma
      2. Teşekkür Etme-Özür Dileme
      3. Telefonla Konuşma
      4. Kutlama Konuşmaları
      5. Bayram, Ziyaret, Hatır Sorma, Konuk Karşılama ve Uğurlama
   b. Hazırlıksız Konuşma
      1. Belirlenen Konularda Konuşmalar
      2. Toplumsal Konularda Konuşmalar
   c. Hazırlıklı Konuşmalar
      1. Hikâye, Fıkra, Masal Anlatma
      2. Tören ve Kutlama Programı Konuşmaları
      3. Anket
      4. Röportaj
      5. Münazara

Ç. Yazma
1. Yazmaya Hazırlık
   a. İmlâ Kuralları
   b. Noktalama İşaretleri
   c. Kelime ve Kelime Grupları
   ç. Cümleler
   d. Paragraf
   e. Konu
   f. Plân
2. Özel Yazışmalar
   a. Mektup, Zarf, Telgraf, Kutlama Kartı
   b. Davet Yazıları
   c. Teşekkür Etme ve Özür Dileme Yazıları
3. Resmî Yazışmalar
   a. Dilekçe Yazma
   b. Form Doldurma
   c. Öz Geçmiş Yazma
4. Yazılı Anlatım Çalışmaları
   a. Deyim, Atasözleri ve Özdeyiş Açıklama
   b. Günlük Yazma
   c. Gezi, Gözlem İzlenimleri
   ç. Gazete Haberi Yazma
   d. Anı Yazısı
5. Yaratıcı Yazma Çalışmaları
   a. Bir Gazete Haberinden Hareketle Metin Oluşturma
   b. Doğanın Verdiği İzlenimlerle Metin Oluşturma
   c. Fotoğraf, Resim, Karikatür Gibi Materyallerden Hareketle Metin Oluşturma
   ç. Bir Oyuncağından Yola Çıkarak Masal Yazma

GÜZEL KONUŞMA VE YAZMA 3

ÖZEL AMAÇLAR

1. Güzel konuşma ve yazmanın önemini kavrayabilme
2. Birikim kazanma ile güzel konuşma ve yazma arasındaki ilişkiyi kavrayabilme
3. İyi bir dinleyici olmanın güzel konuşma ve yazmaya etkisinin farkında oluş
4. Okumanın güzel konuşma ve yazmaya etkisinin farkında oluş
5. Zengin bir sözcük hazinesine sahip olmanın güzel konuşma ve yazmada önemini kavrayabilme
6. Açıklayıcı anlatımla ilgili ilkeleri günlük konuşma ve yazmada kullanabilme
7. Tartışmacı anlatımla ilgili ilkeleri günlük konuşma ve yazmada kullanabilme
8. Betimleyici anlatımla ilgili ilkeleri günlük konuşma ve yazmada kullanabilme
9. Öyküleyici anlatımla ilgili ilkeleri günlük konuşma ve yazmada kullanabilme
10. Duygu ve düşüncelerini plânlı olarak ifade etmenin güzel konuşma ve yazmaya etkisinin farkında oluş
11. Topluluk önünde korku ve heyecanlarını yenerek konuşabilme
12. Konuşmalarında ilkelere uygun hazırlık yapabilme
13. Konuşurken dikkat edilmesi gereken kurallar ile ilgili temel kavramların anlam bilgisi
14. Konuşurken dikkat edilmesi gereken belli başlı ilkeler bilgisi
15. Ses çıkışı ve nefesin kullanımı ile ilgli belli başlı kurallar bilgisi
16. Güzel ve etkili konuşmada ses ve nefesin önemini kavrayabilme
17. Ses ve nefesini kontrol ederek konuşabilme
18. Ses organlarını tanıyabilme
19. Doğru ve güzel konuşmada ses organlarının rolünü kavrayabilme
20. Söyleme kusurlarını tanıyabilme
21 Söyleme kusurlarını gidermede istekli oluş
22. Konuşmalarını diksiyon kurallarına uygun olarak yapabilme
23. Konuşmalarında, konuşma kurallarına uymaya istekli oluş
24. Konuşma kurallarına uygun hazırlıksız konuşmalar yapabilme
25. Konuşma kurallarına uygun hazırlıklı konuşmalar yapabilme
26. Duygu ve düşüncelerini yazı ile ifade edebilme
27. Yazılarında imlâ kurallarına uyabilme
28. Yazılarında noktalama işaretlerini gerekli yerlerde kullanabilme
29. Sözcük ve sözcük gruplarının cümle içinde kullanımı ile ilgili ilkeleri açıklayabilme
30. Düzeyine uygun bir metin yazarken yazma ilkelerini kullanabilme
31. Cümlelerdeki bozukluğun farkında oluş
32. Yazılarında düzgün cümleler kurmaya istekli oluş
33. Paragraf ile ilgili belli başlı ilkeleri açıklayabilme

34. Bir edebî metin yazarken paragraf ile ilgili ilkeleri kullanabilme

35. Konu sınırlandırılması ile ilgili ilkeleri açıklayabilme

36. Düzeyine uygun bir metin yazmada konu sınırlandırılması ile ilgili ilkeleri kullanabilme

37. Yazılarını bir plân çerçevesinde yazabilme

38. Yazılarını plânlı yazmayı alışkanlık hâline getiriş

39. Özel yazışmalar yapabilme

40. Düzeyine uygun yazılı anlatım çalışmaları yapabilme

41. Yaratıcı yazma çalışmaları yapabilme

42. Yaratıcı yazma çalışmalarını değerlendirebilme

43. Kurallara uygun yazılan metinlerin farkında oluş

KONULAR

A. Güzel Konuşma ve Yazmanın Önemi

B. Konuşma ve Yazmaya Hazırlık

1. Birikim ve Güzel Konuşma-Yazma İlişkisi
   - a. Birikim ve Dinleme
   - b. Birikim ve Okuma
   - c. Birikim ve Gözlem
2. Anlatım Çeşitleri
   - a. Açıklayıcı Anlatım
   - b. Tartışmacı Anlatım
   - c. Betimleyici Anlatım
   - ç. Öyküleyici Anlatım
3. Plân ve Güzel Konuşma-Yazma İlişkisi

C. Konuşma

1. Konuşmaya Hazırlık
   - a. Konu ve Amacın Belirlenmesi
   - b. Araştırma ve Bilgi Toplama
   - c. Konuşma Plânı Yapma
2. Konuşurken Dikkat Edilecek Hususlar
   - a. Canlılık, İnandırıcılık, İlgi Çekicilik
   - b. Konuşma Süresini Kontrol
   - c. Vücut Dilinin Kullanılması
   - ç. Diksiyon
     1. Diksiyon nedir? Diksiyonun Yararları ve Önemi
     2. Ses Organları
     3. Ses Organları ve Ses İlişkisi
     4. Nefes Alış Verişin Kontrolü
     5. Ses Çıkışı
     6. Ses Çıkışı ve Nefesin Kontrolü
     7. Ünlü Harfleri Çıkarma
     8. Ünsüz Harfleri Çıkarma
     9. Ezber Çalışması (şiir, masal, tekerleme vb.)

3. Konuşma Çeşitleri
   a. Günlük Konuşmalar
      1. Kendini Tanıtma, Tanışma ve Tanıştırma
      2. Bayram, Ziyaret, Kutlama, Karşılama ve Uğurlama
   b. Hazırlıksız Konuşmalar
      1. Yakın Çevre, Görülen Bir Köy, Kasaba ve Kent Hakkında Konuşma
      2. Bayram, Tören, Şenlik ve Kutlamalar Hakkında Konuşma
      3. Görüp Yaşadığı Olaylar Hakkında Konuşma
      4. Sözcük Grupları, Atasözü, Özdeyiş ve Deyim Açıklama
   c. Hazırlıklı Konuşmalar
      1. Okuduğu Bir Eseri Tanıtma
      2. Öykü, Fıkra, Masal Anlatma
      3. Münazara
      4. Anket ve Röportaj

Ç. Yazma
1. Yazmaya Hazırlık
   a. Sözcük ve Sözcük Grupları
   b. Cümleler
   c. Paragraf
   ç. Konu
   d. Plân
   e. İmlâ Kuralları
   f. Noktalama İşaretleri
2. Özel Yazışmalar
   a. Özel Mektuplar ve Zarfların Üstünü Yazma
   b. Telgraf Yazma
   c. Kutlama Kartı Yazma
   ç. Davet Yazıları Yazma
   d. Teşekkür Etme ve Özür Dileme Yazıları Yazma
3. Yazılı Anlatım Çalışmaları
   a. Deyim ve Atasözleri Açıklama
   b. Günlük Yazma
   c. Gezi ve Anı Yazıları Yazma
   ç. Gazete Haberi Yazma
   d. Rapor Düzenleme
   e. Uygun Parçalardan Diyalog Metinleri Oluşturma
4. Yaratıcı Yazma Çalışmaları
   a. Başından Geçen ya da Gözlemlediği Komik Bir Olayı Fıkraya Dönüştürme
   b. Hayalî Bir Ülkeye Yapılan Geziyi Anlatan Metin Oluşturma
   c. Uzay Yaratıklarını Betimleyen Bir Metin Oluşturma

GÜZEL KONUŞMA VE YAZMA 4

ÖZEL AMAÇLAR

1. Güzel konuşma ve yazmanın meslek hayatındaki önemini kavrayabilme
2. Dinleme çeşitleri bilgisi
3. Dinlerken dikkat edilmesi gereken ilkeler bilgisi
4. Dinlerken not alma ile ilgili belli başlı ilkeleri kullanabilme
5. Okurken not alma ile ilgili belli başlı ilkeler bilgisi
6. Okurken not alma ile ilgili belli başlı ilkeleri kullanabilme
7. Okurken not almayı alışkanlık hâline getiriş
8. Özet çıkarmayla ilgili belli başlı ilkeler bilgisi
9. Özet çıkarırken belli başlı ilkeleri kullanabilme
10. İyi bir gözlemci olmaya istekli oluş
11. Birikim kazanmaya istekli oluş
12. Açıklayıcı anlatımı edebî metinler oluşturmada kullanabilme
13. Tartışmacı anlatımı edebî metinler oluşturmada kullanabilme
14. Betimleyici anlatımı edebî metinler oluşturmada kullanabilme
15. Öyküleyici anlatımı edebî metinler oluşturmada kullanabilme
16. Duygu ve düşüncelerini plânlı olarak ifade etmeye istekli oluş
17. Topluluk önünde konuşmaya istekli oluş
18. Konuşma için hazırlık yapmaya istekli oluş
19. Ses ve nefesini kontrol ederek konuşabilme
20. Diksiyonla ilgili belli başlı ilkeler bilgisi
21. Diksiyonla ilgili belli başlı ilkeleri konuşmalarında kullanabilme
22. Söyleme kusurlarını gidermeye istekli oluş
23. Konuşmalarını jest ve mimiklerle etkileyici yapabilme
24. İlkelere uygun günlük konuşmalar yapabilme
25. Düzeyine uygun hazırlıksız konuşmalar yapabilme
26. Düzeyine uygun hazırlıklı konuşmalar yapabilme
27. Duygu ve düşüncelerini yazı ile ifade etmeye istekli oluş
28. Yazılarında imlâ kurallarına uymayı alışkanlık hâline getiriş
29. Yazılarında noktalama işaretlerini gerekli yerlerde kullanmayı alışkanlık hâline getiriş
30. Düzeyine uygun bir metin oluşturmada yazı unsurlarını kullanabilme
31. Resmî yazışmalar yapabilme
32. Düzeyine uygun yazılı anlatım çalışmaları yapabilme
33. Yaratıcı yazma çalışmaları yapabilme
34. Düzeyine uygun metinleri değerlendirebilme

KONULAR

A. Güzel Konuşma ve Yazmanın Meslek Hayatındaki Önemi

B. Konuşma ve Yazmaya Hazırlık

1. Birikim

a. Dinleme

1. Eleştirici Dinleme

2. Seçerek Dinleme

b. Okuma

Özet Çıkarma

c. Gözlem

ç. Not Alma

1. Not Alma Yöntemleri

2. Not Alma

2. Anlatım Çeşitleri

a. Açıklayıcı Anlatım

b. Tartışmacı Anlatım

c. Betimleyici Anlatım

ç. Öyküleyici Anlatım

3. Plân

C. Konuşma

1. Konuşmaya Hazırlık

2. Konuşurken Dikkat Edilecek Hususlar

a. Diksiyon

b. Söyleme Kusurları

c. Jest ve Mimikler

3. Konuşma Çeşitleri

a. Günlük Konuşmalar

1. Kendini Tanıtma, Tanışma, Tanıştırma

2. Açış, Teşekkür, Özür Dileme, Kapanış Konuşmaları

b. Hazırlıksız Konuşmalar

1. Yakın Çevre, Köy, Kasaba ya da Kente İlişkin İzlenimlerin Anlatılması

2. Bayram, Tören, Şenlik vb. Olaylar Hakkında Konuşma

3. Fiziksel ve Karakter Portreleri Çizme

4. Görüp Yaşadığı Olayların İzlenimlerini Anlatma

c. Hazırlıklı Konuşmalar

1. Şiir Okuma

2. Sözcük ve Sözcük Grupları

3. Atasözü, Özdeyiş

4. Deyim ve Benzetmeler

5. Araştırma ve Aldığı Notları Değerlendirerek Konuşma

Ç. Yazma

1. Yazmaya Hazırlık
   a. Yazma Unsurları
      1. Konu Tespiti
      2. Konuyu Sınırlandırma
      3. Ana Fikir Tespiti
      4. Uygun İfade Şekli ve Plânın Tespiti
   b. İmlâ Kuralları
   c. Noktalama İşaretleri
2. Resmî Yazışmalar
   a. İş Mektupları
   b. Dilekçe Yazma
   c. Rapor Düzenleme
   ç. Form Doldurma
3. Yazılı Anlatım Çalışmaları
   a. Sözcük ve Sözcük Grupları
   b. Atasözü, Özdeyiş
   c. Deyim ve Benzetmeler
   ç. Uygun Parçalardan Diyalog Oluşturma
   d. Görüp Yaşadığı Olaylarla İlgili Duygu ve Düşünceler
   e. Yapılan Gezilere İlişkin İzlenimler
   f. Fiziksel ve Karakter Portreleri Çizme
4. Yaratıcı Yazma Çalışmaları
   a. Yarım Bırakılmış Bir Öyküyü Tamamlama
   b. İzledikleri Bir Tiyatro Oyununu Belli Bir Yerde Kesip İstedikleri Gibi Devam Ettirme
   c. Bir Çizgi Film Kahramanını Betimleyen Metinler
   ç. Bir Resme Bakarak Çağrışımlarla Metin Oluşturma
   d. Bir Yontuya (Heykele) Bakarak Çağrışımlarla Metin Oluşturma
   e. Bir Sanat Galerisi veya Okul Sergisindeki İzlenimleriyle Metin Oluşturma

GÜZEL KONUŞMA VE YAZMA 5

ÖZEL AMAÇLAR

1. Güzel konuşma ve yazmanın akademik hayattaki önemini kavrayabilme
2. Sağlıklı diyaloglar ile güzel konuşma ve yazma arasındaki ilişkiyi kavrayabilme
3. Sağlıklı bir kişilik ile güzel konuşma ve yazma arasındaki ilişkiyi kavrayabilme
4. Birikim kazanmaya istekli oluş
5. Birikimlerini kullanarak edebî metinler oluşturabilme
6. Okurken ve dinlerken not almayı alışkanlık hâline getiriş
7. Düzeyine uygun bir metnin özetini çıkarabilme
8. Dinlerken ve okurken aldığı notları konuşmalarında kullanabilme
9. Dinlerken ve okurken aldığı notları yazılarında kullanabilme
10. Konuşma ve yazılarında gözlemlerinden yararlanabilme
11. Edebî metinlerde kullanılan anlatım çeşitlerini belirleyebilme
12. Duygu ve düşüncelerini plânlı olarak ifade etmeye istekli oluş
13. Topluluk önünde konuşabilme
14. Ses ve nefesini kontrol ederek konuşmaya istekli oluş
15. Düzeyine uygun edebî metinleri diksiyon kurallarına uygun olarak okuyabilme
16. Günlük konuşmalarını diksiyon kurallarına uygun olarak yapabilme
17. Söyleme kusurlarını gidermeye istekli oluş
18. Konuşmasının içeriğine göre uygun jest ve mimikler kullanabilme
19. Kurallarına uygun günlük konuşmalar yapmaya istekli oluş
20. Düzeyine uygun bir konuda hazırlıksız konuşabilme
21. Düzeyine uygun bir konuda hazırlıklı konuşabilme
22. Düzeyine uygun olarak verilen bir metni imlâ kurallarına uygunluğu açısından değerlendirebilme
23. Düzeyine uygun olarak verilen bir metni noktalama işaretlerine uygunluğu açısından değerlendirebilme
24. İlkelere uygun resmî yazışmalar yapabilme
25. Düzeyine uygun yazılı anlatım çalışmaları yapabilme
26. Yaratıcı yazma çalışmaları yapabilme
27. Düzeyine uygun metinleri değerlendirebilme

KONULAR

A. Güzel Konuşma ve Yazmanın Akademik Hayattaki Önemi
B. Sağlıklı Diyalogların Güzel Konuşma ve Yazma İle İlişkisi
C. Sağlıklı Kişilik İle Güzel Konuşma Yazma İlişkisi
Ç. Konuşma ve Yazmaya Hazırlık
1. Birikimlerden Yararlanma
2. Anlatım Çeşitlerinden Yararlanma
3. Plân
4. Not Alma
5. Özet Çıkarma
D. Konuşma
1. Konuşmaya Hazırlık
2. Konuşurken Dikkat Edilecek Hususlar
a. Diksiyon
b. Söyleme Kusurları
c. Jest ve Mimikler
ç. Ses ve nefes kontrolü
3. Konuşma Çeşitleri
a. Günlük Konuşmalar
1. Açılış, Teşekkür, Özür Dileme, Kapanış Konuşmaları
2. Adres Sorma, Adres Gösterme (Yol Tarifi)
b. Hazırlıksız Konuşmalar
1. Gelecekle İlgili Tasarı ve Düşüncelerini Anlatma
2. Yurt ve Dünya Sorunları Hakkında Konuşma
3. Yakın Çevre, Köy, Kasaba ya da Kente İlişkin İzlenimlerin Anlatılması
4. Bayram, Tören, Şenlik vb. Olaylar Hakkında Konuşma
5. Fiziksel ve Karakter Portreleri Çizme
6. Görüp Yaşadığı Olayların İzlenimlerini Anlatma
c. Hazırlıklı Konuşmalar
1. Şiir Okuma
2. Sözcük ve Sözcük Grupları
3. Atasözü, Özdeyiş
4. Deyim ve Benzetmeler
5. Araştırma ve Aldığı Notları Değerlendirerek Konuşma
6. Tartışmalara Katılma

E. Yazma

1. Yazmaya Hazırlık
   a. Yazma Unsurları
      1. Konu Tespiti
      2. Konuyu Sınırlandırma
      3. Ana Fikir Tespiti
      4. Uygun İfade Şekli ve Plânın Tespiti
   b. İmlâ Kuralları
   c. Noktalama İşaretleri
2. Resmî Yazışmalar
   a. İş Mektupları
   b. Dilekçe Yazma
   c. Rapor Düzenleme
   ç. Form Doldurma
3. Yazılı Anlatım Çalışmaları
   a. Sözcük ve Sözcük Grupları
   b. Atasözü, Özdeyiş
   c. Deyim ve Benzetmeler
   ç. Uygun Parçalardan Diyalog Oluşturma
   d. Görüp Yaşadığı Olaylarla İlgili Duygu ve Düşünceler
   e. Yapılan Gezilere İlişkin İzlenimler
   f. Fiziksel ve Karakter Portreleri Çizme
4. Yaratıcı Yazma Çalışmaları
   a. Öykü Yazma
   b. Kukla Oyunu Yazma
   c. Bir Şiirden Hareketle Metin Oluşturma
   ç. Bir Resme Bakarak Çağrışımlarla Metin Oluşturma
   d. Bir Yontuya (Heykele) Bakarak Çağrışımlarla Metin Oluşturma
   e. Bir Sanat Galerisi veya Okul Sergisinden İzlenimleriyle Metin Oluşturma
   f. Geleceğin Kentlerini Betimleyen Metin Oluşturma
   g. Geleceğin Ulaşım Araçlarını Betimleyen Metin Oluşturma

TURİZM

AÇIKLAMALAR

1. İnsanların, oturdukları yerlere geri dönmek şartıyla, 24 saatten az olmamak üzere; gezmek, görmek, eğlenmek, spor yapmak gibi amaçlarla yaptıkları faaliyetlere turizm denir.

2. Turizm; sosyal, kültürel ve ekonomik bir olaydır. Ülkeler arasında dostluk ve barış ortamı oluşturur. Kültür alış verişini sağlar. Ülkelerin ekonomik gelişmesinde etkin bir rol oynar. Turizmden elde edilecek döviz gelirleri, ekonomiyi güçlendirir ve ülkeyi kalkındırır. Hangi yönden bakılırsa bakılsın turizm olayı toplum için önemlidir

3. Turizme önem veren ülkeler, sahip oldukları kaynakları en iyi şekilde değerlendirmeye çalışmaktadırlar. Çünkü turizmi oluşturan nedenlerin en başında, bu kaynakların varlığı gelmektedir. Ülkemiz, turizm kaynakları bakımından çok zengindir. Doğal güzellikleri, tarihî ve kültürel değerleri ile büyük bir turizm potansiyeline sahiptir. İnsanımızın yapısında var olan konukseverlik duyguları da diğer ülkelere göre ülkemize avantaj sağlamaktadır. Bu ders ile öğrencilere turizme önemli katkısı olan tarihî değerlerimizi ve doğal zenginliklerimizi koruma bilinci verilmek istenmektedir.

4. Bu program ile turizme duyarlı bireyler yetiştirmek; alanda profesyonel meslek adamı olmayı plânlayanları haberdar etmek amaçlanmaktadır.

5. İlköğretim okulu seçmeli Turizm dersi 1-2-3 öğretim programında yer alan konular seçmeli ders çizelgesine göre 1-3 yıl süreli olarak hazırlanmıştır.

6. Bu ders dördüncü sınıftan itibaren sekizinci sınıfa kadar seçmeli olarak haftada 1-2 saat okutulacaktır.

7. Seçmeli Turizm dersi konuları 1-2-3 programları şeklinde ayrı ayrı düzenlenmiştir.

Turizm 1: Turizm, Önemi, Başlıca Özellikleri, İnsanları Turizme Yönelten Faktörler, Turistik Yerler ve Korunması, Turizmin Gelişmesini Sağlayan Etkinlikler, Turizmin Gelişmesi İle İlgili İlkeler, Ulaştırmanın Turizmdeki Önemi ve Ulaştırma Çeşitleri, Turizmde Haberleşme

Turizm 2: Turizm Çeşitleri, Turizmin Ülke Ekonomisindeki Yeri ve Önemi, Turizm Gelirleri, Turizm Eğitimi, Turizmin Sosyal Çevre Üzerine Etkisi

Turizm 3: Turizm İşletmeleri, Turizm Personeli, Turizmde Reklâm, Propaganda ve Tanıtımı konularını içermektedir.

8. Turizm dersi konuları birbirine dayalı ve birbirini tamamlayıcı niteliktedir. Bu nedenle birbirini takip eden programlar, sırayla alınmalıdır. (Örneğin, Turizm dersini 4. sınıfta seçen bir öğrenci, Turizm 1 programını öncelikle almalı, Turizm 2 ve 3 programını ise ileride istediği sınıfta sırası ile almalıdır.)

9. Seçmeli Turizm dersinin uygulamalı olarak işlenmesine özen gösterilerek çevrede bulunan turizmle ilgili yerlere geziler düzenlenir.

10. Uygulamalı çalışmalarda, konulara göre grup çalışmalarına yer verilerek grupların plânlı çalışması sağlanır.

11. Turizmin kardeşlik, barış ve dostluk duygularını geliştiren ve bu yönüyle dünya barışına da hizmet eden bir sektör olduğu kavratılır.

12. Günümüzde "Bacasız Sanayi" olarak kabul edilen turizmin ülke kalkınmasındaki önemi kavratılır.

13. Öğrencilere turizmin gelişmesinde üzerlerine düşen görevleri yerine getirme bilinci kazandırılır.

14. Öğrencilere çevrelerinde bulunan turizmle ilgili iş alanları tanıtılır, turizmin önemli, aynı zamanda da zevkli bir iş alanı olduğu kavratılır.

15. Ülkemiz ve dünya turizminin geçmişi ve günümüz turizmi tanıtılır.

16. Öğrencilere dünyada turizm sektöründe başarılı olan ülkeler tanıtılarak bu ülkeler ile ülkemiz turizmi karşılaştırılır.

17. Bu programa göre hazırlanacak ders kitaplarının forma sayıları, A_4 ebadında 3-6, B_5 ebadında 9-12 forma olacaktır.

GENEL AMAÇLAR

1. Turizm hakkında bilgi edinebilme
2. Ülkemizin turizm potansiyelinin farkında oluş
3. Bireylerin turizme olan katkılarının farkında oluş
4. Turizmin ülkelerin tanıtılmasındaki rolünü kavrayabilme
5. Turizmin ülkeler ve insanlar için sosyal yaşam açısından önemini kavrayabilme
6. Turizmin dünya insanları arasındaki barış ve dostluğu sağlamadaki işlevini kavrayabilme
7. Turizmdeki yanlış uygulamaların doğal çevre üzerindeki olumsuz etkilerini kestirebilme
8. Turizmle ilgili doğal ve kültürel zenginliklerin farkında oluş
9. Turizm eğitiminin amaçlarını kavrayabilme
10. Ülkemiz için turizmin önemini kavrayabilme
11. Turizmin toplumlar arasındaki kültürel kaynaşmayı sağlamadaki işlevini kavrayabilme
12. Eğitimin turizme olan etkisini kavrayabilme
13. Turizmin gelişmesinde üzerine düşen görevleri yerine getirebilme
14. Turizmin ülke ekonomisine katkısının farkında oluş
15. Çevredeki turistik değerleri korumaya istekli oluş

TURİZM 1

ÖZEL AMAÇLAR

1. Turizmle ilgili temel kavramların anlam bilgisi
2. Turizmin başlıca özelliklerini kavrayabilme
3. Turizmin çeşitleriyle ilgili belli başlı sınıflamalar bilgisi
4. İnsanları turizme yönelten nedenler ile ilgili başlıca sınıflamalar bilgisi
5. Turizmin gelişmesi ile ilgili ilkeler bilgisi
6. Turistik yer kavramını açıklayabilme
7. Turistik yerlerle ilgili belli başlı sınıflamalar bilgisi
8. Ülkemizdeki doğal turistik yerlerle ilgili başlıca sınıflamalar bilgisi
9. Ülkemizdeki kültürel turistik yerlerle ilgili başlıca sınıflamalar bilgisi
10. Ülkemizdeki diğer turistik yerler bilgisi
11. Turistik yerlerin korunması ile ilgili belli başlı ilkeler bilgisi
12. Turistik yerleri korumaya istekli oluş
13. Turizmin gelişmesini sağlayan etkinlikler ile ilgili sınıflamalar bilgisi
14. Turizmdeki yanlış uygulanmaların doğal çevre üzerindeki olumsuz etkilerini kestirebilme
15. Ulaştırmanın turizmdeki önemini kavrayabilme
16. Ulaştırma çeşitleriyle ilgili başlıca sınıflamalar bilgisi
17. Turizmde haberleşme yollarını tanıyabilme

KONULAR

1. Turizm
2. Turizmin Önemi
3. Turizmin Başlıca Özellikleri
4. Turist
5. Turizm Çeşitleri
   a. İç Turizm
   b. Dış Turizm
6. İnsanları Turizme Yönelten Faktörler
   a. Merak
   b. Dinlenme ve Eğlenme
   c. Kültür ve Eğitim
   ç. Spor
   d. Sağlık
   e. Din
   f. Diğer Nedenler

7. Turistik Yerler ve Korunması
   a. Doğal ve Turistik Yerler
      1. Mağaralar
      2. Şelâleler
      3. Şifalı Sular
      4. Turizme Elverişli Dağlar ve Ormanlar
      5. Gezi ve Piknik Yerleri
      6. Denizler ve Kıyılar
      7. Akarsular, Göller
      8. Bitki Örtüsü
      9. Avlanma Sahaları
      10. Millî Parklar
      11. Tabiat Harikaları
   b. Kültürel Varlıklar
      1. Müzeler
      2. Anıtlar
      3. Antik Kentler
      4. Ünlü Camiler, Medreseler, Çeşmeler
      5. Yörenin Folklorü
         a. Halk Oyunları
         b. Halk Kıyafetleri
         c. Yöresel Yemekler
         ç. El Sanatları
         d. Âdet ve Gelenekler
   c. Turistik Yerlerin Korunması
8. Turizmin Gelişmesini Sağlayan Etkinlikler
   a. Fuar
   b. Sergi
   c. Kutlamalar
   ç. Kongreler
   d. Panayırlar
   e. Festivaller
   f. Şenlikler
   g. Spor Etkinlikleri
   ğ. Kurtuluş Günleri
9. Turizmin Gelişmesi İle İlgili İlkeler
10. Ulaştırmanın Turizmdeki Önemi
11. Ulaştırma Çeşitleri
   a. Demir Yolu Ulaştırmacılığı
   b. Su Yolları Ulaştırmacılığı
   c. Hava Yolları Ulaştırmacılığı
   ç. Kara Yolları Ulaştırmacılığı
12. Turizmde Haberleşme
   a. Telefonla Konuşma
   b. Bilgisayar Sistemi
   c. Telsizle Konuşma
   ç. Diğer Haberleşme Yolları

TURİZM 2

ÖZEL AMAÇLAR

1. Turizm çeşitleri ile ilgili belli başlı sınıflamalar bilgisi
2. Turistin gittiği yere göre turizm çeşitleri ile ilgili belli başlı sınıflamalar bilgisi
3. Turist sayısına göre turizm çeşitleri ile ilgili belli başlı sınıflamalar bilgisi
4. Turistin ekonomik gücüne göre turizm çeşitleri ile ilgili belli başlı sınıflamalar bilgisi
5. Turizmin gerçekleştiği zamana göre turizm çeşitleri ile ilgili belli başlı sınıflamalar bilgisi
6. Ulaşım araçlarına göre turizm çeşitleri ile ilgili belli başlı sınıflamalar bilgisi
7. Turizmin ülke ekonomisindeki yeri ve önemini kavrayabilme
8. Turizm gelirleri bilgisi
9. İç ve dış turizmin ekonomiye etkisini açıklayabilme
10. Turizm harcamalarını artıran faktörleri açıklayabilme
11. Turizm eğitiminin amaçlarını kavrayabilme
12. Türkiye'de turizm eğitimi ile ilgili belli başlı sınıflamalar bilgisi
13. Turizm eğitiminin önemini kavrayabilme
14. Turizmin sosyal çevre üzerindeki etkisinin farkında oluş

KONULAR

1. Turizm Çeşitleri ve Özellikleri
   - a. Turistin Gittiği Yere Göre Turizm Çeşitleri
     1. İç Turizm
     2. Dış Turizm
   - b. Turist Sayısına Göre Turizm Çeşitleri
     1. Kişisel Turizm
     2. Kolektif Turizm
     3. Kitle Turizmi
   - c. Turistin Ekonomik Gücüne Göre Turizm Çeşitleri
     1. Lüks Turizm
     2. Sosyal Turizm
        - a. Halk Turizmi
        - b. Gençlik Turizmi
   - ç. Turizmin Gerçekleştiği Zamana Göre Turizm Çeşitleri
     1. Yaz Turizmi, Kış Turizmi
     2. Sezon İçi Turizm, Sezon Dışı Turizm

d. Ulaşım Araçlarına Göre Turizm Çeşitleri
1. Karavan Turizmi
2. Gemi Turizmi
3. Yat Turizmi
4. Demir Yolu Turizmi
2. Turizmin Türkiye Ekonomisindeki Yeri ve Önemi
3. Turizm Gelirleri
a. İç ve Dış Turizmin Ekonomiye Etkisi
1. Ödemeler Dengesine Etkisi
2. İstihdama Etkisi
3. Ek İhracat Olarak Etkisi
b. Turizm Harcamalarını Artıran Faktörler
4. Turizm Eğitimi
a. Turizm Eğitiminin Amaçları
b. Türkiye'de Turizm Eğitimi ve Önemi
1. Örgün Eğitim
2. Yaygın Eğitim
5. Turizmin Sosyal Çevre Üzerine Etkisi

TURİZM 3

ÖZEL AMAÇLAR

1. Turizm işletmeleri ile ilgili belli başlı sınıflamalar bilgisi
2. Konaklama işletmeleri ile ilgili belli başlı sınıflamalar bilgisi
3. Yeme, içme ve eğlence işletmeleri ile ilgili belli başlı sınıflamalar bilgisi
4. Yan hizmet tesisleri ile ilgili belli başlı sınıflamalar bilgisi
5. Seyahat acenteleri ve tur operatörlüğü ile ilgili belli başlı sınıflamalar bilgisi
6. Seyahat acenteleri ve tur operatörlüğünün önemini kavrayabilme
7. Seyahat acentesi personelini tanıyabilme
8. Seyahat acentesinde çalışan personelin görevleri bilgisi
9. Turizm personeli ile ilgili belli başlı kavramlar bilgisi
10. Turizm personelinin genel niteliklerini kavrayabilme
11. Turizm personeli ile ilgili belli başlı sınıflamalar bilgisi
12. Turizm personelinde bulunması gereken niteliklerin farkında oluş
13. Turizmde reklâm ve propagandanın amaçlarını kavrayabilme
14. Turizmde kullanılan reklâm ve propaganda araçları bilgisi
15. Turizmde reklâm propaganda ve tanıtımın önemini açıklayabilme
16. Turizmle ilgili reklâm ve propaganda faaliyetlerine katılmaya isteklilik
17. Türkiye'deki tanıtım kuruluşları ile ilgili belli başlı sınıflamalar bilgisi
18. Ülkemiz turizmine yönelik tanıtım broşürleri hazırlayabilme
19. Ülkemiz turizmine yönelik tanıtım broşürleri hazırlamaktan zevk alış

KONULAR

A. Turizm İşletmeleri

1. Konaklama İşletmeleri

a. Otel

b. Motel

c. Apart Otel

ç. Tatil Köyü

d. Kamping

e. Hostel

f . Oberj

g. Pansiyon

2. Yeme İçme ve Eğlence İşletmeleri

a. Lokanta

b. Kafeterya

c. Eğlence Yerleri

3. Yan Hizmet Tesisleri

a. Sağlık ve Termal Turizm Tesisleri

b. Plâj Tesisleri

c. Kongre ve Sergi Merkezleri

ç. Turizm Kompleksleri

4. Seyahat Acenteleri ve Tur Operatörlüğü

a. Seyahat Acentesinin Tanımı

b. Seyahat Acentelerinin Grupları

c. Seyahat Acentesi Personeli

1. Seyahat Acentesi Sahibi

2. Seyahat Acentesi Müdürü

3. Turist Rehberi

4. Diğer Personel

ç. İş Yerinin Nitelikleri

B- Turizm Personeli

1. Turizm Personelinin Genel Nitelikleri

2. Turizm Personelinin Gruplandırılması

a. Turizm Polisi ve Zabıtaları

b. Otel Müdürü ve Yardımcıları

c. Resepsiyon Personeli

ç. Yiyecek ve İçecek Servis Personeli

d. Kat Hizmetleri Personeli

e. Mutfak Personeli

f . Halkla İlişkiler Personeli

g. Güvenlik Personeli

ğ. Turist Tercüman Rehberleri

C. Turizmde Reklâm, Propaganda ve Tanıtım

1. Reklâm ve Propaganda

a. Reklâm ve Propagandanın Amaçları

b. Reklâm ve Propaganda Araçları

2. Tanıtım

a. Tanıtım ve Amaçları

b. Tanıtımın Özellikleri

3. Türkiye'de Tanıtım Kuruluşları

a. Turizm Bakanlığı

b. Türk Tanıtma Vakfı (TÜTAV)

c. Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TURSAB)

4. Broşür ve Katalog Hazırlama

TARIM

AÇIKLAMALAR

1. Tarım, bitki ve hayvan yetiştirilmesi, bu faaliyetler sonucunda bitkisel ve hayvansal ürünler üretilmesi ve bu ürünlerin işlenip değerlendirilmesidir.

2. İnsanların beslenmesinde ve büyümesinde kullanılan çeşitli bitkisel ve hayvansal ürünler tarımsal faaliyetler sonucunda elde edilir. Yurdumuzun belli başlı gelir kaynaklarından biri de tarımsal faaliyetleridir. Türkiye tarımı henüz istenilen düzeye çıkamamıştır. İleri Batı Ülkelerine göre birim alandan elde edilen ürünler nitelik ve nicelik bakımından düşüktür. Bu durum karşısında bilerek çalışmak, yeni teknikleri uygulamaya geçirmek daha verimli üretim gerçekleştirmek açısından önem taşımaktadır.

3. Tarım öğretim ve eğitimini daha yaygın hâle getirmek, ileri teknik ve teknolojiyi genç kuşaklara öğretmek ve onları bu konuda uygulamalı çalışmalara yöneltmek amacı ile Tarım dersinin ilköğretim okullarında seçmeli ders olarak okutulması uygun görülmüştür.

4. Bu programla öğrencilerin çevrelerinde yapılmakta olan tarımsal faaliyetleri tanımaları, sevmeleri ve ilgi duymaları, günlük yaşantılarında karşılaşacakları tarım ile ilgili konularda bilgi ve beceri sahibi olmaları amaçlanmaktadır.

5. İlköğretim okulu Seçmeli Tarım Dersi 1-2-3-4-5 öğretim programında yer alan konular seçmeli ders çizelgesine göre 1-5 yıl olarak hazırlanmıştır.

6. Bu ders, 4. sınıftan 8. sınıfa kadar seçmeli olarak haftada 1-2 saat okutulacaktır.

7. Seçmeli Tarım dersi konuları 1-2-3-4-5 programları ayrı ayrı düzenlenmiştir.

Tarım 1: Tarım Çalışmalarımız, Okul Uygulama Bahçesinde Yapılacak İşler, Hayvancılık Bilgisi, Hayvansal Ürünler

Tarım 2: Meyvecilik, Sebzecilik, Arıcılık-İpek Böcekçiliği-Balıkçılık

Tarım 3: Erozyon ve Korunma Yolları, Ağaç Yetiştirme Çalışmaları, Tavukçuluk

Tarım 4: Tarla Tarımı, Bağcılık, Koyun Yetiştiriciliği

Tarım 5: Gıdaları Saklama Yöntemleri, Sığır Yetiştiriciliği

8. Tarım dersini 4. sınıfta seçen öğrenci, Tarım 1 programını alacak, Tarım 2, 3, 4 ve 5'i ileri sınıflarda veya istediği sınıfta sırası ile alabilecektir.

9. Tarım dersi öğretim programının konuları her sınıf için ayrı ayrı düzenlenmiştir. Bu yıllarda ele alınacak konuların hangi ağırlıkta işleneceği bu dersi işleyen öğretmenler tarafından belirlenecek ve plânlanacaktır.

10. Okul uygulama bahçesinde yapılacak tarım çalışmaları, yıl boyunca ele alınacak sürekli bir konu olarak öğretim yılı başında öğrencilerle birlikte plânlanmalı; mevsimler, okulun imkânları ve çevrenin özellikleri dikkate alınarak yürütülmelidir.

11. Öğrencilerin tarım işlerine ilgi duymaları ve bu işlerde bir üretici olarak çalışma alışkanlığı kazanmalarını teşvik için uygun mevsimlerde, aynı okul öğrencileri veya bölgedeki okulların öğrencileri arasında ürün ve hayvan sergileri düzenlenmeli, ayrıca öğrencilerin yetiştirdiği ürün ve hayvanların verim ve kalitelerini değerlendirmek amacıyla zaman zaman yarışmalar yapılmalıdırlar.

12. Okula ait bahçe, tarım alan ve tesislerinin, tatil aylarında da bakım ve korunması için gerekli tedbirler alınmalı, çocukların, velilerin bunlarla ilgileri kesilmemelidir.

13. Çevrede bulunan tarım işlerinden başka, çeşitli uygulamalı tarım işlerine de başlanmalıdır. Okuldaki tarım çalışmalarının çevre için örnek teşkil edecek ve çevreye yenilikler getirecek şekilde düzenlenmesine gayret edilmelidir. (Tavukçuluk, arıcılık, yeni fidanlık kurmak, ağaç yetiştirmek, bağ olmayan yerlerde bağ alanları oluşturmak, sebzecilik vb.)

14. Tarımla ilgili işlerde öğretmenin yalnız kendi bilgi ve becerileri ile yetinmeyerek bu konuda çevrede yetişmiş olan kimselerden yararlanması gerekmektedir. (Özellikle arıcılık, bağ alanları oluşturma, sebzecilik gibi)

15. Havaların uygun gitmediği ve tarım işlerinin yapılamayacağı günlerde Fen Bilgisi ile ilgili ünite çalışmalarına devam edileceği gibi, tarım aletlerinin tanınması, kullanımı ve onarımı, ahır ve kümeslerin temizliği, bahçe bakımı gibi işlerle de uğraşılmalıdır.

16. Tarım çalışmaları evde, tarlada, okulun uygulama bahçesinde, köyde kendi doğal akışı içinde yürütülmeli, çocuklara gerekli bilgiler, üzerlerine aldıkları çalışmalar sırasında kazandırılmalıdır. (Örneğin, öğrenciler okul bahçesinde, kümes ve ahırlarda bakımlarını üstlendikleri bitki ve hayvanlaria uğraştıkları sırada bunların özelliklerini de incelemelidirler.)

17. Meyve ve sebze türlerine ait bahçelerin kurulması, bahçede yapılacak bakım işleri, hastalık ve zararlılar ile mücadele, hasat, ürün sınıflandırma, ambalâj ve pazarlama konuları ele alınmalıdır. (Bölgede yetiştiriciliği ve ekonomik yönden önemi fazla olan sebze ve meyve türlerine ağırlık verilmelidir.)

18. Tarım bilgi ve becerileri, kaynakları tanıma, koruma ve üretim süreci bir bütünlük içinde verilmelidir.

19. Öğrenciler, küçük ve basit tarım aletlerini okulun atölyelerinde yapabilmeli ve kullanabilmelidirler. Mevcut tarım aletleri onarılmalı ve sürekli kullanıma hazır tutulmalıdır.

20. Okulun arazisi yoksa özellikle seracılık üzerinde durulmalıdır.

21. Öğrencilerin, tarım işlerini yalnız haftanın belirli ders ve uygulama saatlerinde üzerinde durulan bir çalışma değil, boş zamanları yararlı ve verimli kılan, dinlendirici bir etkinlik olarak kabul etmelerine olanaklar sağlanmalıdır.

22. Tarım çalışmalarında çevrenin özellikleri, öğrencilerin bedenî kabiliyetleri ile istekleri daima göz önünde tutulmalıdır. Çocuklara tarım faaliyetlerinde bedenî güçlerinin üstünde ağır işler yüklenmemelidir.

23. Bu programdaki konuların hepsinin bütün öğrenciler tarafından tam ve noksansız olarak kavranılması mümkün olamayacağından üniteler bölgelerin özellikleri de dikkate alınarak genişletilebilir veya sınırlandırılabilir.

24. Çevredeki tarım faaliyetleri incelenmeli, bu alanda çalışan kişilerle ilişki kurulmalı, yaptıkları işler ve bu işlerin özellikleri araştırılmalıdır.

25. Öğrencilerin ilgilerine göre bahçe düzenleme, bağ budama, çeşitli sebze, meyve fideleri ve saksıda çiçek yetiştirme, kuş besleme, akvaryum bakımı ve balık yetiştirme gibi işlerde çalıştırılmaları ve yeteneklerinin geliştirilmesi sağlanmalıdır.

26. Tarım Meslek Liseleri ve Ziraat Fakülteleri öğrencilere tanıtılmalı, il ve ilçedeki tarım ve ziraat elemanları ile görüşmeler yapılmalıdır.

27. Hayvancılık konularının hepsinin ele alınarak işlenmesi zorunlu değildir. Öğretmen, çevre ve okul imkânlarını, özelliklerini, öğrenci seviyesini göz önünde bulundurarak gerekli gördüğü ünite ve konuları ele alacaktır.

28. Konuların verilen sıraya göre işlenmesi zorunlu değildir. Bazı ünite ve konuları çıkarılabileceği gibi, olmayan bazı ünite ve konular eklenebilecektir.

29. Dersin konuları işlenirken konu ile ilgili çeşitli resim, kitap, dergi, gazete, broşür gibi kaynaklardan yararlanılacaktır.

30. Konular uygulamalı olarak işlenmelidir.

31. Uygulamalarda, konulara göre grup çalışmalarına yer verilmeli, grupların plânlı çalışmaları sağlanmalıdır.

32. Çevredeki hayvan çeşitleri ve ürünleri, yetiştirme şekilleri araştırılmalı, incelemeli, çalışma ve uygulamalar buralarda yapılmalıdır.

33. Yanlış ve ilkel uygulamaların, yeni ve doğru bilgilerle düzeltilmesine ve bu çalışmaların çevreye yönelik yapılmasına dikkat edilmelidir.

34. Hayvancılık konusunda kazandırılacak bilgi ve becerilerin uygulanabilir olmasına önem verilmelidir.

35. Hayvan yetiştirmede günümüz koşulları ile bağdaşmayan uygulamaların geliştirilmesi yönünde rehberlikte bulunulmalıdır.

36. Her uygulama, çevrede yetiştirilen hayvan türü ve mevcut imkânlar da dikkate alınarak değerlendirilecektir.

37. Bu programa göre hazırlanacak her bir ders kitabının forma sayısı A_4 ebadında 3-6; B_5 ebadında 6-9 forma olacaktır.

GENEL AMAÇLAR

1. Hayal gücünü ve yaratıcılığını Tarım dersi etkinliklerinde uygulayabilme
2. Tarımsal çalışmalarda becerilerini geliştirebilme
3. Tarımla ilgili etkinliklerde ilgi ve yeteneklerinin farkında oluş
4. Yetişme ortamlarına uygun bitki yetiştirebilme
5. Tarım dersi etkinlikleri ile iş birliği ve yardımlaşma duygusu geliştirebilme
6. Tarım etkinliklerinde araç ve gereçleri verimli kullanabilme
7. Çevresindeki tarımı etkileyen doğal faktörleri kavrayabilme
8. Tarım dersi etkinliklerinde kendine güven duyuş
9. Erozyon nedenlerini ve korunma yollarını kavrayabilme
10. Erozyonla mücadeleye istekli oluş
11. Yöresinde yetiştirilen bitkilerin yetişme şartlarını kavrayabilme

12. Tarımda gübrenin etkilerini gözleyebilme

13. Tarımda sulama yöntemlerini etkinliklere uygulayabilme

14. Meyveciliğin Türk ekonomisine katkılarını kavrayabilme

15. Meyvecilikle ilgili ilkeleri meyveciliğe yönelik sorunların çözümünde kullanabilme

16. Sebzeciliğin Türk ekonomisine katkılarını kavrayabilme

17. Sebzecilikte yetiştirme ve bakım ile ilgili ilkeleri tarım etkinliklerinde uygulayabilme

18. Sebzecilikle ilgili ilkeleri sebzeciliğe yönelik sorunların çözümünde kullanabilme

19. Ağaç yetiştirmenin yurdumuz için önemini kavrayabilme

20. Ormanın insanların yaşamındaki öneminin farkında oluş

21. Gıdaların saklanması ile ilgili yöntemleri etkinliklerde uygulayabilme

22. Tarımın aile ve ülke kalkınmasındaki önemini takdir ediş

23. Hayvancılığı etkileyen doğal faktörleri kavrayabilme

24. Hayvansal ürünleri değerlendirme yollarını kavrayabilme

25. Arıcılığın ülke ekonomisine katkılarını kavrayabilme

26. Arıcılıkla ilgili ilkeleri arıcılığa yönelik sorunların çözümünde kullanabilme

27. İpek böcekçiliğinin ülke ekonomisine katkılarını kavrayabilme

28. İpek böcekçiliği ile ilgili ilkeleri ipek böcekçiliğine yönelik sorunların çözümünde kullanabilme

29. Balıkçılığın ülke ekonomisine katkılarını kavrayabilme

30. Tavukçuluğun ülke ekonomisine katkılarını kavrayabilme

31. Tavukçulukla ilgili ilkeleri tavukçuluğa yönelik sorunların çözümünde kullanabilme

32. Kümes hayvanları yetiştirebilme

33. Koyunculuğun ülke ekonomisine katkılarını kavrayabilme

34. Koyun yetiştirme ile ilgili ilkeleri yetiştirmeye yönelik sorunların çözümünde kullanabilme

35. Küçük baş hayvan yetiştirebilme

TARIM 1

ÖZEL AMAÇLAR

1. "Tarım Çalışmalarımız" konusunda geçen kavramların anlam bilgisi

2. Tarımın aile ve ülke ekonomisi açısından önemini kavrayabilme

3. Toprak çeşitlerini tanıyabilme

4. Bitki çeşitlerini tanıyabilme

5. Bitki çeşitlerinin özelliklerini kavrayabilme

6. Tarıma elverişli olan toprak çeşitlerini tanıyabilme
7. Toprağın beslenme gücünü artırma yöntemleri bilgisi
8. İklimin tarıma etkisini kavrayabilme
9. İklim şartlarına uygun olarak yörede yetişen bitki çeşitlerini tanıyabilme
10. Okul uygulama bahçesini hazırlayabilme
11. Toprağı ekime hazır hâle getirebilme
12. Tarımda kullanılan alet ve makineleri tanıyabilme
13. "Hayvancılık Bilgisi" konusunda geçen kavramların anlam bilgisi
14. Bölgelere göre yetiştirilen hayvan türlerini tanıyabilme
15. Çiftlik hayvanları ile ilgili sınıflamalar bilgisi
16. Hayvan türlerine göre barınaklarını tanıyabilme
17. Yörede yetiştirilen hayvanların yaşam koşullarını yerinde inceleyebilme
18. Hayvanları yararlarına göre sınıflandırabilme
19. Tarımla hayvancılık arasındaki ilişkiyi kavrayabilme
20. Yörede elde edilen hayvansal ürünler bilgisi
21. Bölgemizde elde edilen hayvansal ürünlerin kullanım alanlarını kavrayabilme

KONULAR

A. TARIM ÇALIŞMALARIMIZ
1. Tarımın Tanımı
2. Tarımın Aile ve Ülke Açısından Önemi
3. Toprak ve Çeşitleri
   a. Killi Toprak
   b. Humuslu Toprak
   c. Kumlu Toprak
   ç. Kireçli Toprak
   d. Tarıma Elverişli Topraklar
4. Bitki Çeşitleri
   a. Tahıllar
   b. Baklagiller
   c. Endüstri Bitkilerimiz
   ç. Yağlı Tohum Bitkileri (Ayçiçeği, Yer Fıstığı, Soya, Susam)
   d. Yem Bitkileri
5. Bitki Yetiştirilmesine Etki Eden Faktörler
   a. Toprağımız Hangi Bitkilerin Yetiştirilmesine Elverişlidir? (Toprak Tahlili)
   b. Toprağın Beslenme Gücünü Artırmak (Gübre Vermeden Değişik Yöntemlerden Yararlanma)
   c. İklimin Tarıma Etkisi
   ç. İklimin Yöremizdeki Bitki Çeşitlerine Etkisi
   d. Yöremizde En Fazla Yetişen Bitki Çeşitleri

6. Tarım Alet ve Makineleri
   a. Toprağı İşleyen Aletler
   b. Ekim Alet ve Makineleri
   c. Bakım Alet ve Makineleri
   ç. Tarımsal Mücadele Alet ve Makineleri
   d. Hasat-Harman Alet ve Makineleri
   e. Ürün Taşımada Kullanlan Araçlar

B. OKUL UYGULAMA BAHÇESİNDE YAPILACAK İŞLER
   1. Bahçenin Temizliği
   2. Bahçe Duvarlarının Tamiri
   3. Uygulama Bahçesinin Parsellere Ayrılması
   4. Bahçenin Bellenmesi
   5. Toprağın Sürülmesi ve Düzgün Hâle Getirilmesi
   6. Toprağın Gübrelenmesi
   7. Uygulama Bahçesinin Toprak Sulama Yöntemleri
   8. Bahçeye Dikilecek Tohum ve Fidanların Temini
   9. Anız Bozma
   10. Nadasa Bırakma

C. HAYVANCILIK BİLGİSİ
   1. Hayvancılığın Tanımı ve Önemi
   2. Bölgelere Göre Yetiştirilen Hayvan Türleri
   3. Çiftlik Hayvanlarını Tanıyalım
      a. Büyükbaş Hayvanlar
      b. Küçükbaş Hayvanlar
      c. Kümes Hayvanları
   4. Hayvan Barınakları
      a. Ahırlar
      b. Ağıllar
      c. Kümesler
      ç. Kafesler
   5. Hayvanlardan Faydalanma Yolları
      a. Etinden Faydalandığımız Hayvanlar
      b. Sütünden Faydalandığımız Hayvanlar
      c. Derisinden Faydalandığımız Hayvanlar
      ç. Gücünden Faydalandığımız Hayvanlar
      d. Arkadaşlığından Faydalandığımız Hayvanlar

Ç. HAYVANSAL ÜRÜNLER
   1. Tarımla Hayvancılık Arasındaki İlişki
   2. İlimizde Elde Edilen Hayvansal Ürünler
   3. Bölgemizde Elde Edilen Hayvansal Ürünler

TARIM 2

ÖZEL AMAÇLAR

1. "Meyvecilik" konusunda geçen kavramların anlam bilgisi
2. Çevremizde yetiştirilen meyveleri sınıflandırabilme
3. Meyve çeşitlerinin insan beslenmesindeki önemini kavrayabilme
4. Meyve çeşitlerinin yurt ekonomisindeki yerini kavrayabilme
5. Meyve bahçesi kurma ile ilgili ilkeler bilgisi
6. Meyve bahçesi hazırlayabilme
7. Meyve fidanlarının yetiştirilmesi ile ilgili ilkeler bilgisi
8. Aşılamada yöntem bilgisi
9. Meyve fidanlarının dikiliş yöntemleri bilgisi
10. Meyve yetiştirme ile ilgili ilkeleri tarım etkinliklerinde uygulayabilme
11. Meyve fidanlarını sökebilme
12. Olgunlaşan meyvelerin hasatını yapabilme
13. "Sebzecilik" konusunda geçen kavramların anlam bilgisi
14. Çevremizde yetişen sebze çeşitlerini tanıyabilme
15. Sebze çeşitlerinin insan beslenmesindeki önemini kavrayabilme
16. Sebze çeşitlerinin yurt ekonomisindeki yerini kavrayabilme
17. Sebze bahçesi kurma ile ilgili ilkeler bilgisi
18. Sebze yetiştirme ile ilgili ilkeler bilgisi
19. Sebzecilikte üretme şekilleri bilgisi
20. Sebzecilikte tohumun önemini kavrayabilme
21. Sebzecilikte gübrenin önemini kavrayabilme
22. Sebzecilikte su ve sulamanın önemini kavrayabilme
23. Sebze yetiştirme ile ilgili ilkeleri tarım etkinliklerinde uygulayabilme
24. Sebzecilikte turfandacılığın önemini kavrayabilme
25. Tarımla ilgili çalışmalardan zevk alış
26. "Arıcılık-İpek Böcekçiliği-Balıkçılık" konusunda geçen kavramların anlam bilgisi
27. Arıcılığın yurt ekonomisindeki önemini kavrayabilme
28. Arı ailesinin görevlerini kavrayabilme
29. Arıcılıkla ilgili araç ve gereçler bilgisi
30. Arıcılıkla ilgili ilkeler bilgisi
31. Arı kovanlarının bakımını yapabilme

32. Arıların ilkbahar bakımlarını yapabilme
33. Arıcılıkta oğul mevsimi çalışmalarını yapabilme
34. Arıcılıkta bal mevsimi
35. Arıların sonbahar ve kış bakımlarını yapabilme
36. Ana arı kazandırma yöntemleri bilgisi
37. Arı hastalıklarını tanıyabilme
38. Arı zararlıları ile mücadele yollarını kavrayabilme
39. İpek böcekçiliğinin yurt ekonomisi için önemini kavrayabilme
40. Uygulamalı ipek böcekçiliği araç-gereçleri bilgisi
41. İpek böceği üretme ile ilgili yöntemler bilgisi
42. İpek böceği beslenecek odaların hazırlanması ile ilgili kurallar bilgisi
43. İpek böceğinin bakımı ile ilgili kurallar bilgisi
44. İpek böceğinin bakımını kavrayabilme
45. İpek böceğinin beslenme şekilleri bilgisi
46. İpek böceği hastalıklarını tanıyabilme
47. İpek böceği zararlıları ile mücadele yollarını kavrayabilme
48. Balıkçılığın beslenmemizdeki yerini kavrayabilme
49. Balıkçılığın yurt ekonomisindeki önemini kavrayabilme
50. Deniz balıkçılığını kavrayabilme
51. Tatlı su balıkçılığını tanıyabilme
52. Tarla balıkçılığını tanıyabilme
53. Sularımızdaki balık çeşitlerini ayırt edebilme
54. Balıkların gelişmesine ve çoğalmasına etki eden faktörleri kavrayabilme
55. Balık avlama ile ilgili yöntemler bilgisi
56. Balık avlamada kullanılan araç-gereçler bilgisi
57. Balık avcılığı araç-gereçlerini doğru kullanabilme
58. Balık avlayabilme
59. Balıkların baklanması ile ilgili yöntemler bilgisi
60. Yurdumuzdaki balıkçılığı geliştirme yollarını kavrayabilme
61. Balık ürünlerini değerlendirme yollarını kavrayabilme
62. Balık hastalıklarını tanıyabilme
63. Hayvancılıkla ilgili çalışmalardan zevk alış

KONULAR

A. MEYVECİLİK

1. Meyve Çeşitlerinin Tanıtılması, Ekonomik Önemi ve İnsan Beslenmesindeki Yeri
2. Meyve Bahçesi Kurulmadan Önce Göz Önüne Alınacak Faktörler
3. Meyve Fidanlarının Yetiştirilmesi
   a. Aşılama ve Aşı Çeşitleri
   b. Fidanların Bakımı ve Sökülmesi
4. Meyve Fidanlarının Dikim Şekilleri
5. Meyve Bahçelerinde Bakım İşleri (budama, toprak işleme, sulama, gübreleme, hastalık ve zararlılarla mücadele)
6. Meyvelerde Olgunluk, Hasat ve Pazarlama

B. SEBZECİLİK

1. Sebze Çeşitlerinin Tanıtılması, Ekonomik Önemi ve İnsan Beslenmesindeki Yeri
2. Sebze Bahçesi Kurulmadan Önce Göz Önüne Alınacak Faktörler
3. Sebze Bahçelerinde Toprak Hazırlığı ve Gübreleme
4. Sebzecilikte Üretme Şekilleri
5. Sebzecilikte Tohum ve Önemi
6. Sebze Fideleri, Yetiştirilmesi, Şaşırtılması ve Yerlerine Dikilmesi
7. Sebzecilikte Su ve Sulama
8. Sebzecilikte Turfandacılık ve Turfandacılık Tesisleri

C. ARICILIK-İPEK BÖCEKÇİLİĞİ-BALIKÇILIK

1. ARICILIK
   a. Arıcılığın Tanımı
   b. Arıcılığın Yurt Ekonomisine Katkıları
   c. Arı Ailesinin Tanıtılması ve Görevleri
      1. Ana Arı
      2. İşçi Arı
      3. Erkek Arı
   ç. Arı Kovanları
   d. Arıcılıkta Kullanılan Araç-Gereçler
      1. Ana Arı Izgarası
      2. Kovan Açma El Demiri
      3. Arıcı Fırçası
      4. Maske
      5. Eldiven
      6. Arıcı Körüğü
      7. Oğul Torbası
      8. Arıcı Bıçağı

9. Ana Arı Kafesi
10. Arıcı Tarağı
11. Arıcı Mahmuzu
12. Galvanizli İnce Çerçeve Teli
13. Yapay Petek
14. Şurup Yapımında Kullanılacak Gereçler

e. Arıların İlkbahar Bakımı
1. Kovanın Açılması
2. Kovanın Dış Muayenesi
3. Kovanın İç Muayenesi
4. Şeker Şurubunun Hazırlanması
5. Polen Temini

f. Oğul Mevsimi Çalışmaları - Oğul Zamanı
1. Doğal Oğul
2. Yapay Oğul
3. İlkel Kovanlardan Fennî Kovanlara
4. Arı Aktarılması

g. Bal Mevsimi Çalışmaları
1. Büyük Hasat Mevsimi
2. Yağmacılık ve Korunma Tedbirleri
3. Göçer Arıcılık

h. Arılarda Sonbahar ve Kış Mevsimi Bakımı

i . Ana Arı Kazandırma Şekilleri

j . Arı Hastalıkları ve Zararlıları

2. İPEK BÖCEKÇİLİĞİ

a. İpek Böcekçiliğinin Tanımı

b. İpek Böcekçiliğinin Ekonomik Önemi

c. Uygulamalı İpek Böcekçiliği İçin Gerekli Araç-Gereçler
1. Böcekhane
2. Kerevetler
3. Yem Hazırlama Tahtası
4. Askılar

ç. İpek Böceği Tohumu Temini

d. İpek Böceği Tohumlarının Fışkırtılması

e. İpek Böceği Beslenecek Odaların Hazırlanması ve Temizlenmesi

f. İpek Böceklerinin Bakımı
1. İpek Böceklerinin Beslenmesinde Yem Hazırlama
2. İpek Böceği Odalarının Isıtılması
3. Yatak Değiştirme ve Böcek Seyreltme

4. Askı Dikme
   - Askılarda Aranan Özellikler
   - Böceklerin Koza Örmeleri
5. Kozaların Askılardan Çekilmesi
6. Kozaların Boğulması
   - Kozaları Sıcak Buharla Boğma
   - Kuru Hava İle Yaş Kozaları Boğma
   - Köylü Şartlarında Buharla Koza Boğma

g. İpek Böceği Besleme Şekilleri
   1. Yerde Böcek Besleme
   2. Kerevetler Üzerinde Böcek Besleme
   3. Köy Şartlarında Böcek Besleme

h. İpek Böceği Hastalıkları
   1. Kireç Hastalığı
   2. Baygınlık Hastalığı
   3. Karataban Hastalığı
   4. Sütleme Hastalığı

ı. İpek Böceği Zararlıları
   1. Sinekler
   2. Koza Güveleri
   3. Fareler, Kuşlar ve Karıncalar

i. Hastalık ve Zararlılara Karşı Alınacak Tedbirler

3. BALIKÇILIK

a. Balıkçılığın Beslenmemizdeki Yeri

b. Balıkçılığın Yurt Ekonomisindeki Yeri ve Önemi

c. Deniz Balıkçılığı
   1. Denizlerde Yaşayan Balık Çeşitleri
      - Yerli Balıklar (Tekir, Levrek, Barbunya, İzmarit, Karagöz, İskorpit, Kaya Balığı)
      - Geçici Balıklar (Sardalya, Hamsi, Orkinos, Kılıç, Uskumru, Torik, Palamut, İstavrit, Kolyos, Lüfer)
      - Gezici Balıklar (Mersin, Yılan Balığı, Levrek, Kaya Balığı)

ç. Tatlı Su Balıkçılığı
   1. Tatlı Su Balıkçılığının Yapıldığı Göller (Manyas, Eber, Akşehir, Ulubat, Seydişehir, Beyşehir, Bafra, Amik)
   2. Tatlı Su Balığı Çeşitleri (Yayın, İnci Balığı, Ala Balık, Tatlı Su Levreği, Yeşil Sazan, Kızıl Kanat, Tatlı Su Kefali, Uzun Levrek)

d. Tarla Balıkçılığı

e. Balıkların Gelişmesine ve Çoğalmasına Etki Eden Faktörler
   1. Isı
   2. Işık
   3. Akıntılar
   4. Yiyecek

f. Balık Avlama Metotları
1. Olta ile
2. Ağ ile
3. Trol ile
4. Zıpkın ile
g. Avlanmada Kullanılan Araç-Gereçler
1. Dalyan
2. Gırgır Ağı
3. Iğrıp Ağı
4. Sade Ağlar
5. Serpme
6. Örme Sepetler
7. İskorçila Ağı
8. Alamana Ağı
9. Doğal ve Yapay Yemler
10. Olta
11. Olta İğnesi
12. Özel Çizme
13. Kamışlı Olta ve Olta Makarası
h. Amatör Balıkçılık
ı. Balıkların Saklanması
1. Balık Saklama Tesisleri
- Balıkhaneler
- Soğuk Hava Depoları
- Buz Fabrikaları
- Çabuk Dondurma Tesisleri
2. Balık Saklama Şekilleri ve Ambalâjlama
- Konserve
- Salamura
- Tuzlama
- Çiroz
- Tütsüleme
i. Yurdumuzdaki Balıkçılığı Geliştirmek İçin Neler Yapabiliriz?
1. Avlanma Zamanı ve Tekniklerini Bilme
2. Depolama, Taşıma ve Pazarlama Olanaklarının Geliştirilmesi
3. Su Kirlenmelerinin Önlenmesi
4. Balıkçılık Okulları ve Kursları Açılması
j. Balık Ürünlerinin Değerlendirilmesi
1. Beslenme
2. Gübre, İlâç, Yem, Kozmetik Sanayii
k. Balık Hastalıkları ve Belirtileri

TARIM 3

ÖZEL AMAÇLAR

1. "Erozyon ve Korunma Yolları" konusunda geçen kavramların anlam bilgisi
2. Erozyon çeşitleri bilgisi
3. Erozyonun ülkeye olan zararlarını kavrayabilme
4. Erozyonun nedenlerini kavrayabilme
5. Erozyona karşı alınabilecek önlemler bilgisi
6. Erozyonun önlenmesinde eğitimin önemini kavrayabilme
7. Erozyonun önlenmesinde yasal önlemlerin önemini kavrayabilme
8. Erozyonun önlenmesindeki sorumlulukların farkında oluş
9. Erozyonu önleme çalışmalarına katılmaya gönüllü oluş
10. "Ağaç Yetiştirme Çalışmaları" konusunda geçen kavramların anlam bilgisi
11. Yaşadığımız bölgede yetişen ağaç çeşitlerini tanıyabilme
12. Çevreyi ağaçlandırmanın önemini kavrayabilme
13. Çevredeki ağaçlık ve ormanlık bölgeleri korumaya istekli oluş
14. Fidan dikimi ve ağaçlandırma ile ilgili ilkeler bilgisi
15. Fidan dikimi ve ağaçlandırma ile ilgili ilkeleri ağaç dikme etkinliklerinde uygulayabilme
16. "Tavukçuluk" konusunda geçen kavramların anlam bilgisi
17. Tavukçuluğun ülke ekonomisindeki önemini kavrayabilme
18. Önemli yerli ve kültür tavuk ırklarını tanıyabilme
19. Tavukçulukta kullanılan araç-gereçler bilgisi
20. Tavukçulukta kullanılan araç-gereçlerin bakımını yapabilme
21. Tavuk kümeslerini tiplerine göre sınıflandırabilme
22. Kümes için uygun yer seçebilme
23. Uygun kümes tipini kullanabilme
24. Kümes temizliğinin önemini kavrayabilme
25. Tavuklarda damızlık seçimi ile ilgili kurallar bilgisi
26. Damızlık tavuk seçebilme
27. Damızlık yumurta seçimi ile ilgili yöntem bilgisi
28. Tavuk üretimi ile ilgili ilkeler bilgisi
29. Tavuk üretimi ile ilgili ilkeleri üretme etkinliklerinde uygulayabilme

30. Tavuk besleme ile ilgili ilkeler bilgisi
31. Tavuk besleyebilme
32. Tavuk bakımı ile ilgili ilkeler bilgisi
33. Tavukların bakımını yapabilme
34. Tavuk hastalıklarını tanıyabilme
35. Tavuk hastalıkları ile ilgili mücadele yollarını kavrayabilme
36. Tavuk ürünlerini değerlendirme yollarını kavrayabilme
37. Tavuk ürünlerini değerlendirebilme

KONULAR

A. EROZYON VE KORUNMA YOLLARI
1. Erozyon ve Çeşitleri
2. Erozyonun Nedenleri
   a. Doğal Nedenler
   b. İnsana Bağlı Nedenler
3. Erozyonun Sonuçları
   a. Erozyonun Doğadaki Sonuçları
   b. Erozyonun Toplumsal Sonuçları
4. Türkiye'de Erozyon
5. Erozyonun Önlenmesi
   - Teraslama Yapmak
   - Ağaçlandırma
   - Eğiklik Yönüne Dik Sürmek
   - Doğal Bitki Örtüsünü Korumak
   - Şerit Şeklinde Ekim
   - Nöbetleşe Bitki Ekimi
   - Örtü Bitkilerini Yetiştirmek
6. Erozyonu Önlemede Eğitimin Yeri ve Önemi
7. Erozyonu Önlemede Yasal Önlemlerin Alınmasının Önemi
8. Erozyonu Önlemede Sorumluluklar
   a. Bireysel Sorumluluklar
   b. Demokratik Kitle Örgütlerinin Sorumlulukları

B. AĞAÇ YETİŞTİRME ÇALIŞMALARI
1. Yaşadığımız Yerde Yetişen Ağaç Çeşitleri
2. Ağaçlık ve Ormanlık Bölgelerin Çevremize Faydaları
3. Çevremizdeki Ağaçlık ve Ormanlık Bölgelerin Korunması

4. Çevremizi Ağaçlandırma
   a. Fidan Nereye ve Nasıl Dikilir?
   b. Fidan Çukurlarının Hazırlanması
   c. Fidan Dikme Mevsimleri
   ç. Ağaçların Bakımı, Ağaç Zararlıları İle Savaş

C. TAVUKÇULUK
1. Tavukçuluğun Önemi
   a. Beslenme Yönünden
   b. Kısa Sürede Gelir Getirmesi Yönünden
   c. Büyük Arazilere İhtiyaç Göstermeyen, Verimsiz Topraklarda Yapılması Yönünden
2. Tavukçuluğun Yurt Ekonomisindeki Önemi
3. Tavukçulukta Kullanılan Araç-Gereçler ve Bunların Temizliği
   a. Folluk
   b. Tünek
   c. Yemlik
   ç. Suluk
   d. Altlık
   e. Tavuk Yakalama Aleti
   f . Tavuk ve Gaga Kesme Aleti
   g. Yumurta Ayırma Makinesi
4. Kümes Tipleri
   a. Yetiştirme Tiplerine Göre
      - Yumurta, Tavuk Kümesleri
      - Piliç Büyütme Kümesleri
   b. Yapılış Tipine Göre
      - Açık Kümesler (Pencereli Kümesler)
      - Kapalı Kümesler (Penceresiz Kümesler)
   c. Kümeslerde Temizliğin, Havalandırmanın, Sıcaklığın Önemi
   ç. Kümes Yerinin Seçimi
5. Önemli Yerli ve Kültür Tavuk Irkları
   a. Yerli Tavuk Irkları
      - Denizli Tavuk Irkı
      - Gerze Tavuk Irkı
   b. Kültür Irkları
      - Yumurta Irkları (Legorn, Minorka)
      - Et Irkları (Brohme, Koşin, Dorking)
      - Kombine Irkları (Kırmızı Rodaylon, Nüvhemşin)
6. Tavuklarda Damızlık Seçimi
7. Damızlık Yumurta Seçimi

8. Üretme Şekilleri ve Üretmede Dikkat Edilecek Hususlar
   a. Doğal Kuluçka
   b. Yapay Kuluçka (Kuluçka Makineleri)
   c. Civciv Seçiminde Dikkat Edilecek Hususlar
   ç. Doğal ve Yapay Kuluçkada Kuluçka Süresince Yapılacak Çalışmalar
9. Beslenme
   a. Civciv ve Piliçlerin Beslenmesi
   b. Tavukların Beslenmesi
10. Bakım
   a. Civciv ve Piliçlerin Bakımı
   b. Tavukların Bakımı
11. Tavuk Hastalıkları ve Korunma Yöntemleri
   a. Tavuk Hastalıklarının Sebepleri
   b. Önemli Tavuk Hastalıkları
      - Kronik Solunum Yolları Hastalığı
      - Beyaz İshal
      - Kanlı İshal
      - Yalancı Veba
      - Konibalizm
      - Tavuk Tifosu
      - Parazitler (Bağırsak parazitleri, dış parazitler, bit, kene, pire, uyuz böceği, tahta kurusu, fare)
12. Tavuk Ürünlerinin Değerlendirilmesi
   a. Tavuk Etinin Değerlendirilmesi
   b. Tavuk Yumurtasının Değerlendirilmesi
   c. Tavuk Tüy ve Kemiklerinin Değerlendirilmesi
   ç. Tavuk Gübresinin Değerlendirilmesi

TARIM 4

ÖZEL AMAÇLAR

1. "Tarla Tarımı" konusunda geçen kavramların anlam bilgisi

2. Buğdaygillerin yetiştirilmesi ile ilgili yöntemler bilgisi

3. Buğdaygillerin yetiştirilmesi ile ilgili yöntemleri yetiştirme etkinliklerinde uygulayabilme

4. Yemeklik baklagillerin yetiştirilmesiyle ilgili yöntemler bilgisi

5. Yemeklik baklagillerin yetiştirilmesi ile ilgili yöntemleri yetiştirme etkinliklerinde uygulayabilme

6. Ticaret ve endüstri bitkilerinin yetiştirilmesi ile ilgili yöntemler bilgisi

7. Ticaret ve endüstri bitkilerinin yetiştirilmesi ile ilgili yöntemleri yetiştirme etkinliklerinde uygulayabilme

8. Baklagil yem bitkilerinin yetiştirilmesi ile ilgili yöntemler bilgisi

9. Baklagil yem bitkilerinin yetiştirilmesi ile ilgili yöntemleri yetiştirme etkinliklerinde uygulayabilme

10. "Bağcılık" konusunda geçen kavramların anlam bilgisi

11. Bağcılığın ekonomimizdeki yerini kavrayabilme

12. Üzümün insan beslenmesindeki önemini kavrayabilme

13. Asma yetiştirme ile ilgili yöntemler bilgisi

14 Yurdumuzdaki bağcılık ve bağ bölgelerini tanıyabilme

15. Bağ yapılacak yerin seçimini yapabilme

16. Bölgeye uygun asma çeşitlerinin özelliklerini kavrayabilme

17. Bağ yapılacak yeri dikime hazırlayabilme

18. Asma üretimi ile ilgili ilkeler bilgisi

19. Asma fidanlarını (çubuklarını) dikebilme

20. Bağ bakımı ile ilgili yöntemler bilgisi

21. Bağ bakımı ile ilgili yöntemleri bakım etkinliklerinde uygulayabilme

22. Olgunlaşan üzümün hasadını yapabilme

23. "Koyun yetiştiriciliği" konusunda geçen kavramların anlam bilgisi

24. Koyun yetiştiriciliğinin ülke ekonomisindeki önemini kavrayabilme

25. Koyunları ırklarına göre sınıflandırabilme

26. Koyunların üretilmesi ile ilgili ilkeler bilgisi

27. Koyunların üretilmesi ile ilgili ilkeleri kavrayabilme

28. Koyunların beslenmesi ile ilgili ilkeler bilgisi

29. Koyunların beslenmesi ile ilgili ilkeleri etkinliklerde uygulayabilme

30. Koyunların bakımı ile ilgili ilkeler bilgisi

31. Koyunların bakımı ile ilgili ilkeleri etkinliklerde uygulayabilme

32. Koyunların sağımı ile ilgili yöntemler bilgisi

33. Koyunları sağabilme

34. Koyunların kırkım işleri ile ilgili yöntemler bilgisi

35. Yapağı ile ilgili sınıflamalar bilgisi

36. Koyun hastalıklarını tanıyabilme

37. Koyun hastalıkları ile mücadele yollarını kavrayabilme

KONULAR

A. TARLA TARIMI

1. Tarla Tarımının Tanımı
2. Tahılların Yetiştirilmesi
   a. Buğday
   b. Arpa
   c. Yulaf
   ç. Mısır
3. Yemeklik Baklagillerin Yetiştirilmesi
   a. Nohut
   b. Mercimek
   c. Fasulye
4. Endüstri Bitkileri
   a. Şeker Pancarı
   b. Patates
   c. Ayçiçeği
   ç. Soya Fasulyesi
   d. Tütün
   e. Pamuk
5. Baklagil Yem Bitkilerinin Yetiştirilmesi
   a. Yonca
   b. Fiğ
   c. Korunga
   ç. Diğer Baklagil Yem Bitkileri

B. BAĞCILIK

1. Bağcılığın Tanımı
2. Bağcılığın Ekonomimizdeki Yeri ve Üzümün İnsan Beslenmesindeki Önemi
3. Bağcılık Yapmak İçin Gerekli İklim ve Toprak Koşulları
4. Yurdumuzda Bağcılık ve Bağ Bölgeleri
5. Bağ Yapılmadan Önce Göz Önünde Tutulacak Faktörler ve Bölgemize Uygun Çeşitlerin Seçimi
6. Bağ Yapılacak Yerin Dikime Hazırlanması
7. Asma Üretim Şekilleri ve Fidanların (Çubukların) Yetiştirilmesi
8. Asma Fidanlarının (Çubukların) Dikimi ve Dikim Şekilleri
9. Bağda Bakım İşleri
10. Üzümlerde Olgunluk, Hasat, Ambalâj ve Pazarlama

C. KOYUN YETİŞTİRİCİLİĞİ

1. Koyun Yetiştiriciliğinin Önemi
2. Koyun Irkları
   a. Yerli Irklar
      - Karaman Koyunları
      - Dağlıç Koyunları
      - Kıvırcık Koyunları
      - Karayaka Koyunları
      - İvesi Koyunları
      - Sakız Koyunları
   b. Yabancı Koyun Irkları
      - Merinos Koyunları
      - Ost-Friz Koyunları
3. Koyun Yetiştirme
   a. Damızlık Çağı ve Seçimi
   b. Kızgınlık ve Koç Katımı
   c. Koyunlarda Gebelik ve Kuzulama
4. Koyunların Beslenmesi ve Bakımı
   a. Koyunların Yemlenmesi
   b. Kuzuların Beslenmesi, Bakımı, Büyütülmesi
   c. Koyun Ağılları
   ç. Numaralama
   d. Sağım Usulleri, Temiz ve Bol Süt Elde Edilmesi
   e. Koyunlarda Kırkım İşleri
   f. Yapağı ve Yapağının Sınıflandırılması, Korunması
   g. Yün İle Yapağının Farkları
      - Yünün Temizlenmesi
      - Taranması
      - Bükülmesi
      - Boyanması
      - Çeşitli Amaçlar İçin Kullanılması
5. Koyun Hastalıkları
   a. Dalak Hastalığı
   b. Çiçek Hastalığı
   c. Kuduz Hastalığı
   ç. Yavru Atma Hastalığı
   d. Kelebek Hastalığı
   e. Kıl Kurdu Hastalığı
   f. Uyuz Hastalığı
   g. Dış Parazitler (Kene, bit, sinek vb.)

TARIM 5

ÖZEL AMAÇLAR

1. "Gıdaları Saklama Yöntemleri" konusunda geçen kavramların anlam bilgisi
2. Gıdaların saklanması ile ilgili sınıflamalar bilgisi
3. Gıdaların saklanması ile ilgili yöntemler bilgisi
4. Konserve yapımı ile ilgili ilkeler bilgisi
5. Konserve yapımı ile ilgili ilkeleri etkinliklerde uygulayabilme
6. Şıra ve koyulaştırma yapımı ile ilgili ilkeler bilgisi
7. Şıra ve koyulaştırma yapımı ile ilgili ilkeleri etkinliklerde uygulayabilme
8. Salamura yapımı ile ilgili ilkeler bilgisi
9. Salamura yapımı ile ilgili ilkeleri etkinliklerde uygulayabilme
10. Gıdaları bilinçli tüketmeyi alışkanlık hâline getiriş
11. "Sığır Yetiştiriciliği" konusunda geçen kavramların anlam bilgisi
12. Sığır yetiştiriciliğinin ülke ekonomisindeki önemini kavrayabilme
13. Sığır yetiştiriciliğinin aile ekonomisine katkısının farkında oluş
14. Sığır ırkları ile ilgili sınıflamalar bilgisi
15. Yerli sığır ırkı ile yabancı sığır ırklarını ayırt edebilme
16. Sığırların üretimi ile ilgili ilkeler bilgisi
17. Sığırların beslenmesi ile ilgili ilkeler bilgisi
18. Sığırların bakımı ile ilgili ilkeler bilgisi
19. Sığırların bakımı ile ilgili ilkeleri etkinliklerde uygulayabilme
20. Belli başlı sığır hastalıklarını tanıyabilme

KONULAR

A. GIDALARI SAKLAMA YÖNTEMLERİ
   1. Gıda Maddelerinin Saklanması Hakkında Genel Bilgi
      a. Kurutarak Saklama
      b. Soğukta Saklama
      c. Tuzlayarak Saklama
      ç. Şekerleyerek Saklama
      d. Isıtılarak (Pişirme) Saklama
   2. Konservecilik
      a. Çeşitli Sebzelerden Konserve Yapılışı Hakkında Genel Bilgi
      b. Çeşitli Meyve Konservelerinin Yapılması
   3. Şıracılık ve Koyulaştırma
      a. Şeftali, Vişne, Kayısı ve Domates Şırası Yapımı
      b. Pekmez Yapımı

4. Salça ve Zeytin Salamurası
   a. Domates Salçası
   b. Biber Salçası
   c. Salamura Zeytin
   ç. Yeşil Zeytin

B. SIĞIR YETİŞTİRİCİLİĞİ

1. Sığır Yetiştiriciliğinin Önemi ve Yurdumuzdaki Durumu
2. Sığır Irkları
   a. Kültür Irkları
      - Sütçü Irkları (Jersoy, Gürnsey, Siyah-Beyaz, Alaca, Hollanda Sığırı)
      - Kombine Verimli Irklar (Montofon Sığırları, Alman Kırmızı Sığırları)
      - Besi Sığır Irkları (Şarton Sığırları, Abardin-Angus Sığırları, Herfort Sığırları)
   b. Yerli Sığır Ikları
      - Yerli Kara Sığırları
      - Boz veya Plevne Sığırları
      - Güney Anadolu Sarı-Kırmızı Sığırları (Yerli sarı sığırları, Halep veya Şam Sığırları)
      - Güney Anadolu Kırmızı Sığırları
3. Sığırların Üretimi
   a. Damızlık Seçimi
   b. Damızlık Çağı ve Süresi
   c. Kızgılık ve Çiftleşme
   ç. Gebelik ve Doğum
4. Sığırların Beslenmesi
   a. Süt İneklerinin Beslenmesi
   b. Gebe İneklerin Beslenmesi
   c. Buzağıların Bakımı ve Beslenmesi
   ç. Kasaplık Sığırların Beslenmesi
5. Sığırlarda Bakım İşleri
   a. Tımar
      - Niçin Yapılır?
      - Hangi Aletler Kullanılır?
   b. Tırnak Bakımı
   c. Sağım ve Sağım Şekilleri
      - Elle Sağım
      - Makine İle Sağım
6. Sığır Hastalıkları
   a. Bulaşıcı Hastalıklar
      - Şarbon
      - Tüberküloz
      - Yavru Atma
      - Şap
      - Yanıkara
      - Kurdun
   b. Bulaşıcı Olmayan Hastalıklar
      - İç Hastalıklar
      - Dış Hastalıklar (Nokta, düşmeden meydana gelen yara ve bereler)

YEREL EL SANATLARI

AÇIKLAMALAR

1. Yerel el sanatları ürünleri üretimi; kendine özgü yöntemlerle elle ve gerektiğinde basit aletlerle yapılan, standart bir üretimi olmayan ürünlerdir. Genellikle doğal ham maddelerin kullanıldığı, toplumsal kültürü, gelenek ve görenekleri yansıtan, yapanın zevk ve becerisi yanında folklorik özellikler taşıyan ve gelir sağlayıcı üretime yönelik olan el sanatları, toplumsal karakterin birer yansıtıcısı olarak millî sanat zevkini gözler önüne sererler.

2. Coğrafî konumu ve tarihî geçmişi nedeniyle bir uygarlıklar beşiği olan Anadolu, el sanatları konusunda dünyanın en zengin kaynak ve araçlarına sahiptir. Yörenin coğrafî özelliklerinin ve ekonomik yapısının belirleyiciliğinde birer kültür yansıması olarak günümüze kadar yaşatılan el sanatları, Türk duygu ve düşüncesinin en önemli araçlarından biridir.

3. Anadolu insanını yansıtması yönünden el sanatlarının belirgin özellikleri vardır. Meselâ süsleme amacıyla kullanılan el sanatlarımız, birer iletişim aracı olabilmektedir. Oyalar, şekilleri ve renkleri ile insanımızın çevresine vereceği mesajlara aracılık ederler. Özellikle kadınlarımız, acılarını, sevinçlerini, özlemlerini, mutsuzluklarını işledikleri oyalarla, halı ve nakışlarındaki desenlerle dile getirirler. Halılara, kilimlere, çoraplara koyulan motifler geçmiş dönemlere ait olaylara ışık tutarlar.

4. İnsanların enerjilerini yararlı ve yapıcı bir yöne kanalize ederek, boş zamanlarını değerlendirmelerinde el sanatlarının tartışılmaz bir yeri vardır. Kırsal kesimde, el sanatlarının bir kısmı toplu hâlde üretilir. Bu yönüyle, toplumsal dayanışma, paylaşma, dostluk, arkadaşlık, yardımlaşma gibi olguların gelişmesine yardımcı olurlar.

5. Teknelojinin gelişimine paralel olarak bugün pek çok el sanatı unutulmuş ya da üreticileri oldukça azalmıştır. Bununla birlikte son yıllarda ülkemizde ve dünyada el sanatlarına ilgi artmaktadır. Bu ilgi doğrultusunda geleneksel el sanatları ürünlerinin araştırılıp korunması, çeşitli yöntemlerle yaygınlaştırılması ve yaşatılması, kültürümüzün yaşatılması noktasında bir ihtiyaç hâline gelmiştir. El sanatları ürünlerinin ülke ekonomisine sağlayacağı katkılardan yeterince faydalanılamamaktadır. El sanatlarının fonksiyonları çok yönlüdür. Bireylere gelir sağlaması ve aile ekonomisine katkısı yanında ham madde kaynaklarının değerlendirilmesi de söz konusudur. İç tüketimi karşılayan el sanatlarının dünya turizm pazarında yerini alması, ülkemiz için ayrıcalıklı bir önem taşımaktadır.

6. Öğrencilere, Türk halkının üstün zevkini, zekâ ve inceliğini, yaratıcılığını yansıtan el sanatlarımızın bölgenin şartlarına göre tanıtılması, öğrencilerin yeteneklerinin geliştirilmesi, zevk alarak yapabildikleri el sanatları üzerinde çalışmalarının sağlanması, geleneksel kültürden haberdar olarak hayata hazırlanmaları açısından önem taşımaktadır. Bu amaçla hazırlanan Yerel El Sanatları 1-2-3-4 ve 5 programlarında sırası ile şu konulara yer verilmiştir.

Yerel El Sanatları 1: Yerel El Sanatları, Renklerle İlgili Temel Bilgiler, Çeşitli Gereçlerle Turistik Eşya Yapımı, Halıcılık

Yerel El Sanatları 2: Yerel El Sanatları Örnekleri, Bitkisel Örücülük, Deri El Sanatları, Tekstil Baskı Teknikleri

Yerel El Sanatları 3: Kakmacılık, Batik, Makrame

Yerel El Sanatları 4: Çömlekçilik, Ağaç Oymacılığı

Yerel El Sanatları 5: Bakırcılık, Ciltcilik

7. İlköğretim Okulu Seçmeli Yerel El Sanatları dersi öğretim programı, 5 yıl süreli ve aşamalı olarak haftada 1-2 saat okutulmak üzere hazırlanmıştır. (Örneğin, Yerel El Sanatları dersini 4. sınıfta seçen öğrenci, Yerel El Sanatları 1 programını alacak, Yerel El Sanatları 2, 3, 4 ve 5'i ileri sınıflarda veya istediği sınıfta sırası ile alabilecektir.)

8. Seçmeli Yerel El Sanatları dersinin konuları işlenirken öğretmen, önce yöredeki el sanatlarının hangileri olduğunu tespit etmeli, çevre ve okul imkânlarını, özelliklerini, öğrenci seviyesini göz önünde bulundurarak gerekli gördüğü ünite ve konuları ele almalıdır.

9. Yakın çevrede yaşatılan halı atölyeleri, çömlekçilik, çinicilik, kakmacılık, oymacılık, dövmecilik vb. el sanatlarının yapıldığı yerlere sınıfça geziler düzenlenmeli, el sanatları örnekleri yerinde gösterilmelidir.

10. Yerel el sanatlarında kullanılan araç-gereçlerden gelebilecek olanların sınıfa getirilmeleri, getirilemeyecek olanların ise düzenlenecek gezilerle yerlerinde incelenmeleri sağlanmalıdır. Öğrencilere, bu araç ve gereçlerin otantik özellikleri gösterilmeli, inceliklerine uygun olarak kullanma fırsatı verilmeli ve bunları koruma bilinci kazandırılmalıdır.

11. Yerel El Sanatları dersi etkinliklerinde öğretmenin bilgi ve becerisi yanında çevrede bu işi yapan, bu konuda yetenekli uzman kişilerden de faydalanılmalıdır. Yapılan sanatın incelikleri, sanatçı ve zanaatçılar tarafından, uygun ortamlar oluşturularak öğrencilere anlatılmalı ve gösterilmelidir.

12. Yerel El Sanatları dersinde yaptırılacak olan ürünler; öğrencinin seviyesine, ilgi ve ihtiyaçlarına, çevredeki örneklerine uygun olarak seçilmelidir.

13. Öğrencilerin buluşlarına önem verilmeli, yaratıcı yetenekleri teşvik edilerek geliştirilmelidir.

14. Öğrencilerin ortaya koydukları ürünlerde kopyacılıktan kaçınmaları sağlanmalı, gözlem, araştırma ve yaratıcı yönlerinin geliştirilmesine çalışılmalıdır.

15. Öğrencilere; temiz, düzenli ve plânlı çalışma alışkanlığı kazandırmalı, yapılacak çalışmalarda baştan savmalık ve gelişigüzellikten kaçınmalı, küçük ve basit aletleri okul atölyelerinde yapmalarına ve kullanmalarına imkân verilmelidir.

16. Okulda bulunan el sanatları aletleri onarılmalı ve sürekli kullanıma hazır bulundurulmalıdır.

17. Öğretmen, el sanatları becerilerinin uygulanmasında öğrencileri kontrol ederek, kusurlu davranışları düzeltmeli, yapılan işin tekniğinin yanlış öğrenilmesini engellemelidir.

18. Uygulamalarda, ünite ve konulara göre grup çalışmalarına yer verilmeli ve grupların plânlı çalışmaları sağlanmalıdır.

19. Öğrencilerin yıl içinde yaptıkları el sanatları ile ilgili ürünler, ders yılı bitiminde sergi veya çevredeki okullar arasında yapılacak yarışmalarla tanıtılmalıdır.

20. Ülkemizde varlığını sürdüren el sanatlarından belirlenebilenler liste hâlinde örnek olarak verilmiştir. Öğretmenin, bu listede yer alan el sanatları yanında bulunduğu yöredeki diğer el sanatlarını belirleyerek ders konusu yapması mümkündür.

21. Bu programa göre hazırlanacak ders kitaplarının forma sayıları A_4 ebadında 5-8, B_5 ebadında 8-11 forma olacaktır.

YEREL EL SANATLARI

A. Hayvansal ya da Bitkisel Liflerin Kullanıldığı El Sanatları (Dokuma, İşleme ve Örgüler)

Halıcılık (Isparta, Kayseri, Gördes, Uşak, Kırşehir, Bursa)

Kilim, Cicim, Zili, Sumak Dokumacılığı (Denizli, Kırşehir, Nevşehir, Yozgat, Niğde, Burdur, Sivas, Isparta, Antalya, Artvin vb.)

Kumaş Dokumacılığı (Denizli, Buldan, Muğla, Şile, Erzurum, Eflâni, Bayburt vb.)

Yazmacılık (Tokat)

Örmecilik (Çorap, Patik, Çanta, Kazak, Başlık vs.)

(Antalya, Hakkâri, Sivas, Van)

Oya Yapımcılığı, İğne Oyaları, Boncuk Oyaları, Koza Oyaları, Yün Oyaları, Mum Oyaları, Firkete Oyaları, Tığ Oyaları (Afyon Emirdağ, Gönen, Bursa, Ankara, Beypazarı, Nallıhan, Aydın)

İğne İle Yapılan Nakışlar, Hesap İşleri, Beyaz İşler, Antep İşleri, Maraş İşleri, Bindallı İşi, Telkırma, Kanaviçe (Gaziantep, Kahramanmaraş, Zonguldak, Isparta, Yozgat, Tekirdağ, Aydın)

B. Bitkisel Örücülük, Mobilya, mutfak aracı, aksesuar, yaygı, sepet, kaplama malzemesi ve diğer alanlarda kullanılmak üzere sap örücülüğü, süpürgecilik, hasır örücülüğü, sepetçilik vb.

Yorgancılık (Kilis)

Battaniyecilik (Siirt)

C. Ahşap El Sanatları

Oymacılık, Tahta El Baskıları, Müzik Aletleri Yapımcılığı, Bastonculuk (Devrek)

Kaşıkçılık

D. Toprak El Sanatları

Çanak Çömlek Yapımcılığı (Avanos, Denizli, Bilecik, Şebinkarahisar)

Çinicilik (Kütahya, İznik)

E. Taş İşlemeciliği ve Oymacılığı

Mermer İşleri

Lüle Taşı

Oltu Taşı

F. Maden (Metal) El Sanatları

Bakır İşleri

Pirinç İşleri

Kuyumculuk

Bıçakcılık

Kaşıkçılık

G. Deri El Sanatları

Günlük Kullanım Eşyaları

Saraç İşleri

H. Cam El Sanatları

Vitray

Çeşm-i Bülbül

I . Tezhip

1. Hat Sanatı

2. Minyatür

3. Ebru

K. Kâğıt Oymacılığı

L. Ciltcilik

GENEL AMAÇLAR

1. İlgi ve yeteneklerinin farkında oluş
2. Kendine güven duyabilme
3. Bağımsız iş yapma becerisi kazanabilme
4. Okuldaki etkinliklere ilgi duyuş
5. Estetik yetenek ve bakış açısı kazanabilme
6. Yaşamdaki güzelliklerin farkında oluş
7. Grup çalışmalarında iş birliği yaparak katılmaya istekli oluş
8. Belli başlı yerel el sanatlarını tanıyabilme
9. Yerel el sanatları ürünlerinin günlük hayattaki faydalarını kavrayabilme
10. Yerel el sanatlarının toplumun kültür yaşamına katkılarını kavrayabilme
11. Yerel el sanatları etkinlikleri ile çevresindeki el sanatlarının, yöreye ekonomik etkilerini kavrayabilme
12. El sanatlarının ekonomik yönden aileye katkısını kavrayabilme
13. El sanatlarının ülke ekonomisine katkısını kavrayabilme
14. El sanatlarının, zamanımızı en iyi şekilde değerlendirme yollarından birisi olduğunu kavrayabilme
15. Yerel el sanatlarında zaman, enerji ve malzemeyi ekonomik kullanmanın önemini kavrayabilme
16. Yerel el sanatlarında yaratıcı olma becerisi kazanabilme
17. Geleneksel el sanatlarının korunarak gelecek nesillere aktarılmasının önemini kavrayabilme

YEREL EL SANATLARI 1

ÖZEL AMAÇLAR

1. Yerel el sanatları ile ilgili temel kavramların anlam bilgisi
2. Yerel el sanatları ile ilgili temel sınıflamalar bilgisi
3. Yöremizdeki el sanatlarını tanıyabilme
4. Yöremizdeki el sanatları bilgisi
5. Yerel el sanatlarının yöremiz ekonomisi açısından önemini kavrayabilme
6. Renklerin tanımı bilgisi
7. Renklerle ilgili temel sınıflamalar bilgisi
8. Renklerin yaşantımızdaki önemini kavrayabilme

9. Çeşitli renkleri motiflerde kullanabilme
10. Yöremize özgü turistik eşyaları tanıyabilme
11. Yöremize özgü turistik eşya yapımında kullanılan temel araç ve gereçler bilgisi
12. Yöremize özgü turistik eşya yapımında kullanılan yöntemler bilgisi
13. Turistik eşyaların yurt ekonomisine katkısının önemini kavrayabilme
14. Yöreye özgü bir turistik eşya yapabilme
15. Halıcılıkla ilgili temel kavramların anlam bilgisi
16. Halıcılıkta kullanılan araç ve gereçler bilgisi
17. Halıcılıkla ilgili temel sınıflamalar bilgisi
18. Yöredeki halı motiflerini tanıyabilme
19. Halıcılığın yöre ve yurt ekonomisine katkısını kavrayabilme
20. Öğretmeninin yardımı ile minyatür halı dokuyabilme
21. Halı dokuyarak aile bütçesine katkıda bulunmaya istekli oluş
22. Güzel dokunmuş halı örneklerini takdir ediş

KONULAR

A. YEREL EL SANATLARI

1. Yerel El Sanatlarının Tanımı
2. Yerel El Sanatlarının Önemi ve Sınıflandırılması
3. Çevrede Yapılan El Sanatlarının Tanıtılması
4. El Sanatlarının Alanları (Yöremizde Bulunanlar)
5. El Sanatlarının Estetik, Kalite, Renk Uyumu ve Önemi
6. El Sanatlarının Yurdumuz Ekonomisine Katkıları

B. RENKLERLE İLGİLİ TEMEL BİLGİLER

1. Renk Tanımı
2. Renklerin Özellikleri
3. Renklerin Sınıflandırılması
4. Renklerin Yaşamımıza Etkisi
5. Renk Tablosunun Hazırlanması
6. Çeşitli Renkleri Motiflerde Kullanma

C. ÇEŞİTLİ GEREÇLERLE TURİSTİK EŞYA YAPIMI

1. Yöresel Turistik Eşyaların Tanıtılması
2. Yöresel Turistik Eşyaların Yapımında Kullanılacak Araç ve Gereçlerin Tanıtımı
3. Turistik Eşya Yapımında Kullanılan Basit Yöntemler
4. Çeşitli Gereçlerle Turistik Eşya Yapımı Çalışmaları (Tel, Kâğıt, Seramik Hamuru, Kumaş vb.)
   a. Model Seçme
   b. Araç ve Gereç Tespiti
   c. Kalıp Hazırlama
   d. Uygulamanın Yapılması
   e. Süsleme
   f. Sergileme
   g. Değerlendirme

Ç. HALICILIK

1. Halıcılık İle İlgili Kavramlar
   a. Tezgâh, Dokuma
   b. İplik, Boya, Düğüm, Atkı, Çözgü
   c. Halı, Motifleri
2. Halı Dokumacılığında Kullanılan Araçlar
3. Yöremizde Dokunan Halıların Ham Madde ve Boya Maddeleri
4. El Dokuma Halıları (Bünyan, Isparta, Gördes)
5. Makine Dokuma Halıları
6. Yöremizdeki Halı Motifleri
7. Halıcılığın Yöre ve Yurt Ekonomisine Katkıları
8. El Sanatlarımızın Gelecek Nesillere Bozulmadan Aktarılmasının Önemi
9. Halı Dokumasının İncelenmesi
10. Basit Motif Örnekleriyle Halı Dokuma

YEREL EL SANATLARI 2

ÖZEL AMAÇLAR

1. Yöremizdeki el sanatları bilgisi
2. Yöremizdeki küçük halı ve kilim örneklerini tanıyabilme
3. Yöremizdeki kök boya bitkilerini tanıyabilme
4. Yöremizdeki kök boya bitkileriyle uygulamalar yapabilme
5. El sanatlarının ekonomimize katkısını kavrayabilme
6. Bitkisel örücülük ürünleri bilgisi
7. Örücülükte kullanılan araç ve gereçler bilgisi
8. Bitkisel örücülük ürünlerinin kullanım alanları bilgisi
9. Yöremize özgü bitkisel örücülük ürünlerini tanıyabilme
10. Yöreye özgü bitkisel örücülükte kullanılan yöntem bilgisi
11. Bitkisel örücülük ham maddelerini tanıyabilme
12. Derinin işlenişinde kullanılan araç ve gereçler bilgisi
13. Dericilik ile ilgili temel sınıflamalar bilgisi
14. Deri işlerinin el sanatları içindeki önemini kavrayabilme
15. Dericiliğin endüstrideki yerini kavrayabilme
16. Dericiliğin ülke ekonomisindeki yerini kavrayabilme
17. Günlük yaşantımızda kullanılan deri örneklerini inceleyebilme
18. Deri parçalarından ürün yapabilme
19. Tekstil baskı tekniklerinin tanımı bilgisi
20. Tekstil baskı teknikleri ile ilgili tarihî olgular bilgisi
21. Tekstil baskı tekniklerinde kullanılan temel araç ve gereçler bilgisi
22. Çalışmalarda tekstil baskı tekniklerini kullanabilme
23. Peçete, mendil ve sehpa örtüsü üzerinde çeşitli baskı tekniklerini uygulayabilme

KONULAR

A. YEREL EL SANATLARI

1. Yerel El Sanatları Örnekleri

a. Küçük Halı ve Kilimler (Heybe, Çorap vb.)

b. Kök Boya Bitkilerinin Tanıtılması

c. Yöremizdeki Kök Boya Bitkileri ve Uygulamalar

d. Yeni Malzeme veya Artık Malzemelerle Ürün Hazırlama

e. Yöredeki El Sanatlarından Uygulamalar Yapma (Oya, Örgü, Nakışlar, Mekik, Kasnak İşleri vb.)

2. El Sanatlarının Aile Ekonomisindeki Yeri ve Önemi

3. El Sanatlarının Ülke Ekonomisindeki Yeri ve Önemi

B. BİTKİSEL ÖRÜCÜLÜK

1. Bitkisel Örücülük Yoluyla Elde Edilen Ürünlerin Kullanım Alanları

a. Mobilya

b. Giysi, Otomobil Aksesuarı, Hasır, Sepet, Kaplama, Gölgelik ve Diğer Alanlar

2. Yöremizden Bitkisel Örücülük Ürünleri

3. Örücülükte Kullanılan Araç-Gereçler

4. Yöreye Ait Bitkisel Örücülükte Kullanılan Yöntemler

a. Modelin Tespiti

b. Uygulanacak Tekniğin Tespiti

c. Araç-Gerecin Tespiti

d. Uygulamanın Yapılması

e. Aksesuarların Takılması

C. DERİ EL SANATLARI

1. Deri İşlerinin El Sanatları İçindeki Yeri ve Önemi

2. Deri İşlerinin Endüstrideki Yeri ve Önemi

3. Deri İşlerinin Ülke Ekonomisindeki Yeri ve Önemi

4. Deri Çeşitleri

a. Kösele

b. Süet

c. Vidala

d. Glâse

e. Rugan

5. Deri İşlerinde Kullanılan Araç ve Gereçler

6. Günlük Yaşantımızda Kullanılan Deri Eşya Örneklerinin İncelenmesi

7. Uygulamaların Yapılması (Ör. Kemer, Cüzdan, Anahtarlık)

a. Çizme

b. Kesme

c. Yapıştırma

d. Süsleme

Ç. TEKSTİL BASKI TEKNİKLERİ

1. Tekstil Baskı Tekniklerinin Tanımı

2. Tekstil Baskı Tekniklerinin Tarihçesi

3. Tekstil Baskı Tekniklerinde Kullanılan Araç ve Gereçler

4. Tekstil Baskı Teknikleri

a. Fırçayla Baskı

b. Patates Baskı

c. Ağaç Baskı

d. Şablon Baskı

5. Uygulama Çalışmaları

a. Modelin Tespiti

b. Desen ve Renk Araştırması

c. Kullanılacak Araç-Gereçlerin Tespiti

d. Kullanılacak Araç-Gereçlerin Sağlanması

e. Uygulamanın Yapılması

YEREL EL SANATLARI 3

ÖZEL AMAÇLAR

1. Kakmacılık ile ilgili belli başlı terimlerin anlam bilgisi
2. Kakmacılık ile ilgili temel tarihî olgular bilgisi
3. Kakmacılık ile ilgili temel araç ve gereçler bilgisi
4. Kakmacılık ile ilgili temel sınıflamalar bilgisi
5. Kakmacılığın yöre ekonomisine katkılarını kavrayabilme
6. Kakmacılığın ülke ekonomisi açısından önemini kavrayabilme
7. Kakmacılığın ülke kalkınmasındaki etkisinin farkında oluş
8. Kakmacılıkla ilgili temel işlemler bilgisi
9. Masif kakma örneğini öğretmeninin yardımı ile yapabilme
10. Kakmacılık ile aile bütçesine katkıda bulunmaya istekli oluş
11. Güzel yapılmış kakmacılık örneklerini takdir ediş
12. Batik ile ilgili belli başlı terimlerin anlam bilgisi
13. Batik ile ilgili temel tarihî olgular bilgisi
14. Batikte kullanılan temel araç ve gereçler bilgisi
15. Batik ile ilgili temel sınıflamalar bilgisi
16. Batiğin Türk el sanatları içerisindeki yerini kavrayabilme
17. Batiğin yöre ekonomisine katkısını kavrayabilme
18. Batiğin ülke ekonomisi açısından önemini kavrayabilme
19. Batik örneğini öğretmeninin yardımı ile yapabilme
20. Güzel yapılmış batik örneklerini takdir ediş
21. Makrame ile ilgili belli başlı terimlerin anlam bilgisi
22. Makrame ile ilgili temel tarihî olgular bilgisi
23. Makrame ile ilgili temel araç ve gereçler bilgisi
24. Makrame yapımında kullanılan yöntemler bilgisi
25. Makramenin Türk el sanatları içerisindeki yerini kavrayabilme
26. Makramenin yöre ekonomisine katkısının farkında oluş
27. Makrame örneğini öğretmeninin yardımı ile yapabilme
28. Güzel yapılmış makrame örneklerini takdir ediş

KONULAR

A. KAKMACILIK

1. Kakmacılık İşi

a. Kakmacılığın Tanımı

b. Kakmacılığın Tarihçesi

c. Kakmacılığın Çeşitleri

d. Kakmacılığın Özellikleri

e. Kakmacılığın Günümüzdeki Yeri ve Önemi

f. Kakmacılığın Ekonomiye Katkıları

2. Kakmacılık İşlerinde Kullanılan Araç ve Gereçler

3. Kakmacılığın Kullanıldığı Alanlar

4. Kakmacılıkta Kullanılan Temel İşlemler

5. Kakmacılık Çalışması (Peçetelik, Abajur, Çöp Kutusu, Saksı, Resim Çerçevesi vb.)

a. İşin Adını Tespit Etme

b. İşin Motifini Çizme

c. İşe Uygun Araç ve Gereç Tespiti

d. İşlem Basamaklarının Tespiti

e. Uygulama Çalışmaları

6. Yapılan İşlerin Sergilenmesi

B. BATİK

1. Batiğin tanımı

2. Batiğin Tarihçesi

3. Batiğin Kullanıldığı Alanlar

4. Batikte Kullanılan Araç ve Gereçler

5. Batik Çeşitleri

a. Bağlama Batik

b. Mumlu Batik

c. Kazıma Batik

6. Verilen Teknikler Kullanılarak Uygulamaların Yapılması

C. MAKRAME

1. Makramenin Tanımı
2. Makramenin Tarihçesi
3. Makramenin Kullanıldığı Alanlar
4. Makramede Kullanılan Araç ve Gereçler
5. Makrame Düğüm Yöntemleri
   a. Basit Düğüm
   b. Sarma Düğüm ve Çeşitleri
   c. Kare Düğüm ve Çeşitleri
   d. Zincir Düğüm ve Çeşitleri
   e. Fantezi Düğüm ve Çeşitleri
6. Makrame Uygulama Çalışmaları
   a. Sarkaç
   b. Gazetelik
   c. Kemer
   ç. Heybe
   d. Hamak

YEREL EL SANATLARI 4

ÖZEL AMAÇLAR

1. Çömlekçilik ile ilgili belli başlı terimlerin anlam bilgisi
2. Çömlekçilik ile ilgili temel tarihî olgular bilgisi
3. Çömlekçilik ile ilgili temel araç ve gereçler bilgisi
4. Çömlekçilik ile ilgili temel sınıflamalar bilgisi
5. Çömlekçiliğin Türk el sanatları içerisindeki yerini kavrayabilme
6. Çömlekçiliğin yöre ekonomisine katkısını kavrayabilme
7. Çömlekçiliğin ülke ekonomisindeki etkisinin farkında oluş
8. Çömlek örneğini öğretmeninin yardımı ile yapabilme
9. Bir çömlek örneği yapabilme
10. Güzel yapılmış çömlek örneklerini takdir ediş
11. Oymacılık ile ilgili belli başlı terimlerin anlam bilgisi

12. Oymacılık ile ilgili temel tarihî olgular bilgisi

13. Oymacılıkta kullanılan temel araç ve gereçler bilgisi

14. Oymacılığın Türk el sanatları içerisindeki yerini kavrayabilme

15. Oymacılığın yöre ekonomisine katkısını kavrayabilme

16. Bir oyma örneğini öğretmeninin yardımı ile yapabilme

17. Güzel yapılmış oyma el işi örneklerini takdir ediş

KONULAR

A. ÇÖMLEKÇİLİK

1. Çömlekçiliğin Tanımı
2. Çömlekçiliğin Tarihçesi
3. Çömlekçilik İle İlgili Araç-Gereçler
4. Çömlekçiliğin Çeşitleri
5. Çömlekçiliğin Türk El Sanatları İçerisindeki Yeri ve Önemi
6. Çömlekçiliğin Ülke Ekonomisine Katkısı
7. Çömlekçilikte Kullanılan Temel İşlemler
   a. Çamur Hazırlama
   b. Biçimlendirme (El ile, araç ile, kalıp ile vb.)
   c. Bezeme
   d. Kurutma
   e. Pişirme
   f. Fırınlama
8. Çömlek Yapımı
9. Yapılan İşlerin Değerlendirilmesi

B. AĞAÇ OYMACILIĞI

1. Ağaç Oymacılığı
   a. Ağaç Oymacılığında Belli Başlı Terimler
   b. Oymacılığın Tarihçesi
   c. Oymacılığın Özellikleri
2. Oymacılıkta Kullanılan Araç ve Gereçler

3. Oymacılığın Türk El Sanatları İçerisindeki Yeri ve Önemi
4. Oymacılık Sanatının Korunarak Gelecek Nesillere Aktarılması
5. Oymacılığın Ekonomiye Katkıları
6. Oymacılığın Kullanıldığı Yerler
7. Oymacılıkta Kullanılan Temel İşlemler
8. Oymacılık Çalışması
9. Yapılan İşlerin Değerlendirilmesi

YEREL EL SANATLARI 5

ÖZEL AMAÇLAR

1. Bakırcılık ile ilgili belli başlı terimlerin anlam bilgisi
2. Bakırcılık ile ilgili temel tarihî olgular bilgisi
3. Bakırcılıkta kullanılan temel araç ve gereçler bilgisi
4. Bakırcılığın Türk el sanatları içerisindeki yeri ve önemini kavrayabilme
5. Bakırcılığın yöre ekonomisine katkısını kavrayabilme
6. Bakırcılığın ülke kalkınmasındaki etkisinin farkında oluş
7. Bakırcılığın korunarak gelecek nesillere aktarılmasının önemini kavrayabilme
8. Hediyelik bir bakır eşya örneğini öğretmeninin yardımı ile yapabilme
9. Bakırdan bir hediyelik eşya yapabilme
10. Güzel yapılmış bakır eşya örneklerini takdir ediş
11. Ciltçilik ile ilgili belli başlı terimlerin anlam bilgisi
12. Ciltçilik ile ilgili temel tarihî olgular bilgisi
13. Ciltçilikte kullanılan temel araç ve gereçler bilgisi
14. Ciltçiliğin aile ekonomisine katkılarını kavrayabilme
15. Ciltçiliğin yöre ekonomisine etkisinin farkında oluş
16. Bir cilt örneğini öğretmeninin yardımı ile yapabilme

KONULAR

A. BAKIRCILIK

1. Bakır İşleri

a. Bakırcılığın Tarihçesi

b. Bakırın Özellikleri

c. Bakır İşlerinin Günümüzdeki Yeri ve Önemi

d. Bakır İşlerinin Ekonomiye Katkıları

2. Bakırcılıkta Kullanılan Araç ve Gereçler

3. Bakırcılık Sanatının Korunarak Gelecek Nesillere Aktarılması

4. Bakır İşleri

a. Bakırdan Bir El İşi Örneğinin İzlenmesi

b. Bakırdan Basit El İşi Çalışmaları

B. CİLTÇİLİK

1. Cilt İşlemi

a. Ciltçiliğin Tarihçesi

b. Ciltçiliğin Özellikleri

c. Ciltçiliğin Günümüzdeki Yeri ve Önemi

d. Ciltçiliğin Ekonomiye Katkıları

e. Cilt İşlerinde Kullanılan Araçlar

a. Cilt Tahtası

b. Falçatalar

c. Makaslar

ç. İğneler

d. Istakalar

e. Cilt Kesme Makinesi

f . Presler

3. Cilt İşlerinde Kullanılan Gereçler
   a. Mukavvalar
   b. Cilt Bezleri
   c. Kaplama Kâğıtları
   ç. Tutkallar
   d. Kınnap ve Naylon İplikler
4. Cildi Hazırlama
   a. Ciltlenecek Kitabı Hazırlama
   b. Cilt Kapağı Hazırlama
   c. Cilt ve Kapağını Birleştirme

No. 11905

TOPTAN SATIŞ
İstanbul Devlet Kitapları Müdürlüğü
Ankara, Adana, Antalya, Burdur, Elazığ, Erzurum,
İzmir, Samsun, Sivas, Trabzon, Van ve Zonguldak
Bölge Şeflikleri

PERAKENDE SATIŞ
Millî Eğitim Yayınevleri
ve Bakanlık Yayınları satıcısı kitapçılar

% 8 KDV DAHİL FİYATI : 3.000.000 LİRA
(2.777.778 Lira + 222.222)